

BİR YOGİ'NİN OTOBİYOGRAFİSİ

paramahansa yogananda

Klan

Bir Yogi'nin Otobiyografisi

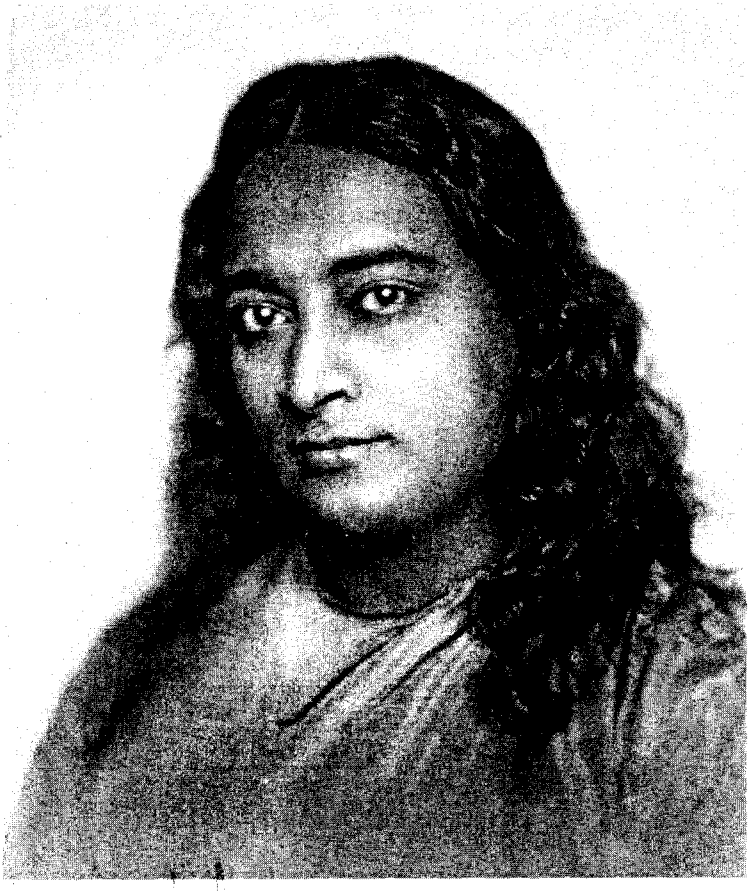
Paramahansa Yogananda

Türkçesi: Sayat Arslanlıoğlu, Hasan Tümerkan, Harutyan Arslanlıoğlu

Klan

Ağustos 2008 (2. Basım)

"Bir Amerikan Azizi" LUTHER BURKANK'in
Anısına Adanmıştır

Paramahansa Yogananda (5 Ocak 1893 - 7 Mart 1952)
Bir *Premavatar*, "Sevgi'nin enkarnasyonu"

İÇİNDEKİLER

W. Y. Evans-Wentz'in Önsözü, 9

Sonsuz Doğruluk Yasası, 11

1. Annem, Babam ve Hayatımın İlk Yılları, 13
2. Annemin Ölümü ve Gizemli Muska , 23
3. İki Bedenli Aziz (Svami Pranabananda), 31
4. Himalayalar'a Doğru Yarım Kalan Kaçışım, 39
5. Bir "Parfüm Azizi" Harika Yetenekler Sergiliyor, 51
6. Kaplan Svami, 59
7. Havada Duran Aziz, 67
8. Hindistan'ın Büyük Bilim Adamı, Sir J. C. Bose, 73
9. Neşe Dolu Bilge ve Onun Evrensel Aşk Macerası (Usta Mahasaya), 83
10. Ustam Sri Yukteswar'la Tanışıyorum, 93
11. Brindaban'da Beş Parasız İki Çocuk , 103
12. Ustamın Aşramındaki Yıllar, 111
13. Uyumayan Aziz, 139
14. Bir Kozmik Bilinçlilik Deneyimi, 147
15. Karnabahar Hırsızlığı, 155
16. Yıldızların Etkisinden Kurtulmak, 167
17. Sasi ve Üç Safir, 179

18. Harikalar Yaratan bir Müslüman, 185

19. Kalküta'daki Ustam, Serampor'da Beliriyor, 191

20. Keşmir'i Ziyaret Etmiyoruz, 195

21. Keşmir'i Ziyaret Ediyoruz, 201

22. Taştan bir Resmin Kalbi, 213

23. Üniversite Diplomamı Alıyorum, 219

24. Svami Düzeni'nden Bir Keşiş Oluyorum, 227

25. Ağabeyim Ananta ve Kız Kardeşim Nalini, 237

26. Kriya Yoga Bilimi, 243

27. Rançi'de bir Yoga Okulu Kuruyorum, 253

28. Kaşi'nin Yeniden Doğuşu ve Keşfedilişi, 261

29. Rabindranath Tagore ve Ben Okulları Karşılaştırıyoruz, 267

30. Mucizeler Yasası, 273

31. Kutsal Anneyle Bir Görüşme, 285

32. Rama Diriltiliyor, 295

33. Modern Hindistan'ın Yogi-İsa'sı, Babaji, 305

34. Himalayalar'da bir Saray Maddeleştiriliyor, 315

35. Lahiri Mahasaya'nın İsavari Yaşamı, 327

36. Babaji'nin Batı'ya Olan İlgisi, 341

37. Amerika'ya Gidiyorum, 351

38. Luther Burbank - Güller Arasında Bir Aziz, 361

39. Therese Neumann, Katolik Stigmatist, 367

40. Hindistan'a Dönüyorum, 375

41. Güney Hindistan'da Bir İdil, 385

42. Gurumla Geçirdiğim Son Günler, 397

43. Sri Yukteswar'ın Dirilişi, 413

44. Mahatma Gandhi'yle Vardha'da, 431

45. Bengal'in "Neşe Dolu Anne"si, 451

46. Hiç Yemek Yemeyen Kadın Yogi, 469

47. Batı'ya Dönüyorum, 469

48. Kaliforniya, Encinitas'ta, 475

49. 1940 - 1951 Yılları, 479

Paramahansa Yogananda, Yaşamda ve Ölümde bir Yogi, 496

Gurular Çizgisi, 499

Self-Realization Fellowship'in Amaçları ve İdealleri, 500

YAZARIN TEŞEKKÜRLERİ

Bayan L. V. Pratt [Tara Mata]'ya, bu kitabın metninde yaptığı uzun editörlük çalışmalarından dolayı derinden minnettarım. Aynı zamanda, Hindistan'daki seyahat günlüğünden alıntılar yapmama izin veren Bay C. Richard Wright'a da teşekkürlerimi sunarım. Dr. W. Y. Evans-Wentz'e, sadece yazdığı Önsöz için değil, verdiği fikirler ve büyük destek için de şükran borçluyum.

PARAMAHANSA YOGANANDA

28 Ekim 1945

ÖNSÖZ

W. Y. Evans-Wentz, Güzel Sanatlarda Yüksek Lisans,
Edebiyat Doktoru, Bilim Doktoru.
Jesus College, Oxford;
Tibetin Ölüler Kitabı,
Tibet'in Büyük Yogisi Milarepa,
Tibet Yogası ve Gizli Doktrinler vs.
kitaplarının yazarı.

Yogananda'nın otobiyografisinin değeri, Hindistan'ın bilgeleri hakkında bir gazeteci ya da bir yabancı değil, bizzat kendi ırk ve eğitimlerinden gelen biri tarafından, İngilizce olarak yazılmış çok az kitaptan biri, yani kısaca, yogiler hakkında, bir yogi tarafından yazılmış bir kitap olması, büyük ölçüde artmaktadır. Çağdaş Hindu azizlerin olağanüstü yaşam ve güçlerinin, bir görgü şahidinin ağzından anlatılışını içeren bu kitap, gerek günümüz gerekse tüm zamanlar açısından önemlidir. Hem Hindistan'da hem de Amerika'da kendisiyle birlikte olma mutluluğuna eriştiğim ünlü yazara, umarım her okuyucu gereken takdir ve şükranı sunar. Hiç kuşkusuz, onun olağandışı yaşam öyküsü, bugüne kadar Batı'da yayımlanmış eserler arasında, Hindu zihninin, kalbinin ve Hindistan'ın ruhsal zenginliğinin derinliklerini en iyi açıklayan eserlerden biridir.

Burada yaşam öyküsü anlatılan bilgelerden biriyle, Sri Yukteswar Giri'yle tanışma ayrıcalığına eriştim. Saygıdeğer azizin bir resmi, benim *Tibetan Yoga and Secret Doctrines* (Tibet Yogası ve Gizli Doktrinler)[1] adlı kitabımın baş kısmında yer almaktadır. Şri Yukteswar'la, Puri, Orissa'da, Bengal Körfezi'nde karşılaştım. O zamanlar, orada deniz kıyısında bulunan sessiz bir *aşramın* başındaydı ve esas olarak, bir grup genç müridin ruhsal eğitimiyle meşguldu. Birleşik Devletler'deki, tüm Amerika Kıtası'ndaki ve İngiltere'deki insanların refahına büyük bir ilgi duyduğunu belirtti ve bana, çok candan sevdiği ve 1920 yılında Batı'ya, temsilcisi olarak gönderdiği baş müridi Paramahansa Yogananda'nın, o uzak yerlerdeki ve özellikle de Kaliforniya'daki faaliyetleriyle ilgili sorular sordu.

Sri Yukteswar, tatlı bir yüze ve hoş sese sahipti ve insan, onun huzurunda bulunmaktan büyük bir zevk duyardı; takipçilerinin ona gösterdikleri içten saygıyı hakediyordu. Kendi topluluğundan olsun olmasın, onunla tanışan herkes, ona çok büyük bir saygı gösteriyordu. Onun, dünyevi arayışlardan vazgeçmiş kişilerin turuncu kıyafeti içinde, uzun boylu, dik, derviş haliyle, inziva evinin kapısında durup beni karşılayışını hâlâ, canlı bir şekilde hatırlıyorum. Sakallı yüzünü çevreleyen saçları uzun ve dalgalıydı. Sert kaslı bedeni, göze narin ve güzel geliyordu; adımları enerjikti. Dünyada yaşayacağı yer ola-

rak, Hindistan'ın her bölgesini temsilen binlerce dindar Hindunun her gün Cagannath yani "Dünyanın Rabb'i" Tapınağı'na yaptıkları hac ziyareti için geldikleri kutsal Puri şehrini seçmişti. Sri Yukteswar ölümlü gözlerini, yaşamının zaferle dolu bir tamamlanışa ulaştığını bilerek, bu varoluş ve ölüm hallerinin geçici sahnelerine, yine Puri'de, 1936 yılında kapatmıştı.

Şri Yukteswar'ın yüksek karakterine ve kutsallığına tanık oluşumu bu şekilde kaydedebildiğim için gerçekten mutluyum. Kalabalıklardan uzak kalmaktan hoşnut bir halde kendisini, müridi Paramahansa Yogananda'nın burada tüm çağlar için anlatmış olduğu o ideal yaşama, sükûnet içinde ve çekinmeden adamıştı.

SONSUZ DOĞRULUK YASASI

Yeni özgürlüğe kavuşan Hindistan'ın (1947) bayrağı, koyu safran rengi, beyaz ve koyu yeşil bantlar içerir. Koyu mavi Dharma Çakra ("Yasanın Çarkı"), İ. Ö. üçüncü yüzyılda, İmparator Aşoka tarafından dikilen Sarnath Taş Sütunu'nda görülen tasarımın bir kopyasıdır.

Çark, sonsuz doğruluk yasasının bir simgesi olarak seçilmiştir ve tesadüfen, dünyanın en şanlı hükümdarının anısının onurunu da temsil etmektedir. "Onun kırk yıllık krallığının, tarihte bir eşi daha yoktur," diye yazar İngiliz tarihçi H. G. Rawlison: "Aşoka çeşitli zamanlarda, Markus Aurelius'la, Aziz Pavlus'la ve Konstantin'le karşılaştırılmıştır. . . . İsa'dan 250 yıl önce Aşoka, başarılı bir seferin sonuçları karşısındaki dehşet ve pişmanlığını ifade etme ve bir politik yöntem olarak savaştan isteyerek vazgeçme cesaretine sahipti."

Aşoka'ya miras kalan dominyonlar, Hindistan, Nepal, Afganistan ve Baluçistan'ı içeriyordu. Milletler arasında birlik ruhunun ilk taraftarı olan Aşoka, birçok hediye ve kutsayışla birlikte Burma, Seylan, Mısır, Suriye ve Makedonya'ya, dinî ve kültürel misyonerler göndermiştir.

"Maurya hanedanının üçüncü kralı Aşoka, tarihin yüce felsefeci-kralların-dan biriydi," demiştir tarihçi P. Masson-Oursel. "Kimse enerji ve cömertliği, adalet ve hayırseverliği onun kadar iyi birleştirmemiştir. O, kendi zamanının yaşayan bedenlenişiydi ve bugün önümüzde oldukça modern bir şahsiyet olarak durmaktadır. Uzun hükümdarlığı boyunca, bize sadece hayali olana karşı duyulan bir arzu gibi gelen şeyi başarmıştı: Mümkün olan en büyük maddî güce sahip olup, huzuru sağladı. Kendi geniş hâkimiyetinin çok ötesinde, bazı dinlerin rüyası olan şeyi idrak etti: Evrensel düzen, tüm insanlığı saran bir düzendir."

"Dharma (kozmik yasa), tüm yaratılmışların mutluluğunu amaçlar." Bugüne kadar gelmiş kaya fermanları ve taş sütunlarda Aşoka, çok uzaklara yayılan imparatorluğundaki insanlara, mutluluğun, ahlâkta ve dindarlıkta yattığını sevgiyle öğütler.

Binlerce yıl boyunca ülkeyi saran itibarı ve saadeti yeniden kazanma arzusu taşıyan modern Hindistan, yeni bayrağında, "tanrıların sevdiği" hükümdar Aşoka'nın anısını onurlandırmaktadır.

1. BÖLÜM

Annem, Babam ve Hayatımın İlk Yılları

Hint kültürünün karakteristik özellikleri, çağlar boyu şaşmaz gerçekler ve kalıcı mürit - guru ilişkileri hakkında araştırmalar yapılmasına neden olmuştur.[2]

Kendi yolum beni İsa benzeri bir bilgeye götürdü; onun o güzel yaşamı, uzun bir zaman süresince şekillenmişti. O, Hindistan'ın gerçek zenginliği olan yüce bilgelerden biriydi. Bu bilgeler, her nesille birleşerek, ülkelerini Eski Mısır'ın ve Babil'in kaderine kapılmaktan korumuşlardır.

Belleğimdeki en eski olaylar, önceki yaşamımın anakronistik[3] belirtileriyle karışıktır. Zihnimde, Himalaya karları arasında bir yogi[4] olduğum uzak bir hayatın berrak izlenimleri var. Geçmişten gelen bu anlık görüntüler, boyutsuz bir bağla, gelecekten de bu tür görüntüler elde etmemi sağladı.

Bir bebek olmanın çaresizliğini hâlâ anımsarım. Yürüyemeyişimin ve kendimi özgürce ifade edemeyişimin farkındaydım ve buna içerlerdim. Bedensel zayıflığımın farkına vardıkça, içimde müthiş bir dua etme isteği duyardım. Yoğun duygusal yaşamım zihnimde birçok dilde ifade bulurdu. İçimdeki bu lisan karmaşasının arasında, yavaş yavaş halkımın Bengali hecelerini duymaya alıştım. Yetişkinlerce, oyuncaklar ve ayak parmaklarıyla oynamakla sınırlı zannedilen bir çocuk zihninin şaşırtıcı genişliği!

Bu psikolojik karışıklık ve istediğim gibi kullanamadığım bedenim, bende isyan dolu ağlama nöbetlerinin oluşmasına yol açmıştı. Benim sıkıntım karşısında ailede uyanan genel şaşkınlığı anımsıyorum. Aklıma bir sürü güzel anı da geliyor: Annemin okşamaları, ilk cümle kurma ve adım atma çabalarım. Bu ilk başarılar, çabuk unutulmalarına karşın, kendine güvenin doğal temelidir.

Benim çok eskilere uzanan anılarım eşsiz değildir. Kendi bilinçliliklerini, "yaşam" ve "ölüm" arasındaki dramatik geçişlerde kesintisiz koruyabilmeleriyle bilinen birçok yogi vardır. Eğer insan sadece bedenden oluşmuş olsaydı, bedenin kaybı, onun kişiliğini de sona erdirecekti. Fakat, eğer binlerce yıldır peygamberler doğru söylüyorsa, insan asıl olarak cisimsiz ve hep varolan bir ruhtur.

Garip de gelse, bebekliğe ait berrak anımsamalar çok ender değildir. Birçok ülkeye yaptığım gezilerde, doğru sözlü insanların ağzından, çok eski hatıralar dinledim.

5 Ocak 1893'te, kuzeydoğu Hindistan'da, Himalaya Dağları'nın yakınlarındaki Gorakhpur'da doğdum. Yaşamımın ilk sekiz yılı orada geçti. Dört erkek ve dört kız olmak üzere sekiz çocuktuk. Ben, Mukunda Lal Ghoş[5], ikinci erkek ve dördüncü çocuktum.

Babam ve annem Bengalliydiler ve Kşatriya kastındandılar[6]. Her ikisi de kutsanmış ve aziz kişilikte insanlardı. Birbirlerine olan sevgileri, sükûnetle yapılan asil davranışlarla ifade edilirdi. Birbirlerini daima önemserlerdi. Anne baba arasındaki bu kusursuz uyum, karmaşa içinde geçen sekiz genç yaşamın sakin merkeziydi.

Babam, Bhagabati Çaran Ghoş, iyi huylu, ciddi, bazen de sert bir insandı. Biz çocuklar, onu çok sevmemize rağmen onunla aramızda saygılı bir mesafe bırakırdık.

Önemli bir matematikçi ve mantıkçı olan babam, genellikle mantığıyla davranırdı. Annem ise kalplerimizin kraliçesiydi ve o, bizi yalnızca sevgiyle eğitti. Onun ölümünden sonra babam, iç dünyasındaki yumuşaklığı daha çok gösterir oldu. Bakışlarının sık sık annemin bakışlarına benzediğini farkederdim.

Biz çocuklar, erken yaşta, annem tarafından kutsal yazıtlarla tatlı - sert bir biçimde tanıştırıldık. Annem, disiplinli bir yaşam için gerekenleri anlatan meselleri, Mahabharata ve *Ramayana*'dan özenle seçerdi;[7] kesin kurallar ve çeşitli cezalar, o zamanki eğitim anlayışının temel taşlarıydı.

Babaya gösterilen saygının bir ifadesi olarak, onun ofisten eve geldiği saatlerde annem, bizi özenle giydirirdi. Babam, Hindistan'ın büyük şirketlerinden biri olan Bengal - Nagpur Demiryolu'nda genel müdür yardımcısına benzer bir konumdaydı. Seyahat, işinin bir parçası olduğundan, çocukluk yıllarımda farklı şehirlerde kaldı.

Annem, ihtiyaç sahibi insanlara karşı eli açık bir kadındı. Babam da iyi niyetli bir şekilde bu tür yardımlara hazırdı; fakat kanuna ve düzene olan saygısı, bütçesini de kapsıyordu. Bir defasında annem, fakirleri beslemek için, on beş günde, babamın bir aylık maaşından daha fazlasını harcamıştı.

"Senden bütün istediğim şu:" demişti babam, "lütfen bağışlarını mantıklı bir sınır içinde tut." Kocasından gelen böyle hafif bir azarlama bile, annem için ağır bir davranış sayılırdı. Aralarındaki herhangi bir anlaşmazlığı daha önce bize hiç belli etmemiş olan annem, bir fayton çağırdı.

"Allahaısmarladık, ben babamın uzaklardaki evine gidiyorum." Eski ültimatom!

Biz hem şaşırdık, hem üzüldük. Dayımız, tam zamanında geldi ve babama hiç şüphesiz asırların birikimi olan bilgece bazı öğütler fısıldadı. Babamın kendisine söylediği bazı gönül alıcı sözlerden sonra annem, arabacıyı sevinçle geri gönderdi. Annemle babam arasında benim tanık olduğum yegane tatsızlık da böylece sona erdi. Fakat aralarında geçen tipik bir tartışmayı hâlâ hatırlıyorum:

"Lütfen bana biraz önce kapımızı çalan talihsiz bir kadın için on rupi ver." Annemin gülüşünün kendine has bir ikna özelliği vardı.

"Niye on rupi? Bir rupi yeter," dedi babam ve bunun sebebini de belirtti: "Babam, büyükbabam ve büyükannem aniden öldüklerinde, ilk fakirlik deneyimimi yaşadım. Okula gitmek için kilometrelerce yol yürümeden önce, kahvaltı olarak tek bir muz yerdim. Daha sonra, üniversitede, öylesine parasızdım ki varlıklı bir hakimden bana ayda bir rupilik bir yardım yapmasını rica ettim. Hakim, bir rupinin bile önemli olduğunu vurgulayarak nazikçe reddetti.

"O bir rupinin verilmeyişini nasıl da acıyla hatırlıyorsun!" Annemin kalbi o anda bir mantık kurmuştu. "Bu kadının da, acilen ihtiyaç duyduğu on rupiyi vermeyişini acı içinde hatırlamasını mı istiyorsun?"

"Tamam tamam, sen kazandın!" Babam, yenilmiş kocaların o tipik tavrıyla cüzdanını açtı. "İşte on rupi. Bunu kadına iyi dileklerimle ver."

Babam her yeni öneriye başta "hayır" demeye meyilliydi. Annemin şefkatini kolayca kazanan bu yabancıya karşı olan tavrı, babamın tedbirli olma alışkanlığının bir örneğiydi. Herhangi bir şeyi hemen kabul etmekten kaçınmak, gerçekte, sadece "eylemden önce düşünme gereği" prensibine hizmet etmektir. Babamı verdiği kararlarda her zaman mantıklı ve dengeli bulmuşumdur. Eğer sayısız isteklerimi bir ya da iki ikna edici sözle destekleyebilseydim, mutlaka arzu ettiğim hedefe ulaşmamı sağlardı — bir tatil gezisi ya da yeni bir motorsiklet gibi.

Babam, çoçuklarına hayatlarının ilk yıllarında sıkı bir disiplin uygulardı. Kendisi de her türlü lüksten uzak dururdu. Örneğin, hiçbir zaman sinemaya veya tiyatroya gitmez, eğlencesini değişik ruhsal uygulamalarda ve *Bhagavat-Gita*'yı[8] okumakta arardı. Her türlü israftan kaçınan babam, bir çift eski ayakkabıdan kullanılmayacak hale gelinceye kadar vazgeçmezdi. Kullanımı yaygınlaşınca oğulları birer araba satın aldı fakat o, ofisine yaptığı günlük yolculuk için tramvaya binmekten memnundu.

Babam sadece güçlü olmak için para biriktirmeye inanmazdı. Bir defasında, Kalküta Urban Bankası'nın organizasyonunda yer almış, fakat o arada bankanın hisselerinden alıp bu durumdan yararlanmayı reddetmişti. Sadece, boş zamanında bir vatandaşlık görevini yerine getirmiş olmayı istemişti.

Birkaç yıl sonra, babam emekli olduğunda, İngiltere'den bir muhasebeci Bangal-Nakpur demiryolunun defterini incelemeye gelmiş. Müfettiş şaşkınlık içinde babamın hiçbir zaman gecikmiş primlerini almak için başvurmadığını görmüş.

"Üç kişinin yapacağı işi yapmış!" demiş muhasebeci şirkete. "Karşılık olarak kendisine 125,000 rupi ($41,250) verilmelidir." Haznedar, babama o değerde bir çek göndermiş. Babam, bu durumu öyle az önemsemiş ki, aileye bundan söz etmeyi unutmuş. Çok sonra en küçük kardeşim Bişnu, bir banka hesabındaki bu büyük parayı görünce bunu babama sordu.

"Maddi kazançla haz ve gurur duymak niye?" diye karşılık verdi babam.

"Dengeli bir zihnin kontrolünü amaç edinmiş kimse, ne kazanca sevinir ne de kayba üzülür. Böyle biri, insanın dünyaya beş parasız geldiğini ve yine tek bir kuruşu olmadan bu dünyadan gideceğini bilir."

Annem ve babam, evliliklerinin ilk yıllarında, büyük bir Usta olan Banaraslı Lahiri Mahasaya'nın müritleri olmuşlar. Bu birliktelik, babamın aslında sade bir yaşama uygun olan mizacını kuvvetlendirmiş. Annem, bir keresinde en büyük ablam Roma'ya önemli bir itirafta bulunmuştu. "Babanla ben karı koca olarak, çocuk sahibi olmak amacıyla yılda sadece bir kez birlikte yatarız."

Babam, Lahiri Mahasaya ile Bengal-Nakpur Demiryolu hattında bir memur olan Abinaş Babu[9] sayesinde tanışmış. Gorakpur'dayken Abinaş Babu, benim genç kulaklarımı Hintli azizlerle ilgili hikâyelerle doldururdu. Her defasında sözünü, kendi gurusuna övgülerle bitirirdi.

"Sen hiç babanın nasıl olağanüstü şartlar altında Lahiri Mahasaya'nın müridi olduğunu duydun mu?" Abinaş Babu, bana bu heyecan verici soruyu sorduğunda, tembel bir yaz öğlenden sonrasıydı ve bizim evin yanındaki arazide oturuyorduk. Meraklı bir gülücükle kafamı salladım.

"Yıllar önce, sen henüz doğmamışken ofisteki amirim olan babandan Banaras'daki guruma yapacağım bir ziyaret için ofisteki görevimden bir haftalık izin rica ettim. Baban, benim bu isteğimle alay etti.

" 'Dindar bir fanatik mi olacaksın?' diye karşılık verdi. 'İşinde ilerlemek istiyorsan ofisteki görevine konsatre ol.'

"Aynı gün, ağaçlık bir yoldan üzgün bir şekilde evime dönerken, bir tahterevana binmiş olan babana rastladım. Hizmetkârlarını ve taşıma aracını gönderdi ve yanımda yürümeye başladı. Beni teselli etmenin yollarını arayarak dünyevi başarı için çalışmanın avantajlarına işaret etti. Fakat ben onu kayıtsızca dinliyordum. Kalbim sürekli aynı şeyi tekrarlıyordu: 'Lahiri Mahasaya: Seni görmeden yaşayamam!'

"Yolumuz bizi sakin bir çayırlığın kenarına getirmişti. Geç bir öğleden sonra güneşin ışınları, dalgalanan uzun, yabani otların tepesinde birer taç gibi durmaktaydı. Hayranlık içinde durakaldık. Orada, tarlanın içinde, bizden sadece birkaç metre ötede, büyük gurumun şekli aniden ortaya çıktı![10]

"'Bhagabati, işçine çok sert davranıyorsun!' Sesi benim şaşkınlık içindeki kulaklarımda çınlamaktaydı. Geldiği gibi gizemli bir şekilde yok oldu. Diz çökmüş şöyle haykırıyordum: 'Lahiri Mahasaya! Lahiri Mahasaya!' Baban şaşkınlıkla kısa bir süre hareketsiz kaldı.

"Abinaş, sadece sana izin vermekle kalmıyor, yarın Banaras'a hareket etmek için kendime de izin veriyorum. Sana aracılık etmek için kendini istediği gibi materyalize edebilen bu büyük Lahiri Mahasaya ile tanışmalıyım. Yanımda eşimi de götüreceğim ve bu ustadan bizi, önderliğini yaptığı ruhsal yola inisiye etmesini dileyeceğim. Bizi ona götürecek misin?

" 'Elbette götüreceğim.' Duama gelen mucizevi cevap ve olayların süratle güzel bir hale dönüşmesi karşısında içimi sevinç kaplamıştı."

"Ertesi akşam, Banaras'a gitmek üzere annen ve babanla birlikte trene bindik. Ertesi gün oraya vardığımızda, belli bir yere kadar at arabasıyla devam ettik, daha sonra da, başka çaremiz olmadığından, gurumun uzaktaki evine dar yollardan yürüyerek gittik. Küçük oturma odasına girdiğimizde, alışılagelmiş *lotus* oturuşunda kendini kilitlemiş olan ustanın önünde eğildik. O insanın içine işleyen gözlerini kırptı ve babana bakıncaya kadar kaldırdı. 'Bhagabati, işçine çok sert davranıyorsun!' Kelimeleri iki gün önce çayırlıkta kullandıklarıyla aynıydı. Şöyle devam etti, 'Abinaş'a beni ziyaret etmesi için izin vermene ve karını da alıp ona eşlik etmene çok memnun oldum.' "

"Lahiri Mahasaya onların mutluluğu için, annenle babanı *Kriya Yoga*'nın[11] ruhsal pratiğine inisiye etti. Baban ve ben, kardeş müritler olarak, görüyü yaşadığımız o unutulmaz günden beri yakın arkadaşız. Lahiri Mahasaya senin doğumuna kesin bir ilgi gösterdi. Senin hayatın mutlaka onunkiyle bağlı olacaktır; ustanın kutsaması hiçbir zaman boşa gitmez."

Lahiri Mahasaya bu dünyayı, benim gelişimden kısa bir süre sonra terk etti. Şatafatlı bir çerçeve içindeki resmi, babamın işi icabı kalmak zorunda olduğumuz çeşitli şehirlerde ailemizin mihrabını süslemiştir. Birçok sabah ve akşam, annemle ben, doğaçlamayla meydana getirdiğimiz bir türbenin önünde, kokulu sandal ağacı reçinesine batırılmış çiçekler sunarak meditasyon yapardık. Tütsü, sarı sakız ve yaptığımız ibadetle, Lahiri Mahasaya'da tam ifadesini bulan tanrısallığa saygıda bulunurduk.

Lahiri Mahasaya'nın resminin benim hayatım üstünde büyük etkisi oldu. Ben büyüdükçe, ustanın da düşüncesi benimle birlikte büyüyordu. Meditasyonlarımda, sık sık fotoğrafının küçük çerçevesinden çıkarak yaşayan bir şekil alıp önümde oturduğunu görürdüm. Ben onun ışıklı bedeninin ayağına dokunmaya yeltendiğimde, şekil tekrar değişir ve yine bir resim oluverirdi. Çocukluktan delikanlılığa geçerken zihnimde, Lahiri Mahasaya'nın çerçeveye kapatılmış küçük bir resimden, yaşayan aydınlatıcı bir varlığa dönüştüğünü gördüm. Sınanma veya bocalama dönemlerimde, sık sık ona dua ettim ve onun tesseli eden yol göstericiliğini yanımda buldum.

Önceleri, artık fiziksel olarak yaşamadığı için üzülürdüm. Onun gizemli "her yerde oluş"unu keşfetmeye başladıkça kederlenmeyi bıraktım. Kendisini görmek için yanıp tutuşan müritlerine sık sık şöyle yazarmış: "Ben her zaman sizin *kutastha* (ruhsal görüş) alanınız içinde olduğuma göre, benim et ve kemiğimi görmeye gelmek niye?"

Yaklaşık sekiz yaşındayken Lahiri Mahasaya'nın fotoğrafı aracılığıyla olağanüstü bir şifa ile kutsandım. Bu deneyim, benim sevgimi kuvvetlendirdi. Ailemizin Bengal İçapur'daki malikânesindeyken, Asya kolerasına yakalanmıştım. Hayatımdan ümit kesilmişti; doktorlar hiçbir şey yapamıyorlardı. Yatağımın

yanıbaşındaki annem, başımın üstünde duvarda asılı duran Lahiri Mahasaya'nın resmine bakmam için beni çılgınca o yöne çeviriyordu.

"Zihninde onun önünde eğil!" Annem selamlamak için elimi bile kaldıramayacak kadar zayıf olduğumu biliyordu. "İbadetini gerçekten gösterir ve içinden onun önünde diz çökersen hayatın kurtulacak!"

Fotoğrafa baktım ve orada bedenimi ve tüm odayı kaplayan kör edici bir ışık gördüm. Mide bulantım ve diğer kontrol edilemeyen belirtiler yok oldu; iyileşmiştim. Hemen o anda kendimi, gurusuna olan imanını takdir edişimin belirtisi olarak eğilip annemin ayaklarına dokunabilecek kadar güçlü hissettim. Annem başını tekrar tekrar küçük resme dayadı.

"Ey Her Yerde Bulunan Usta, ışığın oğlumu iyileştirdiği için sana teşekkür ederim!"

Sayesinde genellikle öldürücü olan bir hastalıktan anında kurtulduğum o parlak aydınlığa, annemin de şahit olduğunu fark ettim.

En değerli eşyalarımdan biri, bu bahsettiğim fotoğraftır. Babama bizzat Lahiri Mahasaya tarafından verilen resim, kutsal bir titreşim taşımaktadır. Resmin mucizevi bir doğuşu var. Hikâyeyi, babamla kardeş mürit olan Kali Kumar Roy'dan duydum.

Anlaşıldığına göre usta, fotografının çekilmesinden hoşlanmıyormuş. İtiraz etmesine rağmen, kendisinin ve içlerinde Kali Kumar Roy'un da bulunduğu bir grubun topluca bir resmi çekilmiş. Tüm müritlerin net görüntülerinin yer aldığı negatifte, mantıken Lahiri Mahasaya'nın bedeninin bulunması beklenen merkezde, boş bir bölgeden başka bir şey olmadığını fark eden fotoğrafçı, şaşkınlığa düşmüş. Olay uzun süre tartışılmış.

Uzman bir fotoğrafçı olan Ganga Dhar Babu, fotoğrafta çıkmayan şeklin kendisinden kaçamayacağını söyleyerek övünmüş. Ertesi sabah, guru, bir perdenin önünde, tahta bir bankta *lotus* pozisyonunda otururken, Ganga Dhar Babu aletleriyle gelivermiş. Bu kez başarılı olmak icin her türlü tedbiri alarak, hırsla on iki kare resim çekmiş. Kısa bir süre sonra her bir karede tahta bir bank ve önü boş bir perde olduğunu fakat bir kez daha ustanın şeklinin çıkmadığını görmüş.

Ganga Dhar Babu gözyaşları ve kırılmış bir onurla gurusuna gelmiş. Saatler sonra Lahiri Mahasaya sessizliğini manalı bir açıklamayla bozmuş:

"Ben Ruh'um. Senin kameran her yerde varolan Görünmez'i yansıtabilir mi?"

"Görüyorum ki yansıtamaz! Fakat, kutsal efendim, bedensel tapınağınızın bir resmini çekmeyi çok arzuluyorum. Dar görüşlülük yaptım; bugüne kadar Ruh'un sizde tam olarak hayat sürdüğünü farkedemedim."

"Öyleyse yarın sabah gel. Sana poz vereceğim."

Fotoğrafçı yine kamerasını odaklamış. Bu defa, gizemli bir algılanamamazlıkla perdelenmemiş olan kutsal şekil, keskin bir görüntüyle ortaya çıkıvermiş. Usta başka hiçbir resim için poz vermemiş; en azından ben başka bir resmini görmedim.

Sözünü ettiğim fotoğraf bu kitaba alınmıştır.[12] Lahiri Mahasaya'nın evrensel bir kasta ait güzel yüz hatları, mensubu olduğu ırk hakkında çok az fikir verir. Anlaşılması güç gülüşünde, Tanrı'yla buluşmanın sevinci belirmektedir. Dış dünyaya gösterilen sözde bir ilginin simgesi olan yarı açık gözleri, aynı zamanda içinde yüzdüğü derin huzur halini belirtecek şekilde yarı kapalıdır. İnsanların zayıflıklarından kaynaklanan tuzakları çok iyi tanıyan Lahiri Mahasaya, cömertliğinden yararlanmak için ona gelen, arayış içindeki insanların ruhsal problemlerinin her zaman tamamıyla farkındaymış.

Gurunun resminin kudretiyle iyileşmemden kısa bir süre sonra, beni çok etkileyen bir ruhsal görü yaşadım. Bir sabah, yatağımda oturmuş, derin bir düşünceye dalmıştım.

"Kapalı gözlerin karanlığının ötesinde ne var?" Bu düşünce, güçlü bir biçimde zihnime takıldı. İçe dönük bakışımda birden muhteşem bir ışık parladı. Alnımın gerisindeki büyük ışın ekranında, dağlardaki mağaralarda meditasyona oturmuş azizlerin, tanrısal şekilleri birer küçük sinema resmi gibi ortaya çıktı.

"Kimsiniz?" dedim yüksek sesle.

"Biz Himalaya yogileriyiz." İlahi cevabı tanımlamak güçtü; çok heyecanlanmıştım.

"Ah! Himalayalar'a gelip sizin gibi olabilmeyi çok istiyorum!" Görüntü kayboldu fakat gümüş gibi parlayan ışık demetleri giderek genişleyen dairelerle sonsuzluğa uzandı.

"Bu harikulade parlaklık nedir?"

"Ben *İşvara*'yım.[13] Ben Işık'ım." Ses, uğuldayan bulutlar gibiydi.

"Sen'inle bir olmak istiyorum!"

Yavaş yavaş kaybolan vecdimden, Tanrı'yı arayış ilhamının kalıcı mirasını kurtardım. "O, sonsuz, her zaman yeni Sevinç'tir!" Bu anı, kendimden geçtiğim o günden sonra uzun süre zihnimde kaldı.

Bir başka anı da şöyledir: söz konusu olayla ilgili bir yarayı bugün hâlâ taşımaktayım. Bir sabah erken bir saatte, büyük ablam Uma ve ben, Gorakhpur'daki evimizin avlusunda bir *nim* ağacının altında oturmuştuk. Ablam, bir Bengali okuma kitabından çalışmama yardımcı oluyor, ben de bakışlarımı, yakındaki olgun tespihağacı meyvalarını yiyen papağanlardan kaçırmaya çalışıyordum.

Uma, bacağındaki bir çıbandan yakındı ve gidip, içerden bir kavanoz

merhem getirdi. İlaçtan biraz alıp, kendi kolumun ön kısmına sürdüm.

"Senin kolunda bir şey yok. Neden ilaç sürüyorsun?"

"Şey, abla, yarın bir çıbanın çıkacağını hissediyorum. Senin merhemini çıbanın çıkacağı yerde deniyorum."

"Seni küçük yalancı!"

"Abla, yarın sabah ne olduğunu görünceye kadar bana yalancı deme." İçimi kızgınlık kaplamıştı.

Sözlerimden etkilenmeyen ablam alaylı sözünü üç kere tekrar etti. Ona yavaşça karşılık verirken, sesimdeki hoşgörüsüzlüğü gizleyemiyordum.

"Bendeki irade gücüyle diyorum ki yarın kolumun tam bu noktasında oldukça büyük bir çıban çıkacak ve senin çıbanın da şişecek, şimdikinin iki misli olacak!"

Sabahleyin kolumda, tam benim belirttiğim yerde iri bir çıban çıkmıştı; Uma'nınkinin boyu ise iki kat artmıştı. Ablam, bir çığlık atarak anneme koştu. "Mukunda bir büyücü oldu!" Annem, üzgün bir halde, hiçbir zaman kelimelerin gücünü zarar verici yönde kullanmamamı öğütledi. Onun öğüdünü hep hatırladım ve tuttum.

Çıbanıma cerrahi müdahale yapıldı. Doktorun yarmasıyla oluşan yara izi bugün bile rahatça görülebilmektedir. Sağ kolumun ön kısmında, insanın sapkın sözlerinin gücünü gösteren sürekli bir anımsatıcı bulunmaktadır.

Uma'ya söylenen görünüşte basit ve zararsız olan bu sözler, derin bir konsantrasyonla söylendiğinden, bombalar gibi patlayacak ve zararlı da olsa kesin sonuçlara yol açacak yeterli gizli kuvveti barındırmaktaydı. Daha sonraları, sarfedilen sözlerin büyük titreşimsel gücünün, birinin hayatını zorluklardan arındırmak ve dolayısıyla yarasız veya azarsız işlem yapabilmek için, bilgece yönlendirilebileceğini anladım.[14]

Ailemiz Pencab bölgesindeki Lahor şehrine taşındı. Orada Yüce Annemiz'in Tanrıça Kali şeklinde tasvir edildiği bir resim elde ettim.[15] Bu resim, evimizin balkonundaki küçük, resmi olmayan mihraba kutsallık kattı. İçimde uyanan ve şüpheye yer vermeyen bir inanç, bana, bu kutsal köşede edeceğim her duamın gerçekleşeceğini söylemekteydi. Bir gün, Uma'yla o köşede durmuş, iki çocuğun, bizim evimizden son derece dar bir yolla ayrılmış olan iki binanın damlarında uçurtma uçurmalarını seyrediyordum.

"Niçin o kadar sessizsin?" Uma beni şakayla itti.

"Sadece Yüce Annemiz'in bana her istediğimi vermesinin ne kadar güzel olduğunu düşünüyorum."

"Ne dersin, şu uçurtmaları da verir mi sana?" Ablam, alay ederek güldü.

"Neden olmasın?" Uçurtmalara sahip olmak için sessizce dua etmeye başladım.

Hindistan'da uçurtmaların iplerinin tutkalla ve cam tozuyla kaplandığı bir çeşit maç yapılır. Her oyuncu, rakibinin ipini kesmeye çalışır. Kaçan uçurtma damların üstünde uçar ve onu yakalamaya çalışmak çok eğlencelidir. Uma ve ben, üstü kapalı, içerlek bir balkonda olduğumuzdan, kurtulmuş bir uçurtmanın elimize gelmesi olanaksız görünmekteydi; ipin, doğal olarak, dama takılması gerekirdi.

Oyuncular, dar bir yol boyunca uçurtma savaşı yapmaya başladılar. İplerden biri kesildi; uçurtma hemen bana doğru uçmaya başladı. Rüzgarın aniden hafiflemesiyle bir an hareketsiz kaldı ve bu esnada ipi, karşı evin tepesindeki bir kaktüse sıkıca dolandı. Hemen önümde, kolayca uzanıp yakalayabileceğim ipten bir halka oluşmuştu. Ödülü alıp, Uma'ya sundum.

"Bu olay sadece olağanüstü bir rastlantıydı ve duana bir cevap değildi. Eğer öbür uçurtma da sana gelirse o zaman inanırım." Ablamın kara gözleri, kullandığı kelimelerden çok daha fazla merak doluydu. Yoğun dualarıma devam ettim. Diğer oyuncunun uçurtmasının ipinden kuvvetlice çekmesi, ipin kopmasına ve uçurtmayı kaybetmesine yol açtı. Uçurtma rüzgarda dans ederek bana doğru yöneldi. Yardımsever asistanım kaktüs bitkisi, yine uçurtma ipini tutabilmem için gerekli halkayı oluşturdu. Böylece Uma'ya ikinci ganimetimi sundum.

"Aman Tanrım, Gerçekten de Yüce Annemiz senin dileklerini yerine getiriyor! Bütün bunlar benim için çok garip!" Ablam ürkek bir ceylan gibi koşarak oradan uzaklaştı.

Sri Sri Paramahansa Yogananda, altı yaşında

1. Bölüm Notları

[1] W.Y. Evans-Wentz, Tibetan Yoga and Secret Doctrines (Oxford: Oxford University Press, 1958

[2] Ruhsal öğretmen. "karanlığı dağıtan"; Sanskrit'deki gu, karanlık ve ru, dağıtan kelimelerinden .

[3] Tarih sırası karışık, birbirine girmiş (Ç.N.)

[4] Tanrı üstünde meditasyon yapmanın eski bilimi olan yoga, yani "bir oluş".

[5] İsmim, 1914'te manastıra ait Svami topluluğuna girdiğimde Yogananda olarak değiştirildi. Ek olarak, 1935 yılında gurum bana dini bir unvan olan Paramahansa'yı verdi. (248. sayfa)

[6] İkinci kast, aslen yöneticilerin ve savaşçıların kastı.

[7] Bu eski destanlar, Hindistan'ın tarihsel, mitolojik ve aynı zamanda felsefi birer hazinesidir.

[8] *Mahabharata* destanının bir kısmını oluşturan bu yüce şiir, Hindu Kutsal Kitabıdır. Mahatma Gandhi şöyle yazmıştır: "Gita'ya odaklanarak meditasyon yapanlar, her gün onda taze bir neşe ve yeni anlamlar bulacaklardır. Gita'nın çözemeyeceği hiçbir ruhsal düğüm yoktur."

[9] Babu (Bay) Bengali dilinde ismin arkasında yer alır.

[10] Büyük ustaların sahip olduğu olağanüstü güçler "Mucizeler Yasası"nın 30. bölümünde açıklanmıştır.

11 Lahiri Mahasaya tarafından öğretilen bir yoga tekniğidir. Bu teknikte duyulara ait karmaşa dindirilip insanın evrensel bilinçlilikle giderek artan bir birlik elde etmesi sağlanır. (Bkz. Bölüm 26.)

[12] Sayfa .... Bu fotoğrafın kopyaları Los Angeles'daki Self Realization Fellowship merkezinden bulunabilir.

[13] Tanrı'nın Evrensel Yönetici yönünü simgeleyen Sanskrit bir isim; kelimenin kökü "iş yönetmek" anlamına gelir. Hindu kutsal metinleri Tanrı için bin kadar isim barındırır ve bu isimlerden her biri felsefi anlamın değişik bir yönünü ele alır. İşvara olarak Tanrı, iradesiyle tüm evrenleri düzenli periyotlarla yaratan ve yok edendir.

14 Sesin sonsuz potansiyeli, tüm atomik enerjilerin ardındaki kozmik titreşimsel güç olan Yaratıcı Kelimeden yani *Aum*'dan türemektedir. Berrak bir farkında oluş ve derin konsantrasyonla söylenen her kelimenin materyalize edici bir değeri vardır. Telkin edici kelimelerin yüksek sesle veya sessiz tekrarının etkili olduğu, Coueism ve benzeri psikoterapi sistemlerince keşfedilmiştir; işin sırrı zihnin titreşimsel kapasitesini artırmaktadır.

15 Kali, Tanrı'nın, evrensel Doğa Anne şeklinde bir sembolüdür.

2. BÖLÜM

Annemin Ölümü ve Gizemli Muska

Annemin en büyük arzusu büyük ağabeyimin evliliğini görmekti. "Ah, Ananta'nın karısının yüzünü gördüğümde yaşarken cenneti bulmuş olacağım!" Annemin, sıkça duyduğum bu sözlerle ifade ettiği şey, Hintlilerin, ailenin devamı geleneğine ait şiddetli arzusuydu.

Ananta'ya söz kesildiğinde ben yaklaşık on bir yaşındaydım. Annem Kalküta'da sevinç içinde evlilik hazırlıklarını yönetmekteydi. Babam ve ben kuzey Hindistan'da, Bareylideki evimizde kalmıştık; bu eve Lahor'da geçirdiğimiz iki yıldan sonra babamın atanmasıyla taşınmıştık.

Daha önce ablalarım Roma ve Uma'nın evlilik hazırlıklarının parlaklığına şahit olmuştum; fakat ailenin en büyük oğlu Ananta için yapılan hazırlıklara gerçekten özenilmişti. Annem her gün uzaktaki evlerinden Kalküta'ya gelen birçok akrabayı ağırlamaktaydı. Onları, 50 Amherst Sokağı'ndaki yeni alınmış büyük bir evde, rahat edecekleri bir şekilde misafir ediyordu. Her şey hazırdı - ziyafetin incelikleri, Ağabeyimin üstüne oturarak gelinin evine taşınacağı sevimli taht, rengârenk ışık şeritleri, mukavvadan yapılmış çok büyük filler ve develer, İngiliz, İskoç ve Hint orkestralar, profesyonel dansçılar, geleneksel törenler için rahipler.

Babam ve ben, kutlama havası içinde, aileye törenler başladığında katılmayı planlamaktaydık. Fakat o güzel güne az bir zaman kala korkunç bir vizyon gördüm.

Bareyli'de bir geceyarısıydı. Bungalovumuzun verandasında babamın yanında uyumaktayken, yatağın üstündeki cibinliğin garip dalgalanışıyla uyandım. İnce perde aralandı ve sevgili annemin şeklini gördüm.

"Babanı uyandır!" Annemin sesi sadece bir fısıltıydı. "Bu sabah, saat dörtteki ilk trene binin. Beni görmek istiyorsanız, Kalküta'ya mümkün olduğu kadar çabuk gelin!" Hayalimsi şekil kayboldu.

"Baba, Baba! Annem ölüyor!" Sesimdeki dehşet Babamı hemen uyandırdı. Gözyaşları ve hıçkırıklar arasında ölümcül haberi verdim.

"Gördüğün şu halüsinasyona o kadar önem verme." Babamın, karşılaştığı her yeni durumu reddeden bir karakteri vardı. "Annenin sağlığı son derece yerinde. Eğer kötü bir haber alırsak yarın hareket ederiz."

"Şimdi yola çıkmadığımız için kendini hiçbir zaman affetmeyeceksin!" Şiddetli ıstırabımın yol açtığı acıyla şöyle ekledim: "Ne de ben seni affedeceğim!"

Gelen hüzünlü sabahla birlikte, her şeyi açıklayan bir telgraf aldık: "Annemiz çok hasta; düğün ertelendi; hemen gelin."

Babam ve ben kendimizi kaybetmiş bir halde yola çıktık. Dayılarımdan biri yoldaki bir aktarma noktasında bize katıldı. Bir tren, beklemekte olduğumuz istasyona doğru hızla yaklaşıyordu . Yaşadığım karmaşadan dolayı, kendimi raylara atmak için ani ve güçlü bir arzu duydum. Çoktan kaybetmiş olduğumu hissettiğim annem olmadan, birdenbire yapayalnız kaldığım bir dünyada, yaşamımı sürdürmem mümkün değildi. Annemi, dünyadaki en yakın arkadaşım gibi severdim. Onun şefkat dolu gözleri, çocukluğumun küçük trajedilerinde benim sığınağım olmuştu.

Dayıma tek bir soru sorarak sustum:."Hâlâ yaşıyor mu?"

Dayım yüzümdeki ümitsizliği fark etmekte gecikmemişti. "Elbette yaşıyor!" Fakat ona pek inanmadım.

Kalküta'daki evimize vardığımızda karşılaştığımız tek şey ölümün korkunç acısıydı. Neredeyse cansız bir durumda, olduğum yere yığıldım. Hayatla barışmam için uzun yılların geçmesi gerekecekti. Cennetin kapılarında fırtanalar yaratan feryatlarım yıllar sonra Yüce Annemiz'in dikkatini çekebildi. Derin yaralarım ancak O'nun kelimelerinde şifa bulabildi: "Birçok annenin şefkatiyle yaşamlar boyunca seni koruyan Ben'im. Benim bakışlarımda aradığın iki siyah gözü, o kaybettiğin güzel gözleri gör!"

Çok sevgili annemin cesedinin yakılış törenlerinden kısa bir süre sonra, ben ve Babam Bareyli'ye döndük. Orada her sabah erkenden, kalbim acı dolu bir halde, bungalovumuzun önündeki altın sarısı ve yeşil renklerle bezeli pürüzsüz çimeni gölgeleyen geniş *şeoli* ağacına doğru annemin andığım yürüyüşlere çıkardım. Şiirsel anlarımda beyez *şeoli* çiçeklerinin gerçek bir bağlılıkla kendilerini çimenli mihraba saçtıklarını düşünürdüm. Çiyle gözyaşlarımın karıştığı bu anlarda sık sık, şafak aydınlığında öbür dünyaya ait garip bir ışığın parladığını görürdüm. Tanrı özleminin yoğun sancıları bana adeta saldırırdı. İçimde Himalayalar'a karşı kuvvetli bir çekim hissederdim.

Kutsal tepelere yaptığı yolculuktan yeni dönmüş olan bir kuzenim bizi Bareyli'de ziyaret etti. Yüksek dağları kendilerine mesken edinen yogiler ve *svamiler*[16] hakkında anlattığı hikâyeleri merakla dinledim.

"Kaçıp Himalayalar'a gidelim." Bir gün, Bareyli'deki ev sahibimizin genç oğlu olan Dwarka Prasad'a yaptığım bu teklif, yanlış kulaklara gitmişti. Dwarka, planımı Babam'ı ziyaret etmek için gelmiş olan büyük ağabeyime açıkladı. Ananta, küçük çocuğun bu hiç pratik olmayan planına gülüp geçeceğine, olayı benle alay edebileceği bir konu haline getirdi.

"Portakal renkli elbisen nerede? Onu giymeden bir *svami* olamazsın!"

Fakat onun bu sözleri beni anlatılmaz biçimde etkiledi. Kelimeler zihnimde berrak bir resim canlandırdı: Kendimi bir keşiş olarak Hindistan'ı gezerken gördüm. Belki de bu sözler, bende geçmiş bir yaşamın anılarını canlandırmıştı: Anladım ki, bu çok eskiden kurulmuş düzene ait kıyafeti, herhalde hiç ya-

dırgamadan giyebilecektim.

Bir sabah Dwarka'yla sohbet ederken, Tanrı sevgisinin üzerime çığ gibi indiğini hissettim. Arkadaşım, birbiri ardına sıralanan güzel sözlerimin farkına ancak varabiliyordu, ben ise kendi sözlerimi tüm kalbimle dinliyordum.

O akşamüstü, Himalaya eteklerindeki Naynital'a gitmek üzere evden kaçtım. Ananta beni yakaladı ve yolculuğuma son verdi; üzüntü içinde Bareyli'ye dönmeye zorlandım. Yapmama izin verilen tek yolculuk her sabah *şeoli* ağacına yaptığım geleneksel yürüyüştü. Kalbimde iki kayıp annenin acısı vardı: Biri insan, öteki Tanrı. Annemin ölümüyle aile dokumuzda meydana gelen yırtılma onarılamadı. Babam, ömrünün geriye kalan yaklaşık kırk yılı boyunca hiç evlenmedi. Çok zor bir görev olan anne ve babalık rolünü aynı anda üstlenen babam, giderek daha yumuşak ve daha cana yakın bir insan haline geldi. Bir çok ailevi sorunu, sakince ve anlayışla çözdü. İş saatlerinden sonra birmünzevi gibi odasına kapanıp tatlı bir huzur içinde *Kriya Yoga* yapardı. Annemin ölümünden çok sonra, babamın hayatını kolaylaştırmak üzere ayrıntılarla ilgilenecek bir İngiliz hemşire bulmaya niyetlendim. Fakat babam kafasını salladı.

"Bana hizmet edilmesi, annenin ölümüyle sona erdi." Gözleri, hayat boyu taşıdığı bir bağlılıkla doluydu. "Başka hiçbir kadının yardımını kabul edemem."

Annemin ölümünden on dört ay sonra bana, önemli bir mesaj bıraktığını öğrendim. Ananta, annem ölüm döşeğindeyken onun yanındaydı ve sözlerini kaydetmişti. Her ne kadar annem söylediklerini bana bir sene sonra iletmesini istemiş idiyse de ağabeyim onun bu isteğini yerine getirmekte gecikmişti. Kalküta'ya gidip, annemin kendisine seçtiği kızla[17] evlenmek için kısa bir süre sonra Bareyli'den ayrılacak olan Ananta, bir akşam beni yanına çağırdı.

"Mukunda, sana bu garip haberi vermek istemiyordum." Ananta'nın ses tonunda bir teslimiyet vardı. "Evden kaçma isteğini alevlendirmekten korkuyordum. Fakat şu bir gerçek ki sen, yüce isteklerle yanıp tutuşuyorsun. Himalayalar'a doğru kaçarken seni yakaladığım zaman kesin bir sonuca vardım. Bu kutsal sözümü yerine getirmek için daha fazla beklememeliydim." Ağabeyim bana, annemin mesajını barındıran küçük bir kutu verdi.

"Bu kelimeler, sevgili oğlum Mukunda'ya yaptığım son lütuf olsun!", demişti Annem. "Doğumunu takip eden bir dizi olağanüstü olayı sana anlatmamın vakti geldi. Senin kaderini çizen yolu ilk öğrendiğimde sen henüz kollarımda bir bebektin. O zamanlar seni, Banaras'daki gurumun evine götürmüştüm. Derin meditasyon halinde oturmuş olan Lahiri Mahasaya'yı, büyük bir mürit kalabalığının arkasından zar zor görebilmekteydim.

"Senin sırtını hafif hafif okşarken, içimden, büyük gurunun seni farkedip kutsaması için dua ediyordum. İçimdeki bu ibadete benzer istek son derece

arttığında, guru, gözlerini açarak yanına yaklaşmam için bana işaret etti. Diğerleri bana yol açtılar; kutsal ayaklarının önünde eğildim. Lahiri Mahasaya, seni dizine oturttu, elini başının ön tarafına koydu ve seni ruhsal olarak vaftiz etti.

" 'Genç anne, oğlun büyük bir yogi olacak. Ruhsal bir lokomotif gibi, birçok ruhu Tanrı'nın krallığına taşıyacak.'

"Her şeyi bilen gurunun, gizli duamı gerçekleştirmesinden dolayı kalbim sevinçle atmaktaydı. Guru, doğumundan kısa bir süre önce, bana, senin de onun yolunu takip edeceğini söylemişti.

"Sonra, oğlum, Yüce Işık'ı görüşünü, ablan Roma ve ben biliyorduk çünkü senin, yatağında hareketsizce oturuşunu yan odadan seyretmiştik. Küçük yüzün aydınlanmıştı; Yüce Olan'ı aramak için Himalayalar'a gideceğinden bahsettiğinde, sesinde adeta çelikten bir karar çınlıyordu.

"Bu şekilde, sevgili oğlum, senin yolunun dünyevi ihtiraslardan çok uzak olacağının farkına vardım. Oldukça garip bir olay, bu fikrimi daha da doğruladı. Bu mesajı yazmamın sebebi de, işte bu olaydır.

"Olay, Pencab'daki bir bilgeyle yaptığım görüşmeydi. Ailemiz Lahor'dayken bir sabah, hizmetçi odama geldi. 'Hanımefendi, tanımadığım bir *sadhu*[18] geldi. "Mukunda'nın annesini görmek" için ısrar ediyor.'

"Bu basit kelimeler içimde kuvvetli bir his uyandırdı; hemen ziyaretçiyi selamlamaya gittim. Ayaklarına kadar eğildiğimde, önümde gerçek bir tanrı adamının durduğunu hissettim.

" 'Ana', dedi *sadhu*, 'büyük ustalar, dünyada kalacağın sürenin uzun olmayacağını bilmeni istiyorlar. Bir sonraki hastalığın, senin son hastalığın olacak.'[19] Bir sessizlik oldu ve ben o esnada hiç telaşa kapılmadım. Aksine, içimde derin bir huzur hissettim. Daha sonra *sadhu* tekrar konuştu:

" 'Sen belirli bir gümüş muskanın koruyucusu olacaksın. Bu muskayı sana bugün ben vermeyeceğim; sözlerimin doğruluğunun kanıtlanması için tılsımlı cisim yarın sen meditasyon yaparken elinde materyalize olacak. Ölüm döşeğindeyken büyük oğlun Ananta'ya muskayı bir sene sakladıktan sonra ikinci oğluna vermesini söylemelisin. Mukunda tılsımın anlamını büyük ustalardan öğrenecek. Cisim, onun eline, tüm dünyevi umutlardan vazgeçip hayatını Tanrı'yı aramaya adadığı zaman geçmelidir. Muska Mukunda'ya verilişinden birkaç yıl sonra görevini tamamladığında kendiliğinden yok olacak. İstendiği kadar gizli bir yerde saklansın, muska geldiği yere dönecek.'

"Azize sadakamı sundum ve önünde büyük bir saygıyla eğildim.[20] Bağışımı kabul etmeyerek beni kutsadı ve gitti. Ertesi akşam ellerimi kavuşturmuş meditasyon yaparken, avuçlarımın arasında aynen *sadhu*'nun dediği gibi gümüş bir muska materyalize oldu. Bu gizemli cisim, soğuk ve yumuşak bir dokunuş gibi ortaya çıktı. Cismi iki yıldan fazla bir süre titizlikle sakladım, şimdi

ise onu, saklaması için Ananta'ya devrediyorum. Benim için üzülme zira Sonsuz Olan'ın kollarına yüce gurumun önderliğinde gideceğim. Hoşçakal evladım; Kozmik Annemiz seni koruyacaktır."

Muskayı aldığımda üzerime büyük bir aydınlık doğdu; birçok unutulmuş hatıram canlanıverdi. Yuvarlak ve antika sayılabilecek kadar eski görünen tılsımın üzerinde Sanskrit bir takım harfler vardı. Cismin, görünmez bir şekilde her adımımda bana rehberlik eden eski hayatlardaki hocalarımdan geldiğini anladım. Gerçekten de tılsımın büyük bir önemi vardı; fakat insanın bir muska hakkında daha fazla açıklama yapmasına izin verilemiyor.[21]

Tılsımın, hayatımın oldukça mutsuz bir döneminde nasıl ortadan kaybolduğu ve kayboluşunun nasıl bir guru kazandığımın müjdecisi olduğu bu bölümde anlatılamaz.

Ancak, Himalayalar'a gitmek isteğine engel olunan küçük çocuk, her geçen gün muskasının kanatlarıyla, daha uzaklara uçuyordu.

GURRU GHOŞ (Gyana Prabha Ghoş) (1868-1904)
Paramahansa Yogananda'nın annesi; Lahiri Mahasaya'nın müridi

BHAGABATİ ÇARAN GHOS (1853-1942)
Paramahansa Yogananda'nın babası; Lahiri Mahasaya'nın müridi

En büyük abla Roma (solda) ve kız kardeş Nalini Sri Yogananda'yla birlikte onun çocukluğunu geçirdiği evde. Kalküta, 1935.

2. Bölüm Notları

16 Svami 'nin sanskritdeki esas anlamı "Benliğiyle (Sva) bir olan kişi"dir. (Bkz. Bölüm 24).

17 Çocuklarının hayat arkadaşlarına anne ve babanın karar verdiği bu Hint geleneği, zamanın yok edici etkilerine dayanabilmiştir. Mutlu Hint evliliklerinin yüzdesi yüksektir.

18 Birmünzevi (tek başına yaşayan kimse. Ç.N.); *sadhanayı* yani ruhsal disiplin yolunu takip eden kimse.

19 Bu sözlerle Annemin, hayatının kısa olacağını bildiğini keşfettiğimde, onun, Ananta'nın düğünü için niye o kadar acele ettiğini anladım. Her ne kadar düğünden önce öldüyse de, onun doğal olarak annelik isteği, törenleri görmekti.

20 Sadaka vermek, Sadhu'lara gösterilen geleneksel bir saygı ifadesidir.

21 Muska astral biçimde yaratılmış bir cisimdi. Kısa süreli bir kalıcılığa sahip yapıları olduğundan bu tür cisimler sonunda dünyamızdan yok olmak zorundadır. (Bkz. Bölüm 43.)

Tılsımın üzerinde bir *mantra* ya da kutsal güfteler kayıtlıydı. Sesin ve vachın (insan sesi) potansiyelleri Hindistan'dan başka hiçbir yerde bu kadar derinlemesine incelenmemiştir. Tüm evrende yankılanmakta olan *Aum* titreşiminin (İncil'de geçen "Söz" veya "birçok suların sesi") üç tezahürü veya *guna*'sı vardır: Yaratma, koruma ve yok etmeye ait tezahürler (Taittiriya Upanişad I:8). İnsan ne zaman bir kelime sarf etse *Aum*'un bu üç özelliğinden birini işleme sokmaktadır. Bu bütün kutsal metinlerde insanın doğruyu söylemesi gerektiği şeklindeki öğüdün gerçek sebebidir.

Muskanın üzerindeki mantranın, doğru şekilde söylendiği takdirde, ruhsal açıdan faydalı bir titreşimsel potansiyeli vardı. İdeal bir şekilde oluşturulmuş Sanskrit alfabesinde, her birinin kendine has değişmez birer söylenişi olan elli harf vardır. George Bernard Shaw, barındırdığı yirmi altı harfin, seslerin çokluğu altında can çekiştiği Latin kökenli İngilizce alfabesinin yetersizliği hakkında ustaca ve elbette ki nükteli bir deneme yazmıştır. Bay Shaw, her zamanki insafsızlığıyla ("Eğer İngilizce için yeni bir İngiliz alfabesinin takdim edilmesinin bedeli bir iç savaşsa ... bunu istememezlik edemem"), kırk iki harften meydana gelmiş yeni bir alfabenin kabul edilmesini önermektedir (Shaw'un, Wilson'ın The Miraculous Birth of Language, Philosophical Library, N. Y., adlı kitabına yazdığı önsöze bakabilirsiniz). Böyle bir alfabe, elli harf kullanılarak yanlış telaffuzun önlendiği Sanskrit alfabesinin fonetik kusursuzluğuna biraz daha yakın olacaktır.

Indus Vadisi'nde mühürlerin keşfedilmesi, birçok bilim adamını Hindistan'ın Sanskritçe alfabesini Samî kaynaklarından 'aldığı' düşüncesini terk etmeye yönlendirmektedir. Kısa bir süre önce Hindistan'ın Sanskrit alfabesini Samî

kaynaklarından 'aldığı' düşüncesini terk etmeye yönlendirmektedir. Kısa bir süre önce Mohenjo - Daro ve Harrapa'da yapılan kazılarla ortaya çıkarılan birkaç büyük Hindu şehri, buralarda "Hindistan topraklarında çok eskilere uzanan bir tarihe sahip, ve bizi algılanamayacak kadar eskilere götüren" bir kültürün olması gerektiğini kanıtlamıştır. (Sir John Marshall, Mohenjo-Daro and the Indus Civilization, 1931.)

Eğer bu gezegende çok uzak bir geçmişte büyük bir uygarlık kurmuş insanların var olduğuna dair Hindu teorisi doğruysa, dünyanın en eski dili olan Sanskrit'nin nasıl aynı zamanda dünyanın en mükemmel dili olduğunu açıklamak mümkün oluyor. (Bkz. Sayfa104, 66. dipnot) "Sanskrit dili," demişti Asiatic Society'nin kurucusu olan Sir William Jones, "ne kadar eski olursa olsun, harika bir yapıya sahiptir; Yunanca'dan daha mükemmel, Latince'den daha zengin ve her ikisinden de daha saf."

"Klasik bilginin yeniden canlanması açısından," diye yazıyor Encyclopedia Americana'da, "kültür tarihinde Sanskrit'in (Batılı bilginlerce) 18. yüzyılın sonlarında keşfedilmesi kadar önemli bir olay yoktur. Dil bilim, karşılaştırmalı gramer, karşılaştırmalı mitoloji, din bilimi ... bunların her biri ya varlıklarını Sanskrit'e borçludur ya da onun araştırılmasından büyük çapta etkilenmiştir."

3. BÖLÜM
İki Bedenli Aziz

"Baba, eğer kendi isteğimle eve dönmeye söz verirsem, Benares'e gezmeye gidebilir miyim?"

Yolculuk yapmaya karşı içimden gelen şiddetli arzu, o güne kadar babam tarafından çok ender geri çevrilmişti. Ben henüz saf bir çocukken bile, babam, birçok şehri ve kutsal yeri ziyaret etmeme izin vermişti. Genellikle bir ya da daha çok sayıda arkadaşım bana eşlik ederdi: Babam tarafından sağlanan birinci sınıf biletlerle konforlu yolculuklar yapardık. Babamın demiryolu ofisindeki görevi, ailenin gezginlerine son derece yararlı oluyordu.

Babam, bu dileğimi dikkate alacağına söz verdi. Ertesi gün beni yanına çağırdığında, elinde Bareyli'den Benares'e bir gidiş dönüş bileti, bir miktar para ve iki de mektup vardı.

"Kedar Nath Babu adındaki Benares'li bir arkadaşıma teklif etmem gereken bir iş konusu var. Yazık ki adresini kaybetmişim. Fakat bu mektubu ona, ortak arkadaşımız olan Svami Pranabananda aracılığıyla ulaştırabileceğini sanıyorum. Benimle kardeş mürit olan *svami*, ruhsal olarak yüksek bir düzeye sahiptir. Onunla görüşmek senin için faydalı olacaktır; bu ikinci mektup da seni onunla tanıştırmak için."

Babam gözlerini kırpıştırarak ekledi, "Bir daha evden kaçmak yok!"

On iki yaşımın tüm heyecanıyla yola koyuldum (yeni yüzler ve yeni yerler görmek için taşıdığım arzu hiçbir zaman azalmadı). Benares'e varır varmaz *svami*nin evinin yolunu tuttum. Ön kapı açıktı; ikinci kattaki uzun ve koridora benzeyen odaya çıktım. Sadece bir peştemala sarınmış olan, kalın denilebilecek hatlara sahip bir adam, yerden hafifçe yüksek bir platformda *lotus* duruşunda oturmaktaydı. Başı ve kırışıksız yüzü tamamen traşlıydı; dudaklarında insana mutluluk veren bir gülümseme vardı. İçeri davetsizce girdiğimi düşünüyordum ki, beni rahatlatmak için eski bir arkadaş gibi karşıladı.

"*Baba anand* (sevgili arkadaşıma mutluluklar)." Selamı içtenlikle ve çocuksu bir sesle söylenmişti. Diz çöküp ayaklarına dokundum.

"Siz Svami Pranabananda mısınız?"

Başını 'evet' anlamında salladı ve ekledi. "Sen Bhagabati'nin oğlu musun?" Bu kelimeleri söylediğinde ben henüz babamın mektubunu ona vermemiştim. Şaşkınlık içinde, artık gereksiz gibi görünen tanıtma mektubunu ona uzattım.

"Elbette sana Kedar Nath Babu'nun yerini söyleyeceğim." Aziz, durugörüsüyle beni bir kez daha şaşırtmıştı. Mektuba şöyle bir baktı ve babam hakkın-

da sevgi dolu birkaç söz söyledi.

"Biliyor musun, iki ayrı emekli maaşı almanın zevkini yaşıyorum. Biri, bir zamanlar demiryolu şirketindeyken emrinde çalıştığım babanın tavsiyesiyle verilen maaştır. Öteki ise, kendisi içinbilinçli bir istekle tüm dünyevi işlerimden vazgeçtiğim Göklerdeki Babamız'ın önerisi üzerine verilen."

Bunlar benim için anlaşılmaz sözlerdi. "Göklerdeki Babamız'dan ne tür bir maaş alıyorsunuz efendim? Kucağınıza gökten para mı atıyor?"

Svami güldü. "Uzun yıllar boyu yapılan derin meditasyonların ödülü olan sonsuz derinlikteki bir huzurdan bahsediyorum. Artık paraya hiç ihtiyacım yok. Çok az olan maddesel ihtiyaçlarım bolca karşılanıyor. Bu ikinci tür maaşın ne anlama geldiğini ileride sen de anlayacaksın."

Aziz, konuşmamıza birdenbire son vererek, bütünüyle hareketsiz bir duruma girdi. Sfenksvari bir görünüm almıştı. Önce ilginç bir şeye bakarmış gibi gözleri parladı, daha sonra donuklaştı. Onun kendi kendine yeten derin huzuru karşısında utandım; babamın arkadaşıyla nasıl tanışabileceğimi henüz bana söylememişti. İkimizden başka hiçbir şeyin bulunmadığı odada ne yapacağımı bilmez bir halde etrafıma bakındım. Boş bakışlarım, *svami*'nin oturduğu platformun altındaki tahta sandaletlerine ilişti.

"Meraklanma küçük efendi[22]. Görmek istediğin adam yarım saate kadar yanında olacak." Yogi zihnimi okumaktaydı - aslında o anda bunu yapmak pek zor değildi!

Svami tekrar koyu sessizliğine gömüldü. Saatim bana otuz dakikanın akıp gittiğini bildirdiğinde, yogi kendiliğinden uyandı.

"Sanırım Kedar Nath Babu kapıya yaklaşıyor," dedi.

Birinin merdivenlerden çıktığını duydum. İçimden bir şaşkınlık dalgası yükseldi; zihnimdeki düşünceler karmakarışık olmuştu: "Babamın arkadaşının, biri kendisine haber vermeden buraya gelmesi nasıl mümkün olabilir? Svami geldiğimden beri benden başka kimseyle konuşmadı ki!"

Geleneksel bir davranışta bulunmadan odayı terkettim ve merdivenleri inmeye başladım. Yarı yolda, zayıf, açık tenli ve orta boylu bir adama rastladım. Acelesi var gibiydi.

"Siz Kedar Nath Babu musunuz?" Heyecanım, sesimden açıkça belli oluyordu.

"Evet. Sen benimle tanışmak için burada beklemekte olan Bhagabati'nin oğlu musun?" Dostça gülümsüyordu.

"Bayım, nasıl oldu da buraya geldiniz?" Babu'nun açıklanamayan mevcudiyeti karşısında içimde, şaşkınlığın yol açtığı bir tür kızgınlık duygusu duyuyordum.

"Bugün her şey çok garip gelişiyor! Bir saatten az bir süre önce tam

Ganj'daki banyomu bitirdiğim sırada Svami Pranabananda'nın bana doğru geldiğini gördüm. O anda orada olduğumu nasıl bildiği hakkında en ufak bir fikrim yok.

" 'Bhagabati'nin oğlu, benim dairemde seni bekliyor,' dedi. 'Benimle gelecek misin?' Sevinçle kabul ettim. Elele yola koyulduğumuzda tahta sandaletlerini giymiş olan *svami*, bu kalın yürüyüş ayakkabılarını giydiğim halde garip bir biçimde benden daha hızlı adım atabiliyordu.

" 'Benim yerime ulaşman ne kadar sürer?' Pranabanandaji bu soruyu sormak için aniden durdu.

" 'Yarım saat kadar.'

"Bunun üzerine *svami* bana 'Şu anda yapacak başka bir işim var.' dedi ve anlayamadığım bir şeklide bakarak ekledi: 'Senden ayrılmak zorundayım. Beni, Bhagabati'nin oğluyla birlikte seni bekleyeceğimiz dairemde bulabilirsin.'

"Ben daha cevap veremeden yanımdan hızla koşarak uzaklaştı ve kalabalık arasında kayboldu. Buraya, olabildiğince çabuk gelmeye çalıştım."

Bu açıklama sadece şaşkınlığımın artmasına yol açmıştı. Babu'ya Svami'yi ne kadar zamandır tanıdığını sordum.

"Geçen sene birkaç defa karşılaştık, fakat son zamanlarda görüşmemiştik. Bugün onu yıkandığım *ghat*'ta[23] tekrar görünce çok sevindim. "

"Kulaklarıma inanamıyorum! Yoksa aklımı mı kaçırıyorum? Onun bir hayalini mi gördünüz? Yoksa gerçekten onu görüp, eline dokunup, ayak seslerini duydunuz mu?"

"Ne demek istediğini anlamıyorum!" Kedar Nath Babu son sözlerime kızmıştı. "Sana yalan söylemiyorum. Senin burada beni beklediğini sadece *svami*den öğrenmiş olabileceğimi anlamıyor musun?"

"İyi ama Svami Pranabananda bir saat önceki gelişimden beri, bir an bile yanımdan ayrılmadı ki!" Bütün olan biteni bir çırpıda anlattım ve *svami*yle aramızda geçen konuşmaları tekrarladım.

Kedar Nath Babu'nun gözleri fal taşı gibi açıldı. "Bu maddi çağda mı yaşıyoruz yoksa rüya mı görüyoruz? Hayatımda böyle bir mucizeye şahit olacağımı hiç sanmazdım! Bu *svami*nin sıradan bir insan olduğunu düşünüyordum, şimdiyse görüyorum ki fazladan bir beden materyalize edip onunla iş görebiliyor!" Birlikte azizin odasına girdik. Kedar Nath Babu, bana, oturma platformunun altındaki ayakkabıları gösterdi.

"Bak, *svami*nin ayağında bu sandaletler vardı işte," diye fısıldadı. "Üzerinde de şimdi gördüğümüz peştamal vardı sadece."

Ziyaretçi önünde eğildiği sırada, aziz, bana dönerek garip bir şekilde güldü.

"Niçin bütün bunlara şaşırıyorsun? Olaylar dünyasındaki ince düzen, yo-

giler için bir sır değildir. Uzakta, Kalküta'daki müritlerimle anında görüşüp konuşabiliyorum. Aynı şekilde onlar da kaba maddenin oluşturduğu engelleri, kendi iradeleriyle aşabiliyorlar."

Svaminin kendi astral radyo ve televizyon kudretlerini[24] bana anlatmaya tenezzül etmesi, herhalde benim genç yüreğimdeki ruhsal ateşi canlandırmak içindi. Fakat bütün bunlar, şevkimi artıracağına, bende hayranlıkla karışık bir korku uyandırmıştı. Kaderimde tanrısal arayışımı özel bir guru ile sürdürmek olduğundan - bu guru o zamanlar henüz tanışmadığım Sri Yukteswar'dı - Pranabananda'yı hocam olarak kabul etmek içimden gelmedi. Ona, önümde duranın gerçekten kendisi mi yoksa kopyası mı olduğunu düşünerek, şüpheyle baktım.

Usta, insanın ruhunu aydınlatan bir bakışla beni süzüp, gurusu hakkında ilham verici sözler söyleyerek bendeki huzursuzluğu kovmaya çalıştı.

"Lahiri Mahasaya, bugüne kadar tanıdığım en büyük yogiydi. O, bedenlenmiş tanrısallığın ta kendisiydi."

Eğer bir müridi kendi isteğiyle fazladan bir beden yaratabiliyorsa, diye düşündüm, kim bilir onun hocasında ne gibi mucizevi güçler vardır?

"Sana bir gurunun yardımının ne kadar paha biçilmez olduğunu anlatacağım. Bir zamanlar, Mahasaya'nın başka bir müridiyle birlikte, her akşam sekiz saat meditasyon yapardım. Gündüz boyunca da demiryolu şirketinde çalışmamız gerekirdi. Şirketteki yazıcılık işim bana ağır gelmeye başlamıştı ve ben, tüm vaktimi Tanrı'ya adamak istiyordum. Sekiz sene boyunca, gecenin yarısını meditasyonla geçirmeyi azimle sürdürdüm. Harika neticeler elde ettim; zihnim, olağanüstü ruhsal algılarla aydınlanmaktaydı. Ama her defasında Sonsuz'la aramda ince bir perdenin kalmış olduğunu hissediyordum. Gösterdiğim insanüstü içtenliğe rağmen, nihai ve geri dönüşü olmayan biroluşun benden esirgendiğini fark ettim. Bir akşam Lahiri Mahasaya'yı ziyaret ettim ve benim yerime Tanrı'dan ricada bulunmasını istedim. Usandırıcı ısrarlarım bütün gece devam etti.

" 'Benim meleksi gurum! Ruhsal kederim o kadar büyük ki Yüce Sevgili'yle yüzyüze gelmeden hayatımı daha fazla yürütemem!"

" 'Ben ne yapabilirim ki? Daha derin meditasyon yapmalısın.'

" 'Sana yalvarıyorum ey tanrısal hocam! Sen'i fiziksel bir bedene bürünmüş olarak karşımda görüyorum; Sen'i, sonsuz şeklinle algılayabilmem için beni takdis et!'

"Lahiri Mahasaya merhamet dolu bir hareketle elini uzattı. 'Artık gidip meditasyon yapabilirsin. Senin için Brahma'ya[25] yalvardım.'

"Kendimi ölçülemeyecek kadar yükselmiş hissederek evime döndüm. O gece, meditasyonumda, hayat boyu uğrunda yanıp tutuştuğum amacıma kavuştum. Şimdi, kesintisiz bir şeklide ruhsal maaşımın tadını çıkartıyorum.

Mutluluk Saçan Yaradan, o günden sonra hiçbir hayal ekranının ardına saklanmadı."

Pranabananda'nın yüzüne tanrısal bir ışık yayılmıştı. Kalbimde farklı bir dünyanın huzurunu hissettim; bütün korkum kaybolmuştu. Aziz, bir sırrını daha anlattı.

"Birkaç ay sonra, o sonsuz hediyeyi bana sunduğu için kendisine teşekkür etmek üzere Lahiri Mahasaya'ya döndüm ve ona, başka bir konuyu daha açtım.

" 'Tanrısal guru, şirketteki işimi yaparken artık çok zorlanıyorum. Lütfen beni kurtar. Brahma beni sürekli sarhoş ediyor.'

" 'Şirketinden sana bir maaş bağlamalarını iste.'

" 'İşe gireli daha çok kısa bir süre oldu, bunun için nasıl bir sebep gösterebilirim ki?'

" 'Hissettiğin şeyleri söyle onlara."

"Ertesi gün başvurumu yaptım. Doktor, benim vaktinden önce yapılmış başvurumun temel nedenlerini öğrenmek istedi.

" 'Çalışırken omurgamda çok güçlü bir duygu hissediyorum. Sonra bu, görevlerimi yapacak gücü gösterebilmemi engelleyecek şekilde tüm vücuduma dağılıyor[26].'

"Hekim daha fazla soru sormadan bana yüksek bir maaş bağlanmasını önerdi ve bu da kısa bir süre içinde gerçekleşti. Doktor ve baban da dahil olmak üzere tüm demiryolu yetkililerinin üzerinde, Lahiri Mahasaya'nın yüce iradesinin etkili olduğunu biliyorum. Büyük gurunun ruhsal direktiflerine otomatik bir şekilde uydular ve bana Sevgili Tanrı'yla kesintisiz birlikteliğe girebileceğim bir hayat sağladılar."

Bu olağanüstü açıklamalardan sonra, Svami Pranabananda tekrar uzun sessizliklerinden birine gömüldü. Ben gitmek üzere hareketlenip saygı ile ayaklarına dokununca beni takdis etti:

"Senin hayatın feragat ve yoga yoluna ait. Daha sonra seni tekrar göreceğim ve o zaman baban da bizimle olacak." Yıllar, bu iki kehanetin de gerçekleşmesine tanıklık etti.[27]

Karanlık çökerken, Kedar Nath Babu'yla yan yana yürüdük. Ona Babamın mektubunu verdim. Mektubu bir sokak lambasının altında okudu.

"Baban Demiryolu şirketinin Kalküta'daki ofisinde yeni bir pozisyona getirilmemi istemiş. Svami Pranabananda'nın zevkini tattığı maaşlardan, en azından birini elde etmeyi beklemek ne hoş! Fakat bu imkansız; Benares'ten ayrılamam. Ne yazık ki, iki bedenli olmak henüz bana nasip olmadı!"

SVAMİ PRANABANANDA
Benares'in "İki Bedenli Aziz"i

3. Bölüm Notları

22 Çoto Mahasaya. Birçok Hintli aziz beni bu sıfatla çağırırdı. Anlamı "küçük efendi"dir.

23 ghat: Bir nehrin kıyısındaki yıkanma merdiveni. (Ç.N.)

24 Fiziksel bilim, kendi tarzıyla, yogiler tarafından zihinsel bilimle keşfedilmiş yasaların geçerliliğini onaylamaktadır. Örneğin, 26 Kasım 1934'te, Roma Kraliyet Üniversitesi'nde, insanda uzaktaki olayların vizyonunu görme güçlerinin varlığını kanıtlama gösterisi düzenlenmiştir. "Nöro-psikoloji profesörü olan Dr. Giuseppe Calligaris, süjenin vücudundaki belirli noktalara basınç uyguladı ve süje, duvarın diğer tarafındaki insanları ve cisimleri, en ince ayrıntılarına kadar tarif etti. Dr. Calligaris, diğer profesörlere, süjelerin bedenlerinde belli noktalar uyarıldığında, süjelerde, başka türlü algılayamayacakları cisimleri görebilmelerini sağlayacak bir duyu-ötesi algının meydana geldiğini anlattı. Süjesinin, duvarın diğer yanındaki şeyleri görebilmesini sağlamak için, Profesör Calligaris, onun toraks bölgesinin sağındaki bir noktaya onbeş dakika bastı. Dr. Calligaris ayrıca bedenlerindeki belli noktalar uyarıldığında, süjelerin uzaktaki cisimleri daha önce hiç görmemiş bile olsalar tanımlayabildiklerini söyledi."

25 Brahma: Yaratıcı yönüyle Tanrı; Sanskritdeki *brih*, genişletmek kökünden. 1857 yılında Emerson'un "Brahma" adlı şiiri Atlantic Monthly'de yayınlandığında, okuyuculardan birçoğu şaşırmış. Emerson ise buna gülmüş. "Söyleyin onlara,"

demiş, "'Brahma'ları 'Yehova' yaparak okusunlar, o zaman hiçbir şaşkınlık hissetmeyecekler."

[26] Derin meditasyonda, Ruh'un ilk hissedilişi önce omurga mihrabında, sonraysa beyinde olur. Sel gibi güçlü olan bu mutluluk karşı konulamaz şiddettedir, fakat yogi bunun dışavurumlarını kontrol etmeyi öğrenir.

Bu görüşmeyi yaptığımız zaman, Pranabananda, şüphesiz oldukça aydınlanmış bir ustaydı. Üzerinden seneler geçmiş olan iş hayatındaki son günlerinde ise *svami*, kalıcı bir biçimde nirbikalpa *samadhi* denilen bilinç haline girmemişti (Bkz. Sayfa 266 ve sayfa455.'daki dipnot). Bu mükemmel ve sarsılamaz bilinç halinde olan bir yogi, dünyevi görevlerini yerine getirmekte en ufak bir zorlukla karşılaşmaz.

Pranabananda, emekliliğinden sonra, Bhagavad-Gita'nın derin bir yorumu olan *Pranab Gita*'yı yazdı. Eser, Hintçe ve Bengalce dillerinde mevcuttur. Birden fazla bedende görünebilme yeteneği, Patanjali'nin Yoga Sutraları'nda bahsedilen bir siddhidir (yogik güç). İki ayrı yerde olma fenomeni, tarih boyunca birçok azizin hayatlarında sergilenmiş bir olaydır. Therese Neumann'ın Hikayesi'nde (The Story of Therese Neumann, Bruce Pub. Co.), A. P. Schimberg, bu Hıristiyan azizin, yardımına ihtiyacı olan uzaktaki insanların önünde gözüktüğü ve onlarla konuştuğu birçok olaydan bahseder.

[27] Bkz. bölüm 27.

4. BÖLÜM

Himalayalar'a Doğru Yarım Kalan Kaçışım

"Sınıftan önemsiz bir bahaneyle çık ve bir at arabası tut. Dar sokakta, bizim evden görülemeyen bir yerde dur."

Bu sözler, Himalayalar'a kaçışımda bana eşlik etmeyi planlayan Amar Mitter adındaki lise arkadaşıma verdiğim son talimatlardı. Kaçışımız için ertesi günü seçmiştik. Ağabeyim Ananta sürekli tetikte olduğu için çok tedbirli olmamız gerekiyordu. Ananta, zihnimi en çok meşgul eden konunun kaçış planları yapmak olmasından şüpheleniyordu ve bunlara engel olmakta kesin kararlıydı. Muska ise, ruhsal bir maya gibi, içimde sessizce çalışıyordu. Himalayalar'ın karlı tepelerinde, hayallerimde sık sık yüzünü gördüğüm ustayı bulacağımı umuyordum.

Ailemiz, artık, Babamın kalıcı bir şekilde gönderildiği Kalküta'da yaşamaktaydı. Ananta, Hindistan'daki bir saygı geleneğine uyarak eşini, Gurpar Yolu No: 4'teki evimizde kalmaya getirmişti. O evde, günlük meditasyonlarımı tavanarasındaki küçük bir odada yapıp zihnimi tanrısal arayışa hazırlardım.

Söz konusu sabah, uğursuz bir yağmurla geldi. Amar'ın arabasının tekerlek seslerini duyar duymaz, bir battaniye, bir çift sandal, iki peştemal, bir dua tespihi, Lahiri Mahasaya'nın resmi ve Bhagavad-Gita'nın bir kopyasını alarak telaşla birbirine bağladım. Bohçayı üçüncü kattaki penceremden aşağıya attım. Merdivenlerden indim ve kapıda, balık satın almakta olan dayımın yanından geçtim.

"Hayrola. Bu telaş da neyin nesi böyle?" Dayım şüpheli bakışlarla beni yukarıdan aşağıya süzdü.

Ona hiçbir açıklama içermeyen bir gülücük sundum ve dar sokağa doğru yürüdüm. Bohçamı alarak, herhangi bir sabotaj tehlikesine karşı dikkat kesilip Amar'a katıldım. Chandi Chauk denilen bir alışveriş merkezine gittik. İngiliz elbiseleri satın alabilmek için aylardır yiyeceğimizden fedakarlık edip para biriktirmiştik. Zeki ağabeyimin rahatlıkla bir dedektif rolü oynayabileceğini bildiğimden, onu Avrupalı kıyafetlerle yanıltmayı düşündük.

İstasyona doğru giderken kuzenim Jotin Ghoş'u (ben kendisine Jatinda derdim) almak için durduk. Arayışa yeni başlamış olan kuzenim, Himalayalar'da bir guru bulmayı umuyordu. Kendisi için hazırladığımız yeni takımı giydi. İyi kamufle olduk, diye düşündük! İçimizi derin bir sevinç kapladı.

"Tek eksiğimiz bez ayakkabılar." Arkadaşlarımı lastik tabanlı ayakkabılar satan bir dükkana götürdüm. "Ancak hayvanların katledilmesiyle elde edilebilen deriden yapılmış cisimlerin, bu kutsal yolculukta işleri yok." Sokakta dur-

dum ve Bhagavad-Gita'nın deri kabını ve İngiliz malı sola topi'min (başlık) deri bağcıklarını çıkardım.

İstasyonda, Burdvan için bilet aldık. Burdvan'da, Himalaya yamaçlarındaki Hardvar için aktarma yapmayı düşünüyorduk. Tren de bizim gibi hızlı kaçışına başlar başlamaz, görkemli beklentilerimden birkaçını dile getirdim.

"Bir düşünün!", diye başladım söze. "Ustalar tarafından kabul edileceğiz ve evrensel bilinçlilikle transa geçmenin ne demek olduğunu, yaşayarak göreceğiz. Bedenimiz öyle bir çekimle şarj olacak ki, Himalayalar'ın vahşi hayvanları yanımıza yaklaştıklarında uysallaşacaklar. Kaplanlar, okşamamızı bekleyen ev kedileri gibi olacak!"

Bu söz - ki mecazî açıdan da, edebî açıdan da büyüleyici olduğunu sandığım bir görüntü çizmişti - Amar'da şevk dolu bir gülümseme uyandırdı. Fakat Jatinda, bakışlarını pencerenin dışındaki akıp giden kır manzarasına çevirdi.

"Parayı üçe bölelim." Jatinda bu teklifiyle uzun bir sessizliği bozmuştu. "Burdvan'da herkes kendi biletini alsın. Böylece istasyonda hiç kimse, birlikte kaçtığımızı anlamaz."

En ufak bir şüphe duymadan, bu teklifi kabul ettim. Trenimiz, akşamın alacakaranlığında Burdvan'da durdu. Jatinda bilet bürosuna girdi; Amar ve ben platformda oturduk. On beş dakika bekledik, sonra da boş yere onu aramaya başladık. Her yere baktıktan sonra, Jatinda'nın ismini, korkunun verdiği telaşla bağırmaya başladık. Fakat Jatinda, istasyonu çevreleyen karanlığa dalıp kaybolmuştu.

Cesaretim tamamen kırılmıştı ve bir duygusuzluk şokuna girmiştim. Keşke Tanrı bizi bu üzücü olaydan kurtarsaydı! O'na doğru bu ilk planlı kaçışımın romantizmi, zalimce bozulmuştu.

"Amar, eve dönmeliyiz." Bir çocuk gibi ağlıyordum. "Jatinda'nın duygusuzca kaçışı, kötüye işaret. Bu yolculuk, başarısızlıkla sonuçlanmaya mahkum."

"Tanrı'ya olan sevgin bu kadar mı? Hain bir arkadaş şeklinde karşına çıkan küçük bir sınava dayanamıyor musun?"

Amar'ın, Tanrı yolunda sınanma fikri sayesinde, kalbim tekrar eski gücüne kavuştu. *Sitabhog* (tanrıça yemeği) ve motiçur (şekerli inci taneleri) denen meşhur Burdvan tatlılarından yiyerek, kendimizi canlandırdık. Birkaç saat sonra, Bareyli yoluyla Hardvar'a gitmek üzere trene bindik. Ertesi gün, Moğol Saray'da tren değiştirmek için platformda beklerken, çok önemli bir konuyu tartıştık.

"Amar, birazdan demiryolu görevlilerince iyice soruşturulabiliriz. Ağabeyimin marifetlerini göz ardı etmiyorum! Fakat sonuç ne olursa olsun, yalan söylemeyeceğim."

"Mukunda, senden tüm istediğim sessiz olman. Ben konuşurken sakın gülmeye veya sırıtmaya kalkma."

O sırada, Avrupalı bir istasyon görevlisi yanıma yaklaştı. Elinde, içeriğini hemen anladığım bir telgraf tutuyordu.

"Evden kızgınlıkla kaçanlar siz misiniz?"

"Hayır!" Memurun seçtiği kelimelerin, bana doğru bir cevap vermemi sağlamasına sevinmiştim. Benim bu âdet olmayan davranışıma kızgınlığın değil, 'Tanrısal melankoli'nin sebep olduğunu biliyordum.

Bunun üzerine memur, Amar'a döndü. Ondan sonra meydana gelen zekâ düellosu, Amar'ın bana söylediği heyecandan uzak ciddiyet halini korumamı oldukça zorlaştırdı.

"Üçüncü çocuk nerede?" Adamın sesinde, baştan aşağı otorite yankılanmaktaydı. "Haydi doğruyu söyleyin!"

"Bayım, bakıyorum gözlük takıyorsunuz. Sadece iki kişi olduğumuzu göremiyor musunuz?" Amar arsızca gülümsedi. "Ben bir büyücü değilim; üçüncü bir çocuk yaratamam."

Bu küstahlıktan rahatsız olduğu açıkça belli olan görevli, yeni bir saldırı cephesi açtı. "Adın ne senin?"

"Thomas. İngiliz bir annenin ve sonradan Hıristiyan olmuş Hintli bir babanın oğluyum."

"Arkadaşının ismi ne?"

"Ben ona Thompson diyorum."

Bu konuşmalar, benim içimdeki cümbüşü doruk noktasına çıkarmıştı; şansımıza gidiş düdüğünü çalmaya başlamış olan trene doğru, protokol kaidelerine aldırmaksızın ilerlemeye başladım. Amar, bizi bir Avrupalı kompartımanına yerleştirecek kadar saf ve nazik olan görevliyle birlikte beni izledi. İki yarı İngiliz çocuğun, yerlilere ayrılmış bölümde seyahat etmesini düşünmek onu açıkça üzmüştü. Memur nazikçe kompartımandan çıktıktan sonra, koltuğuma yaslandım ve kahkahayla gülmeye başladım. Amar'ın yüzünde de, Avrupalı bir görevliyi atlatabilmenin verdiği neşe dolu tatmin vardı.

Platformdayken, telgrafı okuyabilmeyi başarmıştım. Ananta'dan gelen telgraf şöyleydi: "Evden, Moğol Saray üzerinden Hardvar'a doğru kaçmakta olan, İngiliz elbisesi giymiş üç Bengali çocuk. Lütfen onları ben gelene kadar durdurun. Yaptıklarınız bolca ödüllendirilecektir."

"Amar, sana üzerini işaretlediğimiz tren tarifelerini evde bırakmamanı söylemiştim." Bakışımda suçlama vardı. "Ağabeyim birini orada bulmuş olmalı."

Arkadaşım utanarak haklı olduğumu kabul etti. Bareyli'de kısa bir süre durduk. Orada Dwarka Prasad[28], bizi elinde Ananta'dan gelmiş bir telgrafla bekliyordu. Dwarka, kahramanca bizi durdurmaya çalıştı; onu, kaçışımızın ba-

sit bir amacı olmadığı konusunda ikna ettim. Daha önce de olduğu gibi, Dwarka, Himalayalar'a gidişimizde bize katılması konusunda yaptığım teklifi reddetti.

O gece, trenimiz bir istasyonda durduğunda, ben yarı uykulu bir vaziyetteyken, Amar, sorular soran bir başka görevli tarafından uyandırıldı. O da "Thomas" ve "Thompson"un cazibesine dayanamadı. Tren, şafakta, büyük bir zaferle bizi Hardwar'a ulaştırdı. Yüce dağlar, davetkâr bir biçimde, uzaktan bir hayal gibi gözükmekteydiler. İstasyonu koşarak geçtik ve şehir kalabalığının özgürlüğüne katıldık. Ananta, her nasılsa Avrupalı giysilerimizden haberdar olmuştu; dolayısıyla ilk yaptığımız, yerli kıyafetleri giymek oldu. Yakalanma önsezisi, zihnimi meşgul ediyordu.

Hardvar'ı hemen terk etmenin faydalı olacağını düşünüp, birçok ustanın ayaklarıyla kutsanmış bir yer olan kuzeydeki Rişikeş'e hareket etmek için biletlerimizi aldık. Amar platformda oyalanırken, ben çoktan trene binmiştim. Arkadaşım, bir polisin bağırışlarıyla durmak zorunda kaldı. Bu polis, tek katlı karakola kadar Amar ve bana eşlik etti ve paramıza el koydu. Görevinin, ağabeyim gelinceye kadar bizi tutmak olduğunu nazik bir şekilde açıkladı.

Kaçakların hedefinin Himalayalar olduğunu öğrenince, polis, garip bir hikâye anlattı.

"Azizlerin yanına varmak için yanıp tutuştuğunuzu görüyorum! Benim dün gördüğüm Tanrı insanından daha büyük birini hiçbir zaman göremeyeceksiniz. Kardeş meslektaşım ve ben, onu ilk defa beş gün önce gördük. Belirli bir katili, Ganj kıyısında çok dikkatle izlemekle görevliydik. Bize, onu ölü veya diri yakalamamız emredilmişti. Hacıları soymak için bir *sadhu* gibi dolaştığı biliniyordu. Önümüzde, biraz uzakta, tarif edilen suçlu tipine uyan birini gördük. Durmak için verdiğimiz emri dinlemedi; onu etkisiz hale getirmek için harekete geçtik. Arkasından yaklaştık ve ben, baltamı var gücümle salladım; adamın sağ kolu, hemen hemen tamamen vücudundan ayrıldı.

"Yabancı, en ufak bir çığlık atmadan ve korkunç yarasına bir kez bile bakmadan şaşırtıcı bir biçimde, hızlı adımlarını sürdürdü. Biz önüne atladığımızda, sakince konuştu.

" 'Ben aradığınız katil değilim.'

"Tanrısal bakışlı bir bilgeyi incittiğimi görmek, beni son derece mahçup etmişti. Kendimi onun ayaklarına atarak, beni affetmesi için yalvardım ve fışkırmakta olan kanı durdurabilmesi için ona türbanımı verdim.

" 'Oğlum, yaptığın sadece anlaşılabilir bir hataydı.' Aziz bana şevkatle bakıyordu. 'Git ve kendini suçlama. Sevgili Annemiz bana bakar.' Sallanmakta olan kolu geriye kalan parçasına doğru bastırdı ve işte o anda, kol yerine yapıştı; kanın akışı açıklanamaz bir biçimde kesildi!

" 'Üç gün sonra şu ötedeki ağacın altına gel. Tamamen iyileşmiş olduğu-

mu görerek hiç pişmanlık hissetmeyeceksin.'

"Dün, ben ve meslektaşım, söylenen yere gittik. Sadhu da oradaydı ve kolunu incelememize izin verdi. Kolda hiçbir yara veya incinme izi yoktu!

" 'Rişikeş üstünden, Himalaya'ların ıssızlığına gidiyorum.' Sadhu bizi kutsayarak hızla uzaklaştı. Hayatımın, onun azizliğiyle yücelmiş olduğunu hissettim."

Polis sözlerini dindarca bir heyecanla bitirdi; yaşadığı olayın onun deneyimlerinin çok ötesinde olduğu belliydi. Havalı bir hareketle, olayın yazılı olduğu bir gazete kupürünü bana uzattı. Sansasyonel basının tipik bozucu tavrıyla (ki bu, maalesef Hindistan'da bile mevcuttur!) gazeteci, olayı oldukça abartmıştı: Sadhunun neredeyse kafasının kesildiğini öne sürüyordu!

Kolunu kesen birini böyle İsa'ya benzer bir şekilde bağışlayabilen bir büyük yogiyi kaçırdığımız için, Amar ve ben çok üzüldük. Son iki yüzyılda, maddi açıdan oldukça fakirleşen Hindistan, tükenmez bir kutsal hazineye sahiptir; bu polis gibi dünyevi biri bile, ara sıra bir yol kenarında, ruhsal "gökdelenler"e rastlayabilir.

Hayret verici hikâyesiyle can sıkıntımızı hafiflettiği için, görevliye teşekkür ettik. Büyük bir olasılıkla, kendisinin bizden daha şanslı olduğunu düşünmekteydi: Kendisi, hiçbir çaba harcamadan aydınlanmış bir azizle karşılaşabilmişti; bizim heyecanla kalkıştığımız arayışımız ise, bir ustanın ayaklarında değil, basit bir karakolda sona ermişti!

Himalayalar'a bu kadar yakın, fakat yakalanmış vaziyette bu kadar uzakken, Amar'a, özgürlük arayışımın iki misli arttığını söyledim.

"Fırsat doğar doğmaz kaçalım. Kutsal Rişikeş'e yürüyerek de gidebiliriz." Cesaret verici bir şekilde gülümsemekteydim.

Fakat arkadaşım, paramızın bize verdiği kuvvet elimizden alındığı andan itibaren kötümserleşmişti.

"Eğer bu tehlikeli ormanlarda ilerlemeye kalkışırsak, kendimizi azizlerin şehrinde değil, kaplanların midesinde buluruz!"

Ananta ile Amar'ın ağabeyi, üç gün sonra geldiler. Amar, oldukça rahatlamış görünüyordu; akrabasını sevinçle karşıladı. Ben ise henüz uzlaşmaya hazır değildim; Ananta beni, iyice azarlamaktan fazlasını elde edemedi.

"Neler hissettiğini anlıyorum." Ağabeyim, yatıştırıcı bir sesle konuşmaktaydı. "Senden tüm istediğim, benimle önce Banaras'a gelip bir bilgeyle tanışman, daha sonra da kederli babamızı Kalküta'da birkaç gün ziyaret etmen. Ondan sonra buraya gelip, hocanı arayışına devam edebilirsin."

Amar bu noktada konuşmaya girip, benimle birlikte Hardvar'a dönmek fikrinden vazgeçtiğini belirtti. Ailesinin gösterdiği sıcak ilgi ona zevk vermekteydi. Fakat ben, gurumu arayışımdan hiçbir zaman vazgeçmeyeceğimi bili-

yordum.

Grubumuz trenle Banaras'a doğru hareket etti. Orada bir duama, garip bir şekilde, anında cevap alacaktım.

Zekice bir plan, Ananta tarafından önceden tertiplenmişti. Beni görmek için Hardvar'a gelmeden önce, Banaras'ta, kutsal kitaplar konusunda yetkili birinden, benimle görüşmesini istemişti. Bu bilgin kişiyle oğlu, Ananta'ya, beni bir *sannyasî*[29] olmaktan caydıracaklarına dair söz vermişlerdi.

Ananta beni onların evine götürdü. Taşkın bir yapısı olan oğlan, beni avluda karşıladı. Bana uzun bir felsefî nutuk çekti. Benim geleceğim konusunda durugörüsel bir bilgiye sahip olduğunu öne sürerek, bir keşiş olmak konusundaki fikrimi tasvip etmediğini söyledi.

"Eğer olağan sorumluluklarından kaçmaya devam edersen, sürekli şanssızlıklarla karşılaşacaksın ve Tanrı'yı bulamayacaksın! Geçmişte oluşturduğun karmanın[30] etkilerini, dünyevi deneyimlerden kaçarak yok edemezsin."

Cevap olarak ağzımdan, Bhagavad-Gita'daki[31] şu ölümsüz kelimeler çıktı: " 'En kötü karmaya sahip biri bile, devamlı Benim üstümde meditasyon yaparsa, hızla geçmişteki kötü davranışlarının etkisinden kurtulur. Yüksek ruhlu bir varlık olup, kısa zamanda daimî huzura ulaşır. Şunu kesin olarak bil: Bana güvenen bir insan hiçbir zaman mahfolmaz!'"

Yine de genç adamın güçlü kehaneti güvenimi biraz sarsmıştı. Kalbimdeki tüm şevkle, sessizce Tanrı'ya dua ettim:

"Lütfen içimdeki karmaşayı çöz ve bana cevap ver. Hemen şimdi ve burada söyle, hangisi Senin dileğin: Dünyevi biri olmam mı, her şeyden feragat eden bir yaşam sürdürmem mi?"

Bu insanların evine ait arazinin hemen dışında, asil yüzlü bir *sadhu*nun durmakta olduğunu fark ettim. Sadhu, kendine bir paye veren durugörücüyle aramızda geçen ateşli konuşmaya doğal olarak kulak misafiri olmalıydı ki, beni yanına çağırdı. Sakin gözlerinden, müthiş bir gücün akmakta olduğunu hissettim.

"Oğlum, o cahili dinleme. Tanrı, bana, senin duana cevap olarak, bu hayattaki tek yolunun feragat etme yolu olduğu konusunda seni iknâ etmemi söyledi."

Hayret ve bir o kadar da şükran duygusuyla, gelen mesaj üzerine mutlu bir şekilde güldüm.

"O adamı bırak ve buraya gel!" "Cahil", beni evin avlusundan çağırmaktaydı. Aziz rehberim, elini kaldırıp beni kutsadı ve yavaşça uzaklaştı.

"O *sadhu* da senin kadar çılgın." Bu büyüleyici gözlemi yapan, saçlarına ak düşmüş olan âlimdi. O ve oğlu, asık suratlarıyla bana bakmaktaydılar. "Duydum ki o *sadhu* da, boşuna bir Tanrı arayışı için evini terketmiş."

Kafamı başka yöne çevirdim. Ananta[32]'ya, ev sahiplerimizle daha fazla tartışmayacağımı işaret ettim. Hayal kırıklığına uğramış ağabeyim, hemen oradan ayrılmak konusunda benimle hemfikirdi; kısa bir süre sonra Kalküta'ya doğru yola koyulduk.

"Bay Dedektif, iki arkadaşımla birlikte kaçtığımı nasıl keşfettiniz?" Eve doğru yapmakta olduğumuz bu yolculukta, Ananta'ya bu konuyu merak ettiğimi söyledim. Yaramazca güldü.

"Amar'ın sınıftan çıktığını ve geri dönmediğini okulundan öğrendim. Ertesi sabah onun evine gittim ve işaretlenmiş bir tarife buldum. Amar'ın babası evden çıkmış, bir at arabasına binmek üzere arabacıyla konuşuyordu.

" 'Oğlum bu sabah bizimle gelmiyor. Ortadan kayboldu!', diye yakındı babası.

" 'Bir meslektaşımdan duydum ki oğlun ve iki çocuk daha Avrupalı kıyafetleri giymiş bir şekilde Haura istasyonundan trene binmişler,' dedi arabacı. 'Deri ayakkabılarını sürücüye hediye etmişler.'

"Böylece elimde üç ipucu vardı - tarife, çocukların üç kişi olduğu ve İngiliz kıyafetleri."

Ananta'nın hikâyesini dinlerken hem sinirlenmiştim hem de içimden gülmek geliyordu. Arabacıya gösterdiğimiz cömertlik, pek de akıllıca bir hareket değilmiş!

"Elbette ki hemen, Amar'ın tarifede altını çizdiği bütün istasyonlardaki görevlilere birer telgraf çektim. Arkadaşın, Bareyli'yi de işaretlemişti. Dolayısıyla, orada yaşayan arkadaşın Dwarka'ya da bir telgraf çektim. Kalküta'daki çevremizde yaptığım araştırmalar sonunda, Jatinda'nın bir geceyi evde geçirmediğini, ertesi gün de eve Avrupalı kıyafetleri içinde döndüğünü öğrendim. Onu buldum ve akşam yemeğine çıkmayı teklif ettim. Arkadaşça tavrıma dayanamayarak teklifini kabul etti. Yolda onu, hissettirmeden bir polis karakoluna götürdüm. Daha önceden ürkütücü görünüşlerinden dolayı seçtiğim birkaç memur, onun etrafını çevirdi. Memurların sert bakışları altında Jatinda, gizemli davranışının nedenini anlatmaya razı oldu.

" 'Himalayalar'a doğru ateşli bir ruh haliyle yola çıktım,' diye açıkladı. 'Büyük ustalarla tanışma düşüncesi, içimi esinle dolduruyordu. Fakat Mukunda, "Himalaya mağaralarında yaşadığımız vecit anlarında kaplanlar büyülenecek ve yanımızda birer uysal kedi gibi oturacaklar," deyince tüylerim diken diken oldu. Şakaklarımdan aşağı ter akmaya başladı. "Peki o zaman ne olacak?" diye düşündüm. Eğer kaplanların vahşi doğası, bizim ruhsal trans gücümüz sayesinde değişmezse bu kaplanlar bize, ev kedileri gibi nazik mi davranacaklardı? Zihnimde, kendimi bir kaplanın midesinde hapsolmuş olarak gördüm - elbette ki oraya bütün olarak değil, parça parça girecektim!' "

Jatinda'ya duyduğum bütün öfke, attığım kahkahayla birlikte kayboldu.

Bu komik açıklama, Jatinda'nın sebep olduğu tüm üzüntüye değmişti doğrusu. İtiraf etmeliyim ki içimde ufak da olsa bir tatmin duygusu vardı: Jatinda da polisle karşılaşmaktan kurtulamamıştı!

"Ananta, sen av için doğmuşsun!" Neşeli tavrımda, bir dargınlık hali de eksik değildi aslında. "Jatinda'ya da, bir ihanet duygusuyla değil, kendini koruma içgüdüsüyle davrandığı için memnun olduğumu söyleyeceğim!"

Kalküta'daki evimizde Babam, gezginci ayaklarıma, en azından liseyi bitirene kadar hakim olmamı istedi. Babam, benim yokluğumda hoş bir plan yaparak, aziz bilgin Svami Kebalananda[33]'nın düzenli şekilde evimize gelmesini ayarlamıştı.

"Bu bilge, senin Sanskrit dili hocan olacak," dedi Babam kendinden hoşnut bir tavırla.

Babam, dinî arayışlarımı, bana bilgili bir filozoftan ders aldırarak tatmin etmeyi amaçlıyordu. Fakat durum, ince bir şekilde değişiverdi: Bana zihinsel yavanlıklar sunmaktan uzak olan yeni hocam, içimdeki Tanrı ateşini daha da alevlendirdi. Svami Kebalananda, Lahiri Mahasaya'nın yüce bir öğrencisiydi ve bu, Babam tarafından bilinmiyordu. Eşsiz gurunun, dayanılmaz tanrısal çekimine sessizce kapılan binlerce öğrencisi vardı. Daha sonraları öğrendiğime göre Lahiri Mahasaya, Kebalananda'ya *rişi* veya aydınlanmış bilge diye hitab etmekteydi.

Hocamın güzel yüzünü, birçok bukle çerçevelemekteydi. Kara gözleri, bir çocuğunki kadar saydam ve saftı. Kebalananda'nın ince bedeninin her hareketi, sakin bir düşünceyle yapılmaktaydı. Her zaman tatlı ve sevecen olan hocam, her an, sonsuz bilincin içinde yaşıyordu. Birlikte olduğumuz birçok saat, derin Kriya meditasyonu içinde, mutlu bir şekilde akıp giderdi.

Kebalananda, eski şastralar ya da kutsal kitapların önde gelen bir yorumcusuydu; geniş bilgisi kendisine "Şastri Mahasaya" ünvanını kazandırmıştı ve kendisine genellikle bu isimle hitab edilirdi. Fakat benim Sanskrit'deki ilerlememem kayda değer olmadı. Sıkıcı gramer derslerinden kurtulup, yoga ve Lahiri Mahasaya üstüne sohbet etmek için sürekli fırsat kollardım. Birgün, öğretmenim, gurusuyla olan yaşantısından bir şeyler anlatarak beni çok sevindirmişti:

"Benim gibi, yaşamının on senesini Lahiri Mahasaya'nın yanında geçirmek, çok az insana nasip olur. Her akşamımı, onun Banaras'daki kutsal evinde geçirmek, benim için bir amaç haline gelmişti. Guru, birinci kattaki küçük bir oturma odasında her zaman hazır bulunurdu. O, arkalıksız bir tahta iskemlede *lotus* duruşunda otururken, öğrencileri yarı daire şeklinde çevresini süslerlerdi. Gözleri Tanrı'nın mutluluğuyla parlardı. Ruhunun teleskobuyla bir sevinç gezegenine bakan o gözler, hep yarım kapalıydılar. Pek ender olarak uzun konuşurdu. Genellikle bakışları, yardıma ihtiyacı olan bir öğrenci üstün-

de odaklanırdı; sonra, şifa dolu kelimeler, ışıktan bir sel gibi ağzından dökülürdü.

"Usta'nın bakışları altında, içimde, tarif edilemeyen bir huzurun çiçek açtığını hissederdim. Ölümsüz bir *lotus* çiçeğini andıran kokusu, içime işlemişti. Bazen günlerce tek bir kelime konuşmadan onun yanında oturmak, benliğimi tamamen değiştiren bir deneyimdi. Konsantrasyonumun yolunda görünmeyen bir engel çıkarsa, meditasyonlarımı gurumun ayaklarında yapardım. O zaman, en ince halleri bile kolayca algılayabilirdim. Daha az bilgili hocaların yanında, hiç böyle algılarım olmadı. Ustam, Tanrı'nın canlı bir tapınağıydı ve kapıları, ibadet etmesini bilen her talebeye açıktı.

"Lahiri Mahasaya, kutsal yazıtları basit kitap bilgisiyle yorumlamazdı. Hiç zorlanmadan 'tanrısal kütüphane'ye dalardı. Her şeyi kapsayan bilgi pınarından, kelimeler ve düşünceler birer taşkın şelale gibi fışkırırdı. Çağlar önce *Veda*larda[34] gizlenmiş olan derin felsefelerin kilidini açan şaşılacak bir ruhsal anahtara sahipti. Kendisinden, eski eserlerde bahsedilen değişik bilinç kademelerini açıklaması istendiğinde, gülümseyerek kabul ederdi.

" 'Bu kademelere bizzat girerek size neler algıladığımı söyleyeceğim.' Böylece, yazıtları ezberleyip hiç yaşamadıkları soyutlamalardan bahseden öğretmenlerden tamamen farklıydı.

" 'Lütfen şu kutsal kıtaların sence ne manaya geldiğini açıkla,' derdi sessiz guru yakındaki bir müridine. 'Düşüncelerine, doğru yoruma ulaşmaları için rehberlik edeceğim.' Bu şekilde, Lahiri Mahasaya'nın algılarından birçoğu, çeşitli talebelerinin yorumlarıyla ciltler dolusu kitap haline geldi.

"Usta, hiçbir zaman körü körüne inanmayı öğütlemedi. 'Kelimeler sadece birer kabuktur,' derdi. 'Meditasyonlarınızdaki mutluluk dolu temas aracılığıyla, Tanrı'nın yanınızda oluşunun verdiği inancı elde edin.'

"Müridin sorunu ne olursa olsun, guru, çözüm için *Kriya Yoga*yı önerirdi.

" 'Bu yogik anahtar, benim size rehberlik edebilmek için bedenli bir şekilde yanınızda bulunamayacağım zamanlarda, verimini kaybetmeyecektir. Bu teknik, teorik öğretilerde olduğu gibi kaydedilip, dosyalanıp sonra da unutulamaz. Gücü uygulamakta yatan Kriyanın, kurtarıcı yolunda yılmadan devam edin.'

"Bence Kriya, insanın Sonsuz Olan'ı arayışında, kendi gayretiyle kurtuluşa ulaşabilmek için kullanabileceği en etkili tekniktir."

Kebalananda, konuyu gerçek bir kanıtla sonuçlandırdı. "Bu tekniğin kullanılmasıyla, tüm insanlarda saklı bulunan her şeye muktedir Tanrı, Lahiri Mahasaya'nın ve bir grup müridinin bedenlerinde, görünür şekilde enkarne oldu."

Kebalananda'nın önünde, Lahiri Mahasaya tarafından, İsa'nınkiler gibi bir mucize gerçekleştirilmiş. Birgün, gözleri önümüzdeki masanın üzeride duran

Sanskrit kitaplarından uzaklara kayan aziz hocam, bana bu mucizenin hikâyesini anlattı.

"Kör bir mürit olan Ramu'ya karşı içimde bir acıma duygusu uyanmıştı. Benliğinde Tanrı'nın tüm parlaklığıyla ışıldadığı hocamıza, tüm imanıyla hizmet eden Ramu'nun gözleri, hiç ışık görmemeli miydi? Bir sabah Ramu'yla konuşmak istedim fakat o, saatlerce, el yapımı bir punkha yaprağıyla guruyu yelpazelemek için oturdu. Sonunda mürit odadan çıkmak için hareketlendiğinde onun peşinden gittim.

" 'Ramu, ne kadar zamandır körsün?'

" 'Doğduğumdan beri, efendim! Gözlerim bir kere bile güneşin bir görüntüsüyle kutsanmadı.'

" 'Kudretli gurumuz sana yardımcı olabilir. Lütfen ondan bir rica et.'

"Ertesi gün Ramu, çekinerek Lahiri Mahasaya'ya yaklaştı. Mürit, ruhsal bolluğuna bir de fiziksel zenginliğin eklenmesini istemekten adeta utanıyordu.

" 'Usta, evrenin Aydınlatıcı'sı sizin içinizde. Sizden, O'nun ışığını gözlerime aktarmanızı rica ediyorum, böylece güneşin daha zayıf aydınlığını algılayabilirim.'

" 'Ramu, biri beni güç bir duruma sokmak istemiş. Benim şifa kudretim yok.'

" 'Efendim, içinizdeki Sonsuz Tanrı mutlaka şifa verebilir.'

" 'Bu gerçekten farklı bir şey, Ramu. Tanrı sınırsızdır! Yıldızları ve bedendeki hücreleri, hayatın ihtişamıyla tutuşturabilen O, kuşkusuz senin gözlerine de görüşün parlaklığını getirebilir.' Usta, Ramu'nun başının ön tarafına, iki kaşının arasına dokundu[35].

" 'Zihninle buraya konsantre ol ve yedi gün boyunca sık sık peygamber Rama'nın[36] ismini söyle. Güneşin parlaklığının, senin için özel bir şafağı olacak.'

"Ve işte! Bir hafta sonra, öyle de olmuştu. Ramu, ilk defa doğanın güzel yüzünü gördü. Ramu, Rama'ya, tüm azizlerden daha çok tapardı ve Her şeyi Bilen de, onu, emin bir şekilde Rama'nın ismini tekrarlamaya yöneltmişti. Ramu'nun imanı, ibadetle sürülen topraktı ki onda, gurunun kalıcı şifa meydana getiren güçlü tohumu filizlenmişti." Kebalananda, bir süre sustu ve ardından gurusuna bir övgü daha yaptı.

"Elbette ki, Lahiri Mahasaya, gerçekleştirdiği hiçbir mucizede ego prensibinin[37], sebebi oluşturan kuvvet olarak farzedilmesine izin vermedi. Usta, En Yüce Şifa Veren Asıl Güç'e olan teslimiyetinin mükemmelliğiyle, O'nun, kendi içinden serbestçe akmasına izin verdi.

"Lahiri Mahasaya aracılığıyla şifa bulmuş olan sayısız beden, elbette ki so-

nunda ölüleri yakan ateşi beslemek zorunda kalmışlardır.[38] Fakat onun sonsuza dek sürecek olan gerçek mucizeleri, meydana getirdiği ruhsal uyanışlar ve yetiştirdiği İsa benzeri müritlerdir."

Hiçbir zaman bir Sanskrit dilbilimcisi olmadım; Kebalananda, bana, daha tanrısal bir dil öğretti.

SVAMİ KEBALANANDA
Yoganandaji'nin sevgili Sanskri dili hocası

4. Bölüm Notları

28 Dwarka'dan s. ...'da bahsedilmişti.

29 *Sannyasi*'nin kelime anlamı 'feragat eden kimse'; Sanskrit'deki "bir kenara atmak" anlamındaki bir kökten.

30 İnsanın, bu veya önceki hayatlarında daha önceden yaptıklarının etkileri; Sanskrit'deki kri, yapmak fiilinden.

31 Bölüm IX, 30 ve 31. beyitler.

32 Aslında ağabeyime hep "Ananta-da" derdim. Da, kız ve erkek kardeşlerin, en büyük ağabeylerinin adına taktıkları saygı belirten bir ektir.

33 Tanıştığımız zaman Kebalananda, henüz bir Svami olmamıştı ve genellikle "Şastri Mahasaya" olarak çağırılmaktaydı. Lahiri Mahasaya ve Üstat Mahasaya (bölüm 9) ile karışmaması için, Sanskrit hocamı manastır sistemine ait ismi olan Svami Kebalananda ile anıyorum. Bengali dilinde yazılmış olan biyografisi, kısa bir

süre önce yayınlandı. Bengal'in Khulna bölgesinde 1863 yılında doğmuş olan Kebalananda Banaras'ta altmış sekiz yaşındayken bedenini terketti. Asıl ismi Aşutoş Çatterji'ydi.

34 Eski dört *Veda*dan günümüzde yüzün üstünde değişik kopya vardır. Emerson, Journal'ında, Vedik düşünceye şu övgüde bulunmuştur: "Isı gibi, gece gibi, nefes kesici bir okyanus kadar yüce. Her soylu ve şiirsel zihni meşgul eden tüm büyük ahlâk ilmini ve tüm dinî duyguları kapsar. . . . Kitabı bir kenara atmak faydasız; eğer ormanların içindeyken veya bir gölde sandalla dolaşırken kendime güveniyorsam, Doğa o anda beni bir Brahmin yapmakta: Sonsuz gereklilik, sonsuz karşılık, derinliklerine varılamayan güç, kesintisiz sessizlik. . . . bu, Doğanın inancını ifade edişidir. Huzur, dedi bana Doğa, ve saflık ve mutlak terkediş - bu her derde deva ilaçlar, tüm günahları affettirir ve sana sekiz tanrısal niteliğin mutlak saadetini getirir."

35 'Tek' gözün veya ruhsal gözün bulunduğu yer. Ölürken insanlarınbilinci, genellikle bu kutsal noktaya çekilir ki bu, ölülerin gözlerinin yukarıya doğru bakışının sebebidir.

36 *Ramayana* isimli Sanskrit destanının baş karakteri.

37 Ego prensibi, ahamkara ("Ben yapıyorum"), düalizmin, yani insanın Yaradan'dan ayrı gibi görünmesinin asıl nedenidir. Ahamkara, insanları, mayanın (evrensel yanılgı) etkisi altına sokmaktadır ve böylece de araç (ego), bir yanılgı sonucu amaç olarak görünmektedir; yaratıklar kendilerini yaratanlar şeklinde görmektedirler.

"Hiçbir şeyi ben yapmıyorum!"

Böyle düşünecektir, doğruların doğrusunu elinde tutan...

Ve her zaman şunu hatırlayacaktır: "Bu, duyular dünyasının bir oyunudur." (V: 8-9)

Tüm işler Doğa'nın alışkanlığıdır

Çünkü Ruh, eylemde bulunarak deneyim sağlar

Ama yine de etkin olan, kendisi değildir.

Bunu gören, elbette gerçeği görendir. (XIII: 29)

Her ne kadar doğmayan,

Ölmeyen, yok edilemeyen,

Yaşayan her şeyin Efendisi'nden

Başka bir şey olmazsam da -

benim büyümle, *Maya* ile damgaladığım

Temelde sonsuz Doğa şekilleri akıp giderken -

Geliyorum ve gidiyorum ve geliyorum. (IV:6)

Zordur beni saklayan

Sayısız gösterinin yüce perdesini delebilmek;

yine de Bana ibadet edenler

Onu delip ötesine geçebilmektedirler." (VII:14)

(Bhagavad-Gita)

38 Ölüyü yakmak Hinduların bir dini adetidir. (Ç.N.)

5. BÖLÜM
Bir "Parfüm Azizi" Harika Yetenekler Sergiliyor

"Her şeyin bir mevsimi, ve gökler altında her amacın bir vakti var."[39]

Süleyman'ın bu rahatlatıcı bilgeliğine sahip değildim; evden, ufak bir yürüyüş için her çıkışımda, etrafıma arayan gözlerle bakıp, kaderimdeki gurumun yüzünü bulmaya çalışırdım. Fakat yollarımız, ancak benim liseyi bitirmemden sonra kesişecekti.

Amar'la Himalayalar'a doğru kaçışımızla, Sri Yukteswar'ın hayatıma girdiği o büyük gün arasında iki sene geçti. Bu zaman zarfında birçok bilgeyle tanıştım - "Parfüm Azizi," "Kaplan Svami," Nagendra Nath Bhaduri, Usta Mahasaya, ve meşhur Bengali'li bilim adamı Jagadis Chandra Bose.

"Parfüm Azizi"yle karşılaşmamın hemen öncesinde, biri uyumlu diğeriyse nükteli iki olay meydana geldi.

"Tanrı yalındır. Geriye kalan her şey karmaşıktır. Doğanın göreceli dünyasında kesin değerler arama."

Bu kesin felsefi yargılar, bir tapınaktaki Kali[40] resminin önünde durmakta olduğum sırada kulağıma geldi. Döndüm ve kıyafetinden, daha doğrusu kıyafetinin olmayışından, bir *sadhu* olduğu anlaşılan, uzun boylu bir adamla karşılaştım.

"Gerçekten düşüncelerimdeki karmaşayı görebildiniz!" diyerek minnetle gülümsedim. "Kali'de sembolize edilen şekliyle, doğanın merhametli ve korkunç yönlerinin karışıklığı, benimkinden çok daha bilge zihinler için bile bir bilmece olmuştur!"

"Doğa Ana'nın gizemini çözebilen çok azdır! İyi ve kötü kavramları, hayatın, herkesin önüne bir sfenks gibi çıkardığı, insan zihnine adeta meydan okuyan bir bilmecedir. Birçok insan, şimdi de eski Teb günlerinde olduğu gibi, bir ceza olarak yitirilen hayatlarla, bu bilmecede hiçbir sonuca ulaşamamanın bedelini öder. Ender olarak rastlanılan yüksek seviyeli yalnız bir insan, hiçbir zaman yenilgiye ağlamaz. İkiliğin mayasından[41], biroluşun tek gerçeğini çekip çıkartabilir."

"Çok kesin konuşuyorsunuz, efendim."

"Uzun bir süre, bilgeliğe yaklaşmanın en ıstıraplı yolu olan içgözlem tekniğini, dürüstçe uyguladım. İnsanın kendini dikkatle inceleyip, düşüncelerini acımasız bir gözlem altında tutması, uygulayanı zorlayan, katı bir deneyimdir. Böyle bir uygulama, en inatçı egoyu bile paramparça eder. Fakat kişinin kendine uygulayacağı gerçek bir analiz, şaşmaz bir şekilde, 'görebilen insan'ların oluşmasını sağlar. 'Kişisel ifade'lerin, bireysel kabullerin yolu ise,

egoistlerin ortaya çıkmasıyla sonuçlanır ve elbette ki bunların da evreni ve Tanrı'yı kendilerine göre yorumlama hakları vardır.

"Kuşkusuz ki, gerçek, alçakgönüllülükle bir kenara çekilerek, meydanı bu tür kibirli özgünlüklere bırakacaktır." Bu söyleşiden büyük bir tad almaya başlamıştım.

"İnsan, kendini kibirli iddialardan kurtarmadıkça hiçbir ebedî gerçeği anlayamaz. Derin bir balçığa batmış gibi olan insan zihni, ancak sayısız yaşamlar boyu dünyevî yanılgıların etkisinde çırpınarak olgunlaştıktan sonra, bu balçık çukurundan çıkabilmektedir. İnsanın iç düşmanlarıyla ilk defa kapışması yanında, savaş meydanlarındaki boğuşmalar hiç kalır! Bunlar, fiziksel güçle saldırılarak yenilecek ölümlü düşmanlardan değildir! Her yerde hazır bulunan, asla rahat durmayan, insanı uykusunda bile kovalayan ve zehirleyici silahlarla donanmış olan bu şehvet askerleri, hepimizi yenmeye ve bilgisizliğe sürüklemeye çalışırlar. İdeallerini gömüp, sıradan kaderine teslim olan biri, zavallı bir insandır. Böyle bir insan aciz, kalın kafalı ve hatta namussuz değil de nedir?"

"Saygıdeğer efendim, şaşkınlık içindeki topluluklara karşı hiç bir sempatiniz yok mu?"

Bilge bir süre sessiz kaldı, sonra da eğilerek cevap verdi.

"Hem tüm erdemlerin hazinesi olan görünmeyen Tanrı'yı, hem de henüz bu erdemlerden hiçbirine sahip olmayan insanı sevmek, genellikle varlığı bir bocalamaya sürükler! Fakat yaratıcılık, bir labirent gibidir. İnsanın kendi içinde yaptığı araştırmalar, kısa zamanda tüm insan zihinlerinin aslında bir birlik oluşturmakta olduğunu ortaya çıkarır - bencil güdünün birlikteliğidir insanın karşısına dikilen. Bu, en azından bir anlamda, insanın kardeşliğinin açığa çıkmasıdır. Bu eşitleyici keşfi, şaşkın bir alçakgönüllülük izler. Bu, o kişinin, keşfedilmeyi bekleyen ruhlarının iyileştirici kudretini görmekten aciz insan kardeşlerine yönelik merhametini olgunlaştırır.

"Dünyadaki acılar karşısında azizler, her çağda, sizin hissettiklerinizi hissetmiştir efendim."

"Sadece yüzeysel bir insan, kendi acıları tarafından köşeye sıkıştırılmış bir halde başkalarının acılarına karşı olan sorumluluklarını unutabilir." Sadhunun sert yüzü, dikkat çekecek kadar yumuşamıştı. "Sürekli kendini analiz etmenin bıçak gibi keskin tekniğini uygulayan kişi, kendisinde evrensel bir acıma duygusunun giderek artığını hissedecektir. Böyle bir kişiye, egonun sağırlaştırıcı arzularından kurtuluş bağışlanır. Tanrı'nın sevgisi, ancak böyle topraklarda yeşerir. Yaratılan, sonunda belki de sadece ıstırap içinde "Neden, Tanrım, neden?" demek için Yaradan'ına döner. Istırabın alçak kamçısı altında, insan, Sonsuz Varlık'a yönelir ki O'nun yalnızca güzelliği bile, kişiyi kendisine çekmeye yeter. "

Bilge ve ben, dillere destan güzelliğini görmek için gittiğim Kalküta Kalig-

hat Tapınağı'nda bulunuyorduk. Şans eseri karşılaştığım arkadaşım, eliyle bir süpürme hareketi yaparak tapınağın süslü itibarını bir kenara attı.

"Tuğlalar ve harç, duyabileceğimiz bir şarkı söylemiyor; sadece kalp, insanın varlık şarkısına açılır."

Gelip giden kalabalığın bir izdiham yarattığı ana girişteki büyüleyici gün ışığına doğru ağır ağır ilerledik.

"Sen gençsin." Bilge düşünceli bakışlarla beni süzdü. "Hindistan da genç. Eski *rişiler*[42], ruhsal yaşamın değiştirilemeyen modellerini ortaya koydular. Onların çok eskilere dayanan bu hükümleri, bugün ve bu ülke için yeterlidir. Materyalizmin aldatıcılıkları karşısında modası geçmeyen ve sadeliklerini kaybetmeyen bu disiplin kuralları, hâlâ Hindistan'ı şekillendirmektedir. Binlerce yıldır - ki bu süre, şaşkın bilim adamlarının hesaplayabildiklerinden çok daha uzundur! - şüpheci Zaman, Vedik düşüncenin değerini artırmıştır. Bunu, senin bir mirasın olarak kabul et."

Güzel konuşan *sadhu*, ben ona saygıyla veda ederken, durugörüsel bir algısını dile getirdi:

"Bugün buradan ayrıldıktan sonra, önüne alışılmadık bir deneyim çıkacak."

Tapınağın bulunduğu bölgeden ayrıldım ve tek başıma amaçsızca dolanmaya başladım. Bir köşeyi döner dönmez, - konuşma gücü sınır tanımayan ve sonsuza dek hiç durmadan konuşabilecek insanlardan biri olan - eski bir tanıdıkla karşılaştım.

"Biraz sonra gitmene izin vereceğim," dedi bana. "Ancak, bana görüşmediğimiz yıllar boyunca neler oldup bittiğini anlatman gerek."

"Bu ne çelişki! Senden hemen ayrılmalıyım."

Fakat o beni elimden yakaladı ve benden zorla, lezzetli bilgi kırıntıları almaya başladı. Bu haliyle onun aç bir kurda benzediğini düşündüm; ben konuştukça, haberleri daha bir iştahla dinliyordu. İçimden, Tanrıça Kali'ye nazik bir kaçış yolu bulması için dua ettim.

Arkadaşım birdenbire benden ayrıldı. İçimden derin bir oh çekip, gevezelik çukuruna bir daha düşmekten korkarak, adımlarımı hızlandırdım. Arkamdan gelen ayak seslerini duyunca hızımı daha da arttırdım. Arkama bakmaya cesaret edemiyordum. Fakat deminki genç, bir çırpıda bana yetişti ve neşeyle omuzuma vurdu.

"Sana, şu ötedeki evi şereflendiren Gandha Baba'dan ('Parfüm Azizi') söz etmeyi unuttum." Birkaç metre uzaktaki bir evi göstermekteydi. "Onunla mutlaka tanış; ilginç biri. Alışılmamış bir deneyim yaşayabilirsin. Hoşçakal," dedi ve bu defa beni gerçekten bıraktı.

Aklıma Kalighat Tapınağı'ndaki *sadhu*nun, benzer kelimelerle ifade ettiği

önsezisi geldi. Meraklanmış bir halde, geveze arkadaşımın gösterdiği eve girdim ve kendimi geniş bir oturma odasında buldum. Kalabalık bir grup, turuncu renkli bir halı üzerinde dağınık bir şekilde şark usulü oturmaktaydı. Kulağıma hayranlık dolu bir fısıltı geldi:

"Leopar postu üzerinde oturan Gandha Baba'ya bakın. Kokusuz bir çiçeğe, herhangi bir çiçeğin doğal kokusunu verebilir ya da bir insanın cildinin, harika kokular saçmasını sağlayabilir."

Hemen azize baktım; o da kısa bir süre bana baktı. Topluca bir insandı ve sakallıydı; koyu renk derisi ve büyük, parıltılı gözleri vardı.

"Oğlum, seni görmekten memnun oldum. Söyle bana, dileğin nedir? Biraz parfüm ister miydin?"

"Ne için?" Azizin bu önerisini çocukça bulmuştum.

"Parfüm elde etmenin mucizevi yolunu deneyimlemek için."

"Tanrı'yı güzel kokular yaratmak için kullanmak doğru mudur?"

"Ne sakıncası var ki bunun? Tanrı, zaten güzel kokular yaratıyor."

"Evet, fakat O, bunları kısa süre için narin çiçek yapraklarında depoluyor. Siz çiçekler materyalize edebilir misiniz?"

"Evet. Fakat genellikle parfüm üretirim, küçük dostum."

"Öyleyse koku fabrikaları işsiz kalacak."

"Onların ticaretlerine devam etmelerine izin vereceğim! Benim asıl amacım, Tanrı'nın gücünü göstermektir."

"Efendim, Tanrı'yı kanıtlamak gerekir mi? O, her yerde ve her şeyde mucizeler gerçekleştirmiyor mu?"

"Evet, fakat O'nun sonsuz çeşitlilikte yaratıcılıklarından bazılarını biz de sergilemeliyiz."

"Bu beceriyi elde etmeniz ne kadar zamanınızı aldı?"

"On iki sene."

"Astral yöntemlerle çiçek kokuları üretmek için mi! Bana öyle geliyor ki saygıdeğer azizim, bir çiçekçi dükkanından birkaç rupiye elde edebileceğiniz kokular için on iki yılınızı boşuna harcamışsınız."

"O parfümler çiçeklerin solmasıyla yok olur."

"Parfümler, ölümle yok olur. Sadece bedene zevk veren bir şeyi niye isteyeyim?"

"Bay Filozof, zihnimi hoşnut kıldınız. Şimdi sağ elinizi ileri uzatın." Aziz, bir kutsama hareketi yaptı.

Gandha Baba'dan birkaç metre kadar uzakta duruyordum; bedenime dokunabilecek kadar yakında kimse yoktu. Yogi, uzattığım elime hiç dokunma-

mıştı.

"Ne kokusu istersin?"

"Gül."

"Öyle olsun."

Avucumun içinden, çok güzel ve yoğun bir gül kokusu yayılmaya başladı. Oldukça şaşırmıştım. Gülerek, yakındaki bir vazodan büyük, beyaz ve kokusuz bir çiçek aldım.

"Bu kokusuz çiçeğe yasemin kokusu sinebilir mi?"

"Öyle olsun."

Hemen o anda, tatlı bir yasemin kokusu, çiçeğin yapraklarından adeta fışkırarak çevreye yayıldı. Harikalar yaratan azize teşekkür ettim ve öğrencilerinden birinin yanına oturdum. Öğrenci, özel ismi Vişudhananda olan Gandha Baba'nın, birçok şaşırtıcı yoga sırrını, Tibet'li bir ustadan öğrendiğini söyledi. Tibet'li yoginin bin yaşını aştığı konusunda beni ikna etti.

"Tibet'li yoginin müridi Gandha Baba, parfüm becerilerini her zaman, bu senin gördüğün basit, sözlü şekilde göstermez." Hocasıyla açıkça gururlanarak konuşmaktaydı. "İnsan huylarındaki farklılıklara uymak için, yöntemi çok değişir. Gerçekten hayret verici biri! Kalküta'nın aydın sınıfından birçok insan, onun takipçisidir."

İçimden, bu insanlara katılmamaya karar verdim. Kelimenin tam anlamıyla "hayret verici" olan bir guru, bana göre değildi. Gandha Baba'ya kibarca teşekkür edip oradan ayrıldım. Eve doğru ağır ağır yürürken, aklımdan, o günün önüme serdiği üç farklı karşılaşmayı geçirdim.

Kapıdan içeri girerken, ablam Uma'yla karşılaştım.

"Giderek modaya daha çok uymaya başladın. Şimdi de parfüm kullanmaya başlamışsın!"

Hiçbir şey söylemeden, koklaması için elimi uzattım.

"Ne kadar çekici bir gül kokusu! Alışılmadık şekilde keskin bir koku!"

Aslında "keskin şekilde alışılmadık" olduğunu düşünerek, astral yollarla koku kazandırılmış çiçeği, sessizce ablamın burnuna yaklaştırdım.

"Oh, yasemini çok severim!" Çiçeği eline aldı. Kokusuz olduğunu çok iyi bildiği çiçeği tekrar tekrar koklayıp yasemin kokusu alınca, yüzünde komik bir şaşkınlık ifadesi uyandı. Ablamın tepkileri, Gandha Baba'nın beni, sadece benim o kokuları alabileceğim şekilde bir hipnotik duruma sokmuş olabileceği hakkındaki şüphelerimi yok etti.

Daha sonra, Alakananda adındaki bir arkadaşımdan, 'Parfüm Azizi'nin, açlıktan can çekişen milyonlarca insanın da sahip olmasını dilediğim bir güce sahip olduğunu öğrendim.

"Gandha Baba'nın Burdvan'daki evinde, yaklaşık yüz konukla birlikteydim." dedi Alakananda. "Bir bayram günüydü. Yoginin hiç yoktan bir takım cisimler çıkarma gücüne sahip olduğu söylendiğinden, gülerek kendisinden, o zaman mevsim dışı olan birkaç mandalina maddeleştirmesini istemiştim. Anında, muz yaprağı şeklindeki tabaklarda servis edilmekte olunan bütün luçiler[43], şişkin bir hal aldı. Her bir ekmeğin içinde, bir tane soyulmuş mandalina vardı. Ben benimkini biraz kuşkuyla ısırdım, fakat mandalinanın çok lezzetli olduğunu gördüm."

Seneler sonra, içimden gelen ruhsal bir kavramayla, Gandha Baba'nın materyalizasyonlarını nasıl gerçekleştirdiğini anladım. Ne yazık ki bu yöntem, dünyadaki aç toplulukların bilgisi dışındadır.

İnsanın tepki gösterdiği değişik duyusal uyarılar - dokunma, görme, tat alma, duyma ve koku alma duyularıyla ilgili olanlar - elektronlardaki ve protonlardaki titreşimsel değişmelerle oluşurlar. Titreşimler ise, prana yani "hayattron" diyebileceğimiz süptil yaşam güçleriyle veya beş değişik duyuya ait, fikir özüyle zekice yüklenmiş enerjilerle düzenlenir.

Bazı yoga uygulamalarıyla kendini pranik güce ayarlayan Gandha Baba, hayattronların titreşimsel yapılarını, arzu edilen neticeye göre yeniden düzenleyebiliyordu. Onun meydana getirdiği kokular, meyvalar ve diğer mucizeler, hipnotik olarak insanların zihninde yaratılmış bir takım algılar değil, gerçek, maddesel titreşimlerle oluşmuş materyalizasyonlardı.

Hipnotizma, küçük operasyonlarda, anestezik maddelerin tehlikeli olabileceği kişilerde bir tür fiziksel kloroform gibi kullanılmaktadır. Fakat hipnotik bir durum, tatbik edilen insanlar için çoğu kez zararlı olmaktadır; negatif bir psikolojik durum, zamanla beyin hücrelerini tahrip etmektedir. Hipnotizma, bir başkasının bilinç hânesine yapılan bir tecavüzdür[44]. Bu geçici fenomenin, tanrısal idrağa ulaşmış insanlar tarafından ortaya konmuş mucizelerle hiçbir ilgisi yoktur. Tanrı katında uyanmış olan gerçek azizler, Yaratıcı Evrensel Düşleyen'le uyum içindeki bir irade aracılığıyla, bu hayal dünyasındaki değişiklikleri etkilemektedirler.45

"Parfüm Azizi"nin yaptığı gibi bir takım harikalar yaratmak, dikkat çekici fakat ruhsal açıdan yararsızdır. Eğlenceden başka pek bir işe yaramayan bu olayların, içtenlikle yürütülen bir Tanrı arayışıyla ilgisi yoktur.

Dikkati çekmek için sergilenen olağanüstü güç gösterileri, ustalar tarafından kınanmıştır. İran'lı mistik Ebu Said, bir keresinde, su, hava ve boşluk üzerindeki mucizevi güçleriyle övünen bazı fakirlere (Müslüman dervişlere) gülmüştür.

"Kurbağa sudayken, aynı zamanda yuvasındadır!" demiş Ebu Said hafif bir küçümsemeyle. "Karga ve akbaba, havada rahatlıkla uçar; Şeytan, Batı'da da Doğu'da da aynı ölçüde mevcuttur! Gerçek bir insan, hemcinsleri arasında

doğrulukla hareket eden, alıp satan, fakat bir an bile Tanrı'yı unutmayan insandır!46" Bir başka olayda, büyük İran'lı hoca, dini yaşam üzerindeki görüşlerini şöyle belirtmiştir: "Kafandakileri —bencilce arzular ve hırslar— bir kenara atmak; elindekini özgürce başkalarına dağıtmak; ve hiçbir zaman zorlukların darbelerinden kaçınmamak!"

Ne Kalighat Tapınağı'ndaki tarafsız bilge, ne de Tibet'te eğitilmiş yogi, bir guru için olan arzumu tatmin etmemişti. Kalbimin, karşılaştıklarını değerlendirmesi için bir hocaya ihtiyacı yoktu, ve sessizliğini pek ender bozduğundan, "Bravo!"larını da giderek daha seslice ortaya koyuyordu. Sonunda, ustamı tanıdığımda, sadece örneğinin yüceliğiyle bana gerçek bir insanın ölçüsünü öğretti.

5. Bölüm Notları

39 Vaiz 3:1.

40 Kali, doğadaki Sonsuz Prensip'i temsil eder. Geleneksel olarak, uzanmış yatan *Tanrı Şiva'nın veya Sonsuz'un* üstünde, ayakta duran dört kollu bir kadın olarak resmedilir; çünkü, olaylar dünyasının ya da doğanın aktiviteleri, belirti göstermeyen Ruh'tan kaynaklanır. Dört kol, doğadaki başlıca özellikleri temsil eder: iki yapıcı ve iki de yıkıcı özellik; bu, yaradılışın veya maddenin ikiliğinin (düalitesinin) temelidir.

41 Kozmik yanılgı; kelime anlamı "ölçen." *Maya*, Ölçülemeyen ve Bölünemeyen'in içinde, *sınırlamalar ve bölünmelerin oluşmasını sağlayan yaradılıştaki sihirli* güçtür.

Emerson, (kendisinin Maia dediği) *Maya* hakkında şu şiiri yazmıştır:

> Yanılgının çalışması anlaşılamaz,
> Ördüğü ağlar sayılamaz;
> *Çizdiği o hep kanılan keyifli resimler*
> Birbirini örter ve perdeler
> Yanılmaya susamış insan tarafından
> Hep o çekim olacaktır inanılan.

42 Rişiler, kelime anlamıyla "görenler", ne kadar eski oldukları bilinemeyecek kadar kadim *Vedalar'ın* yazarlarıdır.

43 Luçi: Yassı ve yuvarlak Hint ekmeği.

44 Batılı psikologlar tarafından bilinç üstünde yapılan çalışmalarda, bilinçaltı zihni ve psikiyatri ve psikanalizle tedavi edilen akıl hastalıkları hakkında yapılmış incelemelere çok rastlanır. Normal zihin durumlarının temel oluşumu, özü ve

bunların duygusal ve iradesel dışavurumları ile ilgili çok az araştırma vardır - Hindistan felsefelerinde ise bu gerçekten temel konu ihmal edilmemiştir. Sankhya ve Yoga sistemlerinde, normal zihinsel değişimlerdeki çeşitli bağlantıların ve buddhi (ayırımcızekâ), ahamkara (bencillik prensibi) ile manas'ın (zihin veya duyusal şuur) karakteristik fonksiyonlarının kesin sınıflandırmaları yapılmıştır.ihmal edilmemiştir. Sankhya ve Yoga sistemlerinde, normal zihinsel değişimlerdeki çeşitli bağlantıların ve buddhi (ayırımcızekâ), ahamkara (bencillik prensibi) ile manas'ın (zihin veya duyusal bilinç) karakteristik fonksiyonlarının kesin sınıflandırmaları yapılmıştır.

45 "Evren, içinde barındırdığı her parçacıkta temsil edilmiştir. her şey aynı 'saklı şey'den oluşmuştur. Bir çiy damlasında, bir dünya parıldar... Tanrı'nın, bir yosunda veya bir örümcek ağında, her kısmıyla belirmesi, her yerde hazır oluşun gerçek öğretisidir." - Emerson, Compensation'dan.

46 "Alıp satmak, fakat Tanrı'yı hiç aklından çıkarmamak!" Fikir, aslında, elin ve kalbin birlikte uyum içinde çalışmasıdır. Bazı Batılı yazarlar, Hindu amacının, ürkek bir "kaçış", eylemsizlik, antisosyal bir çekiliş olduğunu öne sürerler. Bununla beraber, insan hayatı için düzenlenmiş dört yönlü Vedik plan, toplumlar için oldukça dengelidir; vaktin yarısını işe ve evdeki görevlere, diğer yarısını ise düşünce ve meditasyon uygulamalarına ayırmayı gerektirir.

6. BÖLÜM

Kaplan Svami

"Kaplan Svami'nin adresini keşfettim. Yarın onu ziyarete gidelim."

Bu güzel öneri, lise arkadaşlarımdan biri olan Çandi'den geldi. İnzivaya çekilmesinden önce kaplanları çıplak elle yakalayıp onlarla güreşmesiyle ünlü olan azizi görmek için can atıyordum. İçimde, bu tür becerilere karşı coşku dolu bir hayranlık vardı.

Ertesi gün, kış gibi bir soğuğu beraberinde getirdi, fakat Çandi ve ben keyifle yola çıktık. Kalküta'nın dışındaki Bhovanipur'da, uzun bir süre aradıktan sonra nihayet doğru eve vardık. Kapının üzerinde bulunan iki demir halkayı şiddetle vurarak kapıyı çaldım. Çıkan gürültüye aldırış etmeyen bir hizmetçi, ağır adımlarla bize yaklaştı. Adamın nükteli gülüşü, gürültücü ziyaretçilerin, bir azizin evinin sakinliği karşısında etkisiz olduklarını anlatıyordu adeta.

Bu sessiz uyarıyı farkeden arkadaşım ve ben, oturma odasına alındığımız için şükrettik. Ancak oradaki uzun bekleyişimiz bizi kuşkulandırdı ve hevesimizi kırdı. Hindistan'ın, gerçeği arayan bir insan için geleneksel yasası, sabırdır; bir usta, maksatlı bir şekilde, birinin kendisiyle tanışmak için taşıdığı arzuyu denemeye tâbi tutabilir. Bu psikolojik numara Batı'da, doktorlar ve dişçiler tarafından bolca kullanılmaktadır!

Sonunda, Çandi ve ben, uşak tarafından çağırılarak özel bir bölüme alındık. Ünlü Sohong[47] Svami, yatağının üzerinde oturmaktaydı. Bedeninin heybetli görünüşü, bizi garip bir biçimde etkilemişti. Gözlerimiz faltaşı gibi açılmış, konuşamadan duruyorduk. Daha önce hiç böyle yapılı bir göğüs ya da böyle futbol topu gibi pazular görmemiştik. Svami'nin kalın bir boyun üzerindeki ciddi fakat sakin yüzü, dalga dalga saç lüleleri, sakal ve bıyıkla süslenmişti. Kara gözlerinde, hem bir barış güvercinini hem de bir kaplanı andıran bakışlar parlamaktaydı. Adaleli beline sarılmış bir kaplan postu dışında, çıplaktı.

Arkadaşım ve ben, sonunda seslerimizi çıkarabilip, keşişi, bu son derece vahşi arenada gösterdiği cesaretten dolayı, hayranlığımızı belirterek selamladık.

"Ormandaki hayvanların en vahşisi olan Bengal krallarını, çıplak yumruklarla zaptedebilmenin nasıl mümkün olduğunu lütfen bize anlatır mısınız?"

"Oğullarım, kaplanlarla güreşmek benim için bir hiçtir. Gerekseydi, bugün de aynı şeyi yapabilirdim." Svami, bir çocuk gibi güldü. "Siz kaplanları kaplan gibi görüyorsunuz; bense onlara birer ev kedisi olarak bakıyorum."

"Svamiji, zannedersem bilinçaltımı, kaplanların birer ev kedisi olduğu dü-

şüncesiyle etkileyebilirdim, fakat kaplanları da aynı şekilde etkilemek nasıl mümkün olabilir ki?"

"Kuşkusuz bu iş için güç de gerekli! İnsan, bir kaplanın uysal bir kedi olduğunu hayal eden bir bebekten zafer bekleyemez! Güçlü eller benim için yeterli birer silahtır."

Svami, bizden kendisini verandaya kadar izlememizi istedi ve orada bir duvarın kenarına vurdu. Bir tuğla fırlayıp yere düştü; bir dişini kaybetmiş gibi duran duvardaki delikten, gökyüzü açıkça görülebiliyordu. Şaşkınlıktan nutkum tutuldu; sağlam örülmüş bir duvardaki bir tuğlayı, tek bir vuruşta yerinden sökebilen biri, kesinlikle kaplanların dişini de sökebiliyordur diye düşündüm!

"Fiziksel güçleri benimki gibi olan başka insanlar da vardır, fakat bu kişilerde sükûnet ve kendilerine güven eksiktir. Bedence güçlü fakat zihnen zayıf olan insanlar, ormanlarda özgürce koşup oynayan vahşi bir hayvanı görür görmez, korkudan adeta bayılırlar. Doğal çevresindeki bir kaplan, doğal vahşiliğiyle, sirklerde afyonla uyutulmuş bir hayvandan oldukça farklıdır!

"Herkül gibi kuvvetli adamların, tüm güçlerine rağmen, vahşi bir Bengal kralının saldırısı karşısında korkudan donup kaldıkları az görülmemiştir. Böylece kaplanın zihnindeki insan kavramı, bir ev kedisi kadar ürkek bir yaratığa dönüşmüştür. Güçlü bir bedene ve son derece kuvvetli bir kararlılığa sahip bir insan için, bu olayı tersine çevirip kaplanı, bir ev kedisinin korunmasızlığına ikna etmek için zorlamak mümkündür. Ben kaç kere işte böyle yaptım!"

Önümde duran bu titanın (Yunan mitolojisinde, muazzam bir kuvvet veya yeteneği olan kimse - Ç.N.) kaplan - ev kedisi metamorfozunu gerçekleştirebilecek biri olduğuna inanmak için oldukça istekliydim. Svami'nin öğretici bir havası vardı; Çandi ve ben, saygıyla dinliyorduk.

"Zihin kaslara hükmeder. Bir çekiç darbesinin gücü, uygulanan enerjiye bağlıdır; bir insanın bedensel aletinin sergilediği güç ise, kişinin saldırgan iradesine ve cesaretine bağlıdır. Beden, tam anlamıyla zihin tarafından imal edilir ve beslenir. Geçmiş yaşamlardan gelen içgüdülerin baskısıyla, güçlülükler veya zayıflıklar, giderek insanın bilincine sızar. Bunlar kendilerini alışkanlıklarla ifade eder ki, alışkanlıklar da karşılık olarak istenen veya istenmeyen bir bedenle görünür hale gelir. Dışa karşı zayıf olmanın, zihinsel bir temeli vardır; alışkanlıklara bağlanmış olan beden, bir kısır döngü halinde zihnin çalışmasına engel olur. Eğer bir efendi uşağı tarafından yönetilmeyi kabul ederse, uşak sonunda bir diktatör olur; zihin de, bedenin diktasına boyun eğerse, bir köle haline gelir."

Etkileyici *svami* bizim ricamız üzerine, kendi hayatından bir olay anlatmayı kabul etti.

"Benim ilk tutkum, kaplanlarla dövüşmekti. O zamanlar iradem kuvvetliy-

di fakat bedenim zayıftı."

Birden ağzımdan bir şaşkınlık ünlemi çıktı. Şimdi ayınınki kadar güçlü omuzlara sahip olan bu adamın, zayıflık denen şeyi yaşamış olması bana imkansız gibi geliyordu.

"Sağlıklı ve kuvvetli oluş kavramlarını yılmadan ve ısrarla düşünmem sayesinde, bu zayıflık engelinin üstesinden gelebildim. Aslında Bengal kaplanlarına baş eğdiren gerçek faktör olduğunu bulduğum bu zorlayıcı zihinsel kuvveti övmek için, birçok nedenim var."

"Saygıdeğer Svami, benim de kaplanlarla dövüşebileceğime ihtimal verir misiniz?" Bu, o garip hevesin, zihnime ilk ve son takılışıydı!

"Evet." Svami gülüyordu "Ancak, kaplanlar çok çeşitli olur; bazıları, insanın arzularının ormanlarında dolaşırlar. Şuursuz hayvanları yenmek, insana ruhsal açıdan hiçbir fayda sağlamaz. En iyisi, iç dünyandaki sinsi düşmanlara karşı zafer kazanman olacaktır."

"Efendim, vahşi kaplanları uysallaştıran birinden, vahşi ihtirasları uysallaştıran birine nasıl dönüştüğünüzü dinleyebilir miyiz?"

Kaplan Svami sessizliğe gömüldü. Zihninden geçmiş yıllara ait görüntülerin gelip geçtiğini anlatan bakışları, uzaklara daldı. İsteğime yanıt verip vermemek konusunda içinde uyanan çatışmayı hissedebiliyordum. Sonunda gülümseyerek, kabul ettiğini belirtti.

"Şöhretim, doruk noktasına ulaştığında, gururun sarhoşluğunu da beraberinde getirmişti. Kaplanlarla sadece dövüşmeye değil, onları çeşitli gösterilerde kullanmaya da karar vermiştim. Hırsım, vahşi hayvanları, uysal olanlar gibi davranmaya zorlamaktı. Becerilerimi halkın önünde sergilemeye başladım ve büyük bir başarı kazandım.

"Bir akşam babam, düşünceli bir halde odama girdi.

" 'Oğlum, seni uyaracak bir kaç sözüm var. Sebep ve sonuç etkileşiminin bileyleyici çarkından doğacak kötülüklerden seni korumak istiyorum.'

" 'Baba, yoksa sen kaderci misin? Eylemlerimin güçlü sularının berraklığını, batıl inançların bozmasına izin mi vereceksin?'

" 'Kaderci falan değilim oğlum. Fakat kutsal metinlerde öğretilen adil karşılık yasasına inanıyorum. Orman ailesinde sana karşı bir kızgınlık var; zamanı gelince sana pahalıya mal olabilir.'

" 'Baba, beni şaşırtıyorsun! Kaplanların ne olduğunu sen iyi bilirsin - güzel fakat merhametsiz! Kim bilir? Belki benim vuruşlarım, onların kalın kafalarına biraz olsun saygı sokup, akıllarını başlarına getirir. Ben ormanlar okulunu bitirme aşamasına gelmiş öğrencilerin, kibar davranışları öğreten baş öğretmenleriyim!

" 'Lütfen, Baba, beni kaplan katili olarak değil de kaplan eğiticisi olarak

gör. Güzel eylemlerim, üzerime nasıl kötülük getirebilir? Senden beni, hayat tarzımı değiştirmeye zorlamamanı rica ediyorum.' "

Dikkat kesilmiş olan Çandi ve ben, söz konusu müşkül durumu anlamıştık. Hindistan'da bir çocuk, anne ve babasının isteklerini ciddiye almamazlık edemez. Kaplan Svami devam etti:

"Babam açıklamalarımı soğukkanlı bir sessizlikle dinledi. Daha sonra ise, ciddi bir ifadeyle bana bir konuyu açtı.

" 'Oğlum, bir azizin ağzından çıkmış kötülük belirten bir kehaneti sana söylemem için beni zorluyorsun. Dün, ben verandada günlük meditasyonum için oturmuşken, bahsettiğim aziz bana yaklaştı.

" ' "Sevgili arkadaşım, dövüşçü oğlun için bir mesaj getirdim. Onun vahşi eylemlerinden vazgeçmesini sağla. Yoksa, bir sonraki kaplan dövüşü, oğlunun ciddi bir şekilde yaralanmasıyla sonuçlanacak ve bunu da altı aylık ölümcül bir hastalık izleyecek. Daha sonra, oğlun, eski hayat tarzını bırakıp bir keşiş olacak." '

"Bu hikâye beni etkilemedi. Babamın, yanlış yola düşmüş bir fanatiğin saf kurbanı olduğunu düşündüm."

Kaplan Svami bu itirafını, sanki bir aptallığa kızarmış gibi bir hareketle yapmıştı. Hissettiği acıyı yenmek için, uzun bir süre sessiz kaldı; bizim varlığımızı unutmuş gibiydi. Sonra birden, yarıda bıraktığı hikâyesini sürdürmek üzere, yumuşak bir sesle sözlerine devam etti:

"Babamın uyarısının üstünden çok geçmeden Kuçbehar isimli başkenti ziyaret ettim. O güzel yöreyi ilk kez görüyordum ve beni dinlendirip değiştireceğini umuyordum. Her zaman ve her yerde olduğu gibi, sokaklarda meraklı kalabalıklar beni izlemekteydi. Arada sırada, şu türden fısıltılar duyuyordum:

" 'Bu, vahşi kaplanlarla güreşen adam.'

" 'Bunlar bacak mı yoksa ağaç gövdesi mi?'

" 'Yüzüne bak! Bu adam bizzat kaplanların kralının enkarnasyonu olmalı!'

"Köylerdeki afacanların, nasıl da bir gazetenin son baskısı gibi olduklarını bilirsiniz! Hanımların en son haber bültenlerinin bile, evden eve aktarılması ne kadar hızlıdır! Birkaç saat içinde bütün şehri, benim varlığımdan dolayı bir heyecan sarmıştı.

"Akşam, dörtnala yaklaşmakta olan atların sesini duyduğumda, sessizce dinlenmekteydim. Atlar, kaldığım yerin önünde durdular. İçeri uzun boylu ve türbanlı birkaç polis girdi.

"Şaşırmıştım. 'İnsanların yarattığı yasalar altında her şey mümkündür,' diye düşündüm. 'Acaba bana yabancı olan hangi konu hakkında benden bilgi veya hizmet isteyecekler?' Fakat memurlar, önümde alışılmamış bir saygıyla eğildiler.

" 'Saygıdeğer Efendimiz, buraya sizi Kuçbehar Prensi adına selamlamak için gönderildik. Prens, yarın sabah sizi sarayına davet etmekten mutluluk duymaktadır.'

"Teklif üzerinde bir süre düşündüm. Anlayamadığım bir sebepten dolayı, sakin yolculuğumun bu kesintisinden rahatsız olmuştum. Fakat memurların yalvarır gibi davranmaları, beni oldukça etkilemişti; gitmeyi kabul ettim.

"Ertesi gün, bana dalkavukluk edilerek kapımdan alınışım ve dört at tarafından çekilen harika bir arabayla götürülüşüm karşısında şaşkınlığa düştüm. Bir hizmetkâr, kavurucu gün ışığından beni korumak için süslü bir şemsiye tutmaktaydı. Şehir ve ormanlık civarından yapılan bu zevkli yolculuk oldukça hoşuma gitmişti. Kralın oğlu, beni karşılamak için bizzat kapıya çıkmıştı. Bana altın kaplı olan kendi koltuğunu teklif etti ve kendisi de gülerek basit bir sandalyeye geçti.

" 'Bütün bu iltifat bana bir şeylere mal olacak!" diye düşündüm, giderek artan bir şaşkınlıkla. Prens, bana bazı sorular sorarak konuya girdi.

" 'Şehrim, sizin vahşi kaplanlarla dövüşüp, onları sadece çıplak ellerinizle yendiğiniz şeklindeki söylentilerle dolu. Bunun bir aslı var mı?'

" 'Söylenenlerin çoğu doğrudur.'

" 'Bana pek inanılır gibi gelmiyor, doğrusu! Sen, şehir halkının beyaz pirinciyle beslenmiş Kalküta'lı bir Bengali'sin. Lütfen, doğruyu söyle; hep afyonla uyuşturulmuş yüreksiz kaplanlarla dövüştün değil mi?' Sesi yüksek ve küçümseyiciydi; konuşmasında bir taşra şivesi seziliyordu.

"Prensin bu aşağılayıcı sorusuna cevap vermedim.

" 'Öyleyse görelim bakalım. Seni, yeni yakalanan kaplanım Raja Begum[48]'la dövüşmeye çağırıyorum. Eğer onun karşısında başarıyla dayanır, onu bir zincirle bağlar ve kafesinden bilinçli bir vaziyette çıkabilirsen, bu Bengal kralını sana vereceğim! Ayrıca buna binlerce rupi ve birçok başka hediye de eklenecek. Fakat eğer onunla savaşmayı reddedersen, bütün ülkeye senin bir sahtekâr olduğunu yayacağım!'

"Hakaret dolu kelimeleri, benliğime birer kurşun gibi saplanmıştı. Kızgınlıkla bağırarak, önerisini kabul ettiğimi belirttim. Prens heyecanından, sandalyesinden fırlamak üzereydi ki sadist bir gülümsemeyle tekrar yerine çöktü. Aklıma, Hıristiyanları arenalarda vahşi hayvanlara atıp, bundan zevk alan Roma imparatorları geldi. Prens, şöyle dedi:

" 'Karşılaşma tam bir hafta sonra olacak. Korkarım kaplanı önceden görmene izin veremeyeceğim.'

"Prens, kaplanı hipnotize etmemden mi, yoksa hayvana gizlice afyon vermemden mi korkmuştu; bilmiyorum.

"Saraydan ayrıldığımda, gülümseyerek fark ettim ki beraberimde ne bir

krallık şemsiyesi ne de süslü bir fayton vardı.

"Ertesi hafta, zihnimi ve bedenimi sistematik bir şekilde, gelecek karşılaşma için hazırladım. Hizmetkarım şehirde dolaşan akıl almaz söylentileri bana yetiştiriyordu. Azizin babama yaptığı o kehanet, nasıl olmuşsa halk tarafından duyulmuştu ve yayıldıkça da abartılıyordu. Birçok saf köylü, tanrılar tarafından lanetlenmiş bir iblisin, bir kaplan şeklinde bedenlendiğine ve gündüz çizgili bir hayvan formunu koruyan bu yaratığın, gece çeşitli şeytani kılıklara büründüğüne inanmaktaydı. Bu şeytan-kaplanın, beni mahvetmek için gelen iblis olduğu sanılıyordu.

"Bir başka hayal ürünü ise, hayvanların Kaplan Cenneti'ne yaptıkları dualara cevap olarak Raja Begum'un gönderilmiş olduğuydu. Bu kaplan, benim gibi tüm kaplan türlerine hakaret eden küstah bir iki bacaklının cezalandırılmasına alet olacaktı. Kürksüz ve pençesiz bir insan, pençeli kolları ve güçlü bacakları olan kaplanlara meydan okumaya cesaret eder ha! Tüm aşağılanmış kaplanların garezleri birleşmiş - demekteydi köylüler - ve bu güç, gizli yasaların çalışması için gerekli ivmeyi sağlayıp, kibirli kaplan terbiyecisinin sonunu getirecek.

"Daha sonra hizmetkârım bana, prensin, insanla hayvan arasındaki bu kuvvet gösterisinin yöneticisi olarak böbürlendiği haberini iletti. Prens, binlerce kişiyi barındıracak şekilde tasarlanmış, fırtınaya karşı dayanıklı büyük bir çadırın yapımını yönetmekteydi. Çadırın ortasında, bir güvenlik odasıyla çevrelenmiş dev bir demir kafesin içinde Raja Begum bulunmaktaydı. Bu esir hayvan, insanın kanını donduracak kükreyişlerle çevreyi inletmekteydi. Onu, sürekli olarak öfkeli bir iştaha sahip olsun diye dikkatle ve azar azar beslemekteydiler. Belki de prens, benim bir ödül ziyafeti olacağımı düşünüyordu!

"Eşsiz karşılaşmayı bildiren davullar çalındıkça, şehrin içinden ve çevresinden gelenler büyük bir sabırsızlıkla biletlerini satın alıyorlardı. Karşılaşma günü, yüzlerce insan, oturacak yer olmadığı için geri dönmek zorunda kaldı. Bir kısmı da buldukları bir açıklıktan içeri dalarak koridorları doldurmuştu."

Kaplan Svami'nin hikâyesi doruk noktasına yaklaştıkça, benim heyecanım da onunla birlikte artıyordu; Çandi de dikkat kesilmiş, çıt çıkarmadan dinliyordu.

"Raja Begum'den gelen, insanı sağır edecek kükremelerin patlayışları ve korku ve heyecan içindeki halkın feryatları arasında sessizce ortaya çıktım. Belime sardığım ufak bir bez parçası dışında üzerimde beni koruyacak hiçbir giysi yoktu. Kafesi çevreleyen güvenlik odasının sürgüsünü açtım, içeri girdim ve sakince kapıyı içerden kilitledim. Kaplan kan kokusu almıştı. Kafesin parmaklıklarına yıldırım gibi saldırarak, vahşi bir selamla beni karşıladı. Acınacak derecede korkan halk sessizliğe gömülmüştü; öfkeden kuduran hayvanın önünde, uysal bir kuzu gibiydim.

"Ani bir hamleyle kaplanın kafesine girdim; fakat ben kapıyı kapatır kapatmaz, Raja Begum fırlayarak üzerime atıldı. Sağ elim çok kötü bir şekilde yırtıldı. Bir kaplana en çok zevk veren madde olan insan kanı, oluk gibi akmaya başladı. Azizin kehaneti gerçekleşiyor gibiydi.

"Hayatımda aldığım ilk ciddi yaranın şokundan çabucak kurtulup toparlandım. Kanlı parmaklarımın görüntüsünü, onları belime doladığım bezin içine sokarak yok ettim, ve sol kolumu savurarak kaplana, kemiklerini kıracak bir darbe indirdim. Hayvan sersemleyerek geriledi, kafesin arka tarafında girdap gibi döndü ve bir spazm geçirerek ileri atıldı. Meşhur darbelerimden birini kafasına balyoz gibi indirdim.

"Fakat kanın tadını alan Raja Begum, şaraptan ilk yudumunu içen, uzun süredir ayık kalmış bir ayyaş gibi çıldırmıştı. Hayvanın, yer yer insanı sağır eden kükremelerle yaptığı saldırılar, giderek çılgınlaşıyordu. Sadece sol elimle yaptığım savunma, yetersiz kalıyor ve beni sivri tırnaklı pençeler karşısında güç durumda bırakıyordu. Yine de göz kamaştırıcı karşılıklarda bulunuyordum. Hayvan da ben de kanla kaplanmıştık ve adeta ölümüne savaşmaktaydık. Kafesin içi, her tarafa saçılan kanlarla ve hayvandan gelen acı ve ölüm feryatlarıyla tam bir cehennem gibiydi.

" 'Vurun hayvanı!' 'Kaplanı öldürün!' Seyircilerden çığlıklar yükseliyordu. Ben ve kaplan o kadar hızlı hareket ediyorduk ki bir görevlinin kurşunu boşa gitti. Tüm irade gücümü topladım, hiddetle bağırdım ve son bir sarsıcı darbe indirdim. Kaplan sessizce yıkıldı ve öylece kaldı."

"Bir ev kedisi gibi!" diye atıldım.

Svami, keyifle gülerek zihinleri donduran hikâyesine devam etti.

"Sonunda Raja Begum yenilmişti. Onun kraliyet gururu daha da aşağılanmıştı: Yaralı ellerimle onun ağzını açtım. Dramatik bir final oluşturmak üzere, kafamı o sonu gözükmeyen ölüm tüneline soktum. Etrafa bakıp bir zincir aradım. Yerdeki yığından bir tane alıp, kaplanı boynundan kafesin parmaklıklarına bağladım. Zafer içinde kapıya doğru yöneldim.

"Fakat o Raja Begum denilen bedenlenmiş iblis, şeytani sanılan özüne layık bir dayanıklılığa sahipti. İnanılmaz bir hamleyle zinciri parçaladı ve sırtıma atladı. Hemen omuzlarıma dişlerini geçirdi; şiddetli bir şekilde yere düştüm. Fakat çabuk bir hamleyle kaplanı altıma aldım. Merhametsiz yumruk darbelerimin altında, korkunç hayvan yarı baygın halde yere yığıldı. Bu defa onu daha dikkatlice bağladım. Yavaşça kafesten çıktım.

"Kendimi yeni bir kükreyişin içinde buldum; fakat bu defaki bir sevinç tezahüratıydı. Halkın haykırışları, sanki tek bir devin ağzından çıkmaktaydı. Felaket derecesinde hırpalanmıştım, yine de dövüşün üç koşulunu yerine getirmiştim - kaplanı sersemletmek, bir zincirle bağlamak, ve yardıma ihtiyaç duymadan onun yanından ayrılmak. Üstelik, saldırgan hayvanı o kadar ağır yara-

lamış ve korkutmuştum ki, kafamı ağzına sokarak yaptığım ikramdan yararlanmayı aklında bile getirememişti!

"Yaralarıma gerekli müdaheleler yapıldıktan sonra onurlandırıldım ve ödüllendirildim; ayaklarıma altınlar yağdı. Bütün şehir bir bayram yerine dönmüştü. O zamana kadar görülen en büyük ve en yırtıcı kaplanlardan biri olan Raja Begum'a karşı kazandığım zafer üzerine her yerde sonu gelmeyen tartışmalar yapılıyordu. Söz verildiği gibi Raja Begum bana hediye edildi, fakat bu beni hiç gururlandırmadı. Kalbim ruhsal bir değişiklik yaşamaktaydı. O kafesten son çıkışımla, sanki dünyevi tutkularımın üzerine kapıyı kapatmış gibiydim.

"Benim için kederli bir dönem başlamıştı. Altı ay boyunca, kan zehirlenmesinden dolayı ölü gibi yattım. Kuçbehar'dan ayrılabilecek kadar iyileşir iyileşmez, doğduğum şehre döndüm.

" 'Artık gerçek hocamın, o bilgece uyarıyı yapan adam olduğunu biliyorum.' Bunu babama alçak gönüllülükle itiraf etmiştim. 'Ah, keşke onu bulabilseydim!" İçimdeki arzu samimi olduğundan, bir gün, hiç beklenmedik bir anda, aziz çıkageldi.

" 'Bu kadar kaplan terbiyeciliği yeter.' Sakin ve insanı ikna eden bir sesle konuşmaktaydı. 'Benimle gel; sana insanın zihnindeki ormanlarda dolaşan cehalet canavarlarını yenmesini öğreteceğim. Sen seyircilere alışıksın: Bırak bu defa da seyircilerin, yogadaki heyecan verici ustalığınla eğlendireceğin bir galaksi dolusu melek olsun!'

"Aziz gurum tarafından ruhsal yola inisiye edilmiştim. Gurum, ruhumun kullanılmamaktan pas tutmuş kapılarını açtı. Kısa bir süre sonra el ele verip Himalayalar'daki eğitimim için yola koyulduk."

Çandi ve ben, fırtınalı hayatının ana hatlarını bize anlattığı için *svamin*in ayaklarına eğilerek teşekkür ettik. Soğuk oturma odasındaki uzun deneme bekleyişimizin karşılığını fazlasıyla almıştık!

6. Bölüm Notları

[47] Sohong onun manastır sistemine ait ismiydi. Halk arasında "Kaplan Svami" olarak bilinirdi.

[48] Raja Begum: "Prens Prenses" - Hayvanın ismi, kendisinde hem dişi hem de erkek kaplanın vahşiliğinin bir karışımı olduğunu belirtiyordu.

7. BÖLÜM

Havada Duran Aziz

"Dün, bir grup toplantısında, yerden yaklaşık bir metre havada duran bir yogi gördüm." Arkadaşım Upendra Mohun Chowdhury'nin konuşmasından, bu olaydan çok etkilenmiş olduğu belliydi.

Merakla gülümsedim. "Belki yoginin ismini tahmin edebilirim. Üst Çevre Yolu'ndaki Bhaduri Mahasaya mı?"

Upendra, bana yeni bir haber verememenin hayal kırıklığıyla başını sallayarak onayladı. Azizler konusundaki merakım arkadaşlarım arasında iyi bilinirdi; yeni bir haberle beni yola düşürmeyi severlerdi.

"Yogi, evime çok yakın bir yerde oturduğundan sık sık onu ziyarete giderim." Sözlerim, Upendra'nın yüzünde büyük bir ilginin uyanmasına neden olmuştu.

"Azizi, birçok becerisini sergilerken gördüm. O, Patanjali[49] tarafından ortaya konmuş kadim, sekiz bölümlük yogada bahsedilen değişik *pranayama*ları[50] ustaca öğrenmiştir. Bir keresinde Bhaduri Mahasaya, *Bhastrika Pranayama*'yı, önümde o kadar şaşırtıcı bir güçle gerçekleştirdi ki odanın içinde sanki gerçek bir fırtına koptu! Daha sonra o fırtına yaratan nefesi kesip, üstün bilinçliliğin[51] yüksek seviyesine girerek hareketsizce durdu. Fırtınadan sonraki huzur verici aura, unutulamayacak kadar canlıydı."

"Azizin, evinden hiç çıkmadığını duydum." Upendra'nın ses tonunda biraz kuşku vardı.

"Gerçekten de öyle! Geçen yirmi yıl boyunca hep dört duvar arasında yaşadı. Bu zor kuralı, kutsal bayram günlerinde biraz yumuşatarak, evinin önünündeki kaldırıma kadar iner! Kaldırımda mutlaka dilenciler toplanmış olur çünkü, Aziz Bhaduri yufka yüreklilığiyle tanınır."

"Yerçekimi kanununa karşı koyup nasıl havada durabiliyor?"

"Bir yoginin bedeni bir takım *pranayama*ları uyguladıktan sonra, kaba madde özelliğini kaybeder. O zaman yogi havada durabilir, hatta bir kurbağa gibi zıplayabilir. Belirli bir yoga uygulamayan bazı azizlerin bile, Tanrı'ya yoğun bir biçimde dua ediş halindeyken yerden yükseldikleri görülmüştür."

"Bu bilge hakkında daha çok bilgi almak isterdim. Yaptığı akşam toplantılarına katılıyor musun?" Upendra'nın gözleri merakla parlıyordu.

"Evet, sık sık katılırım. Bilgeliğindeki mizah beni oldukça eğlendirir. Arada sırada benim uzun kahkahalarım, toplantılarının ciddiyetini bozar. Aziz bundan rahatsız olmaz, fakat müritleri bana öfkeyle bakarlar!"

O gün, öğleden sonra, okuldan eve dönerken, Bhaduri Mahasaya'nın manastırının önünden geçerken bir ziyarette bulunmaya karar verdim. Yogi'ye herkes ulaşamıyordu. Zemin katta yalnız yaşayan bir müridi, ustasının gizliliğini korumaktaydı. Öğrenci sert bir yönetici gibiydi; resmi bir biçimde bana randevum olup olmadığını sordu. Gurusu, tam zamanında belirerek beni, durumu özetlemekten kurtardı.

"Bırak, Mukunda ne zaman isterse gelsin." Aziz, gözlerini kırpıştırdı. "İnzivaya çekilme kuralım kendi rahatlığım için değil, başkalarınınki içindir. Dünyevi insanlar, kendi yanılgılarını yok edecek bir samimiyetten hoşlanmazlar. Azizler, sadece ender rastlanan varlıklar olmakla kalmazlar; aynı zamanda insanların alışkanlıkla sahip çıktıkları bütün kavramları da alt üst ederler. Kutsal yazılarda bile onlarla beraber olmanın her zaman kolay bir şey olmayacağından söz edilir.

Bhaduri Mahasaya'yı takip ederek, ustanın dışarıya pek ender adım attığı en üst kattaki sade odasına çıktım. Ustalar, dünyanın karmaşık görüntüsünü genellikle pek umursamazlar. Bir bilge, sadece içinde yaşadığımız daracık şimdiki zamana sıkışıp kalmaz; o, şimdiki zamanın dışındaki varlıklarla da ilişkisini sürdür.

"Maharişi[52], daha önce sizin gibi devamlı kapalı yerde kalan bir yogiyi hiç tanımamıştım."

"Tanrı'yı belirli bir kurala indirgemeyi düşünmeyelim diye O, bazen azizlerini beklenmedik topraklara eker!"

Bilge, *lotus* oturuşuna geçerek enerjik bedenini kilitledi. Yetmişlerinde olan yogi, yaşlılığın veya devamlı kapalı bir yerde oturarak yaşamanın hiçbir olumsuz belirtisini taşımıyordu. Dik ve iri yapılı olan bilge, her açıdan ideal bir insandı. Yüzü, eski yazıtlarda tasvir edilen *rişi*lerinki gibiydi. Gür sakalla süslenmiş soylu bir başı olan aziz, her zaman dimdik otururdu ve gözlerini Her-Yerde-Olan'a odaklardı.

Aziz ve ben, birlikte meditasyon yapmaya başladık. Bir saat sonra onun tatlı sesi beni uyandırdı.

"Sık sık sessizliğe gömülüyorsun, fakat anubhavayı[53] geliştirdin mi?" Bana Tanrı'yı meditasyondan daha çok sevmem gerektiğini hatırlatmaktaydı. "Tekniği, Amaç'la karıştırma."

Bhaduri Mahasaya bana birkaç mango ikram etti. Ciddi doğasında varolan, o benim çok eğlendirici bulduğum kaliteli nüktesiyle şöyle dedi: "İnsanlar genellikle *Jala Yoga*'yı (yiyecekle birleşme) *Dhyana Yoga*'dan (Tanrı'yla birleşme) daha çok severler."

Yaptığı yogik kelime oyunu, beni gürültülü kahkahalara boğmuştu.

"O ne gülüş öyle!" Gözlerinde sevgi dolu bir parıltı belirdi. Ustanın yüzü hep ciddiydi fakat bu ciddiyetin altında, vecit haline özgü bir gülücük sezile-

bilirdi. Geniş, nilüfere benzeyen gözlerinde, tanrısal bir gülüş saklıydı.

"Bu mektuplar tâ Amerika'dan geliyor." Bilge, bir masanın üstündeki kalın zarfları göstermekteydi. "Üyelerinin yogayla ilgilendiği birkaç toplulukla yazışmaktayım. Bu insanlar Hindistan'ı yeniden keşfediyorlar ve yön bulma konusunda Colomb'tan daha kuvvetli bir sezgiye sahipler! Onlara yardım etmekten mutluyum. Yoga bilgisi, gün ışığı gibi, ona sahip olmayı isteyen herkese açıktır.

"İnsanın kurtuluşu için gerekli olan *riş*lerin belirlediği temel bilgiler, Batı dünyasından esirgenmemelidir. Dışavurumsal deneyimleri farklı da olsa, Doğu ve Batı dünyalarının özü birbirine benzer; dolayısıyla disiplinli bir şekilde belli bir yoga yöntemini tatbik etmedikçe, ne Doğu ne de Batı, gelişme gösteremeyecektir."

Azizin rahatlatıcı gözleri benimkileri yakaladı. Onun bu sözlerinin üstü kapalı bir yönlendirici kehanet olduğunu fark etmemiştim. Aziz tarafından sık sık gelişigüzel yapılan, birgün Hindistan'ın öğretilerini Amerika'ya aktarabileceğim şeklindeki imaların tam olarak ne anlama geldiğini, ancak şimdi, bu kitabı yazarken anlıyorum.

"Maharişi, yoga üzerine, dünyanın yararına olabilecek bir kitap yazmanızı diliyorum."

"Ben müritler yetiştiriyorum. Zamanın doğal bozulmalarına ve eleştirmenlerin doğal olmayan yorumlarına karşı dayanıklı olan bu müritler ve onların öğrencileri, canlı kitap ciltleri gibi işlev göreceklerdir."

Akşam olup da müritleri gelinceye kadar, yogiyle yalnız kaldım. Bhaduri Mahasaya, o eşi bulunmaz konuşmalarından birine başladı. Dinleyicilerini Tanrı'ya doğru çekerek, huzur verici bir sel gibi, onların zihinlerindeki kirli tortuyu süpürüp götürdü. Çarpıcı öykülerini, kusursuz bir Bengalceyle anlatıyordu.

O akşam Bhaduri, azizleri aramak için saray yaşamını terketmiş bir ortaçağ Rajputani prensesi olan Mirabai'nin hayatıyla bağlantılı olan çeşitli felsefi noktaları açmaktaydı. Büyük bir *sannyasi* olan Sanatana Gosvami, bir kadın olduğu için prensesi kabul etmemiş; bunun üzerine aldığı yanıt ise, prensesin ayaklarında alçak gönüllülükle diz çökmesine sebep olmuş.

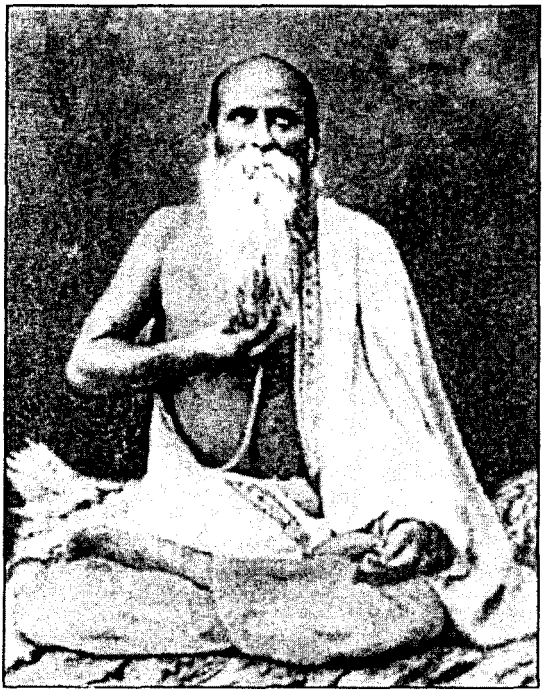
"Usta'ya şunu söyleyin," demiş prenses, "evrende Tanrı'dan başka bir Erkek'in bulunduğunu bilmezdim; O'nun önünde hepimiz dişi değil miyiz?" (Tanrı'nın tek Pozitif Yaratıcı Prensip, Yaradılış'ın ise sadece pasif bir maya olduğu şeklindeki ruhsal bakış açısı.)

Mirabai, vecit anlarında, Hindistan'da günümüze kadar değerini korumuş birçok şarkı bestelemiştir. Bir tanesinin sözlerini burada tercüme ediyorum:

Eğer hergün yıkanarak Tanrı idrak edilebilseydi
Kısa zamanda ben, derinlerde bir balina olurdum;

Eğer kökler ve meyveler yiyerek O bilinebilseydi
Seve seve bir keçinin şeklini seçerdim;
Eğer tespih çekmek O'nu ortaya çıkarsaydı
Mamut büyüklüğündeki tespihlerle dua ederdim;
Eğer taştan resimler önünde eğilmek O'nu açsaydı
Taştan bir dağa tüm gönlümce tapardım;
Eğer süt içmekle Tanrı içime çekilebilseydi
Birçok çocuk ve buzağı O'nu biliyor olurdu;
Eğer karısını terketmek Tanrı'yı çağırabilseydi
Binlerce insan hadım olmaz mıydı?
Mirabai biliyor ki Yüce Olan'ı bulmak için
Tek gereken Sevgi'dir.

Birkaç öğrenci, yoga oturuşundaki Bhaduri'nin yanında duran terliklerine

NAGENDRA NATH BHADURİ
"Havada Duran Aziz"

biraz para koydular. Hindistan'da geleneksel olan bu saygılı bağış, müridin, maddi varlığını gurusunun ayaklarına serdiğini belirtir. Müteşekkir dostlar, Kendisinin olanı koruyan, kılık değiştirmiş Rab'den başka bir şey değildir.

"Usta, sen harikasın!" Gitmek üzere olan bir öğrenci, saygıdeğer bilgeye şevkle bakıyordu. "Tanrı'yı aramak ve bize bilgeliği öğretmek için, zenginliklerden ve rahatlıklardan vazgeçtin!" Bhaduri Mahasaya'nın, henüz küçük bir çocukken kesin kararını verip yoga yoluna girdiğinde, ailesinin büyük varlığından vazgeçtiği iyi bilinirdi.

"Olayı tersine çeviriyorsun!" Azizin yüzünde yumuşak bir azarlama ifadesi vardı. "Birkaç değersiz rupiyi, birkaç önemsiz zevki, sonsuz mutluluğun evrensel imparatorluğu için terk ettim. Öyleyse, herhangi bir şeyden feragat ettiğim nasıl düşünülebilir ki? Hazineyi paylaşmanın verdiği neşeyi biliyorum. Bu mu fedakarlık? Dar görüşlü dünyevi insanlar, gerçek feragatçılardır! Bir avuç dolusu zavallı dünyevi oyuncak için, eşi olmayan yüce zenginliklerden vazgeçiyorlar!"

Feragat edişin bu çelişkili görünüşüne güldüm; buna göre, dilenen bir aziz Karun kadar zengindir, kibirli milyonerler ise, kendilerini bilinçsiz şehitlere dönüştürmektedirler.

"Tanrısal düzen, geleceğimizi, bir sigorta şirketininkinden çok daha bilgece garantiler." Ustanın şu son sözleri, kendi imanını uygulayarak elde ettiği prensiplerdi. "Dünya, dışa dönük bir güven içinde olan zor insanlarla doludur. Bu insanların kötü düşünceleri, başlarında taşıdıkları birer yara gibidir. İlk soluğumuzdan beri bize, hava ve süt vermiş olan Tanrı, kendini O'na adayanların ihtiyaçlarını günü gününe karşılamasını da bilir."

Azizin evine yaptığım okul sonrası ziyaretlerimi sürdürdüm. Bhaduri, sessiz bir şevkle, anubhavaya ulaşmama yardım etti. Birgün aziz, Gurpar Yolu'ndaki evimin çevresinden uzağa, Ram Mohan Roy Yolu'na taşındı. Sevgili müritleri onun için "Nagendra Math" ismiyle bilinen yeni bir inziva yeri inşa etmişlerdi.[54]

Her ne kadar beni hikâyemin birkaç sene ilerisine götürse de, burada, Bhaduri Mahasaya'nın bana söylediği son sözlere değineceğim. Batı'ya gitmek için yola çıkmadan kısa bir süre önce ona gittim ve ayrılık kutsaması için önünde saygıyla diz çöktüm:

"Oğlum, Amerika'ya git. Saçları ağarmış Hindistan'ın saygınlığını, kalkanın olarak kullan. Zafer senin alnında yazılı; uzaktaki o soylu halk, seni iyi karşılayacak."

7. Bölüm Notları

49 Yogayı açıklayan, en önde gelen, eski insan.

50 *Pranayama*, nefes düzenlemeleriyle yaşam kuvvetinin (*prana*) kontrol edilmesi metotlarıdır. *Bhastrika* ("Körük") *Pranayama*, zihni kararlı kılar.

51 Sorbonne'dan Profesör Jules-Bois'nın 1928'de söylediğine göre, Fransız psikologlar, güzelliğiyle "Freud tarafından izah edilen bilinçaltısal zihnin tam bir karşıtı olan ve insanı sadece bir süper hayvan değil bir insan yapan özellikleri barındıran" üstünbilinçliliğin varlığını incelemiş ve kabul etmişlerdir. Fransız bilginin açıklamalarına göre, bu yüksek bilincin uyandırılması "(Coueism) veya hipnotizmayla karıştırılmaması gerekir.

malarına göre, bu yüksek bilincin uyandırılması "(Coueism) veya hipnotizmayla karıştırılmaması gerekir. Üstün-şuurluluk zihninin varlığı, felsefi açıdan uzun zamandır bilinmekteydi ki bu aslında Emerson'un bahsettiği Ruh-Üstü'dür; fakat bilimsel olarak bu konu sadece son zamanlarda geçerlilik kazandı."

Emerson, "Ruh-Üstü"nde şöyle yazmıştır: "Bir insan, içinde bütün iyiliklerin ve bütün bigeliklerin bulunduğu bir tapınağın cephesidir. Normal olarak insan dediğimiz yiyen, içen, eken, sayan insan, tanıdığımız şekliyle kendini temsil eder ama yanlış olarak. Ona saygımız yoktur; fakat insanın bir organı olduğu ruh, eğer kişinin eylemleriyle ortaya çıkarılırsa, önünde diz çökmemize neden olur... Bir yanımızla, ruhsal doğanın derinliklerine, Tanrı'nın tüm niteliklerine açığızdır."

52 Maharişi, "yüce bilge" anlamına gelir.

53 anubhava: Tanrı'nın gerçek algılanışı.

54 Azizin esas ismi Nagendranath Bhaduri'ydi. Aslında bir math, tam anlamıyla bir manastırdır, fakat terim genellikle bir aşram veya inziva evi için kullanılır.

17. yüzyılda yaşamış olan Cupertinolu Aziz Joseph de, Hıristiyan dünyasının "havada duran azizler"i arasındadır. Birçok insan, yaptıklarına gözleriyle şahit olmuş ve de doğruluğunu belirtmiştir. St. Joseph, aslında birer tanrısal toparlanma olan dünyevi bilinç kayıpları sergilemiştir. Manastırdaki kardeşleri, sofra takımlarıyla birlikte tavana yükselmesin diye, masada onun servis yapmasına izin vermezlermiş. Aziz, dünyada uzun bir süre kalamamasıyla, gerçekten eşsiz bir biçimde, dünyevi görevlerden uzaklaştırılmaktaymış! Genellikle kutsal bir kişinin heykelini görmesi, Aziz Joseph'in heyecanlanarak düşey uçuşa geçmesi için yeterli olurmuş; biri taştan diğeriyse etten, kemikten olan iki aziz, yükseklerde, birlikte dönerken görülürmüş.

Ruhen oldukça yüksek olan Avila'lı St. Theresa ise, fiziksel yükselmeyi oldukça sıkıcı bulurmuş. Kurumsal görevlerle bir hayli meşgul olan aziz, "yükselme" deneyimlerini engellemek için boşuna çaba sarf etmiş. "Fakat Tanrı başka türlü olmasını isterse," diye yazmış, "küçük çaplı tedbirler geçerliliğini kaybeder." İspanya'da, Alba'daki bir kilisede bulunan St. Theresa'nın bedeni, öldükten sonra dörtyüz yıl boyunca bozulmamış ve çiçek kokuları salgılamıştır. Bulunduğu çevre ise birçok mucizelere tanık olmuştur.

8. BÖLÜM

Hindistan'ın Büyük Bilim Adamı, Sir J. C. Bose

"Jagadis Chandra Bose'nin telsiz icatları, tarih olarak Marconi'ninkilerden daha önce gelir."

Bu çekici söze kulak misafiri olup, yolun kenarında bilimsel bir tartışma yapmakta olan bir grup profesörün yanına yaklaştım. Onlara katılmak isteyişimin nedeni ırksal gurur idiyse, buna üzgünüm. Hindistan'ın sadece metafizikte değil, fizikte de önder bir rol oynayabileceği gerçeğine karşı olan aşırı ilgimi yadsıyamam.

"Ne demek istiyorsunuz, efendim?"

Profesör nazik bir şekilde açıkladı. "Bose, telsiz bir dalga alıcısını ve elektrik dalgalarının kırılmasını gösteren bir aleti icat eden ilk insandı. Fakat Hintli bilim adamı, icatlarını ticari olarak kullanmadı. Kısa zaman sonra dikkatini inorganik dünyadan, organik dünyaya çevirdi. Bir bitki fizyoloğu olarak yaptığı çığır açıcı buluşlar, bir fizikçi olarak elde ettiği köklü başarıları bile aşmaktadır."

Güvenilir öğretmenime nezaketle teşekkür ettim. Profesör ekledi, "Büyük bilim adamı Bose, Başkanlık Koleji'nde benim meslektaşımdır."

Ertesi gün bilgeyi evinde ziyaret ettim; burası benim Gurpar Yolu'ndaki evime yakındı. Uzun süre, saygılı bir mesafeden onu gözledim. Ciddi ve çekingen botanist, beni içtenlikle selamladı. Ellilerinde olan profesör, yapılı ve yakışıklı bir adamdı. Sık saçlara, geniş bir alına ve hayallere dalmış bir insanın dalgınlığını yansıtan gözlere sahipti. Ses tonundaki kesinlik, hayatı boyunca elde edilmiş bir bilimsel alışkanlığı belli ediyordu.

"Batı'nın bilim topluluklarına yaptığım bir yolculuktan yeni döndüm. Bu toplulukların üyeleri benim icatlarım olan ve tüm hayatın bölünmez birliğini[55] kanıtlayan aletlere yoğun bir ilgi gösterdiler. Bose'nin kreskografı, on milyon kere büyütme gücüne sahiptir. Sadece birkaç bin kere büyüten mikroskop bile, biyolojik bilime hayati önem taşıyan bir hız kazandırmıştır. Kreskograf, bilimin penceresini sayısız manzaralara açmıştır."

"Doğu ile Batı'nın kucaklaşmasına hız vermek için, bilimin tarafsız kollarıyla oldukça çok şey yapmışsınız efendim."

"Ben Cambridge'de eğitim gördüm. Bütün teoriyi titiz deneylere dayandıran Batı dünyasının bilimsel yöntemi ne kadar hayranlık uyandırıcıdır! Bu deneysel yöntem bana Doğu'daki vatanımın armağanı olan iç-gözlem'in verileriyle el ele yürüdü. Bu iki yöntem, birlikte, benim doğada uzun süredir iletişimsiz kalmış dünyaların suskunluğunu parçalamamı sağladı. Kreskografı-

mın bilgi veren diyagramları, en kuşkucu insanı bile, bitkilerin duyarlı bir sinirsel sisteme ve değişimli bir duygusal yaşama sahip olduklarına inandıracak kesin bir kanıttır[56]. Uyarmalara karşı gösterilen sevgi, nefret, sevinç, korku, zevk, acı, heyecan, uyuşukluk ve daha sayılamayacak kadar çok kendine özgü yanıt şekli, bitkilerde de hayvanlardaki kadar evrenseldir."

"Sizin gelişinizden önce, tüm yaratılmışlardaki hayatın eşsiz nabzı, sadece şiirsel bir düş gibi görünüyordu, Profesör! Bir zamanlar tanıdığım bir aziz, asla çiçek koparmazdı. 'Bir gül ağacının, güzelliğiyle duyduğu gururu çalmalı mıyım? Benim kabaca yapılan soygunumla, onun değerine hakaret mi etmeliyim?' Azizin sevgi ve şefkat dolu kelimeleri, sizin buluşlarınız sayesinde tam anlamıyla doğrulanmıştır."

"Şair, gerçekle dost olmuştur; bilim adamı ise gerçeğe acemice yaklaşır. Birgün laboratuvarıma gel ve bahsettiğimiz konularda kreskografın sunduğu, kuşkuya yer vermeyen kanıtları gör."

Daveti minnettarlıkla kabul ettim ve oradan ayrıldım. Daha sonra, botanistin, Başkanlık Koleji'nden ayrıldığını ve Kalküta'da bir araştırma merkezi kurmayı planladığını duydum.

Bose Enstitüsü açıldığında, yapılan atama törenlerine katıldım. Önceden ilan edilmesi üzerine yüzlerce meraklı insan gelmişti. Bilimin yeni evinin ruhsal sembolizmi ve sanatsal güzelliği beni büyülemişti. Giriş kapısı, uzaktaki bir türbeden alınmış yüzyıllık bir kutsal emanettir. Bir *lotus*[57] havuzunun ardında duran, eli meşaleli bir kadın heykeli, Hindistan'ın, ölümsüz ışık-taşıyıcı olarak kadına duyduğu saygıyı ifade eder. Bahçedeki küçük bir tapınak, olayların ardındaki Öz'e adanmıştır. Tanrı'nın bütün madde ve şekillerin ötesinde olduğu düşüncesi, tapınaktaki mihrapta hiçbir resim veya heykelin bulunmayışıyla ifade edilmiştir.

Bose'un, bu harika vesileyle yaptığı konuşma, ilham sahibi eski *rişi*lerden birinin ağzından çıkmış gibiydi.

"Bugün bu Enstitüyü, sadece bir laboratuvar değil aynı zamanda bir tapınak olarak adıyorum." Bilginin saygı uyandıran ciddiyeti, görünmez bir pelerin gibi dinleyicilerin üzerini örtüyordu. "İncelemelerim süresince, bilmeden, fiziğin ve fizyolojinin arasındaki sınır bölgesine doğru çekildim. Şaşkınlıkla gördüm ki, sınır çizgileri yok olmakta, canlı ve cansız dünyalar arasında temas noktaları ortaya çıkmaktaydı. Atıl olan herhangi bir şey, inorganik madde olarak algılanmaktaydı; bu tür madde, çok sayıda kuvvetin etkisi altında, tepkisizdi.

"Evrensel bir tepki, metal, bitki ve hayvanı ortak bir yasa altında topluyor gibiydi. Bu saydıklarımın hepsi de temelde aynı ve tedavisi, ortadan kaldırılması mümkün olan yorgunluk ve depresyon tepkilerini gösterdi; hepsinde de, ölümle ilişkilendirilebilecek, kalıcı bir tepkisizlik hali mevcuttu. Bu olağa-

nüstü genelleme karşısında, içim huşuyla dolmuş bir halde ve büyük bir umutla, neticelerimi Royal Society'ye gönderdim - bunlar deneylerle elde ettiğim sonuçlardı. Fakat oradaki fizyologlar bana, bilimin kendilerine ayrılmış bölümüyle uğraşmayı bırakıp, benim açımdan başarının kaçınılmaz olduğu, fizik alanıyla yetinmemi önerdiler. İstemeyerek yolumu şaşırıp, alışılmadık bir kast sisteminin geçerli olduğu bir bölgeye girmiş ve burada mevcut olan görgü kurallarını çiğnemiştim.

"Aynı zamanda, imanla cehaleti birbirine karıştıran, bilinçsiz bir teolojik ön yargı da hüküm sürmekteydi. Bizi yaradılışın bu sürekli gelişen gizemiyle kuşatmış olan Tanrı'nın, aynı zamanda bizim içimize soru sorup anlama isteğini de koymuş olduğu, genellikle unutulmaktadır. Yıllarca başkaları tarafından yanlış anlaşılmam, bana, kendini bilime adamış olan bir insanın hayatının, kaçınılmaz bir şekilde, sonu gelmeyen mücadelelerle dolu olduğunu öğretti. Böyle bir insan, hayatını ateşli bir şekilde sunarak kazancı da, kaybı da, başarıyı da, başarısızlığı da aynı şeymiş gibi ele almalıdır.

"Zaman içinde, dünyanın önde gelen bilim kurumlan, benim teorilerimi ve neticelerimi kabul edip, Hindistan'ın bilime katkısını anladılar[58]. Küçük veya sınırlı bir şey, Hindistan'ın zihnini hiç tatmin edebilir mi? Sürekli yaşayan bir gelenekle ve canlanmanın verdiği yaşamsal bir güçle, bu ülke, kendini sayısız dönüşümlerle yeniden yaratmıştır. Hintliler hep, zamanın çekici ve anlık ödüllerinden vazgeçip, hayatın en yüce ideallerinin farkına varabilme arayışı içinde olan insanlar olarak öne çıkmışlardır; bu arayış, edilgen bir fedakârlıkla değil, etkin bir mücadeleyle ortaya çıkmaktadır. Bu mücadeleden kaçmış olan zayıflığın, elde ettiği hiçbir şey olmadığından, vazgeçeceği de hiçbir şey yoktur. Ancak savaşıp kazanmış olan biri, zafer getiren deneyiminin meyvelerini dünyaya sunarak, onu zenginleştirebilir.

"Maddenin tepkisi üzerine Bose laboratuvarında daha önce yürütülmüş olan çalışma, ve bitki dünyasının beklenmedik açığa vuruşları, fiziğin, fizyolojinin, tıbbın, tarımın ve hatta psikolojinin bile önüne oldukça geniş araştırma zeminleri açmıştır. Şimdiye kadar, çözümünün mümkün olmadığı düşünülen problemler, şimdi deneysel incelemenin alanı içine sokulabilmiştir.

"Fakat büyük başarılar ancak kılı kırk yaran uzun ve disiplinli bir çalışma sonucunda elde edilebilir. Bu sebepten dolayıdır ki, bugün giriş holünde önünüzde, benim tasarımım olan uzun bir üstünduyarlı aletler ve cihazlar batarya sı, kendi kutuları içinde durmaktadır. Bu aletler size, aldatıcı dış görünüşün ardındaki görünmez gerçeğe ulaşmak için öne çıkan çabaları, beşeri sınırlamaları aşmak için gerekli olan sürekli didinme gücü ile ısrar ve beceriklilik kavramlarını anlatmaktadır. Tüm yaratıcı bilim adamları bilirler ki gerçek laboratuvar, sayesinde ilüzyonların ardındaki gerçeğin yasalarını ortaya çıkarabildikleri zihindir.

"Bu Enstitüde verilen dersler, modası geçmiş bilgilerin basit tekrarlamala-

rından oluşmayacaktır. Dersler, ilk defa bu salonlarda gösterilecek yeni buluşları duyuracaklardır. Enstitünün çalışmalarının düzenli olarak yayınlanmasıyla, Hindistan'ın bilime yaptığı bu katkılar, tüm dünyaya ulaşacaktır; halkın malı haline gelecektir. Hiçbir patent alınmayacaktır. Bilgiyi sadece kişisel kazanç için kullanma saygısızlığından tamamen kurtulmamızı, bizden ulusal kültürümüzün ruhu istemektedir.

"Daha ilerisi için bir isteğim de, bu Enstitünün kolaylıklarının, mümkün olduğu kadar, bütün ülkelerdeki araştırmacılara açık olmasıdır. Bunu yapmaktaki amacım, ülkemin geleneklerini devam ettirebilmektir. Yirmi beş yüzyıl önce bile, Hindistan, Nalanda ve Taksila'daki eski üniversitelerinde, dünyanın her tarafından gelen bilginlere kapılarını açmıştı.

"Her ne kadar bilim, ne Batı'nın ne de Doğu'nun malı olup, evrenselliğiyle her ulusa aitse de, Hindistan, büyük katılımlar yapabilecek özel bir duruma sahiptir.[59] Görünüşte çelişkili gibi gelen olaylardan yeni düzenler çıkarıp koparabilen ateşli Hint hayal gücü, konsantrasyon alışkanlığıyla, kontrol altında tutulmaktadır. Bu kontrol insana, gerçeği arayışı için sonsuz bir sabırla zihnini zaptedebilme gücünü verir."

Bilginin son sözleri, gözlerimde yaşların birikmesine sebep oldu. "Sabır," gerçekten Zaman'ı da tarihçiler kadar şaşırtmış olan Hindistan'ın bir başka adı değil midir?

Araştırma merkezini, açılış gününden kısa bir süre sonra tekrar ziyaret ettim. Verdiği sözü unutmamış olan büyük botanist, beni sessiz laboratuvarına götürdü.

"Kreskografı, bu eğreltiotuna bağlayacağım; aletin büyütme gücü müthiştir. Eğer bir salyangozun sürünmesi aynı oranda büyütülebilseydi, yaratık bir ekspres tren kadar hızlı gidiyor gibi görünürdü!"

Bakışlarım, büyük bir sabırsızlıkla, büyütülmüş eğreltiotu gölgesini yansıtmakta olan ekrana yöneldi. En küçük yaşamsal hareketler bile açıkça farkedilebiliyordu; bitki, benim büyülenmiş gözlerimin önünde, ağır ağır büyümekteydi. Bilgin, eğreltiotunun ucuna küçük bir metal çubukla dokundu. Bitkideki gelişme pandomimi anında durdu ve değnek geri çekilir çekilmez, açık ve düzgün ritmine devam etti.

"Dıştan yapılacak en ufak bir girişimin, hassas dokular için ne kadar zararlı olduğunu gördün," dedi Bose. "Bak; şimdi biraz kloroform, ardından da bir panzehir vereceğim."

Kloroformun etkisi, bütün büyüme faaliyetini durdurdu; panzehir ise canlandırıcıydı. Ekrandaki evrimsel hareketler, beni bir "sinema filmi" sahnesinden çok daha fazla kendimden geçirmişti. Rehberim (ki şimdi kötü adam rolündeydi) eğreltiotunun bir kısmına sivri bir alet sapladı; acı, spazm şeklindeki çırpınmalarla belirmekteydi. Bilgin, bitkinin sapının bir yerini jiletle çizince,

gölge, şiddetli bir şekilde titredi, daha sonra da ölümün son noktalayışıyla hareketsiz bir hal aldı.

"Büyük bir ağaca, önce kloroform uygulayarak başarılı bir transplantasyon gerçekleştirdim. Ormanların bu kralları, genellikle, yerleri değiştirildikten kısa bir süre sonra ölürler." Jagadis, hayat kurtaran operasyonunu neşeli bir gülümsemeyle anlatıyordu. "Hassas aletimin grafikleri, ağaçların bir dolaşım sistemine sahip olduklarını kanıtlamıştır; barındırdıkları bitki özünün hareketleri, hayvanların bedenindeki kan basıncına benzemektedir. Özsuyunun yukarıya doğru çıkışı, kapiler çekim gibi olağan bir şekilde gelişmiş mekanik zeminlerde açıklanamaz. Olay, kreskograf sayesinde, yaşayan hücrelerin ortaya koyduğu bir aktivite olarak saptanmıştır. Bir ağaçtan aşağıya doğru uzanan silindirik bir boruda, peristaltik dalgalar üretilmektedir ve bunlar gerçek bir kalp gibi görev görmektedir! Bulgularımızda ne kadar derine inersek, değişmez bir düzenin, çok yönlü doğadaki her şekli birbirine bağladığı gerçeği de, daha çarpıcı bir hal almaktadır."

Büyük bilim adamı, bir başka Bose aletini gösterdi.

"Sana bir teneke parçası üzerinde bazı deneyler göstereceğim. Metallerdeki yaşam kuvveti, dıştan gelen dürtülere, zıt veya uygun yanıtlar vermektedir. Mürekkep izleri, farklı tepkileri kaydedecektir."

Olaya tamamen kendimi kaptırmış bir halde, atom yapısının karakteristik dalgalarını kaydetmekte olan grafiğe baktım. Profesör tenekeye kloroform tatbik edince, titreşimsel yazılar durdu. Metal yavaş yavaş normal durumuna dönünce, hareket tekrar başladı. Rehberim, zehirli bir kimyasal madde hazırlayıp uyguladı. Aynı anda, tenekenin titreşen sonuyla birlikte, iğne, dramatik bir şekilde grafiğe bir ölüm ilanı çizdi. Bilim adamı şöyle dedi:

"Makinelerde veya makasta kullanılan çelik gibi aletlerin, yorgunluğa maruz kaldığını, ve periyodik dinlenmelerle eski verimliliklerine ulaştıklarını, Bose aletleri kanıtlamıştır. Metallerdeki yaşam nabzı, elektrik akımlarının veya yüksek basıncın uygulanmasıyla ciddi bir şekilde zarar görebilir ve hatta tükenebilir."

Odanın içinde, yorulmaz bir yaratıcılığın açık kanıtları olan birçok buluşa baktım.

"Efendim, toplumlardaki tarımsal gelişmenin, sizin harika mekanizmalarınızın çarpıcı bir şekilde kullanılmasıyla hızlandırılmaması çok üzücü. Bu mekanizmalardan bazılarını, hızlı laboratuvar deneylerinde kullanıp, çeşitli gübrelerin bitki gelişimi üzerindeki etkilerini saptamak, kolayca mümkün olmaz mıydı?"

"Haklısın. Gelecek nesillerde, Bose aletlerinin sayısız kullanım şekilleri ortaya çıkacaktır. Bilim adamının kendi çağında ödüllendirilmesi, oldukça ender rastlanılan bir olaydır; yaratıcı hizmetin mutluluğunu taşımak, bilim adamı

için yeterli olmalıdır."

Yorulmak bilmeyen bilgeye içten minnetarlığımı sunup, oradan ayrıldım. "Onun dehasının hayret verici verimliliği hiç tükenebilir mi?" diye düşündüm.

Gerçekten de yıllar hiçbir şeyi azaltmadı. 'Rezonant Kardiyograf' isimli karmaşık bir alet icat ettikten sonra Bose, geniş araştırmalarını sayısız Hint bitkisi üzerinde sürdürdü. Yararlı ilaçlardan oluşan, kuşkuya yer bırakmayacak dev bir rehber ortaya çıktı. Kardiyograf, grafiğin üzerinde, saniyenin yüzde birini kaydetmeyi sağlayacak tam bir kesinlikle yapılmıştı. Titreşimsel kayıtlar, bitki, hayvan ve insan yapılarındaki sonsuz derecede küçük nabız işaretlerini ölçebilmektedir. Büyük botanikçi, kardiyografının insanları, hayvanlar yerine bitkiler üzerinde deney yapmaya yönelteceği kehanetinde bulunmuştur.

"Bir bitkiye ve bir hayvana aynı anda verilen bir ilacın etkilerinin yan yana alınan kayıtları, son derece şaşırtıcı bir benzerlik göstermiştir," demiştir Bose. "İnsanda varolan her şey, bitkide, daha önceden ima edilmiştir. Bitkiler üzerinde deneyim kazanılması, hayvan ve insan dünyasının acılarının azalmasına katkıda bulunacaktır."

Bose'un önderliğini yaptığı botanik buluşlar, seneler sonra diğer bilim adamları tarafından da tekrarlanarak kanıtlanmıştır. Columbia Üniversitesi'nde 1938'de yapılan çalışma, *The New York Times* tarafından aşağıdaki şekilde aktarılmıştır:

JAGADİS ÇANDRA BOSE
Hindistan'ın büyük fizikçisi ve botanikçisi; kreskografın mucidi.

"Geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde, beyinle bedenin diğer kısımları arasında mesajlar taşırken, sinirlerde minik elektriksel darbelerin üretildiği keşfedilmiştir. Bu darbeler, hassas galvanometrelerle ölçülmüş ve modern amplifiye edici cihazlarla milyonlarca defa büyütülmüştür. Bu darbelerin hızları çok yüksek olduğundan, bu tesir akışını incelemek için şimdiye kadar hayvan ve insan sinirleri üzerinde doyurucu sonuçlar verecek bir yöntem bulunamamıştı."

"Dr. K. S. Cole ve Dr. H. J. Curtis, genellikle kırmızı havuz balıklarının bulundukları fanuslarda kullanılan taze su bitkisi nitellanın uzun tek hücrelerinin, hemen hemen tek sinir liflerinin hücreleriyle aynı olduğunu keşfettiklerini bildirmişlerdir. Ayrıca, nitella liflerinin, uyarıldıklarında, hızları dışında her yönden insan ve hayvanlardaki sinir liflerininkine benzer elektriksel dalgalar yaydıklarını bulmuşlardır. Bitkilerdeki elektriksel sinir akımlarının, hayvanlardakinden çok daha yavaş olduğu tesbit edilmiştir. Dolayısıyla bu keşif, Columbia'daki araştırmacılar tarafından, sinirlerdeki elektriksel akımın geçişinin ağır çekimde resimlerini elde etmek için kullanılmıştır."

"Böylece nitella bitkisi, zihin ve madde arasındaki sınır bölgesinin yakınında, uzun süredir saklı kalmış sırların deşifre edilmesinde, Rosetta taşı görevi görecektir[60].

Şair Rabindranath Tagore, Hindistan'ın idealist bilim adamının yakın bir arkadaşıydı. Tatlı Bengalli şarkıcı, Bose'ye aşağıdaki şu satırları yöneltmiştir:

"Ey Münzevi, gerçekçi kelimelerle seslen
Sama adındaki o eski ilahiden: "Kalkın! Uyanın!"
Şastrik bilgisiyle övünen adama seslen;
Bilgiçlik taslayan gereksiz ve faydasız çekişmelerden
Seslen o kendini beğenmiş deliye, çıksın gelsin
Dışarı, doğanın yüzüne, bu geniş dünyaya;
Bu çağrıyı gönder mektepliler takımının üzerine.
Senin ateşten fedakarlığın etrafında
Bırak hepsi daire olsun. Böylece Hindistanımız
Eski ülkemiz kendine dönsün
Ey bir kez daha dönsün o değişmez çalışmaya,
Görev ve ibadete, gerçek meditasyonun sağladığı
Vecd haline; bırak otursun
Bir kez daha, sakince, tamahsız, çekişmesiz, saf
Ey birkez daha otursun yüksek koltuğuna
Ve kürsüsüne, o tüm ülkelerin hocası.[61]

8. Bölüm Notları

55 "Bütün bilim olağanüstüdür, yoksa uçar gıder. Botanik, artık doğru teoriyi elde etmektedir - Brahma'nın avatarları, doğal tarihin okuma kitapları olacaklardır." - Emerson

56 Kreskograf kelimesi Latince'deki artmak anlamına gelen crescere, kökünden gelir. Kreskografı ve diğer buluşları için, 1917'de Bose'ye şövalyelik ünvanı verilmişti.

57 *Lotus* (nilüfer) çiçeği, Hindistan'ın eski bir tanrısal sembolüdür; kıvrımlarla açılan yaprakları, ruhun genişlemesini çağrıştırır; aslındaki çamurdan, saf bir güzelliğin büyümesi, şefkatli bir ruhsal vaat içermektedir.

58 "İnanıyoruz ki,... özellikle sosyal bilimler konusunda olmak üzere, hiçbir üniversitenin hiçbir bölümü, uğraşı alanının Hint aşamalarında tam olarak eğitilmiş bir uzman barındırmadığı sürece, tam teçhizatlı sayılamaz. Yine inanıyoruz ki, mezunlarını, yaşayacakları dünyada zekice işler gerçekleştirmeye hazırlamayı amaçlayan her kolej, personelinde Hint uygarlığı konusunda uzman olmuş bir eleman bulundurmalıdır." Pennsylvania Üniversitesi'nden Profesör W. Norman Brown'un yazısından alıntı, *Bulletin of the American Council of Learned Societies* (Mayıs 1939).

59 Maddenin atom yapısı, eski Hindular tarafından iyi bilinirdi. Hint felsefesinin altı sisteminden biri, Sanskrit dilindeki *visesas* yani, "atomsal bireysellik" kökünden gelen *Vaisesika*'dır. En başta gelen *Vaisesika* yorumlayıcılarından biri, kendisine aynı zamanda *Kanada* yani, "atom yiyen" denilen, yaklaşık 2800 sene önce doğmuş olan Aulukya'dır.

East-West dergisinin Nisan 1934 sayısında, Tara Mata'nın bir makalesinde, *Vaisesika* denen bilimsel bilginin bir özeti, şu şekilde verilmişti: "Her ne kadar modern 'atom teorisi', genellikle bilimde yeni bir ilerleme olarak ele alınmaktaysa da, bu teori uzun zaman önce *Kanada*, 'atom yiyen' tarafından parlak bir biçimde ortaya konmuştu. Sanskrit dilindeki *anus* kelimesi, en uygun şekilde, Yunanca'da 'kesilemez' ya da bölünemez anlamına gelen *atom* olarak tercüme edilebilir. İsa'dan önceki çağlara ait diğer bilimsel *Vaisesika* incelemeleri, şunları içermektedir: (1) iğnelerin mıknatısa doğru hareketi, (2) bitkilerdeki su dolaşımı, (3) süptil tesirler için bir yayılma ortamı olan eylemsiz ve şekilsiz akaş veya eter, (4) diğer tüm ısı şekillerinin ana sebebi olan güneş ateşi, (5) moleküler değişimin sebebi olan ısı, (6) dünya atomlarının doğasında varolup, onlara çekim veya cazibe gücü veren bir nitelikten kaynaklanan yerçekimi yaşası, (7) tüm enerjinin kinetik doğası; bir enerji kaybının veya hareketin yeniden dağılımının altında her zaman mevcut olan sebep, (8) atomların bölünmesiyle ortaya çıkan evrensel erime, (9) ısı ve ışık ışınlarının sonsuz küçük partiküllerinin, her yönde ve kavranılamaz bir hızda saçılarak ışıması (modern 'kozmik ışınlar' teorisi), (10) zamanın ve uzayın göre-

celiği (izafiyeti).

"*Vaisesika*, dünyanın kökenini, kendi doğalarında sonsuz olan atomlara yani atomların *asıl* özelliklerine bağlamıştır. Bu atomların, hiç durmayan bir titreşimsel hareketi olduğu var sayılmıştır... Minyatür bir atomun bir güneş sistemi olduğu şeklindeki yeni buluş, en küçük zaman birimini (*kala*), bir atomun kendi uzay birimini katetmesi için gereken süre olarak tanımlayıp, zaman kavramını matematiksel olarak küçüklüğün en uç noktasına iten eski *Vaisesika* filozofları için, hiç de yeni bir haber olmazdı."

60 Rosetta taşı, 1799'da, Mısır'ın Reşit şehri civarında bulunan, üzerinde Yunanca ve hiyeroglif yazıtlar olan bazalt tablet (ç.n.).

61 Orijinali Rabindranath Tagore tarafından Bengalce yazılmıştır ve Manmohan Gosh tarafından yapılan İngilizce tercüme *The Visvabharati Quarterly*'de (Santiniketan, Hindistan) yayınlanmıştır.

Tagore'nin şiirinde adı geçen "*Sama* adındaki ilahi", dört *Veda*'dan biridir. Diğer üçü ise *Rig*, *Yajur* ve *Atharva*'dır. Kutsal metinler, bireyde ifade kazanmış haline atma yani ruh denilen Brahma'nın diğer bir deyişle Yaradan'ın, doğasını irdelemektedir. Brahma'nın fiil kökü *brih* yani 'gelişmek, açılmak'tır ki bu da *Veda*'larda, kendiliğinden büyüyen ve aktif yaratıcılığa atılan tanrısal kuvvet kavramını taşımaktadır. Evrenin, bir örümceğin ağı gibi, O'nun varlığından dışa doğru saçıldığı (*Vikurute*) söylenmektedir. Atmanın Brahma'yla, canın Ruh'la bilinçli bir şekilde birleşmesi, *Veda*'ların tüm anlamını teşkil eder denebilir.

Veda'ların özeti olan *Vedanta*, birçok Batılı düşünüre esin kaynağı olmuştur. Fransız tarihçi Victor Cousin, şöyle demiştir: "Eğer Doğu'nun birer abide gibi yükselen felsefi eserlerini—özellikle de Hindistanınkileri— dikkatlice okursak, orada birçok derin gerçeğin yattığını keşfederiz.... Doğu'nun felsefesi önünde diz çökmeye ve bu insan ırkının beşiğinde, en yüksek felsefenin doğduğu toprakları görmeye adeta mecbur kalırız." Schlegel'in gözlemi şöyledir: "Avrupalıların, Yunanlı filozoflar tarafından öne sürülmüş olan aklın idealizmi şeklindeki en kibirli felsefesi bile— Doğu'nun idealizminin renkli yaşamı ve enerjisiyle karşılaştırıldığında— coşkun bir gün ışığı seline karşı fırlatılmış zayıf bir Prometeus kıvılcımı gibi görünmektedir."

Hindistan'ın devasa literatüründe, üzerinde hiçbir yazar ismi bulunmayan tek metin sadece *Veda*'lardır (bilmek anlamındaki *vid* kökünden gelir). *Rig Veda* (X, 90, 9), ilahilere tanrısal bir kaynak atfeder ve bize (III, 39, 2) bunların, "eski zamanlardan," yeni lisanın elbiselerine bürünerek geldiğini söyler. Rişilere, yani "görenlere", çağdan çağa yüce bir şekilde aktarılan *Veda*'ların *nityatva*'ya, "zamana bağlı olmayan kesinlik"e sahip oldukları söylenir. *Veda*'lar, *rişi*'ler tarafından direkt olarak duyulan bir sesle (şruti) gelen birer vahiydir. Esasta ilahilerden oluşmuş bir metindir. Bu yüzden, binlerce yıl boyunca *Veda*'lardaki 100.000 beyit, yazılmış olmayıp, Brahmin rahipler arasında ağızdan ağıza iletilmiştir. Taş da, kağıt da zamanın yok edici etkisine aynı şekilde tabidir. *Veda*lar, çağlar öncesinden beri bu

etkiye dayanabilmişlerdir çünkü *rişi*ler, en uygun iletim aracı olan zihnin, maddeden üstünlüğünü anlamışlardır. "Kalbin tabletleri"nden daha üstün bir şey olabilir mi?

Brahminler, bilinemeyen antik zamanlardan beri, *Veda*'ların orijinal saflığını, gerek Vedik kelimelerin arka arkaya gelişlerindeki özel sırayı (*anupurvi*) gözlemleyerek, gerekse kesin matematiksel yollarla ezberlenmiş metinlerin doğruluğunu kanıtlayarak, seslerin bileşimi (*sandhi*) ve harflerin ilişkisinin (*sanatana*) fonolojik kurallarının da yardımıyla, eşsiz bir biçimde saklayabilmişlerdir. Bir Vedik kelimenin her hecesi (*akşara*) belirli bir önem ve etkiye sahiptir.

9. BÖLÜM

Neşe Dolu Bilge ve Onun Kozmik Aşk Macerası (Usta Mahasaya)

"Jagadis Chandra Bose'nin telsiz icatları, tarih olarak Marconi'ninkilerden daha önce gelir."

"Küçük efendi, lütfen otur. Yüce Annem'le konuşuyorum."

Odaya, sessizce ve büyük bir huşu içinde girdim. Usta Mahasaya'nın meleksi görünüşü, beni oldukça büyülemişti.[62] Usta, ipeksi beyaz sakalı ve büyük parlak gözleriyle, temizlik ve saflığın enkarnasyonu gibiydi. Yukarı kalkmış çenesi ve kavuşmuş elleri bana, bu ilk ziyaretimde onu ibadetinin ortasında rahatsız ettiğimi bildiriyordu.

Ustanın yalın karşılama sözleri, benim üzerimde, o güne kadar hissettiğim en şiddetli etkiyi yapmıştı. Annemin ölümündeki ayrılığın verdiği ıstırap, bütün kederlerde benim ölçütüm olmuştu. Şimdi de Yüce Annem'den ayrı olmanın bilinçliliği, tarifi imkansız bir ruhsal işkenceydi. İnleyerek yere düştüm.

"Küçük efendi, sakinleş lütfen!" Aziz, benim duygularımı anlamışçasına üzülmüştü.

Okyanus gibi engin bir keder içinde, kurtuluşum için varolan tek filikaymış gibi ustanın ayaklarını yakaladım.

"Yüce efendim, bana aracılık edin! Yüce Annemiz'e, O'nun nazarında bir yerim olup olmadığını sorun!"

Bir aziz, başka birinin adına kolay kolay istekte bulunmaz; usta sessizliğini koruyordu.

Usta Mahasaya'nın Evrensel Annemiz'le içten bir konuşma içerisinde olduğuna hiç kuşku duymuyordum. Azizin kusursuz bakışıyla o anda bile algılanabilmekte olan Yüce Annemiz'i göremediğimi fark etmek, benim için çok utanç vericiydi. Ustanın yaptığı kibar serzenişleri duymamışçasına, utanmadan ayaklarını kavrayıp, lütfuyla aracılık etmesi için tekrar tekrar yalvardım.

"Ricanı, Sevgili'ye ileteceğim." Ustanın teslimiyetine, yüzüne yavaşça yayılan şefkatli bir gülümseme eşlik ediyordu.

Ustanın bu sözleri öylesine bir güç taşıyordu ki, varlığımın o fırtınalı sürgünden kurtulduğunu hisseder gibi oldum.

"Efendim, sözünüzü hatırlayın! Yakında Yüce Annemiz'in cevabını almak için döneceğim." Daha demin üzüntüden hıçkırıklara boğulmuş olan sesim, şimdi güven dolu bir bekleyişin sevinciyle çınlıyordu.

Uzun merdivenlerden inerken, anılara gömüldüm. Şimdi Usta Mahasaya'nın oturmakta olduğu, Kalküta'da Amherst Sokağı 50 numaradaki bu ev, bir zamanlar ailemizin yuvası olup, annemin ölümüne sahne olmuştu. Burada, annemin yokolmasıyla, benim kalbim parçalanmıştı; bugün ise burada ruhum, Yüce Annemiz'in yokluğuyla adeta çarmıha gerilmişti. Kutsanmış duvarlar! Benim keder yüklü yaralarımın ve sonuçtaki huzurumun sessiz şahitleri!

Sabırsız adımlarla eve döndüm. Tavanarasındaki küçük odama çekilip, saat ona kadar meditasyon yaptım. Ilık Hint gecesinin karanlığı, birdenbire harikulade bir görüntüyle aydınlandı.

Yüce Annemiz, çevresinde ışıktan bir haleyle, önümde durmaktaydı. Şefkatle gülümsemekte olan yüzü, güzelliğin ta kendisiydi.

"Her zaman sevdim seni! Sonsuza kadar seveceğim seni!"

Yüce sesler hâlâ havada çınlarken, O'nun görüntüsü kayboldu.

Ertesi sabah erkenden, ikinci kez Usta Mahasaya'ya gittim. Dokunaklı anılarla yüklü evin merdivenlerini çıkarak, azizin dördüncü kattaki odasına eriştim. Kapının tokmağı bir bezle sarılmıştı; bunun, azizin özel hayatının gizli kalmasını arzu ettiğine dair bir ipucu olduğunu hissettim. Ben kararsız bir şekilde kapıda dururken, kapı azizin içeriye davet eden eli tarafından açıldı. Kutsal ayaklarında diz çöktüm. Bir oyun havası içinde, içimdeki büyük sevinci saklayarak, yüzümde ciddi bir hava takındım.

"Efendim—çok erken olduğunu itiraf etmekle birlikte—mesajınızı almak için geldim. Sevgili Annemiz, benim hakkımda bir şey söyledi mi?"

"Haylaz küçük efendi!"

Başka hiçbir şey söylemedi. Göründüğü kadarıyla takındığım ciddiyet etkili olmamıştı.

"Neden bu kadar gizemli, bu kadar kaçamak? Azizler hiç açık konuşmaz mı?" Belki biraz darılmıştım.

"Beni denemek zorunda mısın?" Azizin sakin gözleri anlayış doluydu. "Dün gece saat onda, Güzel Annemiz'in kendisinden almış olduğun güvene, ben, bu sabah tek bir sözcük ekleyebilir miyim?"

Usta Mahasaya, coşkun ruhumun kapaklarının kontrolünü ele geçirmişti: Bir kez daha yere çöküp ayaklarına kapandım. Fakat bu defa gözyaşlarımın kaynağı, eski halimdeki gibi bir acı değil, aksine sevinçti.

"Ettiğin duaların, Sonsuz Merhamet'i etkilemediğini mi sanıyorsun? İnsani şekliyle de, tanrısal şekliyle de ibadet ettiğin Tanrı'nın Analığı, senin yakarışlarına cevap vermeden duramaz."

En küçük bir ricası bile Evrensel Ruh tarafından hoşnutlukla kabul edilen bu gösterişsiz aziz kimdi? Tanıdığım en alçakgönüllü insan olan ustaya uya-

cak şekilde, onun dünyadaki rolü de mütevaziydi. Bu Amherst Sokağı'ndaki evde, Usta Mahasaya küçük bir erkek lisesini yönetiyordu. Dudaklarından hiçbir ceza sözcüğü çıkmazdı; disiplininde ne kurala ne de sopaya yer vardı. Bu gösterişsiz dersliklerde yüksek matematiğin yanı sıra, okul kitaplarında yer almayan bir tür sevgi kimyası da tam anlamıyla öğretilmekteydi.

Aziz, bilgeliğini, asla taviz verilmeyen katı kurallarla değil, ruhsal anlamda insanların içine işleyerek yaymaktaydı. Yüce Annemiz için yalın ve saf bir tutkuyla yanıp tutuşan aziz, dış görünüş açısından bir çocuğa gösterilenden daha fazla saygı beklemiyordu.

"Ben senin gurun değilim; o, hayatına daha sonra girecek," dedi bana. "Onun yol göstericiliğiyle, senin En Yüce'ye ilişkin sevgi ve ibadete ilişkin deneyimlerin, onun derinliğine erişilemeyen bilgeliğine dönüşecek."

Her akşam üzeri, Amherst Sokağı'nı ziyaret ettim. Usta Mahasaya'nın yüce kadehini aradım; bu kadehten taşan damlalarla benliğim yıkanıyordu adeta. Daha önce hiç, tam bir huşu ile eğilmemiştim; şimdi, Usta Mahasaya'nın adımlarıyla kutsanan yerde yürüyebilmiş olmamın bile, ölçülemeyecek bir ayrıcalık olduğunu hissediyordum.

"Efendim, lütfen özellikle sizin için *çampak* çiçeklerinden yaptığım bu kolyeyi takın." Bir akşam, elimde çiçekten zincirimi tutarak gelmiştim. Fakat usta, utanarak geri çekildi ve tekrar tekrar bu onuru reddetti. Sonunda benim ne kadar kırıldığımı anlayınca, razı olarak gülümsedi.

"İkimiz de Annemiz'e aynı aşkla bağlı olduğumuza göre, çelengini, bir sunu olarak, O'nu içinde barındıran bu bedensel tapınağın üzerine koyabilirsin." Azizin geniş doğasında, bencilliğin hiçbir türüne yer yoktu.

"Yarın Dakşinesvar'a, gurum tarafından sonsuza kadar kutsanmış olan Kali Tapınağı'na gidelim." Aziz, İsa benzeri bir usta olan Sri Ramakrişna Paramahansa'nın bir müridiydi.

Ertesi sabah dört millik yolculuk, Ganj üstünde sandalla yapıldı. Dokuz kubbeli Kali Tapınağı'na girdik; içeride, bin yaprağı kılı kırk yararcasına işlenmiş, parlak gümüş bir nilüfer üzerinde, Şakti'nin ve Şiva'nın resimleri bulunmaktaydı.

Usta Mahasaya, büyülenmişçesine sevinçliydi. Sevgili'yle yaşadığı tükenmez Aşk'ına gömülmüştü. Aziz şarkısında O'nun adını tekrarladıkça, benim kendinden geçmiş kalbim de nilüfer gibi, bin bir parçaya ayrılıyordu.

Daha sonra, kutsal bölgelerde gezindik ve bir ılgın korusunda durakladık. Bu ağaç tarafından salgılanan koyu ve tatlımsı sıvı, Usta Mahasaya'nın sunmakta olduğu ruhsal gıdayı simgeliyordu. Azizin yüce duaları devam ediyordu. Çimlerin üzerinde, pembe tüyleri andıran ılgın çiçeklerinin arasında hareketsizce oturdum. Bedenimden geçici bir süre çıkıp süzülerek göksel bir geziye başladım.

Bu, aziz öğretmenle Dakşinesvar'a yaptığımız birçok kutsal ziyaretin ilkiydi. Ustadan, Tanrı'nın, Anne veya Yüce Merhamet şekline bürünmüş halinin tatlılığını öğrendim. Çocuksu aziz, Baba veya Yüce Adalet özelliklerine ender olarak başvururdu. Katı, kesin, matematiksel yargılar, onun zarif doğasına çok uzaktı.

Birgün onun dua edişini seyrederken, "Usta, cennetteki meleklerin tam bir dünyevi benzeri!" diye düşündüm sevgiyle. Kınama ve eleştiriyle yüklü bir tek nefes bile almadan, dünyayı Asıl Saflık'a çoktan alışmış gözlerle seyretmekteydi. Bedeni, zihni, konuşması ve eylemleri, ruhun yalınlığıyla rahat bir uyum içindeydi.

"Ustam bana böyle dedi." Kişisel iddiadan çekinen aziz, bilgece öğütlerini genellikle bu övgüyle bitirirdi. Sri Ramakrişna'yla birliktelik duyusu o kadar derindi ki, Usta Mahasaya artık düşüncelerinin bile kendine ait olmadığını varsaymaktaydı.

Bir akşam aziz ve ben elele, onun okulunun civarında yürüyorduk. Kibirli bir tanıdığımla karşılaşınca, benim neşem kaçtı. Adam, fazlasıyla uzun bir nutukla bizim üzerimize çullandı.

"Bu adamın seni memnun etmediğini görüyorum." Kendi monoloğundan nefesi kesilen egoist, azizin bana fısıldayışını duyamazdı. "Yüce Annemiz'e bundan bahsettim; O, bizim bu zor durumumuzun farkında. Şu kırmızı eve ulaştığımız anda, Yüce Annemiz, bu adama daha acil bir takım işler hatırlatacağına söz verdi."

O andan sonra gözlerim, kurtuluş noktasına çakıldı. Kırmızı evin kapısına vardığımızda, adam cümlesini yarıda bırakıp, güle güle bile demeden anlaşılmaz bir şekilde dönüp gitti. Saldırıya uğramış olan ortamımızda tekrar bir huzur havası esmeye başladı.

Başka bir gün, Haura demiryolu istasyonu yakınlarında tek başıma yürüyordum. Bir süre için bir tapınağın önünde durup, davul ve ziller eşliğinde kutsal bir şarkıyı kaba bir şekilde söyleyip duran küçük bir topluluğu sessizce eleştirdim.

"Mekanik tekrarlarla, Rabb'in yüce ismini ne kadar da ibadetten uzak bir şekilde kullanıyorlar," diye düşündüm. Birden, Usta Mahasaya'nın hızla bana doğru yaklaştığını görüp şaşırdım.

"Efendim, buraya nasıl geldiniz?"

Aziz, sorumu duymamış gibi, düşünceme cevap verdi.

"Sevgili'nin isminin, cahil veya bilge, her dudakta tatlı bir şekilde tınladığı doğru değil midir, küçük efendi?" Kolunu uzatarak, sevgiyle bana sarıldı; kendimi, onun sihirli halısıyla Merhametli Varlık'a doğru giderken buldum.

"Birkaç biyoskop görmek ister misin?" İnzivayı seven Usta Mahasaya'dan bir öğleden sonra gelen bu soru, beni şaşırttı; o zamanlar biyoskop terimi,

Hindistan'da, sinemayı kastetmek için kullanılırdı. Onunla her koşulda birlikte olmaktan memnun olduğum için kabul ettim. Hızlı adımlarla yürüyerek, Kalküta Üniversitesi'nin önündeki bahçeye geldik. Rehberim, havuzun yanındaki bir bankı işaret etti.

"Burada birkaç dakika oturalım. Ustam benden, ne zaman bir su birikintisi görsem meditasyon yapmamı istedi. Burada suyun sükûneti bize, Tanrı'nın derin sükûnetini hatırlatmakta. Her şey suda yansıtılabildiği gibi, tüm evren de Kozmik Zihin'in gölünde yansıtılmaktadır. Gurudevam sık sık böyle derdi."[63]

Kısa bir süre sonra, o esnada bir dersin verilmekte olduğu bir üniversite salonuna girdik. Her ne kadar, arada sırada perdedeki ilginç olmayan slayt gösterileriyle çeşitlense de, ders son derece sıkıcıydı.

"Demek ustanın görmemi istediği biyoskop türü buymuş!" Suratımı asarak azizi incitmek istemiyordum. Fakat o, güvenle bana doğru eğildi.

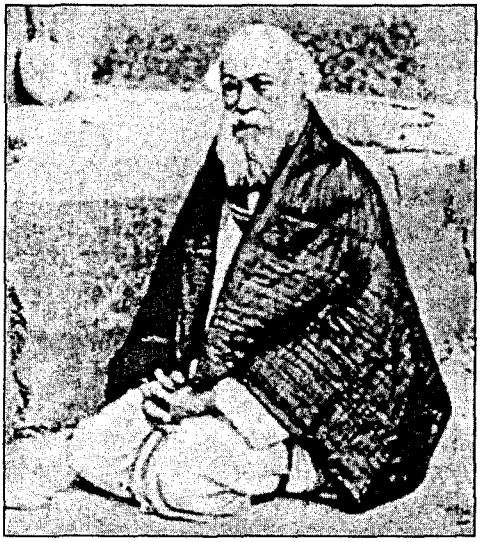
"Görüyorum ki, küçük efendi, bu biyoskopu beğenmedin. Bunu Yüce Annemiz'e bildirdim; O'nun ikimize de tam bir sempatisi var. Bana dediğine göre, şimdi elektrikler kesilecek ve biz odayı bir fırsat bulup terk edene kadar gelmeyecek."

Ustanın fısıltısı biter bitmez, salon karanlığa gömüldü. Şaşkınlıktan sivri sesi bir an için kesilen profesör, "Bu salonun elektrik sistemi arızalandı galiba," dedi. Bu süre içinde, Usta Mahasaya ve ben çoktan kapıya varmıştık. Koridordan geriye bir göz attığımda, salonun tekrar aydınlanmış olduğunu gördüm.

"Küçük efendi, o biyoskop seni hayal kırıklığına uğrattı fakat sanırım başka birini beğeneceksin." Aziz ve ben, üniversite binasının önündeki kaldırımda duruyorduk. Usta, göğsüme, kalbimin üst tarafına zarifçe vurdu.

Bunu, dönüştürücü bir sessizlik izledi. Nasıl sesli sinemanın ses cihazları bozulduğunda, sessiz birer filme dönüşürse, aynı şekilde Yüce El, garip bir mucizeyle, dünyevi telaşı ve koşuşmayı söndürmüştü. Geçmekte olan tramvaylar, otomobiller, öküzler tarafından çekilen yük arabaları, demir tekerlekli at arabaları ve yayalar, tamamen sessiz bir hareket içindeydiler. Her yerde mevcut gözlere sahipmişim gibi, arkamdaki ve her iki yanımdaki olayları da önümdekiler kadar kolayca görebiliyordum. Kalküta'nın o küçük kesimindeki hareketli manzaranın tümü, önümden hiçbir ses çıkarmadan geçmekteydi. İnce bir kül tabakasının altından görülen donuk bir kor ateşi gibi, tatlı bir ışık tüm panoramik görüntüye yayıldı.

Bedenim, sadece birçok gölgeden biri gibiydi; bununla birlikte, diğerleri sessizce gelip geçerken benim bedenim hareketsizdi. Arkadaşım olan birkaç çocuk yaklaştılar ve geçtiler; doğrudan bana bakmalarına rağmen, beni tanımadılar.

Sri Sri Lahiri Mahasaya (Neşe Dolu Bilge)
Bir Yogavatar, Mahavatara Babaji'nin izdeşi, Bri Sri Svami Sri Yuktesvar'ın Giri'nin Gurusu

Bu eşsiz pandomim, bende anlatılamaz bir vecit hali yaratmıştı. Mutluluk dolu bir pınardan kana kana içiyordum. Birden göğsüm Usta Mahasaya'dan gelen başka bir yumuşak darbe aldı. Dünyanın cehennemî sesi, benim isteksiz kulaklarımda patladı. Güzel bir rüyadan sertçe uyandırılmış gibi, sersemlemiş bir halde sendeledim. Doğaüstü şarap, benim ulaşamayacağım bir yere kaldırılmıştı.

"Küçük efendi, görüyorum ki ikinci biyoskop daha çok hoşuna gitti."[64] Aziz gülümsüyordu. Onun önünde, şükran duygusuyla diz çöktüm. "Artık bunu bana yapamazsın," dedi. "Tanrı'nın senin tapınağında da mevcut olduğunu biliyorsun! Yüce Annemiz'in, senin ellerini kullanarak benim ayaklarıma dokunmasına izin vermeyeceğim!"

Eğer biri, gösterişsiz azizle benim ağır ağır yürüyerek kalabalık asfalttan uzaklaşmamızı izleseydi, mutlaka sarhoş olduğumuzu zannederdi. Akşamın uzayan gölgeleri, Tanrı sevinciyle doluydu.

Yetersiz sözcüklerle iyi kalpliğinin hakkını vermeye çalıştığım Usta Mahasaya veya yolları benimkiyle kesişmiş olan diğer azizler, acaba yıllar sonra bir Batı ülkesinde, Tanrı'nın müritleri olarak onların yaşamları hakkında yazacağımı biliyorlar mıydı? Bunu önceden bilmeleri, ne beni ne de benimle buraya kadar gelmiş olan okuyucularımı şaşırtmazdı sanırım.

Her dinden çeşitli azizler, Evrensel Sevgili kavramıyla, Tanrı'yı idrak etmişlerdir. Mutlak'ın, *nirguna* yani "niteliksiz" ve *acintya* yani "algılanamaz" olma-

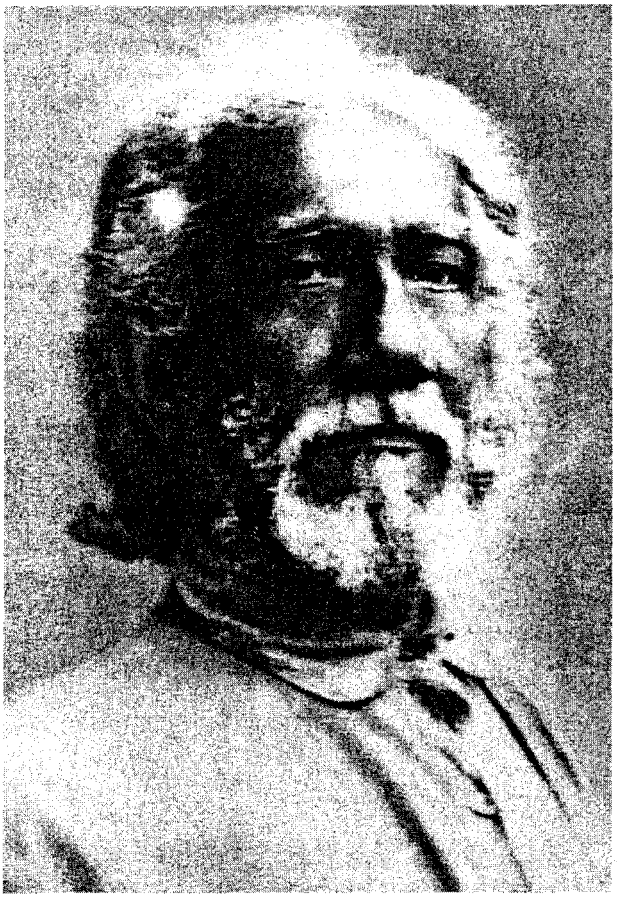
sından dolayı, insan düşüncesi ve arzusu O'nu daima Evrensel Anne olarak kişiselleştirmiştir. Kişisel inancın ve Mutlak felsefesinin *Veda*'larda ve *Bhagavad-Gita*'da yorumlandığı gibi birleştirilmesi, Hindu düşüncesinin çok eskiden ulaşmış olduğu bir noktadır. Bu "karşıtların barışması," kalbi ve aklı tatmin etmektedir; *bhakti* (ibadet) ve *jnana* (bilgelik) özde birdir. *Prappati*, Tanrı'ya "sığınma," ve *saranagati*, "kendini Yüce Şevkat'e bırakma," en yüksek bilgiye giden gerçek yollardır.

Usta Mahasaya'nın ve tüm diğer azizlerin alçakgönüllülüğü, kendilerinin tamamen, tek Hayat ve tek Yargıç olan Rabb'e bağlılıklarını (*seşatva*) bilmelerinden kaynaklanmaktadır. Tanrı'nın doğasının ta kendisi Mutluluk olduğundan, ona odaklanmış olan biri, sınırsız ve doğal bir sevinç duyar. "Ruhun ve iradenin ilk tutkusu sevinçtir."[65]

Azizler her çağda, Anne'ye bir çocuk ruhu içinde yaklaşarak, O'nun kendileriyle oyunlar oynamakta olduğuna tanıklık etmişlerdir. Usta Mahasaya'nın hayatında tanrısal oyun, önemli ve önemsiz birçok olayda yer almıştır. Tanrı'nın gözünde hiçbir şey büyük veya küçük değildir. O'nun küçük atomu yaratışındaki mükemmel titizliği olmasaydı, gökyüzü gururlu bir şekilde Vega'nın veya Arcturus'un elbiselerini giyebilir miydi? Tanrı katında "önemli" ve "önemsiz" ayırımı yoktur zira, bir tek iğnenin eksikliği bile, tüm evrenin çökmesine sebep olurdu!

Yüce Anne, Tanrı'nın, yaradılışta aktif olan yönüdür: transandantal (aşkın) Rabb'in şaktisi veya gücü. Yüce Anne, simgelemekte olduğu niteliklere göre, birçok isim ve birçok şekille tasvir edilir. Burada, O'nun yukarı kaldırılmış eli, evrensel kutsamayı simgeler; diğerleri, sembolik olarak, dua tespihlerini (ibadet), kutsal metin sayfalarını (öğrenme ve irfan) ve kutsal su içeren bir vazoyu (saflık) tutar.

SRİ YUKTESWAR (1855-1936)
Bir Jnanavatar, "Bilgeliğin Enkarnasyonu"
Lahiri Mahasaya'nın müridi; Sri Yogananda'nın gurusu
Tüm SRF-YSS Kriya Yogilerinin Paramgurusu.

9. Bölüm Notları

62 Mahasaya gibi sıfatlar, genellikle kendisine hitap edilirken kullanılan saygı dolu lakaplardı. Esas ismi Mahendra Nath Gupta olan Usta, eserlerini sadece "M." diye imzalardı.

63 Sanskrit dilinde,"Tanrısal öğretmen," anlamına gelir ve kişinin ruhsal hocası için kullanılır. Bu kitapta "Usta" olarak geçmektedir.

64 Webster's New International Dictionary (1934), biyoskop için, ender rastlanılan şu tanımı yapıyor: "Bir hayat görüşü; böyle bir görüşü kazandıran şey." O halde, Usta Mahasaya'nın seçtiği kelime, özel olarak doğrulanmıştı.

65 St. John of the Cross. 1591'de ölmüş olan bu Hıristiyan azizin cesedi, 1859'da mezardan çıkartılmış ve hiçbir bozulmaya uğramamış olduğu görülmüştür. Sir Francis Younghusband (*Atlantic Monthly*, Aralık 1936) kendi kozmik sevinç deneyimini anlatmıştır:"Üzerime gurur veya canlılık duygularından çok daha öte bir şey geldi; ben kendimin yanında yoğun bir sevinçle durmaktaydım ve bu anlatılamaz ve neredeyse dayanılamaz sevince, dünyanın özdeki iyiliğinin ortaya çıkması eşlik ediyordu. Her türlü yalanlamayı bir kenara bırakıp, insanların kalplerinde iyilik taşıdığına ve kötülüğün suni olduğuna ikna oldum."

10. BÖLÜM

Ustam Sri Yukteswar ile Tanışıyorum

"Tanrı'ya duyulan iman her türlü mucizeyi gerçekleştirebilir, biri hariç—bir sınavdan, çalışmadan geçebilmek." Boş bir anımda elime aldığım "ilham verici" kitabı, tatsız bir şekilde kapattım.

"Yazarın yaptığı istisna, imandan tamamen yoksun olduğunu gösteriyor," diye düşündüm. "Zavallı adamcağızın, gece yarısı yanan lambalara karşı büyük bir saygısı var anlaşılan!"

Liseden mezun olacağıma dair babama söz vermiştim. Çalışkan olduğumu iddia edemem. Geçmekte olan aylar zarfında sınıflardan çok, Kalküta'daki yıkanma *ghat*ları boyunca uzanan tenha yerlerde bulunuyordum. Cesetlerin yakıldığı, özellikle de geceleri korkunç olan bu yerler, yogiler tarafından çok çekici bulunur. Ölümsüz Öz'ü bulmak isteyen biri, birkaç alelade iskeletten korkmamalıdır. İnsanın yetersizliği, kemiklerin kasvetli barınağında oldukça açık bir şekilde belli olmaktadır. Dolayısıyla, benim geceleri uyumayışım, okullularınkinden farklı bir nitelikteydi.

Hindu Lisesi'ndeki final sınavları haftası hızla yaklaşıyordu. Sorularla mücadele edilmesi gereken bu devre, sık sık, mezara gidişler gibi, insanda iyi bilinen bir dehşet uyandırır. Bununla birlikte ben çok sakindim. Gulyabanilere karşı koyarak, ders salonlarında bulunmayan bir bilgiyi mezarından çıkarıyordum. Fakat Svami Pranabananda'nın, iki farklı yerde aynı anda kolayca görünebilme becerisinden yoksundum. Düşüncem (her ne kadar birçok insan böyle düşünse de, maalesef, mantıksız gözüküyor) Rabb'in, zor durumumu farkedip beni bundan kurtaracağı şeklindeydi. İnanç sahibi bir kişinin bu mantıksızlığı, Tanrı'nın zor durumlarda acilen yetiştiğinin bin bir türlü açıklanamaz gösterisinden dolayı ortaya çıkmaktadır.

"Selam, Mukunda! Bu günlerde seni pek göremiyorum!" Bir öğleden sonra, bir sınıf arkadaşım Garpar Yolu'nda böyle söyleyerek yanıma yaklaştı.

"Selam, Nantu! Sınıfta görünmeyişim, beni çok zor bir duruma sokmuş gibi gözüküyor." Onun arkadaşça bakışlarına sığınarak derdimi anlatabilmiştim.

Parlak bir öğrenci olan Nantu, içtenlikle güldü; durumumun komik bir yanı da yok değildi.

"Finallere tamamen hazırlıksızsın!" dedi. "Sanırım sana yardım etmek bana düşüyor!"

Bu basit kelimeler, benim için tanrısal bir söz niteliğindeydi; seve seve arkadaşımın evine gittim. Nantu, sınavlarda çıkmasını beklediği çeşitli soruların cevaplarını ana hatlarıyla anlattı.

"Bu sorular, kendine güvenen birçok öğrenciyi tuzağa düşürecek yemlerdir. Sana öğrettiğim cevapları hatırlarsan, yara almadan kurtulabilirsin."

Nantu'nun evinden ayrıldığımda, gece oldukça ilerlemişti. Kafamdaki karmakarışık bilgilerle bunalmış halde, önümdeki birkaç kritik gün süresince bunları unutmamam için dua ettim. Nantu, bana birçok farklı konuda yardımcı olmuştu ancak, kısıtlı zamanın baskısı altında, Sanskrit dili dersimi tamamen unutmuştu. Tanrı'ya, gözden kaçmış bu noktayı hararetle hatırlattım.

Ertesi sabah, yeni öğrendiğim bilgileri yaylanan adımlarımın ritmiyle özümlediğim bir yürüyüşe koyuldum. Kestirme olsun diye köşedeki boş arsadan geçerken gözlerim, otların arasına dağılmış birkaç yazılı kağıda yöneldi. Sayfaları bir hamlede toplayıverdim ve işte elimde bir sürü Sanskrit dilinde şiir duruyordu! Zar zor yapabildiğim yorumlara yardımcı olması için bir Sanskrit dili ustasına danıştım. Adamın gür sesi, havayı, antik lisanın tatlı ve sınırsız güzelliğiyle doldurdu.[66]

"Bu sıradışı kıtalar, yarınki Sanskrit dili sınavında sana herhalde yardımcı olamaz." Usta, kağıtları kuşkuyla bıraktı.

Ustanın bu görüşüne rağmen, o özel şiir sayesinde ertesi günkü Sanskrit dili sınavını geçtim. Ayrıca, büyük bir anlayışla bana yardımcı olan Nantu'nun verdiği bilgiler, diğer tüm derslerde başarılı olmak için gerekli olan notları almamı sağladı.

Babam, sözümü tutmam ve ortaöğrenimimi tamamlamamdan memnun olmuştu. Nantu'nun evine yaptığım ziyarette ve atıklarla dolu olan arsada yaptığım yürüyüşte şaşmaz rehberliğini hissettiğim Tanrı'ya karşı şükran duygularım hızla artmıştı. O, şakalaşıyormuşçasına, kurtuluşum için tam vaktinde yetişen tasarımında, kendini iki değişik şekilde ifade etmişti.

Yazarının, Tanrı'nın sınav salonlarındaki üstünlüğünü inkâr etmiş olduğu, bir kenara atılmış kitabı buldum. Kendi yaptığım sessiz yorum üzerine gülmeden duramadım:

"Eğer bu adama, cesetler arasında yapılmış yüce bir meditasyonun, lise diplomasına giden kestirme bir yol olduğunu söyleseydim, sadece içinde bulunduğu karmaşayı artırmış olurdum herhalde!"

Artık bunu hak ettiğimi düşünerek, açıkça evden ayrılmayı planlıyordum. Jitendra Mazumdar ismindeki genç bir arkadaşla birlikte, Banaras'taki Sri Bharat Dharma Mahamandal *aşra*mına katılmaya ve onun ruhsal disiplinini almaya karar verdim.[67]

Bir gün, ailemden ayrılma düşüncesi içimde bir keder uyandırdı. Annemin ölümünden bu yana, iki erkek kardeşim Sananda ve Bişnu'ya ve en küçük kız kardeşim Thamu'ya duyduğum sevgi ve şevkat çok artmıştı, Hemen tavanarasındaki küçük odama, çalkantılı *sadhana*mda[68] birçok olaya şahit olmuş olan köşeme koştum. Gözyaşı selleri içinde geçen iki saatten sonra içimde,

simyasal bir temizleyicinin etkisi gibi ortaya çıkan, garip bir değişiklik hissettim. Tüm bağlılıklarım[69] yok oldu; dostların Dost'u olan Tanrı'yı aramak konusundaki kararım sarsılamaz bir hal aldı.

"Senden son bir ricam var," diyen babam, beni kutsaması için önünde durduğum sırada, kederli bir haldeydi. "Beni ve üzüntü içindeki kardeşlerini terketme."

"Saygıdeğer babacığım, sizlere karşı olan sevgimi nasıl anlatabilirim? Fakat bana dünyada mükemmel bir baba bağışlamış olan Göklerdeki Babam için taşıdığım sevgi, ondan da büyüktür. Bırak gideyim, böylece ilerde bir gün, daha yüce bir anlayışa sahip olarak dönebilirim." Ailemin isteksiz onayını aldıktan sonra, çoktan Banaras'taki *aşrama* gitmiş olan Jitendra'ya katılmak üzere yola çıktım. Oraya vardığımda, genç baş *svami* Dayananda, beni içtenlikle selamladı. Düşünceli bir havası olan, ince ve uzun boylu *svami*, üzerimde iyi bir izlenim bıraktı. Zarif yüzünde, Buda'ya benzer bir sükûnet vardı.

Yeni evimde de bir tavan arası bulunmasına memnun olarak, şafaktan itibaren sabah saatlerimi bu odada geçirmeye başladım. Meditasyon uygulamaları hakkında pek bilgileri olmayan *aşram* üyeleri, bütün vaktimi bulunduğumuz yerin idaresi ile ilgili görevlerle geçirmem gerektiğini düşünüyorlardı. Ofislerinde öğleden sonra yaptığım işlerden dolayı beni övdüler.

"Tanrı'yı bu kadar erken yakalamaya çalışma!" Bu gülünç sözün sahibi olan bir *aşram* sakini, bir gün, sabahın erken bir saatinde tavan arasına doğru giderken bana eşlik etmişti. Ganj'a bakan küçük özel odasında bir işle meşgul olan Dayananda'ya gittim.

"Svamiji, burada benden ne istendiğini anlamıyorum.[70] Ben Tanrı'nın doğrudan doğruya algılanmasını arıyorum. O olmadan, sıkı ilişkilerle, imanla veya iyi işler ortaya koymakla tatmin olamam."

Portakal renkli bir elbise giymiş olan ruhban, bana eliyle, sevgi dolu bir şekilde hafifçe vurdu. Bana karşı biraz alaylı bir azarlayışla rol yaparak, yakınındaki birkaç müridi uyardı. "Mukunda'yı rahat bırakın. Bizim yollarımızı öğrenecek."

Terbiyeli bir şekilde kuşkumu gizli tuttum. İşittikleri azardan yeterince alınmamış gibi gözüken öğrenciler, odayı terkettiler. Dayananda'nın bana söyleyeceği birkaç söz daha vardı.

"Mukunda, babanın sana düzenli bir şekilde para gönderdiğini görüyorum. Lütfen o paraları geri gönder; burada bunlara ihtiyacın yok. Disiplinin için ikinci bir uyarı yiyecekle ilgili. Açlık duysan bile, bunu ifade etme."

Gözlerimde açlık belirtisi olup olmadığını bilmiyordum. Tek ve en iyi bildiğim şey, *aç olduğumdu. Aşramdaki ilk* yemek değişmez bir şekilde her zaman saat onikide yeniyordu. Ben kendi evimde, saat dokuzda yapılan zengin bir kahvaltıya alışmıştım.

Bu üç saatlik aralık hergün daha zor geçiyor gibiydi. On dakikalık bir gecikme yüzünden aşçıya kızabildiğim Kalküta günleri geride kalmıştı. Şimdi, iştahımı kontrol etmeye çalışıyordum; yirmi dört saatlik bir oruç tuttum. İki misline çıkmış bir zevkle, ertesi günkü öğleni beklemeye başladım.

"Dayananadaji'nin treni gecikti; o gelene kadar yemek yemeyeceğiz." Bu korkunç haberi bana getiren Jitendra'ydı. İki haftadır *aşram*da bulunmayan *svami* için, bir karşılama jesti olarak birçok lezzetli yemek hazırlanmıştı. Havayı iştah açıcı bir koku kaplamıştı. Başka hiçbir şey teklif edilmediğine göre, dünkü orucumun gururundan başka yutulabilecek ne vardı?

"Allah'ım, treni hızlandır!" Dayananda'nın koymuş olduğu beni susturan yasaklara, Göklerdeki Sağlayan'ın pek dahil olamayacağını düşünüyordum. Buna rağmen Yüce Dikkat başka yerdeydi; saatler ağır ağır geçiyordu. Liderimiz kapıdan girdiğinde, karanlık çökmekteydi. Selamlayışım, tam bir sevinç içeriyordu.

"Yiyecek servisi başlamadan önce, Dayanandaji yıkanıp meditasyon yapacak." Jitendra, yine uğursuzluk getiren bir kuş gibi çıkmıştı ortaya.

Yıkılmak üzereydim. Mahrumiyet içindeki genç midem, büyük bir enerjiyle kazınarak protesto ediyordu. Açlık kurbanı olmuş insanların resimleri, bir ölüm işareti gibi gözümün önünden geçiyordu.

"Banaras'ta açlıktan ölecek ilk kişi ben olacağım herhalde," diye düşündüm. Beklenen hüküm saat dokuzda verildi. Yunan tanrılarının ölümsüzlük veren yemeklerine davet! O akşamki yemek, hayatımın en güzel saatlerinden biri olarak belleğimdeki canlılığını koruyor.

Yemeye yoğun bir şekilde odaklanmam, Dayananda'nın dalgın bir biçimde yediğini gözlemlememe engel olmadı. O, göründüğü kadarıyla benim ilkel zevklerimin ötesideydi.

"Svamiji, aç değil miydiniz?" Aşırı derecede yemiş olmaktan mutluluk duyarak, liderin çalışma odasında onunla yalnız bulunuyordum.

"Oh evet!" dedi. "Son dört günü hiçbir şey yemeden ve içmeden geçirdim. Dünyevî insanların karmakarışık titreşimleriyle dolu olan trenlerde, hiçbir zaman yemem. Benim tarikatımdaki keşişler için konulmuş *şastra* kurallarına tam anlamıyla uyarım.[71]

"Zihnimde organizasyonel çalışmamızla ilgili birkaç problem yatıyor. Bu akşam evimde yemeğimi ihmal ettim. Ne bu telaş? Yarın tam bir yemek hazırlamak için özellikle özen göstereceğim." Neşeyle güldü.

İçime, boğulma duygusu gibi bir utanç yayıldı. Fakat işkence içinde geçen günüm kolayca unutulamazdı; cesaretle, daha ileri gittim:

"Svamiji, sizin eğitiminizi izlemekte bocalıyorum. Düşünün ki hiç yiyecek istemedim, ve kimse de bana vermedi. Açlıktan ölürüm herhalde."

"Öl o zaman!" Bu ürkütücü düşünce, adeta havayı yarmıştı. "Eğer ölmen gekiyorsa, öl Mukunda! Hiçbir zaman Tanrı'nın kudretiyle değil de yiyeceğin kudretiyle yaşadığına inanma! O ki beslenmenin her türünü yaratmıştır, O ki iştahı bağışlamıştır, inananın beslenip korunmasını da kaçınılmaz bir şekilde sağlayacaktır. Ne yaşamını pirincin devam ettirdiğini, ne de seni insanların ve paranın ayakta tuttuğunu hayal et. Tanrı senin hayat nefesini çekip aldığında, bunlar sana yardımcı olabilir mi? Bunlar sadece O'nun aletleridir. Midende yiyeceğin sindirilmesi, senin bir hünerin midir? İnce farkları görebilmenin kılıcını kullan, Mukunda! Vasıta olanın zincirini kes ve Tek Sebep'i algıla!"

Dayananda'nın keskin kelimelerinin, özüme kadar indiğini hissettim. Bedensel zorunlulukların, ruhtan daha baskın geldiği eski yanılgı ortadan kalkmıştı. O anda ve orada, Ruh'un her şeye yeterliliğini tatmıştım. Banaras'daki bir *aşram*da aldığım bu dersin faydasını, hayatımın sonraki bölümünde yaptığım sonu gelmeyen yolculuklarda uğradığım birçok yabancı şehirde doğan fırsatlarla ne kadar iyi anlayacaktım!

Kalküta'dan yanımda getirdiğim tek mücevher, bana annemden miras kalmış olan, *sadhu*nun gümüş muskasıydı. Onu yıllardır taşıyordum; şimdi de *aşram*daki odama dikkatlice saklamıştım. Bir sabah, o tılsımlı kanıta bir kez daha bakıp neşemi tazelemek için kilitli kutuyu açtım. Mühürlenmiş kapağa dokunulmamış olmasına rağmen bir de ne göreyim! Muska yok olmuştu. Kederli bir şekilde, zarfı yırtarak açtım ve kesinlikle emin oldum. Muska, *sadhu*nun kehanetine uyacak şekilde, geldiği yere dönerek yok olmuştu.

Dayananda'nın takipçileriyle aramdaki ilişki durmadan kötüye gidiyordu. Ev halkı, benim kararlı bir şekilde araya mesafe koymamdan incinerek, benden soğumuştu. Uğrunda evimi ve tüm dünyevî arzuları terkettiğim tek İdeal'im üzerinde meditasyon yapmaya sıkıca bağlanmış olmam, her taraftan anlamsız bir eleştiri almaktaydı.

Ruhsal kederden çılgına dönmüş bir halde, cevap gelene kadar dua etmeye karar verip, bir şafak vaktinde tavan arasındaki odaya girdim.

"Evrenin Merhametli Annesi, bana görüntüler bahşet ya da Senin tarafından gönderilmiş bir guru aracılığıyla, Sen öğret!"

Geçen saatler, benim hıçkırıklara boğulmuş yalvarışlarımı yanıtsız bıraktı. Birden, sanki bedenimle birlikte sınırsız bir kürenin içine doğru yükseldiğimi hissettim.

"Ustan bugün geliyor!" Tanrısal bir kadın sesi, her yerden ve hiçbir yerden gelmişti.

Yüce deneyim, bu defa belirli bir yerden gelen bir bağırışla kesildi. Lakabı Habu olan genç bir rahip, aşağıdaki mutfaktan beni çağırmaktaydı.

"Mukunda, bu kadar meditasyon yeter! Bir iş için sana ihtiyacımız var."

Başka bir gün olsaydı, hoş olmayan bir karşılık verirdim; şimdiyse, ağla-

maktan şişmiş ve sırılsıklam olmuş yüzümü kurulayıp, uysalca çağrıya uydum. Habu'yla birlikte, Banaras'ın Bengali bölgesindeki uzak bir alış veriş merkezine doğru yola koyulduk. Biz, pazarda alış verişimizi yaparken, hiç de insaflı olmayan Hint güneşi henüz en yüksek noktasına erişmemişti. Ev hanımları, rehberler, rahipler, sade giyimli dullar, ağırbaşlı Brahmin'ler ve her yerde hazır bulunan kutsal boğaların oluşturduğu renkli karışımın arasında dolaşmaktaydık. Habu ve ben ilerlerken, dar ve göze çarpmayacak kadar önemsiz bir sokağa bakmak için başımı çevirdim.

Sokağın sonunda, koyu sarı renkli *svami* elbisesi içinde İsa gibi bir adam, hareketsiz durmaktaydı. O anda bana, sanki onu eskiden beri tanıyormuşum gibi bir his duydum içimde; bakışlarım, susuz kalmış bir insan gibi içti onun görüntüsünü. Ama hemen arkasından, şüphe bana saldırdı.

"Bu gezgin keşişi, daha önceden tanıdığın biriyle karıştırıyorsun," diye düşündüm. "Hayalci, yoluna devam et."

On dakika sonra, ayaklarımda kuvvetli bir uyuşma hissettim. Sanki birer taşa dönmüş olan ayaklarım, beni daha ileri taşıyamıyordu. Büyük bir gayretle arkama döndüm; ayaklarım normal haline kavuştu. Diğer yöne döndüm; garip ağırlık beni tekrar zaptetti.

"O aziz, beni bir mıknatıs gibi kendisine çekiyor!" Bu düşünceyle paketlerimi Habu'nun kollarına yığdım. Habu, benim düzensiz adımlarımı şaşkınlıkla izlemişti ve şimdi de kahkahalarla gülüyordu.

"Senin derdin ne? Aklını mı kaçırdın?"

Karmaşık duygularım, cevap vermemi engelledi; hiçbir şey demeden, hızla oradan uzaklaştım.

Ayak izlerimi tersine takip ederek, rüzgar gibi dar sokağın başına vardım. Gözlerim, aceleyle, durmadan bana doğru bakan sakin çehreyi yakaladı. Birkaç sabırsız adım ve işte onun ayaklarındaydım.

"Gurudeva!" Bu yüce çehre, binlerce defa hayallerimde görmüş olduğum yüzdü. Sivri bir sakal ve aslana benzeyen bir başını su gibi akıyormuşçasına çevreleyen lüleler ve sakin gözler, çok kere geceleri daldığım derin düşüncelerin kasveti içinde, tam olarak anlayamadığım bir vaatte bulunarak ortaya çıkardı.

"Ey bana ait olan, bana geldin!" Gurum bu sözleri Bengace'de dilinde tekrar tekrar söylerken, sesi mutluluktan titriyordu. "Senin için kaç sene bekledim!"

Sessizlik içinde bir birliğe girdik; kelimeler, gereksiz aşırılıklar gibiydi. Dokunaklı ve güzel sözler, ustanın kalbinden doğan sessiz bir şarkıyla, müridine akıyordu. Asla inkâr edilemeyecek bir kesinlikle, gurumun Tanrı'yı bildiğini ve beni O'na ulaştıracağını hissettim. Bu hayatın karanlığı, doğum öncesine ait hatıraların narin şafağında yok olmuştu. Geçmiş, şimdi ve gelecek, zamanın

belli devirlerle tekrarlanan sahneleridir. Bu güneş, o kutsal ayaklara kapanışımı gören ilk güneş değildi!

Elele tutuştuk ve gurum beni şehrin Rana Mahal bölümündeki geçici evine götürdü. Atletik bir bedeni vardı, sağlam adımlarla yürüyordu. Uzun boylu, dik ve o zaman elli beşinde olan guru, genç bir adam gibi hareketli ve canlıydı. İri kara gözleri, ölçülemeyecek bir bilgeliğin verdiği güzelliğe sahipti. Hafifçe kıvırcık olan saçları, çarpıcı bir kudretli bir ifade taşıyan yüzünü yumuşatıyordu. Sahip olduğu güç, hoş bir tatlılıkla kaynaşmıştı.

Ganj'a bakan bir evin taş balkonuna doğru ilerlerken, sevgiyle şöyle dedi:

"Sana bütün *aşram*larımı ve sahip olduğum her şeyi vereceğim."

"Efendim, ben bilgi ve Tanrı-idrakı için geliyorum. Peşinde olduğum gerçek hazineler bunlardır!"

Ustam bir kez daha konuştuğunda, yumuşak Hint alacakaranlığı perdesini indirmeye başlamıştı. Gözlerinde, derinliğine erişilemeyen bir şefkat vardı.

"Sana kayıtsız şartsız sevgimi veriyorum."

Ne değerli sözcükler! Sevgisinin kanıtını bu şekilde birkez daha duyabilmem için, çeyrek yüzyıl akıp gidecekti. Dudakları ateşli kelimelere yabancıydı; engin kalbine, sessizlik yakışmaktaydı.

"Sen de bana aynı koşulsuz sevgiyi verecek misin?" Bana çocuksu bir güvenle baktı.

"Seni sonsuza dek seveceğim, Gurudeva!"

"Arzular ve tatminler arasına karanlık bir biçimde kök salmış olan sıradan sevgi, bencildir. Yüce sevgi, koşulsuz, sınırsız ve değişmezdir. Saf sevginin dondurucu dokunuşu hissedildiğinde, insan kalbinin çalkantıları sonsuza dek yok olur." Alçakgönüllülükle ekledi, "Beni Tanrı'yı idrak etme halinden düşerken bulduğunda, başımı kucağına koyup ikimizin de ibadet ettiği Evrensel Sevgili'ye geri dönmeme yardım edeceğine lütfen söz ver."

Sonra, çökmekte olan karanlıkta ayağa kalktı ve beni içerdeki bir odaya götürdü. Birlikte mango ve badem şekeri yerken konuşmasını, hiç farkedilmeyen bir şekilde benim doğama ait derin bilgilerle ördü. Doğal bir alçakgönüllülükle bezenmiş bilgisinin ihtişam ve zerafetine hayran kalmıştım.

"Muskan için üzülme. Amacını yerine getirdi." Öyle görünüyordu ki gurum, tanrısal bir ayna gibi, tüm hayatımın yansımasını yakalamıştı.

"Usta, varlığının canlı gerçekliği, her türlü sembolün ötesinde bir mutluluk."

"*Aşram*daki mutsuz durumun ortada olduğuna göre, artık bir değişikliğin vakti gelmiştir."

Hayatımla ilgili hiçbir bilgi sunmadım; zira bu gereksiz görünüyordu! Doğal ve üzerinde fazla düşünülmemiş tavırlarından anladım ki guru, durugörü-

lerine karşılık benden bir şaşkınlık işareti beklememekteydi.

"Kalküta'ya geri dönmelisin. Akrabalarını, insanlık için olan sevginin dışında tutmak niye?"

Önerisi beni üzmüştü. Her ne kadar, mektupla yaptıkları birçok ricayı karşılıksız bırakmış da olsam, ailem, bir gün geri döneceğimi sanıyordu. "Bırakın genç kuş, metafizik göklerinde uçsun," demişti Ananta. "Kanatları, ağır atmosferde yorulacaktır. Sonunda, onun eve doğru süzüldüğünü, kanatlarını katladığını ve ailemizin yuvasına alçakgönüllülükle konduğunu göreceğiz." Bu heves kırıcı benzetme zihnimdeki tazeliğini hâlâ koruyordu ve ben hiçbir koşulda Kalküta yönünde kararlıydım.

"Efendim, eve dönmüyorum. Fakat heryerde seni izleyeceğim. Lütfen bana adresini ve ismini ver."

"Svami Sri Yukteswar Giri. Esas *aşramım* Serampor'da, Rai Ghat Yolu'ndadır. Burada birkaç gün için annemi ziyaret ediyorum."

Tanrı'nın inanç sahibi insanlarla oynadığı anlaşılması güç oyuna hayret ettim. Serampor, Kalküta'ya sadece on iki mil uzaklıktadır, fakat şimdiye kadar o bölgede gurumu hiç görmemiştim. Tanışmamız için, Lahiri Mahasaya'nın hatıralarıyla kutsanmış olan kadim şehir Kaşi'ye (Banaras) gelmemiz gerekiyormuş. Yine burada, Buda'nın Şankaraçarya'nın[72] ve daha birçok Yogi-İsa'nın ayakları, toprağı kutsamıştır.

"Dört hafta içinde bana geleceksin." Sri Yukteswar'ın sesi, ilk defa olarak sertti. "Artık sana sonsuz sevgimden bahsettiğime ve seni bulmaktaki mutluluğumu gösterdiğime göre, dileğimi reddetmekte serbestsin. Bir dahaki görüşmemizde, ilgimi uyandırmak zorunda kalacaksın. Seni bir mürit olarak kolayca kabul etmeyeceğim: Sıkı eğitimime uyularak, tam bir teslimiyet içerisinde olunmalıdır."

İnatçı bir sessizliğe gömüldüm. Gurum güç durumumun hemen farkına varmıştı.

"Akrabalarının sana güleceklerini mi zannediyorsun?"

"Dönmeyeceğim."

"Otuz gün içinde döneceksin."

"Asla."

Çekişmeli gerginlik azalmayınca, gurumun ayaklarına saygıyla eğilip oradan ayrıldım. Gecenin karanlığında *aşrama* doğru yürürken, kendi kendime mucizevî tanışmanın neden uyumsuz bir ikazla bittiğini sorup durdum. Şu *mayanın*, her neşeyi bir üzüntüyle dengeleyen ikilem terazisi! Genç kalbim, henüz gurumun usta parmaklarıyla değiştirilmeye hazır değildi.

Ertesi sabah, *aşram* üyelerinin davranışlarındaki düşmanlığın artmakta olduğunu gördüm. Her gün beni, hiç değişmeyen kabalıklarla iğneliyorlardı.

Üç hafta geçti; Dayananda Bombay'daki bir konferansa katılmak üzere *aşram*dan ayrılmıştı. Talihsiz başımın üstünde bir cehennem patlak vermişti.

"Mukunda, *aşram*daki misafirperverliği kabul edip karşılığını tam olarak ödemeyen bir parazit." Bu söze kulak misafiri olduğumda, babamın parasını geri göndermem şeklindeki isteğe uyduğum için ilk defa pişman oldum. Kalbim kederle dolu bir halde, biricik arkadaşım Jitendra'yı arayıp buldum.

"Ben *aşram*dan ayrılıyorum. Lütfen Dayanandaji döndüğünde, ona saygı dolu üzüntülerimi ilet."

"Ben de ayrılacağım! Burada, meditasyon yapma çabalarıma verilen destek, sana verilenden daha fazla değil." Jitendra büyük bir kararlılıkla konuşuyordu.

"Ben İsa gibi bir azizle tanıştım. Onu Serampor'da ziyaret edelim."

Ve böylece "kuş," Kalküta'ya son derece yakın bir yere doğru "süzülüş"e geçmişti.

10. Bölüm Notları

66 *Sanskrita*, parlatılmış ya da tam anlamına gelir." Sanskrit dili, bütün Hint-Avrupa dillerinin büyük ablasıdır. Alfabesine *Devanagari* denir; kelime anlamı tanrısal ikametgâhtır. "Benim gramerimi bilen, Tanrı'yı bilir!" Eski Hindistan'ın büyük dilbilimcisi olan Panini, Sanskrit'in matematiksel ve psikolojik mükemmelliğine yukardaki övgüyü yapmıştır. Lisanı, izlerine bakarak yuvasına kadar izleyebilen biri mutlaka sonunda her şeyi bilen biri olacaktır.

67 Bu arkadaşım, kaplanlara karşı tam vaktinde ortaya çıkan nefretiyle hatırlanabilecek Jatinda (Jotin Ghosh) değildi.

68 *Sadhana*, Tanrı'ya doğru giden hazırlayıcı yol anlamına gelmektedir.

69 Hindu yazıtlarında, hayata bağlılıktan söz etmeksizin tüm nimetlerin, hatta aile sevgisinin bile Verici'sini aramakta saliği engellediği takdirde, insan için yanıltıcı olduğu öğretilir. İsa da tıpkı bu şekilde düşünmüştür: "Annesini ya da babasını beni sevdiğinden çok seven, bana layık değildir." Matta 10:37.

70 Ji, özellikle bir insana doğrudan hitap ederken kullanılan bir saygı takısıdır; "svamiji", "guruji" veya "Sri Yukteswarji"de olduğu gibi.

71 *Şastra*lara, yani kutsal kitaplara ait anlamına gelir. Bu kitaplar dört sınıfa ayrılmış yazıtlardan oluşurlar: *şruti*, *smriti*, *purana* ve *tantra*. Bu kapsamlı bilimsel incelemeler, dinî ve toplumsal hayatın her yönünü ve hukuk, tıp, mimari, sanat, vb. gibi alanları içerir. *Şruti*ler, "doğrudan doğruya duyulmuş" veya "bildirilmiş" metinlerdir yani *Veda*lardır. *Smitriler* veya "hatırlanmış" bilgi, uzak bir geçmişte dünyanın en uzun epik şiirleri olan Mahabharata ve *Ramayana* olarak sonunda yazıya dökülmüşlerdir. Onsekiz tane olan Puranalar, aslında "eski", kinayeli

hikaylerdir; tantraların kelime anlamı, "ayinler" veya "dinî törenler"dir: Bu bilimsel incelemeler, ayrıntılı bir sembolizm perdesinin altında, derin gerçekleri nakleder.

72 Şankaraçarya (Şankara), Hindistan'ın en büyük filozofu, Govinda Jati'nin ve onun da gurusu Gaudapada'nın mürididir. Şankara, Gaudapada'nın *Mandukya Karika* adlı incelemesi üzerine ünlü bir yorum yazmıştır. Cevaplandırılamaz bir mantığa, büyüleyici ve zerafet dolu bir tarza sahip olan Şankara, *Vedanta* felsefesini tam anlamıyla bir *advaita* (ikilik içereyen; monistik) ruhu içinde yorumlamıştır. Büyük monist, ilâhi sevgiye ait şiirler de bestelemiştir. Yüce Anne'ye *Günahların Bağışlanması İçin Dua*'sında şu nakarat vardır: "Her ne kadar birçok kötü çocuk varsa da, kötü bir anne hiç olmamıştır."

Şankara'nın bir müridi olan Sanandana, *Brahma Sutraları* (*Vedanta* felsefesi) üstüne bir yorum yazmıştır. Bu elyazması bir yangında kaybolmasına rağmen fakat (onu bir kere görmüş olan) Şankara, bu metni müridine kelimesi kelimesine tekrar etmiştir. *Pançapadika* diye bilinen bu metin, bugün bilim adamları tarafından incelenmektedir.

Çela Sanandana, güzel bir olay sonrasında yeni bir isim kazanmıştır. Birgün bir nehrin kıyısında oturmuşken, karşı kıyıdan kendisini Şankara'nın çağırdığını duymuş. Sanandana hemen suya atlamış. Şankara'nın girdap gibi dönüp duran suda bir dizi nilüfer çiçeği maddeleştirmesiyle, Sanandana'nın imanı da ayakları da destek kazanmış. Bundan sonra mürit, Padmapada, "nilüfer-ayak" ismiyle anılmış.

Pançapadika'da, Padmapada, gurusuna birçok sevgi dolu övgüde bulunmaktadır. Şankara'nın bizzat kendisi şu satırları yazmıştır: "Gerçek bir guru için, üç dünyada bilinen hiçbir karşılaştırma yoktur. Eğer filozofların taşının gerçekten öyle olduğu kabul edilirse, demiri sadece altına çevirebilir, başka bir filozofun taşına değil. Diğer taraftan ulu hoca, ayaklarına sığınan müridinde, kendisiyle eşitlik yaratır. Dolayısıyla guru, eşsiz, hatta aşkındır" (Mısralar Yüzyılı, 1).

Usta Şankara, azizliği, bilim adamlığını ve eylem adamlığını benliğinde birleştirebilen ender insanlardan biriydi. Sadece otuziki yıl yaşamasına karşın, bu yıllardan birçoğu Hindistan'ın her tarafına yaptığı çetin yolculuklarla ve advaita doktrinini yaymakla geçti. Yalınayak dolaşan bu genç keşişin dudaklarından, bilginin teselli dolu akışını duymak için, milyonlarca insan büyük bir şevkle toplanırdı.

Şankara'nın reform yaratan gayreti, manastıra ait eski bir düzen olan Svami Düzen'ini yeniden organize etmeyi de içerdi (bak sayfa ..., ...). Şankara ayrıca dört değişik bölgede mathlar kurdu (manastırvari eğitim merkezleri)—güneyde Maysor'da, doğuda Puri'de, batıda Dvarka'da ve kuzeyde Himalayalar bölgesindeki Badrinat'ta.

Büyük monistin, prensler ve bayağı halk tarafından serbestçe bakılan bu dört mathında, Sanskrit grameri, mantık ve *Veda*nta felsefesi üzerine ücretsiz dersler verilirdi. Şankara'nın, Mathlarını Hindistan'ın dört köşesine yerleştirmesindeki amacı, geniş ülke çapında ulusal ve dinî birliğin artmasını sağlamaktı. Geçmişte olduğu gibi şimdi de, dindar Hindu, hayırsever halk tarafından korunan çultriler ve sattramlarda (hac yolları boyunca uzanan dinlenme yerleri) ücretsiz oda ve sofralar bulabilmektedir.

11. BÖLÜM

Brindaban'da Beş Parasız İki Çocuk

"Babam seni mirastan yoksun bıraksaydı hiç şaşırmazdım, Mukunda! Hayatını ne kadar delice ziyan ediyorsun!" Kulaklarım, büyük ağabeyimin öğüdünün saldırısına uğramıştı.

Jitendra ve ben, daha trenden taze inmiştik (sadece mecazî anlamda; aslında ikimiz de toz içindeydik) ve Kalküta'dan, eski bir şehir olan Agra'ya nakledilen Ananta'nın evine henüz varmıştık. Ağabeyim, Hükümet Halk İşleri Departmanı'nında bir denetleme muhasebecisiydi.

"İyi biliyorsun ki, Ananta, ben Göklerdeki Babam'ın mirasını arıyorum."

"Önce para; Tanrı sonra gelir! Kim bilir? Hayat çok uzun olabilir."

"Önce Tanrı; para O'nun kölesidir! Kim bilebilir? Hayat çok kısa olabilir."

Verdiğim karşılık, o ânın getirdiği zorunluluktan doğmuştu ve hiçbir önsezi barındırmıyordu. (Ne yazık ki Ananta'nın hayatı erken bir kapanışla son buldu.)[73]

"Bunlar *aşram*da elde edilmiş bilgiler, sanırım! Fakat gördüğüm kadarıyla Banaras'tan ayrıldın." Ananta'nın gözleri memnunlukla parlıyordu; beni aile yuvasında tutmaya kararlıydı.

"Banaras'a gidişim boşuna değildi! Orada kalbimin arzuladığı her şeyi buldum. Emin ol ki bu, şu senin âlimin veya onun oğlu değildi!"

Ananta, benim gülüşüme katıldı; Banaras'ta seçtiği "durugörücü"nün, dar görüşlü biri çıktığını kabul etmek zorundaydı.

"Planların nedir, benim boş gezen kardeşim?"

"Jitendra beni kandırıp Agra'ya getirdi. Burada Taç Mahal'ın güzelliklerini göreceğiz," diye açıkladım. "Sonra, Serampor'da bir *aşram*ı olan, yeni bulduğum guruma gideceğiz."

Ananta büyük bir konukseverlikle, rahat etmemiz için her şeyi sağladı. Akşam birkaç kere, onun düşünceli gözlerinin benim üzerimde sabitlendiğini fark ettim.

"Bu bakışı biliyorum," diye düşündüm. "Bir numara hazırlanıyor!"

Düşündüğüm şey, sabah erkenden yaptığımız kahvaltıda ortaya çıktı.

"Demek, kendini babamın varlığından tamamen bağımsız hissediyorsun." Ananta'nın, dünkü konuşmanın iğneleyici bölümlerini özetlerken, masum bir bakışı vardı.

"Tanrı'ya bağımlılığımın bilincindeyim."

"Demesi kolay! Hayat seni şimdiye kadar korudu. Yiyecek bir şeyler, sığınacak bir barınak için Tanrı'nın Görünmeyen El'ine kalsaydın ne kötü bir durum olurdu! Kısa zamanda sokaklarda dilenmeye başlardın."

"Asla! İmanımı Tanrı'dan alıp, gelip geçenlerin ayaklarının altına sermeyeceğim! O, dervişi için dilenci tasından başka bin bir türlü kaynak sağlar."

"Hâlâ nutuk atıyorsun! Övündüğün felsefeni, elle tutulur dünyada bir sınavdan geçirmeyi önerseydim ne derdin?"

"Kabul ederdim! Tanrı'yı spekülatif bir dünyayla mı sınırlıyorsun?"

"Göreceğiz; bugün benim görüşlerimi genişletmek veya doğrulamak fırsatını elde edeceksin." Ananta bir an için durdu, sonra yavaşça ve ciddiyetle konuştu.

"Seni ve mürit arkadaşın Jitendra'yı, yakındaki Brindaban şehrine göndermeyi teklif ediyorum. Yanınıza tek bir rupi bile almayacaksınız; ne yiyecek ne de para için dilenmeyeceksiniz; durumunuzdan kimseye bahsetmeyeceksiniz; öğün kaçırmayacaksınız ve parasızlıktan Brindaban'da kalmayacaksınız. Eğer bu gece saat onikiden önce, hiçbir kuralı çiğnemeden buraya dönerseniz, Agra'daki en şaşkın insan ben olacağım!"

"Bu bahsi kabul ediyorum." Kalbimde veya sözlerimde hiçbir kuşku yoktu. En zor anlarımda hep imdadıma yetişmiş olan Tanrısal Lütufları minnet duygularıyla anımsadım: Ölümcül koleradan Lahiri Mahasaya'nın resmine yalvararak iyileşmem; Lahor'daki damda, iki uçurtma şeklindeki oyun dolu armağan; Bareyli'de, kırılmış hevesime karşılık tam zamanında ortaya çıkan muska; Banaras'ta, âlimin evinin avlusunun dışında *sadhu*nun verdiği emsalsiz mesaj; Yüce Anne'nin görünmesi ve O'nun sevgi dolu harika sözcükleri; Yüce Anne'nin Usta Mahasaya aracılığıyla benim önemsiz sıkıntılarımı önemsemesi; son dakikada, lise diplomamı almamı sağlayan yönlendirilişim ve son lütuf olarak, hayatboyu kurduğum düşlerin sisleri arasından çıkagelen, canlı Ustam. Dünyanın kanıtlar üzerine döşenmiş sert zemininde bir güreşe "Felsefe"min gücünün yetmediğini, asla kabul etmeyecektim!

"Böylesine istekli oluşun, sana güvenmeme yetiyor. Sana trene kadar eşlik edeceğim," dedi Ananta.

Sonra, bizi ağzı açık dinlemekte olan Jitendra'ya döndü. "Sen de onunla gitmelisin; hem bir şahit, hem de daha güzeli, ikinci bir kurban olarak!"

Yarım saat sonra Jitendra ve ben, yolculuğumuz için birer gidiş biletine sahiptik. İstasyonun tenha bir köşesinde, üstümüzün aranmasına razı olduk. Ananta, üzerimizde sakladığımız bir şey olmadığına çabucak inandı; basit *dhoti*lerimizin sakladığı fazla değildi.[74]

Parasal konuların yerini iman almaya başladığında, arkadaşım itiraz ederek konuştu. "Ananta, güvenliğimiz için bir iki rupi ver. O zaman, şansımız kötü gittiğinde sana telgraf çekebilirim."

"Jitendra!" Çıkışmam keskin bir biçimde azarlayıcıydı. "Eğer son bir emniyet olarak yanına para alırsan, teste devam etmem."

"Madeni paraların çıkardığı seste güven verici bir şeyler var ama." Jitendra, benim çatılmış kaşlarım karşısında, talebinden vazgeçti.

"Mukunda, ben kalpsiz bir insan değilim." Ananta'nın sesinde tedbirli bir alçakgönüllülük seziliyordu. Belki, iki çocuğu yabancı bir kente beş parasız gönderdiği için, belki de dinle ilgili şüpheciliğinden dolayı vicdanı ona şiddetli darbeler indiriyor olabilirdi. "Eğer bir şans veya lütuf eseri Brindaban denemesinden başarıyla geçersen, senden beni müritliğine kabul etmeni isteyeceğim."

Bu sözler, göreneklere ters düşen bir düzensizliği barındırıyordu. Hindistan'da bir ailedeki en büyük ağabey, saygı ve itaat açısından babadan sonra gelir ve kendinden küçükler önünde ender olarak eğilir. Fakat benim yorumum için zaman kalmamıştı; trenimiz hareket etmek üzereydi.

Tren kilometreleri katederken, Jitendra asık suratlı sessizliğini sürdürdü. Sonunda harekete geçerek bana doğru uzandı ve hassas bir yerime müthiş bir çimdik attı.

"Ben, Tanrı'nın bir sonraki yemeğimizi sağlayacağına dair hiçbir işaret görmüyorum!"

"Sakin ol, şüpheci Thomas; Tanrımız bizimle."

"O'nun biraz acele etmesini de sağlayabilir misin? Bizi bekleyen olayları düşündükçe şimdiden açlıktan ölüyorum. Ben Banaras'tan Tac türbesini görmek için ayrıldım, kendi türbeme girmek için değil!"

"Keyfine bak, Jitendra! Bu, Brindaban'ın kutsal harikalarını ilk görüşümüz olmayacak mı?[75] Rab Krişna tarafından kutsanmış topraklara ayak basacağımız düşüncesi, bana derin bir sevinç veriyor."

Kompartımanımızın kapısı açıldı; iki adam girip oturdular. Bizim yolculuğumuz, bir sonraki istasyonda sona erecekti.

"Delikanlılar, Brindaban'da arkadaşlarınız var mı?" Karşımdaki yabancı, bize gereksiz bir ilgi gösteriyordu.

"Sizi ilgilendirmez!" Bakışlarımı kaba bir şekilde başka yöne çevirdim.

"Belki de Kalplerin Hırsızı'nın büyüsüne kapılmış, ailenizden uzaklara uçmaktasınız.[76] Benim de ibadete yatkın bir kişiliğim vardır. Bu yakıcı sıcaktan korunacağınız bir yer ve yiyecek edinmenizi, bir görev olarak üstleneceğim."

"Hayır bayım, bizi rahat bırakın. Çok naziksiniz; fakat bizim evden kaçtığımızı sanmakla yanılıyorsunuz."

Konuşma daha fazla uzamadı; tren durmuştu. Jitendra ve ben perona inerken, tesadüfen birlikte yolculuk yaptığımız bu kişiler kollarımıza girdiler ve bir at arabası çağırdılar.

Bakımlı arazilerin her zaman yeşil kalan ağaçlarının arasında kurulmuş gösterişli bir *aşramın* önünde durduk. Rehberlerimizin burada tanınıyor oldukları açıktı; güleryüzlü bir genç, hiç konuşmadan bizi bir salona götürdü. Kısa bir süre sonra bize, soylu tavırları olan ihtiyar bir bayan katıldı.

"Gauri Ma, prensler gelemedi." Adamlardan biri, ev sahibesine hitap ediyordu. "Son anda planlarını değiştirmek zorunda kalmışlar; derin üzüntülerini gönderdiler. Fakat başka iki misafir getirdik. Trende tanışır tanışmaz, onların Rab Krişna'nın takipçileri olduklarını ve onlara doğru çekildiğimi hissettim."

"Hoşça kalın, genç arkadaşlar." İki tanıdığımız, kapıya doğru yürüdüler. "Eğer Tanrı isterse, tekrar karşılaşırız."

"Buraya hoş geldiniz." Gauri Ma, bir anne gibi gülümsüyordu. "Daha iyi bir günde gelemezdiniz. Bu *aşramın* kraliyet ailesine mensup iki sahibini bekliyordum. Aşçılığımızı değerlendirecek kimsenin olmayışı ne utanç verici olurdu!"

Bu hoş sözlerin Jitendra üzerinde şaşılacak bir etkisi oldu; gözyaşlarına boğuldu. Brindaban'da "bizi beklemesinden korktuğu olaylar," krallara layık bir eğlenceye dönüşmek üzereydi; mantıksal düşünce sisteminin sarsılması, ona ağır gelmişti. Ev sahibemiz ona merakla baktı fakat bir şey söylemedi; gençlerin garip davranışlarına alışkın olmalıydı.

Öğle yemeği çağrısı yapıldı; Gauri Ma, bizi iştah açıcı baharat kokuları içindeki yemek verandasına götürdü. Bitişikteki bir mutfağa girip kayboldu.

Bu ânı önceden düşünüp tasarlamıştım. Jitendra'nın vücudunda uygun bir yer seçerek, trende bana verdiği kadar acı veren bir çimdik attım.

"Şüpheci Thomas, bak Rab nasıl çalışıyor—üstelik acele de ediyor!"

Ev sahibemiz bir *punkhayla* geri geldi. Biz süslü minderlerimize çömelirken, Gauri Ma bizi, Doğu'ya özgü bir biçimde durmadan yelpazelemekteydi. *Aşram* müritleri gelip giderek yaklaşık otuz değişik tabak getirdiler. Durum, bir "öğün"den ziyade, "muhteşem bir şölen" kelimeleriyle anlatılabilirdi. Jitendra da ben de, bu gezegene geldiğimizden beri hiç böylesine lezzetli şeyler tatmamıştık.

"Tabaklar gerçekten tam prenslere layık, saygıdeğer anne! Soylu patronlarınız bu ziyafete katılmaktan daha önemli ne bulabildiler, hayal edemiyorum. Bize ömür boyu saklanacak bir anı verdiniz!"

Ananta'nın şartına göre sessiz olmamız gerektiğinden, zarif hanıma teşekkürümüzün iki yönlü bir anlam taşıdığını açıklayamıyorduk. En azından samimi olduğumuz aşikârdı. Gauri Ma'nın kutsayışlarıyla ve *aşramı* tekrar ziyaret etmemiz için içten bir davetle oradan ayrıldık.

Dışarda insanı acımasızca kavuran bir sıcak bizi bekliyordu. Arkadaşımla birlikte, *aşramın* kapısındaki ulu bir *kadamba* ağacının altına sığındık. Bunu,

sert kelimeler izledi; Jitendra birkez daha kuşkuya kapılmıştı.

"Şu beni içine soktuğun duruma bak! Hafif öğle yemeğimiz sadece iyi şansın getirdiği bir rastlantıydı! Yanımızda bir tek kuruş olmadan bu şehrin güzelliklerini nasıl görebiliriz? Ayrıca, beni buradan Ananta'nın evine nasıl döndüreceksin?"

"Bir kez miden doldu mu Tanrı'yı çabucak unutuyorsun." Kelimlerimde sertlik değil, suçlama vardı. İnsan belleği, tanrısal yardımlara karşı ne kadar zayıftır! Dualarından bazılarının gerçekleştiğini görmeyen kimse yoktur.

"Senin gibi bir çılgınla böyle bir işe girişerek yaptığım deliliği kolay kolay unutmayacağım!"

"Sakin ol, Jitendra! Bizi beslemiş olan aynı Rab, bize Brindaban'ı gösterecek ve bizi Agra'ya geri gönderecek."

Hoş yüzlü zayıf bir genç, hızlı adımlarla bize yaklaştı. Ağacın altında durup, benim önümde eğildi.

"Sevgili arkadaşım, siz buraya yabancı olmalısınız. Sizin evsahibiniz ve rehberiniz olmama izin verin."

Bir Hintli'nin yüzünün beyazlaşması pek mümkün değildir; ancak Jitendra'nın yüzü birden hastalıklı bir durum almıştı. Teklifi kibarca geri çevirdim.

"Herhalde beni geri çevirmiyorsun?" Yabancı adamın bu uyarısı, başka koşullar altında çok komik olurdu.

"Neden olmasın?"

"Sen benim gurumsun." Gözlerini güvenle benimkilere dikmişti. "Öğle ibadetimi yaparken, Rab Krişna bir vizyonda belirdi. Bana, tam bu ağacın altında durmakta olan iki terkedilmiş yüz gösterdi. Bunların bir tanesi seninkiydi, ustam! Bu yüzü meditasyonlarımda sık sık görmüşümdür. Alçak gönüllü hizmetimi kabul etmeniz benim için büyük mutluluk olur!"

"Beni bulduğun için ben de mutluyum. Bizi ne Tanrı ne de insan terketti!" Her ne kadar önümdeki şevkli yüze gülümserken hareketsiz kaldıysam da, içimdeki bir itaat duygusu beni Tanrı'nın Ayakları'na fırlattı.

"Sevgili arkadaşlar, evimi bir ziyaretle onurlandırmayacak mısınız?"

"Çok naziksin; fakat davetini kabul etmemiz mümkün değil. Biz Agra'daki ağabeyimin evinde misafiriz."

"En azından bana, sizinle Brindaban'ı gezmenin anısını verin."

Bu öneriyi mutlulukla kabul ettim. İsminin Pratap Chatterji olduğunu söyleyen genç adam, bir fayton çağırdı. Madanamohana Tapınağı'nı ve diğer Krişna türbelerini gezdik. Biz tapınak ibadetlerimizi bitirdiğimizde, gece çökmüştü.

"*Sandeş* alırken sizi bekleteceğim için özür dilerim.[77]" Pratap, tren istas-

yonunun yakınlarındaki bir dükkana girdi. Jitendra'yla ben, geniş sokakta, artık sakinleşmekte olan bir kalabalığın arasında ağır ağır yürüdük. Arkadaşımız bir süre yok oldu, fakat sonunda birçok şekerlemeden oluşan armağanlarla geri geldi.

"Lütfen, benim için dini bir anlamı olan bu imkanı bana verin." Pratap, rupi banknotları ve Agra'ya gidiş için yeni alınmış iki biletten oluşan bir demeti bize uzatırken, yalvaran bir şekilde gülümsüyordu.

Kabulümdeki saygı, Görünmeyen El içindi. Ananta tarafından alaya alınmış olan bu El'in cömertliği, gerekenin çok daha üzerinde değil miydi?

İstasyon yakınında tenha bir yer aradık.

"Pratab, sana çağımızın en büyük yogisi olan Lahiri Mahasaya'nın *Kriya*'sını öğreteceğim. Onun tekniği, senin gurun olacak."

İnisiyasyon yarım saatte tamamlanmıştı. "*Kriya*, senin çintamanindir," dedim yeni öğrenciye.[78] "Gördüğün gibi basit olan bu teknik, insanın ruhsal evrimini hızlandırma sanatını kendinde toplar. Hindu yazıtları, enkarne olan bir egonun *maya*dan kurtulabilmesinin yaklaşık bir milyon sene aldığını öğretir. Bu doğal süreç, *Kriya Yoga* sayesinde oldukça kısaltılır. Jagadis Çandra Bose'nin kanıtladığı şekilde bir bitki büyümesinin normalin çok üstünde çabuklaştırılabileceği gibi, insanın psikolojik gelişimi de bilimsel yollarla hızlandırılabilir. Uygulaman iman dolu olursa tüm guruların Guru'suna yaklaşırsın."

"Uzun zamandır aradığım bu yoga anahtarını bulmak, beni kendimden geçirdi!" Pratap, düşünceli bir şekilde konuşuyordu. "Onun duyusal zincirlerimi çözen etkisi, beni daha yüksek alanlar için özgür kılacak. Bugün bana Rab Krişna'nın görünmesi ancak benim en yüksek hayrım anlamına gelebilir."

Bir süre sessiz bir anlayış içinde oturduk, sonra ağır ağır istasyona doğru yürüdük. Trene binerken içim neşe doluydu, fakat bu Jitendra için bir gözyaşı günüydü. Pratap'a sevgi dolu veda edişim, her iki arkadaşım tarafından da bastırılmış hıçkırıklarla noktalanmıştı. Yolculuk, Jitendra'yı birkez daha bir üzüntü karmaşası içinde bulmuştu. Bu kez, bu üzüntü kendisi için değil, fakat kendisine karşıydı.

"Güvenim ne kadar yüzeyselmiş; kalp yerine bir taş taşıyormuşum içimde! Bundan sonra asla Tanrı'nın korumasından kuşku duymayacağım."

Geceyarısı yaklaşıyordu. Uzun bir yola beş parasız gönderilmiş olan iki "Sinderella," Ananta'nın yatak odasına girdi. Tahmin etmiş olduğum gibi, ağabeyimin yüzü hayretler içinde bir ifadeye büründü. Konuşmadan, bir masaya rupi banknotlarını yağdırdım.

"Jitendra, gerçeği söyle bana!" Ananta'nın sesinde bir şaka tonu vardı. "Bu çocuk bir soygun mu düzenledi?"

Fakat hikâye ortaya çıktıkça ağabeyim önce sakin, sonra ciddi bir ifadeyle dinlemeye başladı.

"Arz ve talep yasası, sandığımdan çok daha ince alemlere ulaşıyor." Ananta, daha önce hiç görülmemiş bir ruhsal şevkle konuşuyordu. "Senin bu dünyanın zenginlik ve maddî birikimlere karşı ilgisizliğini ilk defa olarak anlıyorum."

Geç olmuştu, fakat ağabeyim *Kriya Yoga*'ya *dikşa* almak için ısrar etti.[79] "Guru" Mukunda, bir gecede, önceden bilmediği iki "müridin" sorumluluğunu omuzlamak zorunda kalmıştı.

Ertesi sabahki kahvaltı, önceki gün eksik olan bir uyum içinde yenmişti.

Jitendra'ya gülümsedim. "Kandırılarak Tac'dan esirgenmiş olmayacaksın. Serampor için yola koyulmadan önce gidip onu görelim."

Arkadaşım ve ben, Ananta'ya veda ettikten kısa bir süre sonra kendimizi Agra'nın onur kaynağı, Tac Mahal'in önünde bulduk. Beyaz mermeri güneşte insanın gözünü kamaştıran Tac Mahal saf simetrinin bir görüntüsü olarak durmaktadır. Koyu selvi ağaçları, parlak çimenlik meydan ve sakin bir havuz, mükemmel bir uyum oluşturur. İçerisi, ikinci derecede kıymetli taşlarla işlenmiş ve dantel gibi oyulmuş sanat eserleriyle insanın nefesini keser. Zarif çelenkler ve buket şeklindeki süsler, birbirine karışmış halde kahverengi ve mor mermerlerden çıkmaktadır. Kubbeden gelen aydınlık, imparator Şah Cihan ve onun ülkesinin ve kalbinin kraliçesi olan Mümtaz Mahal'in sembolik lahitlerinin üzerine düşmektedir.

Bu kadar gezmek yetmişti! Gurumun hasretini çekiyordum. Yakında Jitendra ve ben güneye, Bengal'e doğru trenle hareket edecektik.

"Mukunda, ailemi aylardır görmedim. Fikrimi değiştirdim; belki Serampor'daki ustanı daha sonra ziyaret ederim."

Mizaç olarak kibarca kararsız olarak tanımlanabilecek olan arkadaşım, benden Kalküta'da ayrıldı. Banliyö treniyle, yirmi kilometre kadar kuzeyde olan Serampor'a çabucak vardım.

Banaras'ta gurumla tanışmamdan beri yirmi sekiz gün geçmiş olduğunu farkedince, kalbim hayret içinde atmaya başladı. "Dört haftaya kadar bana geleceksin!" İşt burada, onun Rai Ghat Sokağı'ndaki avlusunda, kalbim hızla çarparak durmaktaydım. Hindistan'ın *Jnanavatar*'ı, "bilgeliğin enkarnasyonu"yla gelecek on yılımın büyük bir bölümünü geçirecek olduğum *aşram*dan ilk defa içeri girdim.

11. Bölüm Notları

[73] Bkz. 25. Bölüm.

[74] *Dhoti,* bele sarılarak bacakları örten türden bir elbisedir.

[75] Yamuna nehrinin kıyısındaki Brindaban, Hinduların Kudüs'üdür. Avatar Rab Krişna, insanlığın yararı için olan görkemini burada göstermiştir.

[76] Kalplerin Hırsızı ya da *Hari;* Sri Krişna inananları tarafından bu güzel isimle anılır.

[77] Sandeş, bir tür Bir Hint şekerlemesidir.

[78] Çintamani, arzuları terketme gücünü barındıran mitolojik bir kıymetli taştır, aynı zamanda Tanrı'nın isimlerinden biridir.

[79] *Dikşa,* ruhsal inisiyasyon anlamındadır; Sanskrit dilindeki *dikş,* kendini adama fiil kökünden gelir.

12. BÖLÜM

Ustamın Aşramındaki Yıllar

"Geldin." Sri Yukteswar, beni, balkonlu bir oturma odasında, yerdeki bir kaplan postundan selamlamıştı. Sesi soğuk, davranışı duygusuzdu.

"Evet sevgili Usta, seni izlemek için buradayım." Diz çökerek, ayaklarına dokundum.

"Bu nasıl mümkün olabilir? Benim dileklerimi bilmezlikten geliyorsun."

"Artık değil, Guruji! Senin dileğin, benim kuralım olacaktır."

"Bu daha iyi! Artık senin hayatının sorumluluğunu üzerime alabilirim."

"Sorumluluğu seve seve devrediyorum, Usta."

"Öyleyse, ilk dileğim evine ve ailene geri dönmendir. Kalküta'da üniversiteye girmeni istiyorum. Eğitimin devam etmeli."

"Peki, efendim." Şaşkınlığımı gizlemeye çalıştım. İnsanın huzurunu kaçıran sıkıcı kitaplar, beni yıllar boyu kovalamaya devam mı edecekti? Önce babam, şimdiyse Sri Yukteswar!

"Bir gün Batı'ya gideceksin. Oradaki insanlar, bu garip Hindu öğretmenin bir üniversite derecesi olursa, Hindistan'ın eski bilgeliğini daha kolay kabul edecekler."

"En iyisini sen bilirsin, Guruji." Sıkıntım geçmişti. Batı'dan bahsedilmesi, bana uzak ve şaşırtıcı gelmişti; fakat Usta'ya itaatle onu memnun etme fırsatını yakaladığım an, kısaydı.

"Kalküta'da bana yakın olacaksın; fırsat buldukça buraya gel."

"Eğer mümkünse her gün, Usta! Hayatımdaki her ayrıntı üzerindeki otoriteni şükranla kabul ediyorum—bir şartla."

"Evet?"

"Bana Tanrı'yı gözler önüne sereceğine söz verirsen!"

Bunu, bir saat süren bir sözlü mücadele takip etti. Bir ustanın sözü yalanlanamaz; öyle pek kolaylıkla da verilmez. Anlaşmadaki yükümlülükler, geniş metafiziksel alanlar açar. Bir guru, Yaradan'ı ortaya çıkmaya ikna edebilmek için, O'nunla gerçek bir yakınlık içinde olmalıdır! Sri Yukteswar'ın yüce birliğini hissetmiştim ve bir mürit olarak, bu imkânı sonuna kadar kullanmaya kararlıydım.

"Titiz bir mizacın var." Usta, şefkatli bir ses tonuyla bana onayını vermekteydi.

"Senin isteğin, benim isteğim olsun."

Hayat boyu taşıdığım bir gölge, kalbimden kalkmıştı; çeşitli yerlerdeki muğlak arayış bitmişti. Gerçek bir guruda, sonsuz sığınağımı bulmuştum.

"Gel, sana *aşramı* göstereyim." Usta kaplan derisinden kalktı. Etrafa göz atarken, bir duvarda, üzerine yasemin çiçekleri serpilmiş küçük bir dalla süslü bir resim gördüm.

"Lahiri Mahasaya!", dedim hayret içinde.

"Evet, benim yüce gurum." Sri Yukteswar'ın sesi saygıyla titriyordu. "O, insan olarak da yogi olarak da, yaşamları benim inceleme alanıma girmiş her hocadan daha büyüktü."

Bana tanıdık olan resmin önünde sessizce eğildim. Çocukluğumu kutsayarak, adımlarıma bu dakikaya kadar yol göstermiş olan eşsiz ustaya, ruhumdan bir saygı seli aktı.

Gurumun peşi sıra, evin içinde ve çevresinde gezinmeye başladım. Geniş, eski ve ağır sütunlar üstüne inşa edilmiş olan bina, bir avluyu çevreliyordu. Dış duvarlar yosunla kaplanmıştı; *aşramı* teklifsizce paylaşan güvercinler, düz ve gri damda kanat çırpmaktaydı. Arka tarafta bulunan bahçe, mango ve planten (bir çeşit muz) ağaçlarıyla çok güzeldi. İki katlı binanın üst odalarının tırabzanlı balkonları, üç yandan avluya bakıyordu. Sıra sıra sütunlarla desteklenmiş yüksek bir tavana sahip olan giriş katındaki geniş salon, Usta'nın dediğine göre özellikle, her yıl yapılan *Durgapuja* festivallerinde kullanılmaktaydı.[80] Dar bir merdiven, Sri Yukteswar'ın, sokağa bakan küçük balkonlu oturma odasına çıkmaktaydı. *Aşram* sade bir şekilde döşenmişti; her şey yalın, temiz ve kullanışlıydı. Ortada Batılı tarzda bir takım sandalye, sıra ve masalar da vardı.

Usta, beni gece kalmaya davet etti. Bitkisel gıdalardan oluşan akşam yemeği, aşramda eğitim görmekte olan iki genç mürit tarafından servis edildi.

"Guruji, lütfen bana hayatından bir şey anlat." Oturduğu kaplan derisinin yanındaki bir hasıra çömelmiştim. Balkonun dışındaki dost yıldızlar çok yakınmış gibi gözüküyordu.

"Ailemin bana taktığı isim Priya Nath Karar'dı. Burada, babamın zengin bir işadamı olduğu Serampor'da doğdum.[81] Babam bana, şimdi benim *aşramım* olan bu atalarımızdan kalmış konağı bıraktı. Resmi okul eğitimim kısa sürdü; okul eğitimini yavaş ve yüzeysel bulmuştum. Genç yaşta, bir aile reisi sorumluluğunu aldım ve şimdi evlenmiş olan bir kız sahibi oldum. Orta yaşlarım Lahiri Mahasaya'nın rehberliğiyle kutsandı. Karım öldükten sonra Svami Düzeni'ne katıldım ve Sri Yukteswar Giri[82] ismini aldım. Benim geçmişim, kısaca böyle özetlenebilir."

Usta, benim istekli yüzüme bakıp gülümsedi. Bütün kısa biyografik açıklamalar gibi, onun kelimeleri de içteki insanı ortaya çıkarmaya yetmeyen, sadece dışa dönük bilgiler vermişti.

"Guruji, senin çocukluğuna ait hikâyeler duymak isterdim."

"Sana birkaç tane anlatacağım—her birinde de bir ders olacak!" Sri Yukteswar'ın gözleri, yaptığı uyarıyla parladı. "Bir keresinde annem, karanlık bir odadaki hayaletin korkunç bir öyküsüyle beni korkutmaya kalkışmıştı. Anında o odaya gittim, ve hayaleti göremeyişimin bende yarattığı hayal kırıklığını belirttim. Annem bir daha asla bir korku hikâyesi anlatmadı. Ders: Korkunun yüzüne cesaretle bak, sana sorun olmayı bırakacaktır.

"Bir başka eski anı, komşumuza ait olan çirkin bir köpeği isteyişimdir. O köpeğe sahip olmak için, ailemin hayatını haftalarca zindana çevirdim. Kulaklarım, bana sunulan daha güzel ev hayvanları tekliflerine karşı sağırlaşmıştı. Ders: Bağlılık kör edicidir; arzu edilen cisimle insanın arasında hayalî bir çekim halesi yaratır.

"Üçüncü bir hikâye, genç zihnin yoğrulabilme özelliğiyle ilgili. Annemin arada sırada şöyle dediğini duyardım: 'Başkasının yönetimi altındaki bir işi kabul etmiş biri, bir köledir.' Bu fikir zihnime o kadar silinemez bir şekilde yerleşti ki, evliliğimden sonra bile, bütün işleri reddettim. Giderleri, ailemden kalan bir araziden aldığım kiralarla karşıladım. Ders: Çocukların hassas kulaklarını, iyi ve pozitif fikirler eğitmelidir. Edindikleri ilk fikirler, uzun süre keskinliğini sürdürür.

Usta, sakin bir sessizliğe gömüldü. Gece yarısı civarında, beni dar bir bez karyolaya götürdü. Gurumun çatısı altındaki o ilk gecenin uykusu, tatlı ve derindi.

Sri Yukteswar, kendi *Kriya Yoga* inisiyasyonunu bana sunmak için ertesi sabahı seçmişti. Tekniği daha önce Lahiri Mahasaya'nın iki müridinden öğrenmiştim—babam ve öğretmenim, Svami Kebalananda. Fakat Usta'nın, insanı dönüştüren bir gücü vardı; dokunuşuyla birlikte benliğimde, sayısız güneşin aynı anda parlayışının ihtişamına benzer bir ışık uyandı. Anlatılması olanaksız bir mutluluk seli, kalbimi en derindeki bir özle tanıştırmıştı.

Ertesi gün, *aşram*dan ayrılmak için dışarı çıktığımda, vakit akşam üzeriydi.

"Otuz gün içinde döneceksin." Kalküta'daki evimin kapısından içeri girdiğimde, Usta'nın kehanetinin gerçekleşişini de beraberinde getirmiştim. Ailemden hiç kimse, tekrar ortadan kayboluşumla ilgili, o korktuğum sivri eleştirilerden birini yapmamıştı.

Tavan arasındaki küçük odama çıktım ve sanki bir canlı söz konusuymuş gibi, etrafa sevecen bakışlarla baktım. "Sen benim meditasyonlarıma, göz yaşlarıma ve *sadhana*mın fırtınalarına şahit oldun. Artık, yüce hocamın limanına eriştim."

"Oğlum, ikimiz için de mutluluk duyuyorum." Babam ve ben, akşamüstünün sakinliğinde oturuyorduk. "Gurunu, benim kendiminkini buluşum gibi mucizevi bir şekilde buldun. Lahiri Mahasaya'nın kutsal eli, hayatımızı koru-

yor. Gördüğün gibi, senin ustan erişilmez bir Himalaya'lı aziz değil, bizim yakınımızdaki biri. Dualarım gerçekleşti: Tanrı'yı arayışında, sonsuza dek gözlerimden uzak kalmadın."

Babam, aynı zamanda normal okul eğitimine devam edeceğim için de mutluydu; her şeyi ayarladı ve ertesi gün, Kalküta'da evimizin yakınındaki Scottish Church College'a kaydoldum.

Mutlu aylar birbirini izledi. Şüphesiz okurlarım, üniversitenin sınıflarında çok az gözüktüğüm şeklinde doğru bir tahmin yürütmüşlerdir. Serampor'daki *aşram*, karşı konulması çok zor bir cazibeye sahipti. Usta, benim sürekli orada bulunuşumu hiçbir şey demeden kabul etti. Eğitim salonlarından çok ender bahsetmesi, beni rahatlatmıştı. Her ne kadar, hiçbir zaman bir okullu olmaya uygun olmadığım herkes tarafından açıkça görülebiliyor idiyse de, zaman zaman sınıf geçmek için gereken en az notu elde etmeyi başarıyordum.

*Aşram*da, nadiren değişen günlük hayat, tatlı bir şekilde akıyordu. Gurum, gün doğmadan uyanırdı. Uzanır vaziyette, veya bazen yatağının üzerinde oturarak, bir *samadhi* haline girerdi.[83] Usta'nın ne zaman uyandığını keşfetmek işten bile değildi: Heybetli horlayışının aniden kesilmesi onun uyanmış olduğunun kesin bir işaretiydi.[84] Bir ya da iki iç çekiş; belki bir bedensel hareket. Sonra soluk alıp verişin kesildiği sessiz bir hal: Usta, yogilere özgü derin bir mutluluk içindeydi.

Ardından kahvaltı gelmezdi; önce Ganj boyunca uzun bir yürüyüş yapılırdı. Gurumla yapılan o sabah gezintilerinin anısı hâlâ ne kadar gerçek ve canlıdır! Anıları kolayca canlandırarak, kendimi sık sık onun yanında bulurum. Yeni doğmuş güneş nehri ısıtır; bilgelikle zenginleşmiş olan gurumun sesi çınlar.

Yıkanma sonrası gün ortası yemeği gelirdi. Bunun, Usta'nın günlük talimatlarına göre hazırlanması, genç müritlerin özenle yerine getirdikleri bir görevdi. Gurum bir vejetaryendi. Bununla beraber, keşişliğe sarılmadan önce, yumurta ve balık yermiş. Öğrencilerine verdiği öğüt, bünyelerine uygun olan herhangi bir basit diyeti uygulamaları şeklindeydi.

Usta, az yerdi; yemek genellikle, zerdeçalla veya pancar suyuyla ya da ıspanakla renklendirilmiş ve üzerine sığır *gheesi*[85] veya eritilmiş tereyağı serpilmiş pirinçten oluşurdu. Başka bir gün, mercimekli dal veya sebzeli *çanna*[86] pilavı yerdi. Tatlı olarak, bir çeşit sütlaçla birlikte mango veya portakal, ya da ekmek ağacı meyvesi suyu.

Öğleden sonra ziyaretçiler belirirdi. Dış dünyadan gelen muntazam bir nehir, sakin *aşrama* akardı. Gurum tüm konuklara nazik ve şefkatli davranırdı. Bir usta—kendisinin beden ya da ego olarak değil, her yerde varolan ruh olduğunu idrak edebilmiş biri—tüm insanlarda şaşırtıcı bir benzerliği algılar.

Azizlerin tarafsızlığının kökünde, bilgelik yatar. Onlar artık mayanın dur-

madan değişen yüzlerinden etkilenmez, aydınlanmamış insanların yargılarını yanıltan beğeni veya beğenisizlikleri hissetmezler. Sri Yukteswar, ne güçlü, zengin veya hünerli insanlara karşı hiçbir özel ilgi gösterirdi ne de başkalarını fakirliklerinden veya cehaletlerinden dolayı küçümserdi. Bir çocuğun doğru sözlerini saygıyla dinlerdi; ancak bazen, kibirli bir bilgini açıkça duymazlıktan gelirdi.

Akşam yemeği saati olan sekizde, hâlâ ziyaretçilere rastlandığı olurdu. Gurum, hiçbir zaman tek başına yemek yemezdi; kimse *aşram*dan aç olarak veya tatminsizlikle ayrılmazdı. Sri Yukteswar, asla ne yapacağını bilmez bir hale girmemiş, beklenmeyen ziyaretçilerden dolayı telaşa düşmemişti; müritlere verdiği becerikli talimatlar ışığında az bir yemek, bir ziyafete dönüşürdü. Yine de tutumlu biriydi; mütevazı para kaynağı uzun süre dayandı. "Elinizdeki olanaklar dahilinde rahat olun," derdi sık sık. "Aşırılıklarınız size rahatsızlık getirir." Aşram eğlencelerinin ayrıntılarında olsun, inşa veya tamir işlerinde olsun, ya da diğer güncel konularda olsun, Usta, yaratıcı bir ruhun özgünlüğünü gösterirdi.

Sakin akşam saatleri, beraberinde gurumun konuşmalarından birini getirirdi: Zamana karşı birer hazine. Her sözü, bilgelikle şekillendirilmişti. Hitap etme şekli, yüce bir kendine güven duygusuyla doluydu: Eşsizdi. Hayatımda onun gibi konuşan kimseye rastlamadım. Düşünceleri, Usta onlara konuşmanın dışa dönük giysisini giydirmeden önce, ince farklılıkları gözetmenin hassas terazisiyle tartılmaktaydı. Fizyolojik bir konuda bile gerçeğin özü, her şeyi kapsayan bir şekilde, onun ruhundan güzel bir koku gibi dışarı sızardı. Her an, Tanrı'nın yaşayan bir belirişiyle karşı karşıya olduğumun farkındaydım. Ondaki tanrısallığın ağırlığı, onun önündeyken başımın otomatik olarak öne eğilmesine yol açardı.

Ziyaretçiler, Sri Yukteswar'ın zihninin Sonsuz'la meşgul olduğunun farkına vardıkları anda, o onları hemen bir konuşmanın içine çekiverirdi. Dikkat çekici pozlar takınmaz veya kendi içine çekilmiş gibi gösteriş yaparak kibirlenmezdi. Her zaman Rab'le bir olduğundan, O'nunla Bir Olmak[87] için özel olarak zaman ayırmaya ihtiyacı yoktu. Kendini idrak edebilmiş bir usta, meditasyonun basamak taşını çoktan geride bırakmıştır. "Meyve belirdiğinde, çiçek düşer." Fakat azizler genellikle, müritlerine örnek teşkil etmesi açısından, ruhsal şekillere bağlı kalırlar.

Geceyarısı yaklaştığında, gurum bir çocuğun doğallığıyla uyuklamaya başlardı. Özel bir yatağı yoktu. Her zaman üstünde oturduğu kaplan derisini dar bir kanepenin üzerine atar ve genellikle bir yastık bile almadan uzanıp yatardı.

Gece boyunca süren felsefî tartışmalar da pek ender değildi; bu tartışmaları, yoğun ilgisi olan herhangi bir mürit başlatabilirdi. Böyle gecelerde hiçbir yorgunluk hissetmez, uyumak için hiçbir istek duymazdım; Usta'nın sözlerini

dinliyor olmak yeterliydi. "Oh, şafak söküyor! Haydi, Ganj'ın kıyısında yürüyelim." Gece boyu süren birçok zihinsel faaliyet, bu şekilde biterdi.

Sri Yukteswar'la geçirdiğim ilk aylarım, yararlı bir dersle noktalandı: "Bir sivrisinekle nasıl başa çıkılır." Evde, geceleri, ailem daima cibinlik kullanırdı. Ancak, Serampor'daki *aşram*da bu tedbirli geleneğe pek uyulmadığını keşfedince, hayal kırıklığına uğradım. Öte yandan böcekler, binanın her yanını sarmıştı; başımdan ayağıma kadar her tarafımı sokmuşlardı. Gurum halime acıdı.

"Kendine de bana da birer cibinlik satın al." Güldü ve ekledi, "Eğer sadece kendin için bir tane alırsan, bütün sivrisinekler benim başıma üşüşür!"

Şükrandan öte bir duyguyla, söyleneni yaptım. Serampor'da geçirdiğim her gece gurum, yatmadan önce, benden, cibinlikleri indirmemi isterdi.

Bir gece, bir sivrisinek bulutu etrafımızı sardığında, Usta her zamanki talimatını vermeyi ihmal etti. Böceklerin, bana geçireceğim gece hakkında fikir veren, beni nasıl bir gecenin beklemekte olduğunu anlatan vızıltılarını, sinirli bir şekilde dinledim. Yatağa yattığımda, sivrisineklere doğru yatıştırıcı bir dua fısıldadım. Yarım saat kadar sonra, gurumun dikkatini çekmek için mahsustan öksürdüm. Isırıklarla ve özellikle sivrisineklerin kan ayinlerini kutlarken söyledikleri şarkılarla çıldıracağımı düşünüyordum.

Ustamdan cevap sayılacak bir tepki gelmeyince, usulca ona yaklaştım. Nefes almıyordu. Bu, onu, yogik trans halindeyken yakından ilk inceleyişimdi; içimi bir korku kapladı.

"Kalbi durmuş olmalı!" Burnunun altına bir ayna yerleştirdim; hiçbir buğulanma olmadı. İyice emin olmak için, dakikalarca ağzını ve burun deliklerini parmaklarımla kapattım. Bedeni soğuk ve hareketsizdi. Korkudan afallamış bir şekilde, yardım çağırmak için yataktan fırladım.

"Şu acemi deneyciye de bakın! Vah zavallı burnum!" Usta'nın sesi gülmekten titriyordu. "Niye yatağına dönmüyorsun? Bütün dünya senin için mi değişecek? Sen kendini değiştir; şu sivrisinek bilinçliliğinden kurtul."

Uysalca yatağıma döndüm. Bir tek sivrisinek bile yanıma yanaşmadı. Gurumun, cibinliklerin satın alınmasını sadece beni memnun etmek için onayladığını anladım; sivrisiniklere karşı hiçbir korkusu yoktu. Sahip olduğu yogik güçle, onların kendisini ısırmalarına engel olabiliyordu; veya, isterse kendisini içsel bir yaralanmama haline sokabiliyordu.

"Bana bir gösteri yapıyordu," diye düşündüm. "Ulaşmaya çalışmam gereken yogik hal bu olmalı." Gerçek bir yogi, bu dünyadan asla eksik olmayan zihin şaşırtmacalarının—sivrisinek vızıltıları, gün ışığının göz kamaştıran parlaklığı!—çokluğuna bakmaksızın, üstün-bilinçlilik haline geçip bu durumu koruyabilir. Yogi, *samadhi*nin ilk durumunda (*sabikalpa*), dış dünyanın tüm duyusal tanıklığına kendini kapatır. Bu şekilde, Cennet'ten daha güzel iç dünya-

ların ses ve görüntüleriyle ödüllendirilir.[88]

Öğretici sivrisinekler, *aşram*daki ilk derslerimden birine daha sebep oldular. Güneş nazikçe batmaktaydı. Gurum, eşsiz bir şekilde eski metinleri yorumluyordu. Ben, onun ayakları dibinde tam bir huzur içindeydim. Münasebetsiz bir sivrisinek, bu şiirselliğin içine girip, dikkatimi çekmek için ustamla rekabet etmeye başladı. Uyluğuma, zehirli "enjeksiyon iğnesi"ni batırırken, otomatik olarak intikam için elimi kaldırdım. Fakat yaklaşan infaz ertelendi! Tam zamanında, aklıma Patanjali'nin *ahimsa* (şiddetten kaçınma) özdeyişiyle ilgili bir anım gelmişti.[89]

"Niçin işini bitirmedin?"

"Usta! Bir canlının hayatını almayı onaylar mısın?"

"Hayır, fakat sen zihninde öldürücü darbeyi zaten indirdin."

"Anlamadım."

"Patanjali, *Ahimsa* ile, öldürme isteğinin yok edilmesini kastetmiştir." Sri Yukteswar için benim zihinsel eylemlerim, birer açık kitap gibiydi. "Bu dünya, *ahimsa*nın tam anlamıyla uygulanabilmesine elverişsiz bir şekilde düzenlenmiştir. İnsan, zararlı yaratıkları yok etmeye mecbur kalabilir. Fakat, kızgınlık ve kin duymak için benzer bir zorunluluğu yoktur. *Maya*nın havasında, her türlü hayat şekli eşit bir hakka sahiptir. Yaradılışın sırrının üzerindeki perdeyi kaldırabilmiş olan bir aziz, Doğa'nın sayısız şaşırtıcı ifadeleriyle uyum içinde olacaktır. Her insan, yok etme ihtirasının üstesinden gelerek bu gerçeği anlayabilir."

"Guruji, insan saldırgan bir hayvanı öldürmektense, kendini bir kurban olarak sunmalı mıdır?"

"Hayır, insanın bedeni değerlidir. Bu beden, taşıdığı eşsiz beyin ve omurgadaki merkezler açısından, en yüksek evrimsel değere sahiptir. Bunlar, ilerlemiş yoginin, tanrısallığın en yüksek hallerini kavrayıp ifade edebilmesini mümkün kılar. Daha düşük hiçbir yaşam biçimi, böyle donatılmış değildir. Şurası gerçek ki insan, bir hayvanı veya herhangi bir başka canlıyı öldürmek zorunda kaldığında, ikinci derecede bir günahın borcunu üstlenmektedir. Fakat kutsal *şastra*lar, bir insan bedeninin, zevk için, kayıtsızca ve sebepsiz yere kaybının karma yasasına karşı ciddi bir ihlal olduğunu öğretir."

Rahat bir nefes aldım; kişinin doğal içgüdülerinin yazıtlarla güçlendirilmesine her zaman rastlanılmaz.

Usta, bildiğim kadarıyla, hiçbir zaman bir leoparla ya da bir kaplanla yüz yüze gelmemişti. Fakat bir defasında, ölümcül bir kobra, sadece Usta'nın sevgisiyle yenilmek için onunla karşı karşıya gelmiş. Bu olay, deniz kıyısında, guruma ait bir inziva evi bulunan Puri'de meydana gelmiş. Sri Yukteswar'ın son yıllarında onunla birlikte olan genç mürit Prafulla, bu olayda da Usta'nın ya-

nındaymış.

"Dışarda, *aşramın* yakınlarında oturuyorduk," dedi Prafulla bana. "Hemen yanıbaşımızda, hepimizin içine şiddetli bir korku salan bir buçuk metre boyunda bir kobra beliriverdi. Başını dikmiş, hızla bize doğru yaklaşıyordu. Usta, sanki gelen bir çocukmuş gibi, onu hoşgeldin dercesine gülümseyerek karşıladı.[90] Sri Yukteswarji'nin ritmik bir şekilde ellerini çırpmaya başladığını görünce, içim şaşkınlık ve korkuyla doldu. Dehşet saçan ziyaretçiyi eğlendiriyordu adeta! İçimden var gücümle dua ederken, gıkım çıkmıyordu. Usta'ya çok yaklaşmış olan yılan, onun okşama türünden hareketleriyle hipnotize olmuş gibi, kıpırdamadan duruyordu. Korku veren başı, yavaş yavaş büzüldü; yılan, Sri Yukteswarji'nin ayaklarının arasından kayarak, çalıların içinde kayboldu.

"Usta'nın niçin ellerini çırptığını ya da yılanın niçin ona saldırmadığını o zaman anlayamamıştım," diyen Prafulla, sözlerini şöyle noktaladı: "O zamandan bu yana anlamaya başladım ki yüce gurumuz, korkunun veya herhangi bir yaratıktan gelecek bir zararın ötesindedir."

Aşramdaki ilk aylarımda bir akşamüstü, Sri Yukteswar'ın delici bakışlarının üzerimde odaklanmış olduğunu fark ettim.

"Çok zayıfsın, Mukunda."

Usta'nın gözlemi, duyarlı bir noktaya temas etmişti; çukura kaçmış gözlerim ve sıska görünüşüm benim de hoşuma gitmiyordu. Çocukluğundan seri kronik hazımsızlık çekiyordum. Evdeki odamda, bir rafın üzerinde birçok tonik şişesi bulunurdu; hiçbiri bana yardımcı olmamıştı. Bazen kendime, böylesine sağlıksız bir bedenle yaşamaya değip değmediğini kederle sorardım.

"İlaçların yapabildikleri sınırlıdır; tanrısal, yaratıcı yaşam gücü ise sınırsızdır. Şuna inan ki, iyi ve güçlü olacaksın."

Usta'nın kelimeleri, barındırdıkları gerçeği kendi hayatıma başarıyla uygulayabileceğime beni anında ikna etmişti. O güne kadar hiçbir şifacı—ki, birçoğunu denemiştim—bende böylesine derin bir iman uyandırmamıştı.

Günden güne, daha sağlıklı ve daha güçlü oldum. Sri Yukteswar'ın gizli kutsayışı sayesinde, iki hafta içinde, geçmişte erişmek için boşuna çabaladığım bir kiloya ulaştım. Midemdeki rahatsızlıklar, bir daha tekrarlanmamak üzere geçti.

Daha sonra çeşitli olaylarda, gurumun, tanrısal şifasıyla şeker hastalarını, saralıları, verem hastalarını ve felçlileri iyileştirdiğini görme onuruna sahip oldum.

"Yıllar önce ben de, bir dönem, kilo almak konusunda endişeliydim," dedi Ustam bana, beni iyileştirdikten kısa bir süre sonra. "Ciddi bir hastalığımdan sonraki nekahat devresinde, Banaras'ta Lahiri Mahasaya'yı ziyaret ettim.

" 'Efendim', dedim, 'çok hastaydım ve oldukça kilo kaybettim.'

" 'Görüyorum, Yukteswar, kendini hasta etmişsin ve şimdi de zayıf olduğunu düşünüyorsun.'[91]

"Bu cevap, benim beklediğimden çok farklıydı; yine de gurum, beni cesaretlendirecek şekilde ekledi:

" 'Bir bakayım; eminim yarın kendini daha iyi hissedeceksin.'

"Alıcı durumundaki zihnim, onun bu sözlerini, bana gizlice şifa vermesiyle ilgili bir ipucu olarak kabul etti. Ertesi sabah, kendisini arayıp buldum ve coşkuyla bağırdım, 'Efendim, bugün kendimi çok daha iyi hissediyorum.'

" 'Elbette! Bugün kendine canlılık kazandırıyorsun.'

" 'Hayır, Usta!' diye itiraz ettim. 'Bana yardım eden sensin; haftalardır ilk defa bugün, enerjim olduğunu hissediyorum.'

" 'Ah evet! Oldukça ciddi bir hastalık geçirdin. Bedenin hâlâ zayıf; yarın nasıl olacağını kim söyleyebilir?'

"Zayıflığımın geri dönmesi ihtimalini düşünmek bile, korkudan tüylerimin diken diken olmasına sebep oldu. Ertesi sabah, kendimi Lahiri Mahasaya'yanın evine kadar zor sürükleyebildim.

" 'Efendim, yine rahatsızım.'

"Gurumun bakışları garipti. 'Ya! Demek bir kez daha kendini zayıflatıyorsun.'

"Sabrım tükenmişti. 'Gurudeva,' dedim, 'Her gün halime güldüğünü farkediyorum. Sana doğruyu söylüyorum ve neden bana inanmadığını anlamıyorum.'

" 'Gerçekten, kendini zaman zaman zayıf veya güçlü hissetmene sebep olan, bizzat kendi düşüncelerindir.' Gurum bana şefkatle baktı. 'Sağlığının nasıl da kesin olarak bilinç-altındaki beklentileri izlediğini gördün. Düşünce, aynı elektrik veya yer çekimi gibi bir kuvvettir. İnsan zihni, Tanrı'nın her şeye kadir bilincinin bir kıvılcımıdır. Sana, güçlü zihninin şiddetle inandığı herhangi bir şeyin, anında meydana geleceğini gösterebilirdim.'

"Lahiri Mahasaya'nın hiçbir zaman boş konuşmadığını bildiğimden, ona büyük bir huşu ve minnettarlıkla sordum: 'Usta, iyi olduğumu ve eski ağırlığıma kavuştuğumu düşünürsem, bu düşündüklerim meydana gelecek mi?'

" 'Şu an bile, bu doğrudur.' Gurum, bakışını benim gözlerimde odaklayarak ciddiyetle konuşmuştu.

"Bir anda, sadece gücümde değil, ağırlığımda da bir artma hissettim. Lahiri Mahasaya tekrar sessizliğe gömüldü. Onun ayakları dibinde birkaç saat geçirdikten sonra, Banaras'ı ziyaret ettiğim zamanlar kaldığım annemin evine döndüm.

"Oğlum! Neler oluyor? Yoksa her yanın su toplayıp şişti mi?' Annem gözlerine inanamıyordu. Artık bedenim, hastalıktan önce olduğu kadar dolgun

ve dinçti.

"Tartıldım ve gördüm ki bir gün içinde yirmi üç kilo almıştım; o kiloları bir daha hiç vermedim. Önceden benim zayıf halimi görmüş olan arkadaşlar ve tanıdıklar şaşkınlıktan donakalmışlardı. Bunlardan birkaçı, bu mucizenin sonucu olarak yaşam tarzlarını değiştirdiler ve Lahiri Mahasaya'nın müritleri haline geldiler.

"Tanrı'ya uyanmış olan gurum, bu dünyanın, Yaradan'ın nesnelleştirilmiş bir rüyasından başka bir şey olmadığını biliyordu. Yüce Düşleyen ile birliğinin tamamen farkında olmasından dolayı, Lahiri Mahasaya, bir şeyi maddeleştirebiliyor veya maddeyi ortadan kaldırabiliyordu ya da bu olaylar dünyasının düş atomlarında istediği herhangi bir başka değişikliği yapabiliyordu.[92]

"Bütün yaradılış yasayla yönetilmektedir," diye sözlerini noktaladı Sri Yukteswar. "Dış evrende yürürlükte olan ve bilim adamlarınca keşfedilebilen prensiplere doğa yasaları denir. Fakat gizli ruhsal planları ve bilincin iç dünyalarını yöneten daha süptil yasalar vardır; bu prensipler, yoga bilimi sayesinde öğrenilir. Maddenin gerçek doğasını, fizikçi değil, Öz'ünü idrak edebilmiş usta kavrayabilir. İsa, bir uşağın, müritlerinden biri tarafından kesilen kulağını, bu tür bir bilgiyle eski haline getirebilmişti."[93]

Ustam, kutsal metinlerin eşsiz bir yorumcusuydu. En mutlu anılarımın birçoğunu, onun konuşmaları oluşturur. Öte yandan, onun kıymetli düşünceleri, pervasızlığın ve aptallığın külleriyle örtülmemişti. Oturduğum yerde kıpırdayıp durmam veya dikkatimin biraz dağılması, Usta'nın açıklamalarına ani bir nokta koymasına yeterdi.

"Burada değilsin." Sri Yukteswar, bir akşamüstü, konuşmasını bu gözlemiyle kesti. Her zamanki gibi, benim dikkatimin izlerini titizlikle takip ediyordu.

"Guruji!" Ses tonumda bir itiraz vardı. "Hiç kımıldamadım; göz kapaklarımı bile oynatmadım; ağzından çıkmış olan her kelimeyi aynen tekrar edebilirim!"

"Yine de tam anlamıyla benimle değildin. İtirazın, beni, zihninin derinliklerinde üç farklı bina inşa etmekte olduğunu söylemek zorunda bırakıyor. Bunlardan biri, düz, ağaçlıklı bir arazide, diğeri bir tepe üstünde, bir diğeriyse okyanusun kıyısındaydı."

Bu belli belirsiz hayaller, gerçekten de aklımdan geçmişti. Guruma, özür dilercesine baktım.

"Zihnimin derinliklerindeki rastgele düşünceleri bile okuyabilen böyle bir ustayla ne yapabilirim?"

"Bana bu hakkı sen verdin. İzah etmekte olduğum ince gerçekler, konsantrasyonun tam olmadan kavranılamaz. Gerekli olmadıkça, başkalarının zihinlerindeki tenha köşeleri işgal etmem. İnsan, kendi düşünceleri arasında

gizlice dolaşmanın doğal ayrıcalığına sahiptir. Tanrı, davet edilmeden oralara girmez; ne de ben zorla girerek kendimi tehlikeye atarım."

"Sen her zaman davetlisin, Usta!"

"Hayallerinde gördüğün mimari yapılar ilerde cisimleşecek. Şimdi çalışma zamanıdır!"

Gurum, böylece tesadüfen, kendi sade yöntemiyle, hayatımın üç önemli olayının geleceğinden haberdar olduğunu belirtmiş oldu. Gençliğimin ilk günlerinden beri, her biri farklı bir konumda olan üç binanın karışık ve anlaşılmaz görüntüleri, anlık sürelerle gözümün önüne gelirdi. Sri Yukteswar'ın kesin bir şekilde belirttiği sırayla, bu görüntüler gerçeğe dönüştü. Önce, Rançi'deki bir düzlükte, erkekler için bir yoga okulu kuruşum gerçekleşti, sonra Los Angeles'ta, bir tepenin üstündeki merkez, ve sonra da Kaliforniya, Encinitas'da, engin Pasifik'e bakan bir *aşram*.

Usta hiçbir zaman kibirli bir şekilde şunu demezdi: "Şöyle bir olayın gerçekleşeceği kehanetinde bulunuyorum!" Onun yerine şu şekilde bir ipucu vermeyi yeğlerdi: "Şunun olabileceğini düşünmez misin?" Fakat yalın sözlerinin içinde kehanet kabilinden bir güç saklıydı. Hiçbir zaman yanılmazdı; onun hafifçe değindiği bir kehanetinin çıkmadığı asla görülmemiştir.

Sri Yukteswar ağırbaşlıydı ve kendi içinde nasılsa, dışa karşı da öyle davranırdı. Onun, muğlak veya delice hayalleri yoktu. Başı cennetin sığınağında iken, ayakları sıkıca dünyaya basardı. Becerikli insanlara karşı hayranlık duyardı. "Azizlik, dilsizlik demek değildir! Tanrısal algılar insanın becerilerini köreltmez!" derdi. "Erdemin canlı bir biçimde ifade edilmesi, keskin bir zekânın uyanmasına sebep olur."

Gurum, fiziküstü âlemler hakkında tartışmaya pek istekli değildi. Onun bensersiz ve "olağanüstü" olan aura'sı, mükemmel bir sadelikteydi. Konuşurken ürkütücü referanslar vermekten kaçınırdı; hareketlerinde ise özgürce dışavurumcuydu. Birçok öğretmen mucizelerden bahseder fakat hiçbir şey gerçekleştiremezken Sri Yukteswar, süptil yasalara pek az değinir fakat dilediğinde onlarla gizlice iş görebilirdi.

"Tam bir kavrayışa ulaşmış bir insan, içten gelen bir onay alana kadar hiçbir mucize sergilemez," diye açıkladı bir gün Usta. "Tanrı, Kendi yaradılışının sırlarının, ayrım yapmadan açıklanmasını dilemez.[94] Ayrıca, dünyadaki her bireyin, özgür iradesinden dolayı, yalnızca kendi tasarrufunda bulunaan bir hakkı vardır. Bir aziz, bu özgürlüğe tecavüz etmez."

Sri Yukteswar'ın alışılmış sessizliği, onun Sonsuz'u derinlemesine kavramış olmasından kaynaklanıyordu. Öz'ünü idrak edememiş öğretmenlerin günlerini alan o bitmez tükenmez 'açıklamalar'a, harcayacak zamanı yoktu. Hindu yazıtlarında şöyle bir deyiş vardır: "Yüzeysel insanlarda küçük düşünce balıkları fazlaca bulanıklılığa sebep olur. Engin zihinleri ise, ilham balinaları bile zor

bulandırır."

Gurumun dış görünüşünün gösterişten uzak olmasından dolayı, çağdaşlarından ancak birkaçı ondaki insanüstü tarafı farkedebilmiştir. "Bilgeliğini gizli tutamayan biri ahmaktır," sözü, asla benim derin ve sakin ustam için söylenmiş olamazdı.

Her ne kadar herkes gibi ölümlü olarak doğmuşsa da, Sri Yukteswar zamanın ve uzayın Yöneticisi'yle özdeşliğe ulaşmış bir bilgeydi. Usta, insanî ve tanrısal özelliklerin birbiri içinde çözünmesi yolunda aşılamayacak hiçbir engelle karşılaşmamıştı. Anlamıştım ki, insanın ruhsal açıdan serüvenci olmamasının dışında, böyle engeller yoktur.

Sri Yukteswar'ın kutsal ayaklarına dokunmak beni her zaman heyecanlandırmıştır. Bir mürit, ustaya saygılı bir dokunuşla, ruhsal açıdan mıknatıslanır; kelimelerle anlatılamayan bir akım ortaya çıkar. Bu dokunuşla, müridin beynindeki arzu edilmeyen alışkanlık mekanizmaları genellikle dağlanmış gibi olur; dünyevî eğilimlerinin izleri, yararlı bir şekilde bozulur. Mürit, en azından bir an için, *maya*nın gizli perdesinin kalktığını farkedip, mutluluğun gerçekliğini görebilir. Ne zaman gurumun önünde Hint usulü diz çöksem, bütün bedenim, kişiyi kurtuluşa yönelten bir parlaklıkla dolardı.

"Lahiri Mahasaya'nın sessiz olduğu veya tam anlamıyla dinî olmayan konularda konuştuğu zamanlarda bile," derdi bana Usta, "bana anlatılmaz bilgiler aktardığını hissederdim."

Sri Yukteswar da beni benzer şekilde etkilerdi. Aşrama, zihnim karışık ya da duygusuz bir ruh hali içindeyken girdiğimde, davranışım, ben fark etmeden değişirdi. Gurumun şöyle bir görünmesiyle birlikte, üzerime sakinleştirici bir şifa akardı. Onunla birlikte geçen her gün, neşe, huzur ve bilgelikte yeni bir deneyimdi. Onu hiçbir zaman yanlış yola sapmış veya hırsla, kızgınlıkla ya da insanî bir bağlılıkla duygusal açıdan sarhoş olmuş bir şekilde görmedim.

"*Maya*nın karanlığı sessizce yaklaşıyor. Acele edip, içimizdeki yuvaya dönelim." Bu uyarıcı sözlerle Usta hiç durmadan, müritlerine *Kriya Yoga*'ya ihtiyaçları olduğunu hatırlatırdı. Bazen yeni bir öğrenci, yoga çalışmasına başlamaya layık olup olmadığı konusundaki kuşkularını belirtirdi.

"Geçmişi unut," diyerek onu avuturdu Sri Yukteswar. "Bütün insanların geçmiş yaşamları utançlar içinde ve karanlıktır. İnsan davranışları, kişi Tanrı'ya yönelinceye kadar güvenilmezdir. Eğer şimdi bir ruhsal çaba sarf edersen, gelecekteki her şey buna göre gelişecektir." Usta'nın, *aşram*ında her zaman genç *çela*ları (müritleri) bulunurdu. Onların zihinsel ve ruhsal eğitimleri, hayatı boyunca Sri Yukteswar'ın ilgi alanını oluşturmuştu. Ölümünden kısa bir süre önce bile, *aşram*da yaşamaları için ikisi altı, biriyse on altı yaşında üç çocuğu kabul etmişti. Sorumluluğu altındaki herkes özenle eğitilmekteydi; mürit* ve disiplin, hem etimolojik hem de pratik olarak ilişkilidir.

* İngilizce'deki *disciple* (mürit) ve *discipline* (disiplin) aynı kökten gelmektedir(ç.n.)

Aşram sakinleri gurularını sevip sayarlardı; Usta'nın ellerini hafifçe birbirine vurması, hepsinin şiddetli bir arzuyla onun yanına koşması için yeterliydi. Sessiz ve içine kapanmış bir ruh halinde olduğu zaman kimse onunla konuşmaya cesaret edemezdi; kahkahası neşeyle çınladığındaysa, çocuklar onu, sanki kendilerinden biriymiş gibi görürlerdi.

Sri Yukteswar, başkalarından kendisine kişisel bir hizmette bulunmalarını çok ender isterdi; gönülden sunulmadığı takdirde de hiçbir *çela*nın yardımını kabul etmezdi. Müritler, onun elbiselerini yıkamak gibi ayrıcalıklı bir işi yapmayı unuttuklarında, Usta, kendisi yıkardı.

Sri Yukteswar'ın her zamanki giysisi, turuncu renkli geleneksel *svami* elbisesiydi. Ev içinde, yogi geleneğine uygun bir şekilde kaplan veya geyik derisinden yapılmış bağcıksız ayakkabılar giyerdi.

Sri Yukteswar İngilizce, Fransızca, Bengalce ve Hintçe'yi akıcı bir şekilde konuşurdu; Sanskrit dilini de iyi bilirdi. Genç müritlerini, İngilizce ve Sanskrit dilinin öğrenilmesi için ustalıkla tasarladığı belirli kestirmeleri kullanarak, sabırla eğitirdi.

Usta, bedenine gereğinden fazla bağlı değildi, ancak bedeni konusunda tedbirliydi. Tanrısallık, diye belirtmişti, fiziksel ve zihinsel sessizlikle tam olarak ortaya çıkarılabilir. Hiçbir aşırılığı onaylamazdı. Bir keresinde, uzun bir süre için oruç tutmak isteyen bir müride, gurum şöyle demişti, "Neden köpeğe bir kemik fırlatılmasın ki?"[95]

Sri Yukteswar'ın sağlığı mükemmeldi; hiçbir zaman hastalandığını görmedim.[96] Dünyevî bir alışkanlığa saygı göstererek, öğrencilerine, dilediklerinde doktora gitmeleri için izin verirdi. "Hekimler," derdi, "şifa görevlerini, Tanrı'nın kurallarının maddeye uygulanışıyla devam ettirmelidirler." Fakat zihinsel tedavinin üstünlüğünü överdi ve sık sık şunu tekrarlardı: "Bilgelik, en büyük arındırıcıdır." *Çela*larına şöyle derdi:

"Beden, güvenilmez bir arkadaştır. Ona hakkı olduğu kadarını verin; fazlasını değil. Acı ve zevk geçicidir; bütün karşıtlıklara sükûnetle katlanın ve aynı zamanda da kendinizi, onların gücünün ötesine taşımayı deneyin. Hayal gücü, hastalığa olduğu kadar şifaya da açılan bir kapıdır. Hasta olduğunuzda bile, hastalığın gerçekliğine inanmayın; istenmeyen bir ziyaretçi, sonunda kaçacaktır!"

Usta, müritleri arasından birçok doktor sayardı. "Fizyoloji çalışmış olanlar, daha ileriye gitmeli ve ruhun bilimini araştırmalıdırlar," derdi onlara. "Bedensel mekanizmanın hemen arkasında, süptil bir ruhsal yapı saklıdır."[97]

Sri Yukteswar, öğrencilerine, Batı'nın ve Doğu'nun erdemlerinin birer canlı birleşimi olmalarını öğütlerdi. Dışa dönük alışkanlıklar açısından bir batılı olan kendisi, içinde ruhsal bir doğuluydu. Batı'nın gelişme, beceri ve sağlığa önem veren yönlerini ve Doğu'ya yüzyıllardır bir aydınlanma kaynağı ka-

zandıran dinî idealleri överdi.

Disiplin, bana hiç yabancı değildi; evde babam sert, Ananta ise genellikle ciddiydi. Fakat Sri Yukteswar'ın eğitimi, 'zor'dan başka bir sıfatla anlatılamaz. Bir mükemmeliyetçi olan gurum, müritlerini, ister önemli konularda olsun, ister sıradan davranışların ince noktalarında olsun aşırı derecede eleştirirdi.

"İyi davranışlar, samimiyetten yoksun olduğunda, güzel ama ölü bir hanım gibidir," dedi birgün yeri geldiğinde. "Kibarlıktan yoksun olan doğru sözlülük ise; neşter gibidir, etkili fakat tatsız. Nezaketle birlikte açık kalplilik, faydalı ve çok güzeldir."

Usta, görünüşe bakılırsa, benim ruhsal gelişmemden memnundu, çünkü bu konuyu çok ender açardı; diğer konularda ise sık sık azarlanırdım. Başta gelen kusurlarım, dalgınlığım, arada sırada kendimi hüzünlü ruh hallerine kaptırışım, bir takım görgü kurallarına uymayışım ve bazen yöntem dışı yollar kullanışımdı.

"Baban Bhagabati'nin faaliyetlerinin ne kadar iyi düzenlenmiş ve ne kadar dengeli olduğuna iyi bak," diye işaret etti gurum. Lahiri Mahasaya'nın bu iki müridi, benim Serampor'daki *aşrama* yaptığım ilk ziyaretten kısa bir süre sonra tanışmışlardı. Babam ve Usta birbirlerine son derece hayranlık duyarlardı. İkisi de, çağların eritemeyeceği ruhsal granitten oluşmuş temeller üzerinde, güzel bir içsel yaşam inşa etmişlerdi.

Hayatımın daha genç dönemlerinde geçici bir hocadan birkaç yanlış ders öğrenmiştim. Bana, bir çelanın, kendini dünyevî görevlerle yoğun bir şekilde meşgul etmemesi gerektiği söylenmişti; görevlerimi yerine getirmediğim ya da dikkatsizce yaptığımda, cezalandırılmamıştım. İnsan doğası, bu tür eğitimleri çok kolay özümser. Buna karşın, Usta'nın sert gücü altında, sorumsuzluğun tatlı yanılgılarından kısa zamanda kurtuldum.

"Bu dünya için gereğinden fazla iyi olanlar, başka bir dünyayı süslemektedirler," dedi bir gün Sri Yukteswar. "Dünyanın bedava havasını soluduğunuz sürece, şükran dolu bir hizmetle karşılık vermek zorundasınız. Sadece nefessizlik durumu konusunda tam olarak ustalaşmış olan biri, kozmik zorunluluklardan bağımsızdır."[98] Nükteyle ekledi, "Son mükemmelliğe ulaştığınızda, bunu size bildirmeyi ihmal etmeyeceğim."

Guruma rüşvet vermek imkansızdı, verilen sevgi bile olsa. O, benim gibi isteyerek kendini mürit olarak adamış olanlara hiçbir yumuşaklık göstermezdi. Etrafımız onun öğrencileriyle veya yabancılarla çevrili olduğu zamanlarda da, başbaşa yalnız kaldığımız anlarda da, daima açık ve insanın yüzüne vururcasına sert konuşurdu. İnsanı yüzeyselliğe veya tutarsızlığa götürebilecek en küçük bir yanlış bile, onun azarından kaçamazdı. İnsanın egosunu ezen bu eğitime dayanmak oldukça güçtü, fakat ben, Sri Yukteswar'ın tüm psikolojik

kaprislerimi ütülemesine izin vermeye kararlıydım. Beni değiştirme uğraşı boyunca, birçok kez onun disiplin örsünün darbeleriyle sarsılırdım.

"Sözlerim hoşuna gitmiyorsa, dilediğin zaman gitmekte serbestsin," diye bana güven verdi Usta. "Seninle ilgili tek beklentim, göstereceğin gelişmedir. Burada, sadece bir yarar sağladığını hissettiğin sürece kal."

Kibrimi yerle bir edecek darbeleri vurduğu için, Ustam'a ölçülemeyecek kadar müteşekkirim. Bir benzetmeyle anlatacak olursam, bazen, çenemdeki her bir hasta dişi keşfedip çektiğini hissederdim. Bencilliğin sert çekirdeğini yerinden söküp çıkartmak, hiç de kolay bir iş değildir. Bir kez bu çekirdek ortadan kalktı mı, Tanrısal olan, sonunda engelsiz bir kanal bulur. Bencillikle dolu taştan kalplere ise, boş yere sızmaya çalışır.

Sri Yukteswar'ın, insanın içine işleyen bir sezgi gücü vardı; sık sık kişinin söze dökülmemiş düşüncelerine cevap verirdi. İnsanın kullandığı kelimeler ve onların ardında yatan gerçek düşünceler, iki zıt kutup kadar farklı olabilir. "Sükûnetle," derdi gurum, "insanların laf kalabalığının karmaşası ardındaki düşünceleri hissetmeye çalış."

Tanrısal kavrayışın ortaya çıkardığı gerçekler, dünyevî kulaklara genellikle acı verir; Usta, yüzeysel öğrenciler arasında popüler değildi. Her zaman azınlıkta olan akıllılar ise, ona karşı derin bir saygı duymaktaydılar.

İddia edebilirim ki Sri Yukteswar bu kadar açık sözlü ve bu kadar eleştirici olmasaydı, Hindistan'da peşinden en çok gidilen guru olurdu.

"Buraya benim eğitimimi almak üzere gelenlere karşı sert bir tavır takınırım," diye itiraf etti bir gün bana. "Benim tarzım bu. Bunu ya kabul et veya burayı terket; asla ödün vermem. Fakat sen, kendi müritlerine karşı çok daha sevecen olacaksın; bu da senin tarzın. Ben sadece ciddiyetin ateşiyle temizlemeye çalışıyorum; bu ateş, çoğunluğun dayanamayacağı kadar dağlayıcıdır. Sevginin şevkatli yaklaşımı da değiştirici niteliktedir. Sert ve yumuşak yöntemler, bilgelikle uygulandıklarında aynı derecede etkilidirler," dedi ve şöyle ekledi: "Egoya yöneltilen keskin saldırıların takdir görmediği yabancı ülkelere gideceksin. Bir öğretmen, sermaye olarak yanına, uyum sağlayacak şekilde sabretme ve kendini tutma özelliklerini almadan, Hindistan'ın mesajını Batı'ya taşıyamaz. (Amerika'da, Usta'nın sözlerini ne kadar sık hatırladığımı söylemeye gerek bile duymuyorum!)

Her ne kadar, dünyada olduğu yıllarda, gurumun ikiyüzlülükten uzak sözleri, kendisini izleyen büyük bir topluluk olmasını engellemişse de, bugün onun ruhu, öğretilerini izleyen ve sürekli büyüyen, samimi bir öğrenci topluluğu sayesinde dünyada yaşamaya devam etmektedir. Büyük İskender gibi savaşçılar toprak üzerinde egemenlik kurmayı amaçlarlar; Sri Yukteswar gibi ustalar, daha da ötesinde bir hâkimiyet elde ederler—insanların ruhlarında.

Müritlerinin basit, önemsiz kusurlarını, hayret verici bir önemle belirtmek,

Usta'nın bir alışkanlığıydı. Bir gün babam, Serampor'a, Sri Yukteswar'a saygısını belirtmek için bir ziyarette bulundu. Babam, büyük bir olasılıkla, beni öven bir takım sözler bekliyordu. Kendisine, benim kusurlarımın uzun bir listesi verilince adamcağız şoka girmişti. Hemen benim yanıma koştu.

"Gurunun sözlerinden çıkardığım sonuca göre sen tam bir enkazmışsın!" Babam gülmekle ağlamak arasında bir yerdeydi.

O zamanlar, Sri Yukteswar'ın hoşnutsuzluğunun tek sebebi, onun nazikçe yaptığı bir uyarıya karşın, bir adamı ruhsal yola çekmeye çalışmamdı.

Öfkeyle koşup gurumu buldum. Beni, sanki suçunun farkındaymış gibi, yere bakan gözlerle karşıladı. Yüce arslanın, karşımda uysallaştığını gördüğüm tek andı bu. Bu eşsiz ânın tadını çıkartıyordum.

"Efendim, niçin şaşkınlık içindeki babamın önünde beni bu kadar merhametsizce yargıladın? Bu doğru muydu?"

"Bir daha yapmayacağım." Sri Yukteswar'ın ses tonunda özür vardı.

Ânında silahları bırakmıştım. Büyük adam ne kadar da kolayca bir hatasını kabul etmişti! Her ne kadar bir daha asla babamın zihninin huzurunu bozmadıysa da, Usta, beni nerede ve ne zaman isterse perişan etmeye acımasızca devam etti.

Yeni müritler, genellikle, başkalarına karşı yapılan ayrıntılı eleştirilerde Sri Yukteswar'a katılırlardı. Guru gibi bilge olmak! Bilinçsiz aleyhtarlık modelleri! Fakat saldırıya geçen, savunmasız kalmamalı. Eleştirici öğrencilerin bizzat kendileri, Usta herkesin önünde, kendi analitik oklarından birkaç tanesini onlara doğru fırlatınca aceleyle kaçarlardı.

"Eleştirinin yumuşak dokunuşları karşısında isyan eden hassas iç zayıflıklar, en yumuşak temasta bile irkilen hastalıklı beden kısımları gibidir." Bu, Sri Yukteswar'ın, dönek insanlar hakkında yaptığı eğlendirici bir yorumdu.

Birçok müritte önyargılarla oluşmuş bir guru kavramı vardı ve Usta'nın sözleri ile eylemlerini buna göre değerlendirirlerdi. Bu tür insanlar, genellikle Sri Yukteswar'ı anlamadıklarını söyleyerek şikayetçi olurlardı.

"Ne de Tanrı'yı anlıyorsunuz!" diye sert bir şekilde karşılık verdim bir keresinde. "Eğer bir aziz sizin için anlaşılabilir olsaydı, siz de onlardan biri olurdunuz!" Trilyonlarca gizem arasında, her saniye açıklanamaz bir havayı solurken, insan bir ustanın derinliği anlaşılamayan doğasının bir anda kavranılabilmesini isteyebilir mi?

Öğrenciler gelirler ve genellikle de giderlerdi. Kolay bir yolu— bir anda kurulan sempati ve kişideki değerlerin, onu yatıştıracak şekilde ânında tanınması—arzulayanlar, aradıklarını *aşram*da bulamazlardı. Usta müritlerine, çok uzun süreler için barınak ve çobanlık sunmuştu, fakat öğrencilerin birçoğu, pintice, bencilliğin güzel kokularını da istedi. Böyleleri ayrıldı; ufak bir utandırılışa karşı hayatın sayısız utançlarını seçtiler. Sri Yukteswar'ın kör edici parlak-

lığı, bilgelik güneşinin nüfuz edici ışığı, onların ruhsal hastalıkları için fazla güçlüydü. Kendilerini dalkavuklukla gölgeleyerek, cehaletin düzensiz uykusuna izin veren daha düşük seviyeli öğretmenlerin peşinden gittiler.

Usta'yla geçirdiğim ilk aylarda, içimde onun azarlarına karşı duyarlı bir korku ortaya çıkmıştı. Kısa zamanda, onun sözlü saldırılarının, sadece benim gibi, onun tarafından disiplin altına alınmak istemiş olanlar üzerinde uygulandığını gördüm. Ustanın eleştirileri altında kıvranmakta olan herhangi bir öğrenci ona karşı çıktığında, Sri Yukteswar, hiç gücenmeden, sessizliğe gömülürdü. Sözleri asla öfkeli değildi, fakat bilgelikle dolu ve kişisellikten uzaktı.

Usta'nın paylamaları, rastgele ziyaretçileri hedef almazdı; onların göze batan hatalarını bile pek ender belirtirdi. Fakat kendisine danışmakta olan öğrencilere karşı, Sri Yukteswar ciddi bir sorumluluk duyardı. Kuşkusuz ki bencilliğe bulanmış insanlığın ham cevherini dönüştürme görevini üzerine alan guru, yiğittir! Bir azizin cesareti, *maya* tarafından saptırılmış insanlara, çaresiz körler gibi tökezleyip duranlara karşı duyduğu şefkatinden kaynaklanır.

Aslında olayların temelini oluşturan içimdeki gücenme duygusunu terk ettiğimde, cezalandırılışlarımda da farkedilir derecede bir azalma gördüm. Usta, çok incelikli bir tarzda, orantılı bir hoşgörüyle yumuşamaktaydı. Zaman içinde, insan kişiliğinin genellikle kendine kalkan olarak kullandığı, bahane ve bilinçaltında saklı fikirlerden oluşmuş her duvarı yıktım.[99] Bunun ödülü, gurumla aramda kolaylıkla sağlanan bir uyumdu. O zaman onun, güvenen, saygılı ve sessizce seven biri olduğunu keşfettim. Bununla birlikte, hislerini kolay belli etmediğinden, ağzından hiçbir sevgi sözcüğü çıkmazdı.

Benim mizacım, temelde ibadete yakındır. İlk anda, *jnana*'ya doymuş fakat görünüşe göre *bhakti* açısından kuru olan gurumun, kendisini başlıca, ruhsal matematiğin soğuk terimleriyle ifade ettiğini görmek, benim için oldukça şaşırtıcı olmuştu.[100] Fakat, kendimi onun doğasına uyarladıkça, Tanrı'ya doğru teslimiyetçi yakınlaşmamda bir azalma değil, aksine bir artma hissettim. Öz'ünü idrak etmiş bir usta, değişik müritlerine, onların asıl eğilimlerinin doğal çizgileri boyunca kılavuzluk etmeye tam anlamıyla egemendir.

Sri Yukteswar'la aramdaki ilişki, pek gerektiği kadar kendini ifade edemeyen, fakat gizli bir mükemmellik taşıyan bir ilişkiydi. Düşüncelerimin üzerinde sık sık, Ustam'ın konuşmayı gereksiz kılan sessiz imzasını bulurdum. Sükûnetle yanında oturduğumda, onun ihsanının huzur verici bir şekilde benim varlığıma doğru aktığını hissederdim.

Usta'nın tarafsız adaleti, ilk üniversite yılımın yaz tatili esnasında dikkat çekici bir şekilde kanıtlanmıştı. Serampor'da gurumla birlikte geçireceğim kesintisiz ayları sabırsızlıkla bekliyordum.

"Aşramda görev almalısın." Sri Yukteswar benim şevk içinde gelişimden memnun olmuştu. "Görevlerin, ziyaretçileri ağırlamak ve diğer müritlerin ça-

lışmalarını denetlemek olacak."

Bu konuşmadan on beş gün sonra, Doğu Bengal'den gelen genç bir köylü olan Kumar, *aşram*da eğitilmek üzere kabul edildi. Dikkat çekecek kadar zeki olan Kumar, çabucak Usta'nın sevgisini kazandı. Anlaşılmaz bir sebepten dolayı, Sri Yukteswar yeni gelene karşı eleştiriden uzak bir tavır geliştirdi.

"Mukunda, bırak senin görevlerini Kumar üstlensin. Sen kendi vaktini yer süpürmeye ve yemek pişirmeye ayır." Usta, bu yeni talimatlarını, yeni çocuk bize katıldıktan bir ay sonra vermişti.

Lider olma fikriyle kendinden geçen Kumar, *aşram*da zalim bir derebeyi gibi davranmaya başladı. Sessiz bir isyan içinde olan diğer müritler, günlük öğütler için bana gelmeye devam ettiler. Bu durum böylece üç hafta sürdü; sonra Kumar'la Usta arasında geçen bir konuşmaya kulak misafiri oldum.

"Mukunda çekilmez biri!" dedi oğlan. "Sen denetçi olarak beni seçtin, ama diğerleri ona gidip, onun sözünü dinliyorlar."

"Bu yüzden onu mutfağa, seni ise oturma odasına atadım—değerli bir liderin, hükmetmeyi değil, hizmet etmeyi arzuladığını anlayabilesin diye." Sri Yukteswar'ın utandırıcı ses tonu, Kumar için yeniydi. "Sen Mukunda'nın mevkiini istedin, fakat o yeri hakkıyla koruyamadın. Şimdi, aşçı yardımcısı olarak eski görevine dön."

Bu utandırıcı olaydan sonra Usta, Kumar'a karşı yine eskisi gibi alışılmamış bir hoşgörüyle davranmaya devam etti. Çekimin gizemini kim çözebilir? Gurumuz, Kumar'da—diğer müritlerinde bulunmayan—çekici bir pınar keşfetmişti. Çocuk, açıkça Sri Yukteswar'ın en gözde öğrencisiydi, fakat bu bende hiçbir ümitsizlik duygusu uyandırmamıştı. Ustaların bile sahip olduğu kişisel mizaçlar, yaşamın desenine büyük bir karmaşıklık katar. Benim ayrıntılardan etkilenmeyen bir doğam vardır; Sri Yukteswar'dan, dışa dönük takdirin çok üzerinde bir yarar bekliyordum.

Birgün Kumar, ortada hiçbir neden yokken, beni zehirlercesine konuştu; derinden incindim.

"Göğsün kabarmaktan neredeyse patlayacak!" dedim ve doğruluğunu sezgisel olarak hissettiğim bir uyarıda bulundum: "Davranışlarını düzeltmezsen, birgün sana bu *aşram*ı terketmen söylenecek."

Kumar, alaylı bir şekilde gülerek, tam o sırada odaya girmiş olan gurumuza sözlerimi tekrar etti. Azarlanacağımdan emin bir halde, uysalca bir köşeye çekildim.

"Belki Mukunda haklıdır." Usta'nın çocuğa verdiği cevap, alışılmadık derecede soğuk bir tonla söylenmişti.

Bir sene sonra Kumar, çocukluğunu geçirdiği evine bir ziyarette bulunmak için yola çıktı. Müritlerinin hareketlerini hiçbir zaman otoritesini kullanarak kontrol etmeyen Sri Yukteswar'ın, bu yaptığını sessiz kalarak onaylama-

masına aldırmadı. Birkaç ay sonra Serampor'a geri döndüğünde, çocukta sevimsiz bir değişikliğin varlığı açıkça görülüyordu. Zekice parlayan bir yüze sahip, heybetli Kumar yoktu artık. Önümüzde, son zamanlarda birkaç kötü alışkanlık kazanmış, üstünlükten uzak bir budala durmaktaydı.

Usta beni çağırdı ve kalbi kırılmış bir halde, oğlanın artık manastır hayatına uygun olup olmadığını benimle görüştü.

"Mukunda, Kumar'a yarın *aşramı* terketmesi konusunda talimat vermeyi sana bırakıyorum; ben yapamam!" Sri Yukteswar'ın gözlerinde yaşlar birikti, fakat hızla kendini kontrol etti. "Çocuk, beni dinleyip de gidip o sakıncalı arkadaşlarıyla birlikte olmasaydı, bu çukurlara asla düşmezdi. Benim korumamı reddetti; onun gurusu hâlâ nasırlaşmış dünya olmalı."

Kumar'ın gidişi bende hiçbir sevinç uyandırmadı; bir ustanın sevgisini kazanma özelliğine sahip birinin, nasıl bu kadar kolayca dünyanın cazibesine cevap verebildiğini, üzüntü içinde kendi kendime sordum. Şarap ve cinsellik zevkleri, doğal insanın içinde kök salmıştır; onları değerlendirmek için kişide bir algı duyarlılığının bulunması gerekmez. Duyuların oyunları, pembe renkli çiçekleriyle güzel kokular yayan, her dem taze zakkum ağacına benzetilebilir; aslında, o bitkinin her tarafı zehirlidir.[101] İnsanın, kör bir şekilde binlerce dışa dönük yönde aramakta olduğu, o mutlulukla parlayan kurtuluş diyarı, aslında kişinin kendi içinde yatar.

"Keskin zekâ, iki taraflıdır," dedi bir keresinde Usta, Kumar'ın parlak zihnini kastederek. "Bir bıçak gibi, cehaletin çıbanını yarmak ya da bizzat kendi başını kesmek için, yapıcı veya yıkıcı bir şekilde kullanılabilir. Zekâ ancak, ruhsal yasadan kaçınılamayacağının anlaşılmasından sonra doğru bir şekilde yönlendirilebilir."

Gurum, kadın olsun erkek olsun tüm müritlerine çocuklarıymış gibi davranıyor ve onlarla özgürce bir arada olabiliyordu. Onların ruhlarındaki eşitliği algılayıp, hiçbir ayırım yapmaz ve hiç taraf tutmazdı.

"Uykuda, erkek mi yoksa kadın mı olduğunu bilmezsin," derdi. "Nasıl bir kadını taklit eden bir erkek, kadına dönüşmezse, aynı şekilde erkeği de kadını da taklit eden ruh, değişmeden aynı kalır. Ruh, Tanrı'nın şartlara bağlı olmayan, değişmez suretidir."

Sri Yukteswar asla kadınları, "erkeğin düşüş"üne sebep olarak görüp onlardan kaçınmaz ve onları suçlamazdı. Kadınların da, diğer cinsten gelen günah çağrısına karşı koymaları gerektiğini söylerdi. Bir keresinde Usta'ya, niçin eski bir azizin, kadınlara, "cehennemin kapısı" dediğini sormuştum.

"Bir kız, bu azizin gençliğinde onun zihnindeki huzuru oldukça kaçırmış olmalı," diye cevap verdi gurum, kınayan bir sesle. "Öte yandan sözünü ettiği şey, kadının kendisi değil, o kişinin kendini kontrol etmesindeki bazı eksiklikler olabilir."

Ziyaretçilerden biri, *aşram*da müstehcen bir hikâye anlatmaya kalktığında, Usta, tepki göstermeyen bir sessizliğe bürünürdü. "Güzel bir yüzün tahrik edici kırbacıyla dövülmenize izin vermeyin," derdi müritlerine. "Duyularının kölesi olmuş insanlar dünyadan nasıl tat alabilirler? Kendilerini gerçek çamura bulayan böyle insanların gözünden, dünyanın fark edilmeyen çiçekleri kaçmaktadır. Kendini ilkel şehvetlere kaptırmış bir insan için, tüm ince ayırımlar kayıp demektir."

*Maya*dan kaynaklanan cinsellik aldatmacasından kurtulmak isteyen öğrenciler, Sri Yukteswar'dan sabırlı ve anlayışlı öğütler alırlardı.

"Oburluğun değil de acıkma duygusunun nasıl mantıklı bir amacı varsa, cinsel içgüdü de, Doğa tarafından, doymak bilmez arzuları tutuşturmak için değil, sadece türlerin çoğalması için ekilmiştir," derdi. "Yanlış arzularınızı hemen şimdi yok edin; öbür türlü bu arzular, astral beden fiziksel çerçeveden ayrıldıktan sonra da sizinle birlikte kalacaktır. Bedenin zayıf olduğu zamanlarda bile, zihin daima dirençli olmalıdır. Eğer günaha çağrı, size zalim bir kuvvetle saldırırsa, onu kişisellikten uzak bir analiz ve yılmaz bir iradeyle yenin. Her doğal ihtirasın üstesinden ustalıkla gelinebilir.

"Güçlerinizi muhafaza edin. Duyuların tüm dallanmış nehirlerini sakince emen, her şeyi içine alan bir okyanus gibi olun. Hergün yenilenen duyusal arzular, sizin iç huzurunuzu tüketip yok eder; bu arzular, yaşamsal suların, materyalizmin çorak toprağında harcanmasına yol açan bir haznedeki delikler gibidir. Yalnış arzuların kuvvetli ve harekete geçirici dürtüsü, insanın mutluluğunun en büyük düşmanıdır. Dünyada bir ego-kontrol aslanı olarak dolaşın; duyusal zayıflıkların sizi çelmeleyip düşürmesine izin vermeyin!"

Gerçek inanç sahibi biri, sonunda tüm içgüdüsel zorunluluklardan kurtulur. İnsanî sevgiye duyduğu ihtiyacı, sadece Tanrı'ya duyulan bir arzuya dönüştürür—her yerde varolan Tanrı'ya karşı olan bu aşk, tek başına yaşanır.

Sri Yukteswar'ın annesi, benim gurumu ilk ziyaret ettiğim yerde, Banaras'ın bir mahallesi olan Rana Mahal'da yaşardı. Cana yakın ve müşfik biriydi, buna karşın oldukça kesin hükümleri olan bir kadındı. Bir gün, onun evinin balkonunda durup, anne ile oğlun birbiriyle konuşmasını seyrettim. Usta, kendine has sakin ve anlayışlı yöntemiyle, annesini bir konuda ikna etmeye çalışıyordu. Göründüğü kadarıyla bu hususta başarısızdı çünkü kadın şiddetle kafasını sallıyordu.

"Hayır, hayır, oğlum, artık git! Senin bilgece sözlerin bana göre değil! Ben senin müridin değilim!"

Sri Yukteswar daha fazla tartışmadan, azarlanmış bir çocuk gibi geri çekildi. Kadın mantıksız bir ruh hali içindeyken bile, Usta'nın annesine karşı olan büyük saygısı beni oldukça etkilemişti. Kadın onu bir bilge olarak değil, sadece kendi küçük oğlu olarak görüyordu. Bu ufak olayın çekici bir yönü vardı;

gurumun, içe doğru alçakgönüllü, dışa doğru ise yumuşamak bilmeyen, o alışılmamış doğasını dolaylı bir yoldan ortaya çıkarmaktaydı.

Manastır kurallarına göre bir *svami*, dünyevî işlere yeterince zaman ayırır ancak o işlere bağlı kalmaz. *Svami*, bir aile reisinin yapmak zorunda olduğu geleneksel ailevi törenleri yapmayabilir. Buna karşın, eski *Svami Düzeni*'ni yeniden organize eden Şankara, bu yasakları tanımamıştır. Sevgili annesinin ölümünden sonra, onun bedenini, yukarı kaldırdığı elinden fışkıran tanrısal bir ateşle yakmıştır.

Sri Yukteswar da—Şankara'nınki kadar hayret verici bir şekilde olmasa da—sınırlayıcı kuralları bilmezlikten gelmişti. Annesi öldüğünde, Ustam, Banaras'taki kutsal Ganj'ın kıyısında bir ceset yakma töreni düzenledi ve aile reisi geleneklerine uyarak birçok brahmine yemek verdi.

*Şastra*lara ilişkin yasaklamalar, *svami*lerin kısır kişiliklerin üstesinden gelmelerine yardımcı olmak içindir. Şankara da Sri Yukteswar da, varlıklarını, Kişisellikten Uzak Ruh'la karıştırıp birleştirmişlerdi; kurallarla korunmaya ihtiyaçları yoktu. Bazen de bir usta, bir kanunu, altında yatan ilkenin şekilden bağımsız ve üstün olduğunu gözler önüne sermek için kasten yok sayar. Bu şekilde davranan İsa, dinlenme gününde çalışmanın yasaklanmış olmasına karşın, o günlerde gidip tarladan başak toplamıştır. Kendisini bu nedenle eleştirenlere verdiği yanıt da şudur: "İnsan Sept günü için değil, Sept günü insan için yaratıldı."[102]

Kutsal metinlerin dışında, Sri Yukteswar çok az okurdu. Buna karşın, daima en yeni bilimsel buluşlardan ve bilimdeki diğer gelişmelerden haberdardı.[103] Parlak bir konuşmacı olan Usta, konuklarıyla sayısız konuda düşünce alışverişi yapmaktan hoşlanırdı. Gurumun her an hazır olan nükteciliği ve insana keyif veren gülüşü, her tartışmaya canlılık katardı. Genellikle ciddi bir insan olmasına karşın usta, hiçbir zaman sıkıcı biri olmamıştı. "İnsanların, Tanrı'yı aramaları için 'yüzlerinin şeklini bozmaları' gerekmez," dedi İncil'den aktararak.[104] "Unutma ki Tanrı'yı bulmak, tüm kederlerin gömülmesi demektir."

İnziva evine gelen filozof, profesör, avukat ve bilim adamlarından bir kısmı ilk ziyaretlerinde, tutucu bir din adamıyla karşılaşacakları düşünürlerdi. Arada bir de kibirli bir gülümseme veya alaylı bir hoşgörü, yeni gelenlerin yalnızca dindarlıkla ilgili birkaç soğuk söz beklediklerini ortaya koyardı. Sri Yukteswar'la konuştuktan ve onun, kendi uzmanlık alanlarına giren bilgi dallarında derin bir kavrayışa sahip olduğunu keşfettikten sonra ziyaretçiler, *aşram*dan gönülsüzce ayrılırlardı.

Gurum, genellikle konuklara karşı ılımlı ve nazikti; onları cezbedici bir içtenlikle karşılardı. Bunun yanında bencillik bağımlıları, bazen kendi yararlarına olacak kuvvetli bir şoka maruz kalırlardı. Usta, ya soğuk bir ilgisizlikle ya da dehşetli bir muhalefetle dikilirdi karşılarına: Buz veya demir!

Bir keresinde ünlü bir kimyager, Sri Yukteswar'la tartışmaya girişti. Bilim, Tanrı'yı gözlemlemeye yarayan hiçbir araç meydana getirmiş olmadığından, ziyaretçi O'nun varlığını kabul etmiyordu.

"Demek Yüce Varlık'ı deney tüplerinde ayrıştırmaya muvaffak olamadın!" Usta'nın bakışları sertti. "Ben yeni bir deney öneriyorum: Düşüncelerini aralıksız olarak yirmi dört saat incele. Sonra da Tanrı'nın orada mevcut olmayışına daha fazla şaşma."

Tanınmış bir bilim adamı da benzer bir sarsıntı geçirmişti. Aşramı ilk ziyaret edişiydi. Ziyaretçimiz *Mahabharata*'dan, *Upanişad*'lardan ve *Şankara*'nın *bhasya*larından (yorumlarından) bölümler okurken, kirişler çınlıyordu.[105]

"Evet, konuşmanızı bekliyorum." Sri Yukteswar'ın sesinin tonu rica doluydu. Bilgin, şaşırmıştı.

"Bize kutsal metinlerden pek çok pasaj okudunuz," dedi Sri Yukteswar. Ziyaretçiyle aramda saygılı bir mesafe bırakarak, odadaki köşemde çömelmiştim. Usta'mın sözleri içimi neşeyle doldurmuştu. "Özellikle kendi yaşam deneyiminizden yola çıkarak, bu sözlere hangi özgün yorumu getiriyorsunuz? Hangi kutsal metinleri özümseyip, kendi parçanız haline getirdiniz? Bu ebedî gerçekler hangi yollarla sizin doğanızı tazeledi? Diğer insanların sözlerini mekanik bir şekilde tekrarlayan, içi boş bir gramofon olmaktan hoşnut musunuz?"

"Pes ediyorum!" dedi bilim adamı. Usta'nın sözleri karşısındaki çaresizliği oldukça gülünçtü. "Aslında hiçbir içsel kavrayışa sahip değilim ben."

Belki de ilk defa olarak, zekice yerleştirilmiş bir virgülün, ruhsal bir komaya girişi önleyemeyeceğini anlamış bulunuyordu.[106]

"Özden uzak olan bu bilgiçler, ışıktan boş yere bahsediyorlar," dedi gurum, yola getirilmiş olan adamın ayrılışından sonra. "Felsefeyi basit bir zihin açıcı alıştırma olarak ele alıyorlar. Yüksekten attıkları düşünceleri, ne kaba dünyevî eylemlerle ilintilidir ne de sıkı bir iç disiplinle."

Usta, sadece kitap bilgisi edinmenin yetersizliğini başka fırsatlarla da vurgulamıştı.

"Bir şeyi anlamakla, o şey hakkında geniş bir kelime hazinesine sahip olmayı birbirine karıştırmayın," diye uyarırdı çevresindekileri. "Kutsal yazılar, her defasında tek bir kıta okunarak yavaş yavaş özümsenirse, insanın içsel anlayış arzusunu harekete geçirmek açısından faydalıdır. Başka türlü, sürekli akla dayalı bir çalışma, kibirlilik, yanlış tatmin ve sindirilmemiş bilgi şeklinde sonuç verebilir."

Sri Yukteswar yazıtlarla ilgili eğitim konusunda, kendi deneyimlerinden birini anlatmıştı. Olay, Usta'nın meşhur bir öğretmen olan Dabru Ballav'ın yöntemini gözlemlemek için gittiği, doğu Bengal'daki bir ormanda bulunan inziva evinde geçmişti. Ballav'ın hem kolay hem zor olan metodu, Hindistan'ın

çok eski geçmişinde oldukça yaygındı.

Dabru Ballav, ıssız bir ormanda müritlerini çevresine toplamış. Kutsal *Bhagavad-Gita* önünde açık durmaktaymış. Sebatla, bir bölüme yaklaşık bir saat kadar bakıp gözlerini kapatmışlar. Bir yarım saat daha geçmiş. Dabru, kısa bir yorum yapmış. Hareketsizce, tekrar bir saat kadar meditasyon yapmışlar. Sonunda guru konuşmuş.

"Şimdi bu kıtayı anlıyor musunuz?"

"Evet, efendim." Gruptakilerden biri bu iddiada bulunmaya cüret etmiş.

"Hayır, tam olarak değil. Bu kelimelere yüzyıllar boyu Hindistan'ı yeniden gençleştirme gücünü veren ruhsal canlılığı ara." Sessizlik içinde bir saat daha geçirmişler. Usta, öğrencilerin gitmesine izin verip, Sri Yukteswar'a dönmüş.

"*Bhagavad-Gita*'yı bilir misin?"

"Hayır, efendim; her ne kadar gözlerim ve zihnim onun sayfaları üzerinden birçok defa geçmiş olsa da, onu tam bilmem."

"Yüzlerce insan bana daha farklı cevap verdi!" Büyük bilge, Usta'ya gülümseyerek bakmış. "Eğer bir insan kendini, kutsal metinlere ait dışa dönük bir bilgi zenginliği sergilemekle meşgul ederse, paha biçilmez inciler için sessizce kendi içine dalmaya nasıl zaman ayırabilir?"

Sri Yukteswar da kendi müritlerinin çalışmalarını, aynı şekilde, tek noktaya yoğun odaklanış metoduyla yönetirdi. "Bilgelik, gözlerle değil, atomlarla özümsenir," derdi. "Bir gerçeğin kabulüne, sadece beyninizde değil, varlığınızda da ulaşırsanız, gerçeğin anlamını doğrulamak için bir eylemde bulunmaya utanırsınız." Öğrencilerinden birinde, kitap bilgisini ruhsal anlayış için gerekli bir basamak olarak görmek gibi bir heves fark ettiğinde, bunu kırmaya çalışırdı.

"*Rişi*lerin bir cümlede anlattıkları derinlikler, okullu yorumcuları nesiller boyu meşgul eder," derdi. "Sonu gelmeyen edebî tartışmalar, miskin zihinler içindir. 'Tanrı'dır', hatta (yalnızca) 'Tanrı' düşüncesinden daha hızlı özgürlüğe kavuşturan başka hangi düşünce vardır?

Ancak insanın sadeliğe, basitliğe dönmesi hiç de kolay bir şey değildir. Bir entelektüel için, ezberlenmiş tantanalar, "Tanrı"nın kendisinden daha önemlidir. Bu kadar geniş ve çeşitli bilgiyi zihninde tutmakla, egosunu tatmin etmiş olur.

Zenginliklerinin veya dünyevî konumlarının gururlu bir şekilde farkında olan insanlar, Usta'nın huzurundayken, sahip oldukları diğer şeylere bir de alçakgönüllülüğü eklemek zorunda kalırlardı. Bir keresinde yerel bir sulh hâkimi, Puri'de, deniz kıyısındaki inziva evinde Usta'yla bir görüşme yapmak istemişti. İnsafsızlığıyla tanınan bu adamın yetkileri arasında, *aşram*ımıza el koyup onu bizden almak da vardı. Bu gerçeği guruma aktardım. Buna karşın Usta, prensiplerinden vazgeçmeyen bir havayla oturdu ve ziyaretçiyi selamla-

mak için ayağa kalkmadı.

Hafifçe gergin bir halde, kapının yakınına çömeldim. Sri Yukteswar, tahta bir kutunun üstüne ilişmek zorunda olan ziyaretçi için bir sandalye getirmemi söylememişti. Adamın, kendi önemine uygun törensel bir biçimde karşılanacağı şeklindeki bariz beklentisi karşılanmamıştı.

Metafizik konular üzerine bir tartışma başladı. Misafir, kutsal metinleri yanlış yorumlayarak, pot üstüne pot kırmaktaydı. Düşüncelerinin yanlışlığı ortaya çıktıkça, hiddeti de artıyordu.

"Lisans üstü sınavında birinci olduğumu biliyor musun?" Mantık denen şey onu bütünüyle terk etmişti, ama o hâlâ bağırıyordu.

"Bay Yargıç, buranın mahkeme salonu olmadığını unutuyorsunuz," diye cevap verdi Usta kendi davranışını değiştirmeden. "Çocukça sözlerinize bakan biri, üniversite kariyerinizin dikkate değer olmadığını sanır. Üniversite derecesinin, *Veda*'ların kavranmasıyla hiçbir ilgisi yoktur. Azizler, iktisatçılar gibi her ders yılı sonunda takımlar halinde üretilmezler."

Uzunca bir sessizlikten sonra, ziyaretçi içtenlikle güldü.

"Bu, benim, tanrısal bir yargıçla ilk karşılaşmam," dedi. Daha sonra doğal olarak varlığının bir parçası ve bir kısmı haline gelmiş olan hukuksal terimlerle, bir "deneme süresi"nce mürit olarak kabul edilmesi şeklinde resmî bir ricada bulundu.

Bazı durumlarda Sri Yukteswar, Lahiri Mahasaya'nın da yaptığı gibi, *Svami Düzeni*'ne katılmak isteyen "olgunlaşmamış" öğrencileri hayal kırıklığına uğratırdı. Her iki usta da, "Kişide henüz Tanrı idrakı yokken, o turuncu elbiseyi giymek, toplumu yanlış yola sevketmek demektir," demiştir. "Feragat edişin, yersiz bir gurura neden olarak size zarar verebilecek dışa dönük simgelerini unutun. Sizin ruhsal olarak her gün, düzenli bir şekilde ilerlemenizden başka hiçbir şeyin önemi yoktur; bunun için de *Kriya Yoga*'yı kullanın."

Bir insanın değerini ölçerken bir aziz, dünyanın değişken ölçü çubuklarından çok daha farklı, sabit bir kriter kullanır. Kendi görüşüne göre birçok çeşitliliğe sahip olan insanlık, bir ustanın görüşüyle sadece iki sınıfa bölünmüştür: Tanrı'yı aramayan cahil insanlar ve O'nu arayan zeki insanlar.

Gurum, mülkünün yönetimi ile ilgili ayrıntılarla bizzat kendi ilgilenirdi. Çeşitli fırsatlarda, vicdansız bazı insanlar, Usta'ya ailesinden kalmış olan arazinin mülkiyetini ele geçirmeye yeltendiler. Sri Yukteswar, kararlılıkla ve hatta kışkırtıcı davalar açarak, her hasmını yendi. Bu sıkıcı ve üzücü işlere, müritlerine asla yük olmamak veya onlardan bir şeyler bekleyen bir guru durumuna düşmemek için katlandı.

Çoğu kez insanı dehşete düşürecek kadar açık sözlü olan Ustam'ın, ekonomik açıdan bağımsızlığı, diplomasinin kurnazlıklarına başvurmak zorunda kalmamasını sağlıyordu. Çeşitli çıkar entrikalarından haberi yoktu. Destekleyi-

cilerinin gururunu okşamak zorunda kalan hocaların aksine benim gurum, başkalarının zenginliğinin açık veya gizli etkilerine karşı tamamen kapalıydı. Hiçbir zaman, hiçbir şey için, üstü kapalı bir şekilde bile para istediğini duymadım. Ustam'ın *aşram* eğitimi, tüm müritlere karşılıksız olarak verilirdi.

Bir gün, Serampor'daki *aşrama*, resmi bir davette bulunmak için bir mahkeme memuru geldi. Kanai ismindeki bir mürit ve ben, Usta'nın yanına kadar adama eşlik ettik.

Memurun Sri Yukteswar'a karşı tavrı saldırgandı: "İnziva evinizin gölgelerini bırakıp, bir mahkeme salonunun dürüst havasını koklamak size iyi gelecektir," dedi hor gören bir sesle.

Kendimi tutamadım. "Ağzından küstahça tek bir kelime daha çıkarsa, kendini yerde bulursun!" diye tehdit ederek öne fırladım.

Kanai de memura bağırıyordu. "Seni zavallı mahluk! Küfürlerini bu kutsal *aşrama* sokmaya nasıl cesaret edersin?"

Fakat Usta, kendisine hakaret etmiş olan adamın önüne geçerek onu savundu. "Hiçbir şeyin sizi heyecanlandırmasına izin vermeyin. Bu adam sadece doğru olan görevini yapıyor."

Maruz kaldığı bu iki farklı tavra son derece şaşıran memur, saygı içinde özür dileyen birkaç kelime mırıldanarak, hızla uzaklaştı.

Son derece ateşli bir karakteri olan ustanın, kendi içinde bu kadar sakin olabildiğini görmek hayret vericiydi. Ustam, *Veda*'lardaki 'Tanrı adamı' tanımına tam anlamıyla uymaktaydı: "Şefkatin söz konusu olduğu yerlerde çiçekten daha yumuşak; ilkelerin tehlikeye düştüğü durumlarda, gök gürültüsünden daha güçlü."

Bu dünyada daima, Browning'in deyimiyle, "kendileri karanlık olduklarından, ışığa katlanamayan"lar vardır. Arada sırada, dışardan gelen biri, hayal ürünü bir şikâyetle sinirlenerek, Sri Yukteswar'ı azarlardı. Benim soğukkanlı gurum ise, terbiyeli bir şekilde dinler ve söylenenlerde bir gerçeklik payı olup olmadığını görmek için, kendini analiz ederdi. Bu sahneler bana, Usta'nın eşsiz gözlemlerinden birini anımsatırdı: "Bazı insanlar, diğerlerinin kafalarını keserek uzun boylu olmaya çalışırlar!"

Bir azizin tükenmek bilmeyen huzuru, tüm öğütlerin ötesinde bir etkiye sahiptir. "Geç öfkelenen adam yiğitten iyidir ve nefsine egemen olan kişi, şehirler fethetmiş bir kumandandan iyidir."[107]

Sık sık, "Eğer şöhret veya dünyevî başarıya odaklanmış olsaydı, muhteşem Ustam, rahatlıkla bir imparator veya dünyayı sarsan bir savaşçı olabilirdi," diye düşünürdüm. O ise, bunların yerine, insanın içindeki hiddet ve bencillik kalelerinde fırtınalar koparmayı yeğlemiştir ki, bu kalelerin düşmesiyle, insan yükselir.

12. Bölüm Notları

80 *Durgapuja*: "Durga'ya ibadet." Bu, Bengal takviminin ana festivalidir ve çoğu yerde *Asvina* (Eylül-Ekim) ayında dokuz gün süreyle kutlanır. Kelime anlamı "erişilmez" olan *Durga*, kişileştirilmiş dişi yaratıcı güç *Şakti*'nin, yani Yüce Anne'nin bir cephesidir. Yüce Anne, geleneksel olarak tüm kötülükleri yok edendir.

81 Sri Yukteswar, 10 Mayıs 1855'te doğmuştu.

82 *Yukteswar* kelimesi, "*İşvara*'yla (Tanrı'nın bir ismi) birleşmiş" anlamına gelir. *Giri*, sınıflandırılmış on eski *Svami* dalından biridir. *Sri*, "kutsal" anlamına gelir; bir isim değil saygı belirten bir unvandır.

83 *Samadhi*'nin kelime anlamı, "bir araya toplamak"tır. *Samadhi*, bir yoginin, bireyselleşmiş ruhla Kozmik Ruh'un aynı oluşunu algıladığı, mutluluk dolu bir üstün-bilinçlilik halidir.

84 Fizyologlara göre horlama, tam bir rahatlamanın işaretidir.

85 Hindistan'da manda sütü yağını eritip kaynatarak yapılan sade yağ. (ç.n.)

86 *Dal*, soyulmuş bezelye veya başka baklagillerden yapılmış koyu bir çorbadır. *Çanna* ise, yeni kesilmiş sütten yapılan bir peynirdir; genellikle küp şeklindedir ve patatesle birlikte pişirilir.

87 İngilizcesi Communion (ç.n.)

88 Bir yoginin, dışa dönük duyu organlarını kullanmaksızın görme, tat alma, koklama, dokunma ve duyma şeklinde her yerde varolan güçleri, *Taittiriya Aranyaka*'da şu şekilde betimlenmiştir: "Kör adam, inciyi deldi; parmaksız olan ona bir iplik geçirdi; boyunsuz olan onu boynuna taktı ve dilsiz olan ona övgüler yağdırdı."

89 "*Ahimsada* (şiddetten kaçınma) mükemmelleşmiş bir insanın huzurunda, [herhangi bir yaratığa karşı] düşmanlık duygusu uyanmaz." Yoga Sutraları 11: 35.

90 Kobra, görüş sahası içindeki her hareketli cisme süratle saldırır. Birçok durumda, insanın, güvenlik için tek çaresi tamamen hareketsiz durmasıdır. Her sene yaklaşık beş bin kişinin ölümüne sebep olduğu Hindistan'da, kobradan çok korkulur.

90 Kobra, görüş sahası içindeki her hareketli cisme süratle saldırır. Birçok durumda, insanın, güvenlik için tek çaresi tamamen hareketsiz durmasıdır. Her sene yaklaşık beşbin kişinin ölümüne sebep olduğu Hindistan'da, kobradan çok korkulur.

91 Aslında Lahiri Mahasaya "Yukteswar" (manastıra ait isim; gurum, bu ismi, Lahiri Mahasaya'nın ölümünden sonra almıştı) değil, "Priya" demiş (Usta'nın ilk ismi). Burada ve bu kitaptaki başka birkaç yerde, okuyucunun kafasını iki isimle karıştırmamak için "Yukteswar" kullanılmıştır.

92 "Bunun için size diyorum ki, duayla dilediğiniz her şeyi daha şimdiden almış olduğunuza inanın, dileğiniz yerine gelecektir." Markos 11: 24. Tanrı'yla birleşmiş ustalar, bu olayda Lahiri Mahasaya'nın Sri Yukteswar için yapmış olduğu gibi, tanrısal anlayışlarını, iler düzeydeki öğrencilerine tam olarak aktarabilmektedirler.

93 "İçlerinden biri baş kâhinin kölesine vurarak sağ kulağını uçurdu.

Ama İsa, "Bırakın, yeter!" dedi ve kölenin kulağına dokunarak onu iyileştirdi". Luka 22: 50-51.

94 "Kutsal olanı köpeklere vermeyin. İncilerinizi domuzların önüne atmayın. Yoksa bunları ayaklarıyla çiğnedikten sonra dönüp sizi parçalayabilirler." Matta 7: 6.

95 Guru, orucu doğal bir arınma metodu olarak onaylardı; fakat özellikle bu mürit, bedeniyle aşırı derecede meşgul oluyordu.

96 Bir keresinde, ben yanında yokken, Keşmir'de hastalanmış.

97 Fizyoloji alanında Nobel Ödülü almış cesur bir tıp adamı olan Charles Robert Richet, şöyle yazmıştır: "Metafizik, henüz resmi bir bilim değildir, o şekilde tanınmamıştır. Fakat olacaktır... Edinburgh'da, 100 fizyoloğun önünde, öğrenmemizdeki tek aracımızın beş duyumuz olmadığını ve bir gerçek kırıntısının bazen akla başka yollardan da eriştiğini ileri sürebilmiştim.... Bir olayın ender meydana gelişi, onun varolmadığını göstermez. Bir çalışmanın zor olması, onu anlamamak için bir sebep midir? ... Metafiziğe okült bir bilim diyerek hakaret edenler, simyanın sihirli iksirinin asılsız olduğu sebebiyle kimyaya hakaret edenler kadar kendilerinden utanacaklardır....İlkeler açısından sadece Lavoisier, Claude Bernard ve Pasteur'ün ilkeleri yani her yerde ve her zaman deneysel olanlar geçerlidir. Öyleyse, insanın düşüncelerinin yönünü değiştirecek olan yeni bilime selam olsun."

98 Nefessizlik durumu olarak tanımlanan *Samadhi,* üstün-bilinçlilik durumuna işaret etmektedir.

99 Haham Israel H. Levinthal, New York'ta verdiği bir konferansta. "Bilincimiz ve bilinçaltımız, bir üstün-bilinçlilik tacını taşımaktadırlar," demiştir. "Yıllar önce, İngiliz psikolog F. W. H. Myers de, 'varlığımızın derinliğinde saklı bir çöplük yığını olduğu kadar aynı zamanda bir de hazine yuvası olduğunu' belirtmişti. Yeni *üstün-bilinçlilik* psikolojisi, Bütün araştırmalarını insanın doğasındaki bilinçaltı üzerinde merkezleyen psikolojinin tersine olarak dikkatini, hazine yuvası—insanlardaki harika, bencillikten uzak ve kahramanca faaliyetlerin sadece onun sayesinde açıklanabildiği bölge—üzerinde odaklamaktadır."

100 *Jnana*: bilgelik; *Bhakti,* ibadet; Tanrı'ya giden iki ana yol. ('jnana', 'nyana' diye okunur (ç.n.)

101 "İnsan, uyanıkken, duyusal zevkleri tatmak için olağanüstü bir çaba harcar; duyu organlarının oluşturduğu grubun tamamı yorulduğunda ise, elinde mevcut olan zevki bile unutup, gerçek doğası olan ruhta dinlenmeyi tadabilmek için uyumaya gider," diye yazmıştır, büyük *Veda*ntist Şankara. "Dolayısıyla duyular-ötesi

mutluluğun elde edilmesi son derece kolaydır ve bu mutluluk, her zaman tiksintiyle biten duyusal hazlardan çok daha üstündür."

[102] Markos 2: 27.

103 Usta, dilediği zaman, bir anda kendini herhangi birinin zihnine ayarlayabilirdi (Patanjali'nin *Yoga Sutraları*'nda, III: 19'da bahsedilen bir yogik güç).

[104] Matta 6: 16.

[105] Dört *Veda*'nın belirli bölümlerinden oluşan *Upanişad*'lar veya *Vedanta* (kelime anlamı, "*Veda*'ların sonu"), Hindu dininin kuramsal tabanını oluşturan temel özetlerdir. Schopenhauer, onların "derin, özgün ve yüce düşünceleri"ne övgüde bulunmuş ve şöyle demiştir: "(*Upanişad*'ların Batı'daki çevirileri sayesinde) *Veda*'lara ulaşabilmek, bence, bu yüzyılın, bundan öncekilere kıyasla insana kazandırdığı en büyük ayrıcalıktır."

[106] Yazar, burada, virgülün İngilizce'deki karşılığı olan 'comma' ve iletişim işlevlerinin yitirildiği hastalık durumlarında görülen 'koma' ile ilginç bir kelime oyunu yapmaktadır. (ç.n.)

[107] Süleymanın Meselleri 16: 32

13. BÖLÜM

Uyumayan Aziz

"Lütfen Himalayaiar'a gitmeme izin ver. Orada, kesintisiz bir yalnızlıkta, tanrısallığa sürekli bir katılımı gerçekleştirmeyi umuyorum."

Gerçekten, bu nankör sözleri bir keresinde Ustam'a yöneltmiştim. Müride zaman zaman saldıran, önceden kestirilemeyen yanılgılardan birine kapılmıştım ve inziva evindeki görevlerle üniversite çalışmaları giderek sabrımı taşırmaktaydı. Yegâne hafifletici sebep, bu teklifi yaptığımda Sri Yukteswar'ı sadece altı aydır tanıyor olmamdı. Onun heybetini henüz tam olarak gözlemlememiştim.

"Himalaya dağlarında yaşayan birçok insan olmasına rağmen, bunlar Tanrı algısına sahip değillerdir." Gurumun cevap verişi sakin ve yalındı. "Bilgeliği, idrak etmiş bir insanda aramak, hareketsiz bir dağda aramaktan daha iyidir."

Ustam'ın, bir dağın değil, kendisinin benim hocam olduğu şeklindeki bu açık sözüne aldırmayıp, ricamı tekrarladım. Sri Yukteswar hiçbir cevap vermedi. Onun sessizliğini, isteğime razı olduğu şeklinde yorumladım–asla güvenilmemesi gereken ancak oldukça kullanışlı bir yorumdu bu.

O akşam, Kalküta'daki evimde yolculuk hazırlıkları yaptım. Bir iki parça eşyamı bir battaniyeye sararken, birkaç sene önce, tavan arasındaki penceremden gizlice dışarı atılan, benzerî bir bohçayı hatırladım. 'Acaba Himalayaiar'a bu seferki kaçışım da mı uğursuzluklarla dolu olacak?' diye düşündüm. İlk defasında ruhsal sevincim oldukça fazlaydı; bu akşam ise, gurumdan ayrılacağım aklıma geldikçe, vicdanım şiddetle sızlıyordu.

Ertesi sabah, Scottish Church College'daki Sanskrit dili hocam Behari Pundit'e gittim.

"Efendim, bana Lahiri Mahasaya'nın harika bir müridiyle olan arkadaşlığınızdan bahsetmiştiniz. Onun adresini rica ediyorum."

"Ram Gopal Muzumdar'ı kastediyorsun. Ben ona "uyumayan aziz" derim. Bir vecd hali içinde, her zaman uyanıktır. Evi Tarakeşvar yakınındaki Ranbajpur'dadır."

Bu bilgine teşekkür ettim ve Tarakeşvar'a gitmek üzere hemen trene bindim. "Uyumayan aziz"den, Himalayalar'da, yalnızlık içinde meditasyona başlamak için izin alıp, kuşkularımı susturmayı umuyordum. Behari Pundit bana, Ram Gopal'ın, Bengal'deki ücra mağaralarda seneler süren *Kriya Yoga* uygulamasından sonra aydınlanmaya kavuştuğunu anlatmıştı.

Tarakeşvar'da, ünlü bir türbeye uğradım. Hindular bu türbeye, Katoliklerin Fransa'daki Lourdes mabedine yaptıkları gibi saygı gösterir. Tarakeşvar'-

da, ailemin bir üyesinin başından geçen olay gibi, sayısız şifa mucizesi gerçekleşmiştir.

"Oradaki tapınakta tam bir hafta oturdum," dedi bir keresinde bana en büyük teyzem. "Tam bir oruç tutarak, dayın Sarada'nın kronik bir hastalıktan iyileşmesi için dua ettim. Yedinci gün, bir elimde şifalı bir bitkinin maddeleştiğini gördüm! Yapraklarını kaynattım ve suyunu dayına verdim. Hastalığı bir anda kayboldu ve bir daha da tekrarlamadı."

Kutsal Tarakeşvar türbesine girdim; mihrapta yuvarlak bir taştan başka hiçbir şey yoktu. Taşın, başlangıcı ve sonu belli olmayan çevresi, Sonsuz'u uygun bir şekilde simgelemektedir. Hindistan'da, evrensel soyutlamalar, okuma yazması olmayan köylüler tarafından bile anlaşılır; gerçekten de, Batılılar bazen Hindistan'ı soyutlamalar içinde yaşamakla suçlarlar!

O anda, o kadar hoşgörüsüz bir ruh hali içindeydim ki, canım taştan simge önünde eğilmek istemedi. *Tanrı, diye düşündüm, sadece ruhun içinde aranmalıdır.*

Tapınaktan diz çökmeden ayrıldım ve hızlı adımlarla uzaktaki Ranbajpur köyüne doğru yürüdüm. Gittiğim yoldan emin değildim. Yoldan geçmekte olan birine sordum; adam uzun uzun düşündü.

Sonunda bir kehanette bulunurmuş gibi, "Bir dört yol ağzına gelirsen, sağa dön ve devam et," dedi.

Söylenenlere uyarak, bir kanalın kıyısına vardım. Karanlık çökmüştü; etrafımdaki ormanlık bölge, göz kırpan ateşböcekleri ve yakındaki çakalların ulumalarıyla canlılığını koruyordu. Ay ışığı bana yardımcı olamayacak kadar zayıftı; iki saat kadar sendeleyerek yürüdüm.

Bir inek çıngırağının "Hoş geldin!" diyen sesi! Ben tekrar tekrar seslenince, bir köylü yanıma geldi.

"Ram Gopal Babu'yu arıyorum."

"Köyümüzde öyle biri yaşamıyor." Adam kendinden emin konuşuyordu. "Sen herhalde yalancı bir dedektifsin."

Adamın, politik açıdan karışmış olan zihnindeki kuşkuları yatıştırmak ümidiyle, durumumu onun iyice anlayacağı şekilde anlattım. Beni evine götürdü ve büyük bir konukseverlik gösterdi.

"Ranbajpur buradan oldukça uzaktadır," dedi. "Dörtyol ağzında, sağa değil, sola dönmeliydin."

Bundan önce danıştığım adam, diye düşündüm üzüntüyle, yolcular için kesin bir tehlike olmalı. İşlenmemiş pirinçten, mercimek dalından ve çiğ muz eşliğinde yenen bir patates pilavından oluşmuş lezzetli bir yemekten sonra, avlunun yanıbaşındaki küçük bir kulübeye çekildim. Uzakta, köylüler, *mridanga*ların ve zillerin yüksek perdeden seserli eşliğinde, şarkılar söylüyorlardı.[108]

O gece uykuya pek az yer vardı; yeri belli olmayan yogi Ram Gopal'e yönlendirilmem için derinden dua ettim. Şafağın ilk ışıklarının kulübemin yarıklarından içeri süzülmesiyle birlikte, Ranbajpur'a doğru yola koyuldum. İnişli çıkışlı çeltik tarlalarından geçerken, orakla biçilmiş dikenli bitkilerin üzerinden ve kurumuş çamur tepecikleri etrafından zorlukla yürüyordum. Arada sırada karşılaştığım köylülerin hepsi de, aynı şekilde, hedefimin "sadece bir *kroşa*" (yaklaşık 3.5 kilometre) uzakta olduğunu söylüyordu. Altı saat içinde, güneş, zaferle ufuktan zirveye ulaşmıştı; bense, sonsuza kadar, Ranbajpur'dan bir kroşa uzakta olacağım duygusuna kapılmaya başlamıştım.

Akşamüstüne doğru, dünyam hâlâ uçsuz bucaksız bir çeltik tarlasından ibaretti. Gökten adeta yağan kaçınılmaz sıcaklık, beni neredeyse çökertecekti. Bir adamın, acelesiz adımlarla bana doğru yaklaşmakta olduğunu gördüm. Her zamanki sorumu sormaya cesaret edemiyordum, çünkü cevap, hep aynı şekilde: "Sadece bir *kroşa*" oluyordu.

Yabancı, gelip yanımda durdu. Kısa boylu ve zayıf bir adamdı. Delici bakışları olan olağanüstü bir çift kara göz dışında, hiçbir özelliği yoktu.

"Ranbajpur'dan ayrılmayı planlıyordum, fakat niyetinin iyi olduğunu bildiğimden seni bekledim." Şaşkınlık içindeki yüzüme doğru parmağını salladı. "Haber vermeden, beni bulabileceğini düşünmek akıllıca bir iş değildi doğrusu. O profesör Behari'nin sana benim adresimi vermeye hakkı yoktu."

Bu ustanın huzurunda, kendimi tanıtmanın sadece laf kalabalığı olacağını düşünerek, karşılanış şeklime biraz kırılmış bir şekilde, konuşmadan duruyordum. Aniden sordu:

"Söyle bana, Tanrı'nın nerede olduğunu düşünüyorsun?"

"Neden sordunuz? O benim içimde ve her yerdedir." Hiç kuşku yok ki şaşkınlığım bakışlarıma da aynen yansıyordu.

"Her şeyi kapsar, ha?" Aziz, kendi kendine güldü. "Öyleyse niçin, genç beyefendi, dün, Tarakeşvar tapınağındaki taştan simgede varolan Sonsuz'un önünde eğilmedin?[109] Sağ ve sol arasındaki inceliği önemsemeyen o yolcu tarafından yanlış yönlendirilerek cezalandırılmana, kibirli tavrın sebep oldu. Bugün de, aynı sebepten dolayı oldukça zor ve rahatsız saatler geçirdin!"

Önümde duran ve dikkate değer hiçbir özelliği olmayan bu bedende, her yerde hazır ve nazır olan bir gözün saklı bulunduğunu farkederek şaşkınlıktan dona kaldım. Söylediklerini bütün kalbimle kabul ettim. Yogiden şifa verici bir güç yayılıyordu; kavurucu tarlanın ortasında, bir anda yeniden canlanmıştım.

"Kişi, Tanrı'ya giden kendi yolunun tek yol olduğunu düşünmeye meyillidir," dedi. "Sayesinde, içteki tanrısallığın keşfedildiği yoga, Lahiri Mahasaya'nın da bize söylediği gibi, şüphesiz en yüce yoldur. Fakat, içimizdeki Tanrı'yı keşfettikten hemen sonra, O'nu dışımızda da algılamaya başlarız. Tarakeşvar'da ve diğer yerlerdeki kutsal türbeler, haklı olarak, ruhsal gücün mer-

kezleri kabul edilip saygı görmektedir."

Azizin eleştiren tavrı yok olmuş, gözleri şefkatle yumuşamıştı. Hafifçe omzuma vurdu.

"Genç yogi, ustandan uzaklara kaçtığını görüyorum. İhtiyacın olan her şey onda var; ona dönmelisin," dedi ve ekledi, "Dağlar senin gurun olamaz." Bu, iki gün önce Sri Yukteswar'ın dile getirdiği düşüncenin aynısıydı.

"Ustaların, sadece dağlarda yaşamak şeklinde bir evrensel zorunlulukları yoktur." Rehberim bana takılarak baktı. "Azizler, Hindistan ve Tibet'teki Himalayalar'ın tekelinde değildir. İnsan, kendi içinde bulmak zahmetine katlanmadığını, bedenini oraya buraya götürerek keşfedemez. Kişi, ruhsal aydınlanma için, dünyanın sonuna kadar bile gitmeyi tüm iradesiyle arzuladığı anda, gurusu onun yanında belirir."

Banaras'ta, inziva evindeki duamı ve ardından Sri Yukteswar'la karşılaşmamı hatırlayarak, söylenenleri sessizce kabul ettim.

"Kapısını kapatıp yalnız kalabildiğin bir odan var mı?"

"Evet." Bu azizin, genelden özele şaşırtıcı bir hızla indiğini düşündüm.

"İşte senin mağaran orasıdır." Yogi, bana, hiçbir zaman unutamayacağım, aydınlık bir bakış lütfetti. "Orasıdır senin kutsal dağın. Tanrı'nın krallığını bulacağın yer, orasıdır."

Azizin basit kelimeleri bir anda, Himalayalar'a karşı içimde doğduğumdan beri varolan tutkuyu yok etmişti. Yanmakta olan bir çeltik tarlasında, dağlar ve sonsuz karlardan oluşmuş bir rüyadan uyanmıştım.

"Genç beyefendi, Tanrı yolundaki susuzluğun takdire değer. Sana karşı büyük bir sevgi hissediyorum." Ram Gopal elimi tuttu ve beni ormanlar arasındaki bir açıklıkta bulunan garip ve hoş bir köycüğe götürdü. Kerpiçten yapılmış evler, hindistan cevizi yapraklarıyla kaplanmıştı ve girişleri, taze tropikal çiçeklerle, kabaca süslenmişti.

Aziz, beni kendi küçük evindeki, bambudan yapılmış gölgelik bir sedire oturttu. Bana şeker katılmış limon suyu ve bir parça akide şekeri verdikten sonra, üstü açık olan iç avluya çıktık ve *lotus* pozisyonunda oturduk. Dört saat meditasyon yaptık. Gözlerimi açtım ve ayın aydınlatmakta olduğu yoginin yüzünün, hâlâ hareketsiz olduğunu gördüm. Ben aç karnıma söz geçirmeye çalışarak, *insanın sadece ekmekle yaşamadığını* tekrarlayıp dururken, Ram Gopal oturduğu yerden kalktı.

"Görüyorum ki acıktın," dedi. "Yemek birazdan hazır olur."

Avludaki toprak bir fırının altında bir ateş yaktı. Kısa bir süre sonra, tabak yerine kullanılan geniş muz ağacı yapraklarından, pirinç ve *dal* yiyorduk. Ev sahibim, yemek hazırlarken kendisine yardım etme önerimi nazikçe reddetmişti.

"Misafir, Tanrı'dır," diyen bir Hindu atasözüne Hindistan'da ezelden beri ciddi bir şekilde uyulur. Daha sonra yaptığım dünya seyahatlerinde, birçok ülkenin kırsal kesiminde, ziyaretçilere karşı benzer bir saygının beslendiğini görerek oldukça etkilendim. Şehir sakinleri içinse, misafirperverliğin keskin ucu, yabancı yüzlerin çokluğundan ötürü körelmiştir.

Küçük, ağaçlıklı köyün ücra bir köşesinde, yoginin yanında çömelmişken, büyük insan yığınları neredeyse hayal edilemeyecek kadar uzakta gibiydi. Küçük kulübedeki oda, bir ateşin yumuşak ışığıyla gizemli bir şekilde aydınlanıyordu. Ram Gopal, benim yatağım olarak yere birkaç yırtık battaniye sererek bir hasırın üzerine oturdu. Onun ruhsal çekiminin etkisiyle, bir soru sormaya cüret ettim.

"Efendim, niçin bana bir *samadhi* ihsan etmiyorsunuz?"

"Sevgili oğlum, tanrısal teması sana nakletmek beni mutlu ederdi, fakat bunu yapmak bana düşmez." Aziz, bana yarım kapalı gözlerle baktı. "Senin ustan, o deneyimi sana kısa bir süre sonra hediye edecek. Bedenin henüz ona ayarlanmış değil. Küçük bir ampulün aşırı bir elektriksel gerilim altında bozulmasına benzer şekilde, senin de sinirlerin henüz evrensel akım için hazır değil. Eğer sana o sonsuz vecd halini şimdi verirsem, sanki her hücren tutuşmuş gibi yanarsın.

"Sen benden aydınlanma istiyorsun," diye devam etti yogi düşünceye dalarak, "ben ise, bu esnada—önemsiz biri oluşumla ve de yaptığım azıcık meditasyonla—Tanrı'yı memnun etmeyi başarıp başaramadığımı ve son hesap verme anında, O'nun gözlerinde ne gibi bir değerim olacağını sorup duruyorum."

"Efendim, Tanrı'yı uzun zamandır, sadakatle aramakta değil misiniz?"

"Fazla bir şey yapmadım. Behari sana hayatımla ilgili bir şeyler anlatmış olmalı. Yirmi yıl boyunca gizli bir mağarada, günde on sekiz saat meditasyon yaptım. Sonra daha da ulaşılmaz bir mağaraya taşındım ve orada, günde yirmi saat yoga bütünleşmesinde kalarak, yirmi beş sene yaşadım. Sürekli Tanrı'yla birlikte olduğumdan, uykuya ihtiyacım yoktu. Bedenim, üstün bilinçliliğin mükemmel sakinliğinde, sıradan bilinçaltı halinin mükemmellikten uzak bir huzur durumundayken olabileceğinden daha çok dinlenmekteydi.

"Uyku esnasında kaslar gevşer; fakat kalp, akciğer ve de dolaşım sistemi hep iş başındadır; onlar hiç dinlenmez. Üstün-bi-linçlilikte, tüm iç organlar, evrensel enerjiyle elektriklenerek, geçici olarak canlılıkları askıya alınmış bir durumda kalır. Bu tür yollarla, senelerce, uyumayı gereksiz buldum. Senin de, uyku olmaksızın geçireceğin zamanlar gelecek."

"Aman Tanrım, bu kadar fazla meditasyon yapmanıza rağmen hâlâ Tanrı'mızın lütfundan emin değilsiniz!" dedim şaşkınlıkla. "Ya bizim gibi zavallı ölümlülere ne demeli?"

"Sevgili oğlum, Tanrı'nın Sonsuzluk'un Kendisi olduğunu görmüyor musun? Bir insanın kırk beş yıllık meditasyonla, O'nu tam olarak bilebileceğini düşünmek, boş bir hayal olur. Buna karşın Babaji, küçük bir meditasyonun bile insanı, ölüm ve ölüm sonrasının dehşetli korkusundan kurtaracağı konusunda bizi temin eder. Ruhsal ideallerini, küçük dağlara odaklama; onu, şartlara bağlı olmayan tanrısal erişimlerin yıldızına bağla. Çok çalışırsan, oraya ulaşacaksın."

Bu ümit beni heyecanlandırmıştı; yogiden, daha başka aydınlatıcı sözler rica ettim. Lahiri Mahasaya'nın gurusu Babaji'yle ilk karşılaşmasının olağanüstü öyküsünü anlattı.[110] Gece yarısına doğru Ram Gopal sessizliğe gömüldü, ben de battaniyeme uzandım. Gözlerimi kapattığımda, şimşek parıltıları gördüm; içimdeki geniş boşluk, sanki ergimiş ışıktan bir odaydı. Gözlerimi açtım ve aynı göz kamaştırıcı parlaklığı gördüm. Oda, iç bakışımla gördüğüm sonsuz semanın bir parçası haline geldi.

"Niçin uyumuyorsun?", dedi yogi.

"Efendim, gözümü açsam da kapasam da, etrafımda şimşekler çakarken nasıl uyuyabilirim?"

"Bu deneyimi elde ederek kutsandın. Ruhsal yayılımlar kolay kolay görülemez." Aziz, birkaç sevgi sözcüğü daha ekledi.

Şafak sökerken, Ram Gopal bana birkaç akide şekeri vererek gitmem gerektiğini söyledi. Ona veda etmek için o kadar gönülsüzdüm ki, yanaklarımdan göz yaşları süzüldü.

"Senin eli boş gitmene izin vermeyeceğim." Yogi şefkatle konuşuyordu. "Senin için bir şey yapacağım."

Güldü ve ısrarla bana baktı. Yere çakılmış gibi hareketsizleştim; azizden yayılan huzur titreşimleri, varlığıma sel gibi aktı. O anda, senelerdir zaman zaman ortaya çıkıp beni rahatsız eden bir sırt ağrısı yok oldu.

Yenilenmiş, parlak bir mutluluğun denizinde yıkanmıştım; artık ağlamıyordum. Ram Gopal'ın ayaklarına dokunduktan sonra, ormana daldım. Ormanın tropikal karışıklığından ve birçok çeltik tarlasından geçerek Tarakeşvar'a vardım.

Orada meşhur tapınağı ikinci bir defa daha ziyaret ettim ve mihrabın önünde tamamen yere kapandım. Yuvarlak taş, içimde beliren görüntüde genişleyerek evrensel küreler haline geldi: Halka halka içinde, bölge bölge üstünde, hepsi tanrısallığın zenginliğiydi.

Bir saat sonra, Kalküta'ya gitmek için mutlulukla trene bindim. Seyahatlerim, yüksek dağlarda değil, Ustam'ın Himalayalar gibi olan huzurunda sona ermişti.

13. Bölüm Notları

108 *Miriganda*: Dini törenler ve toplantılar esnasındaki ilahilerde (*kirtan*) eşlik için yaygın bir şekilde kullanılan ve elle çalınan davul.
109 "Hiçbir şeyin önünde eğilmeyen bir insan, asla kendi yükünü taşıyamaz." Dostoyevski, Ecinniler.
110 Bkz. sayfa 338

14. BÖLÜM

Bir Kozmik Bilinçlilik Deneyimi

"Buradayım, Guruji." Yüzümdeki mahcup ifade, duygularımı söyleyebileceğim herhangi bir şeyden çok daha iyi anlatıyordu.

"Haydi mutfağa gidip yiyecek bir şeyler bulalım." Sri Yukteswar'ın tavrı, *sanki günlerdir değil de birkaç saattir ayrıymışız gibi ilgisizdi.*

"Usta, buradaki görevlerimi âniden bırakıp giderek seni hayal kırıklığına uğratmış olmalıyım; bana kızgın olabileceğini düşündüm."

"Hayır, kızgın değilim elbette! Öfke, sadece engel olunmuş arzulardan kaynaklanır. Ben başkalarından hiçbir şey beklemem, dolayısıyla onların hareketleri, benim isteklerimle çelişemez. Seni kendi amaçlarım için kullanacak değilim; ben, sadece, senin kendi mutluluğunla mutlu olabilirim."

"Efendim, *insan tanrısal sevgiyi belirsiz bir şekilde hisseder, fakat bugün, senin melek gibi kişiliğinde, bu sevginin kesinlikle somut bir örneğini görmekteyim! Dünyada, bir baba bile, kendisine verdiği işi hiçbir şey söylemeden bırakıp giden oğlunu affetmez. Fakat sen, arkamda bıraktığım bir sürü bitirilmemiş işin seni büyük zahmetlere sokmasına rağmen,* bana hiç kızmadın."

Birbirimizin yaşlarla parıldayan gözlerine baktık. Mutluluk dolu bir dalgada kayboldum; gurumun şeklinde, Tanrı'nın, kalbimin sınırlı gayretlerini, kozmik sevginin enginliklerine genişlettiğinin farkındaydım.

Birkaç sabah sonra, Usta'mın boş oturma odasına gitmeyi başarabildim. Meditasyon yapmayı planlamıştım, fakat bu takdire lâyık niyetim zihnimdeki âsi düşünceler tarafından engelleniyordu. Düşüncelerim, bir avcının önündeki kuşlar gibi her yana uçuşuyordu.

"Mukunda!" Sri Yukteswar'ın sesi, uzaktaki bir balkondan geliyordu.

Kendimi, düşüncelerim kadar isyankâr hissettim. "Usta her zaman meditasyon yapmamı ister," diye mırıldandım kendi kendime. "Odasına ne için geldiğimi de bildiğine göre, şimdi beni neden rahatsız ediyor."

Usta, tekrar seslendi; inatla onu yanıtsız bıraktım. Üçüncü kez seslendiğinde, Usta'nın sesinde azarlayan bir ton vardı.

"Efendim, meditasyon yapıyorum," diye itiraz ederek bağırdım.

"Nasıl meditasyon yaptığını biliyorum," dedi gurum yüksek sesle, "zihnin, fırtınada savrulan yapraklar kadar dağınık! Buraya, yanıma gel."

Yapmak istediğim şeyi yarım bırakarak, üzüntüyle onun yanına gittim.

"Zavallı çocuk, dağlar sana istediğini veremez."

Usta, okşarmışçasına rahatlatıcı bir şekilde konuşuyordu. Sakin bakışlarında sonsuz bir derinlik vardı. "Kalbinin arzusu yerine getirilecektir."

Sri Yukteswar pek bilmece gibi konuşmazdı; şaşırmıştım. Göğsüme, kalbimin üstüne yumuşak bir şekilde vurdu.

Bedenim, bulunduğu yerde hareketsizleşti; nefesim, sanki dev bir mıknatıs tarafından ciğerlerimden çekilmişti. Ruh ve zihin, bir anda fiziksel esaretlerini kaybetti ve delici bir akışkan ışık gibi, her bir gözeneğimden dışarı aktı. Beden, ölü gibiydi; buna rağmen, o yoğun farkında oluş hali içinde, daha önce hiç bu kadar canlı olmadığımın bilincindeydim. Özdeşlik duygum, artık yüzeyselce tek bir bedene bağlı olmayıp, bedenin etrafını kuşatan tüm atomları da içine almaktaydı. Uzak sokaklarda yürüyen insanlar, benim ötelere uzanan çevremde nazikçe hareket ediyor gibiydiler. Bitkilerin ve ağaçların kökleri, donuk bir saydamlık kazanan toprağın içinde gözüküyordu; gövdelerinde bitki özünün hareket edişini ayırt edebiliyordum.

Tüm bölge, olanca çıplaklığıyla önüme serilmişti. Alışkın olduğum önümü görüş hali, şimdi, aynı anda her şeyi algılayabilen küresel bir görüşe dönüşmüştü. Başımın arkasından, Rai Ghat Sokağı'nın alt taraflarında gezinen adamlar gördüm ve ağır ağır yaklaşmakta olan beyaz bir ineği fark ettim. İnek, *aşram*ın açık kapısına vardığında, sanki onu iki fiziksel gözümle bakıyormuşum gibi inceledim. Avlunun duvarının ötesine geçtiğinde bile, onu hâlâ açıkça görebiliyordum.

Panoramik bakışımın içindeki tüm cisimler, hızlı oynatılan filmler gibi titreşiyordu. Bedenim, Usta'nın bedeni, sütunlu avlu, eşyalar ve yer, ağaçlar ve gün ışığı, her şey ışıldayan bir denizde eriyip kaybolana kadar, arada bir şiddetli bir şekilde çalkalanmaktaydı; bir bardak suya atılmış şeker kristallerinin, karıştırıldıktan sonra erimesi gibi. Birleştirici ışık, yaradılıştaki sebep-sonuç yasasını açıklayan şekilsel maddeleşme ve başkalaşımla dalgalanıyordu.

Ruhumun sakin ve sonsuz kıyılarına, engin bir sevinç dalgası yayıldı. Tanrı'nın Ruhu'nun, tükenmek bilmeyen Mutluluk olduğunu idrak ettim; O'nun bedeni sayısız ışık dokularından oluşmuştur. İçimdeki ihtişam, gittikçe genişleyerek şehirleri, kıtaları, dünyayı, güneş ve yıldız sistemlerini, narin nebulaları ve yüzmekte olan evrenleri içine almaya başladı. Geceleri uzaktan görünen bir şehir gibi narin ışıklar saçan tüm evren, varlığımın sonsuzluğu içinde parıldıyordu. Keskin bir biçimde sınırlanmış küresel hatların ötesindeki göz kamaştırıcı ışık, en uzak kenarlarda hafifçe sönükleşmekteydi; orada, hiçbir zaman eksilmeyen tatlı bir aydınlık gördüm. Anlatılamayacak kadar zarifti; gezegene benzeyen şekiller, daha kaba bir ışıktan oluşuyordu.[111]

Tanrısal bir şekilde dağılan ışınlar, Sonsuz bir Kaynak'tan dökülüp, tarif edilemeyen *aura*larla şekil değiştirmiş olan galaksileri alevlendirmekteydi. Tekrar tekrar, yaratıcı ışık demetlerinin, takımyıldızlarında yoğunlaşarak şeffaf alev yapraklarında çözüldüğünü gördüm. Milyonlarca dünya, ritmik bir düzende tekrarlanarak yarı şeffaf parıltıdan geçti, sonra da alev tüm semayı kapladı.

Bu *empirean* merkezini, kalbimdeki sezgisel bir algı noktası olarak kavradım.[112] Parıldayan ihtişam, benim özümden çıkarak, evrensel yapının her kısmına dağılıyordu. Ölümsüzlük nektarı, mutluluk veren *amrita*, içimde bir cıva akışkanlığıyla, nabız gibi atıyordu. Tanrı'nın yaratıcı sesinin, Kozmik Motor'un titreşimi olan *Aum* sesiyle yankılandığını duydum.[113]

Birdenbire, nefes, ciğerlerime geri döndü. Neredeyse dayanılmaz bir hayal kırıklığıyla, sonsuz genişliğimin kaybolduğunu fark ettim. Ruhun içinde barınabilmesi kolay olmayan bir bedenin utandırıcı kafesiyle bir kez daha sınırlanmıştım. Müsrif bir mirasyedi gibi, makrokozmik evimden uzaklara kaçmış ve kendimi dar bir mikrokozmosta hapsetmiştim.

Gurum, önümde hareket etmeden duruyordu; uzun bir süredir hararetle aramakta olduğum kozmik bilinçlilik deneyimini bana ihsan ettiği için, şükran duygusuyla onun kutsal ayaklarına doğru eğilmeye başladım. Beni tutup kaldırdı ve sakince şöyle dedi:

"Vecit ile sarhoş olmamalısın. Dünyada yapacağın daha çok iş var. Gel, gidip balkonu süpürelim; sonra Ganj'ın kıyısında konuşuruz."

Bir süpürge getirdim; Usta'nın, bana, dengeli yaşamın sırrını öğretmekte olduğunu biliyordum. Ruh, evrensel yaradılışın enginliklerine yayılırken, beden de günlük görevlerini yerine getirmelidir.

Daha sonra, Sri Yukteswar'la bir yürüyüş yapmak için dışarı çıktığımızda, ben hâlâ tarif edilemez bir vecit halindeydim. Bedenlerimizi, özü saf ışık olan bir nehrin kıyısında ilerleyen iki astral resim gibi görüyordum.

"Tanrı'nın Ruh'u, evrendeki her şekil ve kuvveti etkin bir biçimde besler; buna rağmen, O, titreşimsel fenomen dünyalarının ötesindeki mutluluk dolu ve yaratılmamış boşlukta, aşkın ve uzaktır,"[114] diye açıkladı Usta. "Yeryüzündeyken Özünü kavramayı başarabilenler de benzer bir iki yönlü yaşam içindedir. Dünyadaki işlerini dikkatle yaparken, bir taraftan da iç huzura gömülmüşlerdir.

"Tanrı, tüm insanları, Kendi varlığının sınırsız mutluluğundan yaratmıştır. Her ne kadar onlar acı bir biçimde beden tarafından kısıtlandırılmışlarsa da, Tanrı yine de kendi suretinden yapılmış insanların tüm duyusal kişiliklerin üstüne çıkarak, kendisiyle tekrar bir olmalarını bekler."

Bu kozmik görü, bende birçok kalıcı ders bıraktı. Her gün, düşüncele-

rimi sakinleştirerek, bedenimin, maddesel dünyanın kaba toprağında yürümekte olan bir et ve kemik yığını olduğu şeklindeki yanıltıcı kanaatten kurtulmayı başarabildim. Nefesin ve durgun olmayan zihnin, ışık okyanusunu, maddesel şekil dalgalarıyla—yer, gökyüzü, insanlar, hayvanlar, kuşlar, ağaçlar—döven fırtınalar gibi olduğunu gördüm. Sonsuz, bu fırtınalar sakinleştirilmeden, Tek Işık olarak algılanamaz.

Bu iki doğal kargaşayı ne kadar sık sakinleştirirsem, yaradılışın kalabalık dalgalarının tek bir parlak denizde eridiğini de o kadar sık görüyordum; fırtına dindiğinde, okyanus dalgalarının sükûnetle bir birlik içinde eriyişi gibi.

Bir usta, kozmik bilinçliliğin yüce deneyimini müridine ancak, müridi yaptığı meditasyonlarla zihnini engin görüntüleri kaldırabilecek kadar güçlendirdikten sonra verir. Basit bir zihinsel istek veya açık fikirlilik yeterli değildir. Sadece, yoga ve ibadete ait *bhakti* uygulamaları ile elde edilen yeterli bir bilinç genişlemesi, kişiyi her yerde hazır ve nazır oluşun özgürlüğe kavuşturan şokuna dayanıklı kılabilir.

Bu yüce deneyimin, inancında samimi olan bir insan için gerçekleşmesi kaçınılmazdır. Kişinin yoğun arzusu, onu Tanrı'ya doğru dayanılmaz bir kuvvetle çekmeye başlar. Tanrı, Kozmik Görüntü olarak, bu manyetik şevk tarafından arayanın bilinç sınırlarının içine çekilir.

Sonraki yıllarımda, o ihtişamı başkalarına da sezdirmek amacıyla, "Samadhi" adındaki şu şiiri yazdım:

Kayboldu ışık ve gölge perdeleri,
Üzüntünün tüm buğusu kalktı,
Uzaklara yelken açtı geçici neşenin tüm şafakları,
Sönük duyusal serap geçip gitti.
Sevgi, nefret, sağlık, hastalık, yaşam, ölüm;
İkilik perdesindeki bu sahte gölgeler yok oldu.
*Maya*nın fırtınası dindi
Büyülü değneğiyle derin sezginin.
Şimdi, geçmiş, gelecek, yok artık benim için,
Fakat hep-şimdi, hep-akan, ben, ben, her yerde.
Gezegenler, yıldızlar, yıldız tozları, dünya,
Hüküm günü tufanlarının volkanik patlayışları,
Yaradılışın biçimlendirici ocağı,
Sessiz X-ışını buzulları, yanan elektron selleri,
Tüm insanların düşünceleri, geçmiş, şimdi, gelecek,

Her bir çimen tanesi, kendim, insanlık,
Evrensel tozdan her bir zerre
Hırs, iyi, kötü, kurtuluş, şehvet, öfke,
Yuttum dönüştürdüm hepsini
Kendi tek Varlık'ımın engin kan okyanusuna.
İçin için yakan sevinç, sık sık meditasyonla körüklenen
Kör ederken yaş dolu gözlerimi,
Patlayarak karıştı mutluluğun ölümsüz alevlerine,
Yakıp kül etti gözyaşlarımı, vücudumu, her şeyimi.
Sen bensin, ben Sen'im,
Bilmek, Bilen, Bilinen, hep Bir şimdi!
Durgunlaşmış, kesintisiz heyecan, sonsuza dek yaşayan,
sürekli taze huzur.
Ümidin hayal gücünün ötesinde bir zevk veren, *samadhi*
mutluluğu!
Şuursuz bir ruh hali değil,
Veya isteyerek geri dönüşten yoksun zihinsel bir uyuşturucu,
Zira *samadhi* bilinçli dünyamı genişletir
Ölümlü çerçevenin sınırlarının ötesine.
Sonsuzluğun en uzak hududuna
Ki Ben, Kozmik Deniz, orada
İçimde yüzen küçük egoyu seyrederim.
Atomların devingen mırıltıları duyulur,
Karanlık dünya, dağlar, vadiler, işte! erimiş sıvı!
Akan denizler dönüşür nebula buharlarına!
Aum eser buharların üstüne, açarak harikulade perdelerini,
Okyanuslar ifşa edilir, parlayan elektronlar,
Tâ ki, kozmik davulun[115] son sesinde,
Kaba ışıklar yok olup, her şeyi kaplayan mutluluğun,
Ebedî ışınlarına karışana kadar.
Ben, sevinçten geldim, sevinç için yaşarım, kutsal sevinçte
erirım.
Bir zihin okyanusu olarak, yaradılışın tüm dalgalarını içerim.
Katı, sıvı, buhar, ışık, bu dört perde

Kalktı kusursuz bir şekilde.
Ben, her şeyde varolan, Yüce Kendim'e dalıyorum.
Asla olmayacak artık: Düzensiz, titrek gölgeleri ölümcül
belleğin;
Lekesiz benim zihinsel gökyüzüm—aşağıda, önümde ve tâ
yükseklerde;
Sonsuzluk ve Ben, bir birleşmiş ışın.
Minik bir gülücük kabarcığı olan Ben,
Şenlik Denizi'nin ta Kendisi oldum.

Sri Yukteswar, bana, bu kutsanmış deneyimi istediğim zaman geri çağırmayı ve sezgisel kanalları geliştiğinde başka insanlara aktarmayı öğretti.[116]

İlk defadan sonra, aylar boyunca, vecd halindeki birlik durumuna girdim ve her geçen gün *Upanişad*'ların Tanrı'ya niye *rasa*, "en lezzetli" dediklerini daha iyi anladım. Bununla birlikte, bir sabah, Usta'ya bir sorun götürdüm.

"Bilmek istiyorum, efendim—ne zaman Tanrı'yı bulacağım?"

"O'nu zaten buldun."

"Oh, hayır efendim, ben öyle düşünmüyorum!"

Gurum, gülümsüyordu. "Eminim, evrenin antiseptik bir köşesindeki bir tahtı süsleyen, muhterem bir Kişilik bekliyordun! Buna karşın, görüyorum ki, Tanrı'yı bulmuş olmanın kanıtının kişinin doğaüstü güçler elde etmesi olduğunu zannediyorsun. Hayır. İnsan bütün evreni kontrol edebilecek gücü kazanabilse bile, yine de Tanrı'nın hâlâ erişilmez olduğunu görür. Ruhsal gelişme, kişinin dışa dönük güç gösterileriyle değil, meditasyonlarındaki mutluluğunun derinliğiyle ölçülür.

"Her zaman taze olan Mutluluk, Tanrı'dır. O, tükenmez; yıllar boyunca meditasyonlarına devam ettikçe, O seni sonsuz bir yaratıcılıkla cezbedecektir. Senin gibi, Tanrı'ya giden yolu bulmuş olan insanlar, O'nu herhangi bir başka mutlulukla değişmeyi hayal bile edemezler; O, rekabet düşüncesinin ötesinde bir çekiciliğe sahiptir.

"Dünyevî zevklerden ne kadar çabuk usanırız! Maddî cisimlere yönelik arzu sonsuzdur; insan asla tam olarak tatmin olmaz ve bir amacı bırakıp bir diğerinin peşinden koşar. Aramakta olduğu 'bir başka şey', Tanrı'mızdır ve sadece O sonsuz mutluluğu verebilir.

"Dışa dönük arzular, bizi içteki Cennet'ten uzaklaştırır; bu özlemler kişiye, ruhun mutluluğunu sadece taklit eden, sahte zevkler sunar. Kaybe-

dilen cennet, tanrısal meditasyonla kısa zamanda geri kazanılır. Tanrı zaman-dışı Sonsuz-Yenilik olduğundan, O'ndan asla bıkmayız. Sonsuza dek zevkli bir değişkenlik gösteren mutluluğun aşırılığından bunalabilir miyiz?"

"Azizlerin, Tanrı'yı niçin derinliklerine varılamaz olarak nitelendirdiklerini şimdi anlıyorum, efendim. Sonsuz uzunlukta bir yaşam bile, O'na değer biçmeye yetmez."

"Doğrudur; fakat O aynı zamanda yakındır ve içtendir. Zihin, duyusal engellerden *Kriya Yoga* sayesinde arındırıldıktan sonra meditasyon, Tanrı hakkında iki yönlü bir kanıt sağlar. Sonsuza dek taze olan mutluluk, bizi atomlarımıza kadar ikna ederek Tanrı'nın varlığını ortaya koyar. Aynı zamanda kişi, meditasyonda, O'nun hemen beliren rehberliğini ve her zorluk karşısında verdiği uygun cevabı da bulur."

"Anlıyorum, Guruji; sorunumu çözdün." Şükranla gülümsedim. "Şimdi anlıyorum ki ben Tanrı'yı buldum; çünkü, gün içinde, faal olduğum saatlerde ne zaman meditasyonun mutluluğu bilinçaltımın etkisiyle geri dönse, açıklanamaz bir şekilde, her şeyde en küçük ayrıntılarda bile doğru yönü benimsemeye yönlendiriliyorum."

"İnsan hayatı, kederle kuşatılmıştır; tâ ki kendimizi, 'doğru yöne', genellikle bencil aklı sarsan Tanrısal İrade'ye ayarlamayı öğrenene kadar," dedi Usta.

"Sadece Tanrı kusursuz öğütler verebilir; evrenin yükünü O 'ndan başka kim taşıyabilir ki?"

14. Bölüm Notları

[111] Yaradılışın özü olarak ışık, Bölüm 30'da anlatılmıştır.

[112] Empirean : Mitolojiye göre, ateşten olduğu farzedilen en yüksek gök tabakası (ç.n.).

[113] "Başlangıçta Söz vardı. Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı." Yuhanna 1: 1.

[114] "Baba kimseyi yargılamaz, tüm yargılama işini Oğul'a verdi." Yuhanna 5:22. "Tanrı'yı hiçbir zaman hiç kimse görmemiştir. O'nu, Baba'nın bağrında bulunan biricik Oğul tanıttı." Yuhanna 1:18. "Tanrı [...] her şeyi İsa Mesih'le yarattı."

Efesoslular'a Mektup 3:9. "Size doğrusunu söyleyeyim, benim yaptığım işleri bana iman edenin kendisi de yapacak; hatta daha büyüklerini de yapacaktır. Çünkü ben Baba'ya gidiyorum." - Yuhanna 14:12. "Ama Baba'mın benim adımla göndereceği Yardımcı, Kutsal Ruh, size her şeyi öğretecek, bütün söylediklerimi size hatırlatacak." Yuhanna 14:26.

İncil'deki bu sözler Tanrı'nın Baba, Oğul ve Kutsal Ruh olarak üç değişik doğasından bahsetmektedir (Hindu yazıtlarındaki *Sat, Tat, Aum*). Baba olarak Tanrı, Mutlak olan, Belirmeyen, titreşimsel yaradılışın ötesinde varolandır. Oğul olarak Tanrı, titreşimsel yaradılışın içinde varolan İsa Bilinçliliği'dir (*Brahma* veya *Kutastha Çaitanya*); İsa Bilinçliliği, "biricik Oğul"dur veya Yaratılmamış Sonsuz'un yegâne aksedişidir. Her yerde hazır bulunan İsa Bilinçliliği'nin dışa dönük belirişi, onun "tanığı" (Vahiy 3:14), *Aum*, Kelime veya Kutsal Ruh anlamına gelir: Tüm yaradılışı, titreşimle ayakta tutan tek nedensel ve harekete geçirici güç, tek yapan, görünmeyen tanrısal güç. *Aum*, mutluluk veren Yardımcı, meditasyonda duyulur ve kişiye "her şeyi [...] hatırlatarak" nihaî Gerçek'i açıklar.

[115]Aum, tüm yaradılışı dışa vuran yaratıcı titreşim.

[116]Kozmik Görü'yü, Doğu'da ve Batı'da, belli sayıda Kriya Yogiye aktardım. Bunlardan biri olan Bay James J. Lynn'den ilerideki sayfalarda sözedilmiştir.

15. BÖLÜM

Karnabahar Hırsızlığı

"Usta, sana bir hediyem var! Bu altı tane dev karnabaharı, kendi ellerimle diktim; onları, çocuğuna bakan bir anne gibi, şefkatle büyüttüm." Sebze sepetini, törensel bir gösterişle ustama sundum.

"Teşekkür ederim!" Sri Yukteswar'ın gülücüğü takdirle dolu ve sıcaktı. "Lütfen sebzeleri odanda sakla; yarın, özel bir yemek pişirmek üzere onlara ihtiyacım olacak."

Üniversitedeki yaz tatilimi, gurumla birlikte, onun deniz kıyısındaki inziva evinde geçirmek için, Puri'ye[117] henüz yeni gelmiştim.[117] Usta ve müritleri tarafından inşa edilen hoş, küçük, iki katlı binanın ön cephesi, Bengal Koyu'na bakmaktadır.

Ertesi sabah, denizden gelen tuzlu esintiler ve *aşramın* sükûnetiyle tazelenmiş olarak, erkenden kalktım. Gurumun melodik sesi bizi çağırıyordu; çok sevdiğim karnabaharlarıma bir göz attım ve onları yatağımın altına temizce yerleştirdim.

"Gelin, kumsala gidelim." Usta, yolu göstermekteydi; birkaç genç müritle birlikte dağınık bir grup halinde onu takip ediyorduk. Gurumuz bize nazik bir eleştiriyle baktı.

"Batılı kardeşlerimiz yürüdüklerinde, genellikle düzenleriyle gururlanırlar. Şimdi, lütfen iki sıra halinde yürüyün; birbirinizi ritmik adımlarla takip edin." Biz söyleneni yaparken, Sri Yukteswar bizi seyretti; şarkı söylemeye başladı: "Çocuklar giderlerler gelirler, öteye beriye, küçük tatlı bir sıra ile." Usta'nın, genç talebelerinin canlı adımlarına kendini kolayca uydurabilmesine hayran kalmıştım.

"Durun!" Gurumun gözleri, benimkileri arayıp buldu. "İnziva evinin arka kapısını kilitledin mi?"

"Sanırım evet, efendim."

Sri Yukteswar, dudaklarında yarısı bastırılmış bir gülümsemeyle, birkaç dakika sessiz kaldı. "Hayır, unuttun," dedi sonunda. "Tanrısal tefekkür, maddî ihmaller için bir bahane olmamalı. Aşramı koruma görevini yerine getirmedin; cezalandırılmalısın."

Ben, gizlice şaka yapmakta olduğunu düşünürken, gurum ekledi: "Senin altı karnabaharın, yakında beş olacak."

Usta'nın talimatlarıyla geri döndük, ve inziva evine yaklaşana kadar düzenle yürüdük.

"Biraz dinlenin. Mukunda, solumuzdaki arsanın öbür yanına bak; arkasındaki yolu gözle. Birazdan oraya bir adam gelecek; o, senin cezalandırılmana aracı olacak."

Bu anlaşılmaz sözlerin bende yarattığı kızgınlığı gizledim. Biraz sonra yolun üzerinde bir köylü belirdi; acayip bir şekilde dans ediyor ve kollarını anlamsız hareketlerle savuruyordu. Meraktan neredeyse donup kalmıştım; gözlerimi bu şen şakrak gösteriye diktim. Adam, artık bizim gözümüzden kaybolacağı bir noktaya geldiğinde Sri Yukteswar, "Şimdi, geri dönecek," dedi.

Köylü birdenbire yönünü değiştirdi ve *aşram*ın arkasına doğru yöneldi. Toprak bir sahayı geçerek, arka kapıdan binaya girdi. Tam gurumun söylediği gibi, arka kapıyı açık bırakmıştım. Kısa bir süre sonra adam, elinde kıymetli karnabaharlarımdan birini tutarak dışarı çıktı. Artık sahip olduğu şeyin gururuyla ve saygı uyandıracak bir ihtişamla yürüyordu.

Bir şeyleri açıklamak amacıyla sahneye konmuş bu oyunda, şaşkın bir kurban rolü oynadığıma kuşku yoktu ama bu durum, öfkeyle hırsızın peşinden koşmamı engellemeye yetmedi. Yolun yarısına gelmiştim ki Usta beni geri çağırdı. Gülmekten gözlerinden yaş gelmişti.

"O zavallı çılgın adam, bir karnabaharın özlemini çekiyordu," diye açıkladı kahkahadan kırılırken. "Senin korumasız sebzelerinden bir tanesini almasının iyi bir fikir olacağını düşündüm!"

Hızla odama koştum ve gördüm ki, kesinlikle bir sebze düşkünü olan hırsız, battaniyenin üzerinde öylece duran altın yüzüklerime, saatime ve parama dokunmamıştı. Onun yerine sürünerek yatağın altına girmiş ve kolayca görülmesi olanaksız, ancak onun temiz kalbinin tek arzusu olan karnabaharlardan bir tane almıştı.

O akşam Sri Yukteswar'dan, bazı şaşırtıcı yönleri olduğunu düşündüğüm bu olayı açıklamasını rica ettim.

Gurum yavaşça başını salladı. "Birgün anlayacaksın. Bilim bu gizli yasalardan bazılarını yakında keşfedecek."

Birkaç yıl sonra, radyonun yarattığı harikalar bomba gibi patlayarak dünyayı şaşkınlığa uğratınca, Usta'nın kehanetini hatırladım. Zaman ve uzay hakkında çağlar boyunca süre gelen kavramlar bozulmuş, terk edilmişti; artık hiç kimsenin evi Londra'nın veya Kalküta'nın giremeyeceği kadar küçük değildi! En sönük zekâlar bile, insanın her yerde varoluşunun bir cephesinin bu tartışma kabul etmeyen kanıtı karşısında, geliştiler.

Karnabahar komedisinin "entrikası," en kolay, bir radyo benzetmesiyle anlaşılabilir.[118] Gurum, bir radyo gibi (alıcı—verici yönleri) mükemmel olan bir insandı. Düşünceler, esirde hareket halinde olan süptil titreşimlerden başka bir şey değildir. Nasıl ki doğru bir şekilde ayarlanmış bir

radyo, her yönden gelen binlerce diğer program arasından, istenilen bir müzik parçasını yakalayabiliyorsa, Sri Yukteswar da aynı şekilde, dünyadaki yayın yapan insanların sayısız düşünceleri arasından, belirli ve uygun bir düşünceye (bir karnabaharın özlemini çeken, anlayışı kıt bir adamınkine) karşı hassas bir alıcı özelliğe sahipti. Sri Yukteswar, kumsala doğru yürürken, köylünün basit arzusunu anlar anlamaz, onu memnun etmek istemişti. Sri Yukteswar'ın tanrısal gözü, yolda dans ederek gelmekte olan adamı, henüz müritleri tarafından görülemezken fark etmişti. *Aşramın* kapısını kilitlemek konusundaki unutkanlığım, Ustama, beni kıymetli sebzelerimin birinden yoksun bırakma gerekçesi kazandırmıştı.

Sri Yukteswar önce bir alıcı, sonra da güçlü iradesiyle, bir verici aygıt gibi çalışmıştı.[119] Bu rolünde de, köylünün adımlarını başarıyla geri çevirip, tek bir karnabahar için onu belirli bir odaya girmeye yöneltebilmişti.

İlham, insanda, zihninin sakin olduğu anlarda doğal olarak ortaya çıkan ruhsal bir kılavuzdur. Hemen herkes, anlatılamayacak şekilde doğru bir "önsezi"nin deneyimini yaşamış veya düşüncelerini başka birine kusursuzca nakledebilmiştir.

Sükûnette olamamanın bozucu etkilerinden veya "parazitlerinden" arındırılmış insan zihni, karmaşık radyo mekanizmalarının bütün fonksiyonlarını gerçekleştirme gücüne sahiptir: Düşünceleri hem gönderebilmek, hem alabilmek, hem de istenmeyenleri eleyebilmek. Bir radyo yayın istasyonunun gücünün, kullanabildiği elektriksel akımın miktarıyla ilgili olması gibi, bir insan-radyonun etkenliği de, her insanda varolan irade gücünün derecesine bağlıdır.

Bütün düşünceler sonsuza kadar evrende titreşmektedir. Bir usta, derin konsantrasyonla, canlı veya ölmüş herhangi bir insanın düşüncelerini keşfedebilir. Düşünceler, bireysel değil, evrensel kaynaklıdır; bir gerçek yaratılamaz, fakat sadece algılanabilir. İnsanın herhangi bir hatalı düşüncesi, kendi muhakemesindeki büyük veya küçük bir eksikliğin bir sonucudur. Yoga biliminin amacı, zihni, İç Sesin hatasız öğütlerini bozulmadan duyabileceği kadar sakinleştirmektir.

Radyo ve televizyon, uzaktaki insanların seslerini veya görüntülerini, anında, milyonların evine ulaştırmıştır: Bunlar, insanın her yere nüfuz edebilen bir ruh oluşunun (zayıf da olsa) ilk bilimsel imalarıdır.

Her ne kadar egosu tarafından en barbarca yollarla köleleştirilmeye çalışılmaktaysa da, insan, uzaydaki bir noktada sınırlanmış bir beden değil, esas olarak her yerde hazır ve nazır olan ruhtur.

Fizyoloji dalında Nobel Ödülü sahibi, Charles Robert Richet, şöyle demektedir:[120] "Oldukça garip, olağanüstü, görünüşte son derece olasılık

dışı olaylar yine de ortaya çıkabilir ve bu olaylar bizde, bilimin geçen yüzyıl boyunca bize öğrettiklerinin uyandırdığından daha büyük bir şaşkınlık uyandırmayacaktır. Artık hiç şaşırmadan kabul ettiğimiz olayların, tarafımızdan anlaşıldıkları için bizde hayret uyandırmakları farz edilir. Fakat durum böyle değildir. Bu olaylar bizi şaşırtmıyorsa nedeni, anlaşıldıklarından değil, onlara alışkın olduğumuzdan kaynaklanmaktadır; çünkü eğer bizim tarafımızdan anlaşılmayan bizi şaşırtsaydı, her şeye şaşırmamız gerekirdi—havaya atılmış bir taşın düşüşü, meşe ağacına dönüşen meşe palamudu, ısındığı zaman genleşen cıva, mıknatıs tarafından çekilen demir gibi.

"Bugünün bilimi hafif kalmaktadır... Bizden sonra gelecek olanların keşfedecekleri bu olağanüstü gerçekler, şu anda bile etrafımızdalar, başka bir deyişle, gözümüzün içine bakmaktalar ve biz yine de onları görmüyoruz. Fakat onları görmediğimizi söylemek yeterli değildir; onları görmek istemiyoruz—çünkü beklenmedik ve alışılmadık bir olay belirir belirmez, onu kabul edilmiş bilginin sıradan çerçevesine uydurmaya çalışıyor ve herhangi birinin daha ileri deneyler gerçekleştirmeye cesaret etmesine hiddetleniyoruz."

Karnabaharımın bu kadar inanılmaz bir şekilde çalınmasından birkaç gün sonra, neşeli bir olay yaşandı. Bir gaz lambası kaybolmuştu. Henüz kısa bir süre önce gurumun her şeyi anlayabilmesine tanık olduğumdan, lambayı bulmanın da kendisi için bir çocuk oyuncağı olacağını düşündüm.

Usta beklentimi algılamıştı. Abartılmış bir ciddiyetle tüm *aşram* sakinlerini sorguladı. Genç bir mürit, lambayı, arka avludaki kuyuya gitmek için kullandığını itiraf etti.

Sri Yukteswar beklenen öğüdünü verdi: "Lambayı kuyunun çevresinde arayın."

Hemen oraya koştum; lamba yoktu! Başım önümde, guruma döndüm. O ise, benim hayal kırıklığımdan hiç etkilenmeksizin, keyifle gülüyordu.

"Ne kötü, seni kaybolan lambaya yönlendiremedim; ama ne de olsa ben bir falcı değilim!" Pırıldayan gözlerle ekledi, "Sherlock Holmes gibi yetenekli bir hafiye bile değilim!"

Usta'nın güçlerini hiçbir zaman bir meydan okuyuşa karşı veya önemsiz bir konunun çözümü için kullanmayacağını anlamıştım.

Güzel haftalar birbirini izledi. Sri Yukteswar dini bir tören planlamaktaydı. Benden, müritlere liderlik yaparak, onları kasabanın içinden geçirip, Puri kumsalına götürmemi istedi. Festival günü (yaz gündönümü) şiddetli bir sıcakla birlikte gelmişti.

"Guruji, yalınayak talebeleri o kızgın kumlara nasıl götürebilirim?" diye sordum çaresizlik içinde.

"Sana bir sır vereceğim," dedi Usta. "Tanrı bize bulutlardan bir şemsiye gönderecek; hepiniz rahatça yürüyeceksiniz."

Yürüyüşü mutlulukla yönettim; grubumuz, bir *Satsanga* flaması taşıyarak *aşram*dan yola çıktı.[121] Tasarımı Sri Yukteswar tarafından yapılmış olan bu flamanın simgesi, sezginin teleskopik bakışı anlamına gelen tek bir gözdü.[122]

İnziva evinden ayrıldığımız andan itibaren, gökyüzünü sanki bir büyü yapılmışçasına bulutlar kapladı. Olaya şahit olanlardan yükselen şaşkınlık ifadeleriyle birlikte, şehrin sıcak sokaklarını ve kavrulmakta olan sahili serinleten, hafif bir yağmur boşandı.

Yumuşatıcı damlalar, iki saatlik tören boyunca düşmeye devam etti. Aşrama döndüğümüz anda ise, bulutlar da yağmur da yok oldu.

Ben şükranımı sunduktan sonra, "Tanrı'nın bizim için neler hissettiğini görüyorsun," dedi Usta. "Rab herkese cevap verir ve herkesi önemser. Benim ricam üzerine bugünkü yağmuru göndermesi gibi, O, inananının samimi arzularını yerine getirir. İnsanlar, Tanrı'nın onların dualarını ne kadar sık önemsediğini pek ender fark ederler. O, küçük bir zümreyi değil, Kendisi'ne güvenerek yaklaşan herkesi dinler. Çocukları, Her Yerde Hazır ve Nazır Olan, sevgi ve şefkat dolu Baba'larına, sonsuza dek katî bir imanla yaklaşmalıdırlar."[123]

Sri Yukteswar, uzak yakın her yerden gelen öğrencilerinin toplandığı, her biri yılda bir kez yapılan, dört ayrı festivali yönetirdi; bu festivaller, ekinoks ve gündönümlerinde yer alırdı. Kış gündönümü kutlamaları, Serampor'da yapılırdı; ilk katıldığım festival bende derin ve kalıcı bir iz bıraktı.

Kutlamalar, sabah, sokaklarda yalınayak yapılan bir yürüyüşle başladı. Yöre, yaklaşık yüz kadar öğrencinin söylediği tatlı dinî şarkılarla çınlıyordu; birkaç müzisyen flüt ve *khol kartal* (davullar ve ziller) çalıyordu. Kasabalılar heyecanlanmış, Tanrı'nın kutsal ismini şarkılarla yüceltmemiz sayesinde sıkıcı işlerinden uzaklaşabilmenin verdiği mutlulukla, yola çiçekler saçmaktaydılar. Uzun turumuz, inziva evinin bahçesinde sona erdi. Orada, balkonlardaki öğrenciler bizi yukardan kadife çiçeği yağmuruna tutarken biz, gurumuzun çevresinde bir daire oluşturduk.

Birçok ziyarteçi, portakal ve bir *çanna* pudingi almak için üst kata çıktı. Ben, o gün aşçı olarak hizmet vermekte olan bir grup mürit kardeşimin yanına gittim. Yemek, bu gibi geniş toplantılar söz konusu olduğunda, açık havada ve dev kazanlarda pişirilirdi. O anda inşa edilmiş olan, odunla yaktığımız tuğladan fırın tütüyordu ve gözlerimizi yaşartıyordu, fakat biz yaptıklarımıza neşeyle gülüyorduk. Hindistan'da, dinî törenler

hiçbir zaman bir angarya olarak nitelendirilmez. İnançlı herkes, ister para, pirinç veya sebze sağlamak olsun, ister bizzat yemeği pişirmek olsun, kendi görevini seve seve yerine getirir.

Usta, kısa bir süre sonra aramıza katıldı ve ziyafetin seyrini yönetti. Bir an bile boş durmayan Usta, adımlarını, en enerjik ve genç öğrencilerinkilere bile uydurmaktaydı.

İkinci katta, harmonyum ve elle çalınan Hint davullarıyla eşlik edilen bir *sankirtan* (grupça şarkı söylenen bir tören) yapılıyordu. Sri Yukteswar bir yandan dinlerken, bir yandan da değerlendirme yapıyordu; müziğe son derece yatkın bir insandı.

"Yanlış tonda söylüyorlar!" Usta aşçıların yanından ayrılarak müzisyenlere katılmaya gitti. Bir süre sonra, melodi tekrar duyulduğunda, bu defa doğru icra ediliyordu.

Sama Veda, müzik bilimi üzerine dünyadaki en eski metinleri içerir. Hindistan'da müzik, resim, ve tiyatro, yüce sanatlar olarak nitelendirilir. Brahma, Vişnu ve Şiva; Ebedî Üçlü, tarihteki ilk müzisyenlerdi. Kozmik Dansçı Nataraca şekline bürünmüş olan Şiva, yazıtlarda, evrensel yaradılış, koruma ve yok edişteki sonsuz ritim makamlarını bulup ortaya çıkarmasıyla temsil edilmiştir; bu sırada Brahma ve Vişnu da müziğin ölçüsünü vermektedirler: Brahma zilleri çınlatmakta, Vişnu ise *mridanga* veya kutsal davulu çalmaktadır.

Bilgelik tanrıçası olan Sarasvati, tüm telli aletlerin anası olan *vina*yı çalar şekilde simgelenmiştir. Vişnu'nun bir enkernasyonu olan Krişna, Hindu sanatında bir flütle gösterilir; bu flütle Krişna, *maya*nın yanılgısına kapılmış, şaşkın haldeki insan ruhlarını gerçek evlerine çağırırken, kişiyi kendinden geçiren şarkılar çalmaktadır.

Hindu müziğinin temel taşları *raga*lar veya belirli melodik gamlardır. Altı tane temel *raga*, bunlardan türemiş 126 değişik *ragini*lere (hanımlara) ve *putra*lara (oğullara) ayrılır. Her *raga*da en az beş nota vardır: Başta gelen nota (*vadi* veya kral), ikincil bir nota (*samavadi* veya başbakan), yardımcı notalar (*anuvadi*, hizmetkârlar), ve uyumsuz bir nota (*vivadi*, düşman).

Altı temel *raga*dan her biri, günün belirli bir saatine, yılın belirli bir mevsimine ve özel bir güç bahşeden, önde gelen bir ilâhî varlığa karşılık gelmektedir. Böylece, (1) *Hindole Raga*, sadece ilk baharda, şafak vaktinde dinlenir ve bir evrensel sevgi duygusu uyandırır; (2) Dipaka *Raga* yazın, akşam vaktinde çalınır, ve insanda şefkat duygusu uyandırır; (3) *Megha Raga* yağmurlu mevsimde, öğle vaktinde, cesareti güçlendirmek için dinlenir; (4) *Bhairava Raga* Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında, sabah saatlerinde çalınır ve dinleyene sakinlik verir; (5) *Sri Raga*, sonbahar ala-

cakaranlıklarına ve saf sevgiye ulaşmak içindir; (6) *Malkounsa Raga*, kışın geceyarısı dinlenir ve insana yiğitlik verir.

Doğa ile insan arasındaki ses bağlarının bu yasalarını, eski *rişi*ler keşfetmişlerdir. Doğa, *Aum*'un, Esas Ses'in veya Titreşimsel Kelime'nin, nesnelleşmiş bir hali olduğundan, insan, belirli mantralar veya şarkılar kullanarak[124], tüm doğal tezahürler üzerinde bir kontrol elde edebilir. Tarihsel belgeler, Büyük Ekber'in saray müzisyeni olan on altıncı yüzyılda yaşamış Miyan Tan Sen'in sahip olduğu dikkate değer güçlerden bahseder. Güneşin en tepede olduğu bir saatte, İmaparator tarafından bir gece *ragası* çalması emredilen Tan Sen, bir *mantrayı* tekrarlayarak bütün saray çevresinin karanlığa gömülmesine sebep olmuştur.

Hint müziği, bir oktavı yirmi iki *srutiye* veya yarım yarıtona böler. Bu mikrotonal aralıklar, Batı'nın oniki yarıtondan oluşmuş kromatik gamıyla ulaşılamayan ince müzikal ifadeler elde etmeye olanak sağlar. Hindu mitolojisinde, bir oktavdaki yedi temel sesten her biri, bir renge veya bir kuşun ya da diğer bir hayvanın doğal sesine benzetilir—Do, yeşil ve tavus kuşuna; Re, kırmızı ve tarlakuşuna; Mi, altın rengi ve keçiye; Fa, sarımsı beyaz ve balıkçıl kuşuna; Sol, siyah ve bülbüle; La, sarıy ve ata; Si, bütün renklerin bileşimine ve file benzetilir.

Hint müziği yetmiş iki *thata* veya gam içerir. Bir müzisyen, sabit bir geleneksel melodi veya *raga* üzerinde sonsuz bir yaratıcı doğaçlama sahasına sahiptir; yapısal temanın duygusuna veya uyandırdığı ruh haline odaklanarak, onu kendi özgünlüğünün sınırlarına taşıyıp nakış gibi işler. Hindu müzisyeni hazır notalar okumaz; sık sık kendini tek bir melodik cümleye hapsedip, yaptığı tekrarlarla onun bütün ince mikrotonal ve ritmik çeşitlemelerini vurgulayarak, her çalışta *raganın* çıplak iskeletini yeniden giydirir.

Batılı bestecilerden Bach, yüzlerce karmaşık yolla hafifçe değiştirilerek tekrarlanan sesin gücü ve tılsımını anlamıştı.

Sanskrit edebiyatı 120 *tala* veya zaman ölçüsü tarif eder. Hindu müziğinin geleneksel kurucusu Bharata'nın, bir tarlakuşunun şarkısından otuz iki tür tala çıkardığı söylenir. *Talanın* veya ritmin özü, insan hareketlerinde yatmaktadır—yürüyüşün ikili zamanı ve soluk alışın, verişten iki kat daha uzun sürdüğü uyku esnasındaki nefesin üçlü zamanı.

Hindistan eskiden beri, insan sesini en mükemmel müzik aleti olarak tanımıştır. Dolayısıyla Hindu müziği, büyük ölçüde kendini üç oktavlık bir ses aralığıyla sınırlamıştır. Aynı sebepten dolayı, bu müzikte, armoniden çok (aynı anda duyulan notaların ilişkisi) melodi (arka arkaya gelen notaların ilişkisi) ön plana çıkmaktadır.

Senfonik bir parlaklık değil, Üstün-Ruh'la kişisel bir armoni elde edil-

mesini amaçlayan Hindu müziği, öznel, ruhsal ve bireysel bir sanattır. Hindistan'ın ünlü şarkılarının hepsi, Yüce Olan'a inananlar tarafından bestelenmiştir. Sanskrit dilinde "müzisyen" için kullanılan kelime, *bhagavatar* yani "Tanrı'yı öven şarkılar söyleyen kişi"dir.

*Sankirtan*lar veya müzikli toplantılar, özdeki düşüncenin ve sesin özümsenmesi için yoğun bir konsantrasyon gerektiren etkili bir yoga veya ruhsal disiplin şeklidir. İnsanın kendisi, Yaratıcı Ses'in bir ifadesi olduğundan, ses onun üzerinde hemen güçlü bir etki yaratır. Doğu ve Batı'nın harika dinî müziği insana neşe verir çünkü omurgada bulunan gizli merkezlerden birinin, geçici olarak titreşimsel açıdan uyanmasını sağlar.[125] Bu mutluluk dolu anlarda kişinin zihninde, tanrısal kaynağını çağrıştıran puslu hatıralar canlanır.

Festival gününde, Sri Yukteswar'ın ikinci kattaki oturma odasından gelen *sankirtan*, buharı tüten kaplarla çevrili aşçılara da ilham vermekteydi. Mürit kardeşlerim ve ben, ellerimizle tempo tutarak, neşeyle nakaratları söylüyorduk.

Günbatımına kadar, yüzlerce ziyaretçimize, *khiçuri* (pirinç ve mercimek), sebzeli pilav ve sütlaç sunmuştuk. Avluya pamuklu battaniyeler serdik; kısa bir süre sonra, yıldızlı bir gökyüzü altında çömelmiş olan küçük topluluğumuz, sessizlik ve dikkatle, Sri Yukteswar'ın dudaklarından akan bilgeliği dinlemekteydi. Onun, topluluğa yaptığı konuşmalar, *Kriya Yoga*'nın ve kendine saygı, sakinlik, kararlılık, basit bir diyet ve düzenli egzersizden oluşmuş bir hayatın önemini vurgulardı.

Daha sonra, bir grup genç mürit birkaç kutsal ilâhi okudu; toplantı canlı bir *sankirtan*la sona erdi. Saat ondan gece yarısına kadar, *aşram*da kalanlar, kap ve tepsileri yıkayıp avluyu temizledi. Gurum beni yanına çağırdı.

"Bugün ve geçen haftalarda yaptığımız hazırlıklarda içtenlikle yaptığın çalışmalar, beni mutlu etti. Yanımda olmanı istiyorum; bu akşam benim yatağımda yatabilirsin."

Bu, hiçbir zaman kısmet olacağını düşünmediğim bir ayrıcalıktı. Bir süre, yoğun bir tanrısal sakinlik hali içinde oturduk. Uyumak için yatmamızdan on dakika sonra, Usta kalkıp giyinmeye başladı.

"Ne oldu, efendim?" Gurumun yanında yatma zevki aniden tekrar bir hayale dönüşmüştü.

"Binmeleri gereken treni kaçırmış olan birkaç öğrenci sanırım birazdan burada olur. Yiyecek bir şeyler hazırlayalım."

"Guruji, saat sabahın biri. Bu saatte buraya kimse gelmez!"

"Sen yat; çok çalıştın. Ben yemek pişirmeye gidiyorum."

Sri Yukteswar'ın kararlı sesini duyunca, ayağa fırladım ve onun peşinden, ikinci katta iç-balkonun yanındaki, hergün kullanılan küçük mutfağa gittim. Bir süre sonra, tencerelerde pirinç ve dal kaynıyordu.

Gurum sevgiyle gülümsedi. "Bu gece, yorgunluğu ve çok çalışma korkusunu yendin; gelecekte bir daha bu ikisi tarafından hiç rahatsız edilmeyeceksin."

Bu hayat boyu kutsayış sözcüklerini söyler söylemez, avludan gelen ayak sesleri duyuldu. Aşağı koştum ve bir grup öğrenciyi karşıladım.

"Sevgili kardeşim," dedi içlerinden bir adam, "bu saatte Usta'yı rahatsız etmeyi hiç istemezdik! Tren saatlerinde bir hata yaptık, fakat gurumuzu görmeden de eve dönemeyeceğimizi hissettik."

"Guruji geleceğinizi biliyordu. Hatta şu anda size yemek hazırlamakla meşgul."

Sri Yukteswar'ın davetkâr sesi duyuldu; şaşkınlık içindeki ziyaretçileri mutfağa götürdüm. Usta parıldayan gözlerle bana döndü.

"Artık fikir belirtmediğine göre, hiç şüphesiz, misafirlerimizin gerçekten trenlerini kaçırdıklarına inandın!"

Yarım saat sonra, tanrısal bir gurunun yanında uyuma şerefine mutlulukla erişerek, peşinden yatak odasına gittim.

15. Bölüm Notları

117 Kalküta'nın yaklaşık 500 km güneyinde bulunan Puri, *Krişna* takipçileri için ünlü bir hac şehridir; burada, her yıl düzenlenen *Snanayatra* ve *Rathayatra* adındaki iki büyük festivalle Krişna'ya ibadet edilir.

118 1939'da icad edilen bir radyo mikroskop, o güne kadar bilinmeyen yeni bir ışınlar dünyasını ortaya çıkarmıştır. "Hareketsiz olduğu düşünülen maddelerin her çeşidi gibi, insanın kendisi de bu aletin 'gördüğü' ışınları yayımlamaktadır" diye yazmıştır Associated Press. "Telepatiye, ikinci görüşe, ve durugörüye inananlar, bu bildiriyle, gerçekten bir kişiden bir diğerine giden görünmez ışınlar üzerinde ilk bilimsel kanıta sahip oldular. Radyo cihazı aslında bir radyo frekansı spektroskobudur. Spektroskobun, yıldızları oluşturan atomların cinslerini ortaya çıkarırken yaptığının aynını, bu cihaz da hareketsiz ve kor halinde olmayan maddeler için yapmaktadır... Uzun seneler boyunca, insanlardan ve tüm canlılardan yayılan ışınların varlığı, bilim adamları tarafından şüpheyle karşılanmıştı. Bugün, bu ışınların varlığının ilk bilimsel kanıtı elimizdedir. Bu keşif göstermektedir ki, doğadaki her bir atom ve her bir molekül kesintisiz bir radyo yayın istasyonudur.... Böylece, ölümden sonra bile, daha önce bir insan olan madde, karmaşık ışınlarını

göndermeye devam eder. Bu ışınların dalga boyları, bugünkü yayınlarda kullanılanlardan daha kısa dalga boyları ile, en uzun radyo dalgalarına kadar uzanmaktadır. Bu dalgalar hemen hemen kavranılamayacak kadar karmaşıktır. Bunlardan milyonlarcası mevcuttur. Çok geniş olan bir tek molekül bile, aynı anda 1,000,000 değişik dalga boyu yayımlayabilmektedir. Bu cinsten olan daha uzun dalga boyları, radyo dalgaları kadar kolay ve hızlı bir şekilde hareket etmektedir.... Yeni radyo ışınlarıyla, ışık gibi alışkın olduğumuz ışınlar arasında hayret verici bir fark vardır. O da, bu radyo dalgalarının, durağan maddeden, binlerce yıla kadar varan uzun bir süre yayılmaya devam edeceğidir.

119 Sayfa 1514 deki dipnota bakınız.

120 Charles Robert Richet, *Our Sixth Sense* /Altıncı Duyumuz) adlı kitabın yazarı. Londra: Rider & Co.

121 *Sat*'ın kelime anlamı "oluş" dolayısıyla da "öz, gerçek, hakikat"tir; *sanga* "arkadaşlık"tır. Sri Yukteswar, *aşram* organizasyonunun adını *Satsanga*, "gerçekle dostluk" koymuştu.

122 "Gözünüz tek olursa, tüm bedeniniz aydınlık olur." Matta 6:22. Derin meditasyon esnasında, tek veya ruhsal göz, alnın orta kısmının içinde, görünür hale gelir. Bu her şeyi görebilen göz, yazıtlarda zaman zaman üçüncü göz, Doğu'nun yıldızı, iç göz, cennetten inen güvercin, Şiva'nın gözü, sezginin gözü ve benzeri terimlerle ifade edilmektedir.

123 "Kulağı yaratan işitmez mi?

Gözü yapan görmez mi?

İnsana ilim öğreten,

..., bilmez mi?" Mezmurlar 94:9-10

124 Tüm kültürlerin folklorlarında, güç kullanarak doğa üzerinde yaratılmış sihirlerden bahsedilir. Amerika kızılderilileri, rüzgar ve yağmur için etkili ses törenleri geliştirmişlerdir. Büyük Hindu müzisyeni Tan Sen, şarkısının gücüyle ateş söndürebilmekteymiş. Kaliforniya'lı doğa bilimci Charles Kellogg, 1926'da, bir grup New Yorklu itfaiyeci önünde, tonal titreşimin ateş üzerindeki etkisini kanıtlamıştır. "Keman yayının büyüğüne benzeyen bir yayı, süratle bir alüminyum diyapazondan geçirerek, şiddetli radyo parazitine benzeyen, keskin bir gıcırtı sesi çıkarttı. Geniş bir cam tübün içinde sıçramalar yaparak yanmakta olan, altmış santim yüksekliğindeki sarı gaz alevi, anında kısalıp on iki santime indi ve can çekişen, mavi bir aleve dönüştü. Yayın ikinci bir defa çekilmesi ve ikinci defa duyulan keskin titreşimsel gıcırtı ise, onu tamamen söndürdü."

125 (Beyin ve omurgada bulunan) Serebrospinal gizli merkezlerin (*çakra*ların, astral lotuslarin) uyanması, yoginin kutsal amacıdır. Batılı yorumcular, Yeni Ahit'teki Vahiy bölümünün, Hz. İsa tarafından Yuhanna'ya ve diğer yakın müritlerine öğretilmiş bir yoga biliminin sembolik açıklaması olduğunu anlamamışlardır. Yuhanna, "yedi yıldızın ve yedi kilisenin sırrı"ndan bahsetmektedir; bu simgeler, yoga incelemelerinde serebrospinal eksendeki yedi "küçük kapı" olarak tanımlanan, yedi ışık nilüferini belirtmektedir. Yogi, bilimsel meditasyonla, tanrısal bir şekilde planlanmış olan bu "çıkış"lar sayesinde, bedensel hapishanesin-

den kaçar ve gerçekte Ruh ile bir olan özdeki haline kavuşur. (Bkz. Bölüm 26.)

Yedinci merkez, beyindeki "bin yapraklı *lotus*", Sonsuz Şuurluluğun tahtıdır. Yoginin, tanrısal aydınlanma halinde, Brahma'yı veya Yaradan'ı, *Padmaca*, yani "*lotus*'tan doğan Bir" şeklinde algıladığı söylenir.

"*Lotus* oturuşu"nun adı da, bu geleneksel pozisyonda, yoginin, serebrospinal merkezlerin çok renkli *lotus*larını (padmalar) görebilmesinden gelmiştir. Her *lotus*un karakteristik bir taç yaprak veya pranadan (hayat kuvveti) oluşmuş ışın sayısı vardır. *Padmalar*, *çakra*lar veya çarklar olarak da bilinir.

Lotus oturuşu (*padmasana*) omurgayı dik tutar ve bedeni, trans durumunda (*sabikalpa samadhi*) öne veya arkaya doğru düşme tehlikesine karşı, emniyetli bir şekilde kilitler; dolayısıyla yogi tarafından en fazla tercih edilen meditasyon oturuşudur. Bununla birlikte, *padmasana*, yeni başlayan biri için bir takım güçlükler çıkarabilir ve bu yüzden bir Hatha Yoga uzmanının yönetimi olmadan uygulanmamalıdır.

16. BÖLÜM

Yıldızların Etkisinden Kurtulmak

"Mukunda, niçin kendine üzerinde astroloji simgeleri olan bir kol bileziği almıyorsun?"

"Almalı mıyım, Usta? Ben astrolojiye inanmam."

"Bu bir inanç meselesi değildir; herhangi bir konu karşısında, kişinin takınması gereken bilimsel tavır, o konunun gerçekliğini araştırmak olmalıdır. Çekim yasası, Newton'dan önce de sonra da verimli bir şekilde çalışmaktadır. Eğer doğal yasalar, insan inancının onayı olmadan işlemeseydi, evren oldukça düzensiz bir halde bulunurdu.

"Eski zamanlardan kalma, yıldızlara ilişkin bu bilim, bugün, şarlatanlar yüzünden kötü bir itibara sahiptir. Astroloji, matematiksel açıdan da, felsefî açıdan[126] da çok geniştir ve derin bir anlayışa sahip insanlar dışında, doğru bir şekilde kavranılamaz. Eğer cahil kimseler gökyüzünü yanlış okuyorlar ve orada düzgün bir el yazısı yerine bir karalama görüyorlarsa, şu kusurlu dünyada buna hiç şaşmamalı. İnsan, 'bilen' yüzünden gerçek bilgiyi görmezlikten gelmemeli.

"Yaradılışın bütün bölümleri birbirine bağlıdır ve aralarında bir etkileşim vardır. Evrenin dengeli ritmi, karşılıklı ilişkilerden kaynaklanır," diye devam etti gurum. "Kişi, bir insan olarak iki kuvvet grubuyla savaşmalıdır—birincisi, kendi benliği içinde, toprak, su, ateş, hava ve esirik elemanların birbirlerine karışmasından oluşan kargaşalar; ikincisi, doğanın, ayrıştırıp dağıtıcı dış güçleridir. İnsan, ölümlülüğüyle mücadele ettiği sürece, göğün ve dünyanın sayısız dönüşümlerinden etkilenmektedir.

"Astroloji, insanın, gezegensel uyarılara verdiği tepkinin incelenmesidir. Yıldızlar, bilinçli bir iyilikseverliğe veya düşmanlığa sahip değildir; onlar sadece pozitif ve negatif ışınlar yayar. Bunlar tek başlarına insanlığa yararlı veya zararlı olamaz ancak her insanın geçmişte harekete geçirdiği sebep-sonuç dengelerinin kurulup çalışması için, kanunlara uygun bir kanal sunar.

"Bir çocuk, göğe ait ışınların, onun kişisel karmasıyla matematiksel bir uyum içinde olduğu günde ve saatte doğarsa horoskobu, değiştirilemeyen geçmişini ve bunun gelecekteki muhtemel sonuçlarını ortaya koyan ve bu nedenle mücadele etmeyi gerektiren bir portre sunar. Fakat doğuma ait harita ancak sezgisel bilgisi olan insanlar tarafından doğru bir şekilde yorumlanabilir ve bu tür insanlar da oldukça azdır.

"Doğum anında, gökyüzünde çarpıcı ve süslü bir şekilde belirtilen me-

saj kaderi—geçmişteki iyi veya kötü hareketlerin neticelerini—vurgulamak için değil, insanda kendi evrensel esaretinden kurtulma iradesini uyandırmak içindir. İnsan, yapmış olduklarını geri alabilir. Şu anda hayatında hüküm sürmekte olan etkilerin sebeplerini, geçmişte herhangi bir şekilde harekete geçiren, yine kişinin kendisinden başkası değildir. İnsan her türlü sınırlamanın üstesinden gelebilir çünkü ilk başta, bu sınırlamaları, kendi hareketleriyle, bizzat kendi yaratmıştır ve ikinci olarak da gezegensel baskılardan etkilenmeyen ruhsal kaynaklara sahiptir.

"Astrolojiye karşı hissedilen batıl nitelikli korku, insanı, bir köle gibi, mekanik yönlendirilmeye bağlı bir robot yapar. Bilge insan, yaradılışa karşı olan sadakatini, Yaradan'a sadakate dönüştürerek, gezegenlerini—yani geçmişini—yener. Ruh'la bir olduğunu idrak ettikçe, madde tarafından hükmedilişi giderek azalır. Ruh her zaman özgürdür; ölümsüzdür çünkü doğmamıştır. Yıldızlar tarafından idare edilemez.

"İnsan bir ruh olarak, bir bedene sahiptir. Özdeşlik duygusunu doğru olarak oturtabildiğinde, tüm zorlayıcı modelleri geride bırakır. Aklı karışmış bir şekilde, ruhsal unutkanlığın sıradan durumunda kaldığı sürece, etrafındaki yasaların süptil engellerine takılacaktır.

"Tanrı, Düzen'dir; kendini odaklayabilen kişinin yaptığı hiçbir şey kusurlu olmayacaktır. Eylemleri, astrolojik yasaya doğallık ve doğrulukla uyacak bir zamanlamaya sahip olacaktır. Derin dua ve meditasyondan sonra yogi, tanrısal bilinçliliğiyle temastadır; bu içten gelen koruyuştan daha büyük hiçbir güç yoktur."

"Öyleyse, sevgili Usta, niçin benim bir astrolojik bilezik takmamı istiyorsun?" Bu soruyu uzun bir sessizlikten sonra cesaret edip sormuştum; niyetim, Sri Yukteswar'ın, benim için yepyeni düşünceler içeren soylu açıklamasını özümlemekti.

"Bir yolcunun, haritalarını bir kenara atması, sadece hedefine ulaştıktan sonra haklı görülebilir. Yolculuk boyunca, elverişli tüm kestirme yolların avantajından yararlanır. Eski *rişi*ler, insanın yanılgı içindeki sürgününü kısaltacak birçok yol keşfetmişlerdir. *Karma* yasasında, bilgeliğin dokunuşuyla düzeltilebilecek bazı mekanik yönler vardır.

"İnsana has tüm belâlar, evrensel yasanın şu veya bu şekilde çiğnenmesinden kaynaklanır. Kutsal metinler, insanın, her şeye muktedir olan tanrısal gücü gözardı etmeksizin, doğanın yasalarına uyumluluk göstermesi gerektiğini belirtir. İnsan şöyle demelidir: 'Tanrım, Sana güveniyorum ve bana yardım edebileceğini biliyorum, fakat ben de, yaptığım yanlışları geri almak için var gücümle çalışacağım.' Dua, irade gücü, yoga meditasyonu, azizlerle görüşme, astrolojik bilezikler kullanma şeklindeki bir takım yollarla—geçmişteki hataların olumsuz etkileri en aza indirilebilir ya da yok edilebilir.

"Bir evin, bir paratoner aracılığıyla yıldırımın şokundan korunması gibi, bedensel tapınak da kesin yollarla korunabilir.

"Elektrik ve manyetik radyasyonlar, evrende durmadan dönüp dolaşmaktadır; bunlar, insan bedenini iyi ve kötü yönde etkiler. Çağlar önce, *riş*lerimiz, anlaşılamayan evrensel tesirlerin ters etkileriyle savaşma sorunu üzerinde düşünmüşlerdir. Bilgeler, saf metallerin, gezegenlerin negatif çekimlerinin aksine bir etki yapan güçlü bir astral ışık yaydığını keşfetmişlerdir. Bazı bitki karışımlarının da bu konuda faydalı olduğu bulunmuştur. Bunlardan en etkilisi ise iki karattan küçük olmayan, kusursuz kıymetli taşlardır.

"Astrolojinin, pratik hayattaki engelleyici etkileri, Hindistan dışında çok ender olarak ciddi bir şekilde incelenmiştir. Temiz ve saf kıymetli taşların, metallerin ve bitkilerle hazırlanan ilaçların, gerekli ağırlıkta olmadıkça ve doğrudan deriye temas edecek şekilde takılmadıkça hiçbir değerleri olmadığı, az bilinen bir gerçektir."

"Efendim, elbette tavsiyeni göz önünde bulundurarak bir bilezik alacağım. Bir gezegenin etkisinden kurtulma düşüncesi beni meraklandırıyor!"

"Genel durumlarda, altın, gümüş ve bakırdan yapılmış bir kolluğun kullanılmasını öneririm. Fakat özel bir amaç için, senin gümüş ve kurşundan yapılmış olan bir tanesini almanı istiyorum." Daha sonra Sri Yukteswar dikkatle bir takım talimatlar verdi.

"Guruji, hangi 'özel amaç'ı kastediyorsun?"

"Yıldızlar sana karşı 'arkadaşça olmayan' bir ilgi göstermek üzereler, Mukunda. Korkma; korunacaksın. Bir ay kadar sonra karaciğerin sana fazlaca sorun yaratacak. Hastalık altı ay sürecek şekilde ayarlanmış, fakat üzerinde astroloji simgeleri bulunan bir kol bileziği takman, bu süreyi yirmidört güne indirecek."

Ertesi gün bir kuyumcuya gittim ve biraz sonra bileziği takmaktaydım. Sağlığım harikaydı; Usta'nın kehaneti aklımdan uçtu gitti. Ustam Banaras'ı ziyaret etmek için Serampor'dan ayrıldı. Konuşmamızdan otuz gün sonra, karaciğer bölgemde ani bir ağrı hissettim. Takip eden haftalar, işkence acılarıyla dolu bir kabustu. Gurumu rahatsız etmekten çekindiğim için, kendi sınavımı yiğitçe kendim vermeliyim diye düşündüm.

Fakat yirmi üç günlük ıstırap bu kararımı zayıflattı; trenle Banaras'a gittim. Orada Sri Yukteswar beni her zamankinden daha samimi karşıladı fakat derdimi özel olarak anlatmak için bana fırsat vermedi. O gün, sadece bir *darşan* için birçok insan, Ustayı ziyaret ediyordu.[127] Hasta ve ihmal edilmiş bir halde, bir köşede oturdum. Ancak akşam yemeğinden sonra tüm misafirler gitmişti. Gurum beni, evin sekiz kenarlı balkonuna

çağırdı.

"Karaciğerindeki düzensizlikle ilgili olarak gelmiş olmalısın." Sri Yukteswar, başka bir tarafa bakıyordu; arada bir üstüme düşen ayışığını keserek, balkonda gidip geliyordu. "Dur bakalım, yirmi dört gündür çekiyorsun bu sancıyı, değil mi?"

"Evet, efendim."

"Lütfen sana öğrettiğim mide egzersizini yap."

"Ne kadar çok acı çektiğimi bilseydin, benden egzersiz yapmamı istemezdin, Usta." Yine de ona itaat etmek için dermansızca çaba harcadım.

"Sen acın olduğunu söylüyorsun; ben ise olmadığını. Nasıl böyle bir çelişki olabilir?" Gurum bana cevap bekleyen gözlerle baktı.

Onun bu sözleri beni önce şaşırttı ama hemen ardından, içime yayılan bir mutluluk ve ferahlık duygusu hissettim. Beni haftalar boyu hemen hemen hiç uyutmayan o sürekli işkenceyi artık hissetmiyordum; Sri Yukteswar'ın sözlerinden sonra, içimdeki sancı, sanki hiç varolmamış gibi yok olup gitti.

Şükranla onun ayaklarına kapanmaya davrandım, fakat Usta beni engelledi.

"Çocukça davranma. Kalk ve ayın Ganj üstündeki güzelliğinin zevkini çıkar." Usta'nın gözleri, ben onun yanında ayaktayken, mutlulukla parıldıyordu. Onun tavrından anlamıştım ki, Şifa Veren'in, kendisi değil, Tanrı olduğunu hissetmemi istiyordu.

Kesinlikle insanüstü bir kişilikle birlikte yaşadığımı bir kez daha anladığım o günün—o çok uzaklarda kalan, fakat her zaman kalbimde taşıyacağım günün—anısı olarak, gümüş ve kurşundan yapılma o ağır bileziği şu anda bile takmaktayım. Daha sonraları, arkadaşlarımı şifa bulmaları için Sri Yukteswar'a getirdiğim zamanlar, değişmez bir şekilde, kıymetli taşlar ve bilezikler takmalarını tavsiye ederdi ve astrolojik bilgeliğin kullanılışı açısından, bu tür uygulamaları överdi.

Çocukluğumdan beri, astrolojiye karşı bir önyargı beslemiştim. Bunun nedeni ise, hem birçok insanın bağımlılık derecesinde astrolojiye ilgi gösterdiklerini gözlemlemem hem de aile astroloğumuzun yaptığı şu kehanetti: "Üç kere evleneceksin ve üçünde de dul kalacaksın." Konunun üstünde derin derin düşündüm ve kendimi, üç defa düğün töreninin yapıldığı tapınağın önünde kurban edilmeyi bekleyen bir keçi gibi hissettim.

"Kaderine boyun eğmiş de olabilirsin," demişti ağabeyim Ananta. "Yazılı horoskopun, doğru bir şekilde, ilk senelerinde Himalayalar'a gitmek için evden kaçacağını, fakat zorla geri döndürüleceğini bildirmiştir. Evliliklerin hakkındaki tahmin de gerçek olmak zorunda."

Bir gece, içime, kehanetin tamamen yanlış olduğu şeklinde açık bir sezgi doğdu. Horoskop tomarını yaktım ve küllerini bir keseye koyarak, üstüne de şöyle yazdım: "Geçmiş karmanın tohumları, tanrısal bilgeliğin ateşinde kızartılınca, filizlenemez." Keseyi göze çarpan bir yere koydum; Ananta, cüretkâr yorumumu hemen okudu.

"Gerçeği de, bu kağıt tomarını yaktığın kadar kolaylıkla yok edemezsin." Ağabeyim tepeden bakarcasına güldü.

Yaşça tam bir erkeklik olgunluğuna ulaşmamdan önce, ailemin benim için üç kere nişan tertiplediği, bir gerçektir. Her defasında da, Tanrı için olan sevgimin, geçmişten gelen herhangi bir astrolojik zorlamadan daha etkili olduğunu bildiğimden, yapılan planları geri çevirdim.[128]

"Kişinin Özünü kavrayışı'nı ne kadar derinse, süptil ruhsal titreşimleriyle bütün evreni o derece çok etkiler, olayların akışından o derece az etkilenir." Usta'nın bu kelimeleri sık sık, ilham verircesine aklıma gelir.

Zaman zaman astrologlardan, gezegenlerin sunduğu kanıtlara göre en kötü dönemlerimi belirlemelerini isterdim ve bu dönemlerde kendime hedef çizdiğim her görevi yine de yerine getirirdim. Bu zamanlarda başarımın, olağanüstü zorlukların ardından geldiği bir gerçektir. Fakat şu inancım her zaman doğrulanmıştır: Tanrısal korumaya karşı duyulan iman ve kişinin Tanrı tarafından verilmiş iradesinin doğru yönde kullanılışı, göklerden akan tesirlerden çok daha etkin bir güçtür.

Anladım ki, kişinin doğumunda yazılan yıldızlı yazı, insanın, kendi geçmişinin bir kuklası olduğu anlamına gelmez. Yazının mesajı daha çok, insanın onurunu harekete geçirmek yönündedir; göklerin ta kendisi, insanın her türlü sınırlamadan özgür olma kararlılığını uyandırmayı amaçlar. Tanrı, her insanı bir ruh olarak yaratıp ona bireysellik vermiş, dolayısıyla da ister bir ana direk isterse de bir parazit olmanın geçici rolünü oynasın, onu, evrensel yapı için vazgeçilmez kılmıştır. İnsanın kurtuluşu kesindir ve eğer isterse derhal gerçekleşebilir; bu, dışta değil, içte elde edilen zaferlere bağlıdır.

Sri Yukteswar, 24,000 yıllık bir ekinoksal devrin, çağımıza matematiksel olarak uygulanış şeklini keşfetmiştir.[129] Bu devir, her biri 12,000 yıllık olan bir Çıkan Yay'a, bir de İnen Yay'a bölünmektedir. Her bir Yay'da, Yunanlılardaki Demir, Bronz, Gümüş ve Altın Çağ fikirlerine karşılık gelen ve *Kali*, *Dvapara*, *Treta* ve *Satya* olarak adlandırılan dört *Yuga* veya Çağ vardır.

Gurum, çeşitli hesaplarla, Çıkan Yay'a ait son *Kali Yuga* veya Demir Çağ'ın, İ.S. 500 yılında başladığını belirlemiştir. Süresi 1200 yıl olan Demir Çağ, bir materyalizm çağıdır; İ.S. 1700 yılında sona ermiştir. O yıl, 2400 yıllık bir elektrik ve atom enerjisi gelişim periyodu olan *Dvapara Yu-*

ga'nın da başlangıcı olmuştur: Telgraf, radyo, uçak ve mesafeleri yok eden diğer buluşlar çağı.

3600 yıllık *Treta Yuga* dönemi, İ.S. 4100 yılında başlayacak; bu çağ, telepatik haberleşmenin ve zaman kavramını aşan diğer buluşların herkes tarafından öğrenilmesiyle dikkat çekecek. Çıkan bir Yay'ın son çağı olan *Satya Yuga*'nın 4800 yılı boyunca ise, insan aklı son derece gelişmiş olacak ve tanrısal planla uyum içinde çalışacak.

Daha sonra, dünya için, 4800 yıllık İnen Altın Çağ'la başlayan, İnen Yay başlar (İ.S. 12,500); insan, yavaş yavaş cehalete bürünür. Bu devirler, olaylar evreninin çelişkileri ve göreceliği olan *maya*nın sonsuz döngüleridir.[130] İnsanlar, Yaradan'la, ayrılamaz bir şekilde yüce bir birlik içinde olduklarının bilincine vararak, yaradılışın ikilem zindanından teker teker kurtulurlar.

Usta, sadece astroloji değil, kutsal metinler konusundaki anlayışını da geliştirdi. Kutsal metinleri, zihninin tertemiz masasına yerleştiren Usta, onları sezgisel akıl yürütmenin neşteriyle parçalara ayırıp, özgün hali peygamberlerce belirtilmiş olan gerçeklerden, yanlışları ve âlimlerin yaptığı eklemeleri ayırabilmekteydi.

"Kişinin bakışını, burnun bitişine odaklaması." Doğulu âlimler ve de Batılı tercümanlarca geniş bir kabul görmüş olan bir Bhagavad-Gita kıtasının bu kusurlu yorumu,[131] Usta'nın nükteli eleştirilerine hedef olmuştu.

"Bir yoginin yolu, zaten olağan haliyle bile yeterince gariptir," diye belirtti. "Bir de ona şaşı olması gerektiğini öğütlemek niye? Nasikagramın gerçek anlamı, 'burnun sonu' değil, 'burnun başladığı yer'dir. Burun, ruhsal bakışın odağı olan, iki kaşın arasındaki noktadan başlar."[132]

Bir *Sankhya* vecizesi şöyledir:[133] *İşvar asiddhe* ("Yaradılışın Tanrı'sı, mantıksal bir sonuç olarak çıkartılamaz." veya "Tanrı kanıtlanmamıştır.")[134] Birçok âlim, özellikle bu cümleye dayanarak, tüm felsefenin ateist olduğunu söylemektedir.

"Söz konusu mısra ateist değildir," diye açıkladı Sri Yukteswar. "Olsa olsa, tüm nihaî yargılarını sadece kendi duyularına dayanarak elde eden aydınlanmamış insanlar için, Tanrı'nın varlığının kanıtı algılanamaz ve dolayısıyla da yok farz edilir. Gerçek *Sankhya* takipçileri, meditasyondan doğan sarsılmaz bir kavrayışla, Tanrı'nın mevcut ve bilinebilir olduğunu anlarlar."

Usta, Hıristiyan İncili'ni güzel bir berraklıkla açıklardı. İncil'in ölümsüz özünü algılamayı ve İsa'nın iddiasındaki gerçeği ("Gök ve yer ortadan kalkacak, ama benim sözlerim asla ortadan kalkmayacaktır."[135]—bu söz, kesinlikle bugüne kadar kullanılmış en sarsıcı ifadedir) anlamayı, Hıristiyan âlemince tanınmayan, Hindu gurumdan öğrendim.

Hindistan'ın büyük ustaları, hayatlarını, İsa'yı harekete geçiren aynı ilâhi ideallerle şekillendirirler; bu kişiler, onun, akrabası ilan ettiği insanlardır: "Göklerdeki Babamın iradesini kim yerine getirirse, kardeşim, kızkardeşim ve annem odur."[136] "Eğer benim sözüme bağlı kalırsanız," demiştir İsa, "o zaman gerçekten müritlerim olursunuz; ve o zaman gerçeği bileceksiniz ve gerçek sizi özgür kılacak."[137] Hepsi de özgür ve kendilerinin efendileri olan Hindistan'ın Yogi-Mesih'leri ölümsüz bir kardeşliğe mensupturlar: Tek Baba'nın azad edici bilgisine ulaşanların kardeşliği.

"Adem ile Havva hikâyesi bana çok anlaşılmaz geliyor!". Söz konusu hikâyeyle uğraştığım ilk zamanlarda, bir gün, ateşli bir şekilde bu gözlemi yapmıştım. "Niçin Tanrı sadece suçlu çiftle kalmayıp, doğmamış masum nesilleri de cezalandırdı?"

Ustamı, cehaletimden çok ateşli konuşmam eğlendirmişti. "Tekvin, son derece semboliktir ve kısır yorumlamalarla anlaşılamaz," diye açıkladı. "Bahsedilen 'hayat ağacı', insan bedenidir: Omurilik, köklerinde insanın saçları, dallarında ise içeriye ve dışarıya nakleden sinirler bulunan, başaşağı çevrilmiş bir ağaç gibidir. Sinir sistemi ağacı, görme, işitme, koku alma, tat alma, ve dokunma duyuları şeklinde birçok zevk veren meyve taşır. İnsan, haklı olarak, bunların müptelâsı olabilir; fakat başta, bedenin ortasındaki ('bahçesinin ortasındaki')[138] 'elma' olan cinsellik deneyimi, ona yasak edilmişti.[138]

"'Yılan', cinsellik sinirlerini uyaran ve omurgada bulunan, sarmal şeklindeki enerjiyi simgeler. 'Adem' akıldır, 'Havva' ise duygudur. Herhangi bir insanda, duygusallık ya da Havva bilinçliliği, cinselliğin tahriğine yenilirse, o kişinin aklı yani Adem de dayanamayıp, yenik düşer.[139]

"Tanrı, insan türünü, erkek ve kadın bedenlerini, Kendi iradesinin gücüyle maddeleştirerek yarattı; yaratmış olduğu yeni türe de, benzer şekilde 'kusursuz' veya yüce bir yolla çocuklar yaratmanın gücünü ihsan etti.[140] O âna kadar, bireyselleşmesi, sadece içgüdüye bağlı ve akıl yürütme olanağından yoksun olan hayvanlarla sınırlı bulunduğundan, Tanrı, simgesel olarak Adem ve Havva diye adlandırılan ilk insan bedenlerini yarattı. Bunlara, yukarıya doğru evrim avantajına sahip olmaları için, iki hayvanın ruhlarını veya tanrısal özlerini aktardı.[141] Adem'de veya erkekte, mantık üstün geldi; Havva'da ya da kadında ise duygu hâkimdi. Böylece, olaylar dünyasının altında yatan ikilik veya kutupsallık ifade kazanmıştı. Mantık ve duygu, zihin hayvansal eğilimlerin yılansı enerjisi tarafından kandırılmadığı sürece, işbirliğinden doğan bir mutluluk içindedir.

"Dolayısıyla, insan bedeni sadece hayvanların evrimlerinin sonucu olarak değil, Tanrı tarafından özel bir yaratma işlemi neticesinde ortaya çıkmıştır. Hayvan şekilleri, tam bir tanrısallığı ifade etmek için çok kabaydılar; her şeyi bilmesi mümkün olan beyindeki 'bin taç yapraklı *lotus*' ve

omurgada, hassas bir şekilde uyandırılmış gizli merkezler yalnızca insana verilmiştir.

"Tanrı veya Tanrısal Bilinçlilik, ilk yaratılan çiftte mevcuttu ve onlara, insana ait tüm duyarlılıkların zevkini çıkarmaları önerilmişti, bir tanesi dışında: Cinsellik duyuları.[142] Bunlar, insanlığın kendisini, çoğalmanın daha düşük seviyedeki hayvansal yönteminin ağına düşürmemesi için yasaklanmıştı. Bilinçaltında mevcut olan hayvansal hatıraların canlandırılmaması için yapılmış olan uyarı, dikkate alınmadı. Adem ile Havva, kaba döllenmenin yolunu yeniden başlatarak, başlangıçtaki mükemmel insan için doğal olan tanrısal mutluluk durumundan aşağıya düştüler. 'Çıplak olduklarını bildiklerinde', Tanrı'nın kendilerini uyardığı gibi, ölümsüzlük bilinçlilikleri kayboldu; kendilerini, bedensel doğumu bedensel ölümün izlemesi gerektiği şeklindeki fiziksel yasaya tabi kılmışlardı.

" 'Yılan' tarafından Havva'ya vaat edilen 'iyi ve kötü' bilgisi, ölümlülerin, *mayanın* altında tabi olmaya mecbur kaldıkları ikicil ve çelişkili deneyimleri ima eder. İnsan, duygularını ve mantığını yani Havva ve Adem bilinçlerini yanlış kullanması yüzünden yanılgıya düşüp, tanrısal kendine-yeterlilik'in yüce bahçesine girme hakkından vazgeçer.[143] 'Ebeveynini' veya ikili doğasını, birleştirilmiş bir uyuma veya Aden'e yani Cennet Bahçesi'ne geri döndürmek, her insanın kendine karşı olan sorumluluğudur."

Sri Yukteswar konuşmasını bitirdiğinde, Tekvinin sayfalarına yeni bir saygıyla göz attım.

"Sevgili Usta," dedim, "ilk defa olarak Adem ve Havva'ya karşı evlâtlara has, saf bir zorunluluk duygusu hissediyorum!"[144]

16. Bölüm Notları

126 Bilim adamları, eski Hindu edebiyatındaki astronomik referanslardan, yazarların yaşadığı tarihleri doğru olarak ortaya çıkarabilmişlerdir. Rişilerin bilimsel bilgileri çok genişti; Kauşitaki Brahmana'da, İ.Ö. 3100 yılında, Hindu'ların astronomide son derece ilerlemiş olduğunu ve bunun da astrolojik törenleri için en hayırlı zamanları belirlemede pratik bir faydası olduğunu belirten kesin astronomik bölümlere rastlıyoruz. *East-West*'in Şubat 1934 sayısında bulunan Tara Mata'nın bir makalesinde *Jyotiş* ya da astronomiyle ilgili *Veda*'lara dair ifadelerin ana bölümü hakkında şunlar söylenmektedir: "Bu bölüm, Hindistan'ın tüm eski ulusların en önünde yer almasını sağlayan ve onu, bilgiyi arayanların Mekke'si yapan bilimsel irfanı içerir. *Jyotiş* çalışmalarından birisi olan *Brahmagupta,* sistemimizdeki gezegenlerin güneşe bağlı hareketleri, eksendeki

eğiklik, dünyanın küresel şekli, ayın yansıyan nitelikli ışığı, dünyanın bir eksen etrafındaki günlük devri, Saman Yolu'nda yeri sabit yıldızların varlığı, çekim yasası ve Batı dünyasında Kopernik ve Newton zamanına kadar bilinmeyen diğer bilimsel konuları ele alan bir astronomik incelemedir."

Batı biliminin gelişmesinde paha biçilemez bir yeri olan ve "Arap rakamları" olarak bilinen işaretler Avrupa'ya, dokuzuncu yüzyılda, Araplar tarafından, rakam ve işaretler sisteminin çok eskilerden beri geliştirilmiş olduğu Hindistan'dan getirilmiştir. Hindistan'ın engin bilimsel mirası hakkında daha geniş bilgi, Sir P. C. Roy'un *History of Hindu Chemistry*, B. N. Seal'in *Positive Sciences of the Ancient Hindus*, B. K. Sarkar'ın *Hindu Achievements in Exact Science* ve *The Positive Background of Hindu Sociology* ile U.C.Dutt'ın *Materia Medica of the Hindus* adlı eserlerinde bulunabilir.

127 *Darşan* : Bir azizi sadece görmekle kişiye akan kutsama.

128 Ailemin, benim için gelin olarak seçtiği kızlardan biri, daha sonra kuzenim Prabhas Çandra Goş ile evlenmiştir. Prabas, (1936'dan 1975'teki ölümüne kadar) Hindistan'daki Yogoda Satsanga Cemiyeti'nin (Self-Realization Fellowship'in Hindistan kanadı) başkan yardımcılığını yapmıştır.

129 Bu devirler, Sri Yukteswar'ın kitabı The Holy Science'ın (Los Angeles: Self-Realization Fellowship) ilk bölümünde açıklanmıştır.

130 Hindu yazıtları, dünyanın içinde bulunduğu çağın, Sri Yukteswar'ın bahsettiği basit 24.000 yıllık ekinoksal devirden çok daha uzun bir evrensel devire ait *Kali Yuga*'da olduğunu söylemektedir. Yazıtlardaki evrensel devrin uzunluğu 4.300.560.000 yıldır ve bir Yaradılış Günü'nü belirtir. Bu büyük rakam, güneş yılının uzunluğu ile pi'nin (3.1416; bir dairenin çevresinin, çapına oranı) bir katı arasındaki ilişkiye dayanmaktadır.

Eski 'gören'lere göre, bütün bir evrenin hayatı için geçen süre, 314.159.000.000.000 güneş yılı ya da "Bir Brahma Çağı"dır.

Hindu yazıtları, bizimki gibi bir dünyanın yok olmasının sebebinin, şu ikisinden biri olduğunu söyler: Üzerinde yaşayanların tümü, tamamen iyi veya tamamen kötü olmuşlardır. Bu durumda dünyanın zihni, dünyayı oluşturan tutsak atomların bir arada bulunmasına engel olarak onları salıveren bir güç üretir.

Zaman zaman, "dünyanın sonunun yakında gelmekte olduğu" gibi uğursuz bir takım bildiriler yayınlanmaktadır. Ne var ki gezegensel devirler, düzgün bir tanrısal plana göre çalışır. Görünürde dünyamız için hiçbir son yoktur; dünyamızın şimdiki şekli için bekleyen birçok yükselen ve alçalan ekinoksal devir vardır.

131 Bölüm VI: 13

132 "Bedenin ışığı gözdür: Dolayısıyla gözün tekse, tüm bedenin de aydınlık olur; fakat gözün kötüyse, bedenin de karanlıkla doludur. Öyleyse dikkat et, içindeki 'ışık' kararmasın." Luka 11: 34-35

133 *Sankhya*, Hindu felsefesinin altı sisteminden biri. *Prakriti* veya doğayla başlayıp *puruşa*yla ya da ruhla biten yirmibeş prensibin bilinmesiyle ulaşılan nihaî özgürleşmeyi öğretmektedir.

[134] *Sankhya Vecizeleri,* 1: 92.

[135] Matta 24: 35

[136] Matta 12: 50

[137] Yuhanna 8: 31-32. Aziz Yuhanna buna şahadet etmiştir: "Ancak, kendisini kabul edenlerin hepsine Tanrı'nın çocukları olma hakkını verdi; hatta adına iman edenlere bile (heryerde hazır ve nazır olan İsa Bilinçliliğine ulaşmış olanlara bile)." Yuhanna 1: 12

[138] "Bahçesinin ağaçlarının meyvasından yiyebiliriz; fakat bahçenin ortasındaki ağacın meyvası hakkında Allah: Ondan yemeyin ve ona dokunmayın ki, ölmeyesiniz, dedi." Tekvin 3: 2-3

[139] "Yanıma verdiğin kadın o ağaçtan bana verdi ve yedim. Va kadın dedi: Yılan beni aldattı ve yedim." Tekvin 3: 12-13

[140] "Ve Allah insanı kendi suretinde yarattı, onu Allah'ın suretinde yarattı; onları erkek ve dişi olarak yarattı. Ve Allah onları mubarek kıldı; ve Allah onlara dedi: Semereli olun, ve çoğalın, ve yeryüzünü doldurun, ve onu tabi kılın." Tekvin 1: 27-28

[141] "Ve Rab Allah yerin toprağından adamı yaptı ve onun burnuna hayat nefesini üfledi ve adam yaşayan can oldu." Tekvin 2: 7

[142] "Ve Rab Allah'ın yaptığı bütün kır hayvanlarının (bedene ait duyular) en hilekârı yılandı (cinsellik gücü)." - Tekvin 3: 1

[143] "Ve Rab Allah şarka doğru Aden'de bir bahçe dikti; ve yaptığı adamı oraya koydu." Tekvin 2: 8. "Böylece Rab Allah onu Aden bahçesinden, kendisinin içinden alındığı toprağı işlemek için çıkardı." Tekvin 3: 23. Tanrı'nın ilk meydana getirdiği insanın bilinci, başının ön tarafındaki (şarka doğru) her şeye gücü yeten tek göze odaklanmıştı. Fiziksel yapısı "toprağını işlemek"e başladığı zaman, bu noktada birikmiş olan iradesinin tüm yaratıcı güçleri kaybolmuştu.

[144] Hindu'ların "Adem ve Havva" hikâyesi, eski *purana Srimad Bhagavata*'da anlatılır. İlk erkek ve kadın (fiziksel şekil içindeki varlıklar), *Svayambhuva Manu* ("Yaradan'dan doğan adam") ve karısı *Satarupa*dır ("gerçek suret"). Bu çiftin beş çocuğu, *Pracapati*lerle (bedensel şekillere bürünebilen mükemmel yaratıklar) evlenmişlerdir; bu ilk tanrısal ailelerden de insan nesli doğmuştur.

Ne Doğu'da ne de Batı'da, Hıristiyan kutsal metinlerini, Sri Yukteswar kadar derin bir kavrayışla anlatan birini hiç duymadım. Usta, " 'Yol, gerçek ve yaşam benim: Benim aracılığım olmadan Baba'ya kimse gelemez' (Yuhanna 14:6) gibi bölümlerde, ilahiyatçılar Mesih'in sözlerini yanlış yorumlamışlardır. İsa, asla kendisinin Tanrı'nın tek Oğlu olduğunu söylememiş, yaradılışın içindeki 'Oğul'u veya harekete geçirici İsa Şuurluluğu'nu ortaya çıkarmadan, kimsenin, niteliği olmayan Mutlak'a veya yaradılışın ötesindeki üstün Baba'ya ulaşamayacağını kastetmiştir. İsa Şuurluluğu'yla tam bir birlik sağlamış olan İsa, kendisini onunla bir kılmıştı çünkü kendi egosu uzun zaman önce yok olmuştu." demiştir

Pavlus, "Tanrı, ... her şeyi İsa Mesih aracılığıyla yarattı" (Efeshoslulara Mektup 3:9) diye yazdığında ve İsa, "İbrahim doğmadan önce, ben varım" (Yuhanna 8: 58) dediğinde, kelimelerinin özünde kişisel olmamak yatmaktadır.

Ruhsal korkaklığın bir şekli, birçok dünyevî insanı, sadece bir kişinin Tanrı Oğlu olduğuna rahatça inanmaya sürüklemektedir. "İsa, eşsiz bir şekilde yaratılmıştı," diye düşünür bu insanlar, "öyleyse nasıl olur da, benim gibi basit bir ölümlü, O'na benzemeye çalışabilir?" Fakat tüm insanlar tanrısal bir şekilde yaratılmışlardır, ve birgün Mesih'in emrine uymak zorundadırlar: "Bu nedenle, göklerdeki Baba'nızın mükemmel olduğu gibi, siz de mükemmel olun" (Matta 5:48). "Bakın, 'Tanrı'nın çocukları' çağrılalım diye, Baba bizi ne denli çok sevdi" (I. Mektup, Yuhanna 3: 1).

Karma yasası ve onun sonuçları anlaşılarak, Eski ve Yeni Ahit'in birçok bölümlerinde reenkarnasyondan (bak sayfa ...n, ..., ve böl. 43) bahsedilmiştir: Örneğin, "Her kim insan kanı dökerse, onun kanı insan eliyle dökülecektir" (Tekvin 9:6). Eğer her katilin kendisi de "insan tarafından" öldürülecekse, açıktır ki bu tepki işlemi, birçok durumda, tek bir yaşamda sonuçlanamaz. Çağdaş polis, yeteri kadar hızlı değildir!

İlk Hıristiyan kiliseleri reenkarnasyon doktrinini kabul etmiştir ve konu Gnostikler tarafından, İskenderiye'li Klemes, meşhur Origenes (her ikisi de üçüncü yüzyıl) ve Aziz Jerome (5. yüzyıl) de dahil olmak üzere birçok dini metin yazarı tarafından açıklanmıştır. Doktrin ilk defa, İkinci İstanbul Konseyi tarafından, İ.S. 553'te, aykırı olarak ilan edilmiştir. O zamana kadar birçok Hıristiyan, reenkarnasyon doktrininin insana, onu bir an önce kurtuluşa yönelik çalışmasına teşvik etmek için, oldukça geniş bir zaman ve mekân sahnesi sunduğunu düşünmekteydi. Fakat bastırılmış gerçekler, düzeni bozarak, bir hatalar ordusuna götürür. Milyonlarca insan, "tek hayatlarını", Tanrı'yı aramak için kullanmayıp, bu kadar zor kazanılan ve bu kadar kısa bir süre sonra sonsuza dek kaybedilen, dünyevî zevkleri tattılar. Gerçek şu ki, insanın şuurlu bir şekilde tekrar Tanrı'nın oğlu olma haline erişinceye kadar dünyada defalarca yeniden doğar.

17. BÖLÜM

Sasi ve Üç Safir

"Sen ve oğlum, *Svami* Sri Yukteswar hakkında o kadar yüce şeyler düşünüyorsunuz ki, ben de gidip kendisini göreceğim." Dr. Narayan Çunder Roy'un ses tonundan, budalaların saçma arzularıyla dalga geçtiği anlaşılıyordu. Başkalarını kendi yoluna çağıranların o en güzel geleneğine uyarak, öfkemi gizledim.

Bir veteriner cerrah olan yol arkadaşım, tam bir agnostik yani bilinemezciydi. Genç oğlu Santoş, benden babasıyla ilgilenmemi rica etmişti. Şimdiye kadar, onun fark edemeyeceği bazı değersiz yardımlarım olmuştu.

Ertesi gün, Dr. Roy, benimle birlikte Serampor'daki inziva evine geldi. Usta, onun kısa bir görüşme yapmasına izin verdi; konuşmanın büyük bir bölümünü her iki taraf da kayıtsız bir sessizlik içinde geçirdi ve ziyaretçi kaba bir şekilde ayrıldı.

"Ölü bir adamı *aşrama* getirmek niye?" Kapı Kalküta'lı şüphecinin arkasından kapanır kapanmaz, Sri Yukteswar bana soru soran gözlerle baktı.

"Efendim! Doktor çok canlı!"

"Fakat kısa bir süre sonra ölmüş olacak."

Şok olmuştum. "Efendim, bu, oğlu için korkunç bir darbe olacaktır. Santoş, henüz babasının materyalistik görüşlerinin zaman içinde değişeceğini umuyor. Yalvarırım Usta, adama yardım et."

"Peki, sadece senin hatırın için." Gurumun yüzünden duyguları belli olmuyordu. "Gerçi kendisi farkında değil ama, bu kibirli at doktoru, ileri derecede şeker hastası. On beş gün içinde yatağa düşecek. Doktorlar, ondan ümidi kesecekler; doğal olarak bu dünyayı terk etmesi gereken süre, bugünden başlayarak altı hafta. Buna rağmen, senin yaptığın rica nedeniyle, o tarihte iyileşecek. Fakat bir şart var: Adamın bir astrolojik kol bileziği takmasını sağlamalısın. Kuşkusuz, ameliyata aldığı atlar gibi şiddetle itiraz edecektir." Usta kendi kendine güldü.

Bir sessizlik oldu ve ben bu sırada, Santoş'la birlikte, ikna etme sanatını doktorun üzerinde en iyi nasıl uygulayabileceğimizi düşündüm. Derken Sri Yukteswar birkaç açıklama daha yaptı.

"Adam iyileşir iyileşmez, ona et yememesini öğütleyin. Yine de bu öğüdü pek önemsemeyecek ve altı ay sonra, kendini en iyi hissettiği bir zamanda, aniden ölecek."

Gurum ekledi, "Hayatındaki bu altı aylık uzatma, ona sadece, senin ricandan ötürü bahşedilmektedir."

Ertesi gün Santoş'a, kuyumcuya bir kol bileziği ısmarlamasını önerdim. Bilezik bir haftada hazırdı, fakat Dr. Roy onu takmayı reddetti.

"Sağlığım harika. Hiçbir zaman beni bu astrolojik batıl inançlarla etkileyemeyeceksiniz." Doktor, kavgacı gözlerle bana baktı.

Usta'nın, adamı inatçı bir ata benzetmekte ne kadar haklı olduğunu hatırlayıp, içimden güldüm. Bir yedi gün daha geçti; birdenbire hastalanan doktor, uysalca halkayı takmaya razı oldu. İki hafta sonra, kendisine bakmakta olan doktor bana, hastasının durumunun ümitsiz olduğunu söyledi. Ayrıca, şeker hastalığının bedende yarattığı tahribat hakkında korku verici ayrıntılardan da bahsetti.

Kafamı salladım. "Gurum, bir ay sürecek bir hastalıktan sonra, Dr. Roy'un iyileşeceğini söyledi."

Doktor, bana inanmayan gözlerle baktı. Fakat on beş gün sonra beni arayıp bulduğunda, özür dileyen bir hali vardı.

"Dr. Roy kendini tam olarak toparladı!" dedi heyecan içinde. "Bu, meslek hayatımda rastladığım en şaşırtıcı olay. Daha önce hiç ölmekte olan bir adamın böylesine bir geriye dönüş gerçekleştirdiğini görmemiştim. Gerçekten de senin gurun, şifacı bir kâhin olmalı!"

Dr. Roy'a Sri Yukteswar'ın etsiz diyet hakkındaki tavsiyelerini aktardıktan sonra, kendisini altı ay boyunca bir daha hiç görmedim. Bir akşam Gurpar Yolu'ndaki aile evimizin verandasında oturmuşken, Dr. Roy, küçük bir sohbet için evin önünde durdu.

"Sık sık et yiyerek, eski gücüme kavuştuğumu hocana söyle. Diyet hakkında onun o bilimsellikten uzak fikirleri beni etkilemedi." Gerçekten de Dr. Roy, son derece sağlıklı görünüyordu.

Fakat ertesi gün, Santoş yan bloktaki evinden koşarak bana geldi. "Bu sabah babam aniden öldü!"

Bu olay, Usta'nın yanında yaşadığım en garip deneyimlerden biriydi. İnanmamasına rağmen, isyankâr veterineri iyileştirmiş, adamın dünyada geçirmesi gereken doğal süreyi altı ay uzatmıştı ve bütün bunları sadece benim içten yalvarışımdan dolayı yapmıştı. Acil bir ihtiyaç için kendisine içten bir duayla yaklaşan birisine yanıt verirken, Sri Yukteswar'ın şefkati sınırsızdı.

Üniversite arkadaşlarımı getirip gurumla tanıştırmak, en gururlandığım imtiyazımdı. Arkadaşlarımdan birçoğu akademik açıdan moda olan dine karşı şüphecilik pelerinini—en azından *aşram*dayken—bir kenara bırakırdı.

Arkadaşlarımdan biri olan Sasi, Serampor'da birkaç mutlu hafta geçirmişti. Usta, çocuğa son derece ilgi gösterdi ve özel hayatının düzensiz ve çılgınca olmasından üzüntü duydu.

"Sasi, hayatını bir düzene sokmazsan, bir sene sonra tehlikeli derecede hastalanacaksın." Sri Yukteswar, arkadaşıma sevgi dolu bir dargınlıkla baktı. "Mukunda şahit; sonra seni uyarmadığımı söyleme."

Sasi güldü. "Usta, evrenin tatlı merhametini, benim üzücü durumuma yönlendirmeyi sana bırakacağım! Ruhum istiyor fakat iradem zayıf. Sen benim dünyadaki tek kurtarıcımsın; başka hiçbir şeye inanmıyorum."

"En azından iki karatlık mavi bir safir takmalısın. Sana yardım edecektir."

"Alacak param yok. Neyse, sevgili guruji, bir problem çıktığında, senin beni koruyacağına tam olarak inanıyorum."

"Bir sene sonra üç adet safir getireceksin," diye cevap verdi Sri Yukteswar. "O zaman artık bu taşlar hiçbir işe yaramayacaktır."

Bu konuşmanın değişik biçimleri, düzenli bir şekilde tekrarlandı. "Değişemiyorum!" derdi Sasi, komik bir keder içinde. "Ve Usta, sana olan güvenim benim için herhangi bir taştan daha önemlidir!"

Bir sene geçti. Bir gün gurumu, bir müridi olan Naren Babu'nun Kalküta'daki evinde ziyaret ediyordum. Sabah saat on sularında, Sri Yukteswar ve ben ikinci kattaki oturma odasında oturmuşken, ön kapının açıldığını duydum. Usta, doğrulup dimdik bir hal aldı.

"Bu o Sasi," dedi ciddiyetle. "Artık bir sene bitti; akciğerlerinin ikisi de gitmiş. Benim öğüdümü dinlemedi; ona kendisini görmek istemediğimi söyle."

Sri Yukteswar'ın sertliği karşısında neredeyse taş kesildim. Ben koşarak merdivenlerden aşağı inerken Sasi yukarı çıkıyordu.

"Mukunda! Umarım Usta buradadır; burada olduğunu seziyorum."

"Evet burada, fakat rahatsız edilmek istemiyor."

Sasi gözyaşlarına gömüldü ve beni bir kenara itip geçti. Kendisini Sri Yukteswar'ın ayaklarına attı ve oraya üç güzel safir koydu.

"Her şeyi bilen guru, doktorlar akciğer veremi olduğumu söylüyorlar. Sadece üç aylık ömrüm kalmış! Yardım etmen için alçak gönüllülükle yalvarıyorum; senin beni iyileştirebileceğini biliyorum!"

"Hayatın hakkında endişelenmek için biraz geç değil mi? Kıymetli taşlarını al ve git; onların faydalı olabileceği zaman çoktan geçti." Usta, çocuğun merhamet dileyen hıçkırıklarının böldüğü, gevşemek bilmeyen bir sessizlik içinde, sfenks gibi oturuyordu.

İçimde, Sri Yukteswar'ın sadece, Sasi'nin tanrısal şifa gücüne karşı bes-

lediği imanın derinliğini ölçmekte olduğu şeklinde bir sezgi belirdi. Gergin geçen bir saat sonra, Usta, sevgi dolu bakışlarını, ayaklarına kapanmış olan arkadaşıma çevirdiğinde, pek şaşırmadım.

"Kalk, Sasi; başka birinin evinde nasıl da bir karışıklık yarattın! Safirlerini kuyumcuya geri ver; artık bunlar sadece gereksiz bir harcama. Fakat üzerinde astrolojisimgelerin olan bir kol bileziği al ve onu tak. Korkma; birkaç hafta içinde iyi olacaksın."

Sasi'nin gülümsemesi, gözyaşlarıyla ıslanmış yüzünü, yağmurlu bir havada aniden açan güneş gibi aydınlattı. "Sevgili guru, doktorların yazdığı ilaçları alacak mıyım?"

"Nasıl istersen—al veya alma; fark etmez. Senin için veremden ölmek, güneşle ayın yer değiştirmesi kadar imkânsızdır." Sri Yukteswar birdenbire ekledi, "Şimdi ben fikrimi değiştirmeden, git!"

Arkadaşım, eğilerek Ustayı selâmladı ve hemen oradan ayrıldı. Sonraki haftalarda, onu birkaç kez ziyaret ettim ve durumunun gittikçe kötüleştiğini görerek şaşırdım ve korktum.

"Sasi yarın sabaha kadar dayanamaz." Doktorun bu sözlerini duyup artık neredeyse bir iskelete dönüşmüş olan arkadaşımı görünce, derhal Serampor'un yolunu tuttum. Gurum, benim gözyaşı dolu raporumu soğuk bir şekilde dinledi.

"Niçin buraya gelip beni rahatsız ediyorsun? Daha önce benim Sasi'ye iyileşeceği hakkında garanti verdiğimi duydun."

Önünde büyük bir korkuyla eğildikten sonra kapıya yöneldim. Sri Yukteswar hiçbir veda sözü söylemedi, fakat bakışları başka bir dünyaya kaymıştı, yarı açık gözlerini kırpmadan, sessizliğe gömüldü.

Hemen Sasi'nin Kalküta'daki evine döndüm. Şaşkınlık içinde, arkadaşımı oturmuş süt içerken buldum.

"Mukunda! Ne mucize! Dört saat önce odada Usta'nın varlığını hissettim; korkunç arazlarım bir anda yok oldu. Onun lütfu sayesinde tamamen iyileştiğimi hissediyorum."

Birkaç hafta sonra Sasi, daha önce hiç olmadığı kadar kuvvetli ve sağlıklıydı.[145] Fakat davranışlarında bir nankörlük seziliyordu: Sri Yukteswar'ı ender olarak ziyaret eder olmuştu! Bir gün, arkadaşım bana, önceki hayat tarzından dolayı çok pişman olduğunu bu yüzden de Usta'ın karşısına çıkmaktan utandığını itiraf etti.

Sonuç olarak yapabildiğim tek yorum, Sasi'nin hastalığının, iradesini güçlendirip hareketlerini zayıflatıcı, çelişkili bir etkisi olduğu şeklindeydi.

Scottish Church College'daki eğitimimin ikinci yılının sonu yaklaşıyordu. Çok fazla devamsızlığım vardı; arada sırada yaptığım küçük çalışma-

lar sadece ailemle iyi geçinmek içindi. İki özel hocam düzenli bir şekilde evime geliyordu; ben ise düzenli bir şekilde evde yoktum: Okul kariyerimde en azından bu düzenliliğimi görmek mümkündür!

Hindistan'da, üniversitede başarıyla geçirilen iki sene, bir Orta Derecede Sanat Diploması kazandırır; öğrenci, daha sonra iki yıl daha okuyup Edebiyat Fakültesi Diploması'nı almaya hak kazanır.

Edebiyat Lisansı final sınavları, önümde korkunç ve uğursuz bir hayal gibi belirmişti. Gurumun birkaç hafta geçirmekte olduğu Puri'ye gittim. Finallere girmeme gerek olmadığını söyleyeceğine dair yüzeysel bir umutla, ona hazırlıksızlığımdan bahsettim.

Sri Yukteswar, teselli edici bir gülüşle şöyle dedi: "Bütün kalbinle ruhsal görevlerini yerine getirdin ve üniversitedeki çalışmalarını ihmal etmeyi engelleyemedin. Önümüzdeki hafta boyunca, kendini gayretle kitaplarına ver; önündeki denemeden yenilgiye uğramadan geçeceksin."

Arada sırada pençesine düştüğüm mantıklı şüpheleri kuvvetle bastırarak, Kalküta'ya döndüm. Masamdaki kitaplardan oluşmuş dağı gözden geçirdiğimde, kendimi vahşi doğada kaybolmuş bir gezgin gibi hissettim.

Uzun süredir meditasyon yapıyor oluşum bana, emekten tasarruf etmemi sağlayan bir sezgi kazandırmıştı. Her kitabı rasgele bir şekilde açıp, sadece önümde açık duran sayfaları çalıştım. Bu kursu, bir hafta boyunca günde on sekiz saat uyguladıktan sonra, kendimi, 'çalışmayı son ana bırakma sanatı'nda bir usta olarak görmeye başladım.

Sınav salonlarında geçirdiğim takip eden günlerde, rasgele denebilecek yöntemimin işlerliği doğrulandı. Tüm sınavları, kıl payıyla da olsa, geçtim. Arkadaşlarım ve ailemin tebrikleri, gülünç bir şekilde, şaşkınlıklarını ele veren ünlemlerle doluydu.

Sri Yukteswar, Puri'den döndüğünde bana hoş bir sürpriz yaptı.

"Kalküta'daki eğitimin artık sona erdi," dedi. "Üniversite çalışmalarının son iki senesini burada, Serampor'da sürdürdüğünü görmek istiyorum."

Şaşırmıştım. "Efendim, bu şehirde Edebiyat Fakültesi Diploması veren bir kurs yok ki." Yüksek eğitim veren tek kuruluş olan Serampor Koleji, sadece iki yıllık bir Edebiyat Lisansı kursu veriyordu.

Usta yaramaz bir çocuk gibi güldü. "Bağış toplamaya başlayıp, sana diploma verebilecek bir edebiyat fakültesi kurmak için çok yaşlıyım. Sanırım, konuyu başka birinin aracılığıyla halletmek zorunda kalacağım."

İki ay sonra, Serampor Koleji'nin başkanı Profesör Howells, dört yıllık bir eğitim verebilmek için gerekli parayı toplamayı başardığını halka duyurdu. Serampor Koleji, Kalküta Üniversitesi'ne bağlı bir bölüm haline geldi. Edebiyat Diploması almaya aday olarak Serampor'a kaydolan ilk

öğrencilerden biri olmuştum.

"Guruji, bana karşı ne kadar iyisin! Kalküta'dan ayrılıp her gün Serampor'da, senin yanında olmayı çok arzuluyordum. Profesör Howells, senin sessiz yardımlarına ne kadar borçlu olduğunu hayal bile edemez!"

Sri Yukteswar bana alaylı bir ciddiyetle baktı. "Artık trenlerde o kadar saat harcamak zorunda kalmayacaksın; çalışmaların için ne kadar çok zamanın olacak! Belki de sınavdan önce son dakikada çalışmaktan biraz uzaklaşıp, daha araştırıcı olursun."

Fakat bir şekilde, sesinin tonu, beni ikna etmekten uzaktı.[146]

17. Bölüm Notları

145 1936'da, bir arkadaştan, Sasi'nin sağlığının hâlâ mükemmel olduğunu öğrendim.

146 Sri Yukteswar, diğer birçok bilge gibi, modern eğitimin materyalist eğilimi karşısında üzülmekteydi. Pek az okul, mutluluk için gerekli ruhsal yasaları açıklar veya, bilgeliğin, kişinin yaşamını, "Tanrı korkusuyla" yani, Yaradan'a karşı duyulan huşuyla yönlendirmek demek olduğunu öğretir.

Bugün lise ve üniversitelerde insanın sadece "üstün bir hayvan" olduğunu duyan gençler, genellikle ateist oluverirler. Ruhlarını keşfetmek veya asıl doğalarında, kendilerinin "Tanrı'nın sureti" olduklarını görmek için gayret sarf etmezler. Emerson şöyle bir gözlem yapmıştır: "Bir insanın içi nasılsa, o insan dışını da öyle görür. Eğer hiçbir tanrıyla tanışmıyorsak, bu, hiçbirine sığınmadığımızdandır." Hayvansal doğasının, kendisinin tek gerçekliği olduğunu hayal eden bir insan, yüce arzulardan yoksundur.

Ruh'un, insanın varoluşundaki temel Gerçek olduğunu ortaya koymayan bir eğitim sistemi, *avidya*, yani yanlış bilgi vermektedir. "Zenginim ve zenginleştim ve ihtiyacım yoktur diyorsun ve zavallı ve acınacak halde ve fakir ve kör ve çıplak olduğunu bilmiyorsun" (Vahiy 3-17).

Kadim Hindistan'da, gençliğe ideal bir eğitim verilirdi. Dokuz yaşına geldiğinde öğrenci, "bir evlat" olarak, *gurukula*'ya (gurunun bir öğrenim merkezi olan aile evi) kabul edilirdi. Profesör S. V. Venkateswara, "Modern çocuk, (her sene) vaktinin sekizde birini okulda geçirmektedir; Hintli ise orada tüm vaktini geçirirdi," diye yazar Çağlar Boyu Hint Kültürü'nde (Indian Culture Through the Ages (Çağlar Boyu Hint Kültürü), Cilt I; Longmans, Green & Co. "Sağlıklı bir dayanışma ve sorumluluk duygusu verilmekteydi ve bireysellik ile kendine güven üzerinde alıştırma yapmak için de oldukça geniş fırsatlar vardı. Yüksek bir kültür standardı, kendiliğinden doğan disiplin, göreve karşı ciddi bir saygı, çıkarcılıktan uzak davranışlar, kendine saygı ve başkalarına karşı hürmetle birleşmiş özveri duygusu söz konusuydu; yüksek bir akademik değer standardı ve bir soyluluk ... duygusu vardı ve insan hayatının yüce amacı bilinmekteydi."

18. BÖLÜM

Harikalar Yaratan Bir Müslüman: Afzal Han

"Seneler önce, şu anda senin kaldığın bu odada, harikalar yaratan bir Müslüman, benim önümde dört mucize gerçekleştirdi!"

Sri Yukteswar bu cümleyi, yeni konutuma yaptığı ilk ziyaretinde söylemişti. Serampor Koleji'ne girdikten hemen sonra, *Panthi*adı verilen yakındaki bir pansiyonda, bir oda tutmuştum.[147] Burası, Ganj'a bakan, eski tarzda tuğladan yapılmış büyük bir konaktı.

"Usta, ne tesadüf! Yeni dekore edilmiş bu duvarlar gerçekten hatıralar taşıyacak kadar eski mi?" Basitçe döşenmiş odamda, yepyeni bir ilgiyle etrafıma baktım.

"Bu uzun bir hikâyedir." Gurum hatırlayarak güldü. "Fakirin ismi Afzal Han'dı.[148] Olağanüstü güçlerini, bir Hindu yogiyle tesadüfen karşılaşması sayesinde elde etmişti.

" 'Evladım, susadım; bana biraz su getir.' Afzal'ın çocukluğunda bir gün, doğu Bengal'deki küçük bir köyde, üstü başı toz içinde olan bir *sannyasi* kendisinden bu ricada bulunmuş.

" 'Usta, ben bir Müslüman'ım. Nasıl olur da sen, bir Hindu olarak, benim ellerimden bir içecek kabul edersin?'

" 'Doğruluğun hoşuma gitti, evladım. Ben günahkâr bir eylem olan inanç ayrımının, insanı toplumdan uzaklaştıran kurallarına uymam. Git, çabuk bana su getir.'

"Afzal'ın saygıyla söz dinleyişi, yogiden gelen sevgi dolu bir bakışla ödüllendirilmiş.

" 'Önceki hayatlarının iyi *karma*sını taşıyorsun,' demiş yogi ciddiyetle. 'Sana, görünmez olan âlemlerden birine hükmetmeni sağlayacak bir yoga metodu öğreteceğim. Sahip olacağın harika güçler, sadece değerli amaçlar için tatbik edilmelidir; onları asla bencilce kullanma! Ne yazık ki, geçmişten getirdiğin bazı yıkıcı eğilimlerin tohumlarını taşıdığını algılıyorum. Onları kötü eylemlerin tatlı suyuyla sulayıp filizlenmelerine izin verme. Önceki karman o derece karmaşık ki, hayatını, yogaya dair becerilerini en yüksek insanî amaçlarla birleştirmek için kullanmalısın.

"Hayretler içindeki çocuğa, karmaşık bir teknik hakkında bilgiler verdikten sonra, usta kaybolmuş.

"Afzal, yoga egzersizlerini imanla yirmi yıl uygulamış. Mucizevî başarıları, geniş bir çevrede dikkat çekmeye başlamış. Anlaşıldığı kadarıyla, yanında sürekli olarak 'Hazret' adında bedensiz bir ruh bulunmaktaydı. Bu görünmeyen varlık, fakirin en küçük bir dileğini bile yerine getirebiliyordu.

"Ustasının uyarısını dikkate almayan Afzal, güçlerini kötüye kullanmaya başlamıştı. Eline alıp, tekrar yerine koyduğu her cisim, kısa bir süre sonra hiçbir iz bırakmadan kayboluyordu. Bu sinir bozucu netice, Müslüman'ı istenmeyen biri yapmaktaydı!

"Zaman zaman, kendini olası bir alıcı gibi göstererek Kalküta'daki büyük kuyumcu dükkânlarını ziyaret ederdi. Eline aldığı her mücevher, kendisi dükkândan ayrıldıktan hemen sonra kaybolurdu.

"Afzal, genellikle onun sırlarını öğrenmek umuduyla dolu, birkaç yüz öğrenciyle çevriliydi. Bazen fakir, onları kendisiyle yolculuk etmeye çağırırdı. Demiryolu istasyonunda, bir yolunu bulup, bir bilet rulosuna dokunurdu. Sonra, 'Fikrimi değiştirdim. Onları almıyorum,' deyip, biletleri memura geri iterdi. Fakat takımıyla birlikte trene bindiğinde, gerekli biletler Afzal'ın elinde olurdu.[149]

"Bu sömürüler, hiddet dolu bir gürültü koparmaktaydı; Bengal'daki kuyumcular ve bilet satıcıları, dayanamayıp sinir krizleri geçiriyorlardı! Afzal'ı tutuklamak isteyen polis teşkilatı kendini çaresiz hissediyordu; fakir, suç delilini, sadece 'Hazret, bunu alıp götür,' diyerek yok edebiliyordu."

Sri Yukteswar yerinden kalkıp, odanın Ganj'a bakan balkonuna yürüdü. Müslüman'ın oynadığı piyango'yu biraz daha dinlemek arzusuyla, onu takip ettim.

"Bu Panthi daha önce benim bir arkadaşıma aitti. Afzal'la tanıştı ve onu buraya çağırdı. Arkadaşım, içlerinde benim de bulunduğum yirmi kadar komşusunu da davet etmişti. O zamanlar ben sadece genç biriydim ve adı çıkmış fakire karşı, kuvvetli bir merak duymaktaydım." Usta güldü. "Üzerimde değerli hiçbir şey taşımayarak tedbirimi aldım! Afzal beni merakla inceledi ve şöyle dedi:

" 'Güçlü ellerin var. Aşağıya, bahçeye in; düzgün bir taş bul ve üzerine bir tebeşirle ismini yaz; sonra taşı, atabildiğin kadar uzağa, Ganj'a fırlat.'

"Dediğini yaptım. Taş, uzaktaki dalgaların arasında kaybolur kaybolmaz, Müslüman tekrar bana seslendi:

" 'Bir kabı, bu evin önündeki Ganj sularıyla doldur.'

"Ben su dolu bir kapla döndükten sonra, fakir bağırdı: 'Hazret, taşı, kabın içine koy!'

"Taş bir anda beliriverdi. Onu kaptan çıkardım ve üzerinde, yazdığım andaki kadar okunaklı olan imzamı buldum.

"Odadaki arkadaşlarımdan biri olan Babu, ağır ve antika bir zincirli saat takmıştı.[150] Fakir, onları uğursuz bir merakla inceledi. Biraz sonra, cisimler kaybolmuştu!

" 'Afzal, lütfen benim paha biçilmez yadigârımı geri ver!' Babu neredeyse ağlıyordu.

"Müslüman, bir süre, soğuk bir şekilde sesiz kaldı, sonra şöyle dedi, 'Demir bir kasada sakladığın beş yüz rupin var. Onları bana getir; o zaman saatini nerede bulacağını sana söylerim.'

"Aklı başından gitmiş olan Babu, hemen evine gitmek için çıktı. Biraz sonra geri döndü ve Afzal'a istenilen miktarı verdi.

" 'Evinin yakınındaki küçük köprüye git,' diye talimat verdi fakir, Babu'ya. 'Hazret'i sana saatini ve zinciri vermesi için çağır.'

"Babu koşarak uzaklaştı. Döndüğünde, yüzünde bir ferahlama gülücüğü vardı; üzerinde ise hiç mücevher yoktu.

" 'Hazret'e söylendiği gibi emir verdiğimde,' diye bildirdi, 'saatim havada taklalar atarak sağ elime düştü! Buraya gelip gruba katılmadan önce, soyumdan bana kalan kıymetli eşyayı kasama kilitlediğime emin olabilirsiniz.'

"Bir saat için fidye verilişinin trajikomik gösterisine şahit olmuş olan Babu'nun arkadaşları, Afzal'a kızmışlardı. O ise artık yatıştırıcı bir şekilde konuşmaktaydı.

" 'Lütfen istediğiniz herhangi bir içeceğin adını söyleyin; Hazret onu yaratacaktır.'

"Bir kısmımız süt, diğerleriyse meyve suyu istedi. Cesareti kırılmış olan Babu viski istediğinde pek şaşırmadım! Müslüman, bir emir verdi; itaatkâr Hazret, aşağı doğru süzülen ve bir gümbürtüyle yere çarpan, ağzı sıkıca kapatılmış kaplar gönderdi. Herkes istediği içkiyi buldu.

"Günün dördüncü hayret verici olayı için verilen söz, hiç kuşkusuz ev sahibimizi memnun etmişti: Afzal acil bir öğle yemeği tedarik edeceğini ileri sürmüştü!

" 'Gelin en pahalı tabakları ısmarlayalım,' dedi Babu ümitsizce. 'Beş yüz rupime karşılık, pahalı bir yemek istiyorum. Her şey altın tabaklarda sunulmalı!'

"Odadaki herkes kendi tercihini söyler söylemez *fakir,* yorulmak bilmeyen Hazret'e seslendi. Bunu büyük bir takırtı izledi; karışık olarak hazırlanmış pilavlarla, sıcak *luçi*lerle, ve birçok mevsim dışı meyveyle dolu, boşluktan gelen büyük altın tabaklar, ayaklarımızın önüne kondular. Ye-

mekler çok lezzetliydi. Bir saatlik bir ziyafetten sonra, odayı terk etmeye başladık. Tabakların üst üste yığılmasına benzeyen muhteşem bir gürültü, hepimizin dönüp arkamıza bakmamıza neden oldu. Ve işte! Ortalıkta, parıltılı tabaklardan veya yemek artıklarından eser yoktu."

"Guruji," diye sözünü kestim, "Eğer Afzal, altın tabaklar gibi eşyaları bu kadar kolaylıkla elde edebiliyor idiyse, niçin başkalarının mallarına göz dikiyordu?"

"*Fakir*, ruhsal açıdan pek gelişmemişti," diye açıkladı Sri Yukteswar. "Belirli bir yoga tekniğinde uzman oluşu,herhangi bir isteğinin isteğinin anında maddeleştiği bir astral plana ulaşabilmesini sağlıyordu. Bir astral varlığın yani Hazret'in aracılığı ve güçlü bir irade eylemiyle, Müslüman, herhangi bir cismin atomlarını, esirik enerjiden oluşturabiliyordu. Fakat bu biçimde astral bir şekille yaratılan cisimler yapısal olarak çabuk dağılır; uzun süre varolamaz.[151] Afzal, hâlâ, daha zor elde edilmesine karşın daha güvenilir bir kalıcılığı olan dünyevî zenginliği arzuluyordu."

Güldüm. "O da bazen anlaşılmaz bir biçimde yok olabiliyor!"

"Afzal, Tanrı'yı idrak etmiş bir insan değildi," diye devam etti Usta. "Kalıcı ve faydalı mucizeler, gerçek azizler tarafından gerçekleştirilir, çünkü onlar, her şeye gücü yeten Yaradan ile uyum içindedirler. Afzal sadece, ölümlülerin genellikle ölüm anına kadar giremedikleri süptil bir ortama girebilmenin olağanüstü gücüne sahip, sıradan bir insandı."

"Şimdi anlıyorum, Guruji. Öteki dünyanın bazı çekici tarafları var gibi gözüküyor."

Usta kabul etti. "O günden sonra Afzal'ı hiç görmedim, fakat birkaç sene sonra, Babu evime geldi ve bana Müslüman'ın halka yaptığı bir itirafı anlatan bir gazete gösterdi. Afzal'ın bir Hindu gurudan aldığı başlangıç eğitimi hakkında, sana biraz önce söylemiş olduklarımı o gazeteden öğrendim."

Yayınlanan bu belgenin son kısmının özü, Sri Yukteswar'ın hatırladığı kadarıyla, şöyleydi: "Ben, Afzal Han, bu kelimeleri, işlediğim günahlar karşılığı ödediğim bir ceza ve mucizevî güçler elde etmenin peşinde olanlara bir uyarı olsun diye yazıyorum. Seneler boyu, bana Tanrı'nın ve ustamın lütfu aracılığıyla verilmiş olan harikulade yetenekleri kötüye kullandım. Bencillikle sarhoş oldum ve kendimi bilinen ahlâk kurallarının üzerinde hissettim. Sonunda hesap verme günüm gelmişti.

"Geçenlerde Kalküta dışındaki bir yolda, yaşlı bir adamla karşılaştım. Adam acı içinde topallıyordu ve altındanmış gibi görünen parlak bir cisim taşıyordu. Ona seslendiğimde, kalbimde açgözlülük vardı.

"Ben büyük Fakir Afzal Han'ım. O elindeki ne?"

" 'Bu altın küre benim tek maddi varlığım; bir fakir için ne önemi ola-

bilir ki! Yalvarırım bacağımı iyileştirin, efendim.'

"Küreye dokundum ve cevap vermeden yürümeye başladım. İhtiyar adam arkamdan topallayarak geliyordu. Biraz sonra haykırmaya başladı: 'Altınım gitti!'

"Ben hiç ilgilenmeyince birden, güçsüz bedeninden garip bir biçimde çıkan gür bir sesle konuştu:

" 'Beni tanımadın mı?'

"Çelimsiz ve sakat ihtiyarın, uzun yıllar önce beni yogaya başlatan büyük azizden başkası olmadığını anlayarak, donakaldım. Oturduğu yerden doğruldu; bedeni bir anda güçlü ve dinç bir hal aldı.

" 'Demek öyle!' Gurumun bakışı ateş gibiydi. 'Güçlerini acı çeken insanlığa yardım etmek için değil, adi bir hırsız gibi ona sıkıntı vermek için kullandığını kendi gözlerimle görüyorum! Gizemli yeteneklerini senden geri alıyorum; Hazret artık senden kurtuldu. Artık Bengal için bir korku kaynağı olmayacaksın!'

"Acı dolu bağırışlarla Hazret'e seslendim; ilk defa olarak, benim iç görüşümde belirmedi. Fakat kara bir perde aniden kalkmıştı; hayatımın büyük günahını bütün açıklığıyla gördüm.

" 'Sevgili Guru! Uzun süredir varolan yanılgımı yok etmeye geldiğin için sana teşekkür ederim.' Onun ayaklarında hıçkırarak ağlıyordum. 'Dünyevî hırslarımdan vazgeçeceğime söz veriyorum. Kötü geçmişimi telâfi etmeyi umarak, sadece Allah üstüne meditasyon yapmak için dağlara çekileceğim.'

"Ustam bana sessiz bir şefkatle bakıyordu. 'Samimi olduğunu hissediyorum,' dedi sonunda. 'Önceki yıllarda, söylenenlere tam bir uyum gösterdiğin ve de şimdiki pişmanlığından dolayı sana bir iyilik yapacağım. Artık diğer güçlerine sahip değilsin, ancak ne zaman yiyecek ve giyeceğe ihtiyaç olursa, Hazret'ten onları tedarik etmesini istemeyi hâlâ başarabilirsin. Dağlardaki yalnızlıkta, kendini bütün kalbinle tanrısal anlayışa ada.'

"Daha sonra gurum kayboldu; gözyaşlarım ve düşüncelerimle yalnız kalmıştım. Hoşçakal, dünya! Evrensel Sevgili'nin affını aramaya gidiyorum."

18. Bölüm Notları

147 *Panthi* : Öğrenciler için ev; gezgin, bilgiyi arayan anlamına gelen pantha kelimesinden gelir.

148 Bir Müslüman yogi; Arapça'daki fakir yani yoksul kelimesinden; aslında yoksulluk andı içmiş olan dervişler için kullanılan bir kelime.

149 Daha sonra babam bana, kendi şirketi Bengal-Nagpur Demiryolu'nun da, Afzal Han'ın oyununa gelen şirketlerden biri olduğunu söyledi.

150 Sri Yukteswar'ın arkadaşının ismini hatırlamıyorum ve ondan sadece "Babu" (Bay) olarak bahsetmek zorundayım.

151 Aynı benim astral bir şekilde yaratılmış olan gümüş muskamın bu dünyadan yok oluşu gibi. (Astral dünya, Bölüm 43'te tanımlanmıştır.)

19. BÖLÜM

Kalküta'daki Ustam, Serampor'da Beliriyor

"Sık sık ateistçe şüphelerle kuşatılıyorum. Hatta bazen beni inciten bir düşünceye kapılıyorum: Henüz fark edilmemiş ruhsal olanaklar yok mudur? Kişi bunları keşfetmedikçe gerçek kaderini elinden kaçırmaz mı?"

Panthi pansiyonundaki oda arkadaşım Dijen Babu'nun bu sözleri, onu gurumla tanışmaya davet edişim sonucunda ortaya çıkmıştı.

"Sri Yukteswarji, seni *Kriya Yoga*'ya başlatacak," diye cevap verdim. "Bu teknik, yüce bir içsel kesinlik vererek ikilem yaratan karışıklıkları sakinleştirir."

O akşam, inziva evine giderken Dijen bana eşlik etti. Usta'nın yanındayken arkadaşım öyle bir ruhsal huzur hissetti ki, kısa bir süre sonra sürekli ziyaretçilerden biri olup çıkıverdi.

Günlük yaşamın önemsiz uğraşları, bizim en derin ihtiyaçlarımızı karşılamaz; insanın bilgelik için duyduğu doğuştan gelen bir açlığı vardır. Sri Yukteswar'ın sözleri, Dijen'e, geçici bir enkarnasyonun yüzeysel egosundan daha gerçek olan kendi içindeki bir benliği keşfetmeyi denemesi ilhamını vermişti.

Dijen ve ben, ikimiz de Serampor Koleji'nde aynı programı takip ettiğimizden, dersler biter bitmez birlikte *aşrama* yürümeyi alışkanlık haline getirmiştik. Genellikle Sri Yukteswar'ı, ikinci kattaki balkonunda durmuş, gelişimizi bir gülücükle karşılarken bulurduk.

Bir akşamüstü, genç bir *aşram* sakini olan Kanai, Dijen ve beni iyi olmayan haberlerle karşıladı.

"Usta burada değil; acil bir notla Kalküta'ya çağırıldı."

Ertesi gün, gurumdan bir kartpostal aldım. "Kalküta'dan Çarşamba sabahı ayrılacağım," diye yazmıştı. "Sen ve Dijen Serampor istasyonunda, sabah saat dokuzdaki treni karşılayın."

Çarşamba sabahı, saat sekiz buçuk civarında, Sri Yukteswar'dan gelen telepatik bir mesaj bir anda zihnimde belirdi: "Gecikiyorum; dokuz trenini karşılamayın."

Gitmek için çoktan giyinmiş olan Dijen'e son talimatları aktardım.

"Sen ve şu senin sezgilerin!" Arkadaşımın sesi, karşısındakini küçük gören türdendi. "Usta'nın yazılı kelimelerine güvenmeyi tercih ederim."

Omuzlarımı silktim ve sessiz bir kararlılıkla yerimde oturdum. Öfkeyle bir şeyler mırıldanan Dijen, kapıyı gürültüyle çarpıp çıktı.

Oda biraz karanlık olduğundan, sokağa bakan bir pencerenin yanına gittim. Zayıf gün ışığı, birdenbire, içinde demir parmaklıklı pencerenin tamamen kaybolduğu yoğun bir parlaklığa dönüştü. Bu göz kamaştırıcı fonun önünde, Sri Yukteswar'ın net bir biçimde maddeleşen bedeni belirdi!

Çok şaşırmıştım; sandalyemden kalktım ve onun önünde diz çöktüm. Gurumun ayaklarında yaptığım geleneksel saygı dolu selam verme hareketimle, onun ayakkabılarına dokundum. Bunlar, alışkın olduğum, portakal renginde bezden yapılmış, bağcıklı ayakkabılardı. Ustamın turuncu *svami* elbisesi önümde dalgalanıyordu; sadece kıyafetinin yapı ve şeklini değil, ayakkabılarının kum kaplı yüzeyini ve ayaklarının şeklini de açıkça hissediyordum. Hiçbir şey söyleyemeyecek kadar şaşırmış bir şekilde ayağa kalktım ve soru soran gözlerle ona baktım.

"Telepatik mesajımı alman beni memnun etti." Ustanın sesi sakin ve tamamen normaldi. "Artık Kalküta'daki işimi hallettim ve Serampor'a on treniyle geleceğim."

Ben hâlâ ses çıkarmadan dururken, Sri Yukteswar devam etti, "Bu bir beliriş değil, benim etten kemikten bedenimdir. Dünyada çok ender bilinen bu deneyimi sana vermem için tanrısal bir emir aldım. Beni istasyonda karşıla; sen ve Dijen, beni bu şekilde giyinmiş olarak size doğru gelirken göreceksiniz. Önümde bir yolcu olacak : gümüş bir testi taşıyan küçük bir erkek çocuğu."

Gurum, beni kutsayan sözcükler mırıldanarak, iki elini de başımın üstüne koydu. "*Tabe asi!*"[152] Kelimelerini bitirir bitirmez garip bir gürleme sesi duydum.[153] Bedeni, delici ışığın içerisinde, yavaş yavaş erimeye başladı. Yuvarlanan bir rulo gibi, önce ayakları ve bacakları kayboldu, daha sonra da gövdesi ve başı. Son ana kadar, parmaklarının hafifçe saçlarıma dokunuşunu hissedebildim. Parlaklık zayıfladı; önümde parmaklıklı pencereden ve solgun bir günışığı demetinden başka hiçbir şey kalmamıştı.

Yarı baygın bir halde kendime, sadece bazı halüsinasyonların kurbanı olup olmadığımı sordum. Biraz sonra odaya, başı önünde Dijen girdi.

"Usta, dokuz treninde de, dokuz buçuk treninde de yoktu." Arkadaşımın sözlerinde özür diler gibi hava vardı.

"Gel, saat onda geleceğini biliyorum." Dijen'in elinden tuttum ve onu, itirazlarına aldırmadan, benimle birlikte koşmaya zorladım. Yaklaşık on dakika sonra istasyona girdiğimizde, tren buharlar saçarak perona yanaşıyordu.

"Bütün tren Ustanın *aura*sının ışığıyla dolu! Ustam orada!" diye bağırdım neşe içinde.

"Öyle mi sanıyorsun?" Dijen alaycı bir şekilde güldü.

"Burada bekleyelim." Arkadaşıma, gurumuz bize yaklaşırken göreceğimiz ayrıntıları anlattım. Ben tasvirimi bitirir bitirmez, kısa bir süre önce gördüğüm elbiseleri giymiş olan Sri Yukteswar göründü. Gümüş bir testi taşıyan küçük bir delikanlının hemen arkasından, ağır adımlarla yürüyordu.

Bir an, yaşadığım deneyimin garipliği karşısında, bedenimi soğuk bir korku dalgası sardı. Materyalistik yirminci yüzyılın benden kayıp uzaklaştığını hissettim; İsa'nın, denizin üzerinde Petrus'a göründüğü günlere geri mi dönmüştüm?

Modern Yogi-İsa, Sri Yukteswar, Dijen'le birlikte konuşmadan durduğumuz yere yaklaştığında, arkadaşıma güldü ve şöyle dedi:

"Sana da bir mesaj gönderdim, ama sen onu alamadın."

Dijen konuşmuyordu fakat kuşku dolu gözlerle bana bakıyordu. Gurumuza, inziva evine kadar eşlik ettikten sonra, arkadaşım ve ben, Serampor Koleji'nin yolunu tuttuk. Dijen sokakta duruverdi; derisinin her bir gözeneğinden öfke fışkırıyordu.

"Demek öyle! Usta bana bir mesaj göndermiş! Buna rağmen sen onu gizledin! Bir açıklama istiyorum!"

"Senin zihinsel aynan, gurumuzun talimatını kaydedemeyecek kadar çalkantılarla doluysa, ben ne yapabilirim?" diya karşılık verdim.

Dijen'in yüzündeki kızgınlık kayboldu. "Ne demek istediğini anlıyorum," dedi pişmanlıkla. "Fakat lütfen, testili çocuğu nasıl bilebildiğini açıkla."

Ustanın o sabah pansiyonda, olağanüstü belirişinin hikâyesini bitirdiğimde, arkadaşım ve ben Serampor Koleji'ne varmıştık.

"Gurumuzun güçleri hakkında şu şimdi duymuş olduklarım," dedi Dijen, "bana dünyadaki bütün üniversitelerin sadece birer anaokulu olduğu hissini veriyor."[154]

19. Bölüm Notları

[152] Bengalce "Allahaısmarladık" anlamına gelir. Kelimenin sözlük anlamı, hoş bir çelişkidir yaratır: "Sonra gelirim."

[153] Bedensel atomların maddesel olarak çözünmesinin karakteristik sesi.

[154] "Bana öyle şeyler ilham yoluyla açıklanmıştır ki, tüm bu yazmış olduklarımın, gözümde samandan daha fazla bir değeri yoktur."

"Skolastiklerin Prensi" Aziz Akino'lu Tomas, sekreterinin, Summa Theologiae'nin

bitirilmesine dair endişe dolu ısrarlarına cevap olarak, böyle demiş. 1273 yılında bir gün, Napoli kilisesindeki bir ayin esnasında Aziz Tomas, derin bir mistik kavrayış deneyimi yaşamış. Yüce bilginin parlaklığı onu öylesine etkilemiş ki, bu olaydan sonra entelektüelliğe hiç ilgi göstermemiş.

Sokrates ise Platon'un *Phaidros*'unda, şöyle der: "Bana göre, tüm bildiğim, hiçbir şey bilmediğimdir."

20. BÖLÜM

Keşmir'i Ziyaret Etmiyoruz

"Baba, yaz tatilim sırasında Ustam ve dört arkadaşımı, benimle birlikte Himalaya eteklerine gelmeleri için davet edeceğim. Altı tane tren bileti ve yolculuk masraflarımızı karşılamaya yetecek kadar para verebilir misin?"

Beklediğim gibi, babam samimiyetle güldü. "Üçüncü defadır bana aynı uydurma hikâyeden bahsediyorsun. Geçen yaz ve ondan önceki sene de buna benzer bir istekte bulunmadın mı? Son anda, Sri Yukteswar gitmeyi reddediyor."

"Doğru, Baba; gurumun bana Keşmir hakkında neden kesin bir söz söylemediğini bilmiyorum.[155] Fakat eğer ona senden aldığım biletlerin önceden hazır olduğunu söylersem, bir şekilde, bu kez yolculuğa çıkmaya razı olacağını düşünüyorum."

Babam hemen ikna olmadı, fakat ertesi gün, bazı esprili ve alaylı sözlerden sonra, bana altı bilet ve on rupilik banknotlardan oluşmuş bir deste verdi.

"Senin kuramsal seyahatinin bu türden pratik desteklere ihtiyacı olduğunu pek zannetmiyorum," dedi, "yine de buyur bakalım."

O öğleden sonra, ganimetimi Sri Yukteswar'a sergiledim. Her ne kadar benim heyecanımı gülümseyerek karşıladıysa da, sözleri pek açık değildi: "Gitmek isterim doğrusu; hele bakalım." İnziva evindeki küçük müridi Kanai'nin de bizimle gelmesini rica ettiğimde, hiçbir yorumda bulunmadı. Diğer üç arkadaşımı da davet ettim: Rajendra Nath Mitra, Jotin Auddy ve bir başka çocuk daha. Hareket tarihimiz, ertesi Pazartesi olarak kararlaştırılmıştı.

Ailemin evinde bir kuzenin düğünü yapılmakta olduğu için, Cumartesi ve Pazar günleri Kalküta'da kaldım. Pazartesi sabahı erkenden, bavulumla Serampor'a gittim. Rajendra beni *aşramın* kapısında karşıladı.

"Usta dışarı çıktı. Yürüyüş yapıyor. Gitmeyi reddetti."

İçimde eşit derecede üzüntü ve inat vardı. "Babamın, Keşmir için yaptığım hayali planlarla üçüncü kez dalga geçmesine fırsat vermeyeceğim. O gelmese de, bizler gitmeliyiz."

Rajendra kabul etti; bir uşak bulmak için *aşram*dan ayrıldım. Biliyordum ki Kanai, Usta olmadan yolculuğa çıkmazdı ve de bavullarla ilgilenecek biri lazımdı. Aklıma, bir zamanlar bizim evde uşaklık yapmış olan ve şu anda Serampor'daki bir öğretmenin yanında çalışan Behari geldi. Hızlı hızlı yürürken, Serampor Adliyesi'nin yanındaki kilisenin önünde gu-

rumla karşılaştım.

"Nereye gidiyorsun?" Sri Yukteswar gülümsemiyordu. "Efendim, senin ve Kanai'nin planladığımız yolculuğa katılmayacağınızı duydum. Behari'yi arıyorum. Hatırlayacağın gibi, geçen yıl Keşmir'i görmeyi o kadar çok arzuluyordu ki, ücretsiz hizmet etmeyi bile teklif etmişti."

"Hatırlıyorum. Yine de, Behari'nin gitmek isteyeceğini sanmıyorum."

Öfkelenmiştim. "Bu fırsatı dört gözle bekliyordu!"

Gurum sessizce yürüyüşüne devam etti; kısa bir süre sonra, öğretmenin evine vardım. Behari beni avluda, bir arkadaş içtenliğiyle karşıladı fakat ben Keşmir'den bahseder bahsetmez bu yakınlık birdenbire kayboluverdi. Uşak, bir özür kelimesi mırıldanarak, beni bırakıp, patronunun evine girdi. Onu yarım saat bekledim; bu esnada kendimi, sinirli bir şekilde, Behari'nin gecikmesindeki sebebin, seyahat için hazırlanmasından kaynaklandığına ikna etmeye çalışıyordum. Sonunda, ön kapıyı vurdum.

"Behari, yaklaşık otuz dakika önce, arka merdivenlerden gitti," diye bir adam bana bilgi verdi. Dudaklarında hafif bir gülümseme dolaşmaktaydı.

Benim davetimin mi yersiz olduğunu yoksa Ustanın görünmeyen etkisinin mi işlemekte olduğunu kendime sorarak, üzgün bir şekilde oradan ayrıldım. Kilisenin önünden geçerken, gurumun yine yavaşça yürüyerek bana doğru gelmekte olduğunu gördüm. Benim raporumu beklemeden, atıldı:

"Demek Behari gitmeyecek! Şimdiki planların nedir?"

Kendimi, hükmeden babasına meydan okumaya kararlı, inatçı bir çocuk gibi hissettim. "Efendim, amcamdan, bana uşağı Lal Dhari'yi ödünç vermesini isteyeceğim."

"Eğer istiyorsan git amcanı gör," diye cevap verdi Sri Yukteswar kendi kendine gülerek. "Fakat ziyaretinin seni pek hoşnut edeceğini sanmıyorum."

Endişeli fakat isyankâr bir halde, gurumdan ayrılıp Serampor Adliyesi'ne girdim. Bir hükümet savcısı olan amcam Sarada Ghosh, beni sevgiyle karşıladı.

"Bugün bazı arkadaşlarla birlikte Keşmir'e gitmek için yola çıkıyorum," dedim ona. "Yıllardır bu Himalaya yolculuğunu yapmayı arzulardım."

"Senin adına seviniyorum, Mukunda. Seyahatinin rahat geçmesi için yapabileceğim bir şey var mı?"

Onun bu nazik yaklaşımı cesaretimi arttırdı. "Sevgili amcacığım," dedim, "bana uşağın Lal Dhari'yi vermen mümkün olabilir miydi acaba?"

Bu basit ricamın yarattığı tepki, bir zelzeleninkiyle aynıydı. Amcam öy-

le bir şiddetle yerinden sıçradı ki sandalyesi devrildi, masadaki kağıtlar her yöne uçuştu ve nargilesinin hindistan cevizinden marpucu, büyük bir takırtıyla yere düştü.

"Seni bencil genç adam," diye bağırdı sinirden titreyerek, "ne büyük bir düşüncesizlik! Sen uşağımı bir zevk gezintisi için yanına alırsan, benimle kim ilgilenecek?"

Sevimli amcamın bu âni değişiminin, tamamen anlaşılmazlıklara adanmış bu gün içinde sadece, bir başka bilmece olduğunu düşünerek, şaşkınlığımı gizledim. Adliye ofisinden neşeyle değil, derin düşünceler içinde ayrıldım.

İnziva evine geri döndüm; arkadaşlarım gitmek için toparlanmış, beklemekteydiler. Ustanın tavrının altında son derece muğlak da olsa, makul bir sebebin yattığı şeklinde bir kanı, içimde giderek büyüyordu. Gurumun isteğine karşı gelmeye çalıştığım için benliğimi bir pişmanlık kapladı.

"Mukunda, biraz daha yanımda kalmak istemez miydin?" diye sordu Sri Yukteswar. "Rajendra ve diğerleri daha önce yola çıkarak seni Kalküta'da bekleyebilirler. Kalküta'dan Keşmir'e giden son akşam trenine yetişmek için fazlasıyla zaman kalacaktır."

"Efendim, sensiz gitmek istemiyorum," dedim kederle.

Arkadaşlarım benim bu sözlerime hiç aldırmadılar. Bir at arabası çağırıp, bütün bavulları alarak gittiler. Kanai ve ben sessizce gurumuzun ayaklarının dibine oturduk. Yarım saatlik bir sessizlikten sonra, Usta ayağa kalktı ve ikinci katta bulunan ve akşam yemeği yenilen balkona doğru yürüdü.

"Kanai, lütfen Mukunda'ya yiyecek servisi yap. Treni yakında kalkacak."

Üzerine oturduğum battaniyeden kalktığım anda birden, midemde bulantı ve dehşetli bir çalkalanma hissiyle sendeleyip, düşecek gibi oldum. Bıçaklanmaya benzeyen ağrı o kadar şiddetliydi ki, kendimi birdenbire acılarla dolu bir cehenneme savrulmuş gibi hissettim. Bir kör gibi, el yordamıyla guruma doğru yürüyüp, onun önünde, korkunç Asya kolerasının tüm belirtilerini sergiler bir halde, yere yıkıldım. Sri Yukteswar ve Kanai beni oturma odasına taşıdılar.

Istırap içinde ağlayarak şöyle dedim: "Usta, hayatımı sana teslim ediyorum"; çünkü gerçekten hayatın, hızla bedenimin kıyılarından çekildiğine inanmaktaydım.

Sri Yukteswar başımı kucağına koyarak, alnımı meleklere has bir yumuşaklıkla okşadı.

"Arkadaşlarınla birlikte istasyonda olsaydın, neler olacağını bir düşün," dedi. "Seni ancak bu garip şekilde burada tutabilecektim çünkü seyahate çıkmak konusundaki fikrime kuşkuyla bakmayı seçmiştin."

Sonunda anlamıştım. Büyük ustalar, güçlerini pek ender olarak açıkça sergilediklerinden, günün olayları, rasgele bir gözlemciye oldukça doğal görünebilirdi. Gurumun olaylar üzerindeki etkisi, fark edilemeyecek kadar süptil olmuştu. O, iradesini, hiç göze batmayacak şekilde Behari'nin, amcamın, Rajendra'nın ve diğerlerinin aracılığıyla çalıştırmıştı. Büyük bir ihtimalle, benden başka herkes, olayların mantıklı ve normal olduğunu düşünmekteydi.

Sri Yukteswar, hiçbir zaman toplumsal zorunluluklarını yerine getirmeyi ihmal etmediğinden, Kanai'ye bir doktor çağırması ve durumu amcama bildirmesi için talimat verdi.

"Usta," diye karşı çıktım, "bana sadece sen şifa verebilirsin. Ben herhangi bir doktor için ümitsiz bir haldeyim."

"Yavrum, sen Yüce Merhamet tarafından korunmaktasın. Doktor için meraklanma; o seni bu halde bulmayacak. Sen zaten iyileştin."

Gurumun bu kelimeleriyle, içimdeki dehşet verici sancı yok oldu. Güçsüz bir şekilde doğrularak oturdum. Biraz sonra bir doktor geldi ve beni dikkatlice muayene etti.

"Hastalığın en kötü kısmını atlatmış gözüküyorsun," dedi. "Laboratuar testleri için yanıma bazı örnekler alacağım."

Ertesi sabah doktor aceleyle geliverdi. Ben, keyifli bir şekilde oturmaktaydım.

"Şuraya bak, sanki ölümle burun buruna gelen o değilmiş gibi gülüp, sohbet ediyor." Hafifçe elime vurdu. "Aldığım örneklerden, hastalığın Asya kolerası olduğunu öğrenince, seni canlı bulmayı pek beklemiyordum. Tanrısal şifa kudretine sahip bir gurun olduğu için şanslısın genç adam! Ben buna ikna oldum!"

Bütün kalbimle hemfikirdim. Doktor gitmeye hazırlanırken, Rajendra ve Auddy kapıda belirdiler. Yüzlerindeki dargınlık, doktoru ve benim biraz solgun çehremi görünce sempatiye dönüştü.

"Kararlaştırdığımız gibi Kalküta treninde bulunduğunu görmeyince kızmıştık. Hastalandın mı?"

"Evet." Arkadaşlarım bavulları, bir gün önce durduğu köşeye tekrar yerleştirirken, ben kendimi tutamayıp güldüm. "İspanya'ya yelken açan bir gemi vardı: Oraya ulaşmadan geri döndü," sözünü hatırlayarak mırıldandım.

Usta odaya girdi. Nekahat devresinde bulunan hastalara özgü bir do-

ğallıkla, onun elini sevgiyle yakaladım.

"Guruji," dedim, "on iki yaşımdan beri Himalayalar'a erişmek için birçok başarısız girişimde bulundum. Sonunda ikna oldum ki, senin kutsayışın olmadan, Tanrıça *Parvati* beni kabul etmeyecek!"[156]

20. Bölüm Notları

[155] Her ne kadar Usta bir açıklama veremiyor idiyse de, geçen iki yaz boyunca Keşmir'i ziyaret etmeyişinin sebebi, orada geçireceği hastalık için henüz zamanın uygun olmayı dair önbilgisinden kaynaklanıyor olabilir.

[156] Kelime anlamı, "dağlara ait"tir. *Parvati,* mitolojik olarak, evi Tibet sınırındaki belirli bir zirvede bulunan Kral Himalaya'nın (kelime anlamı,"karların meskeni") kızı şeklinde tanıtılır. O erişilmez zirvenin altından geçen şaşkınlık içindeki yolcular, uzakta, buzdan kubbeleri ve kuleleri olan bir saraya benzeyen karların meydana getirdiği büyük bir şekil görürler.

Parvati, Kali, Durga, Uma ve diğer tanrıçalar, *Caganmatri* yani "Dünya'nın Yüce Ana'sı"nın, belirli işlevleri belirtmek için çeşitli isimler almış yönleridir. Tanrı veya *Şiva para* yani üstün yönüyle, yaradılışta aktif değildir; O'nun *şakti*si (enerji ya da harekete geçirme gücü), "eşleri"ne, diğer bir deyişle evrendeki sonsuz gelişimleri mümkün kılan "dişi" güçlere havale edilmiştir.

Purana'lardaki mitolojik efsaneler, Himalayalar'ın Şiva'nın evi olduğunu söyler. Tanrıça Ganga, Himalaya kaynaklı nehrin ilahlarına başkanlık etmek için gökyüzünden aşağıya inmiş; bu yüzden Ganj için şiirsel bir şekilde gökyüzünden dünyaya, Şiva'nın yani "Yogilerin Kralı"nın ve teslisin Yok Edici—Yenileyici'sinin saçları aracılığıyla aktığı söylenir. "Hint'li Shakespeare" Kalidasa, Himalayalar'ı "Şiva'nın yoğunlaşmış gülüşü" şeklinde betimlemiştir. F. W. Thomas, *The Legacy of India* adlı eserinde "Okuyucu, o büyük beyaz dişlerden oluşmuş sırayı hayal etmeyi başarabilir," diye yazar, "fakat, Ganj'ın, gökyüzünden inişi esnasında onun hasırla örülmüş ay ile kule gibi dağlardan oluşmuş bir dünyada ebediyen tahtta oturan büyük Münzevi'nin şeklinin farkına varmadıkça, hâlâ tam bir fikir edinememiş demektir."

Hindu sanatında Şiva, genellikle karanlığı ve Gece'nin gizemini simgeleyen, kadife siyahlığına sahip bir antilop derisi giymiş olarak resmedilir; bu, digambara, yani "gökyüzünü giymiş" olan O'nun tek elbisesidir. Bazı Şiva mezhepleri, hiçbir şeyi olmayan (ve herşeyi olan) Rabb'e saygı olarak hiçbir şey giymezler.

Keşmir'in koruyucu azizlerinden biri, 14. yüzyılda yaşamış olan Lalla Yogişvari ("Yoga'nın Yüce Hanım Üstadı"), "gökyüzünü giymiş" bir Şiva müridiymiş. Skandal kurbanı olmuş bir çağdaşı, azizeye niçin çıplaklığı seçtiğini sormuş. "Niçin

ŞİVA, YOGİLERİN KRALI OLARAK TANRI

Dervişlik ruhunun bedenlenişi olan Şiva, Tanrı'nın üç yönlü doğasının (Yaratıcı, Koruyucu, Yok Edici), Yok Edici-Yenileyici yönünü simgeler. Aşkın doğasını simgelercesine, Şiva, Himalayalar'da, samadhi mutluluğu içinde resmedilir. Yılandan gerdanlığı (naga kundala) ve kol bilezikleri, onun yanılgı üzerindeki hâkimiyetini ve yaratıcı gücünü simgeler.

olmasın?" diye cevaplamış Lalla terslikle. "Ortalıkta hiç erkek görmüyorum." Lalla'nın biraz şiddetli olan düşüncesine göre, Tanrı-idrakı'ndan yoksun olan biri, "erkek" ismini hak etmiyordu. Lalla, *Kriya Yoga*'ya oldukça yakın bir tekniğin uygulayıcısıydı ve bu tekniğin özgürlük sağlayan faydasını birçok dörtlüğünde kutlarcasına anlatmıştır. Burada onlardan birini tercüme ediyorum:

Hangi keder asidini içmedim ki ben?
Doğum ve ölüm seferlerim sayısız.
İşte! hiçbiri fakat kabımdaki nektar
Soluğun sanatıyla kana kana içilen.

Bir ölümlü gibi ölmeyen azize, kendini ateşte demateryalize etmiş. Daha sonra yas içinde olan kasaba halkının önünde, altından elbiselerle sarılı—nihayet tamamen giyinik halde— canlı bir şekilde belirmiş!

21. BÖLÜM

Keşmir'i Ziyaret Ediyoruz

"Artık seyahat etmek için yeterince güçlüsün. Seninle birlikte Keşmir'e geleceğim," dedi Sri Yukteswar. Asya kolerasından mucizevî bir şekilde iyileşmemin üzerinden iki gün geçmişti.

O akşam, altı kişilik grubumuz kuzeye doğru trenle yola çıktı. İlk keyfî durağımız, Himalaya tepelerinin tahtına oturmuş bir kraliçeye benzeyen Simla'ydı. İnişli çıkışlı sokaklarda gezinirken, muhteşem görüntülere hayran olduk.

"Satılık İngiliz çilekleri," diye bağırdı rengârenk pazar yerinde çömelmiş yaşlı bir kadın.

Usta, bu garip küçük kırmızı meyveleri merak etmişti. Onlardan koca bir sepet dolusu satın alıp, yanında bulunan Kanai ve bana ikram etti. Çilleklerden bir tanesini tattım fakat hemen yere tükürdüm.

"Efendim, ne kadar ekşi bir meyvebu! Çilekten hiçbir zaman hoşlanamadım!"

Gurum güldü. "Oh, onları seveceksin—Amerika'da. Orada, bir akşam yemeğinde, ev sahiben, çilekleri şeker ve kremayla servis yapacak. O çilekleri bir çatalla ezdikten sonra tadacak ve şöyle diyeceksin: 'Ne kadar lezzetli çilekler!' Sonra da, Simla'daki bu günü hatırlayacaksın."

(Sri Yukteswar'ın bu kehanetini tamamen unutmuştum, fakat seneler sonra, Amerika'ya gelişimin üstünden henüz kısa bir süre geçmişti ki, zihnimde tekrar canlandı. Massachusetts, West Somerville'de, Bayan Alice T. Hasey'in (Rahibe Yogmata) evinde akşam yemeğine konuktum. Masaya bir çilek tatlısı geldiğinde, ev sahibem bir çatal alıp benim çileklerime şeker ile krema ekleyerek onları ezdi. "Bu meyve genellikle ekşidir; bu şekilde hazırlanınca beğeneceğinizi umarım," dedi. Bir lokma aldım ve "Ne kadar lezzetli çilekler!" diye bağırdım. Bir anda gurumun Simla'daki kehaneti, hafızamın derin mağarasından zihnime çıkıverdi. Uzun süre önce, gurumun Tanrı'ya odaklanmış zihninin, gelecekte gezinmekte olan karmik olayların programını algılamış olduğunun farkına varmak, içimi huşuyla doldurmuştu.)

Grubumuz kısa bir süre sonra Simla'dan ayrılıp trenle, Ravalpindi'ye doğru hareket etti. Orada, Keşmir'in başkenti Srinagar'a yedi günlük bir yolculuk yapmak için, iki at tarafından çekilen, geniş ve üstü kapalı bir *lando* kiraladık. Kuzeye doğru yaptığımız seyahatin ikinci günü, gerçek Himalaya ihtişamı gözlerimizin önüne serildi. Faytonumuzun demirden

tekerlekleri dar, taşlı yollarda gıcırdarken biz, dağlık ihtişamın değişen manzaraları karşısında kendimizden geçiyorduk.

Auddy, "Efendim," dedi Usta'ya dönerek, "Sizin kutsal beraberliğinizde bu parlak sahneleri görebilmekten son derece zevk alıyorum."

Bu seyahate onları ben davet ettiğim için, Auddy'nin bu sözleri bana büyük bir zevk verdi. Sri Yukteswar düşüncemi yakaladı ve bana dönerek şöyle fısıldadı:

"Fazla ümitlenme; bir sigara içmeye yetecek kadar yanımızdan ayrılma beklentisi, Auddy'yi bu sahnelerden daha fazla kendinden geçiriyor."[157]

Şok olmuştum. "Efendim," dedim alçak bir sesle, "Lütfen bu hoş olmayan kelimelerle uyumumuzu bozma. Auddy'nin bir sigara özlemi çektiğine inanamam." Kolay kolay ikna olmayan guruma kuşkulu gözlerle baktım.

"Pekâlâ, Auddy'ye hiçbir şey demeyeceğim." Usta kendi kendine güldü. "Fakat biraz sonra, lando durduğunda, çabucak bu fırsatı değerlendireceğini göreceksin."

Fayton küçük bir kervansaraya gelmişti. Atlarımız su içmeye götürülürken, Auddy sordu, "Efendim, bir süre için arabacıyla birlikte gidebilir miyim? Biraz temiz hava almak istiyorum."

Sri Yukteswar izin verdi, fakat bana şöyle dedi, "Taze hava değil, taze duman istiyor."

Lando, toz içinde gürültüyle yoluna devam etti. Usta'nın gözleri parlıyordu; bana şu talimatı verdi: "Boynunu arabanın kapısından içeriye uzat da Auddy'nin havayla ne yaptığını gör."

Dediği gibi yaptım ve Auddy'nin sigara dumanından halkalar yaptığını görünce irkildim. Sri Yukteswar'dan bakışlarımla özür diledim.

"Her zamanki gibi, haklısın efendim. Auddy panoramanın yanı sıra bir de tüttürmenin tadını çıkarıyor." Arkadaşımın faytoncudan bir hediye almış olduğundan şüphelendim; Auddy'nin, Kalküta'dan yanında sigara getirmediğini biliyordum.

Nehir, vadi-
, sarp ve kayalık uçurumlar ile sıra sıra dağların görüntüleri karşısında sevince boğularak, labirente benzer yolumuza devam ettik. Her gece, bir köy hanında durup yemeğimizi pişiriyorduk. Sri Yukteswar benim beslenmemle yakından ilgileniyordu ve her öğünle birlikte bir bardak ıhlamur içmemde ısrar ediyordu. Hâlâ oldukça zayıftım, fakat her ne kadar tıkırdayıp duran araba insanı rahatsız etmek için özenle tasarlanmış olsa da, günden güne daha iyiye gidiyordum.

Keşmir'in merkezine yaklaştıkça, kalplerimizi heyecanlı bir bekleyiş kaplıyordu: Nilüfer güllerinden, yüzen bahçeler, üzeri zevkli bir şekilde kaplanmış yüzen evler, üzerinde bir sürü köprü olan Chelum nehri ve çiçeklerle kaplı çayırlardan oluşmuş bir cennet ülkesi ve tüm bunların çevresinde de Himalayalar.

Şrinagar'a, iki yanında, insanı karşılar gibi dizili uzun ağaçlar bulunan bir caddeden girdik. İki katlı bir handa, soylu tepelere bakan odalar tuttuk. Musluk suyu yoktu; ihtiyacımızı yakındaki bir kuyudan karşıladık. Burada yaz iklimi harikaydı: Sıcak günler ve serin geceler.

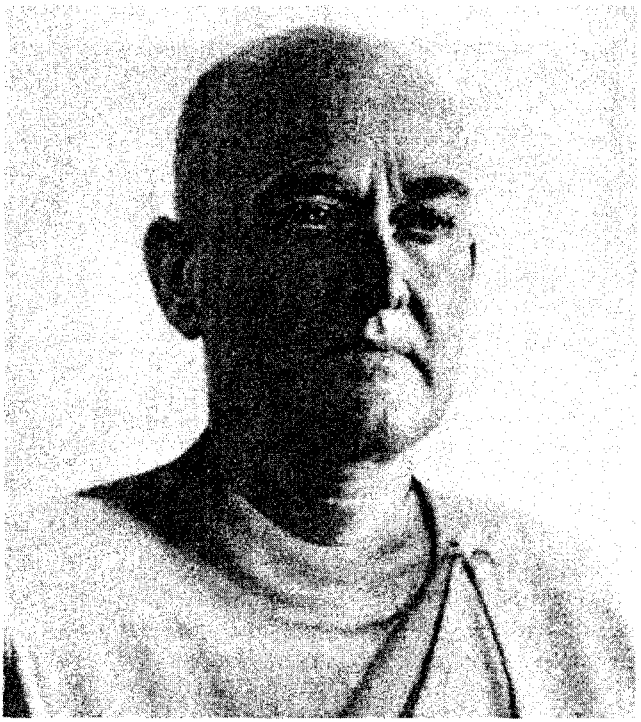
Svami Şankara'ya adanmış eski bir Srinagar tapınağını ziyaret ettik. Dağın zirvesine kurulmuş, gökyüzüne karşı dimdik duran inziva evine bakarken, vecit halinde bir transa girdim. Uzak bir ülkede, tepe üstünde bir konağın görüntüsü belirdi içimde; Srinagar'daki yüksek Şankara tapınağı, seneler sonra, Amerika'da, Self-Realization Fellowship'in merkezi haline getireceğim binaya dönüştü. (Los Angeles'ı ilk defa ziyaret edip, Washington Dağı'nın zirvesindeki geniş binayı gördüğümde, onu hemen, Keşmir'de ve başka yerlerde uzun süre önce gördüğüm görüntülerden tanıdım.)

Srinagar'da geçen birkaç gün ve sonra Gulmarg'a ("çiçeklerden yapılmış dağ yolu"), iki bin altı yüz metre yüksekliğe çıkış. Orada, ilk defa büyük bir ata bindim. Rajendra, dörtnala uçup gitmek arzusuyla yanıp tutuşan küçük bir koşu atına bindi. Cesaret edip, oldukça sarp olan Khilanmarg'a çıkmaya çalıştık; yol, ağaç mantarları bol olan ve sisle gölgelenmiş patikalarının genellikle tehlikeli olduğu sık ağaçlı bir ormandan geçiyordu. Fakat Rajendra'nın küçük hayvanı, en korkulu dönüşlerde bile benim fazla gelişmiş atımın bir an durup dinlenmesine asla izin vermiyordu. Rekabet zevkinden başka her şeyden habersiz olan Rajendra'nın atı, yorulmak bilmeksizin, çıktıkça çıkıyordu.

Hararetli yarışımız, nefes kesici bir manzarayla ödüllendirildi. Bu hayatta ilk defa, dev kutup ayılarına benzer siluetleriyle, arka arkaya sıralar meydana getirerek uzayıp giden, karla örtülü yüce Himalayalar'a her yönde bakabiliyordum. Arkasına güneşli, mavi gökyüzünü almış buzlu dağların sonsuz uzantılarına doya doya baktım.

Hepsi de palto giymiş olan genç arkadaşlarımla birlikte, parıldayan beyaz bayırlarda neşeyle yuvarlandım. Aşağıya doğru inerken, uzakta, kasvetli tepelerin görüntüsünü tamamen değiştiren, sarı çiçeklerden oluşmuş uçsuz bucaksız bir halı gördük.

Bir sonraki gezimizi, İmparator Cihangir'in Çalimar ve Niçat Bakh'daki meşhur "zevk bahçelerine" yaptık. Niçat Bakh'daki eski saray, doğrudan doğruya doğal bir çağlayan üzerine inşa edilmiştir. Dağlardan aşağıya doğru hızla akmakta olan suya, büyük ustalık isteyen düzenlemelerle,

SRİ RAJARSİ JANAKANANDA

Rajarsi Janakananda, Self-Realization Fellowship/Hindistan'daki Yogoda Satsanga Derneği'ne, Paramahansa Yogananda'dan sonra başkanlık yapmarak, 1952 yılından, 20 Şubat 1955'teki ölümüne kadar baş ruhsal temsilci olarak hizmet vermiştir.

James J. Lynn adıyla 5 Mayıs 1892'de, Louisiana Eyalete'nde, Archibald' da doğmuştur. Yaşamı, ender rastlanılır bir özelliğe sahiptir; hem maddi hem de manevi açıdan üstün başarılar elde etmiştir. Kendini yetiştirmiş büyük bir iş adamı olan Rajarsi, Öz'ünü idrakın daha yüce erdemine de ulaşmıştır. Paramahansaji sık sık şöye derdi: "Bazı insanlar, 'Batılılar meditasyon yapamaz,' derler. Bu doğru değildir. Bay Lynn'in ilk defa Kriya Yoga'yı aldığı andan beri, kendi iç dünyasında, Tanrı'ya katılış hali içinde olmadığını hiç görmedim."

Rajarsi, Yogananda ji'yle Kansas Şehri'nde 1932'deki ilk karşılaşmaları hakkında daha sonra şöyle demiştir: "Farkına vardım ki (senelerden beri ilk defa) son derece hareketsiz oturuyordum. Daha önce varlığından habersiz olduğum ruhsal krallığa açılan kapıyı bulmuştum."

SRİ DAYA MATA

Saygıdeğer Anne Daya Mata, Self-Realization Fellowship/Hindistan'daki Yogoda Satsanga Derneği'ne, Rajarsi Janakananda'dan sonra başkanlık etmeye başlamıştır ve şu anda, Paramahansa Yogananda'nın ve onun Gurular çizgisinin baş ruhsal temsilcisidir.

Sri Daya Mata, Salt Lake şehrinde doğmuş ve Paramahansa Yogananda'yla, ustanın 1931 yılında orada verdiği bir konferansta tanışmıştır. O zamanlar on yedi yaşında bir kızdır. Sri Daya Mata, Paramahansaji'yi ilk defa gördüğü anda kendine "İşte Tanrı'yı seven biri; onu takip edeceğim!" demiştir. Birkaç ay içinde Sri Daya Mata, gurusunun ruhsal eğitimini almak için, Washington' Dağı'ndaki Ana Merkez'e katılmıştır.

Büyük usta kısa bir zaman sonra, onu özel bir görev için seçmiştir. Usta, Sri Daya Mata'ya birçok ruhsal ve kurumsal sorumluluk vermiş ve onu, SRF-YSS organizasyonunun liderliğinin gelecekte sahip olmasını arzuladığı manastır ideallerini takip etmek isteyen genç müritlere, bir örnek olarak göstermiştir.

rengârenk teraslardan akacak ve göz kamaştırıcı çiçek yatakları arasındaki fıskiyelerden fışkıracak şekilde yön verilmiştir. Akarsu aynı zamanda saraydaki birçok odaya da girip, bir peri gibi, damlalar halinde aşağıdaki göle dökülmektedir. Dev bahçeler, birer renk cümbüşüdür—güller, yaseminler, zambaklar, aslanağızları, alaca menekşeler, lavantalar, gelincikler. Çınar, selvi ve kiraz ağaçlarının simetrik sıralarıyla, zümrüt yeşili bir sınır meydana getirilmiştir; onların ötesinde ise Himalayalar'ın beyaz ve haşin zirveleri dikilmektedir.

Kalküta'da, Keşmir üzümlerinin ender rastlanılan bir lezzete sahip olduğu söylenir. Bizi Keşmir'de bekleyen üzüm ziyafetinden bahsedip duran Rajendra, orada hiçbir büyük üzüm bağı bulamayınca hayal kırıklığına uğramıştı. Zaman zaman, bu asılsız beklentisi hakkında ona takılırdım.

"Oh, üzümleri öylesine tıka basa yedim ki yürüyemiyorum!" derdim. "Görünmez üzümler içimde mayalanıyor!" Daha sonra, Keşmir'in batısındaki Kâbil'de, tatlı üzümlerden bolca yetiştiğini duyduk. Kendimizi, *rabri*yle (iyice yoğunlaştırılmış süt) yapılmış, ve şamfıstığı taneleriyle tatlandırılmış dondurmayla avuttuk.

Islak bir örümcek ağına benzer bir kanallar şebekesi olan Dal Gölü'nün karmaşık kanalları boyunca hızla ilerleyen, kırmızı nakışlarla süslenmiş tenteli küçük tekneler *şikara*larla birkaç gezinti yaptık. Burada ağaç gövdeleri ve toprakla kabaca, kendiliğinden ortaya çıkmış birçok yüzen bahçe, insanı şaşkınlığa boğar; engin suların ortasında büyüyen sebzeler ve kavunlar, ilk görüşte son derece şaşırtıcıdır. Zaman zaman insan, "toprağa bağlı olması"ndan dolayı hor görülen bir köylünün, kendi kare "arazi" parseline halat takıp, birçok parmaklara sahip olan gölde, yeni bir konuma çektiğini görebilir.

Destanlara konu olmuş vadide, insan dünyanın tüm güzelliklerinin bir özetini bulur. Başında dağlardan bir taç olan Keşmir Hanım, gölden çelenkler takmış ve çiçekten ayakkabılar giymiştir. Daha sonraki yıllarda birçok ülkeyi gezdikten sonra, Keşmir'e niçin dünyanın en görülesi yeri dendiğini anladım. Keşmir, İsviçre Alpleri'nin, İskoçya'daki Loch Lomond'un ve zarif İngiliz göllerinin güzelliklerine sahiptir. Keşmir'de dolaşan bir Amerikalı turist, kendisine Alaska'nın ve Denver yakınlarındaki Pike's Peak'in engebeli ihtişamını hatırlatacak birçok şey bulabilir.

Bir manzara güzelliği yarışması yapılsa, ben birincilik ödülünü ya balıkların oynaştığı suyun üzerindeki sayısız çizgilere, gökyüzünün, dağların ve kavakların aksettiği Meksika'daki Xochimilco'nun göz kamaştırıcı görüntüsüne ya da Himalayalar'ın kıskanç gözetimindeki güzel kızlara benzeyen Keşmir göllerine veririm. Bu iki yer, belleğimde her zaman, dünyanın en güzel yerleri olarak kalmıştır.

Bunun yanında, Yellowstone Ulusal Parkı'nın, Colorado'daki Büyük

Kanyon'un ve Alaska'nın güzelliklerini gördüğümde de huşu içinde kalmıştım. İnsanın, birçok gayzerin yerden, saat gibi çalışan bir düzenle havaya doğru, oldukça yüseğe püskürdüğünü görebileceği belki de tek yer Yellowstone'dur. Volkanik bölgelerde Doğa, daha önceki bir yaradılışa ait izler bırakır: Sıcak kükürtlü fıskiyeler, opal—ve safir—rengindeki gölcükler, şiddetli gayzerler ve özgürce dolaşan ayılar, kurt, bizon ve diğer vahşi hayvanlar. Wyoming yollarında, köpüren sıcak çamurdan oluşmuş "Devil's Paint Pot"a (Şeytan'ın Boya Potası) doğru otomobille giderken, fokurdayan kaynakları, fışkıran gayzerleri ve buharlı pınarları görünce, Yellowstone'un da bir eşsizlik özel ödülü almaya hak kazandığına karar vermiştim.

California'daki Yosemite Park'ta, devasa kolonlarını ta gökyüzüne kadar uzatan, eski haşmetli sekoyalar, tanrısal beceriyle tasarlanmış yeşil renkli birer doğa katedralidir. Doğu'da da harikulâde şelâleler olmasına karşın, hiçbiri New York'ta, Kanada sınırının yakınlarında bulunan Niagara'nın o muhteşem güzelliğiyle bir olamaz. Kentucky'deki Mammoth Mağarası ve New Mexico'daki Carlsbad Mağaraları garip peri ülkelerine benzer. Tavandan sarkan ve yer altı sularına akseden uzun sarkıtlar, insan tarafından tasavvur edilmiş başka dünyaların izlenimlerini yansıtır.

Güzellikleriyle dünya çapında bir üne sahip olan Keşmir'deki insanların büyük bir bölümü, Avrupalılar kadar beyaz tenlidir ve yüzleri de onlarınkine benzer. Batılılara benzer bir kemik yapısına sahip olan Keşmirliler'in birçoğu mavi gözlü ve sarı saçlıdır. Batılı tarzda elbiseler giydiklerinde, Amerikalılara benzerler. Himalayalar'ın soğuk iklimi, sonuç olarak Keşmirlilerin boğucu güneşten kurtulmasını sağlar ve onların açık renkli tenlerini korur. Kişi, güneye, Hindistan'ın tropikal bölgelerine doğru indikçe, insanların giderek daha koyu tenli olduğunu görür.

Keşmir'de mutlu haftalar geçirdikten sonra, Serampor Koleji'nin sonbahar yarıyılı için, Bengal'a dönme hazırlıkları yapmak zorunda kaldım. Sri Yukteswar, Kanai ve Auddy bir süre daha Srinagar'da kalacaklardı. Yola çıkmamdan kısa bir süre önce Usta, bedeninin, Keşmir'de bedensel bir acıya maruz kalacağını ima etti.

"Efendim, son derece sağlıklı görünüyorsun," diye karşı çıktım.

"Bu dünyayı terk etme olasılığım bile var."

"Guruji!" Yalvararak ayaklarına kapandım. "Lütfen bedenini şimdi terk etmeyeceğine söz ver. Yoluma sensiz devam etmeye hiç mi hiç hazır değilim."

Sri Yukteswar bir şey söylemedi ama bana şefkatle öyle bir gülümsedi ki, güvenim bütünüyle yerine geldi. İstemeyerek de olsa, ondan ayrıldım.

"Usta tehlikeli derecede hasta." Auddy'den gelen bu telgraf, ben Se-

rampor'a döndükten kısa bir süre sonra elime geçti.

"Efendim," diye telgraf çektim guruma çılgınca, "senden, beni bırakmayacağına dair söz vermeni istemiştim. Lütfen bedenini koru; aksi taktirde, ben de öleceğim."

"Dilediğin gibi olsun." Usta'nın Keşmir'den gönderdiği cevap böyleydi.

Birkaç gün sonra Auddy'den, Usta'nın iyileştiğini bildiren bir mektup geldi. On beş gün sonra Serampor'a döndüğünde gurumun bedeninin, her zamanki ağırlığının yarısına inmiş olduğunu görerek, üzüldüm.

Müritlerine ne mutlu ki Sri Yukteswar, Keşmir'de ciddi boyutlara varan beden ısısının ateşinde, onların günahlarının birçoğunu yakıp yok etmiştir. Bir hastalığın fiziksel aktarımının metafiziksel yöntemi, çok ileri seviyedeki yogiler tarafından bilinir. Güçlü bir insan, zayıf birinin ağır bir yükü taşımasına yardım ederek, ona destek olabilir; ruhsal bir süpermen, müritlerinin fiziksel ve zihinsel sorunlarını, onların karmik yüklerinin bir kısmını kendi üzerine alarak en aza indirgeyebilir. Zengin bir adamın, savurgan oğlunun büyük borçlarını ödemek için bir miktar parayı elden çıkarıp, oğlunu bu çılgınlığın dehşetli sonuçlarından kurtarmasına benzer şekilde, bir usta da, müritlerinin ıstıraplarını hafifletmek için, bedensel sağlığının bir parçasını seve seve feda edebilir.[158]

Aziz, gizli bir yogik yöntemle, zihnini ve astral aracını, acı çekmekte olan şahsınkilerle birleştirir; hastalık, tamamen veya kısmen, yoginin bedensel formuna nakledilir. Fiziksel alanda tanrısal tesirleri toplamış bir usta, artık kendini bedeniyle bir tutmaz. Her ne kadar, diğer insanları ferahlatmak için bedeninin hastalanmasına izin verse de, lekesiz zihni etkilenmez. Aziz, böylesine bir yardımda bulunabildiği için, kendini şanslı görür. Tanrı'daki son kurtuluşa erişmek, hiç şüphesiz, insan bedeninin amacını tam olarak yerine getirmiş olduğunu görmektir; bundan sonra bir usta, bedenini uygun gördüğü herhangi bir yönde kullanabilir.

Bir gurunun dünyadaki görevi, ruhsal yollar, ussal öğütler, irade gücü veya fiziksel hastalık aktarımlarıyla, insanlığın kederlerini hafifletmektir. Bir usta, dilediği zaman üstün-bilinçliliğe kaçabildiğinden, fiziksel hastalığından habersiz bir hale geçebilir; bazen de müritleri için bir örnek teşkil etmesi açısından, telâşa kapılmadan bedensel acı çekmeyi seçer. Bir yogi, başkalarının rahatsızlıklarını üzerine alarak, onlar için karmik sebep-sonuç yasasını yerine getirebilir. Bu yasa mekanik veya matematiksel bir şekilde çalışır; yasanın çalışması, tanrısal bilgeliğe sahip insanlar tarafından bilimsel olarak değiştirilebilir.

Ruhsal yasa, bir ustanın başka birini her iyileştirişinde hasta olmasını gerektirmez. Şifa işlemleri genellikle, azizin, kendisine hiçbir zarar verme-

yen, anında tedavi edici değişik metotları bilmesi sayesinde gerçekleşir. Buna rağmen, ender durumlarda, bir usta, müritlerinin evrimlerini son derece hızlandırmayı dilemekteyse, o zaman kendi isteğiyle, onların istenmeyen *karma*larının büyük bir bölümünü, bizzat kendi bedeni üzerinde çalıştırabilir.

İsa, kendisinin birçok insanın günahlarına karşılık bir fidye olduğunu ifade etmiştir. İsa, eğer kendi isteğiyle süptil ve evrensel sebep-sonuç yasasına uygun hareket etmiş olmasaydı, sahip olduğu tanrısal güçler sayesinde asla çarmıha gerilerek ölmeye maruz kalmazdı.[159] Böylece o, başkalarının, özellikle de müritlerinin karmasının neticelerini kendi üzerine almıştır. Bu şekilde müritleri, son derece arınmış ve daha sonra üzerlerine inen Kutsal Ruh'u veya her yerde varolma bilinçliliğini algılamaya uygun bir hale gelmişlerdir.[160]

Sadece Özünü-idrak edebilmiş bir usta hayat gücünü aktarabilir veya başkalarının hastalıklarını kendi bedenine alabilir. Sıradan bir insan, bu yogik şifa yöntemini kullanamaz; zaten kullanması da istenmez, çünkü sağlam olmayan bir fiziksel alet, derin meditasyon yapmaya bir engel teşkil eder. Hindu kutsal metinleri, insanın zorunlu görevlerinden birinin, bedenini iyi koşullar altında bulundurmak olduğunu öğretir; aksi takdirde kişinin zihni, ibadet için gerekli odaklanmayı sağlayamaz.

Yine de çok güçlü bir zihin, tüm fiziksel zorlukları aşıp, Tanr'yı kavrayışa ulaşabilir. Birçok aziz, hastalıklarını umursamaksızın, tanrısal arayışlarında başarıya ulaşmıştır. Assisili Aziz Francesco, kendisi ciddi hastalıklara sahip olmasına rağmen, diğer insanları iyileştirmiş, hatta ölüleri diriltmiştir.

Bir zamanlar, bedeninin yarısı yaralarla kaplanmış genç bir Hintli azizle tanışmıştım. Şeker hastalığı o kadar şiddetliymiş ki, bir defasında on beş dakikadan daha uzun bir süre kıpırdamadan oturmak ona çok zor geliyormuş. Fakat ruhsal arzusu hiçbir engel tanımamış. "Tanrım," diye dua etmiş, "benim kırık tapınağıma gelecek misin?" Aziz, iradesini hiç yılmadan kullanarak, yavaş yavaş vecit halinde transa girmiş olarak, günde on sekiz saat *lotus* pozisyonunda oturabilir hale gelmiş. "Ve," diye anlattı bana, "üç yılın sonunda, Sonsuz Işık'ın içimde parladığını gördüm. Işığın parlaklığının tadını çıkarırken, bedenimi unuttum. Daha sonra, Yüce Merhamet sayesinde bedenimin de iyileşmiş olduğunu fark ettim."

Tarihsel bir şifa olayı, Hindistan'a Moğol hakimiyeteni getiren Kral Babür ile (1483-1530) ilgilidir. Kralın oğlu Humayun ağır bir hastalığa yakalanmış.[161] Babası, ıstırap dolu bir kararlılıkla, hastalığın kendine geçmesi ve oğlunun bağışlanması için dua etmiş. Humayun iyileşmiş; Babür ise bir anda hastalanmış ve oğlunun yakalanmış olduğu hastalıktan ölmüş.

Birçok insan, büyük bir ustanın Sandow kadar sağlıklı ve güçlü olma-

sı gerektiğine inanır.[162] Bu inanç, asılsızdır. Hastalıklı bir beden, gurunun tanrısal güçlerden yoksun olduğunu göstermediği gibi, yaşam boyu sağlıklı olmak da, iç aydınlanmaya ulaşıldığının belirtisi değildir. Bir ustayı diğerlerinden ayıran özellikler fiziksel değil, ruhsaldır.

Batı'da, şaşkınlık ve arayış içindeki birçok insan, yanlış bir şekilde, metafizik konularda güzel konuşan veya güzel yazan birinin, bir usta olması gerektiğini düşünür. Fakat birinin usta olduğunun kanıtı, dilediği zaman soluksuz duruma (sabikalpa *samadhi*) geçebilmesi ve değişmez mutluluğa (nirbikalpa *samadhi*) erişmesindedir.[163] *Rişi*ler, bir insanın, sadece bu özelliklerle *maya*yı, yani ikilemci evrensel yanılgıyı yendiğini kanıtlayabileceğini belirtmişlerdir. Ancak böyle bir insan, idrak edişin derinliklerinden gelen "Ekam sat" ("Sadece Bir vardır") sözünü söyleyebilir.

"Nerede cehaletten kaynaklanan bir ikilik varsa, orada insan her şeyi Öz'den farklı görür," diye yazmıştır büyük monist Şankara. "Bir kere her şey Öz olarak bilindi mi, tek bir atom bile Öz'den farklı olarak görülmez... Gerçeğin bilgisi ortaya çıkar çıkmaz, bedenin gerçeksizliğinden dolayı, deneyimi elde edilecek geçmiş eylemlerin meyvalarını toplamak söz konusu olmaz, aynen uyandıktan sonra rüyanın olamayacağı gibi."

Sadece büyük gurular, müritlerinin karmasını kendi üzerlerine alabilirler. İçindeki Ruh'tan, bu garip yöntemle müritlerine yardım etme izni almış olmasaydı, Sri Yukteswar Srinagar'da acı çekmezdi. Az sayıda aziz, tanrısal emirleri yerine getirmek için, benim Tanrı'ya odaklanmış Usta'mdan daha duyarlı bir bilgelikle donanmıştır.[164]

Bir deri bir kemik kalmış yüzünü görüp de birkaç şefkat sözcüğü söylemeye cesaret ettiğimde, gurum neşeyle şöyle dedi:

"İyi yönleri de var; yıllardır giymemiş olduğum bazı küçük *ganji*lere (fanila) artık sığabiliyorum!"

Usta'nın şen kahkahasını dinlerken, Aziz Francis de Sales'ın sözlerini hatırladım: "Acınacak durumda olan bir aziz, üzgün bir azizdir!"

21. Bölüm Notları

157 Hindistan'da kendisinden büyüklerin ya da daha yüksek mevkidekilerin yanında sigara içmek, bir saygısızlık işaretidir.

158 Therese Neumann da dahil olmak üzere birçok Hıristiyan aziz, hastalığın metafiziksel aktarımından haberdardır.

159 İsa, çarmıha gerilmek üzere götürülmeden hemen önce şöyle demiştir:

"Yoksa Babamdan yardım isteyemez miyim sanıyorsunuz? İstesem, hemen şu an bana on iki tümenden fazla melek gönderir. Ama böyle olması gerektiğini bildiren Kutsal Yazılar o zaman nasıl yerine gelir?" Matta 26: 53- 4.

160 Resullerin İşleri 1: 8 ve 2: 1- 4

161 Humayun, Büyük Ekber Şah'ın babasıdır. İslam coşkunluğunu taşıyan Ekber, önceleri Hindu'lara zulmetmiştir. Daha sonra, "Bilgim arttıkça, içim utanca boğuldu," demiştir, "Her itikatın tapınağında, mucizeler görülür." Ekber, *Bhagavad-Gita*'nın Farsça bir tercümesini yaptırmış ve Roma'dan birkaç Cizvit papazını sarayına davet etmiştir. Ekber, doğru olmamakla birlikte şu güzel sözü İsa'ya atfetmiştir (bu söz, Ekber'in kurduğu Fatehpur Sikri isimli kentte, Zafer Tak'ının üzerinde yazılıdır): "Meryem'in oğlu İsa (Aleyhisselam) şöyle demiştir: Dünya bir köprüdür; oradan geçin fakat üzerine ev yapmayın."

162 "Dünyanın en güçlü adamı" olarak bilinen Alman atlet (1925'te ölmüştür).

163 Bkz. s.269

164 Keşmir'in başkenti olan Srinagar, İ.Ö. üçüncü yüzyılda İmparator Aşoka tarafından kurulmuştur. Aşoka burada 500 manastır inşa etmiştir; 1000 sene sonra Çinli hacı Hiuen Tsiang Keşmir'i ziyaret ettiğinde bu manastırlardan 100 tanesi hâlâ ayaktaymış. Aşoka'nın Pataliputra'daki (modern Patna) geniş sarayının kalıntılarını görmüş olan bir başka Çin'li yazar Fa-Hsien'in (5. yüzyıl) bize anlattıklarına göre, yapının mimarisi ve dekoratif işlemeleri o denli güzelmiş ki bu "hiçbir ölümlü elin işi olamaz"mış.

22. BÖLÜM

Taştan Bir Resmin Kalbi

"Sadık bir Hindu eşi olarak, kocamı şikayet etmek istemem. Fakat onun materyalist bakış açısından vazgeçtiğini görmeyi çok arzuluyorum. Kocam, benim meditasyon odamdaki aziz resimleriyle alay etmekten zevk alıyor. Sevgili kardeşim, senin ona yardım edebileceğin konusunda derin bir inancım var. Edecek misin?"

En büyük ablam Roma, bana yalvaran gözlerle bakıyordu. Kalküta'da, Giriş Vidyaratna Sokağı'ndaki evine kısa bir ziyarette bulunmuştum. Yalvarışı beni etkilemişti, çünkü Roma, hayatımın ilk yılları üzerinde derin bir ruhsal etki bırakmış ve Annemin ölümünden sonra aile çemberinde ortaya çıkan boşluğu doldurmak için sevgiyle çabalamıştı.

"Sevgili ablacığım, elbette elimden geleni yapacağım." Her zaman sakin ve neşeli bir ifade taşıyan yüzünde açıkça görülebilen sıkıntıyı yok etmek arzusuyla, gülümsedim.

Roma ve ben bir süre oturup, gerekli şekilde yönlendirilmek için sessizce dua ettik. Bir sene önce ablam benden, kendisini *Kriya Yoga*'ya inisiye etmemi istemişti ve bu konuda dikkate değer gelişmeler kaydediyordu.

İçime bir ilham doğdu. "Yarın," dedim, "Dakşinesvar'daki Kali tapınağına gidiyorum. Lütfen benimle gel ve kocanı da bize eşlik etmesi için ikna et. O kutsal yerin titreşimleriyle, Yüce Anne'nin onun kalbine dokunacağını hissediyorum. Fakat onun gelmesini isteyişimizdeki amacı belli etme."

Ablam umut içinde kabul etti. Ertesi sabah erkenden, Roma'nın ve kocasının yolculuk için hazır olduğunu görmek beni sevindirmişti. Faytonumuz Dakşineswar'a doğru, Upper Circular yolunda tıkırdayarak ilerlerken, eniştem Satiş Çandra Bose, guruların değeriyle alay ederek eğleniyordu. Roma'nın sessizce ağlamakta olduğunu fark ettim.

"Abla, kendine gel!" diye fısıldadım. "Kocanın, onun manasızlıklarını ciddiye aldığımıza inanıp tatmin olmasına izin verme."

Bunun üzerine Satiş "Mukunda, nasıl değersiz yalancılara hayran olabiliyorsun?" dedi. "Bir *sadhu*nun görüntüsü bile iğrençtir. Ya bir iskelet kadar zayıf ya da kutsallıktan uzak bir şekilde, bir fil kadar şişmandır!"

Gülmekten katılıyordum; bu tepki Satiş'in canını sıkmıştı. Somurtkan bir sessizliğe gömüldü. Faytonumuz Dakşinesvar'daki tapınağın arazisine girdiğinde, Satiş alaylı bir şekilde sırıttı.

"Sanırım bu gezinti, beni değiştirmek için tertiplenmiş bir numara."

Ben cevap vermeden başka bir yöne dönerken, Satiş kolumu yakaladı. "Genç Keşiş Bey," dedi, "tapınak yetkilileriyle, öğle yemeğimizi vermeleri konusunda gerekli görüşmeleri yapmayı unutma." Satiş, rahiplerle herhangi bir konuşma yapmaktan kendini kurtarmayı umuyordu.

"Şimdi gidip meditasyon yapacağım. Öğle yemeğin konusunda endişe etme," diye cevap verdim sertçe. "Yüce Annemiz onunla ilgilenecektir."

"Yüce Annemizin benim için tek bir şey bile yapacağına güvenim yoktur. Fakat yiyeceğimden seni sorumlu tutuyorum." Satiş'in ses tonunda tehdit vardı.

Kali (Tanrı'nın Tabiat Ana şeklindeki görüntüsü) tapınağının geniş ön yüzündeki verandaya doğru tek başıma ilerledim. Sütunların birinin yanında, gölgelik bir yer seçerek oturdum ve *lotus* pozisyonunu aldım. Saatin daha sadece yedi olmasına karşın, kısa bir süre sonra sabah güneşi bunaltıcı olacaktı.

Ben kendimi O'na adamış bir şekilde transa girdikçe, dünya benden uzaklaştı. Zihnim Tanrıça Kali'ye konsantre olmuştu. O'nun, bu tapınaktaki heykeli, büyük usta Sri Ramakrişna Paramahansa için özel bir ibadet öbjesi olmuştur. Ustanın acı dolu isteklerine cevap olarak, heykel sık sık yaşayan bir şekle bürünüp onunla konuşmuştur.

"Sessiz taş Anne," diye dua ettim, "sana gönülden bağlı Ramakrişna'nın ricaları karşısında, hayat ile doldun; niçin aynı arzu içindeki bu oğlunun feryatlarını da önemsemiyorsun?"

Soylu bir amacı olan isteğim, sınır tanımazcasına artıyordu ve buna yüce bir huzur eşlik ediyordu. Buna karşın, beş saat geçip de içimde gözümün önüne getirdiğim Tanrıça'dan bir cevap gelmeyince, biraz ümidim sarsılmıştı. Bazen duaların yerine getirilmesini geciktirmek, Tanrı'nın uyguladığı bir sınavdır. Fakat sonunda O, ısrar eden bir kişiye, onun kendine yakın hissettiği bir şekle bürünerek görünür. Dindar bir Hıristiyan İsa'yı görür; bir Hindu, Krişna'yı, Tanrıça Kali'yi veya eğer ibadeti bir kişileştirmeye bağlı olmayan bir yönde gelişirse, giderek artan bir ışık görür.

İstemeyerek gözlerimi açtım ve öğle saati geleneğine uygun olarak, tapınak kapılarının bir rahip tarafından kilitlenmekte olduğunu gördüm. Verandadaki gölgelik yerimden kalktım ve avluya yürüdüm. Avlunun taş zemini, öğle güneşi tarafından kavrulmuştu; çıplak ayaklarım acıyla yandı.

"Yüce Annemiz," diye şikayette bulundum sessizce, "Bana görünmedin ve şimdi de tapınakta, kapalı kapılar arkasında saklı kaldın. Bugün Sana, eniştem adına özel bir dua sunmak istiyordum."

İçimdeki bu dua, o anda kabul edildi. Önce, sırtıma ve ayaklarımın altına hoş bir soğuk inerek tüm rahatsızlığı yok etti. Daha sonra, benim şaşkınlığım karşısında, tapınak son derece büyüdü. Geniş kapısı yavaşça açıldı ve içerde, Tanrıça Kali'nin taştan şekli gözüktü. Yavaş yavaş heykel, gülerek başıyla beni selamlayan ve beni anlatılamaz bir neşeye boğan canlı bir şekle dönüştü. Soluğum, sanki mistik bir şıringayla ciğerlerimden çekilmişti; bedenim çok durgun bir hal aldı fakat hareketsiz değildi.

Bunu, vecit haline ait bir bilinç genişlemesi takip etti. Solumdaki Ganj nehrinin birkaç milini ve tapınağın ötesinde, Dakşinesvar yöresini açıkça görebiliyordum. Bütün binaların duvarları saydamlaşmıştı ve hafif bir ışık yaymaktaydı; onların ötesinde, uzak arazilerde bile, insanların gelip gittiklerini görüyordum.

Nefes almıyordum ve bedenimi garip bir sükûnet kaplamıştı fakat el ve ayaklarımı rahatlıkla kıpırdatabiliyordum. Birkaç dakika gözlerimi kapayıp açarak denemeler yaptım; her iki durumda da bütün Dakşinesvar panoramasını açıkça görüyordum.

Ruhsal görüş, X-ışınları gibi her maddeye girebilir; her yere işleyen tanrısal göz için çevre sonsuzdadır. Orada güneşli avluda dururken, bir kez daha anladım ki insan, Tanrı'nın bir kabarcık kadar dayanaktan yoksun ve hiç şüphesiz tamamıyla hayal olan fiziksel dünyayla zapt olmuş tutumsuz bir evladı olmayı bırakırsa, tekrar sonsuz krallıkların vârisi olur. Eğer, dar kişiliği içinde sıkılan insan için, hayatın yükünden kaçmak bir ihtiyaçsa, başka hangi kaçış, her yerde varoluş ile karşılaştırılabilir?

Dakşinesvar'daki kutsal deneyimimde, olağanüstü bir biçimde genişlemiş olan cisimler sadece tapınak ve Tanrıça'nın şekliydi. Geriye kalan her şey normal boyutlarında görünüyordu fakat her biri yumuşak bir ışık halkasıyla çevriliydi—beyaz, mavi ve pastel gökkuşağı renkleri. Bedenim, eterik maddeden oluşmuş gibiydi ve her an yerden yükselmeye hazırdı.[165] Maddi çevremin tamamen bilincindeydim; etrafıma bakıyordum ve mutluluk veren görüntünün devamlılığını bozmaksızın birkaç adım atıyordum.

Tapınak duvarları arkasında, kutsal bir *bel* ağacının dikenli dalları altında oturmakta olan enişte birden gözüme ilişti. Düşüncelerinin yönünü, kolayca ayırt edebiliyordum. Dakşinesvar'ın kutsal etkisiyle biraz düzelmişse de, zihninde benim hakkımda hoş olmayan düşünceler geziniyordu. Yüzümü tam olarak, Tanrıça'nın merhamet dolu şekline doğru çevirdim.

"Yüce Annemiz," diye dua ettim, "ablamın kocasını ruhsal açıdan değiştirmeyecek misin?"

O ana kadar sessiz olan güzel şekil, sonunda konuştu. "Dileğin kabul

edilmiştir!"

Mutlulukla Satiş'e baktım. İçgüdüsel olarak sanki ruhsal bir gücün çalışmakta olduğunun farkına varmış gibi, kızarak yerdeki minderinden kalktı. Tapınağın arkasından koştuğunu gördüm; parmağını sallayarak bana yaklaştı.

Her şeyi kucaklayan görüntü yok oldu. Artık muhteşem Tanrıça'yı göremiyordum; tapınak saydamlığını kaybetti ve normal boyutlarına döndü. Bedenim, güneşin sert ışınları altında tekrar terlemeye başladı. Bir atlayışta verandanın altına sığındım; Satiş kızgınlıkla peşimden geldi. Saatime baktım. Bir olmuştu; yüce görüntü bir saat sürmüştü.

"Seni küçük deli," diye ağzından kaçırdı eniştem, "orada bağdaş kurmuş ve şaşı bir şekilde saatlerce oturdun. Gidip gelip sana bakıyordum. Yemeğimiz nerede? Şimdi tapınak kapandı; görevlilere bizim için haber vermeyi beceremedin; artık öğle yemeğimizi ayarlamak için çok geç!"

Tanrıça'nın huzurundayken hissettiğim vecit hali henüz üzerimden gitmemişti. "Yüce Annemiz bizi besleyecek!" diye haykırdım.

"İlk ve son defa olarak," diye bağırdı Satiş, "önceden bazı ayarlamalar yapılmadan, Yüce Annenin burada bize yemek verdiğini görmek isterdim!"

Satiş'in cümlesi biter bitmez, bir tapınak rahibi avluyu geçip bize katıldı.

"Oğlum," dedi bana, "meditasyon yaptığın saatlerde yüzünün sükûnetle parladığını gözledim. Bu sabah sizin geldiğinizi gördüm ve içimde öğle yemeğiniz için bir kenara bolca yiyecek ayırmak isteği uyandı. Daha önceden bir ricada bulunmayan kimseleri beslemek, tapınak yasalarına aykırıdır, fakat ben sizin için bir istisna yaptım."

Ona teşekkür ettim ve doğruca Satiş'in gözlerine baktım. Hislenerek yüzü kızardı, pişmanlık içinde sessizce gözlerini indirdi. İçinde mevsim dışı mangoların da bulunduğu zengin bir yemek bize sunulduğunda, eniştemin iştahının kapalı olduğunu fark ettim. Düşünce okyanusunun derinliklerine dalmıştı, şaşkınlık içerisindeydi.

Kalküta'ya dönüş yolculuğumuzda Satiş, yumuşamış bir ifadeyle, zaman zaman yalvarırcasına bana bakıyordu. Fakat rahibin, sanki Satiş'in meydan okuyuşuna bir cevap şeklinde, bizi öğle yemeğine davet etmek için ortaya çıktığı andan sonra, tek bir kelime konuşmamıştı.

Ertesi öğlenden sonra, ablamı kendi evinde ziyaret ettim. Beni sevgiyle selamladı.

"Sevgili kardeşim," diye ağladı, "ne mucize! Dün akşam, kocam önümde açıkça gözyaşı döktü.

" 'Sevgili *devi*,' dedi,[166] 'ağabeyinin planı başarılı bir dönüşümle sonuçlandığı için, kelimelerle ifade edilemeyecek kadar mutluyum. Sana karşı işlediğim her hatanın etkisini yok edeceğim. Bu geceden sonra, geniş yatak odamızı sadece bir ibadet yeri olarak kullanacağız; senin küçük meditasyon odan, bizim yatacağımız yer olacak. Kardeşinle alay ettiğim için, içtenlikle özür diliyorum. Utanç dolu davranışımdan dolayı, ruhsal yolda ilerleme kaydedene kadar Mukunda'yla konuşmayarak kendimi cezalandıracağım. Bu andan itibaren, derin bir şekilde Yüce Annemiz'i arayacağım; bir gün O'nu mutlaka bulmalıyım!'"

Seneler sonra (1936'da), Satiş'i Delhi'de ziyaret ettim. Kendini anlama yolunda oldukça ilerlemiş olduğunu ve Yüce Annemiz'in bir kere kendine görünmesiyle kutsandığını algılamak beni son derece mutlu etmişti. Her ne kadar ciddi bir hastalığı ve gün boyunca ofiste olmasını gerektiren bir işi var idiyse de, onunla kaldığım sırada Satiş'in, gecelerin büyük bir bölümünü gizlice derin meditasyonda geçirdiğini fark ettim.

İçimde, enişteмin hayatının uzun olmayacağı şeklinde bir düşünce uyandı. Roma zihnimi okumuş olmalıydı.

"Sevgili kardeşim," dedi, "ben iyiyim ve kocam hasta. Bununla beraber, bilmeni isterim ki kendini adamış bir Hindu karısı olarak, ilk ölen ben olacağım.[167] Artık ölmeme uzun bir zaman kalmadı."

Ablamın bu uğursuz sözlerine şaşırmama rağmen, acı verircesine doğru olduklarını anlamıştım. Ablam, kehanetinden on sekiz ay sonra öldüğünde, ben Amerika'daydım. Daha sonra, en küçük erkek kardeşim Bişnu bana ayrıntıları anlattı.

"Öldüğü zaman, Roma ve Satiş, Kalküta'daydılar," dedi bana Bişnu. "O sabah Roma, süslü gelinliğini giymişti.

" 'Bu özel kıyafet de niye?' diye sordu Satiş.

" 'Bu, sana karşı dünyadaki hizmetimin son günü,' diye cevap verdi Roma. Kısa bir süre sonra bir kalp krizi geçirdi. Oğlu yardım çağırmak için dışarıya koşarken, o şöyle dedi:

" 'Oğlum, beni bırakma. Faydası yok; herhangi bir doktor gelmeden ben ölmüş olacağım.' On dakika sonra, saygıyla kocasının ayaklarına sarılan Roma, mutluluk içinde ve acı çekmeden, bilinçli bir şekilde bedenini terk etti.

"Karısının ölümünden sonra Satiş, dünyadan elini eteğini çekti," diye devam etti Bişnu. "Bir gün birlikte, Roma'yı gülümserken gösteren bir resme bakıyorduk.

" 'Niçin gülüyorsun?' diye bağırdı Satiş birdenbire, sanki karısı oradaymış gibi. 'Benden önce gitmeyi başardığın için akıllı olduğunu düşünü-

yorsun. Benden uzun süre ayrı kalamayacağını sana kanıtlayacağım; kısa bir süre sonra sana katılacağım.'

"Hastalığından tamamen kurtulmuş ve son derece sağlıklı olmasına rağmen Satiş, görünürde bir sebep olmadan, fotoğrafın önündeki garip sözlerinden kısa bir süre sonra öldü."

Böylece, sevgili kız kardeşim Roma ve—Dakşinesvar'da basit bir dünyevî insandan, sessiz bir azize dönüşmüş olan—kocası Satiş, kehanetlerle dolu bir şekilde vefat etmişlerdi.

22. Bölüm Notları

165 Levitasyon (ç.n.)

166 *Devi* : Tanrıça; kelime anlamı, "parlayan"; Sanskrit dilindeki *div*, parlamak fiilinden gelir.

167 Bir Hindu karısı, kocasından önce ölmesini, ona karşı sadakat dolu hizmetinin veya "görev başında ölmenin" bir kanıtı şeklinde, ruhsal ilerleyişinin bir işareti olarak kabul eder.

23. BÖLÜM

Üniversite Diplomamı Alıyorum

"Felsefe konusundaki okul ödevlerini ihmal ediyorsun. Hiç şüphesiz, sınavlarından geçmek için, çalışkanlıktan ziyade içinden gelecek bir 'sezgi'ye güveniyorsun. Fakat daha akademik bir yöntem uygulayıp çalışmadığın sürece, bu dersten geçmemen için ne gerekiyorsa yapacağım."

Serampor Koleji'nden Profesör D. C. Ghoşal, bana sert bir şekilde çıkışmaktaydı. Onun son yazılı sınavından geçmeyi başaramazsam, bitirme sınavlarına girme hakkımı kaybedecektim. Bu kurallar, Serampor Koleji'ni en seçkin kollarından biri olarak sayan Kalküta Üniversitesi tarafından koyulmaktaydı. Hint üniversitelerinde, Edebiyat Diploması finallerinde öğrenci, sadece bir dersten bile başarısız olsa, ertesi sene bütün derslerden tekrar sınava girmek zorundadır.

Serampor Koleji'ndeki hocalarım bana karşı genellikle şefkatli ve biraz da alaycı bir tavır takınmışlardı. "Dinle fazlaca uğraşmak, Mukunda'yı biraz sarhoş etmiş." Bu şekilde özetleyerek beni, sınıfta sorulan sorulara cevap vermeye çalışma sıkıntısından zarifçe kurtarmaktaydılar; son yazılı sınavların, beni Edebiyat Diploması adayları listesinden eleyeceğine inanıyorlardı. Arkadaşlarımın hakkımda verdikleri karar ise, bana taktıkları lakapta kendini ifade ediyordu: 'Kaçık Keşiş'."

Profesör Ghoşal'ın, felsefeden kalacağım şeklindeki tehdidini geçersiz hale getirmek için zekice bir adım attım. Final sınavının sonuçları açıklanmak üzereyken, bir sınıf arkadaşımdan benimle birlikte profesörün odasına kadar gelmesini rica ettim.

"Benimle gel, bir şahit istiyorum," dedim arkadaşıma. "Eğer hocayı yenmeyi başaramamışsam, büyük bir hayal kırıklığına uğrayacağım."

Kağıdıma kaç vermiş olduğunu sorduğumda, Profesör Ghoşal kafasını salladı.

"Geçenlerin arasında değilsin," dedi açıkça hissedilebilen bir zafer duygusuyla. Masasındaki büyük bir kağıt yığını arasında, benimkini aradı. "Kağıdın bunların arasında bile yok; en azından, sınavda bulunmamaktan dolayı kaldın."

Güldüm. "Efendim, sınava girdim. Şu kağıtlara bir de ben bakabilir miyim?"

Şaşıran profesör, bana izin verdi; kağıdımı çabucak buldum. Kağıdıma kasten, yoklama numaram dışında, kimliğimle ilgili hiçbir şey yazmamıştım. Hoca, ismimden oluşan "kırmızı bayrağı" görmeyince, ders kitapla-

rından alınma sözlerle süslenmemiş olduğu halde, cevaplarıma oldukça yüksek puanlar vermişti.[168]

Yaptığım numarayı anlamış olan profesör, ateş püskürüyordu, "Acemi şansı!" dedi. Sonra, ümitle ekledi: "Edebiyat Diploması finallerinde başarısız olacağın kesindir."

Diğer derslerin sınavları için özellikle Amcam Sarada'nın oğlu, sevgili arkadaşım ve kuzenim Prabhas Çandra Ghoş'tan birkaç özel ders aldım. Bütün final sınavlarımı—geçmek için gerekli olan asgari notları alarak—zorlukla fakat başarıyla verdim.

Dört üniversite yılından sonra, artık Edebiyat Diploması sınavları için hazırlanmaya hak kazanmıştım. Bununla beraber, bu imtiyazdan yararlanabileceğimi pek sanmıyordum. Serampor Koleji'nin bitirme sınavları, Edebiyat Diploması için Kalküta Üniversitesi tarafından hazırlanan çetin finallerin yanında çocuk oyuncağı kalırdı. Hemen her gün Sri Yukteswar'a yaptığım ziyaretler, üniversite salonlarına girmek için bana çok az bir zaman bırakıyordu. Fakültede boy göstermem, sınıf arkadaşlarımı yokluğumdan daha çok şaşırtırdı kuşkusuz.

Hemen her gün uyguladığım günlük programım, sabah saat dokuz buçukta bir bisikletle yola çıkarak başlardı. Bir elimde daima guruma bir hediye olarak *Panthi* pansiyonunun bahçesinden topladığım bir demet çiçek olurdu. Usta beni nezaketle selamlayarak öğle yemeğine davet ederdi. O gün için üniversite fikrini unutmaktan memnun bir halde, bu teklifi değişmez bir şekilde, neşeyle kabul ederdim. Sri Yukteswar'la saatler geçirdikten, onun bilgeliğinin o eşsiz akışını dinledikten veya *aşram* işlerine yardımcı olduktan sonra, gece yarısına doğru, istemeyerek *Panthi*'ye doğru yola çıkardım. Bazen, bütün gece gurumla birlikte kalırdım ve kendimi onun konuşmasına öyle bir mutlulukla kaptırırdım ki, karanlığın şafağa dönüştüğünü ancak fark ederdim.

Bir gece saat on bir sularında, ben pansiyona doğru hareket etmeye hazırlık olarak ayakkabılarımı giyerken, Usta bana ciddi bir şekilde sordu:[169]

"Diploma sınavların ne zaman başlıyor?"

"Beş gün sonra, efendim."

"Umarım onlar için hazırsındır."

Endişe içinde olduğum yere çakılmış olarak, bir ayakkabıyı elimde tutuyordum. "Efendim," diye karşı çıktım, "günlerimin profesörlerden çok seninle birlikte geçtiğini biliyorsun. O zor finallere girmek gibi bir rol yapma durumuna kendimi nasıl sokabilirim?"

Sri Yukteswar'ın gözleri, delercesine benimkilere dikilmişti. "Sınavlara girmelisin." Soğuk ve kesin bir ses tonuyla konuşuyordu. "Babana ve di-

ğer akrabalarına, *aşram* hayatını tercih edişini eleştirme fırsatı vermemeliyiz. Bana sadece sınavlara gireceğine söz ver; sorulara elinden geldiği kadar cevap ver."

Engel olamadığım gözyaşları yanağımdan süzülüyordu. Usta'nın emrinin mantık dışı ve gösterdiği ilginin ise, en azından geç kalmış olduğunu düşündüm.

"Eğer sen öyle diliyorsan, sınavlara girerim," dedim hıçkırarak. "Fakat tam anlamıyla hazırlanmak için zaman kalmadı." Kendi kendime mırıldandım: "Sorulara cevap olarak, sayfaları senin öğretilerinle dolduracağım!"

Ertesi gün, her zamanki saatimde inziva evine girdiğimde, buketimi Sri Yukteswar'a keder içinde sundum. Benim gamlı tavrıma güldü.

"Mukunda, sınavlarında ya da başka konularda, Tanrı hiç seni başarısız kıldı mı?"

"Hayır, efendim," diye cevap verdim samimiyetle. Şükran dolu hatıralar, gözlerimin önünden hayat veren bir sel gibi aktı.

"Seni üniversitede verilen onur ödüllerinin peşine düşmekten alı koyan tembellik değil, Tanrı için yanıp tutuşan arzundur," dedi gurum şefkatle. Bir sessizlikten sonra, İncil'deki şu sözü söyledi, "'Siz önce Tanrı'nın egemenliğinin ve O'ndaki doğruluğun ardından gidin, o zaman bütün bu şeyler de size verilecektir.'"[170]

Birinci kez, Usta'nın huzurunda yüklerimin hafifl ediğini hissettim. Erken yediğimiz öğle yemeği bittiğinde Usta, *panthi*ye dönmemi tavsiye etti.

"Arkadaşın Romeş Çandra Dutt hâlâ senin pansiyonunda mı kalıyor?"

"Evet, efendim."

"Git onu bul; Tanrı sana sınavlara yardımcı olmak için ona ilham verecek."

"Peki efendim; ama Romeş son derece meşgul biri. Sınıfımızın onur öğrencisi ve herkesten daha ağır bir ders programı var."

Usta benim itirazlarımı bir kenara itti. "Romeş senin için vakit bulacak. Şimdi, git."

Bisikletle *Panthi*'ye geri döndüm. Pansiyon çevresinde rastladığım ilk insan, alimlere yakışır bir havası olan Romeş'ti. Sanki günleri çok boş geçiyormuş gibi, benim çekinerek dile getirdiğim ricamı nazik bir şekilde kabul etti.

"Elbette! Senin hizmetindeyim." O ve ondan sonraki günlerin birçok saatini, çeşitli derslerimde beni yetiştirerek geçirdi.

"Sanırım, İngiliz edebiyatı sınavındaki birçok soru, Childe Harold'ın

kat ettiği yol ile ilgili olacak," dedi bana. "Hemen bir atlas bulmalıyız."

Acele içinde Amcam Sarada'nın evine gidip bir atlas ödünç aldım. Romeş, Avrupa haritasında, Byron'ın romantik yolcusunun ziyaret ettiği yerleri işaretledi.

Birkaç sınıf arkadaşım, özel dersi dinlemek için etrafımızda toplanmıştı. Bir toplantıdan sonra, içlerinden biri bana "Romeş sana yanlış öğütler veriyor," dedi. "Genellikle soruların sadece yüzde ellisi kitaplar hakkındadır; diğer yarısı yazarların hayatlarıyla ilgilidir."

İngiliz edebiyatı sınavına girdiğimde sorulara şöyle bir göz atmam, yanaklarımdan şükran gözyaşlarının süzülüp kağıdımı ıslatmasına sebep olmuştu. Sınıfımızdaki asistan bana acıyarak sırama gelip, ne olduğunu sordu.

"Benim harika gurum, Romeş'in bana yardımcı olacağı kehanetinde bulundu," diye açıkladım. "Bakın, burada sınav kağıdındaki sorular, Romeş'in bana gösterdiklerinin aynısı!" dedim ve ekledim, "Ne mutlu ki, benim bildiğim kadarıyla hayatları birer gizem yumağı olan İngiliz yazarları hakkında, bu sene çok az soru var."

Geri döndüğümde, pansiyonum tam bir şamataydı. Romeş'in hocalığına karşı duyduğum iman yüzünden benimle alay eden çocuklar, şimdi beni tebrik etmekten neredeyse kulağımı sağır edeceklerdi. Sınav haftası boyunca elimden geldiği kadar, vaktimin büyük çoğunluğunu, hocalar tarafından sorulması muhtemel soruları çıkartmakta olan Romeş'le birlikte geçirdim. Günden güne, Romeş'in soruları, âdeta kelimesi kelimesine sınav kağıtlarında çıkıyordu.

Mucizeye benzer bir şeylerin gerçekleşmekte olduğu ve dalgın "Kaçık Keşiş"e başarılı olma olasılığının gözüktüğü haberleri üniversitede yaygın bir şekilde dolaşıyordu. Olayın gerçeklerini gizlemek için hiçbir çaba harcamadım. Yerel hocaların, Kalküta Üniversitesi tarafından hazırlanmış olan soruları değiştirmeye yetkileri yoktu.

Bir sabah, İngiliz edebiyatı sınavı üzerinde düşünmekteyken ciddi bir yanlışlık yaptığımı fark ettim. Bazı sorular iki kısma ayrılmıştı: A veya B, ve C veya D. Ben ise, her kısımda bir soru ele almak yerine, ilk kısımda soruların her ikisine de cevap vermiş ve dikkat etmeden ikinci kısmı gözden kaçırmıştım. O kağıttan alabileceğim en yüksek not 33'tü ve bu da geçmek için alınması gereken not olan 36'nın üç puan altındaydı.

Aceleyle Ustama gittim ve içimi döktüm.

"Efendim, affedilmez bir gaf yaptım. Romeş aracılığıyla yapılan yüce kutsayışı hak etmiyorum; ben buna hiç değmem."

"Kendine gel, Mukunda." Sri Yukteswar'ın sesi endişesiz ve ilgisizdi. Mavi gökyüzünü işaret etti. "Ay ve güneşin birbirleriyle yer değiştirmesi,

senin diplomanı alamamandan daha olasıdır!"

İnziva evinden daha rahat bir ruh hali içinde ayrıldım fakat yine de bu sınavdan geçmiş olmam matematiksel olarak imkânsız gibi görünüyordu. Bir ya da iki kere endişeyle göğe baktım; Gün'ün Efendisi her zamanki yörüngesinden emin gibiydi.

Panthi'ye vardığımda, bir sınıf arkadaşımın sözlerine kulak misafiri oldum: "Biraz önce öğrendim ki, bu yıl ilk defa olarak, İngiliz edebiyatından geçmek için alınması gereken not düşürülmüş."

Çocuğun odasına öyle bir hızla daldım ki, korkuyla yerinden zıpladı.

"Uzun saçlı keşiş," dedi gülerek, "okulla ilgili konulara karşı gösterdiğin bu âni ilgi de nereden çıktı? Son pişmanlık fayda etmez. Fakat geçme notunun 33 puana düşürüldüğü doğru."

Olduğum yerde birkaç kez neşeyle sıçradıktan sonra odama koştum ve orada dizlerimin üstüne yıkılıp, Yüce Baba'nın matematiksel mükemmelliğine şükrettim.

Her gün, bana Romeş aracılığıyla yol gösterdiğini açıkça hissettiğim bir Ruhsal Mevcudiyet'in bilinçliliğine varıp heyecanlanıyordum. Bengalce dersinin sınavıyla bağlantılı kayda değer bir olay oldu. Bir sabah, bu derste bana yardım etmemiş olan Romeş, ben sınav salonuna gitmek üzere pansiyondan ayrıldığım sırada bana seslendi.

"Romeş seni çağırıyor," dedi bir sınıf arkadaşım bana, sabırsızlıkla. "Dönme; sınava geç kalacağız."

Arkadaşımın öğüdünü dinlemeden, eve geri koştum.

"Genellikle bizim Bengalli çocuklar, Bengalce sınavından rahatlıkla geçerler," dedi Romeş. "Fakat içimde öyle bir önsezi var ki, bu sene hocalar, okunması önerilen kitaplarla ilgili sorular sorarak öğrenciler arasında bir 'katliam' yapmayı düşünüyorlar." Daha sonra Romeş, on dokuzuncu yüzyılda yaşamış olan meşhur Bengalli filantropist Vidyasagar'ın hayatından iki hikâyenin ana hatlarını anlattı.

Romeş'e teşekkür ettim ve bisikletle hemen sınav salonuna gittim. Orada, Bengalce sınavı soru kağıdının iki kısım içerdiğini gördüm. İlk soru şöyleydi: "Vidyasagar'ın hayırseverliklerinden iki örnek verin."[171] Kağıda, en son elde ettiğim bilgileri aktarırken, içimden de Romeş'in beni son dakikada çağırmasına önem vermiş olmamdan dolayı birkaç şükran sözcüğü mırıldandım. Vidyasagar'ın hayırlarından haberim olmasaydı (ki şimdi bir hayrı da bana dokunmuştu), Bengalce sınavından asla geçemezdim.

Kağıttaki ikinci soru şöyle diyordu: "Sizi en fazla etkilemiş olan insanın hayatı hakkında, Bengalce'de bir deneme yazın." Sevgili okuyucum, bu

konu için hangi insanı seçtiğimi söylememe gerek var mı? Gurumun övgüleriyle sayfa üstüne sayfa bitirirken, kendi kendime mırıldanmış olduğum kehanetin de gerçekleşmekte olduğunu fark edip gülüyordum: "Sayfaları senin öğretilerinle dolduracağım!"

Felsefe dersi için Romeş'e danışmayı düşünmüyordum. Uzun süredir Sri Yukteswar'dan almakta olduğum eğitime güvenerek, kendimden emin bir şekilde ders kitaplarındaki açıklamaları önemsemedim. En yüksek notu, felsefeden aldım. Diğer bütün derslerde ancak geçmem için gereken notu alabilmiştim.

Cömert arkadaşım Romeş'in de kendi diplomasını *cum laude* (iftihar) derecesi ile aldığını burada belirtmek, benim için büyük bir zevktir.

Benim mezuniyetimden sonra babamın yüzü tebessümlerle kaplandı. "Geçeceğini pek düşünmüyordum, Mukunda," diye itiraf etti. "Vaktinin büyük çoğunluğunu gurunun yanında geçiriyorsun." Ustam, babamın kelimelere dökülmemiş eleştirisini gerçekten doğru bir şekilde tespit edebilmişti.

Yıllarca, Edebiyat Mezunu sıfatının ismimin arkasından gelebileceği konusunda şüphe içindeydim. Bu sıfatı çok ender kullanırım ve kullandığımda da bunun, bir takım belirsiz sebeplerden dolayı bana bağışlanmış yüce bir hediye olduğunu düşünürüm. Zaman zaman üniversite mezunlarının, son anda çalışarak elde etmiş oldukları bilgilerin pek azının mezun olduktan sonra akıllarında kaldığını söylediklerini duyuyorum. Bu görüş, şüpheye yer vermeyen akademik eksikliklerim konusunda beni biraz avutuyor.

Kalküta Üniversitesi'nden diplomamı aldığım 1915'in o Haziran günü, gurumun ayaklarında diz çöktüm ve onun hayatından benimkine akmış olan tüm kutsayışlar için ona teşekkür ettim.[172]

"Ayağa kalk, Mukunda," dedi hoşgörü ile. "Tanrı sadece, güneş ile ayı yeniden düzenlemektense, seni mezun etmeyi uygun gördü!"

23. Bölüm Notları

[168] Profesör Ghoşal'a haksızlık etmemek için şunu kabul etmeliyim ki, aramızdaki gergin ilişkide, onun herhangi bir kusuru yoktu; bu sadece, benim, derslere katılmayışımdan kaynaklanıyordu. Profesör Ghoşal, geniş bir felsefe bilgisine sahip olan harikulade bir hatiptir. İleriki yıllarda, aramızda daha candan bir anlayış ortamı doğdu.

[169] Bir Hint *aşram*ında, mürit her zaman ayakkabılarını çıkarır.

[170] Matta 6:33.

[171] Sorunun tam olarak nasıl olduğunu unuttum, fakat sınavdan hemen önce Romeş'in bana anlatmış oladuğu Vidasagar hakkındaki hikâyelerle ilgili olduğunu hatırlıyorum.

Alim Işvar Çandra, engin bilgisinden dolayı, Bengal'de sadece Vidyasagar ("Bilgi Okyanusu") ismiyle bilinirdi.

[172] Başkalarının zihinlerini ve olayların seyrini etkileme gücü, Patanjali'nin Yoga Sutraları III:24'te adı geçen ve "evrensel sevgi"nin bir neticesi olarak açıklanan bir *vibhuti* yani yogik güçtür. Sutralar hakkındaki iki bilimsel kitap, *Yoga System of Patanjali* (Patanjali'nin Yoga Sistemi), [Cambridge, Mass.: Harward University Press,] ve Dasgupta'nın *Yoga Philosophy* 'dir (Yoga Felsefesi) [Londra : Trubner.]

Bütün kutsal metinler, Tanrı'nın insanı, Kendi her şeye kadir suretinde yarattığını söyler. Evren üzerinde kontrol sahibi olmak doğa üstü gibi gelir fakat gerçekte böyle güçler, kendi tanrısal özünü "doğru hatırlama düzeyine erişen herkes için doğaldır ve o kişinin doğasında vardır. Sri Yukteswar gibi Tanrı'yı idrak edebilmiş insanlar, ego ilkesinden (*ahamkara*) ve onun giderek ayaklanan kişisel arzularından yoksundurlar; gerçek ustaların eylemleri, hiçbir gayret sarf etmeksizin, ritayla yani doğal doğrulukla uyum içindedir. Emerson'un kelimeleriyle, tüm büyük insanlar "erdemli değil, Erdem olurlar; cevaplanan yaradılışın sonu o zamandır ve Tanrı da memnun olur."

Tanrısal idraka ulaşan herkes mucizeler sergileyebilir çünkü böyle biri, aynı İsa gibi, yaradılışın süptil yasalarını anlar; fakat ustaların hepsi doğa üstü güçleri kullanmayı seçmez. (Bak sayfa ...n) Her aziz, Tanrı'yı kendi tarzıyla yansıtır; iki kum taneciğinin bile tam olarak aynı olmadığı bir dünyada, bireyselliğin ifadesi temeldir.

Tanrı tarafından aydınlatılmış azizler hakkında değişmez kurallar konmamalıdır: Bazıları mucizeler yapar, bazıları yapmaz; bazıları atıldır, diğerleri ise (eski Hindistan'ın Kral Janaka'sı veya Avila'lı Aziz Theresa gibi) büyük olaylarla ilgilenirler; bazıları öğretir, seyahat eder, ve mürit kabul eder, bazıları ise yaşamlarını bir gölge gibi sessizce ve fark edilmeksizin geçirirler. Her aziz için başka bir el yazısı teşhir eden karmanın (geçmişteki eylemler) gizli tomarını hiçbir dünyevî eleştirmen okuyamaz.

24. BÖLÜM

Svami Düzeni'nden Bir Keşiş Oluyorum

"Usta, babam, Bengal-Nagpur Demiryolu Şirketi'nde bir yönetici olarak çalışmamı çok arzuluyor. Fakat ben kesinlikle reddettim." Umut içinde ekledim, "Efendim, beni *Svami Düzeni*'nden bir keşiş yapmayacak mısın?" Yalvararak guruma baktım. Usta, daha önceki yıllarda, benim azmimi denemek için bu ricamı reddetmişti. Buna karşın bugün, sıcakkanlılıkla gülümsedi.

"Peki, yarın seni *svami*liğe inisiye edeceğim." Sonra, sakin bir şekilde devam etti, "Bir keşiş olma arzunda ısrar ettiğin için mutluyum. Lahiri Mahasaya sık sık şöyle derdi: 'Tanrı'yı yazlık Misafir'iniz olarak davet etmezseniz, hayatınızın kışında da gelmeyecektir.'"

"Sevgili Usta, senin saygıdeğer şahsına olduğu gibi, *Svami Düzeni*'ne ait olma isteğimden de asla vazgeçemezdim." Ölçüsüz bir sevgiyle ona gülümsedim.

"Evli olmayan erkek, Tanrı'yı nasıl hoşnut edeceğini düşünerek Tanrı'nın işleri için kaygı duyar. Ama evli erkek, karısını nasıl hoşnut edeceğini düşünerek dünya işleri için kaygılanır."[173] Belli bir ruhsal disiplin uyguladıktan sonra evlenen birçok arkadaşımın hayatını incelemiştim. Dünyevî sorumluluklar denizine dalıp, derin meditasyon yapma şeklindeki kararlarını unutmuşlardır.

Benim için, insan hayatında, Tanrı'ya ikinci planda yer vermek anlaşılamaz bir durumdu. O, evrenin tek Sahibi'dir ve insanı, bir hayattan diğerine, sessizce armağan yağmuruna tutmaktadır. İnsanın karşılık olarak sunabileceği sadece bir armağan vardır—verip vermeme gücünü elinde bulundurduğu sevgisi.

Kendi Varlığı'nı yaradılışın atomlarındaki gizemle perdelemek için sonsuz zahmet çekmekte olan Yaradan'ın tek bir sebebi, tek bir duygusal arzusu olmalı: O da, insanın Kendisi'ni sadece özgür iradesiyle araması-dır. O, gücü her şeye yeten demirden eline, büyük bir alçakgönüllülüğün kadife eldivenini takmamış mıdır?

Ertesi gün, hayatımın en unutulmaz günlerinden biri oldu. Temmuz 1915'te, üniversiteden mezun oluşumdan birkaç hafta sonra, güneşli bir Perşembe günüydü. Serampor *aşram*ının iç balkonunda Usta, beyaz bir ipek parçasını, *Svami Düzeni*'nin geleneksel rengi olan turuncu bir boyaya batırdı. Bez kuruduktan sonra gurum, feragat etmiş bir kimsenin giysisi olarak, onu bedenime doladı.

"Birgün Batı'ya gideceksin; orada ipek tercih edilir," dedi. "Bir simge olarak, ben senin için geleneksel pamuklu bez yerine, bu ipekli malzemeyi seçtim."

Hindistan'da keşişler fakirlik idealini benimsediklerinden, ipek giymiş bir *svami* alışılmamış bir görüntüdür. Bununla birlikte birçok yogi, süptil bazı bedensel akımları pamuklu bezden daha iyi tuttuğu için, ipekten elbiseler giyer.

"Ben törenlere karşıyım," dedi Sri Yukteswar. "Seni bidvat usulü, törensiz olarak bir *svami* yapacağım."

Bibidisa ya da *svamilik* için incelikli inisiyasyon şekli, bazı sembolik cenaze törenlerinin yapıldığı bir ateş merasimini içerir. Müridin fiziksel bedeni ölmüş ve bilgeliğin ateşiyle yanmış kabul edilir. Daha sonra yeni *svami*ye, "Bu *atma, Brahma*'dır"[174] veya "Sen, O'sun" ya da "Ben, O'yum" şeklinde bir şarkı verilir. Bununla birlikte Sri Yukteswar, yalın sevgisiyle, usule uygun tüm ayinlerden vazgeçip, benden sadece yeni bir isim seçmemi istemişti.

"Sana, bu ismi kendi kendine seçme imtiyazını vereceğim," dedi gülerek.

"*Yogananda*,"[175] diye cevap verdim bir an düşündükten sonra. İsmin anlamı "tanrısal bir oluş (*yoga*) sonucunda ulaşılan mutluluk (*ananda*)"tur.

"Öyle olsun. Aile ismin Mukunda Lal Ghosh'u bırakarak, bundan sonra *Svami Düzeni*'nin *Giri* kolundan Yogananda olarak çağrılacaksın."

Sri Yukteswar'ın önünde diz çöktüğümde ve onun, yeni ismimi söylediğini ilk defa duyduğumda, kalbim şükranla doldu. Usta, çocuk Mukunda'nın bir gün gelip de keşiş Yogananda'ya dönüşmesi için nasıl yorulmaksızın ve ne kadar büyük bir sevgiyle çalışmıştı! Neşe içinde, Rab Şankara'nın uzun Sanskrit şarkısından birkaç mısra söyledim:[176]

Ne zihin, ne zekâ, ne de ego, duygu;
Gökyüzü ne de yeryüzü ne de metallerim ben.
Ben O'yum, ben O'yum, Kutsanmış Ruh, ben O'yum!
Ne doğumum, ne ölümüm, ne de kastım var;
Babam, annem yok benim.
Ben O'yum, ben O'yum, Kutsanmış Ruh, ben O'yum!
Düş uçuşlarının ötesinde, şekilsizim ben,
Tüm yaşamın dallarında ben varım;
Korkmam esaretten; ben özgürüm, hep özgür,
Ben O'yum, ben O'yum, Kutsanmış Ruh, ben O'yum!

Her *svami*, Hindistan'da anımsanamayacak kadar eski zamanlardan beri saygı gösterilen manastır düzenine aittir. Yüzyıllar önce, Şankaraçarya tarafından tekrar organize edilerek bugünkü haline getirilen düzenin başına, o günden bu yana, kesintisiz bir şekilde, bir hocalar zinciri geçmektedir (her biri de birbirini takip ederek Jagadguru Sri Şankaraçarya ismini almaktadır). *Svami Düzeni*'ni, birçok, belki de bir milyon keşiş oluşturur; bu insanlar, düzene katılabilmek ve kendileri de *svami* olan insanlar tarafından *svamiliğe* inisiye edilebilmek için bir zorunluğu yerine getirirler. Bu şekilde, Svami Düzeni'nin tüm keşişleri, ruhsal soylarını ortak bir guruya, *Adi* ("ilk") Şankaraçarya'ya kadar izleyebilirler. *Svamiler*, fakirlik (mal, mülke bağlı kalmama), temizlik ve baştakine yani ruhsal otoriteye itaat yemini ederler. Katolik Hıristiyan manastır düzenleri, birçok yönleriyle, daha eski olan *Svami Düzeni*'ne benzer.

Bir *svami* yeni ismine, resmi olarak Svami Düzeni'nin on alt dalından birine ait olduğunu gösteren bir kelime ekler. Bu dasanami yani on tanım isminden biri de, Svami Sri Yukteswar Giri'nin ve dolayısıyla da benim ait olduğum *Giri*, 'dağ'dır. Diğer dallar arasında *Sagar* (deniz), *Bharati* (kara), *Puri* (saha), *Sarasvati* (Doğa'nın bilgeliği), *Tirtha* (hac yeri) ve *Aranya* (orman) sayılabilir.

Bir *svami*nin, genellikle *ananda*yla (yüce mutluluk) biten yeni ismi, sevgi, bilgelik, kararlılık, kendini adama, hizmet veya yoga gibi, belirli bir yol, durum ya da tanrısal nitelik aracılığıyla özgürlüğe ulaşma arzusunu simgeler. Tanım ismi ise, Doğa'yla uyumu belirtir.

Tüm insanlığa bencillikten uzak bir hizmet verebilme ve kişisel bağlar ile hırsları terk edebilme ideali, birçok *svami*yi Hindistan'da veya bazen yabancı ülkelerde aktif bir şekilde hümanist ve eğitimsel işlerle meşgul olmaya yönlendirmektedir. Bir *svami*, kast, itikat, sınıf, renk, cinsiyet ve ırk ile ilgili önyargılarını bir kenara atarak, insanlık kardeşliğinin hükümlerini yerine getirir. Amacı, Ruh'la mutlak birleşmedir. Uyanıkken ve uyurken, bilincini "Ben, O'yum" düşüncesiyle doldurur ve dünyanın içinde olup, dünyaya ait olmayarak, halinden memnun bir şekilde dolaşır. Böylece, *svami* ismini hak etmiş olur: *Sva*'yla yani Öz'le birleşmeyi gerçekleştirmek isteyen kişi.

Sri Yukteswar hem bir *svami*, hem de bir yogiydi. Bir *svami*, resmi bir şekilde Kutsal Düzen ile bağlantısının erdemini taşıyan bir keşiş olup, her zaman bir yogi değildir. Tanrısal idrak için bilimsel bir tekniği uygulayan her insan bir yogidir. Bir yogi, evli ya da evlenmemiş olabilir, dünyevî sorumlulukların veya resmi dini bağlılıkların insanı olabilir.

Bir *svami*, belki sadece akıl yürütme veya katı feragat yolunu takip edebilir; fakat bir yogi, bedeni ve zihni disipline sokarak, ruhu derece derece kurtuluşa götüren kesin bir sistemi adım adım izlemekle meşgul olur.

SRİ ŞANKARAÇARYA, SRF-YSS MERKEZİNDE

Hindistan, Puri'den Sri Cagadguru Şankaraçarya Bharati Krişna Tirtha, Los Angeles'ta, (1925 yılında Paramahansa Yogananda tarafından kurulan) Self-Realization Fellowship Uluslararası Merkezi'nde. 1958 yılında, Svami Düzeni'nin kıdemli başı Cagadguru, Amerika'ya, sponsorluğunu Self-Realization Fellowship'in yaptığı üç aylık bir ziyarette bulundu. Kadim Svami Düzeni'nin tarihinde ilk defa olarak bir Şankaraçarya, Batı'ya gelmişti.

Duygusal zeminlerde sömürüye hiç yer vermeden ve iman yoluyla bir yogi, ilk olarak eski *rişi*ler tarafından düzenlenmiş ve işlerlikleri adamakıllı test edilmiş bir dizi alıştırma yapar. Hindistan'ın her çağında yoga, ger-

çek özgürlüğe ulaşmış insanlar, gerçek Yogi-İsa'lar yetiştirmiştir.

Diğer herhangi bir bilim dalı gibi yoga da her diyara ve her zamana ait insanlar tarafından uygulanabilir. Bazı cahil yazarlar tarafından, yoganın Batılılar için "tehlikeli" veya "uygunsuz" olduğu şeklinde öne sürülen kuram tamamen yanlıştır ve ne yazık ki birçok samimi öğrenciyi, yoganın yüksek seviyeli ve çok yönlü yararlarını aramaktan caydırmıştır. Yoga, düşüncelerin doğal çalkantılarını zaptetme yöntemidir; yoga uygulanmadığında bu çalkantılar, ayrım gözetmeksizin her ülkedeki her insanı, kendi gerçek doğası olan Ruh'u algılamaktan alı koyar. Güneşin şifalı ışınları gibi yoga da, Doğu'nun ve Batı'nın insanları için aynı derecede yararlıdır. İnsanların düşünceleri, dinmek bilmez bir kapris denizi gibidir; işte bu yüzden de, zihni kontrol etme bilimi olan yoga için belirgin bir ihtiyaç vardır.

Eski *rişi* Patanjali,[177] yogayı "bilinçte birbirini takip edip duran dalgaların nötr hale getirilmesi"[178] olarak tanımlar. Kısa ama ustaca yazılmış eseri, *Yoga Sutraları*, Hindu felsefesinin altı sisteminden birini oluşturur. Batılı felsefelerin aksine, bu sistemlerin altısı da, sadece teorik değil pratik öğretileri de içerir.[179] Hindu sistemleri, her türlü anlaşılabilir varlıkbilimsel araştırmayı takip ettikten sonra, acı çekmenin tamamen yok edilmesini ve zamana bağlı olmayan mutluluğun elde edilmesini amaçlayan, altı kesin disiplin oluşturur.

Daha sonra *Upanişad*lar, altı sistem arasından *Yoga Sutralarını*, gerçeğin doğrudan algılanışını elde etmek için en etkili yöntemleri içeren sistem olduğunu belirterek desteklemiştir. İnsan, yoganın pratik teknikleri sayesinde, spekülasyonun kısır dünyalarını sonsuza dek geride bırakır ve asıl Öz'ü deneyimle idrak eder.

Patanjali'nin Yoga sistemi, Sekiz Yanlı Yol olarak bilinir.[180] İlk adımlar (1) *yama* (ahlâkî davranış), ve (2) *niyama* (dinî örfler) dır. *Yama*, başkalarını incitmeyerek, doğru davranarak, çalmayarak, kendine hakim olarak ve açgözlülük yapmayarak yerine getirilir. *Niyama*nın buyrukları bedenin ve zihnin temizliği, her türlü şart karşısında hoşnutluk, kendini disipline sokma, kendini inceleme (tefekkür), kendini Tanrı'ya ve guruya adamaktır.

Sonraki adımlar şunlardır: (3) *asana* (doğru duruş); meditasyon için, omurga dik olmalı ve beden, herhangi bir tarafa devrilmeyecek biçimde ve rahat bir pozisyonda tutulmalıdır; (4) *pranayama* (*prana*, süptil hayat akımlarının kontrolü); ve (5) *pratyahara* (duyuların dış cisimlerden çekilmesi).

Son adımlar yogaya mahsus şekillerdir: (6) *dharana* (konsantrasyon), zihni bir düşünceye odaklama; (7) *dhyana* (meditasyon); ve (8) *samadhi* (üstün-bilinç deneyimi). Yoga'nın bu Sekiz Yanlı Yol'u, kişiyi son amaç

olan *Kaivalya*'ya (Mutlaklık) götürür ve bu durumda yogi, tüm zihinsel kavrayışların ötesindeki Gerçek'i idrak eder.

"Hangisi daha büyüktür," diye sorabilir kişi, "bir *svami* mi, yoksa bir yogi mi?" Eğer Tanrı'yla bir olma hali elde edilirse, değişik yolların farklılıkları kaybolur. Bununla beraber *Bhagavad-Gita*, yoga yöntemlerinin her şeyi kapsadığını belirtmektedir. Çeşitli Yoga teknikleri, manastır hayatına yatkın birkaç insan gibi belirli tipler veya belirli yaradılışlar için sınırlanmamıştır; yoga, ön koşul olarak hiçbir bağlılık gerektirmez. Yoga bilimi, evrensel bir ihtiyacı karşıladığından, doğal olarak evrensel bir çağrısı vardır.

Gerçek bir yogi, asıl görevini bilerek dünyevî işler içinde kalabilir; bu esnada o, disiplinsiz insanlığın kolaylıkla sulandırılabilen çalkalanmamış sütü gibi değil, suyun üzerine çıkmış tereyağı gibidir. Zihinsel açıdan bencilce arzulara bağlı kalmaması ve hayattaki rolünü, Yüce Olan'ın istekli bir aleti olarak oynaması şartıyla, kişinin dünyevî sorumluluklarını yerine getirmesi, insanın Tanrı'dan ayrılmasını gerektirmez.

Bugün, Amerikalı veya Avrupalı veya Hindu olmayan diğer bedenler içinde yaşayan ve hayatlarında daha önce hiç *svami* ve yogi kelimelerini duymayan, buna rağmen bu kelimelerin gerçek birer temsilcisi olan birkaç büyük insan vardır. İnsanlığa tarafsız hizmetler sunarak veya ihtiras ve düşüncelerine hâkim olarak, ya da Tanrı'ya sadakat içinde bir sevgi besleyerek, veya içlerinde büyük konsantrasyon güçleri barındıran bu insanlar, bir anlamda gerçek birer yogidirler; yoganın hedefi olan benlik kontrolünü kendilerine amaç edinmişlerdir. Onlara, yoganın zihinsel ve bedensel açıdan daha bilinçli bir yaşamı mümkün kılan şaşmaz bilimi öğretilseydi, bu insanlar çok daha yüksek seviyelere çıkabilirlerdi.

Yoga, bazı Batılı yazarlar tarafından yüzeysel bir şekilde yanlış anlaşılmıştır. Ne var ki, yogayı eleştiren bu insanlar hiçbir zaman onun uygulayıcıları olmamışlardır. Yogaya yapılmış birçok haklı övgüye örnek olarak burada, ünlü İsviçreli psikolog Dr. C. G. Jung'un sözlerini aktarabiliriz.

"Eğer dinî bir metot, kendini 'bilimsel' olarak nitelendiriyorsa, Batı'da itibar kazanacağından emin olabilir. Yoga bu beklentiyi yerine getirmektedir," diye yazmıştır Dr. Jung.[181] "Yeni olanın çekiciliği ve yarım yamalak anlaşılmış bir konunun uyandırdığı cazibenin çok ötesinde, Yoga'nın birçok taraftara sahip olması için geçerli bir neden vardır. Yoga, kontrol edilebilir bir deneyim olanağı sunarak bilimin 'gerçek olaylar'a olan ihtiyacını da tatmin eder ve bunun yanında genişliği ve derinliği, saygıdeğer yaşı, doktrini ve hayatın her dönemini içeren yönteminden dolayı hayal edilemeyecek olanaklar vaat eder.

"Dinî ve felsefî her uygulama, psikolojik bir disiplin demektir ki bu da zihinsel bir sağlık metodudur. Yoga'nın[182] çok yönlü ve tamamen bedensel olan işlemleri de bilinen jimnastikten ve soluk alma egzersizlerin-

den daha üstün olan bir fizyolojik sağlık bilgisidir, çünkü Yoga sadece mekanik ve bilimsel değil aynı zamanda felsefidir de; bedenin çeşitli kısımlarını eğitirken, onları ruhun bütünlüğüyle birleştirir; örneğin, oldukça açıktır ki Pranayama alıştırmalarında Prana, hem soluk hem de kozmosun evrensel dinamiğidir. . .

"Temelde dayandığı kavramlar olmasa, Yoga uygulamasının hiçbir yararı kalmazdı. Bedensel ve ruhsal öğeleri, olağanüstü ve mükemmel bir şekilde birleştirmektedir.

"Bu fikirlerin ve uygulamaların geliştiği ve binlerce yıllık kesintisiz bir geleneğin gerekli ruhsal temellerinin oluştuğu Doğu'da Yoga, tüm gönlümle inanıyorum ki, zihni ve bedeni, kolay kolay sorgulanamayacak bir birlik oluşturacak şekilde eritip kaynaştırmanın en mükemmel ve en uygun yoludur. Bu birlik, bilinen bilinç halini aşan sezgileri mümkün kılan psikolojik bir düzen yaratmaktadır."

Batı dünyası, dış Doğa'nın fethi için gerekli olan bilim dalları gibi, içe dönük bir kendini kontrol biliminin gerekirliliğinin de anlaşılacağı güne yaklaşmaktadır. Atom Çağı, insanların zihinlerinin, bugün artık bilimsel bir şekilde ve tartışmasız olarak kabul edilen, maddenin gerçekte bir enerji yoğunlaşması olduğu gerçeğiyle ayıldığını ve genişlediğini görecek. Yeni serbest bırakılan maddî atomik devin bilinçsiz bir yıkıma dönüşmemesi için insan zihni, taş ve metallerde bulunanlardan daha büyük enerjileri kendi içinde açığa çıkarabilir ve çıkarmalıdır. İnsanlığın atom bombalarına verdiği önemin dolaylı bir faydası, gerçekten "bombalara dayanıklı bir sığınak" denebilecek yoga bilimine duyulan pratik ilginin giderek artması olabilir.[183]

24. Bölüm Notları

[173] Korinthoslulara Birinci Mektup 7: 32-33.

[174] Anlamı, "Bu can, Ruh'tur." Yüce Ruh, Yaratılmayan, tamamen mutlaktır (*neti, neti,* bu değil, şu değil) fakat *Vedanta*'da sık sık *Sat-Çit*-Ananda yani Varlık-Zeka-Mutluluk olarak geçer.

[175] Yogananda, *svamiler* arasında oldukça yaygın bir isimdir.

[176] Şankara'ya genellikle Şankaraçarya denir; *açarya,* "dini öğretmen" demektir. Şankara'nın yaşadığı yılların tesbiti, alışılmış okullar arası tartışmalara odak olmuştur. Az sayıda kayıt, eşsiz monistin İ.Ö. 6. yüzyılda yaşadığını belirtmektedir; bilge Anandagiri, Şankara'nın doğum ve ölüm tarihleri olarak İ.Ö. 44 ve İ.Ö. 12'yi

vermektedir; Batılı tarihçiler, Şankara için İ.S. 8. yüzyılın sonlarında karar kılmaktadırlar. Birkaç çağlık bir yanılgı!

Puri'deki eski Gowardhan Math'tan son Jagadguru Sri Şankaraçarya, Mukaddes Peder Bharati Krişna Tirtha, 1958'de, Amerika'yı üç aylığına ziyaret etti. İlk defa olarak bir Şankaraçarya, Batı'ya seyahat etmekteydi. Bu tarihî gezinin sponsorluğu Self-Realization Fellowship tarafından yapıldı. Jagadguru, Amerika'nın önde gelen üniversitelerinde konuşmalar yaptı ve seçkin tarihçi Dr. Arnold Toynbee ile dünya barışı üzerine bir tartışmaya katıldı.

1959'da Puri'li Sri Şankaraçarya, Başkan Sri Daya Mata'nın davetini kabul ederek, iki Yogoda Satsanga keşişinin *svami*liğe inisiye edilmesinde Self Realization Fellowship/Yogoda Satsanga Society Guru'larının temsilcisi olarak yer almayı kabul etti. Jagadguru, töreni Puri'de, Yogoda Satsanga Aşramı'ndaki Sri Yukteswar tapınağında gerçekleştirdi.

177 Her ne kadar birçok akademisyen onun yaşadığı zaman olarak İ.Ö. ikinci yüzyılı ileri sürse de, Patanjali'nin ne zaman yaşadığı bilinmemektedir. *Riş*iler, oldukça geniş sayıdaki konular üzerine yaptıkları bilimsel incelemeleri öyle bir kavrayışla yazıya dökmüşlerdir ki, geçen zamanın onları çağ dışı etmeye gücü yetmemiştir; bununla birlikte, tarihçilerin sonuç olarak şaşırdıkları konu odur ki, bilgeler, edebî eserlerinde yaşadıkları tarihleri ve kimliklerini belirtmek için hiçbir çaba sarf etmemişlerdir. *Riş*iler, kısa yaşamlarının, büyük sonsuz Hayat'ın parıltıları şeklinde, sadece geçici bir önem taşıdığını, gerçeğin de zamandan bağımsız, markalaştırılması imkânsız olduğunu ve kendilerinin özel mülkiyetinde olmadığını biliyorlardı.

178 "Çitta vritti nirodha" (*Yoga Sutraları* I: 2). Aynı zamanda "zihin-maddesinin değişikliklerinin kesilmesi" şeklinde de tercüme edilebilir. *Çitta*, pranik hayat kuvvetlerini, manası (zihin veya duyu bilinçliliği), *ahamkarayı* (bencillik) ve *buddhi*yi (sezgisel zekâ) içeren düşünme prensibi için kullanılan kapsamlı bir terimdir. *Vritti* (kelime anlamı "girdap") insanın bilincinde hiç durmadan coşup sakinleşen, düşünce ve duygu dalgalarını belirtir. *Nirodha* ise nötralizasyon, kesilme, kontrol demektir.

179 Sağlam bir doktrine (*Veda*'lara) dayanan altı sistem şunlardır: *Sankhya, Yoga, Vedanta, Mimamsa, Nyaya* ve *Vaisesika*. Akademik eğilimi olan okuyucular, bu eski ifadelerin süptilliklerinin ve geniş kapsamlarının tadına, İngilizce'deki özetleri olan Prof. Surendranath Dasgupta'nın, *A History of Indian Philosophy* adlı eseri sayesinde varacaklardır (Cilt I, Cambridge Univ. Press).

180 Budizm'deki "Yüce Sekiz Yanlı Yol" ile karıştırılmamalıdır; bu ikincisi şu şekilde insanın davranışları için bir rehberdir: (1) doğru amaçlar, (2) doğru güdü, (3) doğru söz, (4) doğru eylem, (5) geçim için doğru yollar, (6) doğru gayret, (7) (özünü) doğru hatırlayış ve (8) doğru kavrayış (*samadhi*).

181 Dr. Jung, 1937'de Hindistan Bilimsel Kongresi'ne katılmış ve Kalküta Üniversitesi'nden bir onur derecesi almıştır.

182 Burada Dr. Jung, Yoga'nın sağlık ve daha uzun bir yaşam için bedensel duruşlar ve teknikler üzerine özelleşmiş bir dalı olan *Hatha Yoga*'dan bahsetmektedir. *Hatha* faydalıdır ve harikulade fiziksel sonuçlar verir, fakat yoganın bu dalı, ruhsal kurtuluşa meyilli yogiler tarafından az kullanılan bir daldır.

183 Birçok bilgisiz insan yogadan *Hatha Yoga* olarak konuşmakta veya yogayı "büyü" ya da muhteşem güçler elde etmek için yapılan karanlık ve gizemli ayinler zannetmektedir. Halbuki, akademisyenler yogadan bahsettiklerinde, (aynı zamanda *Patanjali'nin Vecizeleri* olarak da bilinen) Yoga Sutraları'nda açıklanmış olan sistemi kastetmektedirler: *Raja Yoga*. ("kraliyet yogası"). Bu inceleme, aydınlanmış usta Sadasivendra gibi Hindistan'ın en büyük düşünürlerinden bazılarına tefsirler yazma ilhamı veren bir ihtişama sahip felsefî kavramlar içermektedir.

Sağlam bir doktrine (*Veda*'lara) dayanan diğer beş felsefî sistem gibi, *Yoga Sutraları* da, sağlıklı bir felsefî inceleme için, manevî temizliği (*yama* ve *niyamanın* "on emri") zorunlu bir başlangıç olarak kabul eder. Batı'da üzerinde pek durulmayan bu kişisel ihtiyaç, altı Hint disiplinine de devamlı bir canlılık sağlamıştır. Evreni ayakta tutmakta olan kozmik düzen (*rita*), insanın kaderini yöneten manevî düzenden farklı değildir. Evrensel manevî kurallara uymakta istekli olmayan biri, gerçeği aramak için ciddî bir kararlılık içinde değil demektir.

Yoga Sutraları'nın III. bölümü, değişik mucizevi yogik güçlerden (vibhutiler ve siddhiler) bahseder. Gerçek bilgi her zaman güçtür. Yoganın yolu dört safhaya bölünmüştür, her mertebenin kendine has birvibhuti ifadesi vardır. Belirli bir kudreti elde eden yogi, dört mertebeden birinin sınavlarından başarıyla geçtiğini bilir. Karakteristik güçlerin ortaya çıkışı, yoga sisteminin bilimsel yapısının doğal bir delilidir ve böylelikle kişinin "ruhsal gelişimi" ile ilgili aldatıcı imajinasyonlar yok olur; kanıt gereklidir!

Patanjali, tek amacın, kutsal yol boyunca sadece arada bir rastlanılan çiçekleri, vibhutileri elde etmek değil, Ruh'la birleşmek olduğu konusunda yogiyi uyarır. Sadece Ebedî Bağışlayan aranmalıdır, O'nun olaylarla sunduğu hediyeleri değil! Tanrı, elde ettiği daha küçük bir hünerle tatmin olan bir arayıcıya kendini ifşa etmez. Dolayısıyla belirli bir gayret içerisinde olan yogi, mucizevi güçlerini sergilememeye dikkat eder, aksi takdirde bu güçler, kendisinde sahte bir gurur uyandırıp, nihaî Kaivalya durumuna girmesine engel olur.

Yogi Ebedî Amaç'ına ulaştığında, vibhutilerini sergileyip sergilememesi kendi isteğine bağlıdır. Bu durumdaki bir yoginin, mucizevi olsun veya olmasın bütün eylemleri karmadan bağımsızdır. Karmanın demir tozu, sadece hâlâ varolan kişisel bir ego mıknatısı tarafından çekilir.

25. BÖLÜM

Ağabeyim Ananta ve Kız Kardeşim Nalini

"Ananta daha fazla yaşayamaz; bu yaşamının karmasının kumları tükendi."

Bir sabah derin meditasyon halinde oturmuşken, bu acımasız sözcükler iç bilinçliliğime çarptı. *Svami Düzeni*'ne girişimden kısa bir süre sonra, ağabeyim Ananta'nın misafiri olarak, doğum yerim olan Gorakhpur'a bir ziyarette bulunmuştum. Ani bir hastalıkla yatağa düşen ağabeyime sevgiyle baktım.

İçime doğan bu önemli ve üzücü haber, beni kedere boğmuştu. Gorakhpur'da kalarak ağabeyimin, gözlerimin önünde eriyip gitmesini çaresizlik içinde izlemeye daha fazla dayanamayacağımı hissettim. Akrabalarımın şaşkın eleştirileri arasında, ilk gemiye binerek Hindistan'dan ayrıldım. Gemi, Burma'dan ve Çin Denizi'nden geçip Japonya'ya gidiyordu. Kobe'de indim ve orada sadece birkaç gün geçirdim. Kalbim, gezmek için fazlasıyla kederliydi.

Hindistan'a dönüş seyahatinde, gemi Şanghay'a uğradı. Orada, geminin hekimi Dr. Misra, Sri Yukteswar'a, aileme ve arkadaşlarıma çeşitli hediyeler alabilmem için beni bazı biblo ve antika dükkânlarına götürdü. Ananta için büyük ve oymalı bir bambu parçası satın aldım. Çinli satıcı bambuyu elime verir vermez, "Bunu çok sevgili ölü ağabeyim için satın almıştım!" diye bağırarak onu yere düşürdüm.

İçimde, Ananta'nın ruhunun Sonsuzluk'a azat edildiği şeklinde açık bir sezgi doğmuştu. Bambudan süs, yere düşünce şiddetle ve sembolik bir şekilde kırılmıştı; hıçkırıklar arasında, bambunun yüzeyine "Artık gitmiş olan sevgili Ananta'm için," diye yazdım.

Bana eşlik etmekte olan doktor, bu olanları alaylı bir gülümsemeyle izliyordu.

"Gözyaşlarını sakla," dedi. "Ağabeyinin ölümünden emin olmadan niçin gözyaşı döküyorsun?"

Gemimiz Kalküta'ya vardığında, Dr. Misra yanımdaydı. En küçük erkek kardeşim Bişnu, beni karşılamak için rıhtımda bekliyordu.

Daha o konuşmaya fırsat bulamadan, "Ananta'nın vefat ettiğini biliyorum," dedim Bişnu'ya. "Lütfen bana ve yanımdaki doktora Ananta'nın ne zaman öldüğünü söyle."

Bişnu tarihi söyledi ve bu tam benim Şangay'da hatıra eşyalarını satın aldığım gündü.

"Şu işe bakın!" diye şaşkınlıkla bağırdı Dr. Misra. "Kimseye bu olaydan bir kelime bile anlatmayın! Yoksa profesörler, zaten yeterince uzun olan tıp eğitimine bir de bir senelik zihinsel telepati çalışması eklerler!"

Gurpar Yolu'ndaki evimize girdiğimde babam bana sıcak bir şekilde sarıldı. "Geldin," dedi yumuşak bir ses tonuyla. Gözlerinden iki iri gözyaşı tanesi damladı. Genellikle duygularını dışa vurmayan babam, daha önce bana sevginin bu dış belirtilerini hiç göstermemişti. Dıştan bakıldığında ciddi bir babaydı, içindeyse bir annenin yumuşak kalbini taşıyordu. Babam, bütün aile işlerinde bu ikili ebeveyn rolünü üstlenmişti.

Ananta'nın ölümünden kısa bir süre sonra küçük kız kardeşim Nalini, yüce bir şifa olayı sayesinde ölümün eşiğinden döndü. Hikâyeyi anlatmadan önce, hayatımızın ilk yıllarındaki birkaç evreden bahsedeceğim.

Nalini'yle aramızda, pek mutlu bir çocukluk ilişkisi olmamıştı. Ben çok zayıftım; Nalini daha da zayıftı. Psikologların adını koymakta hiç zorlanmayacakları bilinçsiz bir dürtüyle, kız kardeşimin görünüşüne takılarak onu sık sık kızdırırdım. O da bana aynı sertlik ve çocuklara has acımasızlıkla karşılık verirdi. Bazen annem aramıza girip, (yaşça daha büyük olduğum için) kulağıma hafifçe bir tokat atarak çocuksu kavgalarımıza bir süre için son verirdi.

Nalini, okul yılları bittikten sonra, Kalküta'lı hoş ve genç bir hekim olan Dr. Pançanon Bose ile nişanlanmıştı. Vakti gelince, özenle tertiplenmiş evlilik törenleri yapıldı. Düğün gecesi, Kalküta'daki evimizin oturma odasında, akrabalarımızdan oluşan neşeli kalabalığa ben de katılmıştım. Damat, yanında Nalini olmak üzere, altın işlemeli kocaman bir yastığa yaslanmıştı. Ne yazık ki, göz kamaştırıcı ipekten yapılmış pembe bir sari bile, Nalini'nin sivri kemikli bedenini tam olarak gizleyemiyordu.[184] Eniştemin yastığının arkasına sığındım ve ona arkadaşça sırıttım. Damat düğün gününe kadar Nalini'yi görmemişti ve evlilik piyangosundan kendisine neyin çıkmış olduğunu ancak o gün öğrenebilmişti.

Kendisine duyduğum sempatiyi hisseden Dr. Bose, gizlice Nalini'yi gösterip kulağıma "Söyle bana, bu nedir?" diye fısıldadı.

"Niye sordunuz, Doktor," diye cevap verdim, "üzerinde araştırma yapabilmeniz için bir iskelet!"

Seneler geçtikçe Dr. Bose, en ufak bir hastalıkta bile ona başvuran ailemize kendini sevdirdi. Doktor ve ben çabucak arkadaş olmuştuk ve sık sık, genellikle Nalini'yi hedef alarak şakalaşırdık.

"Artık tıbbî bir merak konusu oldu," dedi eniştem bir gün bana. "Zayıf kız kardeşin üzerinde her şeyi denedim—balık yağı, tereyağı, malt, bal, balık, et, yumurta, tonik. Yine de bir gram bile almıyor."

Birkaç gün sonra Bose'lerin evini ziyaret ettim. Oraya gidiş nedenim

birkaç dakikada halledilebilecek bir işti; Nalini'ye yakalanmadan oradan ayrılmayı düşünüyordum. Tam ön kapıya varmıştım ki, onun içten fakat emreder gibi çıkan sesini duydum.

"Ağabey, buraya gel. Bu defa beni atlatamayacaksın. Seninle konuşmak istiyorum."

Yukarıya çıkıp odasına girdim. Gözyaşları içinde olduğunu görüp şaşırdım.

"Sevgili ağabey," dedi, "gel eski savaş baltasını toprağa gömelim. Artık ruhsal yolda sağlam adımlarla yürümekte olduğunu görüyorum. Her bakımdan senin gibi olmak istiyorum." Umut içinde ekledi, "Sen, artık eskisi gibi sıska değilsin; bana yardım edecek misin? Kocam hiç yanıma yaklaşmıyor ama ben onu çok seviyorum! Fakat, zayıf[185] ve çekicilikten uzak bir kadın olarak kalmam gerekse bile, en büyük arzum Tanrı idrakında ilerleme kaydetmek."

Kız kardeşimin yalvarışı, beni son derece etkilenmişti. Yeni dostluğumuz düzenli bir şekilde gelişiyordu ki, bir gün, benim müridim olmayı istedi.

"Beni dilediğin şekilde eğit. Güvenimi tonikler yerine, Tanrı'ya yöneltiyorum." Bir kucak dolusu ilaç topladı ve onları pencereden dışarı attı.

İmanını sınamak için, diyetinden bütün balıkları, etleri ve yumurtaları çıkarmasını istedim.

Birkaç ay sonra Nalini'yi ziyaret ettim. Bu sürede o, benim altını çizmiş olduğum çeşitli kurallara tamamen uymuş ve birçok zorluğa rağmen vejetaryen diyetine bağlı kalmıştı.

"Kardeşim, ruhsal emirlere dikkatle uymuşsun; armağanın yakındır." Muzipçe güldüm. "Yıllardır kendi ayaklarını görmemiş olan teyzemiz kadar dolgun olmak ister misin?"

"Hayır! Fakat senin kadar tombul olmak istiyorum."

Ciddiyetle cevap verdim. "Tanrı'nın lütfuyla, her zaman doğruyu söylediğim gibi, şimdi de doğruyu söylüyorum.[186] Yüce kutsayış sayesinde, bugünden sonra bedenin gerçekten değişecek; bir ay sonra benimkiyle aynı kiloya sahip olacak."

Kalbimden gelen bu sözler, gerçekleşti. Otuz gün sonra Nalini'nin ağırlığı benimkiyle aynıydı. Yeni yuvarlak hatları onu güzelleştirmişti; kocası ona büyük bir tutkuyla aşık oldu. O kadar olumsuz başlayan evlilikleri, kusursuz bir mutluluğa dönüşmüştü.

Japonya'dan döndüğümde, benim yokluğum esnasında Nalini'nin tifoya yakalanmış olduğunu öğrendim. Hemen odasına koştum ve onun son derece zayıflamış olduğunu görünce donakaldım. Nalini, komaday-

dı.

"Hastalık zihnini etkilemeden önce, sık sık 'Ağabeyim Mukunda burada olsaydı, böyle olmazdım,' diyordu," dedi eniştem ve gözyaşları içinde ekledi, "Ne ben, ne de diğer doktorlar, hiçbir umut ışığı görmüyoruz. Uzun süre tifoyla savaştı, şimdi de kanlı dizanteriye yakalandı."

Gökyüzü ve yeryüzünü dualarımla etkilemeyi denedim. Ailesi İngiliz olan bir hastabakıcı tuttum ve onunla tam bir işbirliği yaparak kız kardeşime, yoganın değişik şifa yöntemlerini uyguladım. Kanlı dizanteri geçti.

Fakat Dr. Bose, kederle başını salladı. "Daha fazla kaybedecek kanı kalmadı."

"İyileşecek," diye karşılık verdim cesaretle. "Yedi gün içinde ateşi düşecek."

Bir hafta sonra Nalini'nin, gözlerini açıp beni tanıyarak sevgiyle baktığını görmek, beni derinden etkiledi. O günden sonra hızla iyileşmeye başladı. Her ne kadar eski kilosuna döndüyse de, neredeyse ölümcül olan hastalığından üzücü bir iz kalmıştı: Bacaklarına felç inmişti. Hint ve İngiliz uzmanlar onu umutsuz bir kötürüm olarak nitelendiriyorlardı.

Nalini'nin hayatı için dua yardımıyla aralıksız sürdürmüş olduğum savaş beni tüketmişti. Sri Yukteswar'dan yardım istemek için Serampor'a gittim. Kendisine Nalini'nin içinde bulunduğu kötü durumu anlattığım sırada, gözlerinde derin bir sevgi belirtisi vardı.

Bana, "Kız kardeşinin bacakları, bir ay sonra normal haline kavuşacak," dedi ve ekledi, "Bir tokayla tutturulmuş, delinmemiş, iki karatlık inci taşıyan bir kol bileziğini, derisine temas edecek şekilde taksın."

Mutlu ve içim rahatlamış bir şekilde gurumun ayaklarına kapandım.

"Efendim, sen bir ustasın; Nalini'nin iyileşeceği şeklindeki sözün yeterlidir. Fakat eğer ısrar ediyorsan, hemen gidip ona bir inci satın alacağım."

Gurum başını salladı. "Evet, bunu yapmalısın." Bunu dedikten sonra, daha önce hiç görmemiş olduğu Nalini'nin fiziksel ve zihinsel özelliklerini, doğru bir şekilde saymaya başladı.

"Efendim," diye sordum, "bu astrolojik bir analiz mi? Kardeşimin doğum gününü ve saatini bilmiyorsun."

Sri Yukteswar güldü. "Takvimlerin ve saatlerin tanıklığına bağlı olmayan, daha derin bir astroloji vardır. Her insan, Yaradan'ın ya da Kozmik İnsan'ın bir parçasıdır; her insanın bir dünyevî bedeni olduğu gibi bir de göksel bedeni vardır. İnsan gözü fiziksel şekli görür, iç göz ise, daha derinlere, hatta her insanın ayrılmaz ve bireysel bir parçası olduğu evrensel düzene bile ulaşabilir."

Kalküta'ya döndüm ve Nalini için bir inci satın aldım. Bir ay sonra, felç

inmiş bacakları tamamen iyileşmişti.[187]

Kız kardeşim, yürekten şükranlarını guruma iletmemi istedi. Usta, mesajımı sessizce dinledi. Fakat ben gitmek üzereyken, anlamlı bir yorumda bulundu:

"Kardeşine birçok doktor tarafından hiç çocuğu olamayacağı söylenmiş. Söyle ona, birkaç sene içinde iki kız çocuğu doğuracağına emin olsun."

Birkaç sene sonra, mutluluk içindeki Nalini, bir kız doğurdu; bundan birkaç sene sonra da, bir kızı daha oldu.

25. Bölüm Notları

[184] *Sari* : Hintli kadınların, zarif kıvrımlar oluşturan elbisesi.

[184] Hintli kadınların, zarif kıvrımlar oluşturan elbisesi.

[185] Hintlilerin çoğu zayıf olduğundan, mâkul bir dolgunluk tercih edilmektedir.

[186] Hindu yazıtları, daima doğruyu konuşanların, kelimelerini gerçekleştirme kudretini elde ettiklerini söyler. Kalplerinden geçirdikleri her emir, gerçekleşir. (*Yoga Sutraları* 11: 36)

Dünyalar gerçek üzerine inşa edilmiş olduğundan bütün yazıtlar, gerçeği, her insanın, sayesinde hayatını Sonsuz'a ayarlayabileceği bir erdem olarak yüceltirler. Mahatma Gandhi, sık sık, "Gerçek, Tanrı'dır" derdi; onun yaşamı boyu elde etmeye çalıştığı, düşünce, konuşma ve eylemde mükemmel doğruluktu. Çağlar boyunca *sathya* (gerçek) ideali, Hindu toplumuna nüfuz etmiştir. Marco Polo, bize, Brahmin'lerin "dünyadaki hiçbir şey için yalan söylemeyeceklerini" anlatır. Hindistan'daki bir İngiliz hakimi, William Sleeman, Journey Through Oudh in 1849-50 adlı eserinde, şöyle der: "Elimden, bir insanın mal varlığı, özgürlüğü veya hayatının sadece yalan söylemesine bağlı olduğu bir çok dava geçti ve o, yalan söylemeyi reddetti."

[187] İnciler ve diğer kıymetli taşlar, ayrıca metaller ve bitkiler, doğrudan derinin üzerine uygulandıklarında, fiziksel hücreler üzerinde elektromanyetik bir etki yaratırlar. İnsan bedeni, aynı zamanda bitki, metal ve kıymetli taşlarda da olan karbon ve değişik metalik elementler içerir. *Riş*ilerin bu alandaki keşifleri, kuşkusuz bir gün fizyologlar tarafından da onaylanacaktır. Elektriksel hayat akımlarına sahip olan insanın hassas bedeni, daha keşfedilmemiş birçok gizemin merkezidir.

Her ne kadar taş ve metal takıların beden için ilâç benzeri bir değeri varsa da, Sri Yukteswar'ın onları önermesinin bir sebebi daha vardı. Ustalar hiçbir zaman büyük şifacılar olarak görünmek istemezler: tek Şifacı, Tanrı'dır. Dolayısıyla azizler,

Tanrı'dan alçakgönüllülükle kazanmış oldukları güçleri, değişik maskelerle sık sık perdelerler. İnsan genellikle elle tutulur şeylere güvenir; insanlar, iyileşmek için guruma geldiğinde, imanlarını artırmak ve onların dikkatini kendinden başka bir yöne çekmek için, onlara bir halka ya da kıymetli bir taş takmalarını tavsiye ederdi. Bu halka ve taşlar, içlerinde aslen varolan elektromanyetik şifa potansiyellerinin yanında, Usta'nın gizli ruhsal kutsayışını da taşırdı.

26. BÖLÜM

Kriya Yoga Bilimi

"Bu sayfalarda sık sık söz konusu edilen *Kriya Yoga* bilimi, gurumun gurusu Lahiri Mahasaya'nın aracı olmasıyla, modern Hindistan'da yaygın olarak tanınır hâle gelmiştir. Kriyanın, Sanskrit dilindeki kökü, kri'dir ve yapmak, etki ve tepkide bulunmak anlamına gelir; aynı kök, doğal sebep-sonuç ilkesi olan karma kelimesinde de vardır. Dolayısıyla, *Kriya Yoga*, "belirli bir eylem veya ayin (kriya) aracılığıyla, Sonsuz'la birleşmek (*yoga*)" demektir. Tekniği imanla uygulayan bir yogi, karmadan veya sebep-sonuç dengelerinin kanunî zincirinden giderek kurtulur.

Bir takım kadim yoga buyruklarından dolayı, herkes için yazılmış olan bu kitapta, *Kriya Yoga*'nın tam bir açıklamasını veremem. Asıl teknik, Self-Realization Derneği'ndeki (Hindistan'daki Yogoda Satsanga Derneği) yetkili bir *Kriyaban*'dan (Kriya Yogi) öğrenilmelidir. Burada *Kriya Yoga*'dan genişçe bahsetmek yeterli olacaktır.

Kriya Yoga, insan kanının karbondioksitten arındırılıp oksijenle yeniden şarj edildiği basit bir psikofizyolojik yöntemdir. Bu ekstra oksijen atomları, beyin ve omurgadaki merkezleri canlandırmak için hayat akımına dönüştürülür. Toplardamardaki kirli kanın birikmesini durduran yogi, dokuların bozulmasını bir ölçüde azaltabilir ya da tamamen engelleyebilir. İlerlemiş bir yogi, hücrelerini enerjiye çevirebilir. İlya, İsa, Kebir ve diğer peygamberler *Kriya*'nın veya benzeri bir tekniğin geçmişteki ustalarıydılar ve bu teknik sayesinde bedenlerini kendi istekleriyle maddeleştirebilmekte ya da tersini yapabilmekteydiler.

Kriya çok eski bir bilimdir. Lahiri Mahasaya bu bilimi, Karanlık Çağlar'da kaybolmuş olan tekniği yeniden keşfedip aydınlığa kavuşturan büyük gurusu Babaji'den almıştır. Babaji bu tekniğin yeni ismine, kısaca *Kriya Yoga* demiştir.

Babaji, Lahiri Mahasa'ya"Bu on dokuzuncu yüzyılda, senin aracılığınla dünyaya vermekte olduğum *Kriya Yoga*," demiş ve "Krişna'nın binlerce sene önce Arjuna'ya aktarmış olduğu aynı bilimin yeniden canlanışıdır; bu teknik daha sonra Patanjali, İsa, Aziz Yuhanna, Aziz Pavlus ve diğer müritler tarafından da öğrenildi," diye eklemiştir.

Hindistan'ın en büyük peygamberi Krişna, *Bhagavad-Gita*'nın iki yerinde *Kriya Yoga*'dan söz eder. Bir kıtası şöyledir: "Alınan soluğu, verilen soluğa aktararak ve verilen soluğu alınan soluğa aktararak yogi, her iki soluğu da nötralize eder; böylece kalpteki *pranayı* serbest bırakır ve yaşam gücünü denetim altına alır."[188] Yorumu şöyledir: "Yogi, ciğerlerin ve kal-

bin faaliyetini yavaşlatarak, bedeninde daha fazla *prana* (yaşam gücü) ortaya çıkarır ve böylece bedendeki bozulmayı durdurur; aynı zamanda *apana*yı (yok edici akımı) denetim altına alarak, bedende yaşlanmadan dolayı ortaya çıkan değişimleri de durdurur. Bu şekilde bozulmayı ve yaşlanmayı nötr hale getirien yogi, yaşam kuvvetini denetim altına almayı öğrenir."

Bir başka *Gita* kıtası da şöyledir: "O meditasyon uzmanı (muni) ki, Yüce Amaç'ı ararken, bakışlarını iki kaşın tam ortasındaki noktada odaklayarak, burun deliklerinden ve ciğerlerinden (düzenli bir şekilde akan) *prana* ve *apana* akımlarını nötreştirerek kendini dış olaylardan çekip çıkarabilir, aynı zamanda *muni,* duyusal zihnini ve zekâsını kontrol edebilir ayrıca arzu, korku ve öfkeyi yok edebilir sonsuza dek özgür olur."[189]

Krişna, daha önceki bir enkarnasyonunda, bu yok edilemez Yoga'yı eski bir bilge olan Vivasvat'a aktarananın da kendisi olduğunu söyler;[190] Vivasvat da bu bilgiyi, büyük kanun yapıcısı Manu'ya vermiştir.[191] Manu ise bunu, Hindistan'ın güneş savaşçıları hânedanının kurucusu olan İkşvaku'ya öğretmiştir. Böylece *riş*iler arasında, birinden diğerine geçen bu muhteşem Yoga, materyalist çağların gelişine kadar onlar tarafından korunmuştur.[192] Bu çağlar geldiğinde ise, din adamlarına has olan gizlilikten ve de insanın ilgisizliğinden dolayı, kutsal bilim giderek ulaşılamaz hâle gelmiştir.

Yoga'yı inceleyen insanların başında gelen Patanjali, iki yerde, *Kriya Yoga*'dan bahsederek şöyle yazmıştır: "Kriya Yoga, bedeni disipline etmekten, zihin kontrolünden ve *Aum* üzerine meditasyon yapmaktan oluşur."[193] Patanjali, meditasyon sırasında duyulan asıl Kozmik *Aum* Sesi olarak Tanrı'dan bahseder.[194] *Aum,* Yaratıcı Kelime, Titreşimsel Motor'un vızıltısı, Tanrısal'ın Varlığı'nın delilidir.[195] *Yoga*ya yeni başlamış olan biri bile, kısa zamanda *Aum*'un harikulade sesini duyabilir. Bu neşe dolu ruhsal teşvik sayesinde de, ilahî âlemlerle irtibatta olduğuna ikna olur.

Patanjali, *Kriya* tekniğinden ya da yaşam gücünün denetim altına alınmasından ikinci defa şu şekilde bahseder: "Nefes alış ve nefes verişin yönünü ayırarak başarılan *pranayama* ile kurtuluşa ulaşılabilir."[196]

Aziz Pavlus *Kriya Yoga*'yı veya benzer bir tekniği biliyordu ve bu teknik sayesinde hayat akımlarını duyularına yönlendirebiliyor ya da duyularından çekebiliyordu. Dolayısıyla, "Bizden dolayı, Efendimiz İsa Mesih'de sahip olduğum övüncün hakkı için, ey kardeşler, her gün ölüyorum." diyebiliyordu.[197] Bedendeki tüm yaşam gücünü—ki genellikle sadece dışa, duyusal dünyaya doğru yönlendirilmekte ve böylece ona aldatıcı bir canlılık vermektedir— içe odaklamayı sağlayan belirli bir teknik sayesinde Aziz Pavlus, her gün İsa Bilinçliliği'nin mutluluğuyla gerçek bir yoga bir-

leşmesi yaşamıştı. Bu mutlu ruh hâli içindeyken, duyusal aldatmacalardan, *mayanın* dünyasından özgür olduğunun veya onlara göre "ölü" olduğunun farkındaydı.

Tanrı'yla (*sabikalpa samadhi*) birleşmenin başlangıç hallerinde, kişinin bilinci Evrensel Ruh'a karışır; yaşam kudreti bedeninden çekilir, dolayısıyla beden "ölü" gibi gözükür veya hareketsiz ve katı olur. Yogi, bedenindeki canlılığın askıya alınmış olduğunun tamamıyla farkındadır. Bununla beraber, daha yüksek ruhsal hallere (*nirbikalpa samadhi*) doğru ilerledikçe bedensel katılaşma olmadan da, çok enerji gerektiren dünyevî görevlerin ortasında bile, normal uyanık bilinçliliğiyle Tanrı'yla birleşebilir.[198]

"*Kriya Yoga*, sayesinde insanın evriminin hızlandırılabileceği bir araçtır," diye açıklardı Sri Yukteswar öğrencilerine. "Eski yogiler, kozmik bilinçliliğin sırrının, soluğun gizemiyle sıkı bir bağlılık içinde olduğunu keşfetmişlerdir. Bu keşif Hindistan'ın, dünyanın bilgi hazinesine yaptığı eşsiz ve ölümsüz katkısıdır. Çoğunlukla kalbin çalışmasını sürdürmek için harcanan hayat kuvveti, soluğun sonu gelmeyen ihtiyaçlarını sakinleştirip durgunlaştıracak bir yöntemle, daha yüksek faaliyetler için serbest bırakılmalıdır."

Kriya Yogi, hayat enerjisini zihinsel olarak, Zodyak'ın yani simgesel Evrensel İnsan'ın on iki astral burcuna karşı düşen omurgadaki altı merkezin (medulla, servikal, dorsal, lumbar, sackral ve koksiks bölgelerindeki sinir ağları) etrafında yukarıya ve aşağıya doğru dönecek şekilde yönlendirir. İnsanın duyarlı omuriliğinde enerjinin yarım dakika boyunca dönmesi, evrimindeki süptil ilerleyişi etkiler; bu yarım dakikalık *Kriya*, doğal ruhsal gelişimin bir senesine eşdeğerdir.

Her şeyi bilen ruhsal gözün güneşinin çevresinde dönmekte olan altı (kutupsallıkla on iki) iç takımyıldızıyla insanın astral sistemi, fiziksel güneşle ve Zodyak'taki on iki burçla ilişkilidir. Böylece tüm insanlar, iç ve dış evrenlerin etkisi altındadır. Eski *rişiler*, insanın dünyevî ve göksel çevresinin kendisini, on iki yıllık devirler dahilinde doğal yolunda daha ileriye ittiğini keşfetmişlerdir. Kutsal yazıtlar insanın, normal ve hastalıksız bir biçimde evrimleşip beynini mükemmelleştirmesi ve evrensel bilinçliliğe erişmesi için bir milyon seneye ihtiyacı olduğunu iddia eder.

Sekiz buçuk saat içinde uygulanan bin *Kriya*, yogiye, bir gün içinde, bin senede geçireceği doğal evrimi kazandırır: bir senede 365,000 yıllık evrim. Böylece bir *Kriya Yogi* akıllıca bir gayretle, Doğa'nın bir milyon yılda getirdiği sonuca, üç sene içinde ulaşabilir. Tabiî ki *Kriya* denilen bu kestirme yol, sadece oldukça ileri düzeydeki yogiler tarafından kullanılabilir. Böyle yogiler, bir gurunun rehberliğinde bedenlerini ve beyinlerini, yoğun uygulama sonucu ortaya çıkan güce dayanabilecek şekilde özenle hazırlayabilirler.

Kriya'ya yeni başlayan biri, yogik alıştırmasını günde iki kez olmak üzere en az on dört, en fazla yirmi dört defa uygular. Bazı yogiler, kurtuluşa altı, on iki, yirmi dört veya kırk sekiz yılda ulaşır. Tam idrake ulaşamadan ölen bir yogi, geçmiş *Kriya* gayretinin iyi karmasını kendisiyle birlikte götürür; yeni hayatında doğal olarak, Ebedî Amacına doğru itilmektedir.

Ortalama bir insanın bedeni elli vatlık bir ampul gibidir; aşırı bir *Kriya* uygulamasıyla uyandırılan bir milyar vatlık güce dayanamaz. *Kriya*'nın basit ve başarı kazanmaması imkânsız olan metotlarını uygulamayı derece derece ve düzenli bir şekilde artırıldıkça, kişinin bedeni günden güne, astral olarak değişir ve sonunda, Ruh'un maddî açıdan etken olan ilk ifadesini oluşturan evrensel enerjinin sonsuz potansiyellerini açığa çıkarmaya uygun hâle gelir.

Kriya Yoga'nın, yanlış yola sevk edilmiş bazı işgüzar kimseler tarafından öğretilen ve bilimselliği olmayan nefes alıştırmalarıyla hiçbir ilgisi yoktur. Soluğu zorla ciğerlerde tutma çabaları kesinlikle doğal değildir ve hoş olmaktan da uzaktır. Diğer taraftan *Kriya* uygulaması, en başından itibaren huzur duygularını ve omurgadaki canlandırıcı etkinin yarattığı rahatlatıcı hisleri beraberinde getirir.

Eski yogik teknik, soluğu zihin maddesine dönüştürür. Kişi, ruhsal ilerleyiş sayesinde soluğu, zihinsel bir kavram, zihnin bir eylemi olarak kavrayabilir: Bir hayal soluğu.

İnsanın nefes alış veriş oranı ile bilincinin içinde bulunduğu hâlin titreşimleri arasındaki matematiksel ilişkiyle ilgili birçok örnek verilebilir. Dikkatini tamamen bir noktada yoğunlaştırmış bir insan, örneğin sıkıca örülmüş ussal bir tartışmayı izlerken ya da karmaşık ve zor bir fiziksel maharet gösterirken, otomatik olarak oldukça yavaş soluk alıp verir. Dikkati yoğunlaştırmak, yavaş solumaya bağlıdır; hızlı veya düzensiz solumalar, korku, şehvet, öfke gibi insana zarar veren bazı duygu halleriyle birlikte kaçınılmaz bir şekilde ortaya çıkar. Hiç rahat durmayan maymun dakikada 32 kez nefes alıp verir; insan ise ortalama 18 kez. Fil, kaplumbağa, yılan gibi uzun yaşamalarıyla dikkati çeken diğer yaratıkların soluma oranları insanınkinden daha düşüktür. Örneğin, üç yüz yaşına kadar yaşayabilen dev kaplumbağa, dakikada sadece 4 defa nefes alır.

Uykunun canlandırıcı etkisi, insanın geçici olarak bedeninin ve nefes alıp verişinin farkında olmayışından kaynaklanır. Uyuyan insan bir yogi olur; her gece, kendini bedensel kimliğinden kurtararak ve yaşam kuvvetini, omurga üzerindeki merkezlerin altı alt dinamosunda ve ana beyin bölgesinde bulunan şifa verici akımlara karıştırarak, farkında olmadan bir yogik uygulamada bulunur. Böylece uykudaki insan, bilmeksizin, bütün hayatiyetin kaynağı olan kozmik enerjiyle şarj olmaktadır.

Kendi isteğiyle hareket eden yogi, bir uykucu gibi ağır adımlarla ve bilinçsizce değil, bilinçli bir şekilde, basit ve doğal bir işlem gerçekleştirir. *Kriya Yogi* elindeki tekniği, tüm fiziksel hücrelerini, asla azalması mümkün olmayan bir ışıkla doyuma ulaştırmak ve böylece onları ruhsal açıdan manyetize olmuş bir durumda tutmak için kullanır. Bilimsel bir şekilde nefes alış verişi gereksiz kılar ve (uygulama yaptığı saatlerde) uykunun, bilinçsizliğin veya ölümün negatif hallerine girmez.

Maya veya doğal yasanın hükmü altındaki insanlarda, yaşam enerjisinin akışı dış dünyaya doğrudur; akımlar, duyularda kötüye kullanılır ve boşa harcanır. *Kriya* uygulaması, akışı tersine çevirir; hayat gücü zihinsel olarak, iç kozmosa yönlendirilir ve omurgadaki süptil enerjilerle tekrar birleştirilir. Bu tür yaşam kuvveti artırışlarıyla, yoginin bedeni ve beyin hücreleri ruhsal bir iksir sayesinde yenilenmiş olur.

Doğru gıda, güneş ışığı ve uyumlu düşünceler aracılığıyla, sadece Doğa ve onun yüce düzeni ile yönlendirilen insanlar Kendini-idrak'e bir milyon senede ulaşacaklardır. Beyin yapısındaki en küçük düzelmeler için bile, normal ve sağlıklı on iki yılın geçmesi gerekir; kozmik bilinçliliğin tezahürüne yetecek kadar beyin meskenini temizleyebilmek içinse, güneşin etrafında bir milyon tur atmak gerekir. Buna karşın bir *Kriya Yogi*, ruhsal bir bilimi kullanarak kendini, 'uzun bir süre doğal yasalara dikkatlice uyma gereksinimi'nden kurtarır.

Canı bedene bağlayan nefesin bağını çözen *Kriya*, yaşamı uzatmaya ve bilinci sonsuzluğa genişletmeye yarar. Söz konusu yoga tekniği, zihin ile maddî dünyaya hapsolmuş duyular arasındaki şiddetli rekabetin üstesinden gelir ve uygulayıcısını, sonsuz krallığına tekrar vâris olabilmesi için özgür kılar. Kişi o zaman, gerçek varlığın ne fiziksel bir kalıba girmekle, ne de ölümlü insanın havaya, yani Doğa'nın temel zorlayışlarına köle oluşunun simgesi olan solukla sınırlanmamış olduğunu anlar.

Bedeni ve zihninin efendisi olan *Kriya Yogi*, sonunda da "son düşman"ı olan Ölüm karşısında zafer kazanır.[199]

Sen de ölümle beslen nasıl ölüm can yerse
Ölmek bitmiş demektir ölüm ölüp giderse.[200]

Birbirine yaşam kuvvetiyle bağlı olan zihin ve duyuları ayırmaya çalışmanın bilimsel olmayan bir yöntemi de iç gözlem içe dönüş veya "sessizlik içinde oturmak"tır. Tanrısallığına dönmeye çalışan ve düşünceye dalmış olan zihin, yaşam akımlarıyla, durmadan tekrar duyulara doğru çekilir. Zihni, doğrudan doğruya yaşam kuvveti sayesinde kontrol eden *Kriya*, Sonsuz'a yaklaşmak için, en kolay, en etkili ve en bilimsel yoldur. Tan-

rı'ya gidişte, bir kağnı kadar yavaş ve güvensiz olan ilâhiyat yolunun aksine *Kriya Yoga*, haklı olarak havayolu şeklinde nitelendirilebilir.

Yoga bilimi, konsantrasyon ve meditasyon tekniklerinin bütün şekillerinin deneyler sonucunda elde edilmiş saygın sonuçlarına dayanır. Yoga, görme, işitme, koku alma, tat alma ve dokunmadan oluşan beş duyu telefonuna giden hayat akımını, yoginin kendi isteğiyle açıp kapatabilmesini sağlar. Bu şekilde duyularıyla bağlantısını kesebilme gücünü elde eden yogi için, zihnini, ister tanrısal âlemlerle isterse de maddî dünyayla birleştirmek kolaydır. Artık, yaşam kuvveti tarafından, kendi isteği dışında dünyevî küreye veya karışıklık yaratan duygulara ve durmak bilmeyen düşüncelere geri döndürülmez.

İleri seviyede bir *Kriya Yogi*'nin hayatı, eski eylemlerinin sonuçlarından değil, sadece ruhundan gelen talimatlardan etkilenir. Böylece kişi—kartal gibi kalplere sahip olanlar için, salyangoz gibi ağır ve sıkıntılı gelen—günlük yaşamın iyi ve kötü eylemlerinin, ağır evrimsel yönetiminden kaçınır. Ruha yönelik yaşamanın üstün yöntemi, yogiyi özgür kılar; ego hapishanesinden kurtulan yogi, her yerde hazır ve nâzır oluşun derin havasını solumaya başlar. Doğal yaşamın esareti ise, tam aksine utandırıcı adımlarla ilerler. Hayatını sadece evrimsel düzene uyduran bir insan, Doğa'dan kendisine ayrıcalıklı bir hız vermesini isteyemez. Her ne kadar bedene ve zihne hükmeden yasalara karşı bir hata işlemeden yaşıyorsa da, yine de son kurtuluşa erişmek için, maskeli baloya benzeyen bir milyon yıllık enkarnasyonlara ihtiyacı vardır.

Dolayısıyla, bir bilinç bireyselliği kazanmak uğruna, kendini fiziksel ve zihinsel yapısıyla bir kılmaktan uzaklaşan bir yoginin teleskopik yöntemleri, bin kere bin yıllık bu süreye isyan eden kişilere tavsiye edilir. Bu sayısal çerçeve, bırakın yalnızca ruhunu, Doğa'yla bile uyum içinde yaşamayan sıradan insan için daha da genişler; böyle bir insan, doğal olmayan karmaşıklıkların peşine düşmeyi, Doğa'nın düşüncelerinde ve bedenlerindeki tatlı oyunlarının peşine düşmeyi tercih eder. Onun için, iki kere bir milyon yıl, kurtuluşa erişmeye ancak yeter.

Kaba bir insan, bedeninin, omurgadaki altı merkezde veya bi-linçlilik küresinde bulunan yardımcı saltanat vekilleri eşliğinde kafatasındaki tahtta oturan İmparator Bilinç tarafından yönetilen bir krallık olduğunun nadiren farkındadır veya hiç farkında değildir. Bu teokrasi, itaatkâr kullardan oluşmuş bir kalabalık üzerine yayılmıştır: Yirmi yedi bin milyar hücre (ki bu hücreler öyle gibi görünse de, sayesinde bedensel gelişmelerin, değişimlerin ve ölümlerin tüm işlevlerini gerçekleştirdikleri otomatik bir zekâya kesinlikle sahiptir) ve altmış yıllık ortalama bir yaşamda, geri plandaki elli milyon düşünce, duygu ve insanın bilincinin dalgalı safhalarının yarattığı titreşim.

İmparator Bilinç'e karşı insanın bedeninde veya zihninde beliren ve kolayca anlaşılabilen herhangi bir isyan, hastalık veya mantıksızlık şeklinde ortaya çıkar; fakat aslında bu isyan, insanın, o anda veya geçmişte, bireyselliğini ya da özgür iradesini yanlış kullanmasından ileri gelmektedir; bu irade kendisine, bir ruhla aynı anda ve birlikte verilmiştir ve asla geri alınamaz.

Kendini, yüzeysel egosuyla bir olarak gören insan, düşünenin, hissedenin, besinleri sindirenin ve kendi kendini canlı tutanın yine kendisi olduğunu zanneder ve hiçbir zaman, bir düşünme faaliyeti sonucunda (ki çok azı bile yeterli olacaktır), bu sıradan hayatında, geçmişteki eylemlerinin (karma) ve Doğa'nın ya da çevresinin bir kuklasından başka bir şey olmadığını kabul etmez. Her insanın zihinsel tepkileri, duyguları, ruh halleri ve alışkanlıkları sadece bu veya önceki bir hayatında bulunan, geçmişteki sebeplerin sonuçlarıdır. Buna rağmen insanın kral misali ruhu, tüm bu etkilerin üzerindedir. Geçici gerçekleri ve özgürlükleri bir tekmeyle defeden *Kriya Yogi*, tüm hayal kırıklıklarının ötesindeki, kısıtlayıcı bağlardan kurtulmuş Benlik'ine erişir. Dünyadaki yazıtlar insanın çürüyebilen bir beden değil, yaşayan bir ruh olduğunu bildirir; *Kriya Yoga*, yazıtlardaki bu teoriyi kanıtlamanın bir yöntemidir.

"Dışa dönük âyin, cehaleti yok edemez çünkü bu iki kavram birbirlerine aykırı değildir," diye yazmıştır Şankara ünlü *Century of Verses* (Dizeler Yüzyılı) adlı eserinde. "Sadece idrak edilmiş bilgi cehaleti yok eder [. . .] Bilgi, sorgulama yapmaktan başka hiçbir yolla elde edilemez. 'Ben kimim? Evren nasıl doğdu? Onu yapan kim? Evrenin maddî sebebi nedir?' Bahsedilen sorgulama şekli işte budur." Aklın bu sorulara verebilecek hiçbir cevabı yoktur; bu sebepten dolayı *rişi*ler, ruhsal sorgulama tekniği olarak yogayı geliştirmişlerdir.

Gerçek yogi, düşünceleri, iradesi ve duygularını, bedensel arzularla bir olma yanılgısından çekip çıkararak ve zihnini, omurgadaki türbelerde bulunan üstün bilinçlilik kuvvetleriyle birleştirerek, dünyada Tanrı'nın planladığı şekilde yaşar; ne geçmişten gelen uyarılarla ne de insana özgü zaafların taze dürtüleriyle hareket eder. Üstün Arzu'sunun gerçekleşmesini elde ettiği için, asla tükenmeyen bir sevinç kaynağı olan Ruh'un nihaî cennetinde, güven ve emniyet içindedir.

Yoganın emin ve yöntemsel verimliliğine değinen Krişna, teknolojik yogiyi şu kelimelerle över: "Bir yogi; bedenini disiplin altına sokan asetiklerden, hatta bilgelik yolu (*Jnana Yoga*) veya eylem yolunu (*Karma Yoga*) izleyenlerden bile daha büyüktür; ey mürit Arjuna, sen, bir yogi ol!"[201]

Kriya Yoga, *Gita*'da sık sık yüceltilen gerçek "ateş ayini"dir. Yogi, insanî arzularını, emsali olmayan Tanrı'ya adanmış bir monoteistik şenlik ateşine atar. Bu, gerçekten de, asıl yogik ateş törenidir ve bu törende geç-

mişteki ve şimdiki tüm arzular, yüce sevgi tarafından tüketilen bir yakıttır. Nihaî Alev, tüm insanî çılgınlardan oluşmuş kurbanı kabul eder ve insan, cürufundan arınmıştır. Mecazî kemikleri, arzu peşinde koşan tüm etlerinden sıyrıldığında, karmik iskeleti bilgeliğin antiseptik güneşinde ağartıldığında, insan ve Yaradan'ın önünde zararsız olan yogi, sonunda temizlenmiştir.

SAMADHİ'DEKİ BİR BATILI

Sri Rajarsi Janakananda (James J. Lynn)

Encinitas, California'daki özel bir kumsalda, Ocak 1937'de, beş sene boyunca Kriya Yoga'yı her gün uyguladıktan sonra, Bay Lynn, samadhi (üstün bilinçlilik) halinde, Mutluluk Veren Görüntü'yü elde etmiştir: İçteki İhtişam şeklindeki Sonsuz Rab.

"Bay Lynn'in dengeli yaşamı, tüm insanlar için bir esin kaynağı olmalıdır," demiştir Yogananda. Dünyevi hayatının görevlerini vicdanî bir şekilde yerine getiren Bay Lynn, bunlara rağmen her gün, Tanrı üstüne derin meditasyon yapmaya vakit bulmuştur. Başarılı iş adamı, aydınlanmış bir Kriya Yogi olmuştur.

Paramahansaji sık sık kendisinden, sevgi dolu bir şekilde "Aziz Lynn" olarak bahsetmiş ve 1951 yılında ona, manastır düzenine ait bir isim olan (kadim Hindistan'ın ruhsal açıdan ünlü kralı Janaka'dan gelen) Rajarsi Janakananda'yı ihsan etmiştir. Kelime anlamı "muhteşem rişi" olan rajarsi ismi, raja (kral) ile rsi veya rişi (yüce aziz) kelimelerinden türetilmiştir.

26. Bölüm Notları

188 *Bhagavad-Gita* IV: 29.

189 *Bhagavad-Gita* V: 27-28. Soluma bilimiyle ilgili daha ileri açıklamalar için bkz. s. 534

190 *Bhagavad-Gita* IV: 1-2.

191 *Manava Dharma Şastraları*'nın veya *Manu'nun Yasaları*'nın tarih öncesi zamanlarda yaşamış olan yazarıdır. Örf ve âdete dayanan hukuğun yüce yasalarını içeren bu el kitapları, Hindistan'da bugün hâlâ geçerlidir.

192 Hindu kutsal metinlerindeki hesaplamalara göre, materyalist çağların başlangıç tarihi İ.Ö. 3102'dir. O yıl, ekinoks devrinin İnen Yay'ındaki son *Dwapara Yuga*'nın bittiği, ve Evrensel Devir'in *Kali Yuga*'sının da başladığı yıldır 10,000 yıl önce, insanlığın ilkel bir Taş Devri'nde olduğuna inanan birçok antropolog, Lemuria, Atlantis, Hindistan, Çin, Japonya, Mısır, Meksika ve daha birçok ülkedeki çok eski medeniyetlerin yaygın geleneklerini "efsane" şeklinde nitelendirip, geçiştirmektedirler.

Japonya, Mısır, Meksika ve daha birçok ülkedeki çok eski medeniyetlerin yaygın geleneklerini "efsane" şeklinde nitelendirip, geçiştirmektedir.

193 Yoga Sutraları II: 1. Patanjali, *Kriya Yoga* kelimelerini kullanarak ya daha sonra Babaji tarafından öğretilen teknikten ya da ona çok benzeyen birinden bahsetmektedir. Patanjali'nin yaşam gücü üzerinde tam bir denetime sahip olma tekniğinden bahsediyor olduğu, (bu sayfada aktarılmış olan) *Yoga Sutraları* II: 49'daki vecizesiyle kanıtlanmaktadır.

194 *Yoga Sutraları* I: 27

195 "Amin, sadık ve gerçek tanık, Tanrı yaradılışının öz kaynağı." Vahiy 3:14. "Başlangıçta Söz vardı ve Söz Tanrı'yla birlikteydi ve Söz Tanrı'ydı. [...] Her şey O'nun (Söz'ün veya *Aum*'un) aracılığıyla varoldu, varolan hiçbir şey O'nsuz olmadı." Yuhanna I: 1-3. *Veda*'ların *Aum*'u, Tibetlilerin kutsal kelimesi *Hum*'a, Müslümanların *Amin*'ine ve Mısırlı, Yunan, Romalı, Musevi ve Hıristiyanların *Amen*'ine dönüşmüştür. İbranice'de, emin, sadık anlamına gelir.

196 *Yoga Sutraları* II:49.

197 Korinthoslulara Mektup I 15: 31. Doğru tercüme, genellikle verildiği şekilde "sizden dolayı" değil, "bizden dolayı"dır. Aziz Pavlus, İsa Bilinci'nin evrenselliğinden bahsediyordu.

198 Sanskrit dilinde *bikalpa*, "fark", "özdeş olmama" anlamına gelir. *Sabikalpa*, "farkın varolduğu", nirbikalpa ise "farkın varolmadığı" *samadhi* halleridir. Yani, *sabikalpa samadhi* halinde, insanda Tanrı'dan ayrı olduğuna dair zayıf bir duygu vardır; *nirbikalpa samadhi*de ise, insan kimliğinin Ruh olduğunu tamamen idrak eder.

199 "Ortadan kaldırılacak en son düşman ölümdür" (I. Korinthoslular 15: 26). Paramahansa Yogananda'nın bedeninin, ölümden sonra bozulmayışı, mükemmel bir *Kriya Yogi* olduğunu ispatlamıştır. Bununla beraber tüm büyük ustaların bedenleri ölümden sonra fiziksel olarak bedensel çürümeden kalmazlar. Hindu yazıtlarının bize anlattıklarına göre, bu tür mucizeler sadece özel amaçlarla meydana gelir. Paramahansaji'nin durumunda bu "özel amaç", hiç kuşkusuz, Batı dünyasını yoganın değeri konusunda iknâ etmekti. Yogananda ji, Babaji'den ve Sri Yukteswarji'den Batı'ya hizmet etme emrini almıştı; Paramahansaji bu sözü, yaşarken de, ölürken de yerine getirdi. (Yayımcının Notu)

200 W. Shakespeare: Sone 146

201 *Bhagavad-Gita* VI: 46.

Modern bilim, soluk almamanın, beden ve zihin üzerindeki gerçekten olağanüstü şifa verici ve canlandırıcı etkilerini keşfetmeye başlamaktadır. New York'taki The College of Physicians and Surgeons'nden (Hekimler ve Cerrahlar Koleji) Dr. Alvan L. Barach, birçok verem hastasını sağlığa kavuşturan, lokal bir ciğer dinlendirme terapisi yaratmıştır. Bir basınç dengeleme odası kullanılarak, hastanın nefes almayı durdurması sağlanmaktadır. 1 Şubat 1947 tarihli *New York Times,* Dr. Barach'ın sözlerini şöyle aktarmıştır: "Soluk almanın kesilmesinin merkezî sinir sistemi üzerindeki etkisi son derece ilginçtir. Uçlardaki isteğe bağlı olan kasların hareket dürtüleri şaşılacak derecede azalır. Hasta, odada saatlerce ellerini kıpırdatmadan ya da pozisyonunu değiştirmeden yatabilir. İsteğe bağlı olan soluma durunca, günde iki paket içmeye alışkın olan hastalarda bile, sigara içme isteği yok olur. Birçok durumda öyle bir rahatlama söz konusudur ki, hastanın eğlendirilmeye ihtiyacı kalmaz." 1951 yılında Dr. Barach, bu tedavinin değerini halk önünde bir kez daha vurguladı ve şöyle dedi: "Tedavi sadece ciğerleri değil, bütün bedeni ve görüldüğü kadarıyla zihni de dinlendirmektedir. Örneğin kalbin çalışması üçte bir oranında azalmaktadır. Deneklerimiz endişe etmeyi bırakmaktadırlar. Hiçbiri can sıkıntısı duymamaktadır."

Bu gerçekleri gördükten sonra, kişi, yogiler için uzun süre, durmak bilmeyen eylemlerde bulunmak için hiçbir bedensel veya zihinsel dürtü hissetmeden, hareketsizce oturmanın nasıl mümkün olduğunu anlamaya başlar. Bilinç, sadece bu şekildeki bir sakinlikle, kendisini Tanrı'ya geri götürecek yolu bulabilir. Her ne kadar sıradan insanların, nefes almamanın bazı yararlarını sağlamak için bir basınç dengeleme odasında kalmaları gerekirse de, yoginin, bedeninde ve zihninde ve de bilinç uyanışında bazı ödüller kazanması için, *Kriya Yoga* tekniğinden başka hiçbir şeye ihtiyacı yoktur.

27. BÖLÜM

Rançi'de Bir Yoga Okulu Kuruyorum

"Kurumlaşma faaliyetlerine niçin karşısın?"

Usta'nın sorusu beni biraz ürkütmüştü. O zamanlar, organizasyonların insanın başına "belâ" olduğunu düşünüyordum.

"Bu tür hizmetler nankör oluyor, efendim." diye cevap verdim. "Baştaki kişinin yaptığı veya yapmadığı her şey eleştiriliyor."

"Bütün tanrısal *çannayı* (sütün kaymağı) sadece kendin için mi istiyorsun?" Gurumun verdiği karşılığa sert bir bakış eşlik ediyordu. "Eğer bir dizi cömert kalpli ustanın, bilgilerini diğerlerine aktarma arzuları olmasaydı, sen veya bir başkası, yoga aracılığıyla Tanrı'ya ulaşabilir miydi?" Ekledi, "Tanrı Bal'dır, organizasyonlar ise kovan; her ikisi de gereklidir. Elbette ki ruh olmadan, herhangi bir şekil gereksiz olacaktır, fakat niçin ruhsal nektarla dolu, faal kovanlar ortaya çıkarmayasın?"

Usta'nın öğüdü beni derinden etkilemişti. Her ne kadar sesli bir cevap vermediysem de, içimde tartışma götürmez bir arzu uyandı: Gurumun ayaklarında öğrendiğim, kişiyi zincirlerinden kurtaran gerçekleri, gücüm yettiği kadar hemcinslerimle paylaşacaktım. "Tanrım," diye dua ettim, "Senin sevgin, kendimi adayışımın tapınağı üzerinde sonsuza dek parlasın ve ben tüm kalplerde Senin sevgini uyandırabileyim."

Bir keresinde, henüz ben manastır düzenine katılmadan önce, Sri Yukteswar hiç beklenmedik bir söz söylemişti.

"Yaşlandığında, bir hanımın arkadaşlığını ne kadar arzulayacaksın!" demişti. "Karısını ve çocuklarını korumak için faydalı işlerle meşgul olan bir aile babasının, bu yaptıklarıyla Tanrı'nın gözünde ödülü hak eden bir rol üstlenmiş olduğuna katılmıyor musun?"

"Efendim," diye telâş içinde karşı çıktım, "bu hayatta sadece Evrensel Sevgili'yi arzuladığımı biliyorsun."

Usta öylesine neşeyle güldü ki, sözlerinin sadece beni denemek için söylenmiş olduğunu anladım.

"Hatırla ki," demişti yavaşça, "alışılmış dünyevî görevleri reddeden bir insan, ancak çok daha geniş bir ailenin sorumluluğunu üstlenerek kendini haklı çıkarabilir."

Gençlere yönelik doğru bir eğitim verebilme ideali, her zaman kalbime yakın olmuştu. Sadece bedeni ve aklı geliştirmeyi amaçlayan sıradan eğitimin yavan neticelerini açıkça görüyordum. Ahlakî ve ruhsal değerler

henüz resmi müfredata dahil değildi; fakat hiçbir insan, bunlara gerekli kıymeti vermeden mutluluğa yaklaşamaz. Genç erkeklerin, erkeklik erdemine tam olarak ulaşmalarını sağlayacak bir okul kurmaya karar verdim. Bu yöndeki ilk adımı da, Bengal'de küçük bir kırsal bölge olan Dihika'da yedi çocukla attım.

Bir sene sonra 1918'de, Kasimbazar'ın Maharaca'sı olan, Sir Manidra Çandra Nundy'nin cömertliği sayesinde, hızla büyüyen grubumu Rançi'ye aktarabilmiştim. Kalküta'dan yaklaşık üç yüz yirmi kilometre uzaklıkta bulunan Bihar'daki bu kasaba, Hindistan'ın en sağlıklı iklimlerinden biriyle kutsanmıştır. Rançi'deki Kasimbazar Sarayı, "Yogoda Satsanga Brahmaçarya Vidyalaya" adını verdiğim yeni okulun ana binası oldu.[202]

Hem üniversiteye hazırlık hem de lise sınıfları için bir program oluşturdum. Bu program, tarımsal, endüstriyel, ticarî ve akademik konuları içerir. *Riş*ilerin—ki eskiden onların ormanlardaki *aşram*ları, Hint gençliği için hem dünyevî hem de tanrısal öğrenimin yuvalarıydı olmuştur—eğitimsel ideallerini takip ederek birçok sınıf dersini, açık havada yapılacak şekilde ayarladım.

Rançi öğrencilerine yoga meditasyonunun yanı sıra, sağlık ve bedensel gelişim için, ilkelerini 1916'da keşfettiğim eşsiz bir sistem olan "Yogoda" da öğretilmektedir.

İnsan bedeninin bir elektrik bataryasına benzediğini anlayıp, bedenin, insan iradesinin doğrudan aracılığıyla, enerjiyle şarj edilebileceğini düşündüm. İradenin aracılığı olmadan hiçbir eylem mümkün olmadığından insan, sıkıntı verici aletler veya mekanik alıştırmalar olmaksızın gücünü yenilemek için, ana kuvvet olan irradeden yararlanmalıdır. Kişi, basit "Yogoda" teknikleriyle, bilinçli bir biçimde ve anında, (medulla oblongatada odaklanmış olan) hayat gücünü, kozmik enerjinin sınırsız kaynağından şarj edebilir.

Rançi'deki çocuklar "Yogoda" eğitimine çok iyi uyum sağladılar, hayat gücünü bedenin bir parçasından bir diğerine geçirmekte ve zor asanalarda (oturuşlarda)[203] tam bir denge içinde oturmakta olağanüstü geliştiler. Birçok güçlü yetişkinin yapamayacağı kuvvet ve dayanıklılık becerileri sergilediler.

En küçük erkek kardeşim Bişnu Çaran Ghoş da Rançi okuluna katıldı; daha sonra ünlü bir kültür fizikçi oldu. Bişnu ve bir öğrencisi 1938-1939 yıllarında Batı'yı gezerek, kuvvet ve kas kontroluyla ilgili gösteriler yaptılar. New York'taki Columbia Üniversitesi'nin ve Amerika ile Avrupa'daki daha birçok üniversitenin profesörleri, zihnin beden üzerindeki gücünün bu şekilde kanıtlanması karşısında hayretler içinde kaldılar.[204]

Rançi'deki ilk yılın sonunda, kayıt başvuruları iki bini bulmuştu. Fakat

o zamanlar sadece içinde yatmaya yarayan okul binası, yalnızca yüz kişiyi barındırabiliyordu. Kısa bir süre sonra, yatılı olmayan öğrenciler için de bir eğitim programı başlatıldı.

Vidyalaya'da, küçük çocuklara anne-babalık yapmak ve birçok kurumsal zorlukla uğraşmak zorundaydım. Sık sık İsa'nın şu sözlerini hatırlıyordum: "Benim ve İncilin uğruna evini, kardeşlerini, anne veya babasını, çocuklarını veya topraklarını bırakıp da şimdi, bu çağda çekeceği zulümlerle birlikte yüz kat daha fazla eve, kardeşe, anneye, çocuğa, toprağa ve gelecek çağda sonsuz yaşama kavuşmayacak hiç kimse yoktur."[205]

Sri Yukteswar bu kelimeleri şöyle yorumlamıştı: "Daha büyük sorumluluklar—genellikle topluma karşı olanlar ("yüz kat daha fazla ev, kardeş")—üstlenmek için evlilik ve aile oluşturmanın alışılmış yaşam deneyimlerinden vazgeçen kişi, yaptığı işte sık sık, anlayışsız bir dünyadan gelen zulümlerle karşı karşıya kalır. Fakat böyle daha geniş kimlikler, kişinin bencilliğini yenmesine ve yüce bir ödül kazanmasına yardımcı olur."

Babamın bana önerdiği Bengal—Nagpur Demiryolu ile ilgili bir işi reddetmiştim, o da bunun üzerine, uzun bir süre Rançi'deki okula uğramamıştı. Bir gün, babalara has bir kutsayışta bulunmak için Rançi'ye geldi.

"Oğlum," dedi, "artık yaşam tarzındaki seçimine razı olmuş durumdayım. Seni bu mutlu ve şevkli gençlerin arasında görmek bana neşe veriyor; sen demiryolu tarifelerinin soluk şekilleriyle bir olmaktan çok, buraya aitsin." Peşim sıra yürümekte olan bir düzine küçük çocuktan oluşmuş bir gruba el salladı. "Benim sadece sekiz çocuğum oldu," dedi parıldayan gözlerle, "fakat senin duygularını anlayabiliyorum!"

Emrimizde on dönümlük verimli bir arazi olduğundan, öğrenciler, öğretmenler ve ben, her gün belli bir süreyi bahçıvanlık ve diğer işlere ayırma zevkini tadıyorduk. Birçok hayvan besliyorduk; bunlardan biri de, çocuklar tarafından haklı olarak aşırı derecede sevilen bir karaca yavrusuydu. Ben de bu yavruyu öylesine sevmiştim ki, onun benim odamda uyumasına izin veriyordum. Şafağın ilk ışıklarıyla birlikte minik yaratık, sendeleye sendeleye yatağıma çıkıp benden bir sabah okşaması beklerdi.

Bir gün, Rançi kasabasında bir işle meşgul olmam gerektiğinden, hayvanı her zamankinden daha erken bir saatte besledim. Çocuklara karaca yavrusunu, ben dönmeden beslememelerini söyledim. Bir delikanlı sözümü dinlememiş ve ona çok miktarda süt vermişti. Akşam geri döndüğümde, beni kötü haberle karşıladılar: "Geyik yavrusu aşırı beslenmeden, neredeyse ölüyor."

Gözyaşları içinde, görünüşe göre cansız olan hayvanı kucağıma yatırdım. Üzüntü içinde, Tanrı'ya, onun hayatını kurtarması için dua ettim.

Saatler sonra küçük yaratık gözlerini açtı, ayağa kalktı ve kuvvetsizce yürümeye başladı. Tüm okul sevinç içinde bağırıyordu.

Fakat o gece bana, hiçbir zaman unutamayacağım kadar derin bir ders verildi. Saat ikiye kadar karaca yavrusuyla birlikte ayaktaydım, daha sonra uyuyakaldım. Geyik rüyama girdi ve benimle konuştu:

"Beni burada tutarak engelliyorsun. Lütfen bırak gideyim; bırak da gideyim!"

"Peki," diye cevap verdim rüyada.

Hemen uyandım ve "Çocuklar, geyik ölüyor!" diye bağırdım. Çocuklar hemen yanıma geldiler.

Geyiği yerleştirmiş olduğum köşeye koştum. Kalkmak için son bir gayret sarf etti, bana doğru tökezleyerek yürüdü, daha sonra ayaklarıma düştü, ölmüştü.

Hayvanların kaderlerini düzenleyen ve onlara kılavuzluk eden kitle karmasına göre, geyiğin hayatı sona ermişti ve hayvan, daha ileri bir hayat formuna atlamaya hazırdı. Fakat daha sonra bencilce olduğunu anladığım, koyu bağlılığım ve içten dualarımla onu, bilincinin kurtulmak için mücadele ettiği hayvan formunun sınırları içinde tutmuştum. Geyiğin bilinci, ricasını bana bir rüyada bildirdi çünkü benim sevgi dolu iznim olmadan, hem gidemiyor hem de gitmek istemiyordu. Ben kabul eder etmez de gitti.

Tüm üzüntüm yok oldu; Tanrı'nın, çocuklarından, her şeyi, O'nun bir parçası olarak sevmelerini ve ölümün her şeyin sonu olduğu yanılgısına düşmemelerini istediği anladım. Cahil insan, ölümün sadece, bağrına bastığı arkadaşlarını görünüşte sonsuza kadar saklayan ve aşılamaz olan duvarını görür. Fakat, diğer canlıları Tanrı'nın ifadeleri olarak seven ve bağlılıktan uzak duran bir insan, sevdiği birisi öldüğünde, O'ndaki mutluluğu tadarak belirli bir süre dinlenebileceği bir yere döndüğünü anlar.

Rançi okulu, küçük ve basit bir başlangıçtan, bugün Bihar'da ve Bengal'da iyi bilinen bir kuruluş haline geldi. Okulun birçok bölümü, *rişi*lerin eğitimsel ideallerini devam ettirmekten gurur duyan kimselerden gelen bağışların katkılarıyla desteklenmektedir. Giderek yayılmakta olan kuruluşun yan kolları olan okullar Midnapore'da ve Lakhanpur'da açıldı.

Rançi'deki merkezde, ilaçların ve doktor hizmetlerinin bölge halkına karşılıksız olarak sunulduğu bir Tıp Bölümü de vardır. Bir sene içinde tedavi edilen insan sayısı ortalama 18,000'i bulmuştur. Vidyalaya, yarışma niteliğindeki sporlarda da adından söz ettirmiştir; aynı şey akademik alanda da geçerlidir. Birçok Rançi mezunu, daha sonra girdikleri üniversitelerin en seçkin öğrencileri olmuşlardır.

Rançi okulu, geçtiğimiz otuz yıl içinde, Doğu ve Batı'dan gelen birçok

üstün kadın ve erkeğin ziyaretleriyle onurlandırılmıştır. Banaras'ın "iki bedenli•aziz"i *Svami* Pranabananda, 1918'de birkaç günlüğüne Rançi'ye geldi. Ağaçların altındaki açık hava sınıflarını ve akşam, saatlerce yoga meditasyonu yaparak hareketsizce oturan çocukları gördüğünde, büyük üstat oldukça etkilendi.

"Lahiri Mahasaya'nın gençliğin doğru bir şekilde eğitilmesiyle ilgili ideallerinin bu kuruluş tarafından gerçekleştirildiğini görmek," dedi, "kalbimi sevinçle dolduruyor. Gurumun kutsayışı üzerinizde olsun."

Yanımda oturan genç bir delikanlı cesaret edip büyük guruya bir soru sordu.

"Efendim," dedi, "ben bir keşiş olacak mıyım? Benim hayatım sadece Tanrı'ya mı yönelik?"

Her ne kadar Svami Pranabananda şefkatle gülüyor idiyse de, gözleri geleceği delercesine bakıyordu.

"Çocuğum," diye cevap verdi, "büyüdüğünde seni bekleyen güzel bir gelin var." (Seneler boyu *Svami Düzeni*'ne katılmayı planlayan bu çocuk, sonunda gerçekten de evlendi.)

Svami Pranabananda'nın Rançi'yi ziyaret edişinden kısa bir süre sonra, babamla birlikte, yoginin geçici olarak kaldığı Kalküta'daki evine gittik. Birden, Pranabanan'danın seneler önce bana söylediği kehanet aklıma geldi: "Daha sonra seni tekrar göreceğim ve o zaman baban da bizimle olacak."

Babam *svamin*in odasına girdiğinde büyük yogi, oturduğu yerden kalkıp, hem sevgi hem de saygıyla onu kucakladı.

"Bhagabati," dedi "kendine faydalı olabilecek ne yapıyorsun? Oğlunun Sonsuz'a doğru büyük bir hızla koştuğunu görmüyor musun?" Babamın önünde yaptığı bu övgüyü duymak beni utandırmıştı. Svami devam etti, "Yüce gurumuzun ne kadar sık 'Banat, banat, ban jai,'[206] dediğini sen de hatırlarsın.[206] Öyleyse hiç durmadan *Kriya Yoga* uygulamalarına devam et ve bir an önce yüce kapılara eriş."

Banaras'ta Svami Pranabananda'ya yaptığım ilk ve olağünüstü ziyaretimde son derece sağlıklı ve güçlü görünen yoginin bedeni, her ne kadar duruşu hâlâ hayranlık uyandıracak kadar dik idiyse de, artık bariz bir şekilde yaşlanmış olduğunun belirtilerini taşıyordu.

"Svamiji," diye sordum tam gözlerinin içine bakarak, "lütfen bana söyler misiniz, yaşınızın ilerlemiş olduğunu hissetmiyor musunuz? Tanrı'yı algılayışınızda, giderek zayıflayan bedeninizden kaynaklanan, acı verici azalmalar oluyor mu?"

Melekler gibi gülümsedi. "Sevgili, artık bana her zamankinden daha

yakın." Söylediği bu sözlere karşı öylesine inanmış bir hali vardı ki, bu benim zihnimi de bilincimi de çok etkiledi. Devam etti, "Hâlâ iki farklı maaş almanın zevkini çıkarıyorum—biri buradaki Bhagabati'den geliyor, diğeriyse yukardan." Parmağıyla gökyüzünü işaret eden aziz, kısa bir an vecit içinde duraksadı ve yüzü tanrısal bir nurla aydınlandı. Soruma ne kadar da geniş bir cevap verilmişti!

Pranabananda'nın odasında birçok bitki ve tohum paketi bulunduğunu fark ettim ve bunlarla ilgili amacını sordum.

"Banaras'tan tamamen ayrıldım," dedi, "ve Himalayalar'a doğru gidiyorum. Orada müritlerim için bir *aşram* açacağım. Bu tohumlar, ıspanak ve birkaç başka sebze daha yetiştirmemize yarayacak. Benim sevgili müritlerimin basit bir yaşantısı olacak ve zamanlarını, sevinç dolu bir Tanrı-bütünleşmesi içinde geçirecekler. Bunun dışında gereken hiçbir şey yok."

Babam, mürit kardeşine, ne zaman Kalküta'ya döneceğini sordu.

"Bir daha asla," diye cevapladı aziz. "Lahiri Mahasaya, bana, bu içinde bulunduğumuz yıl geldiğinde, çok sevdiğim Banaras'tan ayrılıp Himalayalar'a gitmemi ve ölümlü çerçevemden orada kurtulmamı söylemişti."

Bu kelimeler üzerine gözlerim yaşla doldu, fakat *svami* sakince gülümsedi. Bana, Yüce Anne'nin kucağında güven içinde oturmakta olan, küçük bir ilahî çocuğu hatırlatmıştı. Yılların getirdiği yükün, yüce ruhsal güçler üzerinde tam bir hakimiyet sağlamış bir büyük yogi üstünde hiçbir kötü etkisi yoktur. Böyle bir yogi, istediği an bedenini yenileyebilir; yine de bazen, yaşlanma işlemini geciktirmekle ilgilenmez fakat, mevcut bedenini, geriye kalan *karma* parçacıklarını yeni bir enkarnasyonda silmek gereksinimine engel olacak bir 'zamandan tasarruf aleti' olarak kullanır.

Aylar sonra, Pranabananda'nın yakın müritlerinden biri olan, eski arkadaşım Sanandan ile karşılaştım.

"Benim yüce gurum gitti," dedi bana, içini çekerek. "Rişikeş yakınında bir inziva evi kurdu ve bize sevgi dolu bir eğitim verdi. İyice yerleştiğimiz ve onun eşliğinde hızlı bir ruhsal ilerleme kaydettiğimiz sırada bir gün, Rişikeş'ten gelen son derece kalabalık bir topluluğa yiyecek dağıtmayı teklif etti. Niçin bu kadar çok sayıda insan istediğini sordum.

" 'Bu benim son bayram kutlayışım,' dedi. Bu sözlerle tam olarak neyi kastettiğini anlamamıştım.

"Pranabanandaji, çok büyük miktarda yiyeceğin pişirilmesine yardım etti. Yaklaşık 2000 ziyaretçiyi doyurduk. Ziyafetten sonra, yüksek bir platforma oturdu ve Sonsuz üzerine ilham dolu bir vaaz verdi. Sonunda, binlerce kişinin gözü önünde, yanında kürsü üzerinde oturmakta olan bana döndü ve alışılmadık bir güçle konuştu.

" 'Sanandan, hazırlan; kafesi tekmeleyeceğim.'[207]

"Şaşkınlıktan kaynaklanan bir sessizlik anından sonra, 'Usta, yapma! Lütfen, lütfen yapma!' diye bağırdım. Benim kelimelerimi duyan kalabalık, sessizleşti. Pranabanandaji bana gülümsedi, fakat gözleri çoktan Sonsuzluk'a bakmaktaydı.

" 'Bencil olma,' dedi, 'benim için de üzülme. Uzun süredir, büyük bir neşeyle hepinize hizmet ediyordum; şimdi sevin ve Tanrı'dan bana yardım etmesini dile. Kozmik Sevgilim'le tanışmaya gidiyorum.' Pranabanandaji, fısıldayarak ekledi, 'Kısa bir süre sonra tekrar doğacağım. Sonsuz Mutluluk'un tadını çıkaracağım kısa bir süreden sonra dünyaya dönüp, Babaji'ye katılacağım.[208] Kısa bir süre sonra, ruhumun ne zaman ve nerede yeni bir bedene kapandığını öğreneceksin.'

"Tekrar bağırdı, 'Sanandan, işte ikinci *Kriya Yoga*'yı kullanarak, kafesimi tekmeliyorum.'[209]

"Önümüzdeki, insan yüzlerinden oluşmuş denize baktı ve kutsadı. Bakışlarını içe doğru, ruhsal gözüne çevirerek, hareketsizleşti. Şaşkınlık içindeki halk, onun bir vecit hali içinde meditasyon yaptığını düşünmekte iken o, bedensel çadırını çoktan terk edip, ruhunu kozmik genişliklere salmıştı. Müritler onun *lotus* pozisyonunda oturan bedenine dokundular, ama vücut artık sıcaklığını kaybetmişti. Sadece katılaşmış bir kalıp kalmıştı; eskiden bu kalıpta barınan öz, ölümsüzlüğün kıyılarına uçmuştu."

Sanandan hikâyesini bitirdiğinde, "Kutsanmış 'iki bedenli aziz', ölümünde de, yaşamındaki kadar dramatikmiş!" diye düşündüm.

Pranabananda'nın tekrar nerede doğacağını sordum.

"Bu bilgiyi kutsal bir sır olarak görüyorum," diye cevapladı Sanandan. "Bunu kimseye söylemeyeceğim. Belki sen, başka bir yolla öğrenebilirsin."

Seneler sonra, Svami Keşabananda'dan, Pranabananda'nın yeni bir bedende doğuşundan birkaç sene sonra, Himalayalar'daki Badrinarayan'a gittiğini ve orada, büyük Babaji'nin etrafındaki azizler grubuna katıldığını öğrendim.[210]

27. Bölüm Notları

202 *Vidyalaya*: okul. Burada *Brahmaçarya,* insan hayatının Vedik planının dört aşamasından birini ifade etmektedir. Bu plan şunları kapsar: (1) bekâr talebe (*brahmaçarî*); (2) dünyevî sorumluluklarıyla aile reisi (*grihastha*); (3) dünyadan elini eteğini çeken kimse (*vanaprastha*); (4) tüm dünyevî işlerle ilgisini kesmiş

olan, ormanlarda yaşayan veya dolaşıp duran kimse (*sannyasi*). Modern Hindistan'da pek yaygın olarak uyulmasa da, hâlâ bu ideal hayat şemasını takip eden birçok kendini adamış insan vardır. Bu dört aşama dinî olarak, bir gurunun yaşam boyu süren rehberliği altında izlenir.

Rançi'deki Yogoda Satsanga okuluyla ilgili daha geniş bilgi 40. Bölüm'de verilmektedir.

203 Batı'da, asanalara (yoga oturuşları) karşı giderek artan ilgiyi yansıtan, resimli açıklamalarla dolu kitaplar basılmıştır.

204 Bişnu Çaran Ghoş, 9 Temmuz 1970'te, Kalküta'da öldü.

205 Markos 10: 29-30

206 Lahiri Mahasaya'nın, öğrencilerini meditasyonlarına azimle devam etmelerinde cesaretlendirmek için kullandığı ve en çok sevdiği sözlerinden biri. Kelime anlamı: "Yaparsın, yaparsın, bir gün olur." Bu düşünce, rahatça şöyle de tercüme edilebilir: "Çalış, çabala ve bir gün işte! Yüce Amaç karşında."

207 Bu, bedenini bırakmak anlamındadır.

208 Babaji, Lahiri Mahasaya'nın hâlâ hayatta olan gurusudur (Bkz. Bölüm 33)

209 Pranabanandaârafından kullanılan asıl teknik, Self-Realization yolunun yüksek düzeydeki *Kriya Yoga* inisiyasyonu almış kişilerce "üçüncü *Kriya Yoga*" inisiyasyonu olarak bilinir. Lahiri Mahasaya tarafından Pranabananda'ya verildiği zaman bu, Yogavatar'dan Pranabananda'nın aldığı "ikinci" *Kriya* idi. Bu *Kriya*, bir yoginin herhangi bir anda, bilinçli bir şekilde bedeninden ayrılıp geri dönmesini sağlar. İleri düzeydeki yogiler, ölümdeki son çıkış esnasında bu *Kriya* tekniğini kullanırlar ve şaşmaz bir şekilde, bu anın geldiğini önceden bilirler.

Büyük yogiler, kurtuluşun *pranaya* ait yıldız "kapısı" olan ruhsal gözden, "girip çıkarlar." İsa, şöyle demiştir: "Kapı ben'im. Bir kimse benim aracılığımla içeri girerse kurtulur. Girer, çıkar ve otlak bulur. Hırsız [maya veya hayal] ancak çalıp öldürmek ve yok etmek için gelir. Bense [İsa Bilinçliliği] insanlar, yaşama, bol yaşama sahip olsunlar diye geldim." (Yuhanna 10: 9-10)

28. BÖLÜM

Kaşi'nin Yeniden Doğuşu ve Keşfedilişi

"Lütfen suya girmeyin. Suyu kovalarımızla çekerek banyo yapalım."

Bu sözleri, yakındaki bir tepeye doğru, engebeli arazide yaptığımız on üç kilometrelik yürüyüş sırasında yanımda bulunan genç Rançi öğrencilerine söylemiştim. Önümüzdeki ufak gölün insanı çeken bir havası vardı ancak zihnimde beliren bir sezgiyle bu su birikintisinden pek hoşlanmamıştım. Çocukların birçoğu kovalarını daldırmaya başladılar fakat birkaç delikanlı serin suların çağrısına teslim oldu. Suya atladıkları anda, büyük su yılanları çevrelerinde kıpırdaşmaya başladı. Ne çığlıklar, ne sıçrayışlar! Havuzu öylesine komik bir çeviklikle terk ettiler ki!

Hedefimize vardıktan sonra, piknik şeklinde yenen bir öğle yemeğinin tadını çıkardık. Ben bir ağacın altına oturdum, çocuklar etrafımı çevirdi. Bir ilham hali içinde olduğumu fark edip, beni sorulara boğdular.

"Lütfen söyle bana, efendim," diye sordu bir genç, "her zaman seninle bu feragat yolunda kalacak mıyım?"

"Ah, hayır," diye cevap verdim, "Zorla buradan alınıp eve döndürüleceksin ve sonra da evleneceksin."

Bu sözlerime aklı yatmayan genç, ateşli bir biçimde karşı çıktı. "Sadece öldüğüm zaman eve döndürülebilirim." (Fakat birkaç ay sonra, gözyaşları içindeki çocuğun bütün direnişine rağmen, ailesi gelip onu eve götürdü. Birkaç sene sonra da evlendi.)

Birçok soruya cevap verdikten sonra, sırayı Kaşi ismindeki bir çocuk aldı. Yaklaşık on iki yaşındaydı, oldukça parlak bir öğrenciydi ve herkes tarafından sevilirdi.

"Efendim," dedi, "benim kaderim ne olacak?"

"Kısa bir süre sonra ölmüş olacaksın." Sanki dayanılmaz bir güç, bu kelimelerin zorla ağzımdan çıkmasına neden olmuştu.

Haber, beni olduğu kadar herkesi şaşkınlık ve kedere boğdu. Kendimi sessizce, yaramaz bir çocuğu azarlar gibi azarladım ve bundan sonraki soruları yanıtlamayı reddettim.

Okula döndüğümüzde, Kaşi odama geldi.

"Eğer ölürsem, tekrar doğduğumda beni bulup yeniden ruhsal yola getirecek misin?" diye sordu hıçkırıklar arasında.

Kendimi, bu zor ve esrarlı sorumluluğu reddetmeye mecbur hissettim. Fakat birkaç hafta boyunca, Kaşi sorusunu ısrarla tekrarladı. Son de-

rece sarsılmış olduğunu görerek, sonunda onu sakinleştirdim.

"Evet," diye söz verdim. "Eğer Göklerdeki Baba'mız yardım ederse, seni bulmaya çalışacağım."

Yaz tatili esnasında, küçük bir yolculuğa çıkacaktım. Kaşi'yi de birlikte götüremeyecek olmam beni üzüyordu. Ayrılmadan önce odama çağırıp ona, dikkatli bir şekilde, her türlü kandırmaya karşı koyup, okulun ruhsal titreşimleri içinde kalmasını tembih ettim. Her nasılsa hissetmiştim ki eve gitmediği takdirde, gerçekleşmesi söz konusu olan felâketten sakınabilecekti.

Ben yolculuğa çıkar çıkmaz Kaşi'nin babası Rançi'ye gelmiş. On beş gün boyunca, oğlunun direncini kırmaya çalışmış ve ona, eğer annesini görmek için sadece dört günlüğüne Kalküta'ya giderse, geri dönebileceğini söylemiş. Kaşi, ısrarla reddetmiş. Sonunda babası, onu polis zoruyla götüreceğini söylemiş. Bu tehdidin gerçekleşmesi halinde okulun olumsuz etkileneceğini düşünen Kaşi, babasıyla birlikte gitmekten başka çare bulamamış.

Birkaç gün sonra ben Rançi'ye döndüm. Kaşi'nin nasıl götürüldüğünü duyunca, hemen Kalküta'ya doğru yola çıktım. Orada bir at arabası kiraladım. Araba, Ganj üstündeki Haura köprüsünden geçerken, şaşılacak bir şekilde, gördüğüm ilk kişiler, Kaşi'nin yas giysileri giymiş olan babası ve diğer akrabalarıydı. Arabacıya durmasını söyleyerek aşağıya atladım ve talihsiz babanın yüzüne öfkeyle baktım.

KAŞİ
Rançi Okulundaki öğrenci

"Bay Katil," diye bağırdım adama. Aslında bu tavrım oldukça mantıksızdı, "oğlumu öldürdün!"

Baba, Kaşi'yi zorla Kalküta'ya getirmekle yapmış olduğu hatayı zaten anlamıştı. Çocuk, orada geçirdiği birkaç gün içinde, mikrop taşıyan yiyecekler yemiş ve koleraya yakalanarak ölmüştü.

Kaşi'ye duyduğum sevgi ve ölümünden sonra onu bulacağıma dair verdiğim söz, gece gündüz zihnimi meşgul ediyordu. Nereye gidersem gideyim, gözlerimin önünde Kaşi'nin yüzü beliriyordu. Uzun zaman önce, kaybetmiş olduğum annemi aradığım gibi, Kaşi için de, burada hatırlanmaya değer bir arayışa giriştim.

Madem ki Tanrı bana mantık yürütme yeteneğini vermiş, diye düşündüm, bunu kullanmalıyım ve çocuğun astral olarak nerede olduğunu bulabilmek için bilmem gereken süptil yasaları keşfedebilmek uğruna güçlerimi sonuna kadar zorlamalıyım. Fark ettim ki Kaşi, gerçekleşmemiş arzularla titreşen bir ruhtu; o, astral bölgelerde parıldayan milyonlarca ruh arasında bir yerde, yüzüp duran bir ışık kütlesiydi. Titreşmekte olan onca ruhun ışıkları arasında, kendimi onun titreşimlerine nasıl ayarlayacaktım?

Özel bir yoga tekniği kullanarak sevgimi, iki kaşın arasında bulunan ruhsal gözün "mikrofonu" aracılığıyla Kaşi'nin ruhuna gönderdim.[211] Sezgisel olarak, Kaşi'nin kısa bir süre sonra dünyaya döneceğini ve ona yaptığım yayını hiç durmadan sürdürdüğüm takdirde, ruhunun cevap vereceğini hissettim. Kaşi tarafından bana gönderilecek en ufak bir etkinin bile, parmaklarım, kollarım ve omurgam tarafından hissedileceğini biliyordum.

Sık sık, ellerimi havaya kaldırılmış bir anten gibi kullanıp, Kaşi'nin bir embriyo olarak yeniden doğmuş olduğuna inandığım yerin yönünü bulmaya çalışarak, kendi etrafımda dönüp dururdum. Ondan gelecek yanıtı, konsantrasyonla ayarlanmış kalbimin "radyo"su aracılığıyla yakalamayı umuyordum.

Hiç azalmayan bir gayretle, yoga metodunu, Kaşi'nin ölümünden sonra yaklaşık altı ay boyunca düzenli bir şekilde uyguladım. Bir sabah, birkaç arkadaşla Kalküta'nın kalabalık Bovbazar kısmında yürürken, her zamanki gibi ellerimi kaldırdım. İlk defa olarak, bir cevap almıştım. Parmaklarımdan ve ellerimden aşağıya doğru damla damla süzülen elektriksel tesirleri algılamak beni heyecanlandırmıştı. Bu akımlar kendilerini, bilincimin gizli derinliklerinden gelen bir tek güçlü düşünceye dönüştürdüler: "Ben Kaşi'yim, ben Kaşi'yim; gel bana!"

Ben kalp radyoma konsantre oldukça, düşünce neredeyse duyulabilir bir hâle geldi. Kaşi'nin[212], hafifçe kısık, kendine has fısıltısıyla yaptığı çağrıları tekrar tekrar duydum. Arkadaşlarımdan biri olan Prokaş Das'ın

kolunu yakaladım ve ona neşe içinde gülümsedim.

"Kaşi'nin yerini tespit ettim gibi gözüküyor!"

Arkadaşlarımın ve gelip geçmekte olan kalabalığın gizlemeye gerek görmediği kahkahaları önünde, kendi etrafımda dönüp durdum. Elektriksel sinyaller sadece tam yerine uygun bir ismi olan Yılankavi Sokağı'na bakmakta olduğum zaman parmaklarımı karıncalandırıyordu. Astral akımlar, ben diğer yönlere döndüğümde kayboluyordu.

"Ah," diye bağırdım, "Kaşi'nin ruhu, evi bu sokakta bulunan bir annenin rahminde yaşıyor olmalı."

Arkadaşlarım ve ben Yılankavi Sokağı'na yaklaştık; havaya kaldırmış olduğum ellerimdeki titreşimler gittikçe güçlenip iyice belirginleşti. Sanki bir mıknatıs tarafından yolun sağ tarafına çekiliyordum. Belirli bir evin girişine geldiğimizde, olduğum yerde donakaldığımı görüp son derece şaşırdım. Nefesimi tutup, yoğun bir heyecan duygusuyla evin kapısını vurdum. Uzun ve garip arayışımın başarılı bir sona eriştiğini hissediyordum.

Kapıyı bir hizmetçi açtı ve bana, efendisinin evde olduğunu söyledi. Adam üst kattan inerek geldi ve bana soru dolu bakışlarla gülümsedi. Hem ilgili hem de ilgisiz olan sorumu nasıl şekillendirebileceğimi bilemiyordum.

"Lütfen bana söyler misiniz efendim, siz ve karınız yaklaşık altı aydır bir çocuk beklemekte misiniz?"[213]

"Evet, öyle." Benim, geleneksel turuncu elbiseyi giymiş ve kendini adamış biri yani bir *svami* olduğumu görünce, nezaketle ekledi, "Rica ederim benimle ilgili bu bilgileri nereden bildiğinizi söyleyin."

Şaşkınlık içindeki adam, Kaşi'yi ve vermiş olduğum sözü duyduğunda, hikâyeme inandı.

"Açık renk tenli bir erkek çocuğunuz olacak," dedim adama. "Aydınlık bir yüzü ve alnının üstünde de, diğer saçlarının aksi yönünde çıkan bir tutam saçı olacak. Kayda değer derecede ruhsal bir yaradılışı olacak." Kaşi'yle doğacak olan çocuk arasında bu benzerliklerin olacağından emindim.

Daha sonraları çocuğu ziyaret ettim. Ailesi ona, eski ismi olan Kaşi adını vermişti. Henüz daha küçük bir çocukken bile, görünüş olarak şaşırtıcı biçimde benim Rançi'deki sevgili öğrencime benziyordu. Çocuk bana ilk andan itibaren sevgi gösterisinde bulundu; geçmişten gelen çekim onda, iki misli bir yoğunlukla uyanmaktaydı.

Seneler sonra ben Amerika'da kaldığım sıralarda, ergenlik çağına gelmiş olan çocuk bana mektup yazdı. Kendini adamış bir insanın yolunu takip etmek için içinde taşıdığı özlemi belirtiyordu. Onu Himalayalı bir us-

taya yolladım ve o usta da yeniden doğmuş olan Kaşi'yi müridi olarak kabul etti.

28. Bölüm Notları

211 İki kaşın arasındaki noktadan dışa vurulan irade, düşüncenin yayımlama aygıtıdır. İnsan, hislerini veya duygusal gücünü, sükûnet içinde kalbe odakladığında, kalbin, uzaktaki veya yakındaki diğer insanlardan gelen mesajları alan bir zihinsel radyo gibi davranmasını sağlar. Telepatide, bir kişinin zihnindeki düşüncelerin ince titreşimleri, önce astral eterin süptil titreşimleriyle, sonra da daha kaba bir yapıda olan dünyevî eter tarafından aktarılır. Bu ikinci ortamda bu titreşimler elektriksel dalgalara dönüşür ki bunlar da kendilerini, diğer insanın zihninde, düşünce dalgalarına dönüştürürler.

212 Her ruh, özdeki haliyle, her şeyi bilme kudretine sahiptir. Kaşi'nin ruhu, çocuk Kaşi'nin bütün özelliklerini hatırlamaktaydı ve dolayısıyla benim tanıyabilmem için onun kısık sesini taklit ediyordu.

213 Her ne kadar birçok insan, öldükten sonra 500 ile 1000 sene kadar astral dünyada kalırsa da, enkarnasyonlar arasındaki süre hakkında değişmez bir kural yoktur (Bkz. Bölüm 43). Bir insanın, fiziksel veya astral bedeninde geçirmesi için tayin edilen süre, karmik olarak önceden belirlenmiştir.

Ölüm ve elbette ki uyku, yani "küçük ölüm", ölümlüler için bir gereksinimdir çünkü aydınlanmamış bir insanı, geçici bir süre için duyusal ağlardan özgür kılar. İnsanın asıl doğası Ruh olduğundan, kişi uykuda ve ölümde, bedensizliğinin belirli anımsanışlarını kuvvetlendirerek elde eder.

Hindu yazıtlarında, dengeleyici karma yasasının, bir etki ve tepki, sebep ve sonuç, ekme ve biçme yasası olduğu açıklanır. Doğal doğruluk (rita) yolunda her insan, düşünceleri ve eylemleriyle kendi kaderini kalıplandırır. Karşı konulmaz bir biçimde kendini tamamlayan bir çember gibi, kişinin bizzat kendisinin, akıllıca veya akılsızca kendinden çıkarıp harekete geçirdiği bütün evrensel enerjiler, yine başlangıç yerlerine yani kendisine dönmek zorundadır. "Dünya, nasıl çevirirseniz çevirin kendisini dengeleyen bir matematiksel denkleme benzer. Sessizce ve kesin olarak, her sır söylenir, her suç cezalandırılır, her erdem ödüllendirilir ve her hata düzeltilir."—Emerson, Compensation'dan. Karmayı, hayatın eşitsizliklerinin altında yatan adalet yasası olarak anlayabilmek, insan zihnini Tanrı'ya ve insana gücenmekten kurtarmaya yarar.

29. BÖLÜM

Rabindranath Tagore ve Ben Okulları Karşılaştırıyoruz

"Rabindranath Tagore bize, kendini ifade etmenin doğal bir şekli olarak, kuşlar gibi kolayca şarkı söylemesini öğretti."

Bir sabah, Rançi okulumdan on dört yaşında zeki bir çocuk olan Bhola Nath, melodik haykırışlarını övgüyle karşılamam üzerine bana bu açıklamayı yapmıştı. Çocuk, birileri onu teşvik etsin ya da etmesin, melodilerden oluşmuş bir ırmak yaratıyordu. Daha önce Tagore'un, Bolpur'daki "Santiniketan" ("Barış Cenneti") isimli ünlü okuluna devam etmişti.

"Rabindranath'ın şarkıları, gençliğimin ilk yıllarından beri hep dudaklarımda olmuştur," dedim ona. "Bütün Bengalliler, hatta okuma yazması olmayan köylüler bile, onun yüksek seviyeli şiirlerinden zevk alırlar."

Bhola ve ben, binlerce Hint şiiri bestelemiş olan Tagore'dan birkaç şarkı nakaratını birlikte söyledik. Tagore'un bestelediği şiirlerin bazıları kendisine ait, bazılarıysa eski Hint kökenli şiirlerdir.

Şarkımız bittiğinde, "Rabindranath'la, Nobel Edebiyat Ödülü'nü alışından kısa bir süre sonra tanıştım," dedim. "Onu ziyaret etmek istiyordum çünkü sonu gelmeyen eleştirilere verdiği hiç de diplomatik olmayan yanıtlarda sergilenen cesaretine hayrandım," diyerek güldüm.

Meraklanmış olan Bhola, hikâyeyi anlatmamı istedi.

"Edebiyat araştırmacıları, Tagore'u, Bengal şiirine yeni bir tarz getirmesinden dolayı ciddi bir şekilde kınıyorlardı," diye başladım. "O, eğitimli kişiler tarafından gayet iyi bilinen, önceden koyulmuş tüm sınırlamaları bilmezden gelerek, konuşma diliyle klasik ifadeleri karıştırıyordu. Onun şarkıları, duygu yüklü söylemi içinde derin felsefî gerçekler içerirken, önceden kabul edilmiş edebî kalıplara da pek az önem verir.

"Kendi alanında söz sahibi bir eleştirmen, Rabindranath'ı, 'kağıda dökülmüş ötüşlerini bir rupiye satan bir güvercin-şair' olarak nitelendirmişti. Fakat Tagore'un intikamı yakındı; Gitanjali (Adam Şarkılar) adlı eserini bizzat kendisi İngilizce'ye çevirdikten kısa bir süre sonra, bütün Batı edebiyat dünyası, onun önünde saygıyla eğildi. İçinde bir zamanlar kendisini eleştirmiş olanların da bulunduğu bir tren dolusu akademisyen, Tagore'u tebrik etmek için Santiniketan'a gitti.

"Rabindranath, konuklarını kasten uzun tuttuğu bir bekletme süresinden sonra kabul edip, onların övgülerini kayıtsız bir şekilde dinledi. So-

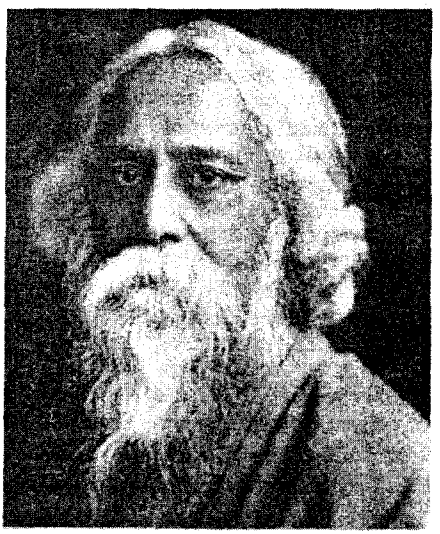
nunda da, bir zamanlar onların elinde bulunan, o pek alışkın oldukları eleştiri silahını, kendilerine çevirdi.

" 'Baylar,' dedi, 'burada bana sunmakta olduğunuz hoş kokulu övgüler, uygunsuz bir şekilde, geçmişteki saygısızlıklarınızın çürük kokularıyla karışmış durumda. Sakın benim Nobel Ödülü alışım ile, sizin bu aniden hassaslaşıveren değerlendirme yeteneklerinizi arasında bir bağlantı olmasın? Ben hâlâ, mütevazı çiçeklerini Bengal türbesine sunarken sizin canınızı sıkmış olan şairin ta kendisiyim.'

"Tagore'un bu gözü pek yergisi, gazetelerde yayınlandı. Dalkavuklukla kendinden geçmemiş bir insanın bu içten sözlerine hayran kalmıştım," diye devam ettim hikâyeme. "Rabindranath ile, Kalküta'da, sekreteri Bay C. F. Andrews tarafından tanıştırıldım. Bay Andrews'un üzerinde giysi olarak sadece bir Bengal dhotisi vardı.[214] Tagore'dan, sevgi dolu bir şekilde, 'Gurudeva' diyerek bahsediyordu.

"Rabindranath beni sıcakkanlılıkla karşıladı. Çevresine, çekicilik, kültür ve nezaketten oluşan bir *aura* yayıyordu. Dayandığı edebî temeller hakkında sorduğum soruya cevap olarak bana, en çok dinî destanlarımızdan ve sevilen bir on dördüncü yüzyıl şairi Vidyapati'nin eserlerinden etkilenmiş olduğunu söyledi."

Bu anılardan esinlenerek, "Tanrım, Aşkının Lambasını Yak" adındaki eski bir Bengal şarkısının Tagore tarafından yapılan uyarlamasını söylemeye başladım. Bhola ve ben, Vidyalaya'nın bahçesinde gezinirken, neşe

RABİNDARANATH TAGORE
Bengal'in ilham dolu şairi ve Nobel edebiyat ödülü sahibi

içinde şarkı söylüyorduk.

Rançi okulunu kurduktan iki yıl kadar sonra Rabindranath'tan, kendisini Santiniketan'da ziyaret etmek ve eğitim hakındaki ideallerimiz konusunda görüşmek için bir davet aldım. Memnuniyetle gittim. Ben içeri girdiğimde, şair çalışma odasında oturuyordu; o zaman da, ilk karşılaşmamızda olduğu gibi, görkemli bir insan olarak her ressamın arzulayabileceği bir model kadar çarpıcı biri olduğunu düşündüm. Mert, soylu bir görünüşü olan güzel şekilli yüzü, uzun saçları ve sanki akıyormuş gibi görünen sakalıyla sınırlanmıştı. İnsanı eriten iri gözler, meleklere has bir gülümseme ve kelimenin tam anlamıyla kişiyi kendinden geçiren, flüt kalitesinde bir ses. İri yapılı, uzun boylu ve ağırbaşlı biri olan Tagore, neredeyse kadınsı bir şefkati, bir çocuğun şirin içtenliğiyle birleştirmişti. Hiçbir ideal şair kavramı, bu zarif ozandan başkasında, kendine daha uygun bir beden bulamaz.

Kısa bir süre sonra Tagore ve ben, her ikisi de geleneklere uymayan doğrultularda kurulmuş olan okullarımızı karşılaştırmaya dalmıştık. Birbirinin aynı olan birçok öğe keşfettik—açık havada yapılan dersler, sadelik, çocuğun yaratıcı ruhu için geniş olanaklar. Bunun yanında Rabindranath, edebiyat ve şiir sanatı ile daha önce Bhola'nın durumunda bahsetmiş olduğum gibi, kendini müzik ve şarkı aracılığıyla ifade etme konularına büyük önem veriyordu. Santiniketan'daki çocuklar belirli sürelerde sessizliğe gömülüyorlar fakat hiçbir özel yoga eğitimi görmüyorlardı.

Ben, Rançi'deki tüm öğrencilere öğretilen, bedene güç veren "Yogoda" egzersizlerini ve yoga konsantrasyonu tekniklerini tarif ederken, şair, insanı gururlandıran bir dikkatle dinlemekteydi.

Tagore bana, bizzat kendisinin yaşadığı ilk eğitim mücadelelerini anlattı. "Beşinci sınıftan sonra, okulu bıraktım," dedi gülerek. Aksi takdirde, bir okul dersliğinin kasvetli ve disiplinli atmosferinin, onun Tanrı vergisi şiirsel hassasiyetini kırıp yok edeceğini rahatlıkla anlayabiliyordum.

"Bu yüzden Santiniketan'daki okulu, gölgeli ağaçların ve haşmetli gökyüzünün altında kurdum." Soylu bir hareketle, güzel bahçede çalışmakta olan küçük bir grubu işaret etti. "Çiçeklerin ve kuş cıvıltılarının arasındaki bir çocuk, kendi doğal çevresindedir. Böyle bir çevrede o, kendi bireysel ve doğuştan gelen saklı zenginliklerini daha kolaylıkla ortaya çıkarıp ifade edebilir. Gerçek eğitim, dış kaynaklardan aldığı şeyleri çocuğun içine pompalayıp tıkmaz; aksine, içteki bilgeliğin sonsuz kaynağını yüzeye çıkarmaya yardımcı olur."[215]

Şairin görüşlerine katıldığımı belirterek ekledim, "Sıradan okullarda, gençlerin, kahramanlara tapma yönündeki idealist iştahları sadece bir tür istatistiksel ve kronolojik bilgiler diyetiyle besleniyor."

Şair, Santiniketan'ın başlamasında esin kaynağı olmuş olan babası Devendranath'tan sevgiyle bahsediyordu.

"Babam, daha önceden bir konuk evi ve tapınak yaptırmış olduğu bu araziyi bağışladı," dedi Rabindranath. "Eğitim konusundaki deneylerime burada, 1901 yılında, sadece on çocukla başladım. Nobel Ödülü'yle birlikte gelen sekiz bin sterlinin tümü, okulun bakım masraflarına gitti.

Uzun bir süredir geniş bir kitle tarafından "Maharişi" ("büyük bilge") olarak bilinen büyük Tagore Devendranath, kendi Otobiyografisinden de anlaşılabileceği gibi, çok kayda değer bir insandır. Yetişkin bir erkek olduktan sonra iki yılını, Himalayalar'da meditasyon yaparak geçirmiştir. Babası Dvarkanath Tagore, baştan başa tüm Bengal'de, halka cömertçe sunduğu yardım ve hayır işlerinden dolayı çok ünlü biriymiş. Bu şanlı ağaçtan, bir deha ailesi meydana gelmiş. Sadece Rabindranath değil bütün akrabaları, kendilerini yaratıcı biçimlerde ifade edip, seçkinlik kazanmıştır. Yeğenleri Gogonendra ve Abanindra, Hindistan'ın en önde gelen ressamları arasındadırlar.[216] Rabindranath'ın erkek kardeşi Dvijendra, kuşlar ve hatta orman yaratıkları tarafından bile sevilen, derin görüşlü bir filozoftu.

Rabindranath beni o gece, konuk evinde kalmaya davet etti. Akşamleyin, şairin ve verandadaki bir grubun oluşturduğu tablonun büyüsüne kapıldım. Zaman geçmişe doğru açıldı: Önümdeki sahne, eski *aşram*lardakinden birini anımsatıyordu—öğrencileri tarafından çevrilmiş neşe içindeki şarkıcı ve tümünü içine alan tanrısal sevgi halesi. Tagore, her bir arkadaşlık bağını, uyumun ipleriyle örüyordu. Asla iddiacılığa kaçmadan kalpleri, dayanılmaz bir çekim gücüyle kendine doğru çekip fethediyordu. Tanrı'nın bahçesinde çiçek açıp, diğerlerini doğal ve güzel kokularla çeken, az rastlanılır bir şiir baharı!

Rabindranath, o melodik sesiyle bize, nefis şiirlerinden yeni yazmış olduğu birkaç tanesini okudu. Öğrencilerinin haz alması için yazılmış olan şarkı ve oyunlarından birçoğu Santiniketan'da bestelenmiştir. Bana göre, onun satırlarının güzelliği, hemen her kıtada Tanrı'dan bahsetmesine karşın, kutsal İsim'i çok ender söyleme sanatında yatar. "Şarkı söylemenin mutluluğuyla sarhoş olup," diye yazmıştır, "kendimi unuttum ve Efendim olan Sana, arkadaşım dedim."

Ertesi gün öğle yemeğinden sonra, istemeyerek şaire veda ettim. Onun küçük okulunun, şimdilerde birçok ülkeden gelen akademisyenlerin kendilerine ideal bir çevre buldukları "Visva-Bharati" adındaki uluslararası bir üniversiteye dönüşmüş olması, beni çok sevindiriyor.[217]

"Zihnin korkusuz olduğu ve başın dik durduğu yerde;

Bilginin özgür olduğu yerde;
Dar, yerel duvarlarla dünyanın kırılıp parçalara ayrılmamış olduğu yerde;
Kelimelerin gerçeğin derinliklerinden geldiği yerde;
Yorulmak bilmeyen gayretin kollarını mükemmelliğe uzattığı yerde;
Aklın berrak nehrinin, cansız alışkanlıkların sıkıcı çöl kumlarına girip yolunu kaybetmemiş olduğu yerde;
Zihnin, Sen'in tarafından, sonsuza kadar genişleyen düşünce ve eyleme yöneltildiği yerde;
İşte o özgürlük cennetinde, Baba, uyansın benim ülkem!"[218]

RABINDRANATH TAGORE

29. Bölüm Notları

[214] C. F. Andrews, İngiliz yazar ve yayımcı,Mahatma Gandhi'nin yakın arkadaşı. Bay Andrews, sonradan evlat edinmiş olduğu ülkeye yaptığı birçok hizmetten dolayı, Hindistan'da övgüyle anılmaktadır.

[215] "Sık sık doğmuş olan, veya Hindu'ların dediği gibi 'binlerce kez doğarak varoluş yolunda ilerleyen' bilincin [. . .] daha önce bilgisini elde etmemiş olduğu hiçbir şey yoktur; hiç şüphesiz [. . .] daha önce öğrendiklerini hatırlama yeteneğine de [. . .] sahiptir. Çünkü araştırma ve öğrenme aslında tamamen anımsamadan ibarettir." Emerson, *Representative Men* (Temsilci İnsanlar).

[216] Rabindranath da, altmışlarında, ciddi resim çalışmalarına başlamıştır. Eserleri, birkaç sene önce, Avrupa'daki beşkentlerde ve New York'ta sergilenmişti.

[217] Her ne kadar sevgili şair 1941 yılında öldüyse de, onun Visva-Bharati kurumu hâlâ büyümektedir. Ocak 1950'de, Santiniketan'lı öğretmen ve öğrencilerden oluşan altmış beş kişilik bir grup, Rançi'deki Yogoda Satsanga okuluna on günlük bir ziyarette bulundular. Grubun başında, Visva-Bharati'nin rektörü Sri S. N. Ghosal vardı. Konuklar, Rabindranath'ın güzel şiiri "Pucarini"yi dramatik bir biçimde sahnele-yerek, Rançi öğrencilerine son derece zevkli anlar yaşattılar.

[218] Rabidranath Tagore, *Gitanjali* (Macmillan Co.). Şair hakkında özenle yapılmış bir çalışma, ünlü edebiyatçı Bay S. Radhakrishnan tarafından yazılmış *The Philosophy of Rabindranath Tagore* (Rabindranath Tagore'un Felsefesi) [Macmillan, 1918] adlı kitapta bulunabilir.

30. BÖLÜM

Mucizeler Yasası

"Büyük romancı Leo Tolstoy, Üç Münzevi adlı şirin bir halk hikâyesi yazmıştır.[219] Arkadaşı Nicholas Roerich bu hikâyeyi şöyle özetlemiştir:

"Bir adada, üç münzevi yaşardı. Son derece sade olan bu insanların bildikleri tek dua şuydu: 'Biz üç kişiyiz; Sen, Üç yönlüsün—bize merhamet et!' Bu basit duayı söyledikleri zaman büyük mucizeler gerçekleşirdi.

"O yörenin piskoposu bu üç münzeviyi ve onların bu uygun görülemeyecek dualarını duyunca, ziyaretlerine gidip bu insanlara kilise kurallarına uygun bir şekilde dua etmeyi öğretmeye karar verdi.[220] Piskopos adaya geldi, münzevilere, göğe sundukları duanın değersiz olduğunu anlattı ve onlara geleneksel duaların birçoğunu öğretti. Daha sonra piskopos bir gemiye binerek adadan ayrıldı. Vapurun arkasından, parlak bir ışığın kendisini takip etmekte olduğunu gördü. Işık kendisine yaklaşınca, el ele tutuşmuş üç münzevinin dalgaların üstünde koşarak gemiye yaklaşmakta olduklarını fark etti.

" 'Bize öğrettiğiniz duaları unuttuk,' diye bağırdı adamlar, piskoposun yanına ulaştıklarında, 've sizden onları tekrarlamanızı rica etmek için aceleyle geldik.' Dehşete düşmüş olan piskopos kafasını salladı.

" 'Sevgili kardeşlerim,' diye cevap verdi alçakgönüllülükle, 'siz eski duanızla yaşamaya devam edin!'"

Bu üç aziz suyun üstünde nasıl yürüdü?

İsa, çarmıha gerilmiş olan bedenini yeniden nasıl canlandırdı?

Lahiri Mahasaya ve Sri Yukteswar mucizelerini nasıl gerçekleştirdiler?

Her ne kadar Atom Çağı'nın gelmesiyle birlikte dünya-zihninin faaliyet alanı birdenbire genişlediyse de, modern bilimin, henüz bu sorulara verebileceği bir yanıt yok. Yine de, söz konusu bu değişikliklerin sonucu olarak, "imkânsız" sözcüğü, insanın kelime haznesinde giderek daha geride bir yer alıyor.

Veda metinleri, fiziksel dünyanın, *maya*ya ait temel bir yasa altında etki ve varlığını sürdürdüğünü bildirir; bu görecelik ve ikilik prensibidir. Tanrı, Yegâne Yaşam ve Mutlak Birlik'tir; bir yaradılışın ayrı ve farklı belirişleri şeklinde görünmek için O, sahte veya yalan bir perdenin ardında saklanır. Bu aldatıcı düalistik perde, *maya*dır.[221] Modern zamanlarda yapılan birçok büyük bilimsel keşif, eski *rişi*lerin bu basit açıklamasını onaylamıştır.[222]

Newton'un Hareket Yasası, bir *maya* yasasıdır: "Her etki, kendisiyle aynı büyüklükte ve zıt yönde bir tepki doğurur; herhangi iki cismin karşılıklı etkileri her zaman eşit ve zıt yönlüdür." Böylece etki ve tepki tamamen eşittir. "Tek bir kuvvetin varolması imkansızdır. Her zaman, eşit ve zıt iki kuvvetin olması gerekir ve vardır."

Temel doğal faaliyetlerin hepsi de *maya*dan kaynaklandıklarını açıkça ortaya koyarlar. Örneğin elektrik, bir itme ve çekme olayıdır; elektrik kuvvetinin ortaya çıkmasını sağlayan elektron ve protonlar, elektriksel olarak zıt yüklere sahiptir. Başka bir örnek: Atom veya maddeyi temsil eden en küçük parçacık, aynı dünyanın kendisi gibi, pozitif ve negatif kutupları bulunan bir mıknatıstır. Bütün doğal olaylar dünyası, kutupsallığın değiştirilemez hükmü altındadır; fizik, kimya veya başka bir bilim dalına ait hiçbir yasa, doğasında varolan zıt veya çelişkili prensiplerden bağımsız değildir; böyle bir yasa bulunamamıştır.

Öyleyse, fizik bilimi, yaradılışın dokusu olan *maya*nın dışındaki yasaları bir formüle bağlayamaz. Doğanın kendisi *maya*dır; doğal bilimler, zorunlu olarak onun kaçınılamaz niteliğiyle uğraşmak zorundadır. Doğa, kendi alanında, sonsuz ve tükenmez bir yapıdadır; geleceğin bilim adamları, onun değişip duran sonsuzluğunun değişik yönlerini, birbiri ardına araştırmaktan daha fazlasını yapamazlar. Dolayısıyla bilim, sürekli bir değişim içinde hapsolmuştur ve sonsuzluğa ulaşamaz; kuşkusuz zaten varolan ve işlemekte olan evrenin yasalarını keşfetmeye uygundur fakat Yasaları Koyan'ı ve Tek Yönetici'yi meydana çıkarmaya gücü yetmemektedir. Yerçekimi ve elektriğin görkemli varlıkları bilinir hale gelmiştir fakat yerçekiminin ve elektriğin ne olduğunu, hiçbir ölümlü bilmemektedir.[223]

Mayayı yenip aşabilmek, binlerce yıldır peygamberlerin insan ırkına verdiği bir görevdir. Yaradılışın düalitesinin üzerine çıkmak ve Yaradan'ın tekliğini algılamak, insanın en yüksek amacı olarak kavranılmıştır. Evrensel yanılgıya sıkıca sarılmış olanlar, onun özünü teşkil eden kutupsallık yasasını kabul etmek zorundadırlar: Gelgit, çıkış ve düşüş, gündüz ve gece, zevk ve acı, iyi ve kötü, doğum ve ölüm. Kişi, birkaç bin tane insanî doğum yaşadıktan sonra, bu devirsel yapı, ıstırap veren belirli bir tekdüzelik sergilemeye başlar; o zaman insan, umutlu gözlerle *maya*nın zorlamalarının ötesine bakmaya başlar.

Maya'nın perdesini açmak, yaradılışın sırrını ortaya çıkarmak demektir. Gerçek tektanrıcı, bu şekilde evreni çırılçıplak edebilen kişidir. Tüm diğer insanlar putlara tapmaktadırlar. İnsan, Doğa'nın ikicil yanılsamalarına tabi kaldıkça, onun tanrıçası İanus yüzlü *maya* olur; tek ve gerçek Tanrı'yı bilemez.

İnsanın içindeki aldatıcı *maya*, dış dünyada kendini, *avidya*yla, yani "bilgi olmayan"la, cehaletle belli eder. *Maya* veya *avidya*, asla zihinsel bir

çalışma ya da analiz yoluyla değil, sadece bir iç ruh hali olan *nirbikalpa samadhi* durumuna erişince yok edilebilir. Eski Ahit'teki peygamberler ile her çağda ve her ülkede 'görebilen' insanlar, bu bilinç halinden bahsetmişlerdir.

Hezekiel şöyle demiştir: "Ve sonra kapıya, doğuya bakan kapıya beni getirdi. Ve işte, İsrail Tanrısının yüceliği doğu yolundan geldi; ve sesi çok suların sesi gibi idi; ve onun yüceliğinden yer parlıyordu."[224] Başın ön tarafındaki (doğu) tanrısal göz aracılığıyla yogi, bilincini 'her yerde hazır ve nazır olma' yolculuğuna çıkarıp, "çok suların" yüce sesini, Söz'ü veya *Aum*'u duyabilir: Bu sular, yaradılışın tek gerçekliğini oluşturan ışık titreşimleridir.

Evrenin trilyonlarca gizemi arasında en şaşırtıcı ve en görkemli olanı ışıktır. Yayılması için hava ya da benzeri bir maddi ortam gereken ses dalgalarının aksine, ışık dalgaları, yıldızlar arası uzayın boşluğunda özgürce yol alırlar. Dalga teorisinde, ışığın gezegenler arası ortam olarak kullandığı, kuramsal bir kavram olan eter bile, Einstein'ın koyduğu esaslar doğrultusunda anlamını kaybetmektedir; çünkü bu söz konusu esaslarda, uzayın geometrik özellikleri, bir eter teorisini gereksiz kılmaktadır. Her iki hipotez altında da, ışık, tüm doğal tezahürler içerisinde en süptili ve maddesel bağımlılığı en az olanıdır.

Einstein'ın devasa kavramları dahilinde, saniyede 300,000 kilometre olan ışığın hızı, tüm Görecelik Kuramı'na hükmetmektedir. Einstein, ışığın hızının, insanın sınırlı zihni açısından ele alındığında, sürekli bir devinim içerisinde olan evrendeki tek sabit olduğunu matematiksel olarak kanıtlamaktadır. İnsanın, zaman ve uzayla ilgili tüm standartları, sadece ışık hızının "mutlak sabit"ine bağlıdır. Zaman ve uzay, daha önce zannedildiği gibi soyut bir şekilde sonsuz olmayıp, göreceli ve sonlu etkenlerdir. Belirli şartlara bağlı ölçümlerdeki geçerliliklerini, sadece ışık hızını ölçüt ve referans olarak kabul ettiklerinde korurlar.

Boyutsal bir görecelik olarak uzaya katılan zaman da artık gerçek doğasına kavuşmuştur: Belirsizliği oluşturan yalın bir öz. Einstein, kaleminden çıkan birkaç denklemle, ışığınki dışında bütün sabitlenmiş gerçeklikleri evrenden silmiştir.

Daha sonra bunları bir kademe daha geliştiren büyük fizikçi, Birleşik Alan Teorisi'nde, çekim ve elektromanyetizma yasalarını tek bir matematiksel formül altında toplamaya çalışmıştır. Kozmik yapıyı tek bir yasadaki farklılaşmalara indirgeyen Einstein, yaradılışın tek dokusunun, çok yönlü maya olduğunu bildiren *rişi*lere, çağlar ötesinden ulaşmıştır.

Yeni bir devri başlatan Görecelik Kuramı'nın sonucu olarak, nihaî atomu incelemek için çeşitli matematiksel fırsatlar doğmuştur. Artık büyük bilim adamları, sadece atomun maddeden çok enerji özelliği gösterdiği-

ni iddia ve ispat etmekle kalmayıp, atomik enerjinin özde zihin esaslı olduğunu öne sürmekteler.

The Nature of Physical World' adlı eserinde (Fiziksel Dünyanın Doğası) Sir Arthur Stanley Eddington, "Fiziksel bilimin, bir gölgeler dünyasıyla ilgileniyor olduğunu içtenlikle fark edebilmek, en önemli ilerlemelerden biridir," diye yazar.[225] "Biz, fiziğin dünyasında, alışılmış hayatın dramının bir gölgeler grafiği tarafından oynanışını izlemekteyiz. Gölge mürekkep, gölge kağıt üzerine akarken, benim gölge dirseğim de gölge masaya dayanmış duruyor. Hepsi sembolik ve bir fizikçi de hepsini bir simge olarak bırakıyor. Daha sonra simyacı Zihin gelip, tüm bu simgeleri değiştiriyor [. . .] Kabaca şöyle bir sonuca varabiliriz: Dünyanın oluşumu zihin esaslıdır."

Yakın bir geçmişte elektron mikroskobunun icat edilişiyle birlikte, atomun ışık özlü oluşuna ve doğanın kaçınılamaz düalitesine kesin kanıtlar elde edildi. 1937'de, American Association for the Advancement of Science'ın (Amerikan Bilim Geliştirme Derneği) bir toplantısından önce yapılan bir elektron mikroskobu gösterisinin ardından, *New York Times*, aşağıdaki haberi yayınlamıştı:

"Tungstenin daha önce sadece X ışınları aracılığıyla, dolaylı bir yoldan bilinebilen kristal özelliğindeki yapısının, bir uzay kafesinde yani bir kübün köşelerinde birer ve merkezde de bir tane olmak üzere toplam dokuz atomdan oluşmuş olduğu, bir floresan ekranda açıkça gözükmekteydi. Tungstenin kristal dokusundaki atomlar, floresan ekranda, geometrik bir desende düzenlenmiş birer ışıksı nokta şeklinde gözükmekteydi. Bu ışıksı kristal kübü durmadan bombalamakta olan hava molekülleri, dans eden ışık noktaları olarak gözlenebiliyor ve hareketli suların üzerinde titreyen gün ışığına benziyordu.

"Elektron mikroskobunun çalışma prensibi, ilk olarak 1927 yılında, New York'taki, Bell Laboratuarları'ndan Dr. Clinton J. Davisson ve Dr. Lester H. Germer tarafından keşfedilmiştir. Bu bilim adamları, elektronun, hem parçacık hem de dalga özelliği gösterdiğini yani ikicil bir tabiata sahip olduğunu bulmuşlardır.[226] Dalga özelliği, elektrona, ışığın karakteristiğini kazandırmış ve dolayısıyla ışığın mercekler aracılığıyla odaklanabilmesine benzer bir 'odaklama'nın, elektronlarla elde edilebilmesi için bir araştırma başlatılmıştır.

"Elektronun Jekyll-Hyde özelliğini keşfettiği ... ve bu şekilde tüm fiziksel doğanın iki yönlü bir tabiata sahip olduğunu gösterdiği için, Dr. Davisson, fizik dalında Nobel Ödülü'nü kazanmıştır."

Sir James Jeans, "Bilgi nehri," der Mysterious Universe'de, (Gizemli Evren) "mekanik olmayan bir gerçekliğe doğru gitmektedir; evren, harika bir makine olmaktan çok, harika bir düşünce şeklinde görünmeye başlamıştır."[227]

Bu şekilde, yirminci yüzyıl bilimi, saçları ağarmış *Veda*'ların bir sayfası gibi konuşmaktadır.

Öyleyse, insan, maddî bir evren olmadığı şeklindeki felsefî gerçeği, eğer başka türlü olamıyorsa, bilimden öğrenebilir; madde evreninin şekli ve dokunulabilirliği bir *maya* yani bir yanılsamadır. Analiz edildiğinde, maddî evrenin tüm gerçeklik serapları eriyip kaybolmaktadır. Fiziksel bir evren fikrinin güven verici destekleri, kendi ayakları altında teker teker kırıldıkça, insan, putperestçe güvenişini, "Benden başka tanrın olmayacak," şeklindeki Tanrısal Buyruk'a karşı işlediği suçu yavaş yavaş anlamaya başlamaktadır.[228]

Kütle ve enerjinin eşdeğerliğini ortaya koyan meşhur denkleminde, Einstein, herhangi bir madde parçacığındaki enerjinin, kütlesi veya ağırlığı kere ışık hızının karesi olduğunu kanıtlamıştır. Atomik enerjiler, maddesel parçacıkların yok edilmesiyle ortaya çıkmaktadır. Maddenin "ölüm"ü, bir Atom Çağı'nın doğumuna yol açmıştır.

Işığın hızı, sadece, saniyede 300,000 kilometre gibi mutlak bir değerin varolmasından değil, cisimlerin kütleleri hızlarıyla orantılı olarak arttığı için hiçbir maddesel cismin ışık hızına ulaşamayacağı gerçeğinden dolayı matematiksel bir standart veya bir sabittir. Diğer bir deyişle: Sadece kütlesi sonsuz olan bir cisim, ışık hızına çıkabilir.

Bu kavram bizi, mucizeler yasasına getirmektedir.

Bedenlerini veya başka cisimleri maddeleytirebilen veya tersini gerçekleştirebilen, ışık hızında hareket edebilen ve yaratıcı ışık ışınlarını, herhangi bir fiziksel belirişi, bir anda görünür kılmak için kullanabilen ustalar, bu yasanın gerektirdiği şartı sağlamaktadır: Kütleleri sonsuzdur.

Mükemmel bir yoginin bilinci, doğal olarak, dar bir bedenle değil, evrensel yapıyla bütünleşmiştir. Tüm maddesel cisimlerin en önemli belirtisi ve sağlaması gereken çekimsel şartı, ağırlığıdır. Fakat, ister Newton'un bahsettiği "kuvvet" şeklinde, ister Einstein'ın "ataletin belirişi" dediği yerçekimi, bir ustayı, ağırlık özelliği sergilemesi için zorlamakta güçsüz kalır. Kendisinin, her yerde ve her zaman mevcut olan Ruh olduğunu bilen biri, artık uzay-zamandaki bir bedenin hantallığından etkilenmez. Kişiyi adeta hapseden halkalar, şu çözülmeyi ortaya çıkarır : "Ben, O'yum!"

"Ve Tanrı dedi: Işık olsun; ve ışık oldu."[229] Evrenin yaradılışında, Tanrı'nın ilk emri, yapısal öz olan ışığı varetti. Bütün tanrısal belirişler, bu maddesel olmayan ortamın ışın demetleri üzerinde ortaya çıkar. Her çağın bilgeleri, Tanrı'nın alev ve ışık olarak göründüğüne tanıklık ederler. "Gözleri, alev alev yanan bir ateşti sanki," diye anlatıyor bize Yuhanna, ". . . ve yüzü, tüm gücüyle parlayan güneş gibiydi."[230]

Tam ve doğru meditasyon sayesinde bilincini Yaradan'la birleştirebil-

miş olan bir yogi, evrenin özünü ışık, yani hayat enerjisinin titreşimleri olarak algılar; onun için, suyu oluşturan ışık ışınlarıyla, toprağı oluşturan ışık ışınları arasında bir fark yoktur. Maddeye bağımlı bilinçten, uzayın üç boyutundan ve dördüncü boyut olan zamandan bağımsız olan bir usta, ışıktan yapılmış bedenini, toprak, su, ateş ve havanın ışık ışınları aracılığıyla veya bunların üzerinden, hiçbiri için değişmeyen bir kolaylık ve rahatlıkla nakledebilir.

"Gözünüz sağlamsa, tüm bedeniniz ışıkla dolu olur."[231] Kişiye özgürlük veren ruhsal göz üzerinde uzun süreli konsantrasyon, yoginin, maddeyle ve onun yerçekimsel ağırlığıyla ilgili tüm yanılsamaları yok etmesini sağlar; bu durumda yogi, evreni, Tanrı'nın yarattığı şekilde görmektedir: Özde farksız olan bir ışık kütlesi.

"Optik imgeler," diyor bize Harvard'dan Dr. L. T. Troland, "sıradan 'yarım tonlu' oymalarla yani gözün fark edemeyeceği kadar küçük noktalamalarla aynı prensipte yapılmıştır... Retinanın duyarlılığı o kadar büyüktür ki, doğru cinste ışığın nispeten az bir kuantası bile bir görsel hassaslık meydana getirebilir."

Mucizeler yasası, yaradılışın özünün ışık olduğunu idrak etmiş her insan tarafından çalıştırılabilir. Bir usta, ışık olayıyla ilgili yüce bilgisini kullanıp, her zaman her yerde mevcut olan ışık atomlarını, bir anda, sanki perdeye bir görüntü yansıtırmış gibi, algılanabilir belirişler şeklinde maddî evrene yansıtabilir. Yansımanın o anki şekli (ne olursa; bir ağaç, bir ilaç, bir insan bedeni) yoginin isteğine, iradesine ve zihninde canlandırabilme gücüne bağlıdır.

İnsan, geceleri, rüya-bilinçliliği durumuna girip, gün boyunca kendisini sıkıştırıp duran yanlış ve bencilce sınırlamalardan kaçar. Uyku, kendi zihin gücünün her şeye yeteceğine dair, her gün tekrarlanan bir kanıttır. İşte bir anda, rüyasında, en eski arkadaşları, uzaktaki kıtalar, yeniden canlanan çocukluk anıları belirir.

Her insanın, bazı rüyalarında kısa bir an için deneyimlediği, o özgür ve koşullara bağlı olmayan bilinç hali, Tanrı'ya odaklanmış bir ustanın sürekli olarak içinde bulunduğu ruh halidir. Bütün kişisel dürtülerden arınmış olan yogi, kendisine Yaradan tarafından verilmiş olan yaratıcı iradeyi de kullanarak, bir kişinin içtenlikle sunduğu herhangi bir duayı gerçekleştirmek için, evrendeki ışık atomlarını yeniden düzenleyebilir.

"Ve Tanrı dedi; Suretimizde, benzeyişimize göre insan yapalım; ve denizin balıklarına, ve göklerin kuşlarına, ve sığırlara, ve bütün yeryüzüne ve yerde sürünen her şeye hâkim olsun."[232]

Yaradılış ve insan, bu amaç için var edilmişti: Kozmos üzerindeki hâkimiyetini bilip,mayanın efendisi olarak yükselsin diye.

1915 yılında, Svami Düzeni'ne katılmamdan kısa bir süre sonra, değişik bir görü olayına şahit oldum. Bu olay sayesinde, insanın bilinçliliğinin izafi olduğunu anladım ve *mayanın* acı veren ikiliklerinin ardında Ebedî Işık'ın birliğini açık bir şekilde algıladım. Görü, bana, bir sabah Babamın Gurpar Yolu'ndaki evinde bulunan, tavan arasındaki küçük odamda oturduğum sırada indi. Birinci Dünya Savaşı, Avrupa'da, aylardır bütün şiddetiyle devam ediyordu; hüzün içinde, onca sayıdaki ölüyü düşünüyordum.

Meditasyona başlayıp gözlerimi kapattığımda, bilincim birden, bir savaş gemisini yöneten bir kaptanın bedenine nakloldu. Kıyıdaki bataryalar ve geminin topları karşılıklı ateş ederken, havada silahların gürlemeleri çınlıyordu. Dev bir mermi baruthaneye isabet etti ve gemimi paramparça etti. Patlamadan sağ olarak kurtulabilen birkaç gemiciyle birlikte, denize atladım.

Sağ salim karaya vardığımda, kalbim hızla çarpıyordu. Fakat ne yazık ki serseri bir kurşun, kısa yolculuğunu göğsümde noktaladı. İnleyerek yere düştüm. Bütün bedenim felce uğramıştı, ancak yine de ben, insanın uyuşturulmuş bir bacağını hissettiği gibi, onu hissedebiliyordum.

"Sonunda Ölüm'ün gizemli adımları bana da yetişti," diye düşündüm. Son defa nefes alarak bilinçsizliğe gömülmek üzereydim ki birden kendimi Gurpar Yolu'ndaki evde, *lotus* pozisyonunda oturmuş buldum.

Gözlerimden heyecan dolu yaşlar boşalırken, neşe içinde tekrar kazandığım bedensel varlığımı tokatlayıp çimdikledim: Göğsümde kurşun deliği falan yoktu. Nefes alıp vererek, ileriye ve geriye doğru sallanıp, yaşadığımdan emin olmaya çalıştım. Bu bayram ve kutlama havası içerisindeyken, bilincimin, tekrar, kan içindeki kıyıda bulunan kaptanın ölü bedenine aktarıldığını fark ettim. Zihnim son derece karışmıştı.

"Tanrım," diye dua ettim, "ölü müyüm, yaşıyor muyum?"

Göz alıcı bir ışık bütün ufku kapladı. Yumuşak bir şekilde gürleyen bir titreşim, kendini kelimelere dönüştürdü:

"Yaşamın veya ölümün, ışıkla ne ilgisi var? Ben seni ışığımın suretinde yarattım. Yaşamın ve ölümün göreceliği, evrensel rüyaya aittir. Rüyaların üzerindeki benliğini gör! Uyan, Çocuğum, uyan!"

Tanrı, Kendi'ne ait olan yaradılışın sırlarını, insanın uyanışındaki adımlar şeklinde keşfetmeleri için, bilim adamlarına, doğru zamanda ve doğru yerde ilham verir. Birçok modern buluş, insanların, kozmosu, tek bir gücün çeşitlilik kazanmış ifadesi olarak algılamalarına yardımcı olur. Bu tek güç, tanrısal bilinç tarafından yön verilen ışıktır. Film makinesinin, radyonun, televizyonun, radarın, fotoelektrik hücresinin (hayretler veren "elektriksel gözün") ve atomsal enerjilerin yarattığı harikaların hepsi de, ışığın elektromanyetik özelliğine dayanmaktadır.

Film sanatı, her mucizeyi tarif edebilir. Bugün, hayranlık uyandıran görüntü efektleri açısından bakacak olursak, hile fotoğrafçılığının gerçekleştiremeyeceği hiçbir harika yoktur. Bir insan, kaba fiziksel kalıbından çıkan şeffaf bir astral beden şeklinde görünebilir, suyun üzerinde yürüyebilir, ölüyü diriltebilir, olayların doğal akışını tersine çevirebilir ve uzay-zamanı yerle bir edebilir. Uzman, film üzerinde yakalanmış görüntüleri arzu ettiği gibi birleştirip, gerçek bir ustanın asıl ışık ışınlarıyla yarattıklarına benzer harikalar yaratabilir.

Filmler, içerdikleri gerçek hayattakine benzer imgelerle, yaradılışla ilgili birçok gerçeğe ışık tutabilir. Evrensel Yönetmen, Kendi oyunlarını kendi yazmıştır ve bu çağlar boyu sürecek gösteri için, akıllara durgunluk verecek kadar çok sayıda oyuncu çağırmıştır. O, sonsuzluğun karanlık kulübesinden, ışık demetlerini gönderip, birbirini takip eden çağlardan oluşmuş film şeridinden geçirir ve bu şekilde resimler, uzaydan oluşmuş sahnenin arka perdesine yansır.

Tıpkı gerçek gibi görünen fakat aslında sadece ışık ve gölgenin değişik karışımlarımdan oluşan sinema görüntüleri gibi, evrensel çeşitlilik de bir benzerlik yanılsamasıdır. Gezegensel küreler, üzerlerindeki sayısız yaşam türleriyle, kozmik bir filmdeki resimlerden başka bir şey değildir. İnsanın beş duyusundan oluşan algısına, geçici bir süre sanki gerçekmiş gibi gelen bu ölümlü sahneler, insanın bilincindeki ekrana, sonsuz yaratıcılığa sahip bir ışık demeti tarafından yansıtılmaktadır.

Bir sinemadaki seyirciler, yukarı doğru bakıp ekrandaki tüm görüntülerin, tek bir görüntüsüz ışık demetinin aracılığıyla ortaya çıktığını görebilirler. Benzer şekilde, bu renkli evrensel dram, Kozmik bir Kaynak'tan gelen tek bir beyaz ışık demetinden kaynaklanmaktadır. Tanrı, aklın alamayacağı bir hünerle, Kendi çocuklarını, hem oyuncular, hem de Kendi gezegen tiyatrosunda bulunan seyirciler yaparak, sahneye onlar için "olağanüstü büyük" bir eğlence koymaktadır.

Bir gün, Avrupa'daki savaş alanlarıyla ilgili haberleri veren bir filmi seyretmek üzere, bir sinemaya girdim. Batı'da, Birinci Dünya Savaşı hâlâ sürdürülüyordu; haber filmi, söz konusu katliamı o kadar gerçekçi bir şekilde yansıtmaktaydı ki, sinemadan büyük bir üzüntüyle ayrıldım.

"Tanrım," diye dua ettim, "niçin böyle bir acıya izin veriyorsun?"

O anda, Avrupa'da bulunan savaş alanlarının gerçek görüntüleri eşliğinde, duama bir cevap geldi ve beni şaşkınlığa boğdu. Ölüler ve ölmekte olan insanlarla dolu olan sahneler, haber filminin yansıttığının çok daha üstünde bir vahşet sergiliyordu.

"Dikkatle bak!" Tatlı bir Ses, benim iç bilincime konuşmaktaydı. "Şu anda Fransa'da oynanan bu sahnelerin, bir ışık ve gölge oyunundan baş-

ka bir şey olmadığını göreceksin. Bunlar, biraz önce sinemada gördüğün ve bir tür oyun içinde oyun olan haber filmi kadar gerçek ve onun kadar sahte olan, evrensel filme ait sahnelerdir."

Kalbim hâlâ yatışmamıştı. Yüce Ses devam etti: "Yaradılış hem ışık hem de gölgedir, aksi takdirde hiçbir resim mümkün olmazdı. *Maya*daki iyi ve kötü, sonsuza kadar bir üstünlük devinimi içerisinde olmak zorundadır. Eğer bu dünyadaki mutluluk sonsuz olsaydı, insan hiç başka bir dünyanın özlemini çeker miydi? Acı çekme olmazsa, insan ebedî evini terk etmiş olduğunu kolay kolay hatırlayamaz. Acı çekmek, hatırlama dürtüsü oluşturur. Acıdan kurtulmanın yolu ise bilgelikten geçer. Ölümün trajedisi gerçek değildir; ölümün karşısında titreyenler, kendisine boş bir mermi kovanı atıldığı halde, korkudan sahnede ölen, cahil bir oyuncu gibidirler. Benim oğullarım, ışığın çocuklarıdır; onlar sonsuza kadar yanılsama içinde uyumayacaklardır."

Daha önce *mayayla* ilgili kutsal metinlerdeki açıklamaları okumuştum; fakat kişisel olarak yaşadığım görüler ve bunlara eşlik eden avutucu sözlerle birlikte gelen 'kavrama hali', önceki kaynakların hiçbirinin olamadığı kadar derindi. Kişi bir kez bütün yaradılışın sadece devasa bir sinema filmi olduğunu ve kendi gerçekliğinin bu filmde değil, bu filmin ötesinde yattığını kavrarsa, bütün değer yargıları derinlemesine değişir.

Bu bölümü yazmayı bitirdikten sonra, yatağımın üstünde *lotus* pozisyonunda oturdum. Odam, üzeri örtülmüş iki lamba tarafından hafifçe aydınlatılıyordu.[233] Bakışlarımı yukarı kaldırdığımda, tavanda, radyuma benzer bir pırıltıyla parıldayan ve titreşen, hardal renginde küçük ışıklardan oluşmuş noktalar olduğunu gördüm. Yağmur perdesine benzeyen, sayısız rengârenk ışık, saydam bir sütun gövdesi oluşturacak şekilde toplanıp, sessizce üstüme yağıyordu.

Bir anda, fiziksel bedenim hantallığını kaybedip, astral bir yapıya dönüştü. Su üzerindeymişim gibi bir duyuya kapıldım, öyle ki, bedenim, yatağa hafifçe dokunarak, ağırlığından kurtulmuş gibi, hafifçe sola ve sağa yaylanarak havada âdeta yüzüyordu. İçinde bulunduğum odaya baktım; eşyalar ve duvarlar her zamanki gibiydi fakat küçük ışık kütlesi öylesine artmıştı ki tavan görünmez olmuştu. Hayretler içinde kalmıştım.

"Evrensel filmin işleyiş mekanizması böyledir." Sanki ışığın içinden gelen bir Ses konuşuyordu. "Işın demetleri, senin yatağının örtüsünden oluşan beyaz ekrana doğru saçılarak, senin bedeninin resmini meydana getirmektedir. Bak ve kendi şeklinin ışıktan başka bir şey olmadığını gör!"

Kollarıma baktım ve onları ileri geri salladım ancak ağırlıklarını hissedemedim. Vecit haline ait bir neşeye boğulmuştum. Işıktan oluşmuş evrensel ağaç, bedenim şeklinde meyve veriyordu ve sinema salonundaki projeksiyon odacığından dışarı akıp ekrandaki resimleri oluşturan ışık de-

metlerinin tanrısal bir kopyası gibiydi.

Uzun bir süre, loşça aydınlatılmış olan yatak odamda, bedenimin bu filmini seyrettim. O güne kadar birçok görü yaşamış olmama rağmen, hiçbiri bunun kadar değişik ve garip değildi. Katı bir bedene sahip olduğumuz şeklindeki yanılgı dağıldıkça ve tüm cisimlerin özünün ışık olduğu şeklindeki idrakim derinleştikçe, 'hayattron'ların titreşen akarsuyuna bakıp yalvardım:

"Yüce Işık, İlyas'ın ateşten bir arabayla göklere çekilişi gibi, lütfen bu naçiz bedenimden oluşan resmi Kendine çekip geri al."[234] Ürkütücü bir duaydı bu; ışık demeti kayboldu. Bedenim normal ağırlığına geri döndü ve yatağa gömüldü; tavandaki göz alıcı ışık kümesi bir süre titreşti ve kayboldu. Görüldüğü kadarıyla, henüz bu dünyadan ayrılma vaktim gelmemişti.

"Üstelik," diye düşündüm felsefî bir tarzda, "İlya, benim haddimi aşmama sinirlenmiş olabilir!"

30. Bölüm Notları

[219] Tolstoy'un, Mahatma Gandhi'yle ortak birçok ideali vardı; ikisi de şiddet karşıtlığı konusunda benzer düşüncelere sahiptiler. Tolstoy, İsa'nın ana öğretisinin "Kötüye (kötüyle) karşı koymayın" (Matta 5: 39) olduğunu düşünmüştür; kötüye, sadece onun mantıksal olarak etkili olan karşıtıyla karşı koyulmalıdır: İyilik ya da sevgiyle.

[220] Görüldüğü kadarıyla hikâyenin tarihsel bir temeli var; hikayenin editörüne ait bir notun bize verdiği bilgiye göre piskopos, üç münzeviyle, Arhangelsk'ten yola çıkarak, Dvina Nehrinin ağzındaki Slovetsky Manastırı'na yelkenliyle yaptığı seyahat esnasında karşılaşmıştır.

[221] Bkz. sayfa 55.

[222] Yaptığı araştırmaları tarafsız ve son derece dikkatli bir bakış açısıyla zekice değerlendirmiş olan teorik fizik profesörü Fritjof Capra'nın *The Tao of Physics* adlı eseri (Bantam Books, 1976), bu konuda yazılmış en güzel kitaplardan biridir. Kitap, dilimize, Fiziğin Tao'su adıyla (Arıtan Yayınevi, 1991) çevrilmiştir. (ç.n.)

[223] Büyük mucit Marconi, kesinlikler karşısındaki bilimsel yetersizlikler hakkında, aşağıdaki görüşü sunmuştu: "Bilimin, hayatı çözmek konusunda yetersiz kaldığı mutlak bir gerçektir. Bu gerçek, bizi imana yönlendirmeseydi, korku verici olurdu. Hayatın gizemi, kuşkusuz, insanın düşüncesine yerleşmiş en inatçı problemdir."

[224] Hezekiel 43: 1-2.

225 The Nature of the Physical World, Macmillan Company.

226 Başka bir deyişle, elektorn hem madde hem de enerji özelliklerine sahiptir.

227 The Mysterious Universe, Cambridge Üniversitesi Basını.

228 Çıkış 20: 3.

229 Tekvin 1: 3

230 Vahiy 1: 14-16

231 Matta 6: 22.

232 Tekvin 1: 26.

233 Burada bahsedilen Encinitas, California'daki Self-Realization Fellowship inziva evindeki odamdır.

234 II Krallıklar 2: 11.

Bir "mucize," yasaların ötesinde ve yasasız bir olay veya etki şeklinde tanımlanır. Fakat, hassasiyetle ve kesinlikle düzenlenmiş olan evrenimizdeki tüm olaylar kanunlara uygun bir şekilde işler ve yasalara uygun bir şekilde açıklanabilir. Büyük bir ustanın, mucizevî diye bilinen güçleri, onun, bilincin iç evreninde geçerli olan süptil yasaları tam olarak anlamasından kaynaklanan, doğal sonuçlardır.

Aslında hiçbir şeyin gerçekten bir "mucize" olduğu söylenemez; ancak, daha derin bir anlamda, her şey bir mucizedir. Her birimiz, anlaşılması son derece güç bir biçimde düzenlenmiş birer beden tarafından örtülmekteyiz ve yıldızlar arası uzayda hızla dönüp durmakta olan bir dünya üzerindeyiz—bundan daha olağan veya daha mucizevî ne olabilir?

İsa ve Lahiri Mahasaya gibi büyük peygamberler veya ustalar genellikle birçok mucize sergilerler. Bu tür ustaların, insanlık için gerçekleştirmeleri gereken büyük ve zor misyonları vardır; ıstırap içinde olanlara mucizevi bir biçimde yardım etmek de bu misyonun bir parçası gibi gözükmektedir. İyileşmesi mümkün olmayan hastalıkların ve çözülemeyen insan sorunlarının düzelmesi için, tanrısal kararlar gerekir. Bir asilzade, İsa'dan, Kefernahum'da ölmekte olan oğlunu iyileştirmesini rica ettiğinde, İsa, iğneleyici bir mizahla cevap verdi: "Sizler, belirtiler ve harikalar görmedikçe inanmayacaksınız." Fakat sonra ekledi: "Git, oğlun yaşayacak." (Yuhanna 4: 46-54).

Bu bölümde, olaylar dünyasının altında yatan sihirli yanılsama gücü *mayanın, Veda*'lardaki açıklamasını verdim. Zaten Batı bilimi, bir "gerçek olmayış büyüsü"nün, atomsal "madde"yi kapladığını keşfetmiştir. Bunun yanında, sadece Doğa değil, insan da (bu ölümlü şekliyle), görecelik, çelişki, ikilik, değişim ve zıt durumsallığın ilkesi olan *mayanın* hükmü altındadır.

*Maya*yla ilgili gerçeğin, sadece *rişi*ler tarafından anlaşılmış olduğu düşünülmemelidir. Eski Ahit'in peygamberleri, *maya*ya, Şeytan ismini vermekteydiler (Şeytan sözcüğünün İbranice anlamı, "düşman, hasım"dır). Yunanca Yeni Ahit'te, Seytan'ın karşılığı olarak, diabolus veya iblis kullanılmıştır. Şeytan veya

Maya, Tek Şekilsiz Gerçeklik'i saklamak için, şekil çokluğu ve farklılığı yaratan Evrensel Büyücü'dür. Tanrı'nın planı ve oyununda (*lila*), Şeytan veya *Maya*'nın tek fonksiyonu, insanın ilgisini Ruh'tan maddeye, Gerçeklik'ten gerçeksizliğe çekmeye çalışmaktır.

İsa, mayayı, çok renkli bir şekilde, bir iblis, bir katil ve bir yalancı olarak tasvir eder. "İblis . . . başlangıçtan beri katildi ve gerçeğe bağlı kalmadı, çünkü onda gerçek yoktur. Yalan söylemesi doğaldır: Çünkü o yalancıdır ve yalanın babasıdır." (Yuhanna 8:44.)

"İblis, başlangıçtan beri günah işlemektedir. Tanrı'nın Oğlu, İblis'in yaptıklarına son vermek için ortaya çıktı." (Yuhanna'nın Birinci Mektubu 3:8.) Yani, kişinin kendi benliği içinde İsa Şuurluluğu'nun ortaya çıkışı, yanılsamaları veya "İblis'in yaptıkları"nı doğal olarak yok eder.

Maya, olaylar dünyasının yapısında aslen bulunduğu için, "başlangıçtan beri" vardır. Bu olaylar dünyası, Tanrısal Değişmezlik'e bir antitez olarak, sonsuz bir değişim akışı içerisindedir.

31. BÖLÜM

Kutsal Anneyle Bir Görüşme

"Saygıdeğer Anne, bebekliğimde sizin peygamber kocanız tarafından vaftiz edilmiştim. Kendisi, benim gurum Sri Yukteswarji'nin, annemin ve babamın gurusuydu. Bu nedenle, bana sizin kutsal hayatınızdan birkaç anı duyma şerefini bağışlar mısınız?"

Lahiri Mahasaya'nın hayat arkadaşı olan Srimati Kaşi Moni'yle konuşuyordum. Kendimi kısa bir süre için Banaras'ta bulunca, bu saygıdeğer hanımı ziyaret etmek için uzun süredir içimde taşıdığım arzuyu gerçekleştirdim.

Srimati, beni, Lahiri ailesinin Banaras'ın Garudeşvar Mohulla bölgesindeki evine sıcakkanlılıkla kabul etti. Yaşlı olmasına rağmen, bir nilüfer çiçeği gibi tazeydi ve çevresine ruhsal bir ilham saçan güzel bir koku yayıyordu. Orta boylu, açık tenli, ince boyunlu ve iri, parlak gözlere sahip bir kadındı.

"Hoş geldin oğlum. Yukarı gel."

Kaşi Moni, beni, bir süre kocasıyla birlikte yaşamış olduğu çok küçük bir odaya götürdü. Eşsiz ustanın, adına evlilik hayatı denen ve sıradan insanlara has bu oyunu oynamaya tenezzül ettiği tapınağı görmekten şeref duydum. Soylu kadın bana, yanında duran bir yastığa oturmamı işaret etti.

"Bundan seneler önce kocamın tanrısal konumunun farkına vardım," diye başladı sözlerine. "Bir gece tam bu odada, çok canlı bir rüya gördüm. Parıltılar içinde bir sürü melek, başımın üzerinde hayal edilemeyecek bir zarafetle süzülüyordu. Görüntüleri gerçeğe o kadar yakındı ki hemen uyandım; garip bir şekilde odayı göz alıcı bir ışık kapladı.

"Lotus pozisyonunda oturmuş olan kocam, odanın merkezinde havaya yükselmiş bir halde duruyordu ve etrafını melekler sarmıştı. Büyük bir asalet içinde, kavuşturulmuş ellerle, yalvarırcasına ona ibadet etmekteydiler.

"Tahmin edilemeyecek kadar şaşırmıştım; hâlâ rüya görmekte olduğumu düşündüm.

" 'Kadın,' dedi Lahiri Mahasaya, 'rüya görmüyorsun. Uykundan tamamen ve sonsuza kadar vazgeç.' Yavaşça alçalarak yere indiği sırada ben de kendimi onun ayaklarına attım.

" 'Usta,' diye bağırdım, 'senin önünde tekrar tekrar eğiliyorum! Seni kocam olarak kabul ettiğim için beni affedecek misin? Tanrısal olarak

uyanmış birinin yanında, cehalet içinde uyuyakalmış olduğumu fark ettikçe utancımdan ölüyorum. Bu geceden sonra sen artık benim kocam değil, gurumsun. Benim önemsiz benliğimi müridin olarak kabul edecek misin?'[235]

"Usta, bana hafifçe dokundu: 'Kutsal ruh, kalk. Kabul edildin.' Melekleri göstererek, 'Lütfen bu kutsal azizlerin her birini selamla,' dedi.

"Ben büyük bir alçakgönüllülükle diz çöküp doğrulduktan sonra, meleksi sesler, eski yazıtlardaki bir koro gibi, hep birlikte şarkı söylemeye başladılar.

" 'Yüce Olan'ın eşi, sen kutsandın. Seni selamlıyoruz.' Benim ayaklarımda eğildiler ve bir anda o parlak şekilleri yok oldu. Oda karanlığa gömüldü.

"Gurum benden, *Kriya Yoga*'ya başlatılmayı kabul etmemi istedi.

" 'Elbette,' diye cevap verdim, 'Bu kutsayışı daha önce elde edememiş olduğum için üzülüyorum.'

" 'Zamanı gelmemişti,' dedi Lahiri Mahasaya teselli edercesine gülerek. "Karmanın büyük bir bölümünü halledebilmen için, ben sessizce sana yardımcı oldum. Artık isteklisin ve hazırsın.'

"Alnıma dokundu. Fırıl fırıl dönüp duran ışık kütleleri çıktı ortaya; parlaklık kendini yavaş yavaş, çevresi altın bir renkle çevrili, merkezinde beş köşeli beyaz bir yıldız bulunan opal mavisi bir ruhsal göze dönüştürdü.

" 'Şuurunu yıldızın içinden geçirerek Sonsuz'un krallığına daldır.' Gurumun ses tonu değişmişti ve uzaktan gelen bir müzik kadar tatlıydı. Ruhumun sahillerine çarpan okyanus dalgaları gibi, hayal üzerine hayal belirdi gözlerimin önünde. Sonunda panoramik küreler bir sevinç denizi içerisinde eridi. Adeta sonsuza doğru kabaran bir kutluluk içinde kendimi kaybettim. Saatler sonra, bu dünyayı algılama haline geri döndüğümde, usta bana *Kriya Yoga* tekniğini verdi.

"O geceden sonra, Lahiri Mahasaya bir daha hiç benim odamda uyumadı. Aslında, ondan sonra hiç uyumadı. Gece gündüz aşağıdaki ön odada, müritlerinin eşliğinde oturdu."

Bu sözlerden sonra, Usta'nın ünlü eşi, sessizliğe gömüldü. Kadının yüce yogiyle arasındaki ilişkinin eşsizliğini fark edip, birkaç anısını daha anlatmasını istemeye cesaret edebildim.

"Oğlum, çok açgözlüsün. Yine de sana bir hikâye daha anlatacağım." Utangaç bir şekilde gülümsedi. "Sana guru-kocama karşı işlediğim bir günahı itiraf edeceğim. *Kriya Yoga*'ya başlatılmamdan birkaç ay sonra, kendimi kimsesiz ve terkedilmiş hissetmeye başladım. Bir sabah Lahiri Mahasaya bir şey almak için bu odaya girdi; ben de hemen onun arkasından

girdim. Kuruntuya kapılmış olduğumdan, onunla sert bir dille konuştum.

" 'Bütün vaktini müritlerinle birlikte geçiriyorsun. Karın ve çocuklarına karşı taşıdığın sorumluluk ne olacak? Ailen için daha fazla para tedarik etmek konusunda bir şey yapmaman beni çok üzüyor.'

"Usta bir an için bana baktı ve sonra ortadan kayboldu! Korktum ve dehşete kapıldım; odanın her yanında yankılanan bir ses duydum:

" 'Aslında hepsi hiçlik, görmüyor musun? Benim gibi bir hiçlik nasıl senin için zenginlikler ortaya çıkarabilir?'

" 'Guruji,' diye ağladım, 'Senden milyon defa özür diliyorum! Benim günahkâr gözlerim artık seni göremiyor; lütfen o kutsal şeklinle ortaya çık.'

" 'Buradayım.' Cevap yukardan gelmişti. Yukarıya baktım ve ustanın, başı tavana değecek şekilde havada maddeleştiğini gördüm. Gözleri, insanı kör eden alevler gibiydi. Sessizce yere inmesinden sonra, korkuyla kendimden geçmiş bir halde, hıçkırıklar içinde kendimi onun ayaklarına attım.

" 'Kadın,' dedi, 'dünyanın değersiz cicilerini değil, tanrısal zenginliği ara. İçindeki hazineyi ele geçirdikten sonra, dışa dönük ihtiyaçlarının her zaman karşılandığını göreceksin,' dedi ve şöyle ekledi, 'Ruhsal oğullarımdan biri sana gerekenleri sağlayacak.'

"Doğal olarak, gurumun sözleri gerçekleşti; bir mürit, bizim ailemiz için önemli bir miktarda para bıraktı."

Kaşi Moni'ye, bu harikulade deneyimlerini benimle paylaştığı için teşekkür ettim.[236] Ertesi gün onun evine geri dönüp, Tincouri ve Ducouri Lahiri'yle birkaç saat felsefi bir söyleşi yapma zevkini yaşadım. Hindistan'ın büyük yogisinin bu iki aziz oğlu, onun yüce ayak izlerini yakından takip etmişlerdir. Her ikisi de hoş, uzun boylu, iri yapılı, bol sakallı, yumuşak sesliydiler ve hareketleri eski türden bir cazibe barındırıyordu.

Lahiri Mahasaya'nın tek kadın müridi karısı değildi; annemin de içinde bulunduğu yüzlerce kadın müridi vardı. Bir gün, bir kadın çela gurudan bir fotoğrafını istemiş. Usta ona basılı bir resim vermiş ve şöyle demiş, "Eğer bunu bir korunma aracı olarak kabul edersen, öyle olur; yoksa bu sadece bir fotoğraftır."

Birkaç gün sonra bu kadın ve Lahiri Mahasaya'nın gelini, arkasında gurunun fotoğrafının asılı olduğu bir masada *Bahagavad-Gita*'yı incelemektelermiş. Aniden, şimşeklerin çaktığı büyük bir fırtına kopmuş.

"Lahiri Mahasaya, bizi koru!" diye bağıran kadınlar resmin önünde diz çökmüşler. Masada duran kitaba yıldırım düşmüş fakat iki kadına hiçbir şey olmamış.

" Sanki, kavurucu sıcağı savuşturmak için etrafıma buzdan bir tabaka yerleştirilmiş gibi hissettim," diye anlatmış çela.

Lahiri Mahasaya, bir kadın mürit olan Abhoya'yla ilgili iki mucize gerçekleştirmiş. Bir gün, Abhoya ve Kalküta'lı bir avukat olan kocası, guruyu ziyaret etmek için Banaras'a doğru yola çıkmışlar. Trafik yoğun olduğundan bindikleri fayton gecikmiş; Kalküta'daki Haura ana istasyonuna vardıklarında duydukları ses Banaras treninin kalkış düdüğüymüş.

Abhoya, bilet gişesinin yanında durmuş.

"Lahiri Mahasaya, sana treni durdurman için yalvarıyorum!" diye dua etmiş sessizce. "Seni görmem bir gün daha gecikirse, bu acıya dayanamam."

Horuldanıp duran trenin tekerlekleri kendi çevrelerinde dönmeye devam etmiş fakat ileri doğru hiçbir hareket oluşmamış. Makinist ve yolcular, olan biteni anlamak için platforma inmişler. Bir İngiliz demiryolu memuru Abhoya ve kocasına doğru yaklaşmış. Meslektaşlarının aksine, memur kendiliğinden hizmette bulunmak istemiş. "Babu," demiş, "parayı bana verin. Siz trene binerken ben sizin yerinize bilet alırım."

Evli çift biletleri alıp yerlerine yerleşir yerleşmez, tren yavaşça ileri doğru hareket etmiş. Trenin başta neden durduğunu, şimdiyse nasıl hareket ettiğini hiç anlamayan makinist ve yolcular panik içinde trene atlamışlar.

Lahiri Mahasaya'nın Banaras'taki evine vardıklarında, Abhoya sessizce ustanın önde secde etmiş ve ayaklarına dokunmaya çalışmış.

"Kendine gel, Abhoya," demiş usta. "Nasıl olur da beni rahatsız etmeye kalkışabilirsin! Sanki buraya bir sonraki trenle gelemez miydin!"

Abhoya, Lahiri Mahasaya'yı bir başka önemli olayda daha ziyaret etmiş. Bu defa bir tren için değil, bir leylek için müdahalede bulunmasını istemiş.

"Sana yalvarıyorum, lütfen dokuzuncu çocuğumun yaşaması için beni kutsa," demiş. "Sekiz bebeğim oldu; hepsi de doğduktan kısa süre sonra öldü."

Usta sevgiyle gülümsemiş. "Gelecek olan çocuğun yaşayacak. Lütfen söyleyeceklerimi dikkatle uygula. Bir kız olacak olan bebek, geceleyin doğacak. Yağ lambasının şafağa kadar yanar vaziyette kalmasına dikkat et. Sakın uykuya dalıp ışığın sönmesine izin verme."

Tam her şeyi bilen gurunun önceden görmüş olduğu gibi, bir gece Abhoya'nın bir kızı olmuş. Abhoya, dadıya, lambanın yağını sürekli olarak dolu tutmasını söylemiş. Her iki kadın da bu önemli nöbeti sabahın erken saatlerine kadar tutmuşlar fakat sonunda uyuyakalmışlar. Lambanın yağı neredeyse bitmek üzereymiş; zayıf ışık, titremeye başlamış. Ya-

tak odasının kapısının mandalları açılmış ve kapı büyük bir gürültüyle çarpmış. Kadınlar sıçrayarak uyanmışlar. Şaşkınlık içindeki gözlerinin önünde Lahiri Mahasaya'nın şekli belirmiş.

"Abhoya bak, lambanın ışığı neredeyse tükendi!" Usta, dadının doldurmak için yerinden fırladığı lambayı gösteriyormuş. *Işık yeniden iyice* parlamaya başlar başlamaz, usta kaybolmuş. Kapı kapanmış; mandallar, görünür bir aracı olmadan yerlerine takılmış.

Abhoya'nın dokuzuncu çocuğu yaşadı; 1935 yılında sorduğumda, kız hâlâ hayattaydı.

Lahiri Mahasaya'nın müritlerinden biri olan saygıdeğer Kali Kumar Roy, bana ustayla geçirdiği yaşamının birçok büyüleyici ayrıntısını anlattı.

"Sık sık ustanın Banaras'taki evinde, her defasında haftalarca konuk olurdum," dedi Roy bana. "Azizlere benzeyen pek çok insanın, *dandi svami*lerin, gecenin sessizliğinde gelip ustanın ayaklarında oturduğunu gördüm.[237] Bazen onunla meditasyon ve felsefeyle ilgili bazı noktalarda görüşme yaparlardı. Kendilerini yücelmiş hisseden konuklar, şafak söktüğünde giderlerdi. Ziyaretlerim boyunca, Lahiri Mahasaya'nın bir kere bile yatıp uyuduğunu görmedim.

"Usta'yla birlikteliğimin ilk zamanlarında, patronumun direnmesiyle uğraşmak zorunda kalıyordum," diye devam etti Roy. "Adam iyice materyalizme batmıştı."

" 'Çalışanlarımın arasında dinî fanatikler istemem,' diye alay ederdi. 'Eğer bir gün senin şarlatan gurunla tanışırsam, ona hiç unutmayacağı birkaç söz söyleyeceğim.'

"Bu tehdit, benim düzenli programımı engellemede başarılı olamamıştı; hemen her akşamı gurumun huzurunda geçiriyordum. Bir akşam patronum beni takip etti ve kaba bir şekilde oturma odasına daldı. Hiç şüphesiz daha önceden söz verdiği şeyleri söylemeye niyetlenmişti. Adam bir yere oturur oturmaz Lahiri Mahasaya, yanında bulunan on iki kadar müritten oluşmuş gruba şöyle dedi:

" 'Sizler bir resim görmek ister misiniz?'

"Biz başımızı eğerek kabul ettikten sonra, bizden odayı karartmamızı istedi. 'Bir daire şeklinde birbirinizin arkasında oturun,' dedi, 've herkes ellerini, kendi önünde bulunanın gözlerinin üzerine koysun.'

"Her ne kadar gönülsüzce olsa da, patronumun da ustanın talimatına uyduğunu görmek beni şaşırtmamıştı. Birkaç dakika sonra, Lahiri Mahasaya bizlere ne gördüğümüzü sordu.

" 'Efendim,' diye cevap verdim, 'güzel bir kadın beliriyor. Üzerinde kır-

mızı bordürlü bir *sari* var ve bir *kulkas* bitkisinin yanında duruyor.' Diğer bütün müritler de benimkiyle aynı tasviri yaptılar. Usta benim patronuma döndü. 'Kadını tanıdın mı?'

" 'Evet.' Hiç şüphesiz adam, kendi doğasına yeni gelen bazı duygularla mücadele ediyordu. 'İyi bir karım olduğu halde, bu kadın uğruna deliler gibi para harcıyorum. Buraya geliş nedenimden dolayı çok utanıyorum. Beni affedip, müridin olarak kabul eder misin?'

" 'Eğer altı ay boyunca doğru bir hayat sürdürürsen, seni kabul edeceğim.' Usta ekledi, 'Aksi halde, seni inisiye edemeyeceğim.'

"Patronum üç ay boyunca günah işlemekten sakındı; fakat sonra, kadınla kurduğu eski ilişkisine geri döndü. İki ay sonra ise, öldü. Böylece ben de gurumun, adamın inisiye edilmesinin olanaksızlığı hakkında, üstü kapalı olarak yaptığı kehâneti anladım.

Lahiri Mahasaya'nın, Trailanga Svami adında, üç yüz yaşını aşkın olduğu söylenen ünlü bir arkadaşı varmış. İki yogi sık sık oturup birlikte meditasyon yaparlarmış. Trailanga'nın şöhreti o kadar yayılmıştır ki, çok az Hindu onun hayretler veren mucizelerini anlatan herhangi bir hikâyenin doğruluğundan şüphe eder. Eğer İsa dünyaya dönüp, tanrısal güçlerini sergileyerek New York sokaklarında dolaşsaydı, halkta, Trailanga'nın yıllar önce Banaras'ın kalabalık sokaklarından geçerken yarattığı hayret ve hayranlığın aynını yaratırdı. Trailanga, Hindistan'ın, zamanın erozyonuna karşı sağlam durmasını sağlayan *siddha*lardan (mükemmel varlıklardan) biriydi.

Birçok defaa *svami*nin hiçbir rahatsızlık hissetmeden en öldürücü zehirleri içtiği görülmüş. Bazıları hâlâ yaşamakta olan binlerce insan, Trailanga'nın Ganj'da yüzdüğünü görmüş. Günlerce suyun üzerinde oturur veya çok uzun süreler boyunca dalgaların altında saklı kalırmış. Manikarnika Ghat'taki alışılmış görüntülerden biri, *svami*nin kıyıdaki kayalar üzerinde, Hindistan'ın merhametsiz güneşine tamamen sergilenmiş hareketsiz bedeniymiş.

Trailanga'nın bu hünerleri sergilemekteki amacı, insanlara hayatın, oksijene veya bazı çevre şartlarına ve önlemlere bağlı olması gerekmediğini öğretmekti. Ustanın bedeni suyun üstünde de olsa altında da, güneşin sert ışınlarına meydan okusa da okumasa da, o, tanrısal bilinçlilikte yaşadığını kanıtlamıştı: Ölüm, ona dokunamıyordu.

Yogi, sadece ruhsal olarak değil, fiziksel olarak da çok gelişmişti. Ağırlığı yüz elli kilonun üstündeydi: Yaşadığı her yıl için yarım kilo! Olayın gizemini daha artıran yön ise, *svami*nin çok ender olarak bir şeyler yemesiymiş. Fakat bir usta, eğer genellikle sadece kendisi tarafından bilinen süptil ve özel bir amaç için bir uygulama yapmak istiyorsa, alışılmış sağ-

lık kurallarını kolaylıkla hiçe sayabilir.

Evrensel *mayanın* rüyasından uyanmış ve bu dünyanın, Tanrısal Zihin'deki bir fikir olduğunu idrak edebilmiş olan büyük azizler, bedenleriyle her istediklerini yapabilirler; çünkü onun sadece, üzerinde değişiklik yapılabilecek, yoğunlaşmış veya dondurulmuş bir enerji biçimi olduğunu bilirler. Günümüz fizikçilerinin, maddenin pıhtılaşmış enerjiden başka bir şey olmadığını anlamaya daha yeni başlamış olmalarına karşın, aydınlanmış ustalar, maddeyi kontrol edebilmek alanında, teoriden pratiğe çoktan geçmişlerdir.

Trailanga, hep çıplak dolaşırmış. Banaras'ın yorgun düşmüş polisi, ona sorunlu bir çocukmuş gibi davranırmış. *Svami*, doğal halindeyken, aynı Cennet bahçesindeki Adem gibi, çıplaklığının bilincinde değilmiş. Polis ise bu gerçeğin oldukça bilincindeymiş ve *svamiyi* tutup, gayrı resmi olarak hapse atmışlar. Derken beklenmedik bir sıkıntı baş göstermiş: Kısa bir süre sonra, Trailanga'nın devasa bedeni, her şeyi yerli yerinde, hapishanenin damında görülmüş. Hücresi hâlâ sıkıca kilitli olduğundan, nasıl kaçtığı hakkında hiçbir ip ucu elde edilememiş.

Cesareti kırılmış polis memurları bir kez daha görevlerini yerine getirip *svamiyi* hücresine kapatmışlar. Bu defa, hücrenin önüne bir de gardiyan dikmişler. Bir kez daha, Haklı'nın önünde sıradan güç hiçbir şey yapamamış: kısa bir süre sonra usta, damda yine kayıtsızca geziniyormuş.

Adalet Tanrıçası'nın gözleri bağlıdır; Trailanga'yla ilgili olayda yenik düşen polis, Tanrıça'nın örneğini takip etmeye karar vermiş.

Büyük yoginin, sürekli ve alışılmış bir sessizliği varmış.[238] Yuvarlak bir yüzü ve fıçıya benzeyen dev bir midesi olmasına rağmen, Trailanga çok seyrek yemek yermiş. Yemek yemeden geçirdiği haftalardan sonra orucunu, müritler tarafından kendisine sunulan kaplar dolusu, kesilmiş sütle bozarmış. Bir defasında bir şüpheci, Trailanga'nın şarlatan olduğunu ortaya çıkarmaya karar vermiş. Svaminin önüne, geniş bir kova dolusu, duvarları boyamaya yarayan badana kireci koymuş.

"Usta," demiş maddesel dünyadan başka bir şeye inanmayan adam alaylı bir saygıyla, "size biraz kesilmiş süt getirdim. Lütfen bunu için."

Trailanga, hiç tereddüt etmeden litrelerce yakıcı kireci, son damlasına kadar içmiş. Birkaç dakika sonra, kötü adam, ıstırap içinde yere düşmüş.

"Yardım et, Svami. Yardım et!" diye bağırmış. "Yanıyorum! Lütfen benim şeytanca hareketimi bağışla!"

Büyük yogi, geleneksel sessizliğini bozmuş. "Alaycı," demiş, "bana zehir sunduğun zaman, benim hayatımın seninkiyle bir olduğunu fark etmedin. Tanrı'nın, yaradılıştaki her atomda olduğu gibi midemde de varolduğunu biliyor olmasaydım, kireç beni öldürebilirdi. Artık bumerangın

31. Bölüm Notları

235 "O, sadece Tanrı için, karısı ise ondaki Tanrı için." Milton.

236 Saygıdeğer Anne, 25 Mart 1930'da, Banaras'ta öldü.

237 Adete göre, *Brahma-danda*'nın ("Brahma'nın Değneği") bir simgesi olarak bir *danda* (Bambu değneği) taşıyan özel bir keşiş düzeninin üyeleri. İnsan bedenindeki *Brahma-danda*, omuriliktir. Beyin ve omuriliğe ait yedi merkezin uyandırılması, Sonsuz'a giden doğru yolu teşkil eder.

238 Svami bir muni, yani mauna imiş, diğer bir deyişle ruhsal sessizlik uygulayan bir keşişmiş. Sanskrit'deki muni kelimesi, Yunanca'da "tek, yalnız" anlamına gelen monos kelimesine benzer. İngilizcede'ki *monk* (keşiş) ve *monism* (bircilik, monizm) kelimeleri de bu Yunanca kökten gelmektedir.

239 Bu olayı: II. Krallıklar 2:19-24'da anlatılan olayla karşılaştırabiliriz: Elişa, Eriha'da "sulara şifa verme" mucizesini gerçekleştirdikten sonra, bir grup çocuk onunla alay eder. "Ve ormandan iki dişi ayı çıktı ve onlardan kırk iki çocuğu yırttılar."

240 Romalılara Mektup 12: 19

241 Luka 19:37-40

242 Trailanga'nın veya diğer büyük ustaların hayatları bize, İsa'nın kelimelerini hatırlatır: "İman edenlerle birlikte görülecek belirtiler şunlardır: Benim adımla [İsa Bilinçliliği] şeytanları kovacaklar, yeni dillerle konuşacaklar, yılanları elleriyle tutacaklar ve öldürücü bir zehir içseler bile, bundan zarar görmeyecekler; ellerini hastaların üzerine koyacaklar, hastalar da iyileşecek." Markos 16: 17-18.

243 *Jiu*, saygıyı ifade eden *ji* ekinin, Bengalce karşılığıdır.

ŞANKARİ MAİ JİU

Bir yogini (kadın yogi); Trailanga Svami'nin müridi. Şankari burada, (Rançi'deki YSS okulundan üç temsilciyle birlikte), Hardvar'da 1938 yılında yapılan Kumbha Mela'dayken görülmektedir. Yogini o zaman, 112 yaşındaydı.

32. BÖLÜM

Rama Diriltiliyor

"...Lazar adında bir adam hastalanmıştı[. . .] İsa bunu işitince, 'Bu hastalık ölümle sonuçlanmayacak ama, Tanrı'nın yüceliğine ve dolayısıyla Tanrı Oğlu'nun yüceltilmesine yarayacak,' dedi."[244]

Güneşli bir günün sabahında Sri Yukteswar, Serampore'daki inziva evinin balkonunda Hıristiyan yazıtlarını yorumlamaktaydı. Kendisini dinleyenler arasında, Usta'nın birkaç müridiyle birlikte ben ve Rançi öğrencilerinden küçük bir grup vardı.

"Bu bölümde İsa kendisine Tanrı Oğlu diyor. Her ne kadar Tanrı'yla gerçek bir bütünlük içinde idiyse de, buradaki sözünün kişisellikten uzak ve derin bir anlamı var," diye açıkladı gurum. "Tanrı Oğlu, insandaki İsa Bilinçliliği veya Tanrısal Bilinçliliktir. Hiçbir ölümlü, Tanrı'yı yüceltemez. İnsanın Yaradan'ına karşı, ancak O'nu arayarak saygı gösterebilir; insan, bilmediği bir Soyutlama'yı yüceltemez. Azizlerin başlarının çevresindeki 'hale' veya parıltı, onların Tanrı'ya hürmet edebilme kapasitelerinin sembolik bir göstergesidir."

Sri Yukteswar, Lazarus'un diriltilişinin muhteşem hikâyesini okumaya devam etti. Hikaye bitince Usta, dizine koyduğu kutsal kitap açık vaziyette, uzun bir sessizliğe gömüldü.

"Ben de benzeri bir mucize görmek şerefine eriştim." En sonunda gurum tatlı olduğu kadar heybetli bir dille konuşmuştu. "Lahiri Mahasaya, ölen bir arkadaşımı diriltmişti."

Yanımdaki genç çocuklar derin bir ilgiyle gülümsediler. Benim de içimde, sadece felsefeden değil, özellikle Sri Yukteswar'ın gurusuyla yaşadığı harikulade deneyimlerle ilgili anlattığı herhangi bir hikâyeden zevk alacak kadar küçük bir çocuk vardı.

"Arkadaşım Rama ve ben, sürekli olarak birlikteydik," diye başladı Usta. "Rama utangaçtı ve inzivayı seven biriydi, dolayısıyla gurumuz Lahiri Mahasaya'yı, gece yarısıyla şafak vakti arasındaki saatlerde ziyaret etmeyi tercih ederdi; çünkü o saatlerde, gündüz vakti gelen mürit kalabalığı kalmamış olurdu. Rama'nın en yakın arkadaşı ben olduğumdan, bana kendi derin ruhsal deneyimlerinden birçoğunu birer sır olarak anlatırdı. Onun kusursuz arkadaşlığı bana ilham verirdi." Canlanan anılar, gurumun yüzüne yumuşak bir ifade kazandırmıştı.

"Rama aniden, ağır bir denemeye tâbi tutuldu," diye devam etti Sri Yukteswar. "Asya kolerasına yakalandı. Ustamız, ciddi bir hastalık söz ko-

nusu olduğunda doktorlardan faydalanmaya asla karşı çıkmadığı için, iki uzman çağırıldı. Bir taraftan hastalanmış olan arkadaşıma bakmak için çılgın gibi koşuşurken, içimden de yardım etmesi için Lahiri Mahasaya'ya derin dualar ediyordum. Hızla gurunun evine gittim ve hıçkırıklar içinde olanları anlattım.

" 'Doktorlar Rama'yla ilgileniyorlar. İyileşecek.' Gurum neşeyle gülümsedi.

"Rahatlamış bir durumda arkadaşımın başucuna döndüğümde, onun neredeyse ölmek üzere olduğunu gördüm.

"Doktorlardan biri bana, üzgün olduğunu belirten bir hareketle, 'Ancak bir iki saat daha dayanabilir,' dedi. Bir kez daha, koşarak Lahiri Mahasaya'ya gittim.

"'Doktorlar dürüst ve dikkatli insanlardır. Eminim Rama iyileşecek.' Usta, neşeli bir şekilde beni geri gönderdi.

"Rama'nın evine vardığımda iki doktorun da gitmiş olduğunu gördüm. Biri bana bir not bırakmıştı: 'Elimizden geleni yaptık fakat arkadaşınızın durumu ümitsizdir.'

"Arkadaşım tam anlamıyla ölmekteydi. Lahiri Mahasaya'nın sözlerinin nasıl olup da gerçekleşmediğini anlayamıyordum ve Rama'nın hayatının hızla kayıp gittiğini görmek zihnimde durmadan 'Artık her şey bitti.' düşüncesini uyandırıyordu. Böylece, iman ve kuşku dalgaları arasında gidip gelirken, arkadaşıma yardım etmek için elimden geleni yaptım. Son bir gayretle doğrulup şöyle bağırdı:

"'Yukteswar, Usta'ya koş ve benim gittiğimi söyle. Ondan, son merasimlerden önce bedenimi kutsamasını rica et.' Bu kelimelerden sonra Rama derin bir şekilde iç çekti ve ruhunu teslim etti.[245]

"Yatağının yanında bir saat kadar ağladım. Her zaman sükûneti sevmiş olan Rama, şimdi ölümün mutlak sükûnetine erişmişti. O sırada başka bir mürit geldi; ondan, ben dönene kadar evde kalmasını rica ettim. Yarı bilinçsiz ve yorgun bir şekilde, tekrar guruma gittim.

" 'Şimdi Rama nasıl?' Lahiri Mahasaya'nın yüzü bir tebessümle kaplıydı.

"İçimdeki duyguların sonucu olarak, 'Efendim, kısa bir süre sonra nasıl olduğunu göreceksin,' diye düşünmeden konuştum. 'Birkaç saat içinde, yakılma yerine götürülmeden önce onun bedenini göreceksin.' Kendimi tutamadım ve açıkça inlemeye başladım.

" 'Yukteswar, kendine hâkim ol. Sakince otur ve meditasyon yap.' Gurum *samadhi*ye çekildi. Tüm öğlenden sonra ve gece, kesintisiz bir sessizlik içinde geçti; iç huzuruma yeniden kavuşmak için başarısızca çaba sarf

ettim.

"Gün doğarken, Lahiri Mahasaya bana teselli eden gözlerle baktı. 'Görüyorum ki hâlâ tedirginsin. Niçin dün bana, Rama'ya ilaç gibi elle tutulur bir yardım vermemi beklediğini açıklamadın?' Usta, içinde ham hintyağı olan kâse şeklindeki bir lambayı işaret etti. 'Küçük bir şişeye, lambadaki yağdan doldur; Rama'nın ağzına yedi damla damlat.'

" 'Efendim,' diye karşı çıktım. 'Rama, dün öğleden beri ölü. Artık yağ ne işe yarar?'

" 'Boş ver, sen sadece dediğimi yap.' Gurumun neşeli ruh halini anlayamıyordum; ben hâlâ, arkadaşımı kaybetmiş olmanın büyük üzüntüsü içindeydim. Küçük bir miktar yağ alıp, Rama'nın evine doğru yola koyuldum.

"Arkadaşımın katı bedeni, ölüm tarafından kilitlenmişti. Dehşetli görünüşüne fazla önem vermemeye çalışarak, sağ elimin işaret parmağıyla dudaklarını araladım ve tıpanın da yardımıyla, sol elimle yağı, sıkılmış dişlerinin üzerine damla damla akıtmayı başardım. Yedinci damla soğuk dudaklarına değer değmez, Rama şiddetli bir şekilde titredi. Şaşkın bir vaziyette ayağa kalkarken, başından ayağına kadar bütün kasları titreşiyordu.

" 'Lahiri Mahasaya'yı bir ışık seli içinde gördüm!' diye bağırdı. 'Güneş gibi parlıyordu. "Kalk, uykunu terk et," diye emretti bana. "Yukteswar'la birlikte beni görmeye gelin."'

"Rama üstünü giyinip, o öldürücü hastalıktan sonra, gurumuzun evine yürüyecek kadar güçlü gözüktüğünde, gözlerime inanamadım. Oraya vardığımızda, şükran gözyaşları içinde, Lahiri Mahasaya'nın ayaklarına kapandı.

"Usta, neşe içinde kendinden geçmişti. Bana bakan gözleri muzipçe parıldıyordu.

" 'Yukteswar,' dedi, 'hiç şüphesiz bundan sonra yanında bir şişe hintyağı taşımayı ihmal etmeyeceksin. Ne zaman bir ceset görürsen, sadece yağı ver yeter. Baksana, yedi damlacık lamba yağı mutlaka Yama'nın gücünü şaşırtacaktır!'[246]

" 'Guruji, benimle eğleniyorsun. Anlamıyorum; lütfen hatamın nerede olduğunu bana göster.'

" 'Sana iki kere Rama'nın iyileşeceğini söyledim; yine de sen bana tamamen inanamadın,' diye açıkladı Lahiri Mahasaya. 'Ben doktorların onu iyileştirebileceklerini kastetmedim; sadece olayla ilgilendiklerini söyledim. Hekimlerin işlerine karışmak istemedim; onlar da yaşamalılar.' Gurum, neşe içinde çınlayan bir sesle ekledi, 'Her şeye gücü yeten *Paramatma*'nın, hekim olsun olmasın herkesi iyileştirebileceğini asla unutma.'[247]

" 'Hatamı görüyorum,' diye kabul ettim vicdan azabı çekerek. 'Artık senin basit sözlerinin, tüm evreni bağladığını biliyorum.' "

Sri Yukteswar, insana huşu veren hikâyesini bitirdiğinde, Rançi delikanlılarından biri, bir çocuktan gelmesi hayli doğal olan bir soru yöneltti.

"Efendim," dedi, "niçin gurunuz hintyağı gönderdi?"

"Yağ vermenin özel bir anlamı yoktu, yavrum. Ben maddî bir şey umduğumdan Lahiri Mahasaya, benim imanımı daha da uyandırmak için, nesnel bir simge olarak yakında bulunan yağı seçti. Usta, Rama'nın ölmesine izin verdi çünkü ben kısmen şüphe etmiştim. Fakat yüce guru, müridin iyi olacağını söylemesinden dolayı, şifa olayının gerçekleşeceğini biliyordu; Rama'yı, genellikle nihaî olan ölümden kurtarması gerekmesine rağmen!"

Sri Yukteswar küçük grubu gönderdi ve hemen önündeki battaniyeye oturmamı işaret etti.

"Yogananda," dedi her zamanki ciddi tavrıyla, "doğduğundan beri etrafın hep Lahiri Mahasaya'nın doğrudan müritleriyle çevrili. Büyük usta, yüce yaşamını kısmen inzivada geçirdi ve kendisini izleyenlerin, onun öğretileri etrafında bir organizasyon kurmalarına izin vermeyi değişmez bir şekilde reddetti. Bununla beraber, önemli bir de kehanette bulundu:

"'Benim ölümümden yaklaşık elli yıl sonra,' dedi, 'Batı'da, yogaya karşı uyanacak derin bir ilgiden dolayı, benim hayatımın bir hikâyesi yazılacak. Yoga çağrısı, küreyi saracak. Bu çağrı, insan kardeşliğinin kurulmasına yardımcı olacak: Bu kardeşlik, insanlığın, Tek Baba'yı doğrudan algılamasına dayanan bir birlik olacak.'

"Oğlum Yogananda," diye devam etti Sri Yukteswar, "bu çağrının yayılmasında ve o kutsal hayatın yazılmasında, sana düşeni yapmalısın."

1945 yılında, Lahiri Mahasaya'nın 1895'teki ölümünden sonra geçen elli yıl tamamlandı ve aynı yıl, bu elinizdeki kitabın tamamlandığı yıl oldu. 1945 senesinin aynı zamanda, tarihte devrim yaratan atomik enerjilerin devri olan yeni bir çağı başlatmış olduğu rastlantısı beni hayretler içerisinde bırakıyor. Fiziksel gücün sürekli olarak kullanılmasının tüm insanlığı sorunlarla karşı karşıya bırakmaması için, bütün değerli zihinler, daha önce hiçbir zaman olmadığı kadar önem vererek barış ve kardeşlik sorunlarına yönelmiş durumda.

Her ne kadar insan ırkının eserleri zamanın veya bombaların etkisiyle iz bırakmamacasına yok olursa da, güneş asla yörüngesini şaşırmaz; yıldızlar değişmeyen nöbetlerini tutmaya devam eder. Kozmik yasa durdurulamaz veya değiştirilemez ve insan, onunla kendisi arasında bir uyum sağlasa iyi olur. Ya evren kudrete karşı gelirse, ya güneş göklerdeki savaşından vazgeçip, görevini yapması gereken zamanda yıldızların zayıf et-

kilerine izin vermek için çekilirse, o zaman bizim saldırı tehditlerimiz ne işe yarar? Bu tehditler sonucunda herhangi bir huzur elde edilebilir mi? Evrensel kirişleri ayakta tutan gaddarlık değil, iyi niyettir; barış içindeki bir insanlık, sayısız zafer meyvesini tadabilecektir ki bu meyvelerin lezzeti, kan toprağında yetiştirilenlerinkinden daha tatlıdır.

Geçerli olan Uluslar Birliği, insan kalplerinden oluşan doğal ve isimsiz bir cemiyet olacaktır. Dünyevî kederlerin geçirilebilmesi için ihtiyaç duyulan engin sevgiler ve zekice kavrayışlar, insani farklılıkların zihinsel olarak basitçe göz önüne alınmasından değil, insanların en derin şekilde bir olduğu—Tanrı ailesi bilgisinden doğacaktır. Yoga, Tanrısal olanla kişisel paylaşıma girebilme bilimi, her ülkedeki her insana, dünyanın en yüksek ideali olan 'kardeşlik aracılığıyla barış'ın idrak edilmesine yardımcı olacak şekilde yayılsın.

Her ne kadar Hindistan, diğer tüm ülkelerden daha eski bir medeniyete sahipse de, ayakta kalmasındaki başarının hiçbir şekilde bir rastlantı olmayıp, Hindistan'ın her nesilde ortaya çıkan çok güçlü insanları aracılığıyla aktarmış olduğu, ebedî gerçeklere bağlılığının mantıksal sonucu olduğuna, çok az tarihçi dikkat çekmiştir. Var olmanın dimdik devamlılığı ve çağlar önündeki (tozlu akademisyenler bize bu çağların gerçekten kaç tane olduğunu söyleyebilir mi?) değişmezliğiyle, Hindistan, zamanın meydan okuyuşu karşısında herhangi bir halkın verebileceği en değerli yanıtı vermiştir.

İbrahim'in, Tanrı'dan, içinde on namuslu insan bulunursa Sodom şehrinin kurtulmasını rica ettiği ve "On kişinin hatırı için bağışlayacağım," şeklinde Tanrısal bir Cevap aldığı Tevrat hikâyesi, Hindistan'ın unutulmaktan kaçabilişinin ışığında yeni bir anlam kazanır.[248] Bir zamanlar Hindistan'ın çağdaşı olan, Eski Mısır, Babil, Yunan, Roma gibi savaş sanatlarında yetenekli ve kudretli imparatorluklar bugün tarihe karışmıştır.

Tanrı'nın cevabı açıkça göstermektedir ki bir ülke, maddî kazançlarıyla değil, üstün nitelikli insanlarıyla yaşar.

Bırakın tanrısal sözcükler, daha yarısı yeni bitmişken iki kere kanlar içinde kalmış olan bu yirminci yüzyılda tekrar duyulsun: Rüşvet Kabul Etmeyen Hakim'in gözlerinde gerçekten harika olan on insan ortaya çıkarabilen hiçbir ulus, sönmeyecektir.

Bu tür inançlara önem veren Hindistan, bu hareketiyle hiç de akılsızca davranmadığını, Zaman'ın binlerce kurnazlığına rağmen kanıtlamıştır. Lahiri Mahasaya ve Sri Yukteswar gibi İsa benzeri çağdaş bilgeler, Tanrı'yı idrak etme bilimi olan yoga bilgisinin, insanın mutluluğu ve ulusların daha uzun yaşamaları için vazgeçilmez olduğunu duyurmak amacıyla ortaya çıkmaktadırlar.

Lahiri Mahasaya'nın hayatı ve evrensel doktriniyle ilgili bugüne kadar çok az bilgi basılmıştır.[249] Otuz yıl boyunca, Hindistan, Amerika ve Avrupa'da, onun insanı özgürlüğe kavuşturan yoga mesajına karşı yoğun ve samimi bir ilgi gösterildiğini gördüm; aynı kendisinin de önceden söylemiş olduğu gibi, ustanın hayatının yazılı bir hikâyesinin bulunması, çağdaş yogilerin yaşamları hakkında pek az şey bilinen Batı'da artık gerekli olmuştur.

Lahiri Mahasaya 30 Eylül 1828'de, eski bir soydan gelen dindar bir Brahmin ailesinde doğmuş. Doğum yeri, Bengal, Krişnanagar yakınında, Nadia bölgesindeki Ghurni köyüymüş. Saygıdeğer Gaur Mohan Lahiri'nin (ki ilk karısı, üç çocuk dünyaya getirdikten sonra, bir hac ziyareti esnasında ölmüş) ikinci karısı Muktakaşi'nin tek oğluymuş. Annesi, Lahiri'nin çocukluk yıllarında ölmüş. Anne hakkında, şu anlamlı gerçek dışında çok az bilgi sahibiyiz: Kadın, yazıtlarda "Yogilerin Kralı" olarak gösterilen Şiva'nın ateşli bir inananıymış.[250]

Uzun ismi Şyama Çaran Lahiri olan çocuk ilk yıllarını, ailesinin Ghurni'deki evinde geçirmiş. Üç ya da dört yaşlarındayken sık sık bedeni tamamen kumlarla örtülü ve başı dışarda kalacak şekilde belirli bir yoga pozisyonunda otururken görülürmüş.

1833 yılının kış aylarında, Calangi Nehri yatağını değiştirip Ganj'ın derinliklerinde kaybolunca, Lahiri malikânesi yok olmuş. Lahiriler tarafından yaptırılan Şiva tapınaklarından biri de, aile eviyle birlikte nehirde kaybolmuş. Bir mürit, Şiva'nın taştan heykelini bir girdaptan kurtarıp, bugün çok iyi bilinen Ghurni Şiva Tapınağı adındaki yeni bir tapınağa koymuş.

Gaur Mohan Lahiri ve ailesi, Ghurni'den ayrılıp Banaras'a yerleşmişler ve baba orada da hemen bir Şiva tapınağı inşa etmiş. Ev işlerini *Veda* ilkeleri doğrultusunda, ayin tarzında düzenli ibadetler, hayır işleri ve yazıtlarla ilgili çalışmalar yaparak yürütürmüş. Bunun yanında, doğru ve açık fikirli biri olan Gaur Mohan Lahiri, modern fikirlerin yarattığı faydalı akımları da görmezden gelmemiş.

Küçük Lahiri, Banaras'taki çalışma gruplarından Hintçe ve Urdu dersleri almış. Coy Narayan Goşal tarafından idare edilen bir okula kaydolmuş ve Sanskrit dili, Bengalce, Fransızca ve İngilizce eğitimi görmüş. Kendini *Veda*larla ilgili sıkı bir çalışmaya sokan genç yogi, içlerinde Nag-Bhatta isimli bir Mahratta âliminin de bulunduğu bilgili Brahminlerin yazıtlarla ilgili tartışmalarını büyük bir şevkle dinlermiş.

İyi kalpli, yumuşak huylu ve cesur bir genç olan Şyama Çaran, tüm arkadaşları tarafından sevilirmiş. Güzel hatlara sahip, sağlıklı ve güçlü bedeniyle çevresinde, yüzme ve el becerisi gerektiren dallarda en önde gelen isimmiş.

1846 yılında Şyama Çaran Lahiri, Sri Debnarayan Sanyal'ın kızı Srimati Kaşi Moni'yle evlenmiş. Her şeyiyle tam bir Hintli eş olan Kaşi Moni, evdeki görevlerini neşeyle yerine getirip, bir ev sahibinin konuklara ve fakirlere hizmet etme zorunluluğunu da unutmazmış. Azizlere benzeyen iki erkek çocuk Tincouri ve Ducouri ile iki de kız çocuk, çiftin beraberliğini daha da kutsal hale getirmişler. 1851 yılında, yirmi üç yaşında olan Lahiri Mahasaya, İngiliz hükümetinin Askerî Mühendislik Bakanlığı'na muhasebeci olarak tayin olmuş. Hizmeti süresince birçok kez terfi etmiş. Dolayısıyla o sadece Tanrı'nın gözlerinde bir usta değil, dünya yaşamında alçakgönüllü bir memur olarak rol aldığı küçük insanî dramda da çok başarılıymış.

Mühendislik Bakanlığı çeşitli zamanlarda Lahiri Mahasaya'yı, Gazipur, Mircapur, Naynital, Danapur ve Banaras'taki ofislere tayin etmiş. Babasının ölümünden sonra genç adam, tüm aile fertlerinin sorumluluğunu *üstlenmiş. Onlar için, Banaras* yakınlarında gözden uzak bir köşe olan Garudeşvar Mohulla'da bir ev satın almış.

Lahiri Mahasaya, uğruna bu dünyada tekrar bedenlendiği amacın gerçekleştiğini, otuz üç yaşında *görmüş.*[251] Himalayalar'daki Ranikhet yakınlarında, yüce gurusu Babaji'yle tanışmış ve onun tarafından *Kriya Yoga*'ya inisiye edilmiş.

Bu hayırlı olay sadece Lahiri Mahasaya'yı ilgilendirmez: Usta'nın *Kriya Yoga*'ya inisiye edildiği o ân, tüm insan ırkı için talihli bir ânıdır. Bu vesileyle, uzun zaman önce kaybolmuş olan o en yüce yoga sanatı, tekrar gün ışığına çıkartılmıştır.

Purana hikâyesinde, Ganj nehrinin, sıcaktan kavrulmuş olan Bhagirath'a tanrısal bir yudum sunmak için cennetten dünyaya akmış olduğu gibi, *Kriya Yoga*'nın göksel nehri de, 1861 yılında Himalayalar'ın gizli kalelerinden, insanların tozlu yuvalarına akmaya başlamıştır.[252]

32. Bölüm Notları

[244] Yuhanna 11: 1-4.

[245] Bir kolera kurbanı, aklını ölüm anına kadar korur ve tamamen bilinçlidir

[246] Yama : Ölüm tanrısı.

[247] Kelime anlamı, "Yüce Bilinç."

[248] Tekvin 18: 23-32

[249] Svami Satyananda tarafından Bengali dilinde yazılmış Sri Sri Şyama Çaran Lahiri Mahsaya isimli kısa bir biyografi 1941'de basılmıştır. Lahiri Mahasaya ile ilgili bu kısımda, bu biyografiden birkaç bölüm çevirerek aktardım.

[250] Şiva, Tanrı teslisinden biridir; Bu teslis Brahma, Vişnu ve Şiva'dan oluşur ve görevleri sırasıyla, yaratmak, korumak ve yok etmek-onarmaktır. Mitolojide, "Feragatçilerin Efendisi" olarak tanıtılan Şiva (bazen *Siva* da denir), inananlarına, görülerinde, örülmüş saçlı Derviş Mahadeva ve Kozmik Dansçı Nataraca şeklindeki değişik yönleriyle kendini gösterir.

Tanrı'nın Şiva ya da Yok Eden şeklindeki yönü, birçok zihin için anlaşılması zor bir kavramdır. Puspadanta adlı bir Şiva takipçisinin yazmış olduğu *Mahimnastava* destanında, ozan sızlanarak şöyle sorar: "Niçin dünyaları yarattın, sadece onları yok etmek için mi?" Mahimnastava'nın bir kıtası (Arthur Avalon'un tercümesinden) şöyledir:

"Dünyanın güvenliği, tehlike içinde kalır Sen ayaklarını yere vurduğun anda,

Sen, demir çubuklar kadar güçlü kollarını oynattığında,

Eterdeki yıldızlar darmadağın olurlar.

Senin dalgalanan saçlarınla kamçılanınca, gökler altüst olur.

Gerçekten de Sen, incelikle dans edersin!

Fakat dünyayı kurtarmak için onu altüst etmek -

Bu nasıl bir gizemdir?"

Fakat eski şair şöyle bitirir:

"Benim pek az anlayabilen ve kederlere maruz kalan zihnimle

Senin her türlü sıfatı aşan, ebedî yüceliğin arasındaki fark

Kuşkusuz oldukça büyüktür!"

[251] Sansktrit dilinde dinî bir lakap olan Mahasaya, "geniş zihinli" anlamındadır.

[252] Hinduların kutsal nehri olan Ganga Ana'nın sularının kaynağı, Himalayalar'daki ebedî karlar ve sessizlikler arasındaki buzlu bir mağaradadır. Çağlar boyunca binlerce aziz, Ganj'ın yakınlarında kalmaktan zevk almışlardır; nehrin kıyıları boyunca kutsanmış bir *aura* bırakmışlardır.

Ganj Nehri'nin olağandışı ve belki de eşsiz olan bir özelliği, mikrop tutmamasıdır. Onun değişmek bilmeyen bir biçimde steril olan sularında hiçbir bakteri yaşamaz. Milyonlarca Hindu, hiçbir şekilde zarar görmeden, nehrin sularını hem yıkanmak hem de içmek için kullanır. Bu gerçek, modern bilim adamlarını şaşkınlığa düşürmektedir. Bunlardan biri de, 1946 Nobel Kimya Ödülü sahiplerinden biri olan Dr. John Howard Northrop'tur ve şöyle demiştir: "Ganj'ın yüksek seviyede

kirletildiğini biliyoruz. Fakat buna rağmen Hintliler bu suyu içmekte, içinde yüzmekte ve görünüşe göre hiç etkilenmemektedirler." Dr. Howard, umut içinde eklemektedir: "Belki de nehri steril kılan, bakteriofajdır [bakterileri yok eden virüslerdir]."

Veda'lar, tüm doğal olaylar için referans kaynağıdır. Kendini adamış bir Hindu, Assisili Aziz Fransis'in övgüsünü çok iyi anlar: "Bize bu kadar faydalı, alçakgönüllü, saf ve değerli olan Kızkardeşimiz Su'yu verdiği için, Tanrım yüceltilsin."

33. BÖLÜM

Modern Hindistan'ın Yogi-İsa'sı, Babaji

"Badrinarayan yakınındaki Kuzey Himalayalar'ın sarp ve kayalık uçurumları, hâlâ Lahiri Mahasaya'nın gurusu Babaji'nin canlı varlığıyla kutsanmaktadır. Dünyadan elini eteğini çekerek münzevi bir yaşam süren usta, fiziksel şeklini yüzyıllardır, belki de binlerce yıldır korumaktadır. Ölümsüz Babaji, bir *avatara*dır. Bu Sanskrit kelime, "iniş" anlamına gelir; kökleri ava, "aşağı", ve tri, "geçmek" sözcükleridir. Hindu yazıtlarında, *avatara*, İlahî Vasıf'ın inerek insan bedeni şekline bürünmesi anlamına gelir.

"Babaji'nin ruhsal durumu, insan anlayışının ötesindedir," diye açıkladı Sri Yukteswar bana. "İnsanların cüceleşmiş görüşü, onun yüce yıldızını algılayamaz. Kişi, *avatar*ın hünerlerini hayal edebilmek için boşuna çaba sarfeder. Bu, kavranılamaz."

Upanişad'lar, ruhsal ilerleyişin her evresini dikkatle sınıflandırmıştır. Bir *siddha* ("kusursuzlaşmış varlık"), *civanmukta* ("yaşarken özgürleşmiş") seviyesinden, *paramukta* ("en mükemmel şekilde özgür") seviyesine ilerlemiştir; bu sonuncusu, mayanın esaretinden ve onun reenkarnasyon devirlerinden tamamen kurtulmuştur. Dolayısıyla *paramukta*, çok ender olarak fiziksel bir bedene geri döner; eğer dönerse, o zaman o, dünya üzerindeki yüce kutsayışlar için tanrısal olarak atanmış bir aracı, bir *avatar*dır. Bir *avatar*, evrensel ekonomiden etkilenmez; ışıktan bir görüntü olan saf ve temiz bedeninin Doğa'ya karşı hiçbir borcu yoktur.

Sıradan bir gözlemci, bir *avatar*ın şeklinde olağanüstü hiçbir özellik göremeyecektir; fakat bazen, gölgesi yoktur ve yerde hiç ayak izi bırakmaz. Bunlar, karanlığa ve maddî bağımlılığa karşı kazanılmış bir iç özgürlüğün, dışa vuran, sembolik kanıtlarıdır. Sadece böylesi bir Tanrı-insan, yaşam ve ölümün göreceliklerinin ardında yatan Gerçek'i bilir. Büyük ölçüde yanlış anlaşılmış olan Ömer Hayyam, ölümsüz yazıtı *Rubaiyat*'ta, bu kurtulmuş insanla ilgili şu şarkıyı söyler:

"Ey Hazzımın Ay'ı, solmak bilmeyen
Bak, Cennet'in Ay'ı doğuyor yeniden
Her doğuşunda boşuna arayacaktır beni
Artık o eski Bahçe'de değilim ben!"

"Solmak bilmeyen Haz Ay'ı", Tanrı, ebedî Kutup Yıldızı, gerçek 'asla'dır. "Yeniden doğan Cennet'in Ayı", yineleme yasasıyla bağlanmış olan dışa dönük kozmostur. İranlı bilge, Öz'ünü kavraması sayesinde kendini, zorunlu dünyaya dönüşlerden, sonsuza kadar özgür kılmıştır; bu dünya

Doğa'nın veya *Mayanın* "bahçe"sidir. "Her doğuşunda artık boşuna arayacaktır beni!"[253] Bilge artık o bahçede değildir ve hayranlık uyandıran evren, onu ararken nasıl da hüsrana uğrayacaktır!

İsa, özgürlüğünü başka bir biçimde ifade etmiştir: "O sırada din bilginlerinden biri gelip ona şöyle dedi: 'Usta, nereye gidersen, ben senin ardından geleceğim.' İsa ona, 'Tilkilerin ini, gökte uçan kuşların yuvası var, ama İnsanoğlu'nun başını yaslayacak bir yeri yok' dedi."[254]

Her yerde hazır ve nazır olmanın enginliğine sahip İsa'yı, kendi üstünde bir kemer meydana getiren Ruh'tan başkası gerçekten takip edebilir mi?

Krişna, Rama, Buddha ve Patanjali, eski Hint *avatar*larındandır. Tamil dilinde önemli bir manzum edebiyat, Agastya adındaki Güney Hindistanlı bir *avatar* etrafında meydana getirilmiştir. Hıristiyanlıktan önce de sonra da birçok mucize göstermiş olan Agastya'nın bedenini, bugüne kadar muhafaza ettiğine inanılır.

Babaji'nin Hindistan'daki misyonu, peygamberlerin özel tertiplerini yürütmelerine yardımcı olmaktır. Böylece yazıtlardaki sınıflandırmaya göre, *Mahavatar* (Yüce Avatar) ismine layıktır. Babaji, *Svami Düzeni*ni yeniden organize eden Şankara'ya ve ortaçağda yaşamış ünlü usta Kabir'e yoga inisiyasyonu verdiğini söylemiştir.[255] On dokuzuncu yüzyıldaki en önemli mürit, bildiğimiz gibi, kayıp *Kriya* sanatını yeniden canlandıran Lahiri Mahasaya'dır.

Babaji sürekli olarak İsa'yla bir birliktelik halindedir; birlikte dünyaya, kurtarıcı tesirler yayımlarlar ve bu çağ için, kurtuluşa götüren ruhsal tekniği birlikte planlamışlardır. Biri bedenli diğeri bedensiz, tamamen aydınlanmış olan bu iki ustanın görevi, savaşları, ırk ayrımının doğurduğu nefretleri, mezhep ayrılıklarını ve materyalizmin kötülük bumeranglarını bir kenara bırakmak yönünde uluslara ilham vermektir. Babaji, modern zamanların eğilimlerinin, özellikle de Batı uygarlığının etkisinin ve karmaşıklığının bütünüyle farkındadır ve kişiyi özgürlüğe kavuşturan yoga mesajının Batı'da ve Doğu'da eşit bir şekilde yayılmasının gerekliliğini bilmektedir.

Babaji hakkında hiçbir tarihî veri olmaması bizi şaşırtmamalıdır. Yüce guru, hiçbir çağda açıkça ortaya çıkmamıştır; onun binlerce yıllık planlarında, insanlar tarafında hep yanlış yorumlanan reklam parıltılarına yer yoktur. Tek ve de sessiz Güç olan Yaradan gibi, Babaji de mütevazî bir belirmezlik içinde çalışmaktadır.

İsa ve Krişna gibi büyük peygamberler, dünyaya belli ve harikulade bir amaç için gelirler ve bu görevi yerine getirir getirmez de giderler. Diğer *avatar*lar ise, Babaji gibi, önemli bir tarihî olaydan çok, çağlar boyunca,

insanların yavaş ilerleyen evrimsel gelişmeleriyle ilgili görevler alırlar. Bu tür ustalar her zaman, kendilerini halkın kaba bakışlarından saklarlar ve istedikleri an görünmez olma gücüne sahiptirler. Bu sebeplerden dolayı ve genellikle, müritlerine, kendileri hakkında başka yerde konuşmamalarını öğütlediklerinden, ruhsal açıdan en üst düzeyde olan bazı ustalar, dünya tarafından tanınmamaktadırlar. Ben bu sayfalarda Babaji'nin hayatı hakkında sadece bir fikir vereceğim—yalnızca onun, halka bildirilmesini uygun gördüğü ve faydalı bulduğu birkaç olay anlatılacaktır.

Babaji'nin ailesi veya doğum yeriyle ilgili, tarihçilerin o çok sevdiği sınırlı bilgilerin hiçbiri, asla keşfedilememiştir. Genellikle Hint dilini kullanır fakat her dilde rahatlıkla konuşabilmektedir. Sade bir isim olan Babaji (Saygıdeğer Baba) ismini kabul etmiştir; Lahiri Mahasaya'nın müritleri tarafından kendisine takılan diğer saygı dolu isimler, Mahamuni Babaji Maharaj (Vecit halindeki Yüce Usta), Maha Yogi (Yüce Yogi) ve Trambak Baba veya Şiva Baba'dır (Şiva'nın *avatar*larının isimleri). Tam kurtuluşa ulaşmış bir ustanın soyadını bilmezsek ne fark eder?

"Ne zaman biri saygıyla Babaji'nin ismini anarsa," demiştir Lahiri Mahasaya, "o kişi, o anda, ruhsal bir kutsayışı kendine çeker."

Ölümsüz guru, bedeninde yaşla ilgili hiçbir iz taşımaz; en fazla yirmi beş yaşlarında bir genç gibi görünür. Açık tenli, orta boy ve yapıda olan Babaji'nin güzel ve güçlü bedeni, fark edilebilir bir parlaklık yayar. Koyu renkli gözleri sakin; bakışları yumuşaktır. Uzun, parlak saçları bakır rengindedir. Babaji'nin yüzü bazen Lahiri Mahasaya'nınkine fazlaca benzer. Hatta zaman zaman bu benzerlik o kadar çarpıcı olurmuş ki, Lahiri Mahasaya, hayatının son yıllarında, gencecik görünüşlü Babaji'nin babası sanılabilirmiş.

Benim aziz Sanskrit dili hocam, Svami Kebalananda, bir süre Himalayalar'da Babaji'yle birlikte kalmış.[256]

"Eşsiz usta, beraberindeki grupla birlikte, dağlarda bir yerden diğerine hareket eder," dedi Kebalananda bana. "Küçük takımında iki tane de oldukça ilerlemiş Amerika'lı mürit bulunmaktadır. Babaji, bir yerde belirli bir süre bulunduktan sonra, 'Dera danda uthao.' der (Kampımızı ve değneğimizi kaldıralım). Beraberinde bir *danda* (bambu değnek) taşır. Onun bu sözleri, grubuyla birlikte aniden başka bir yere gitmiş olacağının işaretidir. Her zaman bu astral yolculuk yöntemini kullanmaz; bazen de zirveden zirveye yürüyerek gider.

"Babaji, ancak kendi isterse başkaları tarafından görünebilir veya tanınabilir. Farklı insanlara, küçük farklılıklar içeren şekillerde görünmüş olduğu bilinir—bazen hem sakallı hem bıyıklı, bazen de sakalsız ve bıyıksız. Yaşlanmak veya bozulmak bilmeyen bedeninin yiyeceğe ihtiyacı yoktur; dolayısıyla usta, pek ender olarak bir şeyler yer. Toplumsal bir nezaket so-

nucu, ziyaretine gelen müritlerin getirdiği meyveleri veya sütte ve beyazlatılmış tereyağında pişirilmiş pirinci zaman zaman kabul eder.

"Babaji'yle ilgili hayret verici iki olay tarafımdan bilinmektedir," diye devam etti Kebalananda. "Bir akşam müritleri, kutsal bir *Veda* ayini için yanmakta olan dev bir ateşin çevresinde oturuyorlardı. Guru aniden, yanmakta olan bir odun parçasını yakalayıp, ateşin yanında oturan bir çelanın çıplak omuzuna hafifçe vurdu.

" 'Efendim, bu çok korkunç bir şey!' diye sitem etti orada bulunan Lahiri Mahasaya.

" 'Geçmişten gelen *karma*sının hükmü gereği, gözlerinin önünde kül olana kadar yandığını görmeyi mi yeğlerdin?'

"Babaji, bu kelimelerden sonra, şifa veren elini, *çela*nın şekli bozulmuş omuzunun üstüne koydu. 'Bu akşam seni acı dolu bir ölümden kurtardım. Karmik yasa, senin yanarak hafif bir acı çekmen sayesinde yerine getirilmiş oldu.'

"Başka bir kez, Babaji'nin kutsal çemberi bir yabancının gelişiyle rahatsız edildi. Adam, şaşırtıcı bir beceriyle, gurunun kampının yanındaki hemen hemen ulaşılması imkansız kaya çıkıntısına kadar tırmanmıştı.

"'Efendim, siz yüce Babaji olmalısınız.' Adamın yüzü anlatılamayacak bir saygıyla aydınlanmıştı. 'Aylardır bu ürkütücü uçurumlarda durmadan sizi arıyorum. Beni bir mürit olarak kabul etmeniz için size yalvarıyorum.'

"Yüce gurudan bir yanıt gelmeyince, adam çıkıntının altındaki kayalık kanyonu işaret etti. 'Beni reddederseniz, bu dağdan aşağıya atlarım. Tanrı yolunda sizin rehberliğinizi kazanamazsam, hayatın benim için bir anlamı kalmaz.'

" 'Atla öyleyse,' dedi Babaji duygusuzca. 'İçinde bulunduğun evrim düzeyinden dolayı seni kabul edemem.'

"Adam hemen kendini hızla uçurumdan aşağıya attı. Babaji, şok içindeki müritlere, yabancının bedenini getirmelerini söyledi. Parçalanmış bedenle birlikte geri döndüklerinde usta, elini ölü adamın üzerine koydu. Bir anda, adam gözlerini açtı ve her şeye gücü yeten gurunun ayaklarına kapandı!

" 'Şimdi müritlik için hazırsın.' Babaji, dirilmiş olan müridine sevgi ve sevinçle bakıyordu. 'Zor bir sınavdan, cesurca geçtin.[257] Bir daha ölüm sana dokunmayacak; artık sen de bizim ölümsüz grubumuzdan birisin.' Daha sonra her zamanki hareket sözcüklerini söyledi, 'Dera danda uthao'; bütün grup, dağdan yok oldu."

Bir *avatar*, her yerde hazır olan Ruh'ta yaşar; onun için bütün uzaklıkların karesi bile büyük bir mesafe sayılmaz. Dolayısıyla, Babaji'nin fiziksel

bedenini yüzyıldan yüzyıla saklamasının sadece bir sebebi vardır: İnsanlığa, kendi içinde yatan imkanların somut bir örneğini verebilmek arzusu. Eğer insanlığa, Tanrısal olanı, bedenlenmiş bir halde bir an için görmek ihsan edilmeseydi, kendi ahlâkını yüceltemeyeceği şeklindeki ağır maya yanılgısının baskısı altında kalırdı.

İsa, başından beri hayatının nasıl olacağını bilmekteydi; her bir olaydan, kendisi için değil, herhangi bir karmik zorlamadan dolayı değil, sadece düşünebilen insanların yücelmesi için geçmiştir. Dört İncil yazarı, Matta, Markos, Luka ve Yuhanna, anlatımı olanaksız olan temsili, daha sonraki kuşakların hayrı için kaydetmişlerdir.

Babaji için de, hiçbir geçmiş, şimdiki zaman veya gelecek göreceliği mevcut değildir; başlangıçtan beri, kendi hayatının tüm evrelerini bilmektedir. Kendisini insanların sınırlı anlayışına uygun hale getirip, tanrısal hayatına ait birçok olayı, bir ya da birkaç tanığın önünde oynamıştır. Aynı şekilde, Babaji bedensel ölümsüzlük olasılığını açıklama vaktinin geldiğine karar verdiğinde, Lahiri Mahasaya'nın bir müridi olay yerindeymiş. Babaji, sonunda arayış içindeki diğer kalpler tarafından da bilinmesi için Ram Gopal Muzumdar'ın önünde vermiş bu sözü. Büyük varlıklar, sözler verip olayların görünüşe göre doğal olan akışına katıldıklarında, bunu sadece insanlığın iyiliği için yaparlar; tıpkı şu sözleri söylemiş olan İsa gibi: "Baba, [...] beni her zaman işittiğini biliyorum. Ama bunu, çevrede duran halk için, beni senin gönderdiğine iman etsinler diye söyledim."[258]

"Uyumayan aziz" Ram Gopal ile birlikte Ranbacpur'a yaptığım ziyaret esnasında, bana Babaji'yle ilk karşılaşmasının harikulade hikâyesini anlatmıştı. [259]

"Bazen, Banaras'ta yaşayan Lahiri Mahasaya'nın ayakları dibinde oturmak için, inzivadaki mağaramdan ayrılırdım," diye anlattı bana Ram Gopal. "Bir gece yarısı, ustanın müritlerinden oluşmuş bir grupla birlikte sessizce meditasyon yaparken, usta benden şaşırtıcı bir istekte bulundu.

" 'Ram Gopal,' dedi, 'hemen Dasasamedh'deki yıkanma *ghat*ına git.'

"Kısa bir süre sonra, o ıssız yere ulaştım. Gece, ay ışığı ve parıldayan yıldızlarla aydınlanmıştı. Bir süre, sabırlı bir sessizlik içinde oturduktan sonra, ayaklarımın yanındaki dev bir taş dilimi dikkatimi çekti. Taş giderek büyüdü ve ortaya bir yeraltı mağarası çıkardı. Bilinmeyen bir kuvvet tarafından tutulan taş hareketsizleşince, genç ve son derece güzel bir kadının sanki bir perde arkasındaymış gibi görünen bedeni mağaradan çıkıp, havaya yükseldi. Yumuşak bir haleyle çevrili olan kadın, yavaşça önüme doğru alçaldı ve vecit hali içinde hareketsizce durdu. Sonunda hareketlendi ve yumuşak bir sesle konuştu.

" 'Ben Babaji'nin kız kardeşi Mataji'yim.[260] Bu akşam ondan ve Lahi-

ri Mahasaya'dan, çok önemli bir konuyu tartışmak üzere mağarama gelmelerini rica ettim.'

"Bulutumsu bir ışık, hızla Ganj üzerinde hareket ediyordu; garip parlaklık, donuk su yüzeyinden yansıyordu. Giderek daha yakınımıza geldi ve sonunda kör edici bir parıltıyla Mataji'nin yanında belirdi ve bir anda kendini Lahiri Mahasaya'nın bedeni şeklinde yoğunlaştırdı. Kadın, azizin ayaklarında alçakgönüllülükle eğildi.

"Daha şaşkınlığım geçmeden, gökyüzünde hareket eden dairesel bir mistik ışık yığınını fark edip daha da hayrete düştüm. Hızla alçalan alev çemberi grubumuza yaklaştı ve kendini güzel bir gencin bedeni olarak materyalize etti. Hemen onun Babaji olduğunu anladım. Lahiri Mahasaya'ya benziyordu; fakat Babaji, müridinden çok daha genç görünüyordu ve uzun, parlak saçları vardı.

"Lahiri Mahasaya, Mataji ve ben, yüce gurunun ayaklarında diz çöktük. Onun tanrısal bedenine dokunduğumda, varlığımın her parçasında neşe veren yüce bir duygu hissettim.

" 'Kutsanmış kız kardeşim,' dedi Babaji, 'bedenimi dağıtıp, Sonsuz Akıntı'ya dalmaya niyetliyim.'

" 'Planını önceden tahmin etmiştim, sevgili usta. Bu akşam seninle bu konuyu tartışmak istedim. Niçin bedenini terk etmen gerekiyor?' Görkemli kadın, ağabeyine yalvaran gözlerle bakıyordu.

" 'Ruh'umun okyanusunda, görünür veya görünmez bir dalga giyiyor olmam ne değiştirir?'

"Mataji hoş bir zekâ pırıltısıyla cevap verdi. 'Ölümsüz guru, eğer değişen bir şey yoksa, lütfen hiçbir zaman bedenini bırakma.'[261]

" 'Öyle olsun,' dedi Babaji ciddiyetle. 'Fiziksel bedenimi asla terk etmeyeceğim. Bedenim sürekli olarak, en azından bu dünyadaki az sayıda insana görünür kalacak. Senin dudakların aracılığıyla Tanrı, Kendi arzusunu ifade etmiştir.'

"Ben, bu yüce varlıklar arasındaki konuşmayı korkuyla karışık huşu içinde dinlerken büyük guru, şefkatli bir hareketle bana doğru döndü.

" 'Korkma, Ram Gopal,' dedi, 'bu ölümsüz sözün veriliş sahnesine tanık olmakla kutsandın.'

"Babaji'nin sesinin tatlı melodisi giderek kaybolurken, onun ve Lahiri Mahasaya'nın şekilleri yavaşça havalandı ve Ganj'ın üzerinde geriye doğru hareket etti. Onlar, karanlık gökyüzünde kaybolurken, göz kamaştırıcı ışıktan bir hale bedenlerini sarmıştı. Mataji'nin şekli mağaraya doğru süzüldü ve alçaldı; taştan dilim de, sanki görünmeyen eller tarafından hareket ettiriliyormuşçasına aşağıya indi ve mağaranın girişini örttü.

"Sonsuz bir ilhamla dolu olarak, Lahiri Mahasaya'nın yerine doğru yola koyuldum. Şafağın ilk saatlerinde onun ayağında eğilirken, gurum anlayışlı gözlerle bana gülümsedi.

" 'Senin adına seviniyorum, Ram Gopal,' dedi, 'Bana sık sık ifade etmiş olduğun Babaji ve Mataji'yle tanışmak isteğin, sonunda harikulade bir şekilde yerine geldi.'

"Mürit kardeşlerim bana, benim gece yarısında gidişimden beri, Lahiri Mahasaya'nın kürsüsünden hiç kıpırdamadığını söylediler.

" 'Sen Dasasamedh *ghatı* için yola çıktıktan sonra, ölümsüzlük hakkında harika bir konuşma yaptı,' dedi bana *çela*lardan biri. İlk defa olarak, yazıt mısralarında anlatılan, Öz'ünü kavramış birinin, farklı yerlerde aynı anda iki veya daha fazla bedende görünebileceği gerçeğini, tam olarak anlamıştım.

"Daha sonra Lahiri Mahasaya bana, bu dünyadan sorumlu gizli tanrısal planla ilgili birçok metafiziksel noktayı açıkladı," diye bitirdi Ram Gopal. "Babaji, bu özel dünya devri sonuçlanana kadar bedeninde kalması için Tanrı tarafından seçilmiş. Çağlar gelip geçecek fakat yine de, yüzyılların dramını gözlemleyen ölümsüz usta, bu dünyevî sahneden inmeyecek."[262]

33. Bölüm Notları

253 Edward FitzGerald'ın tercümesinden.

254 Matta 8: 19-20

255 Tarihsel olarak, gurusunun Govinda Jati olduğu bilinen Şankara, Babaji tarafından Banaras'ta *Kriya Yoga*'ya inisiye edilmiştir. Babaji, hikâyeyi Lahiri Mahasaya'ya ve Svami Kebalananda'ya anlatırken, büyük monistle karşılaşmasıyla ilgili birçok büyüleyici ayrıntıdan bahsetmiştir.

256 Babaji (saygıdeğer baba) alışılmış bir isimdir; Hindistan'daki birçok ünlü hocaya "Babaji" denilmektedir. Fakat, bunlardan hiçbiri Lahiri Mahasaya'nın gurusu olan Babaji değildir. Mahavatar'ın varlığı, halka ilk defa 1946 yılında, Bir Yogi'nin Otobiyografisi yoluyla duyurulmuştur.

257 Sınav, itaatle ilgiliydi. Aydınlanmış usta, "Atla," dediğinde, adam itaat etmişti. Tereddüt etseydi, Babaji'nin rehberliği olmadan hayatın kıymeti olduğuna inanmadığı şeklindeki iddiasını çürütmüş olacaktı. Tereddüt etseydi, guruya duyulan eksiksiz güvenden yoksun olduğu ortaya çıkmış olacaktı. Dolayısıyla, her ne kadar şiddet içeriyor ve alışılmamış olsa da, söz konusu sınav, o şartlara göre kusursuz sayılırdı.

258 Yuhanna 11:41-42

259 Tarakeşvar'daki türbesi önünde secde etmediğimi gözlemleyen, her yerde hazır olma gücüne sahip olan yogi (Bkz. Bölüm 13).

260 "Kutsal Anne." Mataji de çağlar boyunca yaşamıştır; ruhsal olarak hemen hemen ağabeyi kadar ilerlemiştir. Dasasamedh *ghatı* yakınlarındaki bir yeraltı mağarasında, sürekli vecd halindedir.

260 "Kutsal Anne." Mataji de çağlar boyunca yaşamıştır; ruhsal olarak hemen hemen ağabeyi kadar ilerlemiştir. Dasasamedh *ghat* yakınlarındaki bir yeraltı mağarasında, sürekli vecd halindedir.

261 Bu olay, Thales'le ilgili başka bir olayı akla getirmektedir. Büyük Yunan filozofu, yaşamla ölüm arasında hiçbir fark olmadığını söylermiş.

"Öyleyse," diye eleştirmiş biri, "neden ölmüyorsun?"

"Çünkü," diye cevaplamış Thales, "hiçbir şey fark etmez."

262 "Bir kimse sözüme uyarsa (kesintisiz bir şekilde İsa Bilinçliliği'nde kalırsa), ölümü asla görmeyecektir." (Yuhanna 8:51)

Bu kelimelerle İsa, fiziksel bedendeki ölümsüz hayatı kastetmemişti—bir azize değil, bir günahkâra bile zor uygun görülecek, monoton bir hapsoluş! İsa'nın bahsettiği aydınlanmış adam, cehaletin ölümcül transından, Ebedî Hayat'a uyanmış olan kişidir. (Bkz. Bölüm 43)

İnsanın esas doğası, şekilsiz ve her yerde hazır olan Ruh'tur. Zorunlu veya karmik bedenlenme, *avidya*nın yani cehaletin bir sonucudur. Hindu yazıtları, doğum ve ölümün, *maya*nın yani evrensel yanılgının ifadeleri olduğunu öğretir. Doğum ve ölümün, sadece görecelikler dünyasında bir anlamı vardır.

Babaji bir fiziksel bedene veya bu dünyaya bağlı değildir; fakat, Tanrı'nın arzusu gereğince, dünya için özel bir misyonu yerine getirmektedir.

Yeni bedenlere bürünerek dünyaya geri gelen, Svami Pranabananda gibi büyük ustalar, bunu, en iyi kendileri tarafından bilinen bazı nedenlerden dolayı yaparlar. Onların bu gezegendeki enkarnasyonları, *karma*nın katı sınırlamalarına maruz değildir. Bu türden kendi isteğiyle geri dönmelere *vyutthana*, yani, *maya*nın kör edişi durduktan sonra, dünyevî hayata geri dönme denir.

Ölüm şekli ne olursa olsun, yani ister olağan isterse de olağanüstü bir şekilde ölmüş olsun, tam olarak Tanrı'yı idrak etmiş bir usta, bedenini yeniden diriltip, dünya canlılarının gözleri önünde bedeninin içinde görünebilme gücüne sahiptir. Fiziksel bir bedenin atomlarını maddeleştirmek etmek, Tanrı'yla bir olmuş birinin güçlerini pek zorlamaz—o Rab ki, O'nun güneş sistemlerinin sayısı her türlü hesaplamaların üstündedir!

"Canımı, tekrar geri almak üzere veririm," demiştir İsa. "Canımı kimse benden alamaz; ben onu kendiliğimden veririm. Onu vermeye de tekrar geri almaya da yetkim var." (Yuhanna 10: 17-18)

BABAJİ

Bir Mahavatar, "Tanrısal Enkarnasyon"

Lahiri Mahasaya'nın Gurusu

Yoganandaji bir ressama, modern Hindistan'ın büyük Yogi-İsa'sının bu gerçek resmini çizmesine yardım etmiştir.

Mahavatar Babaji, müritlerine, doğduğu yer ve tarih hakkında sınırlayıcı bilgiler vermeyi reddetmiştir. Himalaya karları arasında, birçok yüzyıldır yaşamaktadır.

"Ne zaman biri saygıyla Babaji'nin ismini anarsa," demiştir Lahiri Mahasaya, " o kişi, o anda, ruhsal bir kutsayışı kendine çeker."

34. BÖLÜM

Himalayalar'da Bir Saray Maddeleştiriliyor

"Babaji'nin Lahiri Mahasaya'yla ilk karşılaşması büyüleyici bir hikâyedir ve ölümsüz guruyu bir miktar olsun tanıyabilmemizi sağlayacak ayrıntılar içeren, az sayıdaki hikâyeden biridir."

Bunlar, Svami Kebalananda'nın harikulade bir hikâyeden önceki başlangıç sözleriydi. Bu hikâyeyi ilk anlattığı zaman, kelimenin tam anlamıyla büyülenmiştim. Sevgili Sanskrit dili hocamı bu hikâyeyi anlatmaya bir çok kez ikna etmişimdir. Sonradan, Sri Yukteswar da bu hikâyeyi hemen hemen aynı sözcüklerle anlatmıştır. Lahiri Mahasaya'nın her iki müridi de, insanın içine korku salan bu hikâyeyi doğrudan doğruya gurularından dinlemişler.

"Babaji'yle ilk karşılaşmam, ben otuz üç yaşımdayken gerçekleşti," demiş Lahiri Mahasaya. "1861 yılının sonbaharında, Hükümet'in Askeri Mühendislik Bakanlığı'nda çalışan bir muhasebeci olarak Danapur'da görevliydim. Bir sabah ofisteki müdürüm beni çağırdı.

" 'Lahiri,' dedi, 'biraz önce merkez ofisimizden bir telgraf geldi. Bir kışlanın kurulmakta olduğu Ranikhet'e nakledileceksin.'[263]

"Bir hizmetkârla birlikte, 800 kilometrelik yolculuğa koyuldum. Zaman zaman ata, zaman zaman da at arabasına binerek, otuz gün sonra Himalayalar'daki Ranikhet bölgesine vardık.[264]

"Ofisteki işim pek yoğun değildi; olağanüstü tepelerin arasında saatlerce gezinebilecek fırsatım oluyordu. Kulağıma, olağanüstü bazı azizlerin, bölgeyi varlıklarıyla kutsadıkları şeklinde söylentiler geldi; içimde, onları görmek için güçlü bir arzu hissettim. Bir öğleden sonra gezinirken, uzaktan gelen bir sesin beni çağırdığını duyunca son derece şaşırdım. Olanca gayretimle Drongiri Dağı'na tırmanmaya başladım. Ormana karanlık çökmeden geri dönecek yolu bulamayacağım diye biraz endişeleniyordum.

Sonunda, etrafında mağaralar bulunan küçük bir açıklığa vardım. Kaya çıkıntılarının birinin üzerinde, beni karşılarcasına el sallayarak gülümseyen genç bir adam duruyordu. Şaşkınlık içinde fark ettim ki, bakır rengindeki saçları dışında, dikkati çekecek kadar bana benziyordu.

" 'Lahiri, geldin!' Aziz bana sevgi dolu bir şekilde Hint dilinde seslenmişti. 'Burada, şu mağarada dinlen. Seni çağıran bendim.'[265]

"İçinde birkaç yünlü battaniye ve birkaç tane de *kamandalu* (su kâsesi) bulunan temiz ve küçük bir mağaraya girdim.

" 'Lahiri, bu oturma yerini hatırlıyor musun?' Yogi, bir köşede duran katlanmış bir battaniyeyi işaret ediyordu.

" 'Hayır efendim.' Bu tuhaf macera beni biraz şaşırtmış olduğundan, ekledim, 'Karanlık çökmeden, bir an önce gitmeliyim. Sabah, ofiste yapacak işlerim var.'

"Gizemli aziz, İngilizce cevap verdi, 'Sen ofis için değil, ofis senin için getirildi.'

"Bu orman dervişinin sadece İngilizce konuşmakla kalmayıp, İsa'dan da bazı sözler söyleyebilmesi karşısında hayretler içinde kalmıştım.[266]

" 'Telgrafımın işe yaradığını görüyorum.' Yoginin sözlerini anlamamıştım; ne demek istediğini sordum.

" 'Seni bu ıssız bölgelere çağıran telgraftan bahsediyorum. Ofisteki amirinin zihnine senin Ranikhet'e nakledilme fikrini sessizce öneren bendim. Kişi kendisinin insanlıkla bir olduğunu fark ederse, onun için tüm zihinler, sayelerinde dilediği gibi çalışabileceği birer yayın istasyonu haline gelir,' dedi ve ekledi, "Lahiri, eminim bu mağara sana tanıdık geliyordur.'

"Ben şaşkın sessizliğimi korurken, aziz bana yaklaştı ve başımın ön tarafına hafifçe vurdu. Bu manyetik dokunuşu, tüm beynime yayılan ve önceki hayatımın başlıca güzel anılarını canlandıran harikulade bir akım izledi.

" 'Hatırlıyorum!' Sesim, neşe dolu hıçkırıklarımdan dolayı boğuk çıkıyordu. 'Sen, her zaman bana ait olan, gurum Babaji'sin! Geçmişin sahneleri canlı bir şekilde zihnimde uyanıyor; geçen enkarnasyonumun birçok yılını burada, bu mağarada geçirdim!' Tarif edilemez hatıralar beni kendimden geçirdikçe, gözyaşları içinde ustamın ayaklarına sarılıyordum.

" 'Otuz yıldan fazla bir süredir senin bana dönmeni bekledim.' Babaji'nin sesi yüce bir sevgiyle çınlıyordu.

" 'Öldün ve ölümün ötesindeki yaşamın düzensiz dalgalarında kayboldun. Taşıdığın *karma*nın sihirli değneği sana dokundu ve gittin! Her ne kadar ben senin gözlerinden uzak idiysem de, sen hiçbir zaman benim gözlerimden uzak olmadın! Seni, şanlı meleklerin seyahat ettiği parlak astral denizde takip ettim. Yavrusunu koruyan bir anne kuş gibi, karanlıkta, fırtınada, karışıklıkta ve ışıkta seni izledim. İnsanî adıyla rahimdeki yaşantın ve bebek olarak doğumun esnasında gözüm sürekli senin üzerindeydi. Çocukluğunda, *lotus* oturuşundaki küçük bedenini, Ghurni'deki kumlarla örttüğünde, görünmez bir biçimde yanındaydım. Sabırla, aylarca, yıllarca, seni gözleyerek bu harika günü bekledim. Artık sen benimlesin! Eski zamanlarda çok sevdiğin mağaran burada; onu her zaman senin için temiz ve hazır tuttum. Genişleyen kalbini Tanrı'yla doldurmak için her gün üzerine oturduğun kutsanmış *asana* battaniyen burada. İçinden

sık sık benim tarafımdan hazırlanan nektarı içtiğin kâsen burada. Birgün tekrar ondan içebilesin diye bu pirinç kabı ne kadar parlatmış tuttuğumu gör. Ey bana ait olan, anlıyor musun?'

" 'Gurum, ne diyebilirim?' diye mırıldandım üzgün bir halde. 'Böylesine ölümsüz bir sevgi nerede görülmüştür?' Vecit içinde, uzun uzun, sonsuz hazineme, yaşam ve ölümdeki guruma baktım.

" 'Lahiri, temizlenmeye ihtiyacın var. Bu kâsedeki yağı iç ve nehrin kıyısına uzan.' Babaji'nin deneyimli bilgeliği, diye düşündüm eskiyi hatırlayarak, her zaman en önde gelmiştir. Bir an için gülümsedim kendi kendime.

"Onun talimatlarına uydum. Her ne kadar buzlu Himalaya gecesi çökmek üzere idiyse de, içimde sıcak ve rahatlık veren nabız gibi bir ışıma hissetmeye başladım. Şaşırmıştım. Yoksa bu bilinmeyen yağ, evrensel ısıyla mı şarj edilmişti?

"Karanlıkta insana meydan okuyan çığlıklarla esen öfkeli rüzgar, beni kamçılarcasına çevremde dönüp duruyordu. Gogaş Nehri'nin soğuk dalgacıkları arada sırada, kayalık kıyıda uzanmış olan bedenime hafifçe çarpıyordu. Yakınlarda kaplanlar uluyordu, fakat kalbim korkudan arınmıştı; içimde yeniden uyandırılan parlak güç, bana doğruluğundan şüphe edilmeyecek bir korunma güvencesi veriyordu. Saatler hızla geçti; başka bir yaşamın silik anıları, yüce gurumla yeniden birleşmemin parlak zeminine dönüşüyordu.

"Yalnızlık içinde daldığım düşünceler, yaklaşan ayak sesleriyle kesildi. Karanlıkta, bir adam nazikçe ayağa kalkmama yardım etti ve bana kuru elbiseler verdi.

" 'Gel, kardeşim,' dedi bana refakatçim. 'Usta seni bekliyor.' Adam bana orman içinde yol gösterdi. Patikadaki bir dönemece geldiğimizde karanlık gece aniden, uzaktan gelen sabit bir parlaklıkla aydınlandı.

" 'Bu, güneşin doğuşu olabilir mi?' diye sordum. 'Eminim henüz gece sona ermemiştir. Öyle değil mi?'

" 'Saat gece yarısı.' Rehberim hafifçe güldü. 'Oradaki ışık, eşsiz Babaji tarafından bu akşam burada maddeleştirilen altın bir sarayın parlaklığıdır. Bir zamanlar uzak bir geçmişte, bir sarayın güzelliklerinin tadını çıkarmak şeklindeki arzunu ifade etmiştin. Şimdi ustamız bu isteğini tatmin edip, seni karmanın son bağından kurtarıyor,' dedi ve ekledi, 'Görkemli saray, bu akşam senin *Kriya Yoga*'ya inisiye edilişinin sahnesini oluşturacak.[267] Bütün kardeşlerin buradalar ve hepsi de sürgünlüğünün artık bitmiş olmasının sevinciyle şükran ve zafer şarkıları söyleyerek bize katılıyorlar. İşte!'

"Önümüzde, göz kamaştırıcı altından yapılmış dev gibi bir saray belir-

di. Sayısız mücevherle süslenmiş, kırlara benzeyen bahçelerin arasında, durgun havuzlara görüntüsü yansıyan, eşine rastlanılmayacak bir şaheser! Yüksek kemerlerin içi olağanüstü bir incelikle, harika elmaslar, safirler ve zümrütlerle süslenmişti. Meleksi görünüşte insanlar, yakutlardan dolayı kırmızımsı bir parlaklığa sahip olan kapıların önünde duruyorlardı.

"Refakatçimi takip ederek geniş bir bekleme salonuna girdim. Tütsü ve gül kokuları havaya yayılmaktaydı; hafif bir ışık çevreye çok renkli bir parlaklık saçıyordu. Kimi açık, kimiyse koyu tenli küçük mürit grupları, alçak sesle ilâhiler söylüyor ya da sessizce meditasyon yapıyorlardı. Hepsi de derin bir huzur halindelerdi. Tüm atmosferi bir sevinç sarmıştı.

" 'Gözlerini doyur; bu sarayın sanatsal ihtişamını hisset; çünkü bu, sadece senin onuruna var edildi,' dedi rehberim. Ben şaşkınlık içinde haykırırken, o bana sevgi dolu bir gülümsemeyle bakıyordu.

" 'Kardeşim,' dedim, 'bu yapının güzelliği, benim insanî hayal gücümün sınırlarının çok ötesinde. Lütfen bana bunun kaynağının gizemini açıkla.'

" 'Seni memnuniyetle aydınlatırım.' Refakatçimin kara gözleri, bilgelikle parladı. 'Bu sarayın maddeleşmesiyle ilgili, anlatılması imkânsız hiçbir husus yok. Tüm evren, Yaradan'ın düşüncesinin bir yansımasıdır. Uzayda yüzmekte olan dünyanın ağır toprağı, Tanrı'nın bir hayalidir. O, tıpkı bir insanın, rüya bilinçliliğindeyken yarattıklarıyla bir yaradılış oluşturup canlandırması gibi, her şeyi Kendi zihninden yaratmıştır.

" 'Tanrı, önce dünyayı bir fikir olarak oluşturdu. Onu canlandırdı; önce atom enerjisi ve sonra da madde, varoluşa ulaştı. O, dünya atomlarını, katı bir küre oluşturacak şekilde düzenledi. Dünyanın tüm molekülleri, Tanrı'nın iradesiyle bir arada durmaktadır. Eğer O, iradesini geri çekerse tüm dünya atomları, enerjiye dönüşecektir. Atom enerjisi de kaynağına yani Bilinç'e dönecektir. Dünya fikri, nesnel görüş sahasından uzaklaşacaktır.

" 'Bir rüyanın özü, o rüyayı görenin bilinçaltı düşüncesi tarafından meydana getirilir. Uyanık halde, bu yapışkan düşünce çekileceğinden, rüya ve rüyaya ait olan şeyler yok olur. İnsan rüya sırasında gözlerini kapatır ve hayalî bir yaradılış inşa eder; uyandığındaysa, doğal olarak, yarattığı bu şey kaybolur. Bu insan, asıl ve yüce olan modele uymaktadır. Aynı şekilde insan, evrensel bilinçliliğin farkına vardığı zaman doğal olarak, bir kozlik rüya evreninin yanılsamasını yok eder.

" 'Kendini her şeye gücü yeten sonsuz İrade'ye ayarlamış olan Babaji, temel atomlara hükmedebilir ve onları birleştirip herhangi bir şekle sokabilir. Bu altın saray, bir anda yaratılmıştır ve dünya hangi anlamda gerçekse, o da o anlamda gerçektir. Babaji, bu güzel konağı kendi zihninden

yaratmıştır ve onun atomlarını, kendi iradesinin gücüyle bir arada tutmaktadır; aynen Tanrı'nın düşüncesinin dünyayı yaratması ve İradesi'nin de onu ayakta tutması gibi,' dedi ve ekledi, 'Bu yapının yaratılışı amacına ulaşınca, Babaji, onu oluşturan maddeyi ayrıştıracak.'

"Ben sessizce, huşu ve hayret içinde durmaktayken, rehberim eliyle bütün sarayı gösteren bir hareket yaptı. 'Kıymetli taşlarla muhteşem bir biçimde süslenmiş olan bu parıldayan saray, insan çabasıyla inşa edilmedi; sarayın altınları ve mücevherleri, insan eliyle madenlerden çıkarılmadı. Bu yapı, insanoğluna muazzam bir meydan okumanın belirtisi olarak, dimdik durmaktadır.[268] Tanrı'nın oğlu olduğunu idrak eden herkes, tıpkı Babaji'nin yaptığı gibi, içinde saklı olan sonsuz güçler sayesinde her amaca ulaşabilir. Basit bir taşta bile, harikulade atomik enerjiler gizlidir; aynı şekilde, en düşük seviyedeki bir ölümlü bile, içinde tanrısal güçlerin barındığı bir evdir.'[269]

"Bilge, yakındaki bir masadan, elmaslarla parlayan kulplu, zarif bir vazoyu eline aldı. 'Yüce gurumuz bu sarayı, çok sayıda serbest kozmik ışını katılaştırarak yarattı,' diye devam etti. 'Bu vazoya ve elmaslarına dokun; bunlar, duyusal deneyimin her türlü sınavından başarıyla geçecektir.'

"Vazoyu inceledim; üzerindeki taşlar, bir kralın koleksiyonuna lâyık olacak kadar güzeldi. Elimi, odanın parlak altından yapılma kalın duvarlarında gezdirdim. Zihnimde, derin bir tatmin duygusu uyandı. Artık gerilerde kalmış yaşamlardan gelen ve bilinçaltımda saklı duran bir arzu, o anda tatmin olup söndürülmüş gibiydi.

"Vakur refakatçim, beni süslü kemerlerden ve koridorlardan geçirerek, bir imparatorun sarayına layık zenginlikte döşenmiş bir dizi odaya soktu. Dev bir salona girdik. Salonun tam ortasında, kıymetli taşlarla örtülmüş ve her renkte göz kamaştırıcı bir parlaklık saçan, altın bir taht duruyordu. Orada, *lotus* pozisyonunda, yüce Babaji oturmaktaydı. Ayaklarının dibinde parlayan zemine diz çöktüm.

" 'Lahiri, hâlâ hayalindeki altın sarayın arzusuyla dolup taşıyor musun?' Gurumun gözleri de, safirleri gibi parıldıyordu. 'Uyan! Bütün dünyevî susuzlukların sonsuza kadar giderilmek üzere.' Bazı gizemli kutsayış kelimeleri fısıldadı. 'Oğlum, kalk. *Kriya Yoga* sayesinde Tanrı'nın krallığına inisiye edilişini algıla.'

"Babaji elini uzattı; etrafı meyveler ve çiçeklerle çevrili bir homa (kurban) ateşi ortaya çıktı. Özgürlüğe kavuşturan yoga tekniğini, bu alevli mihrabın önünde aldım.

"Ayinler, şafağın ilk saatlerinde sona erdi. Vecit halinde olduğumdan, hiç uyku ihtiyacı hissetmedim. Hazineler ve nefis sanat eserleriyle dolu olan saray odalarını gezdim ve bahçelerde dolaştım. Dün görmüş oldu-

ğum yakındaki mağaraları ve çorak tepeleri fark ettim; fakat dün bunların yanında muhteşem bir saray ve çiçekli teraslar yoktu.

"Soğuk Himalaya güneşinin ışığında büyük bir kusursuzlukla parıldayan saraya dönerek ustamın varlığını aradım. Hâlâ etrafı birçok sessiz müritle çevrili bir şekilde tahtta oturuyordu.

" 'Lahiri, senin karnın aç,' dedi Babaji, 'gözlerini kapat.'

"Onları tekrar açtığımda, büyüleyici saray ve bahçeleri yok olmuştu. Babaji'yle müritlerinin bedenleri şimdi, yok olan sarayın bulunduğu ve güneşin aydınlattığı mağara girişlerinin az ötesinde, çıplak toprak üzerinde oturmaktaydı. Rehberimin, sarayın demateryalize olacağını ve atomlarının da, tekrar geldikleri kaynak olan düşünce özlerine döneceklerini söylediğini hatırladım. Her ne kadar sersemlemiş idiysem de, güven içinde guruma baktım. Bu mucize gününde, bundan sonra neyi beklemem gerektiğini bilmiyordum.

" 'Artık, sarayın yaratılış amacı yerine gelmiştir,' diye açıkladı Babaji. Toprak bir kâseyi yerden kaldırdı. 'Elini buraya koy ve dilediğin yiyeceği al.'

"Geniş ve boş kâseye dokundum; ortaya sıcak tereyağlı luçiler, pilavlar ve tatlılar çıktı. Ben onlardan yedikçe, kabın sürekli dolu kaldığını fark ettim. Yemeğin sonunda, su bulmak için etrafıma baktım. Gurum, önümdeki kabı işaret etti. Yiyecekler kaybolmuştu; onların yerinde su vardı.

" 'Pek az ölümlü, Tanrı'nın krallığının, dünyevî erişimlerin krallığını da içerdiğini bilir,' diye belirtti Babaji. 'Tanrısal krallık, dünyevîye de uzanır; fakat doğası gereği aldatıcı olan bu ikincisi, Gerçeklik'in özünü barındırmaz.'

" 'Sevgili guru, dün akşam benim için, göksel ve dünyevî güzellikler arasındaki bağın varlığını gösterdin!' Yok olmuş olan sarayın hatırasıyla gülümsedim; kuşkusuz, hiçbir sıradan yogi, bundan daha etkileyici bir lüksün ortasında, Ruh'un yüce gizemlerine inisiye olmamıştır! O anda içinde bulunduğum sahnenin ortaya koyduğu sade çelişkiye sükûnetle baktım. Kuru toprak, gökten çatı, ilkel birer sığınak olan mağaralar – her şey, etrafımdaki meleksi azizler için şirin bir doğal dekor görünümündeydi.

"O akşamüstü, geçmiş yaşamlarda kazanılmış idraklarla ilişki kurmanın verdiği kutsayıcı ruh hali içinde, battaniyemin üzerinde oturdum. Yüce gurum yaklaştı ve elini başımın üzerinden geçirdi. *Nirbikalpa samadhi* haline girdim ve yedi gün boyunca, onun kesintisiz sevinci içinde kaldım. Öz'ünü bilmenin birbirini izleyen katmanlarını geçip, Gerçeklik'in ölümsüz krallığına daldım. Bütün sınırlayıcı yanılgılar bir kenara itildi; ruhum, Kozmik Ruh'un mihrabına bütünüyle yerleşmişti.

"Sekizinci günde, gurumun ayaklarına kapanıp, beni her zaman bu kutsal bölgede kendi yanında tutması için yalvardım.

" 'Oğlum,' dedi Babaji bana sarılarak, 'senin bu enkarnasyonundaki rolün, kalabalığın bakışları altında oynanmalıdır. Doğum öncesinde, birçok hayatlar boyu süren ve inziva halinde yaptığın meditasyonlar sayesinde kutsandın, şimdi insanların dünyasına karışmalısın.

" 'Bu hayatında, aile ve iş yaşamında mütevazı sorumlulukları olan evli bir adam oluncaya kadar benimle karşılaşmamış olduğun gerçeğinin altında derin bir anlam yatmaktadır. Himalayalar'daki gizli grubumuza katılmak şeklindeki düşüncelerini bir tarafa bırakmalısın. Senin hayatın şehir kalabalıklarının içinde yatıyor; hem bir yogi hem de bir aile reisi olmanın ideal örneğini oluşturacaksın.

" 'Bu dünyadaki pek çok şaşkın erkek ve kadının feryadı, Büyük Usta'ların kulaklarından kaçmamıştır,' diye devam etti. 'Sen, *Kriya Yoga* sayesinde, arayış içinde olan birçok samimi insana ruhsal teselli götürmek için seçildin. Aile bağlarının ve ağır dünyevî görevlerin sorumluluğu altında bulunan milyonlarca insan, kendileri gibi bir aile reisi olan senden cesaret alacaklar. Onların, yogayla ulaşılabilecek en yüksek yerlerin, aile insanı için demir parmaklıklar arkasında olmadığını anlamalarına yardım edeceksin. Kişisel bir amaç ve bağımlılıkla hareket etmeyerek, sorumluluklarını imanla yerine getirip, onların yükünden kurtulan yogi, dünyanın içinde bile olsa, aydınlanmanın emin yolunda ilerler.

" 'Senin dünyayı bırakman için hiçbir zorunluluk yoktur çünkü sen kendi içinde, onun tüm karmik bağlarını koparmış durumdasın. Bu dünyaya ait olmayıp, yine onun içinde olmalısın. Hâlâ hem ailen hem işinle ilgili olan, gerek yurttaşlık gerekse ruhsal görevlerini, vicdanına kulak vererek yerine getirmen gereken birçok yıl var önünde. Dünyevî insanların yavan yüreklerine, tanrısal umudun yeni ve tatlı soluğu girecek. Onlar, senin dengeli hayatını görerek, kurtuluşun dışa dönükten ziyade içe dönük feragate bağlı olduğunu anlayacaklar.'

"Himalayalar'ın yüksek tepeleri arasında gurumun konuşmasını dinlerken, ailem, işim ve bütün dünya ne kadar uzaktaymış gibi görünüyordu! Yine de onun sözlerinde sarsılmaz bir gerçek çınlamaktaydı; bu kutsanmış huzur cennetinden ayrılmayı boyun eğerek kabul ettim. Babaji, yoga sanatının gurudan müride aktarılmasında geçerli olan çok eski ve katı kurallar hakkında bana bilgi verdi.

" '*Kriya* anahtarını sadece hak kazanmış olan *çela*lara ihsan et,' dedi Babaji. 'Yüce Olan'ı aramak için her şeyini feda etmeye ant içen biri, hayatın son gizemlerini, meditasyon bilimi sayesinde çözebilmeye layıktır.'

" 'Meleksi guru, çağlardır kayıp olan *Kriya* anahtarını tekrar canlandı-

rarak insanlık ırkına zaten bir lütufta bulunduğuna göre, mürit olmak için gereken katı kuralları yumuşatarak, bu faydayı biraz daha artıramaz mısın?' Yalvaran gözlerle Babaji'ye bakıyordum. 'İlk başta tam bir iç feragatte bulunmaya ant içemeyecek durumda bile olsa, arayış içinde olan her samimi insana *Kriya*'yı aktarabilmem için bana izin vermeni rica ediyorum. Üç yönlü ıstırap tarafından kovalanıp işkence gören dünya insanlarının, cesaret bulmak üzere desteğe ihtiyaçları var. Eğer *Kriya* inisiyasyonu onlardan saklı tutulursa, özgürlüğe giden yolda yürümeye asla kalkışmayabilirler.[270]

" 'Öyle olsun. Tanrısal istek senin ağzından ifade buldu. Alçakgönüllülükle senden yardım isteyen herkese *Kriya*'yı ver,' diye cevap verdi merhametli guru.[271]

"Babaji, kısa bir sessizlikten sonra ekledi, 'Müritlerinden her birine, *Bhagavad-Gita*'da yer alan şu muhteşem sözü tekrarla: Svalpamapyasya dharmasya trayate mahato bhayat': Bu dharmayı (dinî ayin veya doğru eylem) birazcık uygulamak bile seni büyük korkudan (*mahato bhayat*—doğum ve ölümün tekrarlanıp duran devirlerinin doğasından kaynaklanan korkunç ıstıraplardan) kurtaracaktır." [272]

"Ertesi sabah bir veda kutsayışı için gurumun ayaklarında diz çöktüğümde, ondan ayrılmak için ne kadar isteksiz olduğumu hissetti.

" 'Bizim için ayrılık yoktur, sevgili çocuğum.' Sevgiyle omzuma dokundu. 'Nerede olursan ol, ne zaman beni çağırırsan, o anda senin yanında olacağım.'

"Bu harikulade sözle avunmuş ve yeni bulduğum Tanrı-bilgeliği altınıyla ruhsal açıdan zenginleşmiş bir biçimde yola koyulup, dağdan aşağı indim. İş yerinde, on gün boyunca benim Himalaya ormanlarında kaybolduğumu düşünen iş arkadaşlarım tarafından karşılandım. Kısa bir süre sonra ana ofisten bir mektup geldi.

" 'Lahiri, Danapur'daki ofise dönmelidir,' diye yazıyordu mektupta. 'Ranikhet'e bir yanlışlık sonucu nakledildi. Ranikhet'teki görevler için onun yerine başka birinin gönderilmesi gerekiyordu.'

"Beni, Hindistan'ın bu en ırak köşesine gönderen olaylardaki gizli, zıt akımları düşünerek gülümsedim.

"Danapur'a dönmeden önce birkaç günümü, Moradabad'da, Bengalli bir ailenin yanında geçirdim.[273] Altı arkadaşım beni karşılamak için toplanmıştı. Ben sohbeti ruhsal konulara getirince, ev sahibim ümitsizce şöyle dedi:

" 'Oh, bu günlerde Hindistan'da azize rastlanmıyor!'

" 'Babu,' diye sıcak bir şekilde karşı çıktım, 'kuşkusuz bu ülkede hâlâ yüce ustalar var!'

"Şiddetli ve yüce bir arzuyla, Himalayalar'daki mucizevî deneyimlerimi anlatmam gerektiğini hissettim. Beni dinleyen küçük gruptakiler, saygısızlık etmeden, inanmadıklarını belirttiler.

" 'Lahiri,' dedi bir adam, insanı yatıştıran bir sesle, 'yoğunluğu az olan dağ havasının etkisiyle zihnin çok zorlanmış. Bu anlattıkların, bir hayal olmalı.'

"Doğruluk isteğinin verdiği heyecanla, düşünmeden konuştum. 'Eğer ben onu çağırırsam, gurum bizzat evin içinde belirir.'

"Karşımdaki her göz merakla parladı; grubun böyle bir doğa üstü olayı görmeye arzulu olduğunu fark etmek hiç de zor değildi. Yarı isteksiz bir şekilde, bana sessiz bir oda göstermelerini ve iki yeni yünlü battaniye vermelerini rica ettim.

" 'Usta, eterden maddeleşicek,' dedim. 'Sessizce kapının dışında bekleyin, birazdan sizi çağıracağım.'

"Alçakgönüllülükle gurumu çağırarak, meditasyon haline daldım. Karanlık oda, zayıf ve sakinleştirici bir ışıkla doldu; Babaji'nin parlak şekli ortaya çıktı.

" 'Lahiri, beni böyle önemsiz bir şey için mi çağırıyorsun?' Ustamın bakışları sertti. 'Gerçek, samimi bir arayış içinde olan içindir, boş merakların insanları için değil. Kişinin gördüğüne inanması kolaydır; o zaman hiçbir ruhsal araştırmaya gerek kalmaz. Duyu-ötesi gerçek, haklı olarak, doğal materyalist şüpheciliklerini aşabilen kişiler tarafından keşfedilebilir.' Ciddi bir sesle, 'Bırak gideyim!' diye ekledi.

"Yalvararak ayaklarına kapandım. 'Kutsal guru, hatamın ciddiyetini anlıyorum; içtenlikle özür diliyorum. Ruhsal açıdan kör olan bu zihinlerde iman uyandırabilmek için seni çağırmaya cüret ettim. Madem ki duama karşılık vererek önümde belirdin, lütfen arkadaşlarıma bir kutsanma ihsan etmeden gitme. Her ne kadar inanmıyorlarsa da, en azından benim garip iddialarımın doğru olup olmadığını araştırmaya istekliydiler.'

" 'Peki, bir süre kalacağım. Senin sözlerinin arkadaşlarının gözünde itibar kaybetmesini istemem.' Babaji'nin yüzü yumuşamıştı fakat nazikçe ekledi, 'Bundan sonra oğlum, beni her çağırdığında değil, sadece bana ihtiyacın olduğunda geleceğim.'[274]

Kapıyı açtığımda, küçük grupta gergin bir sessizlik hakimdi. Arkadaşlarım, battaniyede oturan ışıklı şekle, adeta duyularından şüphe edercesine bakıyorlardı.

" 'Bu bir kitle hipnotizması!' diye güldü adamlardan biri kaba bir şekilde. 'Bizim haberimiz olmadan bu odaya kimse girmiş olamaz!'

"Babaji gülümseyerek onlara doğru ilerledi ve kendi bedeninin sıcak

ve katı dokusuna dokunmaları için her birinin önünde durdu. Bütün kuşkular dağıldı, arkadaşlarım korku ve pişmanlıkla secde ettiler.

" 'Halua hazırlansın.'[275] Anladım ki Babaji, grubu fiziksel gerçekliğinden daha da emin kılmak için bu istekte bulunmuştu. Lapa kaynarken, tanrısal guru, nezaketle orada bulunanlarla sohbet etti. Bu Şüpheci Tomas'lar, olağanüstü bir şekilde kendini adamış birer Aziz Pavlus'a dönüşmüştü. Yiyeceğimizi yedikten sonra, Babaji sırasıyla her birimizi kutsadı. Ani bir ışık parlaması oldu; Babaji'nin bedeninin elektronik elementlerinin bir anda ayrışıp, gittikçe yayılan buharlı bir ışığa dönüşmesine tanık olduk. Ustanın, Tanrı'ya odaklanmış olan irade gücü, kendi zihninde, bedeni şeklinde bir arada duran eter atomları kavramını gevşetmişti; hemen o anda, trilyonlarca küçük yaşam kıvılcımı, sonsuzluk içinde giderek yok oldu.

" 'Ölümü yenmiş olanı, kendi gözlerimle gördüm,' dedi huşu ile, grupta bulunan Maitra[276]. Yüzü, az önce yaşadığı uyanışın verdiği neşeyle değişmişti. 'Yüce guru, uzay ve zamanla, bir çocuğun baloncuklarla oynadığı gibi oynuyor. Cennet ve dünyanın anahtarlarından birine şahit oldum.'

"Kısa bir süre sonra Danapur'a döndüm," diye bitirmiş sözlerini Lahiri Mahasaya. "Ruh'a sıkıca bağlanmış bir halde, tekrar bir aile reisinin çok yönlü iş ve ev zorunluluklarını yerine getirmeye başladım."

Lahiri Mahasaya, Svami Kebalananda ve Sri Yuktesvar'a, Babaji'yle başka bir karşılaşmasını daha anlatmış. Olay, yüce gurunun, "Ne zaman bana ihtiyacın olursa, geleceğim" şeklindeki sözünü yerine getirdiği birçok olaydan bir tanesidir.

"Onunla bu kez, Allahabad'daki *Kumbha Mela*'da karşılaştık," demiş müritlerine Lahiri Mahasaya. "İş yerimden aldığım kısa bir tatil esnasında, Allahabad'a gitmiştim. Kutsal festivale katılmak için, çok uzaklardan gelmiş olan *sadhu*lar ve keşişlerden oluşan kalabalık arasında gezinirken, bir dilenme kasesi tutan, külle kaplı bir dervişi fark ettim. Zihnimde, adamın ikiyüzlü olduğu, feragatin dışa dönük işaretlerini taşıdığı fakat buna karşılık düşen iç zarafeti taşımadığı düşüncesi uyandı.

"Dervişin yanından geçer geçmez, şaşkın gözlerim Babaji'yi fark etti. Saçları örülü bir münzevinin önünde diz çökmüştü.

" 'Guruji!' diyerek aceleyle onun yanına gittim. "Efendim, burada ne yapıyorsun?'

" 'Bu kendini adamış olan adamın ayaklarını yıkıyorum, sonra da onun yemek kaplarını temizleyeceğim.' Babaji bana bakarak, küçük bir çocuk gibi gülümsedi; anladım ki benim kimseyi eleştirmememi, üstün veya alt düzeyden tüm insanların beden—tapınaklarında, Tanrı'nın eşit derecede

barındığını görmemi istiyordu.

"Yüce guru ekledi, 'Bilge ve cahil *sadhu*lara hizmet ederek, erdemlerin en yücesini öğreniyorum: Tanrı'nın gözünde her şeyden daha güzel olan alçak gönüllülüğü.'"[277]

34. Bölüm Notları

263 Bu kışla daha sonra askerî bir sanatoryum oldu. 1861 yılına gelindiğinde İngiliz Hükümeti, Hindistan'da bir telgraf sistemi döşemişti.

264 Almora bölgesindeki Raniketh, Himalayalar'ın en yüksek zirvelerinden biri olan Nanda Devi'nin (7822 metre) eteklerinde bulunur.

265 Aslında Babaji, "*Gangadhar,*" demişti ki bu Lahiri Mahasaya'nın bir önceki enkarnasyonundaki ismiydi. Gangadhar (kelime anlamı, "*Ganga*'yı, yani Ganj nehrini elinde tutan") Şiva'nın isimlerinden biridir. Puranayla ilgili efsaneye göre, kutsal *Ganga* nehri cennetten inmiştir. Tanrı Şiva, bu nehrin akışının kuvvetine dünyanın dayanamamasına karşı tedbir olarak, Ganga'nın sularını kendi saç lülelerinde tutmuş ve oradan şefkatli bir şekilde akmalarını sağlamış. Gangadhar isminin metafiziksel anlamı şudur: "Omurgadaki hayat akımı 'nehrini' kontrol edebilen kişi."

266 "İnsan Sept günü için değil, Sept günü insan için yaratıldı." (Markos 2: 27)

267 Karma yasası her insanî arzunun sonunda gerçekleşmesini gerektirir. Dolayısıyla ruhsal olmayan istekler, kişiyi reenkarnasyon çarkına bağlayan birer zincirdir.

268 "Nedir mucize? Bir ayıplamadır,/ İnsan ırkına karşı tam bir taşlamadır." Edward Young, "Night Thoughts" (Gece Düşünceleri)

269 Maddenin atomik yapısının teorisi, eski Hint incelemeleri olan *Vaisesika* ile *Nyaya*'da ele alınmıştır. "Her atomun boşluklarında, bir güneş ışınındaki zerreler kadar çok çeşitli ve engin dünyalar yatar." Yoga Vasişta.

270 Fiziksel, zihinsel ve ruhsal ıstırap; sırasıyla hastalık, psikolojik yetersizlikler veya "kompleksler" ve ruh cehaleti olarak ortaya çıkar.

271 Babaji başta, *Kriya Yoga*'yı başkalarına öğretme iznini sadece Lahiri Mahasaya'ya vermişti. Daha sonra Yogavatar, müritlerinden birkaçına da *Kriya*'yı öğretebilme yetkisi verilmesini istedi. Babaji bunu uygun bulmuş ve *Kriya* öğretisinin, gelecekte, bizzat Lahiri Mahasaya veya onun yetki verdiği müritleri tarafından kurulan kanalların yetkisinde bulunan ve *Kriya* yolunda ilerlemiş kişilere bağlı kalmasını emretmiştir. Babaji, usule uygun olarak yetki kazanmış *Kriya* hocaları tarafından inisiye edilmiş, imanlı ve sadık Kriya Yogilerin, birbirini izleyen

yaşamlar boyunca iyi durumda bulunmaları şeklindeki sorumluluğu üzerine aldığından şefkatle söz etmiştir.

Self-Realization Fellowship ve Hindistan'daki Yogoda Satsanga Society tarafından *Kriya Yoga*'ya inisiye edilenlerden mutlaka, Kriya tekniğini başkalarına açıklamayacaklarına dair bir yemin imzalamaları istenir. Basit fakat kesin olan Kriya tekniği de, bu şekilde, yetki verilmemiş hocalardan kaynaklanan değişim ve bozunmalardan korunur ve bozulmadan, ilk halinde kalır.

Babaji, her ne kadar, kitlelerin *Kriya Yoga*'dan faydalanmaları için, münzevilik ve feragat şeklindeki eski kurallardan vazgeçmişse de, Lahiri Mahasaya'nın ve onun ruhsal çizgisini takip edenlerin (SRF-YSS Guru'ları çizgisi), inisiyasyon isteyenleri, *Kriya Yoga*yı uygulamaya hazırlık olarak, önceden belirli bir süre ruhsal eğitime tabi tutmalarının zorunlu olduğunu söylemiştir. Kriya gibi son derece ileri bir tekniğin uygulanması, istikrarsız bir ruhsal hayatla birlikte yürütülemez. *Kriya Yoga* sadece bir meditasyon tekniği değildir; aynı zamanda bir hayat tarzıdır ve inisiye edilmiş olan kişinin belirli ruhsal disiplinleri ve yasaklamaları kabul etmiş olmasını gerektirir. Self-Realization Fellowship ve Hindistan'daki Yogoda Satsanga Society, Babaji, Lahiri Mahasaya, Sri Yukteswar ve Paramahansa Yogananda tarafından elden ele aktarılmış bu talimatları, sadakatle bugüne kadar getirmiştir. SRF-YSS Dersleri'nde ve yetkili SRF-YSS temsilcileri tarafından öğretilen *Kriya Yoga*ya hazırlayıcı Hong-Sau ve *Aum* teknikleri, *Kriya Yoga* yolunun ayrılmaz birer parçasıdır. Bu teknikler, şuurluluğu Kendini-idrak seviyesine yükseltmek ve ruhu, hapsolmaktan kurtarmak konularında son derece etkilidir.

272 Bölüm II: 40.

273 Danapur, Banaras yakınındaki bir şehirdir.

274 Sonsuz'a giden yolda, Lahiri Mahasaya gibi aydınlanmış ustalar bile, aşırı isteklerden dolayı acı çekebilir ve disipline tabi olabilirler. *Bhagavad-Gita*'da, yüce guru Krişna'nın, inananların prensi Arjuna'yı azarladığı birçok bölüme rastlarız.

275 Tereyağında kavrulmuş ve süt içinde kaynatılmış mısır unundan yapılan (buğday kremasına benzeyen) bir lapa (helva).

276 Daha sonra Maitra Mahasaya olarak bilinen bu adam, Kendini-anlamada oldukça ilerledi. Maitra Mahasaya'yla, liseden mezun olduktan kısa bir süre sonra tanıştım; Ben Banaras'ta yaşarken, o da bu şehirde bulunan Mahamandal tapınağını ziyaret etmek için gelmişti. O zaman, bana, Babaji'nin Moradabad'daki grup önündeki materyalizasyonunu anlattı. "Bu mucizenin bir sonucu olarak," diye anlattı bana, "hayat boyu Lahiri Mahasaya'nın müridi oldum."

277 "Göklerde ve yerde olanlara bakmaya tenezzül eden [. . .] Rab gibi kim vardır?" (Mezmurlar 113:6) "Kendini yücelten alçaltılacak, kendini alçaltan yüceltilecektir." (Matta 23: 12)

Egoyu veya sahte kişiliği alçaltmak, insanın ebedî kimliğini keşfetmesi demektir.

35. BÖLÜM

Lahiri Mahasaya'nın İsavari Yaşamı

"Doğru olan her şeyi bu şekilde yerine getirmemiz uygundur."[278] İsa, Vaftizci Yahya'ya söylediği bu sözlerle ve Yahya'dan kendisini vaftiz etmesini isteyerek, gurusunun tanrısal haklarının doğruluğunu kabul ediyordu.

Doğu'lu bir bakış açısıyla İncil üzerinde yaptığım saygı dolu bir çalışmanın ve sezgisel algılarımın sonucu olarak Vaftizci Yahya'nın, geçmiş yaşamlarda İsa'nın gurusu olduğuna kanaat getirmiş bulunmaktayım.[279] İncil'de yer alan sayısız bölüm, Yahya ve İsa'nın, bir önceki enkarnasyonlarında sırasıyla, İlya ve müridi Elişa olduğunu ima eder. (Bunlar, bu isimlerin, Eski Ahit'te yer alan eski söyleniş şeklidir. Yunanlı çevirmenler bu isimleri İlyas ve Eliseus olarak telaffuz etmişlerdir; Yeni Ahit'te de bu şekilde değişmiş olarak karşımıza çıkarlar.)

Eski Ahit'in en sonu, İlya ve Elişa'nın reenkarnasyonunun bir kehanetidir: "İşte, Tanrı'nın büyük ve korkunç gününün gelmesinden önce, ben size peygamber İlya'yı göndereceğim."[280] Böylece, "Rabb'in [. . .] gelmesinden önce" gönderilen Yahya (İlya, İsa'nın habercisi olmak için, biraz daha önce doğmuştu. Babası Zekeriya'ya görünen bir melek, doğacak olan oğlu Yahya'nın, İlya'dan (İlyas) başkası olmadığına tanıklık etmişti.

"Fakat melek ona, 'Korkma, Zekeriya' dedi, 'duan kabul edildi. Karın Elizabet sana bir oğul doğuracak ve sen onun adını Yahya koyacaksın [. . .] İsrail oğullarından birçoğunu, Tanrı'ları olan Rabb'e döndürecek. Babalarının yüreklerini çocuklarına, söz dinlemeyenleri de doğru kişilerin anlayışına döndürmek ve Rab için hazırlanmış bir halkı yetiştirmek üzere, İlyas'ın ruhu ve gücüyle, Tanrı'nın önünden gidecektir."[281]

İsa, iki defa, su götürmez bir şekilde, İlya'yla (İlyas'la), Yahya'nın aynı varlık olduğunu söylemiştir: "İlyas zaten gelmiştir, ama onu tanımadılar[. . .] O zaman öğrenciler, İsa'nın kendilerine Vaftizci Yahya'dan söz ettiğini anladılar."[282] Yine İsa, şöyle der: "Yahya'ya dek tüm peygamberler, Kutsal Yasa'yı ve olacakları önceden bildirdiler. Eğer bunu kabul etmek isterseniz, gelecek olan İlyas odur."[283]

Yahya, kendisinin İlyas (İlya) olduğunu inkar ettiğinde kastettiği şey, Yahya'nın mütevazı giysileri içinde, artık büyük guru İlya'nın yüce görüntüsünü taşımadığıydı.[284] Bir önceki enkarnasyonunda, ihtişamının "cüppe"sini ve ruhsal zenginliğini, müridi Elişa'ya vermişti. "Ve Elişa dedi: Rica ederim, senin ruhundan benim iki payım olsun. Ve dedi: Çetin şey istedin; eğer senin yanından alındığım zaman beni görürsen, sana böyle ola-

caktır. . . . Ve İlya'nın üzerinden düşmüş olan cüppesini aldı."[285]

Roller tersine döndü, çünkü artık İlya-Yahya'nın, tanrısal bir biçimde mükemmelleşmiş olan Elişa-İsa'nın görünüşteki gurusu olmasına gerek yoktu.

Dağda, İsa'nın görünümü değiştiğinde, Musa'yla birlikte gurusu İlyas'ı görmüştü.[286] İsa, Çarmıh'taki ıstırabı en üst düzeye ulaştığı zaman, "Eli, Eli, lama sabakthani?'" yani "Tanrım, Tanrım, beni niçin terk ettin?" diye bağırmıştı. Orada duranların bazıları bunu işitince, 'Bu adam İlyas'ı çağırıyor' dediler[. . .] 'Bakalım, İlyas gelip O'nu kurtaracak mı?'"[287]

Yahya ile İsa arasındaki, zamandan bağımsız olan guru-mürit ilişkisi, Babaji ve Lahiri Mahasaya'nın da arasında mevcuttu. Ölümsüz guru, *çelasının* iki hayatı arasında girdap gibi dönen dipsiz sularda hem şefkat hem de endişeyle yüzmüş, önce çocuk daha sonra da yetişkin Lahiri Mahasaya tarafından birbiri ardına atılan adımlara rehberlik etmiştir. Babaji, asla koparılamayan bağı yeniden açıkça sergilemek için zamanın geldiğine, ancak müridi otuz üç yaşına ulaştığında karar vermiştir.

Ranikhet yakınlarındaki kısa tanışmadan sonra, egosuz guru, sevgili müridini yanında tutmamış, fakat onu dışa dönük bir dünya misyonu için göndermiştir. "Oğlum, ne zaman bana ihtiyacın olursa, geleceğim." Hangi ölümlü sevgili, böylesi bir sözün sonsuz sorumluluklarını yerine getirebilir?

1861 yılında, toplumun geneli tarafından fark edilmeden, Banaras'ın ücra bir köşesinde büyük bir ruhsal rönesans başlamıştı. Çiçeklerin güzel kokması nasıl önlenemezse, ideal bir aile reisi olarak sessizce yaşayan Lahiri Mahasaya da, içinden gelen ihtişamı saklayamamıştır. Arayış içinde, Hindistan'ın dört bir yanından arılar gibi gelen insanlar, özgürlüğe kavuşmuş olan ustanın tanrısal nektarını aramaya başlamıştır.

Memuruna "Vecit Babu" ismini takmış olan, ofisteki İngiliz idareci, ondaki bu garip ve yüce değişikliği ilk fark edenlerden biri olmuş.

"Efendim, üzgün görünüyorsunuz. Sorun nedir?" Bir sabah, Lahiri Mahasaya, işverenine ilgiyle sormuş.

"İngiltere'deki karım, tehlikeli derecede hasta. Bu endişe beni çok hırpalıyor."

"Size onun hakkında bazı haberler vereceğim." Lahiri Mahasaya odadan ayrılmış ve tenha bir köşede kısa bir süre oturmuş. Döndüğünde, teselli edercesine gülümsüyormuş.

"Eşinizin durumu iyiye gidiyor; şimdi size bir mektup yazıyor." Her şeyi bilen yogi, söz konusu mektubun bazı bölümlerini patronuna aktarmış.

"Vecit Babu, senin sıradan bir insan olmadığını biliyordum. Fakat, is-

LAHİRİ MAHASAYA (1828-1895)
Bir Yogavatar yani "Yoganın Enkarnasyonu"
Babaji'nin müridi; Sri Yukteswar'ın Gurusu, Kadim Kriya Yoga bilimini, modern Hindistan'da yeniden canlandıran kişi

tediğin anda, zaman ve uzayı yok varsayabileceğine inanamıyorum!"

Sonunda vaat edilen mektup gelmiş. Şaşkınlık içindeki patron, mektubun sadece karısının iyileştiğine dair iyi haberleri değil, haftalar önce büyük ustanın duyurmuş olduğu sözlerle aynı cümleleri içerdiğini de görmüş.

Birkaç ay sonra, adamın eşi Hindistan'a dönmüş. Lahiri Mahasayla tanıştığında, ona saygıyla bakmış.

"Efendim," demiş, "aylar önce Londra'da, hastayken yattığım yatağın başucunda, yüce bir ışıkla çevrili olarak gördüğüm, sizin şeklinizdi. O anda, tamamen iyileştim! Kısa bir süre sonra, Hindistan'a yapacağım büyük okyanus yolculuğunu kaldırabilecek kadar güçlüydüm."

Yüce guru, her gün yüce guru, bir ya da daha fazla insanı *Kriya Yoga*'ya inisiye edermiş. Bu ruhsal görevlerinin, iş ve aile hayatındaki sorumluluklarının yanı sıra büyük Usta, eğitimle de fazlaca ilgilenirmiş. Birçok çalışma grupları tertiplemiş olan Usta, Banaras'ın Bengalitola bölgesindeki büyük bir lisenin gelişmesinde de aktif rol oynamış. Ustanın "Gita Meclisi" diye anılan haftalık toplantılarda guru, birçok gerçeği arayan şevkli insana kutsal yazıtları açıklarmış.

Bütün bu çok yönlü faaliyetlerle Lahiri Mahasaya, o her zaman öne sürülen, "Kişinin toplumsal ve işle ilgili sorumluluklarını yerine getirdikten sonra, ibadete ve meditasyona zaman kalır mı?" şeklindeki itiraza da cevap vermek istemiştir. Büyük aile reisi-gurunun, uyumlu bir şekilde dengelenmiş hayatı, binlerce erkek ve kadına esin kaynağı olmuştur. Sadece mütevazı bir maaş alan, tutumlu, gösterişsiz ve herkese açık olan usta, disiplinli dünya hayatı yolunda, doğallıkla ve mutlulukla ilerlemiştir.

Her ne kadar Yüce Olan'ın yanında rahat bir şekilde oturuyor idiyse de Lahiri Mahasaya, bunu ne kadar hak ettiklerine bakmaksızın, tüm insanlara saygı göstermiştir. Müritleri kendisini selamladıklarında, o da karşılık olarak eğilirmiş. Usta, çocuksu bir alçakgönüllülükle sık sık diğerlerinin ayaklarına dokunurmuş fakat, her ne kadar gurunun önünde bu şekilde saygıyla eğilmek eski bir Şark geleneği ise de, kendisinin benzer şekilde onurlandırılmasına ender olarak izin verirmiş.

Lahiri Mahasaya'nın dikkat çekici bir yönü de her inançtan insanlara *Kriya* inisiyasyonunu hediye etmesidir. En önde gelen müritleri arasında sadece Hindular değil Müslümanlar ve Hıristiyanlar da vardır. Monist veya düalist olsun, farklı imanlara sahip veya belli bir yerleşik imana sahip olmayan kişiler, evrensel guru tarafından ayırım yapılmaksızın kabul edilip eğitilmiştir. En ilerlemiş *çela*larından biri Abdül Gafur Han ismindeki bir Müslümanmış. Brahmin denilen en yüksek kasta ait olan Lahiri Mahasaya, zamanının katı kast bağnazlığını yok etmek için cesaretle uğraşmıştır. Her tür hayat yolundan gelen insanlar, ustanın her yerde hazır olan kanatları altında bir sığınak bulmuşlardır. Tanrı'dan ilham alan diğer tüm peygamberler gibi Lahiri Mahasaya da, toplumdan atılmış ve haksızlığa uğramış olanlara yeni umutlar vermiştir.

"Unutmayın ki siz kimseye ait değilsiniz ve kimse de size ait değildir. Bir gün aniden, bu dünyadaki her şeyi bırakmak zorunda kalacağınızı düşünün, dolayısıyla Tanrı'yla şimdi tanışın," dermiş büyük guru, müritlerine. "Her gün, tanrısal algıların kanatlarıyla uçarak, kendinizi, ölümün yak-

laşmakta olan astral seyahatine hazırlayın. Yanılsama yüzünden, kendinizi, bir sürü soruna ev sahipliği yapan birer et ve kemik yığını olarak görmektesiniz.[288] Istırabın her türünden bağımsız Sonsuz Öz olduğunuzu bir an önce anlamak için, durmadan meditasyon yapın. Bedeninize kapatılmış birer esir olmayı bırakın; *Kriya*'nın gizli anahtarını kullanarak, Ruh'a kaçmayı öğrenin."

Usta, her birinin kendi inancının öngördüğü iyi geleneklere bağlı kalması için müritlerine cesaret verirmiş. Özgürlüğe kavuşmanın pratik bir tekniği olan *Kriya Yoga*'nın, doğası gereği her şeyi içerdiğini vurgulayan Lahiri Mahasaya, daha sonra *çela*larına, hayatlarını çevreleriyle ve yetişme tarzlarıyla uyum içinde ifade etme özgürlüğü vermiştir.

"Bir Müslüman günde beş vakit namazını kılmalıdır," dermiş usta. "Bir Hindu, günde birkaç kez meditasyona oturmalıdır. Bir Hıristiyan günde birkaç kere diz çöküp Tanrı'ya dua etmeli ve sonra da İncil okumalıdır."

Guru, bilgece bir görüşle takipçilerini, her birinin doğal eğiline göre, *Bhakti* (ibadet), *Karma* (eylem), *Jnana* (bilgelik) veya *Raja Yoga* (kral yogası) yollarına yöneltmiştir. Kurumsal keşişlik yoluna girmeyi arzulayan takipçilerine izin vermekte aceleci davranmayan usta, önce manastır hayatının sertlikleri üzerine iyice düşünmelerini söyleyerek onları uyarırmış.

Büyük guru, müritlerine, yazıtlar hakkında teorik tartışmalar yapmaktan kaçınmayı öğretmiş. "Kendini, eski vahiyleri sadece okumaya değil, aynı zamanda onları kavramaya adamış olan biri—yalnızca böyle biri gerçekten bilgece davranmaktadır," dermiş. "Bütün sorunlarınızı meditasyon sayesinde çözün.[289] Yararsız zihinsel faaliyetlerde bulunmak yerine, aktif olarak Tanrı'ya katılın.

"Zihninizi dogmatik, teolojik döküntülerden arındırın; bırakın, doğrudan algılamanın taze ve şifa veren suları içinize aksın. Kendinizi, içinizden gelen etkin Rehberlik'e ayarlayın; Yüce Ses'te, hayatın her çıkmazına bir çözüm vardır. Her ne kadar insanın kendini sorunlara boğma yeteneği sonsuzmuş gibi gözükse de, Sonsuz Yardım'ın kaynak zenginliğinin de ondan aşağı kalır yanı yoktur."

Ustanın her yerde hazır ve nazır oluşu, bir gün, *Bhagavad-Gita* hakkında yaptığı açıklamaları dinlemekte olan bir grup önünde kanıtlanmış. Kutaşta Çaitanya'nın ya da tüm titreşimsel yaradılıştaki İsa Bilinçliliği'nin anlamını açıkladığı bir sırada, Lahiri Mahasaya'nın birden nefesi kesilmiş ve bağırmış:

"Japonya kıyıları açıklarında bulunan birçok ruhun bedenlerinde, boğuluyorum!"

Ertesi sabah *çela*lar, gazetede, önceki gün Japonya yakınlarında çok sayıda insanın, gemilerinin su alıp batmasıyla öldüğüne dair, telgrafla ile-

tilmiş bir haber okumuşlar.

Lahiri Mahasaya'nın kendisinden uzakta bulunan birçok müridi, onun, kendilerini kucaklarcasına yanlarında olduğunun farkındalarmış. "Sonsuza dek, *Kriya* uygulayanlarla birlikteyim," dermiş usta, yanında kalamayan *çela*ları teselli edercesine. "Sürekli genişleyen ruhsal algılarınız sayesinde, Evrensel Ev'e giderken size rehberlik edeceğim."

Büyük gurunun seçkin bir müridi olan Sri Bhupendra Nath Sanyal, 1892 yılında henüz gençken, Banaras'a gidemediği zamanlar ustaya ruhsal eğitimi için dua ettiğini söylemiştir.[290] Lahiri Mahasaya, bir rüyasında Bhupendra'nın önünde belirmiş ve ona *dikşa* (inisiyasyon) vermiş. Daha sonra çocuk Banaras'a gidip, gurudan *dikşa* istemiş. Lahiri Mahasaya ise"Ben seni daha önce, bir rüyada inisiye ettim," diye cevap vermiş.

Müritlerinden biri, dünyevî görevlerinden herhangi birini ihmal ettiğinde usta onu tatlı bir şekilde düzeltip disipline sokarmış.

Sri Yukteswar bir defasında bana, "Bir *çela*nın hatalarını açıkça söylemek zorunda kalmış olduğunda bile, Lahiri Mahasaya'nın sözleri yumuşaktı ve şifa vericiydi," demişti. Üzgün bir ses tonuyla ekledi, "Ustamızın eleştirilerinden dolayı onun rehberliğini terk etmiş bir müride hiç rastlanmadı." Kendimi tutamayıp güldüm, fakat keskin olsun olmasın her sözünün benim kulaklarıma müzik gibi geldiğine gurumu tamamen inandırdım.

Lahiri Mahasaya, kılı kırk yararak, *Kriya Yoga*'yı aşama aşama birbirini izleyen dört değişik inisiyasyonla derecelendirmiş.[291] Ancak bir insanın kesin ruhsal ilerleme kaydetmesinden sonra, daha yüksek olan diğer üç tekniği verirmiş. Bir gün, kendi durumunun gereğince değerlendirilmediğine inanmış olan bir çela, hoşnutsuzluğunu dile getirmiş:

"Usta," demiş, "hiç şüphe yok ki ikinci inisiyasyon için hazırım." Tam o anda kapı açılmış ve içeriye, alçakgönüllü bir mürit olan Brinda Bhagat girmiş. Brinda, Banaraslı bir postacıymış.

"Brinda, gel yanıma otur." Büyük guru ona sevgiyle gülümsemiş. "Söyle bana, ikinci *Kriya* için hazır mısın?"

Ufak tefek postacı, ellerini yalvarırcasına kenetlemiş. "Gurudeva," demiş telaş içinde, "lütfen, başka inisiyasyon olmasın! Daha yüksek bir öğretiyi nasıl özümseyebilirim? Bugün senin kutsayışını almak için geldim, çünkü birinci *Kriya* beni öyle bir tanrısal sarhoşlukla doldurdu ki, mektupları dağıtamıyorum!"

"Brinda, şimdiden Ruh'un denizinde yüzmekte." Lahiri Mahasaya'nın bu sözleri üstüne, diğer mürit başını önüne eğmiş.

"Usta," demiş, "Kabahati aletlerinde bulan zavallı bir işçi olduğumu şimdi anlıyorum."

Eğitim görmemiş olan mütevazı postacı, daha sonra *Kriya* sayesinde kavrayışını öyle geliştirmiş ki, ara sıra akademisyenler gelip, yazıtlardaki karmaşık konularda onun yorumlarına başvurmaya başlamışlar. Günahtan da güzel konuşma yeteneğinden de aynı derecede yoksun olan küçük Brinda, çok okumuş alimlerin dünyasında ün kazanmış.

Lahiri Mahasaya'nın Banaras'taki sayısız müridinin yanı sıra, Hindistan'ın uzak köşelerinden ona gelen yüzlerce müridi daha varmış. Ustanın bizzat kendisi, birkaç kere Bengal'e gitmiş ve iki oğlunun da kayınpederlerinin evlerini ziyaret etmiş. Böylece onun varlığıyla kutsanan Bengal, küçük *Kriya* grupları için bir bal peteğine dönüşmüş. Özellikle Krişnanagar ve Bişnupur bölgelerinde, birçok sessiz yogi, ruhsal meditasyonun görünmez akımını bugüne kadar canlı tutmuşlardır.

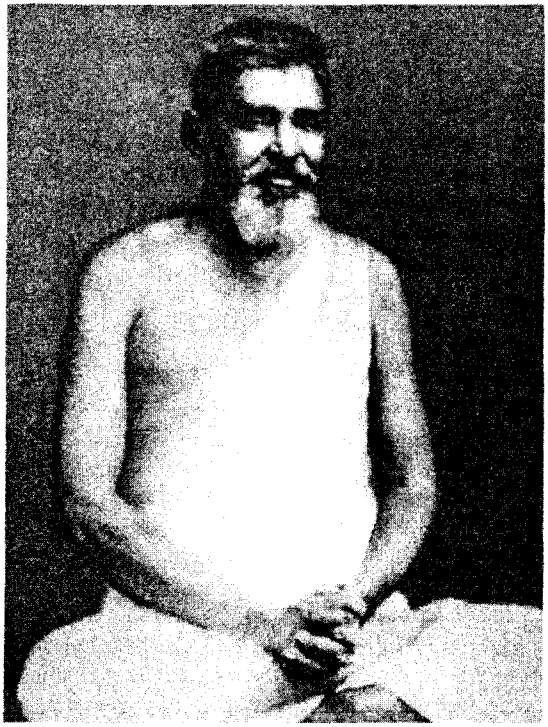
Lahiri Mahasaya'dan *Kriya* almış olan birçok azizin arasında meşhur Banaras'lı Svami Bhaskarananda Sarasvati ve Deoghar'daki iri yapılı derviş Balananda Brahmaçari sayılabilir. Lahiri Mahasaya belirli bir süre, Banaras'taki Maharaja Işvari Narayan Sinha Bahadur'un oğluna özel hocalık yapmış. Ustanın ruhsal seviyesini fark eden Maharaja, tıpkı Maharaja Jotindra Mohan Thakur'un yaptığı gibi, oğluyla birlikte *Kriya* inisiyasyonu almış.

Lahiri Mahasaya'nın, oldukça etkili dünyevî pozisyonları bulunan bazı müritleri, *Kriya* halkasını reklam aracılığıyla büyütmeyi arzulamışlar. Guru izin vermemiş. Banaras Lordu'nun kraliyet hekimi olan bir *çela*, ustanın ismini "Kaşi Baba" (Banaras'ın Yüce İnsanı) şeklinde yaymak için düzenli bir çaba sarf etmiş. Guru, bunu da yasaklamış.[292]

"Bırakın *Kriya* çiçeğinin güzel kokusu doğal bir yolla yayılsın," demiş. "*Kriya* tohumları, ruhsal açıdan bereketli kalplerin topraklarında sağlam kökler salacaktır."

Her ne kadar büyük usta, modern bir organizasyon ya da basın aracılığıyla tanıtma sistemini benimsememiş ise de mesajının gücünün, dayanılmaz bir sel gibi ayaklanacağını ve insan zihinlerinin kıyılarını bu mesajın kuvvetiyle basacağını biliyordu. Uygulayıcıların değişmiş ve arınmış hayatları, *Kriya*'nın ölümsüz diriliğinin basit garantisiydi.

1886'da, Ranikhet inisiyasyonundan yirmi beş sene sonra, Lahiri Mahasaya emekliye ayrılmış.[293] Artık gündüz vakitlerinde de ziyaret edilebilir olduğundan, ustaya gelen müritlerin sayısı giderek artmış. Büyük guru artık, çoğu zaman, rahat *lotus* pozisyonunda kilitlenmiş, sessizce oturmaktaymış. Küçük bir yürüyüş yapmak ya da evin diğer odalarına bir göz atmak için bile, oturma odasını pek ender terk edermiş. Hemen hemen hiç durmayan sessiz bir *çela* nehri, gurunun darşanı (kutsal görüntü) için gelirmiş.

PANÇANON BHATTAÇARYA
Lahiri Mahasaya'nın müridi

Tüm görenlerin korku ve hayret dolu bakışları karşısında Lahiri Mahasaya, nefes almamak, uyumamak, nabzın ve kalp atışının durması, sakin gözlerin saatlerce kırpılmaması ve derin huzur içeren bir *aura* gibi insan üstü fizyolojik özellikler sergilemeye başlamış. Onun yanından ayrılırken, kendi ruhunun yücelmiş olduğunu hissetmeyen hiçbir ziyaretçi yokmuş; hepsi de, gerçek bir Tanrı insanının sessiz kutsayışını almış olduklarını fark edermiş.

Bir süre sonra Usta, Pançanon Bhattaçarya adındaki bir müridine, Kalküta'da, "Arya Misyonu Kuruluşu" isminde bir yoga merkezi kurmasına izin vermiştir. Merkez, belirli yogik bitkisel ilaçlar dağıtmış ve Bhagavad-Gita'nın Bengal dilindeki ilk ucuz baskılarını yayınlamıştır.[294] Hint ve Bengal dillerindeki Arya Misyonu Gita'sı, binlerce eve girmiştir.

Usta, eski bir geleneğe uyarak, çeşitli hastalıkları iyileştirmek için, hastalara genellikle bir nim yağı verirmiş.[295] Guru, bir müridinden yağı damıtmasını rica ettiğinde, adam bunu kolaylıkla yaparmış. Fakat başka biri aynı şeyi yapmayı denediğinde, garip zorluklarla karşılaşırmış; yağı, söz

konusu damıtma işlemine tâbi tuttuktan sonra, sıvının neredeyse tamamen buharlaşmış olduğunu görürmüş. Açıkça, ustanın kutsayışı, elzem bir etkenmiş.

Lahiri Mahasaya'nın Bengalce el yazısı ve imzası, yukarda gösterilmiştir. Satırlar, ustanın bir *çelaya* yazdığı bir mektuptan alınmıştır; büyük usta, Sanskrit dilindeki bir kıtayı şöyle yorumlamaktadır: "Kişi, gözlerini kırpmak ihtiyacını hissetmediği bir sakinlik haline ulaştığında, *Sambhabi Mudra*'yı gerçekleştirmiş demektir."[296]

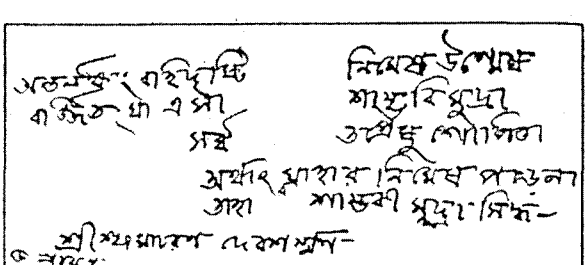
(imza) "Sri Şyama Çaran Deva Şarman"

Diğer birçok büyük peygamber gibi Lahiri Mahasaya'nın kendisi de hiç kitap yazmamış, fakat yazıtları yorumlamasıyla birçok müridini eğitmiştir. Ustanın son torunu, sevgili arkadaşım Sri Ananda Mohan Lahiri, şunları yazmıştır:

"Bhagavad-Gita ve *Mahabharata* destanının diğer kısımları, bazı düğüm noktalarını (*vyas-kutas*) içerir. Düğüm noktalarını hiçbir soru sormazsak, yoksa elimizde acayip ve kolaylıkla yanlış anlaşılabilecek türde bazı mitolojik hikâyeler kalır. Düğüm noktalarını açıklığa kavuşturmadan geçerseniz, o zaman de Hindistan'ın insan-üstü bir sabırla, binlerce yıllık deneysel bir arayışın sonucu olarak günümüze kadar getirdiği bir bilimi kaybedersiniz.[297]

"Lahiri Mahasaya, yazıtlara dair bir hayaller bilmecesi haline sokulup akıllıca gözden uzaklaştırılan din bilimini, yerli yersiz yakıştırmalardan arındırarak ışığa kavuşturmuştur. Artık anlaşılmaz bir kelime hokkabazlığı olarak görülmeyen *Veda*'lardaki ibadet formüllerinin tamamen bilimsel anlamları olduğu, Usta tarafından kanıtlanmıştır.

"İnsanın kötü tutkular karşısında genellikle çaresiz olduğunu biliriz; fakat *Kriya Yoga* sayesinde bunlar kuvvetsiz bir hale getirilir ve insan, kendini üstün ve sonsuz bir sevinç bilinçliliği içinde bulduğunda, bu tutkulara kapılmak için hiçbir sebebi kalmaz. Buradaki vazgeçiş, yani düşkün tut-

Lahiri Mahasaya'nın El Yazısı

kuların inkâr edilişi, bir yükselişle yani güzelliğin deneyimiyle eş zamanlıdır. Bu tür bir yön olmadan, küçük olumsuzluklardan bahseden ahlâki özdeyişler, bizim için faydasızdır.

"Tüm doğal olay ve belirişlerin ardında yatan, Sonsuz'dur, Güç Okyanusu'dur. Dünyevî eylemlere karşı içimizde taşıdığımız arzu, bizdeki ruhsal huşu duyusunu öldürmektedir. Modern bilim bize, Doğa'nın güçlerinin nasıl kullanılacağını anlattığından, tüm isim ve şekillerin arkasındaki Yüce Hayat'ı kavrayamıyoruz. Doğa'ya aşinalığımız, onun nihaî sırlarını küçük görmemize yol açmıştır; onunla olan ilişkimiz, pratik bir iş ilişkisidir. Onu bizim amaçlarımıza hizmet etmeye zorlayabilmek için, sözde bazı yollar bulmaya çalışıp ona eziyet ediyoruz; onun enerjilerini kullanıyoruz, ama bunların Kaynak'ı hâlâ bilinmiyor. Bilimde, bizim Doğa'yla olan ilişkimiz, kibirli bir adamla uşağı arasındaki gibidir; veya, felsefî bir anlamda Doğa, tanık kürsüsündeki bir esir gibidir. Onu sorguya çekiyor, ona meydan okuyor ve onun tanıklığını, ondaki saklı değerleri ölçemeyen insanî ölçülerle dikkatlice tartıyoruz.

"Diğer taraftan, kişi daha yüksek bir güçle paylaşım içindeyken, Doğa, otomatik olarak, hiçbir gerginlik veya zorlama olmaksızın insanın iradesine uyar. Doğa'ya hükmedebilmenin bu 'doğal' hâli, anlamakta güçlük çeken materyalistler tarafından 'mucizevî' olarak adlandırılır.

"Lahiri Mahasaya'nın hayatı, yoganın gizemli bir uygulama olduğu şeklindeki hatalı kavramı değiştirmeye yarayan bir örnek sergilemiştir. Fiziksel bilimin sıradanlığına karşın, her insan *Kriya Yoga* sayesinde, Doğa'yla arasındaki gerçek ilişkiyi anlayabileceği ve gizemli veya günlük, tüm olaylar karşısında ruhsal bir saygı duyabileceği bir yol bulabilir.[298] Bin yıl önce açıklanamayan birçok şeyin bugün açıklanabildiğini ve gizemli konuların, günümüzde gizemli olan konuların birkaç sene sonra gereğince anlaşılabilir hâle gelebileceğini akıldan çıkarmamalıyız.

"*Kriya Yoga* bilimi, ebedîdir. Matematik kadar gerçektir; toplama ve çıkarmanın basit kuralları gibi, *Kriya* kanunu da asla yıkılamaz. Tüm matematik kitaplarını yakıp kül edin; mantıksal zihne sahip olanlar her zaman böylesi gerçekleri yeniden keşfedeceklerdir. Tüm yoga kitaplarını saklayın; ne zaman saf bir ibadete ve dolayısıyla saf bir bilgiye sahip olan bir bilge ortaya çıkarsa, bu bilimin esasları yeniden açıklanacaktır."

Nasıl Babaji, *avatar*ların en büyüklerinin arasında olan bir *Mahavatar*'sa ve nasıl Sri Yukteswar'a haklı olarak bir *Jnanavatar* yani Bilgeliğin Enkarnasyonu denilebiliyorsa, aynı şekilde Lahiri Mahasaya da bir *Yogavatar* yani Yoga'nın Enkarnasyonu'ydu.[299]

Büyük Usta, toplumun ruhsal seviyesini, hem nitelik hem de nicelik standartlarına göre yükseltmişti. Yakın müritlerini İsa'ya benzer seviyelere yükseltme gücüyle ve kitleler arasında, gerçeği geniş alanlara yaymasıyla

Lahiri Mahasaya, insanlığın kurtarıcıları arasında yer alır.

Ustanın bir peygamber olarak eşsizliği, yoga özgürlüğünün kapılarını ilk defa tüm insanlara açan özel bir metoda, *Kriya*'ya verdiği pratik önemde yatar. Bizzat kendi hayatındaki mucizelerin yanında Yogavatar, yoganın eski karmaşıklıklarını, sıradan anlayışın basitliğine indirgemesiyle, hiç kuşkusuz tüm mucizelerin doruğuna ulaşmıştır.

Lahiri Mahasaya, mucizelerden bahsederken sık sık, "Genellikle halk tarafından bilinmeyen süptil yasaların işleyişi, alenen tartışılmamalı veya gerekli kararlılık gösterilmeden yayınlanmamalıdır," dermiş. Benim, bu sayfalarda, onun uyarıcı sözlerine uymuyormuş gibi görünmem, ustanın bana bir iç güven vermiş olmasından dolayıdır. Bunun yanında Babaji, Lahiri Mahasaya ve Sri Yukteswar'ın hayatlarını yazarken, bazı mucizevî hikâyeleri atlamayı uygun gördüm. Bu olayları, anlaşılması güç felsefe hakkında açıklayıcı bir cilt daha yazmadan, bu esere dahil edemezdim.

Bir aile reisi-yogi olarak Lahiri Mahasaya, bugünün dünyasının ihtiyaçlarına uygun, pratik bir çağrı yapmıştır. Eski Hindistan'ın mükemmel ekonomik ve dinî koşulları artık geçerli değildir. Dolayısıyla büyük usta, elinde dilenme kasesiyle dolaşıp duran bir derviş şeklindeki eski yogi idealini teşvik etmemiştir. Bunun yerine, bir yoginin kendi hayatını kazanmasının, destek için yoğun bir baskı yapan topluluğa bağlı kalmamasının ve evinde, özel hayatında yoga uygulamasının avantajlarına dikkat çekmiştir. Lahiri Mahasaya bu öğüde, kendi örneğinin insanı yüreklendiren kuvvetini eklemiştir. O, modern, "elverişli" türden bir yogi örneğiydi. Onun hayat tarzı, dünyanın her tarafında kendilerine bir gaye edinmiş yogilere rehber olması amaçlanarak, Babaji tarafından planlanmıştır.

"Yeni insanlar için, yeni bir umut! Yogavatar, "Tanrısal bir oluş," demiştir, "kişisel çabayla mümkün olur ve teolojik inançlardan ya da bir Kozmik Diktatör'ün keyfî iradesinden bağımsızdır."

Kriya anahtarının kullanılmasıyla, herhangi bir insanın tanrısallığına bir türlü inanamayanlar, sonunda bizzat kendi içlerindeki tüm tanrısallığa şahit olacaklardır.

35. Bölüm Notları

278 Matta 3: 15

279 İncil'deki birçok bölüm, reenkarnasyon yasasının anlaşılmış ve kabul edilmiş olduğunu ortaya koyar. Reenkarnasyona ait devirler, insanlığın içinde bulunduğu farklı evrim seviyelerini açıklamak için, bir şeyin (benlik bilinçliliği) yoktan

varolduğu, değişik kuvvet derecelerinde otuz ya da doksan yıl yaşadığı ve daha sonra orijinal boşluğa geri döndüğü şeklindeki Batılı teoriden çok daha akla yakındır. Bahsedilen boşluğun kavranılması imkansız olan doğası, Ortaçağ Felsefesi öğretmenin kalbini hoş tutmak için ortaya çıkarılmış bir problemdir.

280 Malaki 4: 5

281 Lukas 1: 13-17

282 Matta 17: 12-13

283 Matta 11: 13-14.

284 Yuhanna 1: 21.

285 II. Krallar 2: 9-14.

286 Matta 17: 3.

287 Matta 27: 46-49.

288 "Bedenlerimizin içinde kaç çeşit ölüm vardır! Orada ölümden başka hiçbir şey yoktur." Martin Luther, "Table-Talk".

289 "Gerçeği, küflü kitaplarda değil, meditasyonda ara. Ayı bulmak için göğe bak, havuza değil. " Acem atasözü.

290 Sri Sanyal, 1962 yılında hayatını kaybetmiştir.

291 *Kriya Yoga*'nın birçok dalı vardır; Lahiri Mahasaya en yüksek pratik değere sahip olan dört esas adımı ayırt etmişti.

292 Müritleri tarafından Lahiri Mahasaya'ya verilen diğer isimler, Yogibar (yogilerin en büyüğü), Yogiraj (yogiler kralı) ve Munibar'dır (azizlerin en büyüğü); ben de bunlara Yogavatar'ı (yoganın enkarnasyonu) ekledim.

293 Lahiri Mahasaya, tam otuz beş sene boyunca, hükümetin bir bakanlığında hizmet vermiştir.

294 Tıbbî Hindu inceleme yazılarına *Ayurveda* adı verilir. Veda ilkelerine uyan hekimler, hassas cerrahî aletler kullanmışlar, plastik cerrahî uygulamışlar, zehirli gazların etkilerini nasıl tesirsiz hale getireceklerini anlamışlar, sezaryen ve beyin ameliyatları yapmışlar ve ilaçların canlılık sağlaması konusunda oldukça ustalık kazanmışlardır. Hipokrat (İ.Ö. 4. yüzyıl), *Materia Medica* adlı eserindeki birçok bilgiyi Hindu kaynaklarından almıştır.

295 Nim : Doğu Hindistan'daki tespihağacı. Bu ağacın tıbbî değeri artık Batı'da da anlaşılmıştır ve acı nim kabuğu bir tonik olarak kullanılmaktadır, tohumundan ve meyvesinden elde edilen yağ cüzzam ve diğer hastalıkları iyileştirmede kullanılmaktadır.

296 *Sambhabi Mudra,* bakışlarını kaşların ortasındaki noktaya odaklamak demektir. Yogi, zihinsel huzurun belirli bir aşamasına ulaştığında, gözlerini kırpmaz; iç dünyaya gömülmüştür.

Bir *mudra* ("simge"), genellikle, parmaklar ve ellerle yapılan, bir ayin hareketini

ifade eder. Birçok mudra, belirli sinirleri etkileyerek sakinleşmeye yol açar. Eski Hindu incelemeleri, *nadi*leri (bedendeki 72,000 sinir yolu) ve onların zihinle ilişkilerini ayrıntılı olarak sınıflandırmıştır. Dolayısıyla, ibadette ve yogada kullanılan mudraların bilimsel bir temeli vardır. Ayrıntılı bir mudra diline de, heykel, resim ve oymacılık sanatları ve Hindistan'ın ayinsel danslarında rastlanır.

297 "Kısa bir süre önce Indus vadisindeki arkeolojik yerlerde yapılan kazılar sonucu çıkarılan ve İ.Ö. Üçüncü bin yıla ait olduğu anlaşılan bazı mühürlerde, bugün Yoga sisteminde kullanılan meditatasyon pozisyonlarında oturmuş bazı figürler bulunmaktadır, bu da o zamanlarda bile bazı Yoga ilkelerinin çoktan beri biliniyor olduğu sonucunu doğrulamaktadır. Araştırılmış yöntemler yardımıyla sistematik iç-gözlemin, Hindistan'da beş bin yıldır uygulanıyor olduğu sonucuna boşuna varmış değiliz." Profesör W. Norman Brown, *Bulletin of the American Council of Learned Societies,* Washington.

Bunun yanı sıra Hindu yazıtları, Yoga biliminin, Hindistan'da binlerce yıldır bilindiğini kanıtlamaktadır.

298 "Hayran olamayan bir insan, hayranlık duymamayı (ve ibadet etmemeyi) alışkanlık edinmiş bir insan, sayısız Kraliyet Topluluklarının başında bile olsa, tüm laboratuvarların ve gözlem evlerinin sonuç ve raporlarına bile sahip olsa, o küçücük kafasında, arkasında hiç göz bulunmayan bir gözlükten başka bir şey değildir." Carlyle, "Sartor Resartus."

299 Sri Yukteswar, *çelası* Paramahansa Yogananda'dan, tanrısal sevginin bir enkarnasyonu olarak bahsederdi. Paramahansaji'nin ölümünden sonra, en başta gelen müridi ve ruhsal halefi Rajarsi Janakananda (James J. Lynn), ona kendisine son derece uyan *Premavatar* veya Sevgi'nin Enkarnasyon'u ünvanını verdi. (Yayımcının Notu)

36. BÖLÜM

Babaji'nin Batı'ya Olan İlgisi

"Usta, hiç Babaji'yle karşılaştın mı?"

Serampor'da sakin bir yaz gecesiydi; inziva evinin ikinci kattaki balkonunda, Sri Yukteswar'ın yanında oturuyordum. Başımızın üzerinde, tropik gökyüzünün büyük yıldızları parıldamaktaydı.

"Evet." Usta, soruyu doğrudan soruşumu gülümseyerek karşıladı; gözleri saygıyla parladı. "Ölümsüz guruyu üç defa görerek kutsandım. İlk karşılaşmamız Allahabad'daki bir *Kumbha Mela*'da oldu."

Hindistan'da, çok eski zamanlardan beri kutlanan dinî bayramlar, *Kumbha Mela* olarak bilinir; bu bayramlar, ruhsal amaçları kalabalık kitlelerin gözü önüne sermiştir. Her on iki yılda bir, milyonlarca dindar Hindu bir araya gelip, binlerce *sadhu*, yogi, *svami* ve her türden dervişle tanışırlar. Bu bayramlarda, *mela*lara katılıp dünyevî yaşamlar süren erkek ve kadınları kutsayanlar dışında, yaşadıkları ıssız köşelerinden hiç ayrılmayan birçok münzevi de vardır.[300]

"Babaji'yle tanıştığım zaman bir *svami* değildim," dedi Sri Yukteswar. "Fakat Lahiri Mahasaya'dan *Kriya* inisiyasyonu almıştım. Usta, Ocak 1894'te Allahabad'da toplanacak olan *mela*ya katılmam için beni teşvik etti. İlk defa bir *kumbha*da bulunuyordum; kalabalığın gürültüsü ve taşkınlığı beni sersemletmişti. Meraklı gözlerle çevreme bakındım fakat aydınlanmış bir ustanın yüzüne rastlamadım. Ganj'ın kıyısındaki bir köprüden geçerken, biraz ötede, dilenme tasını uzatmış oturan tanıdık bir yüze rastladım.

" 'Tanrım, bu bayram, bir gürültü ve dilenci karmaşasından başka bir şey değil,' diye düşündüm hayal kırıklığı içinde. 'İnsanlığın pratik yararı için bilgi dünyalarını sabırla genişleten Batı'daki bilim adamlarının, Tanrı'nın gözünde, dinden bahsedip sadaka toplamaktan başka bir şey yapmayan bu boş adamlardan daha makbul olup olmadıklarını merak ediyorum.'

"Beni için için yakan toplumsal reform hakkındaki düşüncelerim, önümde duran uzun boylu bir *sannyasi*nin sesiyle kesildi.

" 'Efendim,' dedi, 'bir aziz sizi çağırıyor.'

" 'Kimmiş o?'

" 'Gelin ve kendiniz görün.'

"Adamın bu az ve öz önerisine tereddütle yaklaşarak, kısa bir süre son-

ra kendimi bir ağacın gölgelediği guru ve onun çekici mürit topluluğunun yanında buldum. Ender rastlanan aydınlık bir çehreye ve parıldayan kara gözlere sahip olan usta, ben yaklaşınca ayağa kalktı ve bana sarıldı.

" 'Hoş geldin, Svamiji,' dedi sevgi dolu bir sesle.

" 'Efendim,' diye cevap verdim, 'Ben bir *svami* değilim.'

" 'Kendilerine *svami* rütbesini ihsan etmeye tanrısal bir biçimde karar verdiğim kişiler, onu asla reddetmezler.' Aziz benimle sade bir dille konuşuyordu, fakat sözleri, gerçeğin kesinliğiyle çınlıyordu; bir anda, bir ruhsal kutsayış dalgası içinde kayboldum. Aniden eski manastır düzenine yükseltilişime gülerek, açıkça yüce ve meleksi olan ve beni bu şekilde onurlandırmış olan varlığın ayaklarına eğildim.[301]

"Babaji – gerçekten de o yüce varlığın ta kendisiydi—oturmam için, ağacın altında kendi yanındaki bir yeri işaret etti. Güçlü, genç bir adamdı ve Lahiri Mahasaya'ya benziyordu; yine de, bu iki ustanın görünüşlerindeki olağanüstü benzerlikler hakkında çok şey duymuş olmama rağmen, bu durum beni pek şaşırtmadı. Babaji, bir insanın zihninde uyanan herhangi bir özel düşünceyi durdurabilme gücüne sahiptir. Anlaşılan büyük guru, yanında benim tam anlamıyla doğal olmamı, onun kimliğinin farkına varışımın beni heyecandan dondurmamasını istemişti.

" '*Kumbha Mela* hakkında ne düşünüyorsun?'

" 'Büyük ölçüde hayal kırıklığına uğradım, efendim,' dedim ve aceleyle ekledim, 'sizinle karşılaştığım ana kadar, tabi. Aslında, değerli azizlerle bu karışıklık hiç de birbirine uymuyor.'

" 'Çocuğum,' dedi usta, görünüşte ondan neredeyse iki kat daha yaşlı olmama rağmen, 'çoğunluğun hatası yüzünden, bütünü suçlama. Dünya üzerindeki her şey, birbirine karıştırılmış kum ve şeker gibi, karışık bir karaktere sahiptir. Sadece şekeri kucaklayıp, kuma hiç dokunmayan akıllı bir karınca gibi ol. Her ne kadar buradaki birçok *sadhu* hâlâ yanılgı içinde dolanmaktaysa da, *mela*, Tanrı'yı kavramış birkaç insan tarafından kutsanmaktadır.'

"Bu yüce ustayla şahsen tanışmış olduğumu göz önüne alarak, dediklerini hemen kabul ettim.

" 'Efendim,' diye açıkladım, 'Batı'nın ileri gelen bilim adamlarını düşünüyordum. Uzaktaki Avrupa ve Amerika'da yaşayan bu insanlar, zekâ açısından, burada toplanmış bulunanlardan çok daha gelişmişler, değişik inançlara sahipler ve şu içinde bulunduğumuz gibi *mela*ların gerçek değerini bilmekten uzaklar. Hindistan'ın ustalarıyla karşılaşmaktan en fazla yararlanabilecek olanlar bu türden insanlardır. Fakat, her ne kadar entelektüel becerilerde yüksek seviyelere ulaşmış da olsa birçok Batılı, boş materyalizme bağlanmış durumda. Bilim ve felsefe alanında ün sahibi olan

diğerleriyse, dindeki gerçek bütünlüğü kabul etmemekte-. Onların inançları, kendilerini bizden sonsuza kadar ayrı tutmak tehlikesi yaratan, aşılması olanaksız birer engel gibi.'

" 'Görüyorum ki Doğu'yla olduğu kadar, Batı'yla da ilgileniyorsun.' Babaji'nin ışıldayan yüzünden bana katıldığı belliydi. 'Tüm insanlığı alacak kadar geniş olan kalbindeki sancıları hissettim. Bu yüzden seni buraya çağırdım.

" 'Doğu ve Batı, eylem ve ruhsallığın birleştirildiği altın bir ara yol oluşturmalıdır,' diye devam etti. 'Hindistan'ın, maddî gelişme konusunda Batı'dan öğreneceği çok şey vardır; aynı şekilde Hindistan, Batı'nın dinî inançlarını yoga biliminin sarsılmaz temellerine oturtabilmesi için, ona evrensel yöntemleri öğretebilir.

" 'Sen Svamiji, Doğu'yla Batı arasında, gelecekteki uyumlu alış verişte oynanacak bir role sahipsin. Bundan birkaç sene sonra sana, yoganın Batı'da yayılması için eğitebileceğin bir mürit göndereceğim. Batı'da, ruhsal açıdan arayış içinde bulunan birçok ruhun titreşimleri, bana bir sel gibi ulaşıyor. Amerika ve Avrupa'da, uyandırılmayı bekleyen muhtemel azizler fark ediyorum.'"

Hikâyesinin bu noktasında, Sri Yukteswar gözlerini gözlerime dikti.

"Oğlum," dedi, parlak ay ışığında gülümseyerek, "Seneler önce Babaji'nin bana göndermeye söz verdiği mürit, sensin."

Benim adımlarımı Sri Yukteswar'a yönlendirenin Babaji olduğunu öğrenmek beni çok mutlu etmişti ancak, kendimi sevgili gurumdan ve *aşram*ın sade huzurundan ayrı, uzak Batı'da düşünmek benim için çok zordu.

"Daha sonra Babaji, *Bhagavad-Gita*'dan bahsetti," diye devam etti Sri Yukteswar. "Şaşkın bakışlarım karşısında, birkaç övgü sözcüğüyle, benim, bazı Gita bölümlerine yorumlar yazdığımı bildiğini ima etti.

" 'Benim ricam üzerine Svamiji, lütfen bir başka görevi daha üstlen,' dedi büyük usta. 'Hıristiyan ve Hindu yazıtlarının arasında varolan özdeki uyum hakkında kısa bir kitap yazar mısın? Bu yazıtların temel bütünlüğü bugün, insanlığın mezhep taraftarlığı sonucunda karanlığa gömülmüştür. Aralarındaki paralelliklere değinerek, Tanrı'nın vahiy gönderdiği çocuklarının, aynı gerçeklerden bahsettiklerini göster.'

" 'Maharaj,' diye cevap verdim çekinerek, 'bu ne büyük bir emir! Ben, bunu gerçekleştirebilecek miyim?'[302]

"Babaji hafifçe güldü. 'Oğlum, neden şüphe ediyorsun?' dedi güven verircesine. 'Doğrusu, bütün bunlar Kimin işi ve tüm eylemleri Yapan Kim? Tanrı'nın bana söylettiği şey her ne olursa olsun, gerçekleşmek zorundadır.'

"Azizin bu kutsamasından sonra kendimi yetkili varsayıp, kitabı yazma fikrini kabul ettim. Ayrılma vaktinin geldiğini hissedip, üzerine oturduğum yapraklardan gönülsüzce kalktım.

" 'Lahiri'yi tanıyor musun?' diye sordu usta. 'Büyük bir varlık, öyle değil mi? Ona karşılaşmamızdan söz et.' Sonra bana, Lahiri Mahasaya'ya iletmem için bir mesaj verdi.

"Alçak gönüllülükle veda etmek için önünde eğildiğimde aziz bana şefkatle güldü ve, 'Kitabın bittiğinde, seni ziyarete geleceğim,' diye söz verdi. 'Şimdilik güle güle.'

"Ertesi gün Allahabad'dan ayrıldım ve Banaras'a gitmek üzere trene bindim. Gurumun evine vardığımda, *Kumbha Mela*'daki harikulade azizin hikâyesini bir çırpıda anlattım.

" 'Oh, onu tanımadın mı?' Lahiri Mahasaya'nın gözleri gülerek dans ediyordu. 'Gördüğüm kadarıyla tanıyamamışsın, çünkü seni bundan alıkoymuş. O benim eşsiz gurum, yüce Babaji'dir!'

" 'Babaji!' diye tekrar ettim, huşu içinde. 'Yogi-İsa Babaji! Görünmez—görünür kurtarıcı Babaji! Keşke geçmişe dönüp bir kez daha onun huzurunda olabilseydim ve onun nilüfer ayaklarında ibadetimi gösterebilseydim!'

" 'Üzülme,' dedi Lahiri Mahasaya beni avutmak için. 'Seni tekrar göreceğine söz vermiş.'

" 'Gurudeva, yüce usta benden, sana bir mesaj iletmemi istedi. "Lahiri'ye söyle," dedi, "bu hayat için depo edilmiş olan güç artık azalıyor; neredeyse bitmek üzere."'

"Ben bu anlaşılmaz sözleri sözler söylemez, Lahiri Mahasaya'nın çehresi, sanki bir elektrik akımıyla çarpılmış gibi titredi. Bir an içinde, tam bir sessizliğe gömüldü; gülümseyen çehresi, inanılmaz derecede ciddileşti. Oturduğu yerde, tahtadan bir heykel gibi kasvetli ve hareketsiz bedeni, doğal rengini kaybetti. Şaşkınlık içinde telaşa kapıldım. Bu neşe dolu ruhun böylesine korku verici bir ciddiyet sergileyişini, hayatımda daha önce hiç görmemiştim. Orada bulunan diğer müritler, ustaya karamsar gözlerle bakıyorlardı.

"Sessizlik içinde üç saat geçti. Daha sonra Lahiri Mahasaya, doğal, neşeli haline geri döndü ve *çela*ların her biriyle, sevgi dolu bir şekilde konuştu. Herkes ferahlamıştı.

"Lahiri Mahasaya'nın tepkisinden, Babaji'nin mesajının, ustanın bedeninin kısa bir süre sonra kullanım dışı kalacağını anlatan çok açık bir işaret olduğunu anladım. Korku veren sessizliği, gurumun o anda kendini kontrol ettiğini ve maddi dünyayla arasındaki son bağı da kestiğini ve Ruh'ta her zaman yaşayan kimliğine kaçtığını kanıtlamıştı. Babaji'nin söz-

leri, onun kendine özgü 'Her zaman seninle olacağım,' deme tarzıydı.

"Her ne kadar Babaji ve Lahiri Mahasaya her şeyi bilmekte idiyseler ve birbirleriyle, ben veya herhangi bir başka vasıtayla haberleşmeye ihtiyaçları yok idiyse de bu büyük hocalar, sık sık insanlık tiyatrosunda bir rol oynama alçak gönüllülüğünü gösterirlerdi. Bazen kehanetlerini, haberciler kullanarak doğal bir yolla iletirlerdi ki daha sonra sözlerinin gerçekleşmesi, hikâyeyi öğrenen geniş bir insan çemberine daha büyük bir iman aşılasın.

"Kısa bir süre sonra Banaras'tan ayrıldım ve Serampor'da, Babaji'nin istediği ruhsal yazılar üzerinde çalışmaya koyuldum," diye devam etti Sri Yukteswar. "Çalışmaya daha yeni başlamıştım ki, içimde ölümsüz guruya adanmış bir şiir yazma ilhamı doğdu. Daha önce hiç Sanskrit şiir yazmaya kalkışmamış olmama rağmen, melodik satırlar kalemimden adeta kendiliğinden dökülüyordu.

"Gecenin sakinliğinde, İncil'in ve *Sanatan Dharma*'nın yazıtlarını karşılaştırmakla meşgul oldum.[303] Yüce Rab İsa'nın sözlerini aktararak, onun öğretilerinin, özde, *Veda*'ların vahiyleriyle bir olduğunu gösterdim. *Paramgurum*un lütfü sayesinde,[304] kitabım Kutsal Bilim (The Holy Science), kısa bir sürede bitmişti.[305]

"Edebî çabalarımı sonuçlandırdığım günün ertesi sabahı," diye devam etti Usta, "Ganj'da yıkanmak için buradaki *Rai Ghat*'a geldim. Geçitte kimseler yoktu; bir süre hareketsiz durup, güneşin verdiği huzurun tadını çıkardım. Parıldayan sulara bir dalıp çıktıktan sonra, eve doğru yola koyuldum. Sessizliği bozan tek şey, Ganj'da ıslandığı için her adımda hışırdayan elbisemin çıkardığı sesti. Nehrin kıyısı yakınındaki büyük bir *banyan* ağacının bulunduğu yeri geçtikten sonra, güçlü bir dürtü beni arkama bakmaya zorladı. Orada, *banyan* ağacının gölgesinde, etrafı birkaç mürit ile çevrili halde büyük Babaji oturuyordu!

" 'Selamlar, Svamiji!' Ustanın güzel sesi, beni rüya görmediğime inandıracak kadar canlıydı. 'Kitabını başarıyla bitirdiğini görüyorum. Söz verdiğim gibi, sana teşekkür etmek için buradayım.'

"Deli gibi çarpmaya başlayan kalbimle onun ayaklarına kapandım. '*Paramguruji*,' dedim yalvararak, 'sen ve *çela*ların, varlığınızla benim yakındaki evimi onurlandırmaz mısınız?'

"Yüce guru gülümseyerek reddetti. 'Hayır, çocuğum,' dedi, 'biz ağaçların gölgesini seven insanlarız; burası oldukça rahat.'

" 'Lütfen biraz kal, Usta.' Yalvaran gözlerle ona baktım. 'Birkaç özel tatlıyla hemen geri döneceğim.'[306]

"Birkaç dakika sonra, bir tatlı tabağıyla geri döndüğümde, ulu *banyan* ağacı artık yüce grubu gölgelemiyordu. Bütün geçidin civarını aradım, fa-

kat kalbimde, küçük grubun çoktan eterden kanatlarla uçtuğunu biliyordum.

"Son derece incinmiştim. 'Bir daha karşılaşsak bile, Babaji'yle konuşmayacağım,' dedim kendi kendime. 'Benden böyle âniden ayrılmakla zalimlik etti.' Kuşkusuz bu bir sevgi kızgınlığından başka bir şey değildi. Birkaç ay sonra, Banaras'ta Lahiri Mahasaya'yı ziyaret ettim. Oturma odasına girdiğimde, gurum beni gülümseyerek selamladı.

" 'Hoşgeldin, Yukteswar,' dedi. 'İçeri girerken, kapının eşiğinde Babaji'ye rastladın mı?'

" 'Hayır, neden?' diye cevapladım şaşkınlık içinde.

" 'Buraya gel.' Lahiri Mahasaya hafifçe başımın ön tarafına vurdu; bir anda kapının yanında, Babaji'nin bir nilüfer kadar taze ve sağlıklı şeklini fark ettim.

"Bir süre önce kalbimin ne kadar kırılmış olduğunu hatırladığımdan, onun önünde eğilmedim. Lahiri Mahasaya şaşkınlık içinde beni izliyordu.

"Yüce guru, bana sonsuz derin gözlerle bakmaktaydı. 'Bana kızgınsın.'

" 'Efendim, nasıl olmam?' diye cevapladım. 'Sihirli grubunla yoktan varolmuşçasına, adeta havadan çıkarak geldin ve yine havaya karışarak kayboldun.'

" 'Sana, seni göreceğimi söylemiştim ama ne kadar uzun kalacağımı belirtmemiştim.' Babaji hafifçe güldü. 'Heyecan doluydun. Emin ol, senin sakinleşemeyişinin âni rüzgârları sonucunda, neredeyse tamamen etere karışarak söndüm.'

"Bu gurur okşamaktan uzak açıklama beni bir anda tatmin etmişti. Onun ayaklarında diz çöktüm; yüce guru şefkatli bir şekilde hafifçe omuzuma vurdu.

" 'Çocuğum, daha fazla meditasyon yapmalısın,' dedi. 'Bakışların henüz kusursuz değil, beni günışığının ardında gizlenmişken göremedin.' Kutsal bir flütten çıkar gibi bir sesle bu sözleri söyledikten sonra Babaji, gözlerden saklı aydınlığa geçerek kayboldu.

"Bu, gurumu görmek için Banaras'a yaptığım son birkaç ziyaretten biriydi," diye bitirdi Sri Yukteswar. "Aynen Babaji'nin *Kumbha Mela*'da önceden söylediği gibi, Lahiri Mahasaya'nın bir aile reisi olarak sürdürdüğü enkarnasyonu bitmek üzereydi. 1895 yazında, iri yapılı gurumun sırtında küçük bir çıban çıktı. Usta, neşter ile yarılıp çıkarılmasına itiraz etti; bizzat kendi teninde, bazı müritlerinin kötü karmasını sonuçlandırıp yok ediyordu. Sonunda, *çela*ları çok ısrar etti; usta, üstü kapalı bir cevapla karşıladı onların ısrarını:

" 'Beden, gitmek için bir sebep bulmalıdır; yapmak istediğiniz her şe-

ye rıza göstereceğim.'

"Eşsiz guru, kısa bir süre sonra, Banaras'ta bedenini terketti. Artık onu bulmak için o küçük oturma odasına gitmeme gerek kalmamıştı; hayatımın her günü, onun her yerde hazır olan rehberliğiyle kutsanmaktadır."

Seneler sonra, ileri seviyeli bir mürit olan, Svami Keşabananda'nın dudaklarından, Lahiri Mahasaya'nın ölümüyle ilgili, benzersiz güzellikte birçok ayrıntı işittim.[307]

"Gurumun bedenini bırakmasından birkaç gün önce," dedi bana Keşabananda, "ben Hardvar'daki *aşramımda* oturmuşken, önümde maddeleşti.

" 'Hemen Banaras'a gel.' Bu kelimeleri söyledikten sonra, Lahiri Mahasaya yok oldu.

"Hemen Banaras'a doğru trene bindim. Gurumun evinde, birçok müridi toplanmış buldum. Usta, o gün saatlerce *Gita* üzerine açıklamalar yaptı; sonra bizle sade bir şekilde konuştu.[308]

" 'Eve gidiyorum.'

"Istırap dolu hıçkırıklarımız, bir anda, dayanılmaz bir sel gibi ortalığı sardı.

" 'Üzülmeyin; tekrar dirileceğim.' Bu sözden sonra Lahiri Mahasaya yerinden kalktı, kendi etrafında daireler çizerek üç defa döndü, kuzeye bakacak şekilde *lotus* duruşunda oturdu ve görkemli bir şeklide nihaî *mahasamadhiye* girdi.[309]

"Lahiri Mahasaya'nın, müritler için çok değerli olan güzel bedeni, kutsal Ganj'ın kıyısındaki Manikarna Ghat'ında dinî aile reisi törenleriyle yakıldı," diye devam etti Keşabananda. "Ertesi gün, sabah saat onda, ben hâlâ Banaras'tayken, odamı müthiş bir ışık kapladı. İşte tam önümde, Lahiri Mahasaya'nın etten kemikten bedeni duruyordu. Aynı eski bedeni gibi görünüyordu, ancak daha genç ve daha parlaktı. Yüce gurum, benimle konuştu.

" 'Keşabananda,' dedi, 'bu, benim. Yakılmış bedenimin ayrışmış atomlarını, yeniden şekillendirip dirilttim. Dünyadaki aile reisi görevim yerine getirilmiştir; fakat dünyadan tamamen ayrılmıyorum. Bundan sonra bir süre Babaji'yle birlikte Himalayalar'da ve evrende olacağım.'

"Beni birkaç sözle kutsadıktan sonra, yüce usta yok oldu. Kalbim harikulade bir ilhamla dolmuştu; İsa'nın ve Kabir'in, yaşayan gurularını fiziksel ölümlerinden sonra da gören müritleri gibi, Ruh'ta yücelmiştim.[310]

"Hardvar'da tenha bir köşedeki inziva evime geri dönerken," diye devam etti Keşabananda, "Yanımda Lahiri Mahasaya'nın kutsal küllerinden bir miktar getirmiştim. Onun uzay ve zaman kafesinden kaçmış olduğu-

nu biliyordum; her yerde varoluşun kuşu, özgürlüğe kavuşmuştu. Yine de onun kutsal küllerini mabede koymak, içimi rahatlatmıştı."

Dirilmiş olan guruyu görmekle kutsanmış olan başka bir mürit de, aziz Pançanon Bhattaçarya'dır.[311] Onu Kalküta'daki evinde ziyaret ettim ve ustayla birlikte geçirdiği birçok yılın hikâyesini zevkle dinledim. Sözlerini bitirmeden önce bana hayatındaki en olağanüstü olayı anlattı.

"Burada, Kalküta'da," dedi Pançanon, "yakılışından sonraki sabah saat onda, Lahiri Mahasaya canlı ve görkemli bir şekilde önümde belirdi."

"İki bedenli aziz" Svami Pranabananda da, kendi doğaüstü deneyiminin ayrıntılarını bana bir sır olarak vermişti. Pranabananda, Rançi'deki okuluma yaptığı ziyarette şöyle dedi:

"Lahiri Mahasaya'nın bedenini bırakışından birkaç gün önce, ondan, hemen Banaras'a gitmemi istediği bir mektup aldım. Fakat elimde olmadan geciktim ve hemen yola koyulamadım. Tam ben Banaras'a gitmek üzere hazırlanırken, sabah saat on sularında, birden odamda gurumun parlayan şeklini gördüm ve kalbim sevinçle doldu.

" 'Banaras'a gitmek için neden acele ediyorsun?' dedi Lahiri Mahasaya gülerek. 'Artık beni orada bulamayacaksın.'

"Bu sözlerin anlamını kavradığımda, karşımda gördüğüm gurumun sadece bir görüntü olduğunu düşünerek, kalbim kırılmış bir şekilde ağlamaya başladım.

"Usta, teselli edercesine bana doğru yaklaştı. 'İşte, tenime dokun,' dedi. 'Her zamanki gibi, yaşıyorum. Ağlama, sonsuza kadar birlikte olmayacak mıyız?'"

Bu üç büyük müridin dudaklarından, harikulade bir gerçeğin hikâyesi ortaya çıkmaktadır: Lahiri Mahasaya'nın bedeninin alevlere teslim edilmesinden bir gün sonra, sabah saat onda dirilmiş olan Usta, gerçek fakat daha güzelleşmiş, daha yücelmiş bir bedenle, hepsi de farklı şehirlerde olan üç müridinin önünde belirmiştir.

"Çürüyebilir olan, çürümezliği giyince ve ölümlü olan ölümsüzlüğü giyince, Ölüm yok edildi, zafer kazanıldı! diye yazılmış olan söz yerine gelecektir. Ey ölüm, senin dikenin nerede? Ey mezar, senin zaferin nerede?"[312]

36. Bölüm Notları

300 Bkz. s. 439

301 Sri Yukteswar daha sonra, Bengal'deki Buddh Gaya'nın Mahant'ı (manastır başkanı) tarafından Svami Düzeni'ne resmi olarak inisiye edilmişti.

302 Maharaj, "Büyük kral" anlamına gelen bir saygı lakabıdır.

303 Sanatan Dharma'nın kelime anlamı, "ebedî din" olup, Veda öğretilerinin bütününe verilen isimdir. Büyük İskender'in yönetimi altında kuzey-batı Hindistan'ı istila eden Yunanlılar, Indus nehrinin kıyılarındaki insanlara *Indoos* veya *Hindus* ismini taktıkları için *Sanatan Dharma*, Hinduizm diye anılmaya başlandı. Hindus kelimesi, hakkını vererek konuşursak, sadece *Sanatan Dharma*'nın veya Hinduizm'in takipçilerine verilen isimdir. Hintliler terimi, Hinduları, Müslümanları ve Hindistan toprağında yaşayan diğer insanları (bir de, İngilizce'de, Kolomb'un şaşırtıcı coğrafya hatasından dolayı, Amerika'daki Mongoloid aborijinleri, yani kızılderilileri) kapsamaktadır.

Hindistan'ın eski ismi, kelime anlamı "Aryan'ların evi" olan, *Aryavarta*'dır. *Aryan*ın Sanskrit dilindeki kökü, "değerli, kutsal, soylu" demektir. Sonradan *Aryan*ın etnolojik olarak yanlış kullanılışı ve ruhsal değil, fiziksel özellikleri belirtir bir hale gelmesi, Doğu dilleri ve tarihi uzmanı Max Muller'in, garip ve hoş bir şekilde şöyle demesine neden olmuştur: "Bana göre, bir Aryan ırkından, Aryan kanından, Aryan gözlerinden ve saçından bahseden bir etnolog, uzun kafalı bir sözlükten veya kısa kafalı bir dilbilgisinden bahseden bir dilbilimci kadar büyük bir günahkârdır."

304 *Paramguru* kelimesi, birinin gurusunun gurusu demektir. Böylece, Lahiri Mahasaya'nın gurusu olan Babaji, Sri Yukteswar'ın *paramgurusu*dur.

Mahavatar Babaji, *Kriya Yoga*'yı inançla uygulayan tüm SRF-YSS üyelerinin ruhsal gözetiminin sorumluluğunu üstlenmiş olan Hintli ustalar zincirinin Yüce Guru'sudur.

305 The Holly Science, (Los Angeles, California: Self Realization Fellowship Publications

306 Hindistan'da, gurusuna ikramda bulunmamak, saygısızlık olarak nitelendirilir.

307 Keşabananda'nın *aşram*ına yaptığım ziyaret için bkz. s. 445

308 26 Eylül 1895, Lahiri Mahasaya'nın bedenini bıraktığı tarihtir. Birkaç gün daha yaşasaydı, altmış yedinci yaş gününe ulaşacaktı.

309 Bedenini üç kere döndürmek, sonra da kuzeye dönmek, fiziksel beden için son anın gelmek üzere olduğunu önceden bilen ustalar tarafından kullanılan *Veda* ayininin bir parçasıdır. Usta, son defa medi-tasyona oturarak, kendini Evrensel Aum'la birleştirir; buna *maha* veya büyük *samadhi* denir.

310 Kabir, hem Hinduların hem de Müslümanların bulunduğu çok geniş bir

takipçi kitlesine sahip büyük bir 16. yüzyıl azizidir. Kabir öldüğü zaman müritler, cenaze merasimlerini yönetme tarzı hakkında kavga etmeye başlamışlar. Öfkeli usta, nihaî uykusundan kalkmış ve talimatlarını vermiş. "Cesedimin yarısı Müslüman törelerince gömülmelidir," demiş. "Bırakın diğer yarısı da bir Hindu ayiniyle yakılsın." Daha sonra kaybolmuş. Müritler, bedenini örtmüş olan kefeni kaldırdıklarında, bir dizi güzel çiçekten başka bir şey bulamamışlar. İtaatkâr bir şekilde, bu çiçeklerin yarısı, Maghar'da, Müslümanlar tarafından gömülmüş; oradaki türbesi bugün hâlâ saygı görmektedir. Diğer yarısı, Banaras'ta, Hindu ayinleriyle yakılmış. Orada ise Kabir Çeura adında günümüzde de büyük sayıda hacı tarafından ziyaret edilen bir tapınak kurulmuştur.

Gençliğinde Kabir'e, mistik yolda çok ayrıntılı entelektüel rehberlik isteyen iki mürit gelmiş. Usta, sade bir şekilde cevap vermiş:

"Yol, mesafeyi gerektirir;

Eğer O yakındaysa, hiçbir yola ihtiyacın yoktur.

Doğrusu duymak beni güldürüyor

Su içindeki bir balığın, susuzluğunu!"

311 Pançanon, Deogar, Bihar'daki 7 dönümlük bir bahçede bir Şiva tapınağı inşa etmiş ve içinde Lahiri Mahasaya'nın bir yağlı boya resmini sergilemiştir. (Yayımcının Notu)

312 I. Korintoslular 15: 54-55. "Sizler, Tanrı'nın ölüleri diriltmesini neden 'inanılmaz' görüyorsunuz?" Elçilerin İşleri 26:8.

37. BÖLÜM

Amerika'ya Gidiyorum

"Amerika! Bu insanlar kesinlikle Amerikalı!" Bu, iç görüşümün önünden geçen bir Batılı yüzlerin oluşturduğu panorama karşısındaki düşüncelerimdi.[313]

Rançi okulunun ambarındaki birkaç tozlu kutunun arkasında oturmuş, meditasyona dalmıştım.[314] Gençlerle uğraştığım o yıllarda, meditasyon yapacak özel bir yer bulmak oldukça zordu!

Görüntü devam etti; dikkatli gözlerle bakan geniş bir kalabalık, beni, bilinç sahnesindeki bir aktör gibi izliyordu.

Ambarın kapısı açıldı; her zamanki gibi, delikanlılardan biri benim saklandığım yeri keşfetmişti.

"Buraya gel, Bimal," diye bağırdım neşeyle, "Sana haberlerim var: Tanrı, beni Amerika'ya çağırıyor!"

"Amerika'ya mı?" Çocuk, ben sanki "aya çağırıyor" demişim gibi bir ses tonuyla sözlerimi tekrarladı.

"Evet! Amerika'yı keşfetmek üzere ileri atılıyorum; Kolomb gibi. O, *Hindistan'ı bulduğunu zannetmişti; Hiç kuşkusuz, bu iki ülke arasında* karmik bir bağ var!"

Bimal koşarak ambardan çıktı; biraz sonra bütün okul, bu iki ayaklı gazete sayesinde olan biteni duymuştu.

Şaşkınlık içindeki öğretmen kadrosunu çağırdım ve okulu onlara emanet ettim.

"Lahiri Mahasaya'nın yoga eğitimi ideallerine her zaman en önde yer vereceğinize inanıyorum," dedim. "Size sık sık yazacağım; Tanrı isterse, bir gün geri döneceğim."

Rançi'deki küçük çocuklara ve pırıl pırıl güneş altındaki araziye son bir defa baktığımda, gözlerimde yaşlar birikti. Artık hayatımda belirli bir dönem kapanmıştı, biliyordum; bundan sonra, uzak topraklarda yaşayacaktım. Yaşadığım görüden birkaç saat sonra, Kalküta'ya gitmek üzere trene bindim. Ertesi gün bana, Amerika'da yapılan Uluslararası Dindar Liberaller Kongresi'nde, Hindistan delegesi olmam için bir davetiye geldi. Kongre o sene, Amerikan Üniteryen Kurumu'nun nezareti altında, Boston'da toplanacaktı.

Başım dönerek, Serampor'daki Sri Yukteswar'a gittim.

"Guruji, biraz önce, Amerika'daki bir din kongresinde yer almam için

davet edildim. Gidecek miyim?"

"Senin için bütün kapılar açık," diye cevap verdi Usta basitçe. "Ya şimdi, ya da asla."

"Fakat efendim," dedim ümitsizlik içinde, "ben bir topluma konuşma yapmak hakkında ne biliyorum ki? Bugüne kadar çok az konferans verdim ve bunların hiçbiri de İngilizce değildi."

"İngilizce veya değil, senin yoga hakkındaki sözlerin Batı'da duyulacak."

Güldüm. "Doğrusu, sevgili Guruji, Amerikalıların Bengalce öğreneceklerini pek düşünemiyorum! Beni İngilizce'nin engellerini aşabilmem için kutsa."[315]

Planlarımı, alıştıra alıştıra babama söyledim; iyice şaşırdı. Ona göre Amerika, inanılmaz derecede uzak bir yerdi; beni bir daha göremeyeceğinden korkuyordu.

"Nasıl gideceksin?" diye sordu sertçe. "Parasal açıdan seni kim destekleyecek?" Eğitimim ve tüm hayatımın masraflarına seve seve katlanmış olduğu için, hiç şüphesiz bu sorusunun beni utandırarak projemi durduracağını umuyordu.

"Tanrı, beni mutlaka destekleyecektir." Bu cevabı verdiğim esnada, uzun zaman önce Agra'da, ağabeyim Ananta'ya verdiğim benzeri bir yanıtı düşündüm. Fazla kurnazlık etmeden, ekledim: "Baba, belki de Tanrı, senin zihnine bana yardım etme fikrini sokar."

"Hayır, asla!" Merhamet uyandıran gözlerle bana baktı.

Dolayısıyla ertesi gün, babam üzerinde büyük bir miktar yazılı olan çeki bana verdiğinde, çok şaşırdım.

"Sana bu parayı," dedi, "bir baba olarak değil, Lahiri Mahasaya'nın inançlı bir müridi olarak veriyorum. Öyleyse, o uzak Batı ülkesine git; orada *Kriya Yoga*'nın inanç ayrımı gözetmeyen öğretisini yay."

Babamın, kişisel arzularını hızla bir kenara bırakırken içinde bulunduğu bencillikten uzak ruh hali beni son derece etkilemişti. Bir önceki gece, benim planımın, yabancı yerleri ziyaret etme isteği gibi sıradan bir nedenden kaynaklanmadığını doğru bir biçimde anlamıştı.

"Belki bu hayatta tekrar karşılaşmayacağız." O zaman altmış yedi yaşında olan babam, hüzünle konuştu.

İçimde hissettiğim bir sezgi, "Tanrı, mutlaka bizi bir kez daha bir araya getirecektir," diye cevap vermeme neden oldu.

Amerika'nın bilinmeyen kıyılarına doğru yapacağım yolculuk için doğduğum ülkeden ve Usta'dan ayrılma hazırlıklarına başlarken, içimde en ufak bir korku hissetmedim. "Materyalist Batı" ile ilgili birçok hikâye

dinlemiştim; yüzyıllardır azizlerin yarattığı aurayı iyice emmiş olan Hindistan'dan çok farklı bir ülkeydi orası.

"Batı havasına dayanabilmek için," diye düşündüm, "Doğulu bir öğretmenin, Himalayaların soğuğunun da ötesinde bir deneyime sahip olması gerekir!"

Bir sabah erkenden dua etmeye başladım. Tanrı'nın sesini duyana kadar dua etmeye kararlıydım. Gerekirse, dua ederek ölmeye hazırdım. Kendimi modern faydacılığın sisinde kaybetmeyeceğime dair, O'nun kutsayışını ve iyi dileklerini kazanmak istiyordum. Kalbim Amerika'ya gitmeye hazırdı, fakat yüce bir sözün güvencesini duyma isteği gene de ağır basıyordu.

Hıçkırıklarımı tutmaya çalışarak, durmadan dua ettim. Hiçbir cevap gelmedi. Öğle vakti, bir doruk noktasına eriştim; başım, şiddetli ıstırabın basıncı altında dönüp duruyordu. İç arzumun derinliğini artıracak şekilde bir defa daha ağlarsam, beynimin çatlayacağını hissediyordum.

Tam o sırada, Gurpar Yolu'ndaki evimin kapısı vuruldu. Gidip kapıyı açtım. Karşımda, bir münzevi gibi örtünmüş olan, genç bir adam duruyordu. Genç adam eve girdi.

"Bu Babaji olmalı!" diye düşündüm şaşkınlıktan büyülenmiş bir halde, çünkü karşımdaki adamın hatları, aynı genç bir Lahiri Mahasaya gibiydi. Düşünceme karşılık verdi. "Evet, ben Babaji'yim." Melodik bir şekilde Hintçe konuşuyordu. "Göklerdeki Babamız senin duanı duydu. Bana, sana şunu söylememi emrediyor: Gurunun buyruğuna uy ve Amerika'ya git. Korkma; korunacaksın."

Titreşimli bir sessizlikten sonra, Babaji sözlerine devam etti. "Sen, benim, *Kriya Yoga* çağrısını Batı'ya yaymak için seçtiğim kişisin. Uzun zaman önce gurun Yukteswar'la *Kumbha Mela*'da karşılaşmıştım; o zaman, eğitilmek üzere seni kendisine göndereceğimi söylemiştim."

Onun huzurunda, ibadete benzer bir huşu içinde nefesim kesilmişti; konuşamıyordum, dudaklarından, kendisinin beni Sri Yukteswar'a yönelttiğini duymak beni çok etkilemişti. Ölümsüz gurunun önünde yere kapandım. Lütfederek beni kaldırdı. Bana hayatımla ilgili birçok şey söyledikten sonra, bazı kişisel talimatlar verdi, birkaç gizli kehanette bulundu.

"Tanrı'yı idrak etmenin bilimsel tekniği olan *Kriya Yoga*, "dedi sonunda ciddiyetle, "eninde sonunda tüm ülkelere yayılacak, insanın kişisel ve yüce bir şekilde Sonsuz Baba'sını algılaması sayesinde, uluslarda uyum sağlamaya yardımcı olacak."

Görkemli bir bakışla Usta, kendi Evrensel Bilinçliliğini bir an için fark etmemi sağlayarak beni elektriklendirdi.

"Eğer birdenbire

Göklerin içinde
Binlerce güneş parlasa
Ve dünyayı bir ışık seline boğsa, eşsiz
Kutsal Olan'ın heybetini ve parlaklığını
Ancak o zaman hayal edebilirsiniz!"[316]

Kısa bir süre sonra Babaji kapıya doğru yöneldi ve, "Beni takip etmeye çalışma. Başaramayacaksın," dedi.

"Lütfen Babaji, gitme," diye yalvardım tekrar tekrar. "Beni de birlikte götür!" Cevap verdi: "Şimdi değil. Başka bir zaman."

Duygularıma yenilmiştim, uyarıyı dinlemedim. Onu takip etmeye çalıştığımda, ayaklarımın sıkıca yere kilitlenmiş olduğunu fark ettim. Babaji, kapıdan çıkmadan önce dönüp, sevgi dolu gözlerle bana son bir kez baktı. Beni kutsarcasına elini kaldırıp uzaklaştığında, arzu dolu gözlerim kendisinde odaklanmıştı.

Birkaç dakika sonra ayaklarım özgürlüğe kavuştu. Oturdum ve derin bir meditasyona girerek Tanrı'ya, sadece duama cevap verdiği için değil, aynı zamanda beni Babaji'yle karşılaştırarak kutsadığı için durmadan teşekkür ettim. Tüm bedenim, her zaman genç olan kadim ustanın dokunuşuyla takdis edilmiş gibiydi. Çok uzun bir süre onu görmek arzusuyla yanıp tutuşmuştum.

Bu ana kadar, Babaji'yla karşılaşmamın hikâyesini hiç kimseye anlatmadım. Bu olayı, bedenli yaşamımdaki en kutsal deneyim olarak kalbimde saklı tuttum. Fakat, inzivadaki Babaji'yi bizzat kendi gözlerimle gördüğümü anlatırsam, bu otobiyografinin okuyucularının, onun varlığına ve dünyayla ilgilendiğine inanmaya daha yatkın olacakları şeklinde bir düşünce doğdu içime. Bu kitap için, bir ressamın, çağdaş Hindistan'ın Yogi-İsa'sının bir resmini çizmesine yardım ettim.

Birleşik Devletler'e hareket etmemin arifesinde, Sri Yukteswar'ın kutsal huzurundaydım. "Hindular arasında doğmuş olduğunu unut ve Amerikalıların tüm tarzlarını benimseme. Her iki halkın da en iyi yönlerini al," dedi kendine özgü sakin ve bilgece tarzıyla. "Gerçek kendin ol, Tanrı'nın bir çocuğu ol. Kendi benliğinde, değişik ırklar olarak dünya yüzüne dağılmış olan tüm kardeşlerinin en iyi niteliklerini bul ve özümse."

Daha sonra beni kutsadı: "Tanrı arayışı içinde imanla sana gelen herkes yardım görecektir. Sen onlara bakarken, gözlerinden yayılan ruhsal akım, beyinlerine nüfuz edecek ve materyalist alışkanlıklarını değiştirerek onları Tanrı bilincine daha çok yaklaştıracaktır." Gülerek ekledi, "Senin, samimi ruhları kendine çekme kısmetin çok iyi. Nereye gidersen git, Sahra'da bile, arkadaşlar bulacaksın."

Sri Yukteswar'ın her iki kutsayışı da fazlasıyla gerçekleşti. Amerika'ya vardığımda yapayalnızdım ve orada tek bir arkadaşım dahi yoktu; fakat yine orada, ebedî ruhsal bilimi öğrenmeye hazır binlerce arkadaş buldum.

Hindistan'dan Ağustos 1920'de, Dünya Savaşı bittikten sonra Amerika'ya seyahat eden ilk yolcu gemisi olan The City of Sparta'yla ayrıldım. Ancak, asaportumun verilmesiyle ilgili birçok "resmî muamele" zorluğunun, oldukça mucizevî yollarla aşılmasından sonra, bu gemide bir yer ayırtabilmiştim.

İki ay süren yolculuk esnasında yol arkadaşlarımdan biri, Boston kongresinde Hindistan delegesi olduğumu keşfetti.

Daha sonra ismimin Amerikalılar tarafından söylenmesi sırasında sık sık duyacağım o garip telaffuzun ilkiyle, "Svami Yogananda," dedi, "önümüzdeki Perşembe gecesi, yolculara bir konferans lütfedin. 'Yaşam Savaşı ve Bu Savaşı Kazanmanın Yolları' konusunda yapacağınız bir konuşmadan, hepimizin yararlanacağını düşünüyorum."

Ne yazık ki Çarşamba günü, benim kendi yaşam savaşımı kazanmam gerektiğini keşfettim. Fikirlerime, İngilizce bir konferans için ümitsizce düzen vermeye çalışırken, sonunda her türlü hazırlıktan vazgeçtim; eyerini reddeden vahşi bir tay gibi olan düşüncelerim, İngilizce gramer kurallarına uymayı hiçbir şekilde kabul etmiyordu. Yine de, Usta'nın söylediği sözlere tamamen güvenerek, Perşembe günü vapurun salonunda, dinleyicilerimin karşısına çıktım. Dudaklarımdan tek bir kelime çıkmadı; topluluğun önünde konuşmadan durdum. On dakika süren bir dayanıklılık denemesinden sonra dinleyicilerim, halimin farkına varıp gülmeye başladılar.

O anda, durum benim için hiç de gülünç değildi; hiddetle Ustama sessiz bir dua gönderdim.

"Yapabilirsin! Konuş!" O anda, sesi bilincimde çınladı.

Düşüncelerim bir anda, İngiliz diliyle dostça bir ilişkiye girdi. Kırk beş dakika sonra, dinleyiciler hâlâ dikkatle beni dinliyorlardı. Bu konuşma, daha sonra Amerika'daki değişik grupların önünde konferans davetleri almamı sağladı.

Daha sonra, söylediklerimin tek bir kelimesini bile hatırlayamadım. Birkaç yolcu arasında yaptığım ihtiyatlı bir soruşturma sonucunda şunu öğrendim: "Capcanlı ve doğru bir İngilizce'yle, ilham veren bir konuşma yaptınız." Bu sevindirici haberi alınca, tam zamanında yardım ettiği için alçakgönüllülükle guruma teşekkür ettim ve yeniden, onun, zaman ve uzaydaki engelleri hiçe sayarak her zaman benimle birlikte olduğunu anladım.

Yolculuğumun geriye kalan bölümünde, bazen kısa bir zaman için, yaklaşmakta olan Boston'daki İngilizce konferans denemesi aklıma geldikçe, endişeli anlar yaşadım.

"Tanrım," diye dua ettim derinden, "lütfen tek esin kaynağım Sen ol."

The City of Sparta, Eylül ayının sonlarına doğru Boston yakınlarında rıhtıma yanaştı. 6 Ekim 1920'de, Amerika'daki ilk konuşmamla kongreye hitap ettim. Oldukça iyi karşılandı; ferahlayarak içimi çektim. Amerikan Üniteryen Kurumu'nun son derece değerli bir insan olan sekreteri, kongre çalışmalarıyla ile ilgili yazılı bir ifadesinde, şöyle dedi:[317]

"Rançi'deki Brahmaçarya Aşramının delegesi Svami Yogananda, Kongre'ye kendi kurumunun selamını getirdi. Akıcı bir İngilizce ve etkili bir konuşma tarzıyla Svami, Din Bilimi'nin felsefî karakteri hakkında bir söylev verdi; söylevin metni, daha geniş bir kitleye ulaşması için, küçük bir kitapçık olarak basıldı. Svami, dinin, evrensel ve tek olduğunu iddia etti. Şöyle devam etti: "Belki belirli gelenek ve âdetleri evrenselleştiremeyiz; fakat dinlerdeki ortak nokta evrenselleştirilebilir. Herkesten de bu görüşe uymasını isteyebiliriz."

Babamın cömert çeki sayesinde, kongrenin bitiminden sonra da Amerika'da kalabildim. Boston'da, mütevazı şartlarda, üç mutlu sene geçirdim. Konferanslar verdim, sınıflara grup dersleri verdim ve önsözünü New York Şehir Koleji'nin başkanı Dr. Frederick B. Robinson'un yazdığı, *Songs of the Soul* (Ruhun Şarkıları) isminde bir şiir kitabı yazdım.[318]

1924'te kıtayı baştan başa kat eden bir turneye çıktım ve büyük şehirlerin birçoğunda, binlerce insanın önünde konuştum. Seattle'dayken, bir gemiye binip, tatil yapmak üzere güzel Alaska'ya gittim.

Cömert ruhlu öğrencilerin yardımıyla, 1925 yılının sonunda, Los Angeles'daki Mount Washington Estates'te Amerika'daki ilk merkezi kurabildim. Bina, seneler önce Keşmir'deki görümde karşıma çıkan binanın aynısıydı. Amerika'daki bu faaliyetlerin fotoğraflarını, uzaktaki Sri Yukteswar'a göndermek için acele ediyordum. Gurum, Bengalce yazılmış bir kartpostalla cevap verdi. Burada tercüme ediyorum:

11 Ağustos, 1926

Ey benim evladım Yogananda!

Okulunun ve öğrencilerinin fotoğraflarını görmenin, hayatıma kattığı mutluluğu kelimelerle anlatamam. Değişik şehirlerdeki yoga öğrencilerini görmek, beni sevinçten eritiyor.

İlahiler söylemek, şifa veren titreşimler ve şifa veren yüce dualar uygulamak şeklindeki yöntemlerini duyunca kendimi, bütün kalbimle sana te-

şekkür etmekten alıkoyamıyorum.

Tepeye çıkan dolambaçlı yolun ve Mount Washington Estates'in altında uzanan güzelim manzaranın resimlerine baktıkça, hepsini kendi gözlerimle görmek için can atıyorum.

Burada her şey iyi gidiyor. Tanrı'nın lütfü sayesinde, her zaman mutluluk içinde kal.

SRI YUKTESWAR GIRI

Seneler hızla geçti. Yeni ülkemin her tarafında konferanslar verdim ve yüzlerce kulüp, üniversite, kilisede ve her sınıftan topluluk önünde konuşmalar yaptım. 1920 ile 1930 arasındaki on yıl boyunca yoga sınıflarıma, on binlerce Amerikalı katıldı. Önsözü Bayan Amelita Galli-Curci'ye ait olan, yeni yazdığım *Whispers from Eternity* (Sonsuzluktan Gelen Fısıltılar) adındaki bir dua ve ruhsal düşünce kitabını, tüm bu insanlara adadım.

Bazen (genellikle Self-Realization Fellowship'in Mount Washington Merkezi'nin bakım masraflarının ödeneceği zamanlarda) özlemle, Hindistan'ın sade ve huzurlu yaşamını düşünürdüm. Fakat her geçen gün, Batı'yla Doğu arasındaki anlayışın daha da güçlendiğini görüyordum; ruhum neşeyle doluyordu.

Birçok defa tanrısal bir şekilde yönlendirildiğini hisseden bu ülkenin babası George Washington, "Farewell Address"de (Veda Konuşması) Amerika için esin kaynağı olan şu sözleri söylemiştir:

"Yakın geleceğin bu özgür, aydınlanmış, büyük ulusu, insanlığa, her zaman yüksek bir adalet ve iyilikseverlikle yönlendirilen, yüce ruhlu ve çok yeni bir halk örneği sergilemeye lâyık olacaktır. Kim, zamanla, böyle bir oluşumun, bu temel değerlerden ödün verilmemesi nedeniyle kaybedilebilecek her türlü geçici avantajı, fazlasıyla geri ödeyeceğinden şüphe edebilir? İlahî takdir, bir ulusun kalıcı mutluluğunu, o ulusun erdemiyle birleştirmemiş olabilir mi?"

AMERIKA İLAHİSİ (HYMN TO AMERICA)
WALT WHITMAN
("Thou Mother with Thy Equal Brood"dan)

Sana, geleceğinde,
Sana daha geniş, daha aklı başında, kadın, erkek
düşüncelerinde—sen, ahlâki, ruhsal atletlerinle; Güney,
Kuzey, Batı, Doğu.
Sana, ahlaki zenginliğin ve medeniyetinde (ta ki en
kibirli maddeci medeniyetin gereksiz olmalı),
Sana, her şeye destek veren, her şeyi kapsayan ibadetinde
—sana, hiçbir kutsal kitapta, hiçbir kurtarıcıda, sadece,
Senin sayısız kurtarıcın, senin içinde gözükmeyen,
herkese eşit, herkes kadar yüce.
Bunlar! Bugün ben kehanette bulunuyorum ki bunlar
sana (mutlaka gelecektir).

PARAMAHANSA YOGANANDA BEYAZ SARAY'DA

Paramahansa Yogananda ve Bay John Balfour, resimde pencereden bakarken görülen Başkan Calvin Coolidge'in yaptığı bir davetten dönüşte, Beyaz Saray'dan ayrılırken.

25 Ocak 1927 tarihli The Washington Herald gazetesi, şöyle bildirmiştir: "Svami Yogananda[...] Bay Coolidge tarafından açık bir memnuniyetle karşılandı. Başkan, Svami'ye, onun hakkında birçok şey okumakta olduğunu söyledi. Hindistan tarihinde ilk defa bir Svami, resmi olarak Başkan tarafından kabul edilmiştir."

37. Bölüm Notları

313 Sonradan, Batı'da, bu yüzlerden birçoğunu gördüm ve onları hemen tanıdım.

314 1959 yılında, Self-Realization Fellowship'in (Hindistan'daki Yogoda Satsanga Cemiyeti'nin) başkanı olan Sri Daya Mata, Paramahansaji'nin görüsünün oluştuğu, Rançi'deki eski ambarın bulunduğu yere, Yogananda Dhyana Mandir'i ("Meditasyon Tapınağı"nı) inşa ettirip, gurusuna adadı. (Yayımcının Notu)

315 Sri Yukteswar ve ben genellikle Bengalce konuşurduk.

316 Bhagavad-Gita XI: 12.

317 *New Pilgrimages of the Spirit* (Boston: Beacon Press, 1921).

318 Self-Realization Fellowship tarafından yayınlanmıştır. Dr. Robinson ve eşi, 1939'da Hindistan'ı ziyaret edip bir Yogoda Satsanga toplantısında onur konuğu oldu.

38. BÖLÜM

Amerika'ya Gidiyorum

"Bilimsel bilginin dışında, ıslah edilmiş bitki yetiştirmenin sırrı, sevgidir." Bu bilgelik, onunla birlikte, Santa Rosa Kaliforniya'daki bahçesinde yürüdüğümüz esnada, Luther Burbank'in dudaklarından dökülmekteydi. Bir yenilebilir kaktüs yatağının önünde durduk.

" 'Dikensiz' kaktüs yetiştirme deneylerini yönettiğim sıralarda," diye devam etti, "bir sevgi titreşimi yaratmak için, bitkilerle sık sık konuşurdum. 'Korkacak hiçbir şey yok,' derdim onlara. 'Savunma dikenlerinize ihtiyacınız yok. Ben sizi koruyacağım.' Yavaş yavaş, çöllerin bu faydalı bitkisi, dikensiz bir türe dönüştü."

Bu mucize karşısında büyülenmiştim. "Lütfen, sevgili Luther, Mount Washington'daki bahçeme dikmek üzere bana birkaç kaktüs yaprağı ver."

Yakınımızda duran bir işçi, bazı yaprakları soymaya başladı; Burbank onu durdurdu.

"Onları Svami için bizzat ben koparacağım." Bana üç yaprak verdi, bunları ektikten sonra zamanla dev bir boyuta ulaşmaları beni çok sevindirdi.

Büyük bahçecilik uzmanı, bana, ilk önemli zaferinin, bugün kendi ismiyle bilinen dev patates olduğunu söyledi. Burbank, dehasının yorulmak bilmezliğiyle devam edip, dünyaya birçok doğal-melez tür armağan etmiş: Domates, mısır, kabak, kiraz, erik, durakı (tüysüz şeftali), çilek, gelincik, zambak ve gülde yeni Burbank türleri.

Luther beni, doğal evrimin büyük bir ivmeyle hızlandırılabileceğinin kanıtı olan meşhur ceviz ağacına doğru götürürken, ben fotoğraf makinamı ayarlıyordum.

"Sadece on altı yılda," dedi, "bu ceviz ağacı, bolca ceviz üretecek bir duruma geldi. Yardım edilmeyip, kendi haline bırakılsaydı, bunun iki misli zaman gerekirdi."

Burbank'in evlatlık küçük kızı, köpeğiyle sıçrayıp oynayarak bahçeye girdi.

"Bu, benim insanî bitkim." Luther kızına sevgiyle el salladı. "Artık insanlığı, en yüce amaçlarına ulaşmak için, sadece sevgiye, açık havanın büyük kutsayışlarına, zekice yapılan bir seçim ve harmana ihtiyacı olan dev bir bitki olarak görüyorum. Kendi hayatım boyunca, bitki evriminde öylesine olağanüstü ilerlemeler gördüm ki, iyimser bir bakış açısıyla, bu dünyanın çocuklarına sade ve akılcı yaşamın prensipleri öğretilir öğretil-

mez, üzerinde yaşadığımız gezegenin sağlıklı ve mutlu bir yere dönüşeceği günleri görmeyi bekliyorum. Doğaya ve doğanın Tanrı'sına dönmeliyiz."

"Luther, Rançi'deki okulumda açık havada yapılan derslerin neşe dolu ve sade atmosferini görseydin, çok severdin."

Sözlerim, Burbank'in içinde, kalbine en yakın tellere dokunmuştu: Çocuk eğitimi. Derin, berrak gözleri ilgiyle parlayarak beni soru yağmuruna tuttu.

"Svamiji," dedi sonunda, "seninki gibi okullar, gelecek bin yıl için insanlığın tek umudu. Ben zamanımızın, doğadan koparılmış ve her türlü bireyselliği bastıran eğitimine isyan ediyorum. Senin eğitimdeki uygulamaya dönük ideallerine, bütün kalbimle ve ruhumla katılıyorum."

Tatlı bilgeden ayrılma vaktim geldiğinde, küçük bir kitabı imzalayıp bana verdi.[319]

"İşte benim The Training of the Human Plant (İnsan Bitkisini Eğitme) adlı kitabım dedi.[320] "Yeni eğitim türlerinde, korkmadan denemeler yapmak lazım. Zaman zaman, en cesur girişimler, meyve ve çiçeklerde en iyi ürünün ortaya çıkmasını sağlamıştır. Aynı şekilde, çocuklar için eğitimsel yenilikler çoğalmalı ve daha cesaretle uygulanmalı."

O gece, onun küçük kitabını yoğun bir ilgiyle okudum. Gözünde insan soyu için görkemli bir gelecek canlandıran Burbank, şöyle yazmıştı: "Bu dünyada yaşayan en inatçı, yolundan saptırılması en zor şey, bazı sabit alışkanlıkları olan bir bitkidir[. . .] Unutmayın ki bu bitki, bireyselliğini çağlar boyunca korumuştur; belki de bu, kayalara kazınmış halde çok uzun zamanlar öncesine kadar izi takip edilebilen, tüm bu uzun zaman süresince hiçbir önemli değişikliğe uğramamış türlerden biridir. Kendini tekrar edip durduğu bunca çağdan sonra, bitkinin, eşi olmayan (eğer böyle isimlendirmek istiyorsanız) bir direnme iradesine sahip olmadığını farz edebilir miyiz? Gerçekten de, bazı hurma türleri gibi, öylesine inatçı bitkiler vardır ki, bugüne kadar hiçbir insanî güç onları değiştirmeyi başaramamıştır. İnsan iradesi, bir bitkinin iradesinin yanında zayıf kalır. Fakat, bu bitkinin bütün yaşamı boyunca vazgeçmediği inatçılığının, sadece ona yeni bir hayat katıp, türleri karıştırmakla nasıl kırıldığına, hayatında nasıl da tam ve güçlü bir değişiklik yaratıldığına bakın. Değişiklik bir defa başlarsa, onu nesiller süren sabırlı denetleme ve elemeyle sağlamlaştırın; bu durumda yeni bitki, yeni tarzına alışır ve asla eskisine geri dönmez; sonunda inatçı iradesi kırılmış ve bitki değişmiştir.

"Aynı konu, bir çocuğun o son derece hassas ve esnek doğası için düşünüldüğünde, problem çok daha basitleşir."

Kendisine doğru manyetik bir biçimde çekildiğimi hissettiğim bu bü-

yük Amerikalı'yı defalarca ziyaret ettim. Bir sabah oraya postacıyla aynı anda gittim; adam Burbank'in odasına yaklaşık bin mektup yığdı. Dünyanın her yanından bahçe bilimciler ona yazıyordu.

"Svamiji, sizin burada bulunmanız, bahçeye çıkmam için bana gereken mazeretin ta kendisi," dedi Luther keyifle. İçinde yüzlerce seyahat broşürü bulunan bir çekmece açtı.

"Görüyorsunuz ya," dedi, "işte ben nasıl seyahat ediyorum. Bitkilerim ve yazışmalarımdan dolayı olduğum yere bağlı kaldığım için, yabancı yerler görmek arzumu, arada sırada bu fotoğraflara bakarak gideriyorum."

Arabam kapının ününde bekliyordu; Luther ve ben, küçük şehrin sokaklarında dolaştık. Bahçeler, kendilerine has Santa Rosa, Peachblow ve Burbank gülleriyle parıldıyordu.

Büyük bilim adamı, ilk ziyaretlerimden birinde, *Kriya* inisiyasyonu almıştı. "Tekniği imanla uyguluyorum, Svamiji," dedi. Yoganın farklı yönleriyle ilgili son derece yerinde olan birçok soru sorduktan sonra, Luther yavaşça şöyle dedi:

"Gerçekten de Doğu, Batı'nın ancak daha yeni keşfetmeye başladığı, geniş bilgi birikimlerine sahip."[321]

Doğa'yla çok yakın bir dostluk içerisine girmek ve böylece onun kıskançlıklaa saklamış olduğu birçok sırrı açığa çıkarmış olmak, Burbank'a sınırsız bir ruhsal saygı kazandırmıştı.

"Bazen, kendimi Sonsuz Güç'e çok yakın hissediyorum," diye bir sırrını verdi bana utanarak. Hassas ve güzelce şekillenmiş yüzü, anılarıyla aydınlandı. "Böyle zamanlarda, etrafımdaki hasta insanlara olduğu kadar, birçok rahatsız bitkiye de şifa verdim."

Luther bana, samimi bir Hıristiyan olan annesinden bahsetti. "Onun ölümünden sonra birçok defa," dedi, "görülerimde önümde belirmesiyle kutsandım; benimle konuştu."

Gönülsüzce geri dönüp, arabayı onun evine ve bekleyen binlerce mektuba doğru sürdük.

"Luther," dedim, "önümüzdeki ay, Doğu ve Batı'nın gerçeğe yönelik hediyelerini sunan bir dergi yayınlamaya başlıyorum. Lütfen bu dergi için güzel bir isim bulmama yardımcı ol."

Bir süre değişik isimler üzerinde tartıştıktan sonra, East-West (Doğu-Batı'da) anlaştık.[322] Tekrar onun çalışma odasına girdiğimizde, Luther bana "Bilim ve Uygarlık" başlıklı bir makalesini verdi.

"Bu yazı, East-West'in ilk sayısında çıkacak," dedim minnetle.

Arkadaşlığımız ilerledikçe, Burbank'i benim "Amerikalı aziz"im diye çağırmaya başladım. "İşte," derdim, "içinde hile olmayan bir adam."[323] Alçakgönüllülük, sabır ve fedakarlıkla çoktan tanışmış olan kalbi dibine erişilemezcesine derindi. Güller arasındaki küçük evi son derece sadeydi; lüksün değersizliğini ve az şeye sahip olmanın verdiği mutluluğu biliyordu. Bilim dünyasındaki şöhreti karşısında takındığı mütevazı tavır, bana durmadan, olgunlaşmış meyvelerin ağırlığıyla eğilen ağaçları hatırlatıyordu; sadece meyvesiz bir ağaç, boş bir övünmeyle başını yükseklere kaldırır.

1926'da, sevgili arkadaşım öldüğünde, ben New York'taydım. Gözyaşları içinde, "Oh, onu bir kez daha görebilmek uğruna, buradan Santa Rosa'ya kadar seve seve yürürdüm!" diye düşündüm. Sekreterler ve ziyaretçilerden kaçıp, sonraki yirmi dört saati inzivada geçirdim.

Ertesi gün, Luther'in büyük bir fotoğrafı önünde, Veda'lara uygun bir anma ayini düzenledim. Hindu tören kıyafetleri içindeki bir grup Amerika'lı öğrencim, kadim ilâhileri söylerken, çiçekler, su ve ateşten sunular yaptık—bunlar, bedenin bileşiklerinin ve bu bileşiklerin Sonsuz'a dönmesinin simgeleridir.

Her ne kadar Burbank'in bedeni, Santa Rosa'da seneler önce bahçesi-

LUTHER BURBANK
SANTA ROSA, KALİFORNİYA
A.B.D.

22 Aralık 1924

Svami Yogananda'nın Yogoda sistemini inceledim ve benim fikrime göre bu, insanın fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönlerini eğitmek ve armonize etmek için ideal bir sistemdir. Svami'nin amacı, bütün dünyada eğitimin sadece entelektüel gelişmeyle sınırlanmayıp, beden, irade ve duygulara da yöneltildiği "Yaşam" okulları kurmaktır.

Basit, bilimsel konsantrasyon ve meditasyon teknikleriyle, fiziksel, zihinsel ve ruhsal gelişimin sağlandığı Yogoda sistemi sayesinde, hayatın birçok karmaşık sorunu çözülebilir; dünyada barış ve iyi niyet egemen olabilir. Svami'nin doğru eğitim ideali, her türlü gizemden ve uygulanamazlıktan arınmış, saf sağduyudur; böyle olmasaydı, ben desteklemezdim.

Bir kez kuruldu mu, barışın süreceği bin yılı, benim bildiğim her şeyden daha çabuk getirecek olan bu yaşam sanatı okullarının uluslararası düzeyde kurulması için Svami'nin yaptığı çağrıya bütün kalbimle katılma fırsatı bulabildiğim için çok mutluyum.

Luther Burbank

ne dikmiş olduğu bir Lübnan selvisinin altında yatıyorsa da, benim için onun ruhu, yol kenarında açan her masum çiçeğin tapınağındadır. Doğanın rüzgarlarında fısıldayan ve şafaklarında yürüyen o ruh, belirli bir süre için O'nun engin ruhuna çekilmiş olan Luther değil midir?

Onun ismi, bugün artık günlük konuşmanın mirasına katılmıştır. Websters New International Dictionary adlı sözlük, "burbank"ten geçişli bir fiil olarak bahsederken şöyle tanımlar: "Türleri ayrı olan bitkileri çiftleştirip melez çeşitler elde etmek; aşılamak. Buradan mecazî olarak, (herhangi bir şeyi, yöntem veya kural bakımından), iyi yönlerini seçip kötülerini atmakla veya iyi yönler eklemekle geliştirmek."

"Sevgili Burbank," diye ağladım tanımı okuduktan sonra, "senin ismin, artık iyilikle eşanlamlı bir kelime!"

38. Bölüm Notları

319 Burbank aynı zamanda bana imzalı bir fotoğrafını da verdi. Onu, tıpkı bir zamanlar bir Hindu tüccarın Lincoln'ün resmini saklaması gibi hazine gibi saklıyorum. İç Savaş yıllarında Amerika'da olan Hindu, Lincoln'e öylesine hayranmış ki, Büyük Özgürlükçü'nün bir portresini elde edene kadar, Hindistan'a dönmek istememiş. Kararlı bir şekilde Lincoln'ün kapısının eşiğine dikilmiş ve şaşkınlık içindeki Başkan, ona meşhur New York'lu ressam Daniel Huntington'ı bu iş için tutma sözü verene kadar da oradan ayrılmayı reddetmiş. Portre bittiğinde, Hindu onu zafer içinde Kalküta'ya taşımış.

320 Luther Burbank, *The Training of the Human Plant*, (New York: Century, 1922).

321 Meşhur İngiliz biyolog ve UNESCO'nun yöneticisi Dr. Julian Huxley, geçenlerde, Batılı bilim adamlarının "Doğuya ait, transa girme ve soluğu kontrol etme tekniklerini öğrenmeleri" gerektiğini söylemiştir. "Neler oluyor? Nasıl mümkün oluyor?" demiştir. Londra'dan gelen 21 Ağustos 1948 tarihli bir *Associated Press* telgrafında şöyle bildirilmektedir: "Dr. Huxley, yeni Zihin Sağlığı Dünya Federasyonu'na, Doğu'nun gizemli bilgisine iyice bakmaları gerektiğini söyledi. 'Eğer bu bilgi bilimsel olarak araştırılabilirse,' diye öğüt verdi zihin uzmanlarına, 'o zaman sizin alanınızda ileriye dönük dev bir adımın atılabileceği düşüncesindeyim.'

322 Daha sonra 1948'de, *Self-Realization Magazine* olarak değiştirildi.

323 Yuhanna 1: 47

39. BÖLÜM

Katolik Stigmatist Therese Neumann

"Hindistan'a dön. On beş yıldır sabırla seni bekledim. Kısa bir süre sonra bedenimden dışarı yüzeceğim ve Parlayan Ev'e gideceğim. Yogananda, gel!"

Mount Washington'daki merkezde meditasyona oturmuştum; Sri Yukteswar'ın sesi, şaşırtıcı ve ürkütücü bir şekilde iç kulağımda çınladı. Onun, göz açıp kapayıncaya kadar on altı bin kilometreyi aşan mesajı, bir şimşek gibi benim benliğimde çaktı.

On beş sene! Evet, fark ettim ki, 1935'teyiz; Guru'mun öğretilerini Amerika'da yayarak on beş sene geçirmiştim. Şimdi beni geri çağırıyor.

Kısa bir süre sonra deneyimimi, sevgili bir arkadaşıma, Bay James J. Lynn'e anlattım. Günlük *Kriya Yoga* uygulamasıyla elde ettiği ruhsal gelişim öylesine dikkat çekiciydi ki, sık sık ona "Aziz Lynn" derdim. Onda ve birkaç Batılıda daha, Babaji'nin, Batı'nın da eski yoga disiplini sayesinde, Kendini kavramayı başarmış gerçek azizler yaratacağı şeklindeki kehanetinin gerçekleştiğini mutlulukla görüyorum.

Bay Lynn, seyahatlerim için bir bağış yapmakta cömertçe ısrar etti. Ekonomik sorun böylece çözümlenince, Avrupa üstünden deniz yoluyla Hindistan'a gitmek üzere hazırlıklar yaptım. Mart 1935'te, Self-Realization Fellowship'in, Kaliforniya Eyaleti'nin kanunları doğrultusunda, hiçbir mezhebe bağlı olmayan, kâr amacı gütmeyen, daima varolmak üzere tasarlanmış bir dernek olarak kaydettirdim. Bütün eserlerimin yayın hakkı da dahil olmak üzere, tüm mal varlığımı Self-Realization Fellowship'e bağışladım. Diğer birçok din ve eğitim kurumu gibi, Self-Realization Fellowship de, üyelerinden ve halktan gelen bağış ve teberrularla ayakta durmaktadır.

"Geri döneceğim," dedim öğrencilerime. "Amerika'yı asla unutmayacağım."

Sevgili arkadaşlarım tarafından Los Angeles'ta benim için verilen bir veda yemeğinde, uzun uzun onların yüzlerine baktım ve şükranla, "Tanrım," diye düşündüm, "Asıl Veren olarak Sen'i hatırında tutan biri, ölümlüler arasındaki arkadaşlığın tatlılığından asla mahrum kalmayacaktır."

9 Haziran 1935'te, New York'tan Europa gemisiyle ayrıldım. İki öğrencim bana eşlik ediyordu: Sekreterim, Bay C. Richard Wright ve Cincinnati'den yaşlı bir hanım, Bayan Ettie Blecht. Koşuşturma içinde geçirdiğimiz haftalara sevindirici bir tezat oluşturan huzur dolu okyanus günlerin-

den çok zevk aldık. Tattığımız bu keyif, kısa ömürlü oldu; yeni gemilerin hızının insanı üzen yönleri de var!

Diğer herhangi bir meraklı turist grubu gibi, büyük ve eski Londra şehrinin sokaklarında yürüyerek dolaştık. Oraya varışımın ertesi gününde, Caxton Hall'daki geniş bir toplantıda konuşma yapmaya davet edildim; o toplantıda beni Londralı dinleyicilere sunan, Sir Francis Younghusband'dı.

Sir Harry Lauder'ın misafiri olarak, onun İskoçya'daki malikânesinde hoş bir gün geçirdik. Birkaç gün sonra, küçük grubumuz Manş Denizi'nden Avrupa kıtasına geçti, çünkü Bavaria'ya bir hac ziyaretinde bulunmak istiyordum. Bunun, büyük Katolik mistiği, Konnersreuth'lü Therese Neumann'ı ziyaret etmek için ilk ve son şansım olduğunu hissetmiştim.

Seneler önce, Therese hakkında şaşırtıcı bir yazı okumuştum. Makalede verilen bilgiler şöyleydi:

(1) 1898 yılında, Paskalya yortusundan önceki Cuma günü doğmuş olan Therese, yirmi yaşında geçirdiği bir kazada ağır yaralanmış; kör olmuş ve bacakları felce uğramış.[324]

(2) Lisieuxlü "Küçük Çiçek" Aziz Therese'e yaptığı dualar sayesinde, 1923 yılında mucizevi bir şekilde eski görme duyusuna yeniden kavuşmuş. Daha sonra Therese Neumann'ın kol ve bacakları aniden iyileşmiş.

(3) 1923 yılından sonra, Therese, her gün bir tane takdis edilmiş mayasız ekmek parçası yutmak dışında, yiyecek ve içecekten uzak durmuş.

(4) Stigmata, yani Mesih'in çarmıha gerildiği zaman aldığı kutsal yaralar, 1926 yılında Therese'in başında, göğsünde, el ve ayaklarında belirmiş. Therese, her Cuma günü , İsa'nın çarmıha gerilirken yaşadığı ıstırabı yeniden yaşamakta ve kendi bedeninde tüm tarihsel acıları çekmektedir.

(5) Doğal olarak, sadece kendi köyünün basit Almanca'sını bilen Therese, Cuma transları esnasında, bilginlerin kadim Aramî dili olarak belirledikleri bazı cümleler söylemektedir. Görülerinde uygun zamanlarda, İbranice veya Yunanca konuşmaktadır.

(6) Therese, kilisenin izniyle, birkaç kere yakın bilimsel incelemeye alınmış. Protestan Alman gazetesinin editörü Dr. Fritz Gerlick, "Katolik sahtekârlığını ortaya çıkarmak" için Konnersreuth'e gitmiş, fakat sonunda, saygı içinde, Therese'in bir otobiyografisini yazmıştır.

İster Doğu'da ister Batı'da olayım, her zaman bir azizle tanışmak için sabırsızlanıyordum. 16 Temmuz'da, garip Konnersreuth köyüne girdiğimizde, içimi sevinç kapladı. Bavarialı köylüler, (Amerika'dan beraberimizde getirdiğimiz) Ford otomobilime ve içindeki çok çeşitli gruba canlı bir ilgi gösterdiler: Genç bir Amerikalı, yaşlı bir hanım ve uzun saçlarını ceke-

tinin yakasının altına sıkıştırmış olan, zeytin renkli bir Doğulu.

Ne yazık ki Therese'in temiz ve bakımlı küçük kulübesi, basit kuyusunun başında açmış sardunyalarıyla, sessizlik içinde kapalıydı. Komşular ve hatta oradan geçmekte olan postacı bile, bize hiçbir bilgi veremedi. Yağmur yağmaya başladı; arkadaşlarım, gitmemizin iyi olacağını söylediler.

"Hayır," dedim inatla, "beni Therese'e götürecek bir ipucu bulana kadar burada kalacağım."

İki saat sonra hâlâ sevimsiz yağmurun altında, arabamızın içinde oturuyorduk. "Tanrım," diyerek iç çektim yakınarak, "eğer Therese kayıpsa, neden beni buraya getirdin?"

İngilizce konuşan bir adam, kibarca yardım teklif ederek yanımızda durdu.

"Therese'in nerede olduğunu kesinlikle bilmiyorum," dedi, "fakat sık sık, Eichstatt Üniversitesi'de yabancı diller hocalığı yapan Profesör Franz Wutz'u, yüz otuz kilometre uzaktaki evinde ziyaret eder."

Ertesi sabah küçük grubumuz, sessiz Eichstatt kasabasına doğru hareket etti. Dr. Wutz, evinde bizi içten bir yakınlıkla karşıladı; "Evet, Therese burada." Ona ziyaretçilerin haberini gönderdi. Kısa bir süre sonra, Therese'in cevabını getiren bir haberci belirdi:

"Her ne kadar piskopos benden, onun izni olmadan kimseyle görüşmememi istediyse de, Hindistan'dan gelen Tanrı adamını kabul edeceğim."

Bu kelimelerden son derece etkilenmiş bir şekilde, Dr. Wutz'u takip ederek üst kattaki oturma odasına çıktım. Hemen sonra içeriye, bir huzur ve mutluluk aurasıyla ışıldayan Therese girdi. Siyah bir cüppe ve lekesiz, beyaz bir başlık giymişti. O zamanlar yaşının otuz yedi olmasına rağmen, çok daha genç gösteriyordu; gerçekten de, çocuksu bir tazelik ve cazibeye sahipti. Sağlıklı, iyi biçimlenmiş, kırmızı yanaklı ve neşeli. İşte hiç yemek yemeyen azizin böyle görünüyordu!

Therese beni, nazikçe el sıkışarak selâmladı. Her birimiz, diğerinin bir Tanrı aşığı olduğunu bilerek, sessiz bir paylaşımla parıldadık.

Dr. Wutz, tercümanlık görevini üzerine aldı. Oturduğumuzda, Therese'in bana saf bir merakla bakmakta olduğunu gördüm; doğal olarak, Bavyera'da Hindu'lara pek sık rastlanılmıyordu.

"Hiçbir şey yemiyor musunuz?" Bu sorunun yanıtını, onun kendi dudaklarından duymak istiyordum.

"Hayır, her sabah saat altıda aldığım bir lokma okunmuş mayasız ekmek dışında."

"Ekmek ne büyüklükte?"

"Kağıt kadar ince ve küçük bir madenî para büyüklüğünde," dedi ve ekledi, "Hamur parçasını dinî bir sebepten dolayı alıyorum; eğer kutsanmamışsa, onu yutamıyorum."

"Hiç şüphesiz on iki yıl boyunca, sadece bununla yaşamış olamazsınız, öyle değil mi?"

"Ben, Tanrı'nın ışığıyla yaşıyorum."

Yanıtı ne kadar basit, ne kadar Einsteinvariydi!

"Enerjinin bedeninize, esir, güneş ve havadan akmakta olduğunu fark ettiğinizi görüyorum."

Yüzünde kısa bir gülümseme dolaştı. "Nasıl yaşadığımı anladığınızı bilmek, beni çok mutlu etti."

"Sizin kutsal hayatınız, İsa'nın gösterdiği gerçeği her gün yeniden gözler önüne seriyor: 'İnsan yalnız ekmekle değil, Tanrı'nın ağzından çıkan her bir sözle yaşar'"[325]

Benim açıklamam karşısında, tekrar mutluluğunu belirtti. "Gerçekten öyle. Bugün dünyada bulunmamın sebeplerinden biri, insanın sadece yiyecekle değil, Tanrı'nın görünmez ışığıyla yaşayabildiğini kanıtlamaktır."

"Yemeden yaşamayı başkalarına da öğretebiliyor musunuz?"

Biraz şaşırmış göründü. "Bunu yapamam; Tanrı bunu istemez."

Bakışlarım onun güçlü, zarif ellerine yönelince, Therese bana her iki elinin de arkasında bulunan, kare şeklinde, yeni iyileşmiş birer yara gösterdi. Her iki avucunda da, yine yeni iyileşmiş, daha küçük ve yarımay şeklinde birer yara vardı. Her bir yara, doğrudan elin içine doğru gidiyordu. Bu görüntü bana, uçları yarım ay şeklinde olan, Doğu'da hâlâ kullanılan fakat Batı'da gördüğümü hatırlamadığım, geniş bir kare şeklindeki demir çivileri anımsattı.

Azize, bana haftalık translarıyla ilgili bazı şeyler anlattı. "İsa'nın çarmıha gerilişinin tamamını, çaresiz bir izleyici olarak seyrediyorum." Her hafta Salı günü gece yarısından, Cuma öğleden sonra saat bire kadar, yaraları açılıp, kanıyor ve her zamanki ağırlığı olan 60 kilodan beşini kaybediyordu. Yoğun bir şekilde acı çekmesine rağmen Therese, bu sevgi ve şefkat dolu aşkından dolayı, Efendisinin haftalık görülerini neşe içinde bekliyordu.

Hemen anladım ki Therese'in garip hayatı, tüm Hıristiyanları, İsa'nın Yeni Ahit'te kaydedildiği şekliyle yaşamının ve çarmıha gerilişinin tarihsel gerçekliğinden emin kılmak ve Galileli Usta ile müritleri arasında sonsuza dek yaşayan bağı, dramatik bir şekilde gözler önüne sermek için Tanrı tarafından tasarlanmıştı.

Profesör Wutz, azizeyle birlikteyken yaşadığı bazı deneyimleri anlattı.

"İçinde Therese'in de bulunduğu bir grubumuz var ve Almanya'ya sık sık, bazen günler süren geziler yaparız," dedi bana. "Bu yolculuklarda çok çarpıcı bir karşıtlık ortaya çıkar; Therese hiçbir şey yemez; bizler ise, günde üç öğün yemek yeriz. O, yorgunluktan etkilenmez ve bir gül gibi taze kalır. Bizler ne zaman acıkıp, yol kenarında bir han arasak, Therese neşeyle güler."

Profesör, bazı ilginç fizyolojik detaylar da ekledi: "Therese hiç yiyecek almadığından, midesi küçülmüştür. Dışkısı yoktur, fakat ter bezleri işlevini sürdürmektedir; derisi her zaman yumuşak ve sıkıdır."

Gitme vakti geldiğinde, Therese'e kendisini o ilginç trans halindeyken izleme isteğimi belirttim.

"Tabi, lütfen gelecek Cuma Konnersreuth'e gelin," dedi cana yakınlıkla. "Piskopos, size bir izin belgesi verecek. Beni Eichstatt'ta bulmanıza çok sevindim."

Therese birçok kereler ellerimizi tatlılıkla sıktı ve bizimle kapıya kadar yürüdü. Bay Wright otomobilin radyosunu açtı; azize, radyoyu küçük ve meraklı gülücüklerle inceledi. Gençler toplanıp büyük bir kalabalık oluşturunca, Therese evin içine çekildi. Onu, pencereden bize bakıp çocuklar gibi el sallarken gördük.

Therese'in, çok nazik ve sevimli olan iki erkek kardeşiyle ertesi gün yaptığımız bir konuşmada, azizenin gecede sadece bir veya iki saat uyuduğunu öğrendik. Bedeninde birçok yaraya rağmen, o her zaman aktif ve enerji doludur. Kuşları sever, akvaryumda balık besler ve sık sık bahçede çalışır. Geniş bir kitleyle haberleşir; Katolik müritler ona duaları ve şifa veren kutsayışları için mektup yazarlar. Arayış içinde olan birçok insan, onun sayesinde, ciddi hastalıklardan iyileşmiş.

Yaklaşık yirmi üç yaşındaki kardeşi Ferdinand, Therese'in dua sayesinde, başkalarının rahatsızlıklarının seyrini kendi bedenine alma gücüne sahip olduğunu anlattı. Azizenin yiyecekten uzak durması, onun, kendi cemaatinden olan ve o zamanlar kutsal tarikatlara girmeye hazırlanan genç bir adamın boğazındaki bir hastalığın, kendi boğazına geçmesi için dua ettiği zamanlarda başlamış.

Perşembe günü öğleden sonra küçük grubumuz, piskoposun evine gitti; adam, benim sallanan saç lülelerime şaşkınlıkla baktı. Gereken izin belgesini seve seve yazdı. Hiçbir ücret talep edilmedi; Kilise tarafından konmuş olan bu izin kuralının amacı sadece, Therese'i, önceki yıllarda, Cuma günleri Konnersreuth'e akan binlerce meraklı turistten korumaktı.

Köye, Cuma sabahı saat dokuz buçuk sularında vardık. Therese'in küçük kulübesinin çatısında camlı bir bölüm bulunduğunu fark ettim. Buradan içeriye bolca ışık giriyor olmalıydı. Kapılar bu kez sonuna kadar açık-

tı. Neşe dolu bu misafirperverlik bizi son derece memnun etti. Her biri elinde bir izin belgesi tutan yaklaşık yirmi ziyaretçinin oluşturduğu bir kuyruğa katıldık. Birçoğu, mistik transı görmek için çok uzaklardan gelmişti.

Profesörün evinde, onu sadece oradan geçerken merak ettiğim için değil, ruhsal nedenlerle görmek istediğimi sezgisel olarak anlamış olan Therese, benim ilk sınavımdan geçmişti.

İkinci sınavım, benim durumumla da ilgiliydi: Yukarı çıkıp Therese'in odasına girmeden hemen önce, kendimi onunla telepatik ve görsel bir ilişkiye sokabileceğim, yogik bir transa geçtim. Bu trans halinde, ziyaretçilerle dolu olan odaya girdim; beyaz bir elbise içinde, yatağına uzanmıştı. Yanı başımda duran Bay Wright'la birlikte, genç kadının garip ve son derece korkutucu olan görüntüsü karşısında, kapının eşiğinde donakaldık.

Therese'in alt göz kapaklarından, zayıf ancak sürekli olan, iki buçuk santim genişliğinde bir kan akıntısı vardı. Yukarıya dönük olan bakışları, alnın merkezinde bulunan ruhsal göze odaklanmıştı. Başının etrafına sarılmış olan bez, Dikenli Taç'ın stigmata yaralarından dolayı, kan içindeydi. Beyaz elbise, kalbinin üzerinde kırmızı bir leke taşıyordu; bu, uzun çağlar önce İsa'nın bedeninin, askerlerin mızrakları altında uğradığı son hakaretin bulunduğu noktadan, yani Therese'in yan tarafındaki yaradan kaynaklanıyordu.

Therese'in elleri, bir anneninki gibi yalvarırcasına uzanmıştı; yüzünde hem çektiği işkencenin acıları hem de yüce bir ifadenin izleri vardı. Süptil olarak, içsel ve dışsal açıdan çok değişmiş ve daha zayıf görünüyordu. Yabancı bir dilde mırıldanarak, üstün bilinçlilik görüşüyle kendine görünmekte olan kişilerle, hafifçe titreşen dudaklarla konuşuyordu.

Kendimi ona odaklamış olduğum için, onun gördüğü sahneleri görmeye başladım. Therese, alay edip taşlayan kalabalığın içinden Çarmıh'ının kerestelerini taşıyan İsa'yı seyrediyordu.[326] Birden Therese, dehşet içinde başını kaldırdı: Tanrı, korkunç ağırlığın altında dayanamayıp düşmüştü. Görüntü yok oldu. Yoğun acıma duygusunun verdiği tükenmişlik içinde Therese, ağır bir halde yastığına gömüldü.

Tam o anda, arkamda ağır bir gümbürtü duydum. Bir saniyeliğine başımı döndürdüğümde, yere yığılmış birini taşımakta olan iki adam gördüm. Fakat, derin üstün bilinçlilik durumundan çıkmakta olduğum için, düşmüş olan kişiyi hemen tanıyamadım. Gözlerimi tekrar, Therese'in, kan dereciklerinin altında bir ölü gibi sararmış fakat artık sakin bir şekilde, saflık ve kutsallık içinde ışıldayan yüzüne çevirdim. Daha sonra arkama dönüp baktığımda bir eliyle, hafifçe kanayan yanağını tutan Bay Wright'ı gördüm.

"Dick," dedim endişeyle, "düşen sen miydin?"

"Evet, korkunç görüntü karşısında kendimden geçtim."

"Aferin," dedim onu yüreklendirmek içim, "dönüp, görüntüye tekrar bakacak kadar cesursun."

Sabırla kendi sıralarının gelmesini bekleyen insanları hatırlayarak, sessizce Therese'e veda ettik ve onun kutsal huzurundan ayrıldık.[327]

Ertesi gün küçük grubumuz arabayla güneye hareket etti; trenlere bağlı kalmadığımıza şükrederek, kırların arasında, istediğimiz her yerde mola verebiliyorduk. Almanya, Hollanda, Fransa ve İsviçre Alpleri boyunca yaptığımız turun her dakikasının keyfini çıkardık. İtalya'da, alçak gönüllülüğün öncüsü Aziz Francis'in şerefine Assisi'ye özel bir ziyarette bulunduk. Avrupa turu, Yunanistan'da bitti; Atina'daki tapınakları ve saygıdeğer Sokrates'in ölüm zehrini içmiş olduğu hapishaneyi gezdik.[328] Eski Yunanlıların, bizzat kendi düşlerini mermerlere işleyişlerindeki muhteşem sanat yeteneği karşısında, insan hayranlıkla doluyordu.

Gemiyle güneşli Akdeniz'i geçip, Filistin'de karaya çıktık. Gün be gün Kutsal Topraklar'da dolaştıkça, hac ziyaretinin ne kadar kıymetli olduğuna her zamankinden daha çok inandım. Hassas bir kalp, İsa'nın ruhunu tüm Filistin'de hissedebilir. Beytlehem'de, Getsemani'de, Çarmıh'a gerildiği yerde, kutsal Zeytin Dağı'nda ve Ürdün Nehri'yle Galile Denizi'nin kıyılarında, onun yanında saygıyla yürüdüm.

Küçük grubumuz İsa'nın doğduğu Ahır'ı, Yusuf'un marangoz dükkanını, Lazarus'un mezarını, Marta ve Meryem'in evini ve Son Yemek'in yendiği salonu ziyaret etti. Gözler önüne serilen o eski zamanlar! İsa'nın yüzyıllar önce oynamış olduğu yüce dramı sahne sahne izledim.

Oradan, modern Kahire'si ve eski piramitleriyle, Mısır'a. Sonra bir gemiyle Kızıl Deniz'den aşağı, engin Arap Denizi'ne; ve işte sonunda, Hindistan!

39. Bölüm Notları

324 Savaş yıllarından sonra Therese, Istırap'ı her Cuma günü değil, sadece senenin belirli kutsal günlerinde yaşamıştır. Hayatıyla ilgili kitaplar şunlardır: Fridrich Ritter von Lama, *Therese Neumann: A Stigmatist of Our Day,* Bruce Pub. Co., (Milwaukee, Wisconsin) *ve Further Chronicles of Therese Neumann,* Bruce Pub. Co., (Milwaukee, Wisconsin); A. P. Schimberg, *The Story of Therese Neumann,* Bruce Pub. Co., (Milwaukee, Wisconsin, 1947); Johannes Steiner, *Therese Neumann,* Alba House, (Staten Island, N. Y.).

325 Matta 4: 4. İnsanın bedensel pili, sadece kaba gıdayla (ekmek) değil, titreşimsel kozmik enerjiyle (kelime veya *Aum*) şarj olur. Bu görünmeyen güç, insan bedenine medulla oblongata kanalıyla girer. Bu altıncı bedensel merkez, omurgadaki beş *çakra*nın (Sanskrit dilinde, "tekerlek"; yaşam gücünü bedene yayan merkezler) üzerinde, boynun arkasındadır.

Evrensel yaşam enerjisinin (Aum) bedendeki ana girişi olan medulla, kaşların arasında 'üçüncü göz'deki İsa Şuurluluğu (Kutastha) merkeziyle, polariteden dolayı doğrudan bağlantılıdır; bu ikincisi, insanın irade gücünün odağıdır. Kozmik enerji bedene girdikten sonra, yedinci merkezde, yani sonsuz potansiyellerin deposu olan (ve *Veda*lar'da, "bin yapraklı ışık nilüferi" olarak bahsedilen) beyinde saklanır. İncil'de, *Aum*'dan, Kutsal Ruh yani tüm yaradılışı tanrısal bir şekilde ayakta tutan, görünmez yaşam enerjisi olarak bahsedilir. "Nasıl? Bedeninizin, Tanrı'dan aldığınız ve içinizde olan Kutsal Ruh'un tapınağı olduğunu ve sizin kendinize ait olmadığınızı bilmiyor musunuz?" - I. Korintoslular 6:19

326 Benim gelişimden önceki saatlerde Therese, İsa'nın hayatının son günleriyle ilgili birçok şey görmüştü. Onun vecit hali genellikle , Son Yemek'i izleyen olayların sahnesiyle başlayıp İsa'nın Çarmıh'ta ölüşüyle ya da bazen onun gömülüşüyle son bulmaktaydı.

327 Almanya'dan telgrafla iletilen, 26 Mart 1948 tarihli bir INS haberi şöyleydi: "Köylü bir Alman kadını, bu Paskalya yortusundan önceki Cuma günü yatağına yatmıştı; kafası, elleri ve omuzlarında, İsa'nın bedeninin, Çarmıh'taki çivilerden ve Diken Taç'ından dolayı kanadığı yerlerde, kan izleri vardı. Binlerce huşu ve korku dolu Alman ve Amerikalıdan oluşmuş bir kuyruk, Therese Neumann'ın kulübesindeki yatağının yanından sessizce geçti." Büyük stigmatist, 18 Eylül 1962 yılında, Konnersreuth'ta öldü.

328 Eusebius'taki bir bölüm, Sokrates'le bir Hindu bilgesinin karşılaşmasının ilginç hikâyesini anlatır. Bölüm şöyledir: "Müzisyen Aristoksenus, Hintliler hakkında şu hikâyeyi anlatır. Bu adamların biri Atina'da Sokrates'le tanışmış ve ona, felsefesinin sahasının ne olduğunu sormuş. 'İnsanî olaylar hakkında bir sorgulama,' diye karşılık vermiş Sokrates. Bunun üzerine Hintli o kadar gülmüş ki gözlerinden yaş gelmiş. 'Bir insan,' demiş, "yüce olaylardan habersizken, insanî olayları nasıl sorgulayabilir?'"

Batı felsefelerine aksetmiş haliyle Yunan ideali şöyledir: "Ey insan, kendini tanı." Bir Hindu ise şöyle derdi: "Ey insan, Öz'ünü tanı." Descartes'in "Düşünüyorum, öyleyse varım," sözü felsefî açıdan geçerli değildir. Akıl yürütme melekeleri, insanın özdeki Varlık'ına ışık tutamaz. İnsan zihni, kavramakta olduğu doğal alem gibi, sürekli bir değişim içindedir ve hiçbir kesinlik sergileyemez. Zihinsel tatmin, en yüksek amaç değildir. Vidyanın, yani değişmez gerçeğin esas sevgilisi, Tanrı'yı arayan insandır; bunun dışındaki her şey avidya yani izafi bilgidir.

40. BÖLÜM

Hindistan'a Dönüyorum

"Hindistan"ın kutsanmış havasını şükranla içime çektim. Gemimiz Rac-putana 22 Ağustos 1935'te, Bombay'ın dev limanında rıhtıma yanaştı. Geminin dışında geçirdiğimiz ilk gün bile, beni beklemekte olan o son derece yoğun yılın bir habercisi gibiydi. Arkadaşlarımız çiçek çelenkleriyle bizi karşılamak için rıhtımda toplanmıştı; kısa bir süre sonra, Tac Mahal Oteli'ndeki dairemizde, muhabir ve fotoğrafçılardan oluşan birkaç grubu kabul ettik.

Bombay, benim için yeni bir şehirdi; Batı'dan gelmiş birçok yenilikle, onu enerjik ve modern buldum. Geniş bulvarların her iki yanını palmiye ağaçları süsler; görkemli devlet binaları, ilgi çekme açısından eski tapınaklarla yarışabilir. Buna rağmen, gezmeye çok az zaman ayrılmıştı; sevgili gurumu ve yakınlarımı görmek isteğiyle sabırsızlanıyordum. Kısa bir süre sonra, Ford'umuzu bir yük vagonuna teslim edip, doğuya giden bir trenle hızla Kalküta'ya doğru hareket ettik.[329]

Haura İstasyonu'na vardığımızda, orada bizi bekleyen öyle bir kalabalıkla karşılaştık ki, bir süre trenden inmemiz mümkün olmadı. Karşılama komitesinin başında, Kasimbazarlı genç Maharaca ve kardeşim Bişnu vardı; böylesine sıcak ve büyük bir karşılamaya hazırlıksız yakalanmıştım.

Otomobil ve motosikletlerden oluşmuş bir konvoyun içinde, davullarla boruların neşeli sesleri arasında, Bayan Bletch, Bay Wright ve ben, tepeden tırnağa kadar çelenklerle kaplı bir halde, ağır ağır babamın evine doğru yol aldık.

Yaşlanmış babam, ölümden dönmüş birini kucaklar gibi beni kucakladı; uzun süre, sevinçten konuşamaz bir halde birbirimize baktık. Uzun yıllar öncesinin erkek kardeşleri, kız kardeşleri, amcaları, teyzeleri, yeğenleri, öğrencileri ve arkadaşları etrafımda toplanmıştı; hiçbirimizin gözü kuru değildi. Şimdi bu hatıralar arşivinden geçerken, bu insanlara böylesi bir sevgiyle yeniden kavuşmanın asla unutulmayacak olan sahnesi hâlâ canlılığını koruyor. Hele Sri Yukteswar'la karşılaşmamı düşündükçe, kelimeler bana yetersiz geliyor; bırakın sekreterim tarafından yapılan şu tasvir yeterli olsun:

"Bugün, en yüce beklentilerle dolu bir halde, Yoganandaji'yi arabayla Kalküta'dan Serampor'a götürdüm," diye kaydetmiş Bay Wright seyahat günlüğüne.

"Garip dükkanların önünden geçtik—ki bunlardan biri, üniversite yıl-

larında Yoganandaji'nin gözde yemek yeriymiş—ve sonunda iki yanında duvarlar olan dar bir ara sokağa girdik. Ani bir sola dönüş ve orada önümüzde, ustanın iki katlı, tuğladan yapılma *aşramı* duruyordu; önünde demir çubuklar bulunan balkonu, üst kattan dışarıya doğru çıkmıştı. Her taraftan, huzur dolu bir sükûnet duygusu yayılıyordu.

"Yoganandaji'nin yanında büyük bir tevazu ile yürüyerek, avluyu geçtim ve *aşram* duvarlarının arasına girdim. Kalplerimiz hızla atarak, birkaç eski beton basamak çıktık; hiç kuşkusuz bu basamaklara, gerçeği arayan sayısız insan basmıştı. Geniş adımlarla yukarı çıkarken, gerginliğimiz giderek arttı. Merdivenlerin sonuna yakın bir yerde, Büyük Usta, Svami Sri Yukteswarji sessizce, bilgeliğin asaletiyle önümüzde belirdi.

"Kalbim, onun yüce huzurunda olmanın verdiği kutsayışla yerinden fırladı ve büyüdü sanki. Yoganandaji dizlerinin üstüne düşüp, başını eğdiğinde ve önce eliyle sonra da, alçakgönüllü bir itaat içinde alnıyla gurusunun ayaklarına dokunup, ruhunun şükranlarını ve selâmlarını sunduğunda, arzu dolu bakışlarım gözyaşlarıyla bulandı; sonra Yoganandaji diz çöktüğü yerden kalktı ve Sri Yukteswarji, onu bir soldan bir de sağdan kucakladı.

"Başta tek bir kelime söylenmedi, fakat ortama, ruhun sessiz cümleleriyle ifade edilen yoğun bir duygu hakimdi. Her ikisinin de gözleri, yeniden kavuşmanın sıcaklığıyla nasıl da parıldıyordu! Sessiz terasta, tatlı bir titreşim dalgalandı ve güneş birdenbire bulutlardan sıyrılıp, sahneye bir övgü parlaklığı ekledi.

"Usta'nın önünde diz çökmüş durumda, ben de ifade edemediğim sevgi ve teşekkürlerimi sundum; insanlığa hizmetle geçen yıllarla nasırlaşmış olan ayaklarına dokundum ve onun kutsayışını aldım. Sonra ayağa kalktım ve Usta'nın, derin bir iç gözleme sahip ve bunun yanında neşeyle parlayan güzel gözlerine baktım.

"Ustanın oturma odasına girdik; odanın bütün yan tarafı, sokaktan ilk bakışta görünen balkona açılıyordu. Usta, beton zemine yerleştirilmiş, üstü kaplı bir şilteye oturdu ve yıpranmış bir kanepeye dayanarak destek aldı. Yoganandaji ve ben, yaslanmak ve hasır üstündeki oturuşumuzu kolaylaştırmak için sarı renkli yastıklar alarak, gurunun ayaklarının yakınında oturduk.

"İki Svamiji arasında geçen Bengalce konuşmanın özünü anlamaya çalıştıysam da pek başarılı olamadım (her ne kadar guru, yani başkaları tarafından kullanılan ismiyle, Svamiji Maharaj İngilizce konuşabilmekte ve sık sık konuşmaktaysa da, iki *Svami*'nin, bir arada olduklarında İngilizce'yi kullanmadıklarını anladım). Fakat Büyük Usta'nın azizliğini, insanın kalbini ısıtan gülümsemesi ve parıldayan gözlerine bakarak kolayca algılayabildim. Neşeli veya ciddi konuşmalarında hemen anlaşılabilen bir özellik,

SRİ YUKTESWAR VE YOGANANDAJİ, KALKÜTA, 1935

ifadesindeki olumluluktu: Bir bilgenin belirtisi, bildiğini bilen, çünkü Tanrı'yı bilen biri olmasıdır. Ustanın büyük bilgeliği, niyetindeki kudret ve kararlılığı, her halinden belli oluyordu.

"Çok sade giyinmişti; bir zamanlar turuncuya boyanmış olan *dhoti*si ve gömleği, şimdi solgun portakal rengindeydi. Onu saygıyla incelerken, geniş ve atletik bir yapıda olduğunu fark ettim; bedeni, bir feragatçi hayatının deneyim ve fedakârlıklarıyla güç kazanmıştı. Dimdik ve heybetli bir duruşu vardı. Hareketlerinde büyük bir asalet seziliyordu. Neşeli ve adeta dalgalanan kahkahası, göğsünün derinliklerinden gelip tüm bede-

ninin sallanarak titreşmesine sebep oluyordu.

"Sert yüzünden yansıyan tanrısal gücü fark etmemek olası değildi. Ortadan ayrılmış saçları, başının ön tarafında beyaz, diğer yerlerde ise gümüşsü altın ve gümüşsü siyah çizgilere sahipti ve küçük lüleler halinde omuzlarında son buluyordu. Sakalı ve bıyığı azdı veya inceltilmişti ve yüz ifadesini kuvvetlendiriyor gibiydi. Alnının meyli, cennete yöneliyor gibiydi. Koyu renk gözleri, eterik bir mavi halkayla çevriliydi. Oldukça büyük, yalın bir burnu vardı ve usta boş anlarında kendini onunla eğlendirirdi; bir çocuk gibi parmaklarıyla ona hafifçe vurur ve onunla oynardı. Ağzı, konuşmadığı zaman sert hatlar taşıyor idiyse de, her zaman süptil bir yumuşaklık içeriyordu.

"Sağa sola bakarken fark ettim ki, insana bakımsızmış izlenimini veren oda, aslında sahibinin maddi rahatlığa bağlı olmayışını yansıtıyordu. Uzun odanın hava şartları nedeniyle lekelenmiş beyaz duvarlarına çizgi çizgi, solgun mavi renkte bir sıva vurulmuştu. Odanın bir köşesinde, Lahiri Mahasaya'nın, basit bir çelenkle süslenmiş eşsiz resmi asılıydı. Aynı zamanda, Yoganandaji'nin, Boston'a gittiği zaman Dinler Kongresi'ndeki diğer delegelerle birlikte çekilmiş bir resmi de vardı.

"Eski ve yeninin garip birlikteliğini fark ettim. Dev bir kristal mum ışığı avizesi uzun süredir kullanılmadığından dolayı örümcek ağlarıyla kaplanmıştı; ve duvarda, güncel, modern bir takvim asılıydı. Odada insana huzur ve mutluluk veren bir koku vardı.

"Balkonun dışında, boyları çatıyı aşan yüksek Hindistan cevizi ağaçları, sanki sessizce inziva evini koruyor gibiydi.

"Ustanın sadece ellerini çırpması yeterliydi; bazı genç müritler hemen ustanın yanında bitiveriyorlardı. İçlerinden birinin, Prafulla ismindeki zayıf bir delikanlının, uzun siyah saçları, parıldayan kara gözleri ve cennet gibi bir gülümsemesi vardı: Ağzının kenarları yükselirken gözleri parlıyordu, alacakaranlıkta birdenbire beliren yıldızlar ve hilâl şeklindeki bir ay gibiydi. [330]

"Kendi 'ürünü'nün dönüşü karşısında, Svami Sri Yukteswarji'nin duyduğu büyük sevinç açıkça belli oluyordu (ve bana, yani 'ürününün ürününe' karşı da meraklı görünüyordu). Bunun yanında, Büyük Olma'nın doğasında varolan bilgelik, Usta'nın dışa dönük duygularını gizliyordu.

"Yoganandaji ona bazı hediyeler sundu; bu, bir müridin, gurusuna geri döndüğünde uygulanan bir gelenekti. Daha sonra, basit fakat iyi pişirilmiş sebze yemeklerini ve pilavı yemeye oturduk. Sri Yukteswarji, benim bazı Hint adetlerine uymamdan memnun olmuştu; örneğin, 'parmakla yemek yemek'.

"Havada uçuşan Bengalce cümleler, karşılıklı sıcak gülümsemeler ve

neşe dolu bakışlarla geçen birkaç saatten sonra, Usta'nın ayaklarında itaatimizi belirttik; bir *pranam*[331] ile kendisine veda ettik ve kutsal bir buluşmanın ebedî hatırasıyla Kalküta'ya doğru yola koyulduk. Her ne kadar daha çok Usta'nın gözle görünen yönleriyle elde ettiğim izlenimleri yazıyorsam da, onun ruhsal ihtişamının her zaman bilincindeydim. Onun gücünü hissettim ve o duyguyu sonsuza kadar, tanrısal kutsanışım olarak saklayacağım."

Amerika, Avrupa ve Filistin'den, Sri Yukteswar için birçok hediye getirmiştim. Onları gülerek kabul etti fakat hiçbir yorum yapmadı. Almanya'da, kendim için baston şeklinde bir şemsiye almıştım. Hindistan'da, bastonu Usta'ya vermeye karar verdim.

"Bu hediyenin ne kadar değerli olduğunu gerçekten biliyorum!" Bu alışılmamış sözleri söylediğinde, gurum sevgi ve anlayış dolu gözlerle bana bakıyordu. Aldığım bütün hediyeler arasından, ziyaretçilere göstermek için sadece bastonu seçmişti.

"Usta, lütfen oturma odası için yeni bir halı almama izin ver." Sri Yukteswar'ın kaplan derisinin yırtılmış bir kilim üzerinde durduğunu fark etmiştim.

"Eğer seni memnun edecekse, dediğini yap." Gurumun sesi pek hevesli çıkmamıştı. "Bak, benim kaplan derim güzel ve temiz; ben, kendi küçük krallığımda hükümdarım. Onun dışındaki, sadece dış görünüşle ilgilenen geniş bir dünya."

O bu kelimeleri söylerken, senelerin geriye döndüğünü hissettim; bir kez daha, ustamın önünde, her gün aldığı derslerle arınan, genç bir müridim!

Kendimi Serampor'dan ve Kalküta'dan koparır koparmaz, Bay Wright'la, Rançi'ye doğru hareket ettik. O ne karşılama, o ne büyük coşkuydu! Egolarını hiçe sayıp, benim bulunmadığım on beş sene boyunca okulun bayrağını dalgalandıran öğretmenlere sarılırken, gözlerimde yaşlar birikti. Yatılı ve günlük öğrencilerin parlak yüzleri ve mutlu gülümsemeleri, özenli okullarının ve aldıkları yoga eğitiminin değerini fazlasıyla kanıtlıyordu.

Fakat, ne yazık ki Rançi kuruluşu çetin ekonomik zorluklar içindeydi. Sir Manindra Çandra Nundy; sahibi olduğu Kasımbazar Sarayı'nı ana okul binasına dönüştüren ve birçok cömert bağışta bulunmuş olan eski Maharaja, artık ölmüştü. Okulun kâr gayesi gütmeyen parasız bölümleri, halktan yeterli destek görmediği için ciddi bir tehlike içindeydi.

Amerika'daki yıllarımı, onun uygulamaya dönük bilgeliğinden ve engeller karşısındaki yılmaz tutumundan bir şeyler öğrenmeden geçirmemiştim. Bir hafta boyunca Rançi'de kalıp bu ciddi sorunlarla uğraştım.

Daha sonra bunu, Kalküta'daki önemli lider ve eğitmenlerle yapılan görüşmeler, Kasımbazar'ın genç Maharaja'sıyla yapılan uzun bir konuşma ve babama yaptığım ekonomik bir çağrı izledi ve işte! Rançi okulunun sallanmaya başlamış olan temelleri, yeniden sağlamlaşmaya başladı. Amerika'daki öğrencilerimden de tam zamanında, birçok bağış geldi.

Hindistan'a varışımdan sonraki birkaç ay içinde, Rançi okulunun yasal olarak tüzel bir kimlik kazandığını görme mutluluğuna eriştim. Hayatım boyunca hayal ettiğim, vakıf olarak sürekliliğini koruyacak bir yoga eğitim merkezi sonunda gerçekleşmişti. 1917'de, yedi çocuktan ibaret bir grupla mütevazı bir başlangıç yaptığımda, beni yönlendiren şey, işte bu arzuydu.

Okul, Yogoda Satsanga Brahmaçarya Vidyalaya, açık havada yapılan dil bilgisi ve lise dersleri de vermektedir. Yatılı ve gündüz öğrencileri, bir tür meslek eğitimi de alırlar.

Okulun faaliyetlerinden birçoğunu, özerk komiteler halinde bir araya gelen öğrencilerin kendileri düzenlerler. Bir eğitimci olarak kariyerimin daha başında keşfettim ki, bir öğretmeni kandırmaktan şeytanca zevk alan çocuklar, kendi öğrenci arkadaşları tarafından konan disiplin kurallarını neşeyle kabul edeceklerdir. Kendim de asla örnek bir öğrenci olmadığım için, tüm çocuksu oyunlara ve sorunlara daima hoşgörüyle yaklaştım.

Çeşitli spor ve oyunlar, okul tarafından teşvik edilmektedir; boş araziler, hokey ve futbol çalışmalarıyla çınlar. Yarışmalarda kupayı kazanan taraf, genellikle Rançi öğrencileri olur. Çocuklara, Yogoda yöntemiyle, irade gücü sayesinde kasları şarj etme tekniği öğretilmektedir: Bu, hayat enerjisinin, zihinsel olarak bedenin herhangi bir bölümüne yönlendirilmesi anlamına gelir. Çocuklar aynı zamanda farklı *asana*ları (duruşları), kılıç ve *lathi* (değnek) oyunlarını da öğrenirler. İlk yardım konusunda da eğitilen Rançi öğrencileri, çevrelerine, sel veya açlık gibi felaketler sırasında, övgüye değer hizmetler vermişlerdir. Çocuklar bir bahçede çalışır ve kendi sebzelerini kendileri yetiştirirler.

İlkokulda, Kollar, Santallar ve Mundalar yani eyaletteki asıl yerli halk için Hindi dilinde eğitim verilmektedir. Kızlar için olan dersler, sadece yakındaki köylerde verilir.

Rançi'deki eşsiz özellik, *Kriya Yoga* inisiyasyonları yapılmasıdır. Çocuklar her gün, ruhsal uygulamalar yaparlar, Gita'yı ezberden okur ve ahlâk kuralları çerçevesinde eğitilip, sadelik, özveri, onur ve doğruluk erdemlerinden örnekler sergilerler. Kötülük, onlara, peşinde ıstırap getiren şey, iyilik ise, gerçek mutlulukla sonuçlanan eylemler olarak gösterilir. Kötülük, zehirli balla karşılaştırılabilir; kışkırtıcı fakat ölümle yüklü.

Bedenin ve zihnin dinmezliğini, konsantrasyon teknikleriyle yenmek,

şaşırtıcı sonuçlara yol açmıştır; Rançi'de, dokuz veya on yaşındaki sevimli bir ufaklığın, bir saat veya daha uzun bir süre boyunca, hiç kıpırdamaksızın oturup, gözlerini kırpmadan bakışlarını ruhsal göze yönelttiğini görmek, alışılmadık bir şey değildir.

Meyve bahçesinde, içinde kutlu usta Lahiri Mahasaya'nın bir heykelinin bulunduğu bir Şiva tapınağı vardır. Günlük dualar ve kutsal yazıtlarla ilgili dersler, bahçede, mango ağacından çardaklar altında yapılmaktadır.

Rançi arsasındaki Yogoda Satsanga Sev*aşram* ("Hizmet Evi") Hastanesi, Hindistan'ın binlerce fakirine bedava cerrahi ve tıbbî yardım sunmaktadır.

Rançi, deniz seviyesinden 600 metre yüksektedir; iklim yumuşak ve düzenlidir. İçinde yüzülebilen büyükçe bir gölün kıyısındaki on dönümlük arazi, Hindistan'ın en güzel özel meyve bahçelerinden birini barındırır, bu bahçede mango, hurma, guava, liçi, jakadan oluşan 500 meyve ağacı vardır.

Rançi kütüphanesi İngilizce ve Bengalce, Doğu ve Batıdan yapılan bağışlarla toplanmış sayısız dergi ve bin kadar kitap içerir. Dünyadaki kutsal metinlerin bir koleksiyonu vardır. Ayrıntılı bir şekilde sınıflandırılmış bir müzede, değerli taşlar ve arkeolojik, jeolojik ve antropolojik örnekler sergilenmektir: bunların büyük bir bölümü, Rabbin dünyasındaki gezilerimde topladığım türlü hatıralardır.[332]

Rançi'nin kendine has ve yogayla ilgili özelliklerini içeren yan liseler de açılmıştır ve bugün gelişmeye devam etmektedir. Bunlar, Batı Bengal'deki Lakhanpur'da bulunan, erkekler için Yogoda Satsanga Vidyapith Okulu ve Bengal, Midnapor'da bulunan Ecmaliçak'taki lise ve inziva evidir.[333]

Dakşineşvar'da, Ganj'a bakan heybetli bir *aşram* olan Yogoda Math, 1938 yılında tahsis edildi. Kalküta'nın birkaç kilometre kuzeyinde bulunan inziva evi şehirde yaşayanlar için adeta bir huzur sığınağıdır.

Dakşineşvar Math, Hindistan'daki Yogoda Satsanga Cemiyeti'nin ve onun okul, merkez ve Hindistan'ın çeşitli bölümlerindeki inziva evlerinin yönetim merkezidir.[334] Hindistan'ın Yogoda Satsanga Cemiyeti, yasal olarak, uluslararası ana merkez olan, A.B.D.'de, California Eyaleti'nde, Los Angeles şehrindedeki Self-Realization Fellowship'e bağlıdır. Yogoda Satsanga faaliyetleri, üç ayda bir çıkan *Yogoda Magazine*'in yayınlanmasını ve on beş günde bir derslerin, Hindistan'ın her tarafındaki yoga öğrencilerine postalanmasını da içerir. Bu dersler, Self-Realization Fellowship'in Enerji Verme, Konsantrasyon ve Meditasyon Teknikleri'ninin ayrıntılı bilgilerini içermektedir. Bunların inançla uygulanması, hak kazanan öğrencilere belli bir sırayla verilen yüksek *Kriya Yoga* eğitimi için temeli teşkil

eder.

Eğitsel, dinî ve her yönüyle insancıl Yogoda faaliyetleri, kendini bu amaca adamış birçok öğretmen ve gönüllü çalışanın hizmetleriyle sürdürülmektedir. Burada onların isimlerini vermiyorum, çünkü sayıca çok fazlalar; fakat kalbimde, bunların her biri, parlak bir yere sahiptir.

Bay Wright, Rançi'deki birçok çocukla arkadaşlık kurdu; bir süre, sade bir *dhoti* giyerek, onların arasında yaşadı. Canlı bir tasvir yeteneğine sahip olan sekreterim Bombay, Rançi, Kalküta ve Serampor'da, her gittiği yerde, deneyimlerini bir seyahat günlüğüne yazıyordu. Bir akşam, ona sordum:

"Dick, Hindistan hakkındaki izlenimlerin nedir?"

"Huzur," dedi düşünceli bir şekilde. "Bu ırkın aurası, huzur dolu."

40. Bölüm Notları

329 Kıtayı enlemesine geçerken tam orta noktasına gelen Merkez Vilâyetleri'nde yolculuğumuza ara verip, Vardha'daki Mahatma Gandhi'yi ziyaret ettik. Bu günler, 44. Bölüm'de anlatılmıştır.

330 Prafulla, bir kobra yaklaştığı sırada Usta'nın yanında bulunan delikanlıydı.

331 Pranamın kelime anlamı, tam selamlamadır. Sanskrit dilinde selam vermek veya eğilmek anlamına gelen *nam* kökü ile tamamen anlamındaki *pra* takısından meydana gelir. Bir *pranam* selamı başlıca, keşişlerin ve diğer saygıdeğer insanların önünde yapılır.

331 Kelime anlamı, "tam selamlama," Sanskrit'deki selam vermek veya eğilmek anlamına gelen nam kökü ve tamamen anlamındaki pra takısından. Bir pranam selamı başlıca keşişlerin ve diğer saygıdeğer insanların önünde yapılır.

332 Paramahansa Yogananda'nın topladığı çeşitli cisimlerin sergilendiği benzeri bir müze, Pasific Palisades, Kaliforniya'daki Self-Realization Fellowship Lake Shrine'da bulunmaktadır.

333 Bu ilk merkezden yetişen kız ve erkekler için birçok YSS eğitim kurumu, artık Hindistan'ın birçok bölgesinde giderek büyümektedir. Müfredat programları, ilkokuldan yüksekokul derecesine kadar uzanmaktadır.

334 *Yogoda* kelimesi, *yoga*dan, yani birleşme, ahenk, dengeden ve da, yani bildiren, tebliğ eden kelimelerinden türetilmiştir. *Satsanga* ise, gerçek anlamıha gelen *sat* ve arkadaşlık anlamına gelen *sanga*dan oluşmuştur. Yogoda, Paramahansa Yogananda tarafından 1916'da, insan bedenini, kozmik kaynaklı enerjiyle şarj etmenin prensiplerini keşfettiğinde bulunan bir kelimedir.

Sri Yukteswar kendi inziva evi organizasyonunu *Satsanga* (Gerçek'le Arkadaşlık) olarak adlandırmıştı; müridi Paramahansaji de doğal olarak, bu ismi korumak istemişti.

Hindistan'ın Yogoda Satsanga Cemiyeti daima varolmak üzere tasarlanmış, kâr amacı gütmeyen bir kurumdur. Yoganandaji, kendi çalışmalarını ve Hindistan'daki kuruluşlarını bu isim altına toplamıştır. Artık bu kuruluşlar, Batı Bengal, Dakşineşvar'daki Yogoda Math'ta bulunan bir Yöneticiler Kurulu tarafından başarıyla idare edilmektedir.

Batı'da ise, Yoganandaji, kendi derneğinin ismini İngilizce'ye uyarladı ve kendi çalışmasını Self-Realization Fellowship ismi altında topladı. Sri Daya Mata, 1955 yılından beri hem Hindistan'ın Yogoda Satsanga Cemiyeti'nin hem de Self-Realization Fellowship'in başkanlığını yapmaktadır.

41. BÖLÜM

Güney Hindistan'da Bir İdil

"Bugüne kadar o tapınağa girebilmiş ilk Batılı sensin Dick. Daha önce, birçoğu boşuna denemiştir."

Bu sözlerimin üstüne Bay Wright önce şaşkın, sonra da memnun gözlerle baktı. Güney Hindistan'da, Maysor'a bakan tepelerin üzerindeki güzel Çamundi Tapınağı'dan yeni çıkmıştık. Orada, Maysor'da hüküm süren aile, Tanrıça Çamundi'ye ibadet ediyordu. Biz de, altın ve gümüş sunakların önünde eğilmiştik.

"Bu eşsiz onurun bir anısı olarak," dedi Bay Wright, birkaç gül çiçeği yaprağını dikkatle sarmalarken, "rahip tarafından gül suyuyla kutsanmış olan bu yaprakları hep saklayacağım."

Arkadaşım ve ben, 1935 yılının Kasım ayını, Maysor Eyaleti'nin konukları olarak geçiriyorduk.[335] Maharaja'nın vârisi, H. H. Yuvaraja, Sir Sri Kantheerava Narasimharaja Wadiyar, aydınlanmış ve ilerlemekte olan dünyasını ziyaret etmemiz için beni ve sekreterimi davet etmişti.[336]

Önceki on beş gün boyunca, Maysor kentindeki Halkevi'nde, Maharaja'nın Kolej'inde, Tıp Fakültesi'nde binlerce şehirliye ve öğrenciye konuşmalar yapmıştım; ayrıca, Bangalor'da üç bin kişinin toplandığı Chetty Şehir Salonu'nda, Ulusal Lise'de ve Orta Seviye Koleji'nde halka açık toplantılar düzenlemiştim.

Şevkli dinleyicilerin, onlara çizdiğim parlak Amerika portresine inanıp inanmadıklarını bilmiyorum; fakat Doğu ile Batının, en güzel özelliklerinin birbirlerine aktarılmasıyla sağlanacak karşılıklı yarardan bahsettiğimde her zaman bol alkışı aldım.

Şimdi, Bay Wright ve ben, huzurlu tropikal ortamda dinlenmekteydik. Günlüğünde, Maysor'daki izlenimleriyle ilgili aşağıdaki bölümü yazılmıştır :

"Zamanımızın önemli bir bölümünü, kendimizden geçmiş bir halde, hemen hemen tam bir zihin durgunluğu içinde, Tanrı'nın gök kubbeye germiş olduğu, sürekli değişen tuvali seyrederek geçirdik; sadece O'nun dokunuşu, hayatın tazeliğiyle titreşen renkler yaratabilir. İnsan, basit boya maddeleriyle taklit etmeye kalkıştığında, bu renk tazeliği kaybolur, çünkü Rab, daha basit ve daha etkili bir araç kullanır—ne yağlar ne de boya maddeleri; sadece ışık ışınları. Şuraya biraz ışık sıçratır ve kırmızı parlar; fırçayı tekrar sallar ve renk, derece derece portakal ve altın rengine dönüşür; sonra, insanın içine işleyen bir hamlede bulunup, mor bir çiz-

giyle bulutları süngüler ve açılan yaradan çıkan kırmızı bir sızıntı, bir halkacık veya bir saçak oluşturur; hep böyle devam ederek O, gece gündüz aynı şekilde, her zaman değişen, her zaman yeni ve her zaman taze bir biçimde oynamaya devam eder; hiçbir tekrar yoktur, hiçbir ışık veya renk deseni, birbirinin aynı değildir. Hindistan'da, gündüzün geceye ve gecenin de gündüze dönüşmesinin güzelliği, başka hiçbir yerle kıyaslanamaz; sık sık gökyüzü, sanki Tanrı tüm renkleri kendi aletlerinin arasına alıp onları gök yüzünde kuvvetli bir kaleydoskopla çalkalamış gibi görünür.

"Maysor Şehri'nin yirmi kilometre dışındaki dev Krişnaraja Sagar Baraji'na, alacakaranlıkta yaptığımız bir ziyaretin ihtişamını anlatmalıyım.[337] Yoganandaji ve ben küçük bir otobüse bindik ve motoru çalıştırmak için krank milini çevirmekle görevli küçük bir çocukla birlikte, tam güneşin ufukta, fazla olgunlaşmış bir domates gibi düşerek battığı sırada yola koyulduk.

"Yolculuğumuz, bitmek bilmeyen kare kare pirinç tarlalarını geçtikten sonra, yüksek Hindistan cevizi palmiyeleri ve insanın içini rahatlatan banyan ağaçları bulunan bir koruluktan geçti; bitki örtüsü, hemen her yerde, bir yağmur ormanındaki kadar kalındı. Bir tepenin doruğuna yaklaşırken, palmiyeler ve diğer ağaçlardan oluşmuş püsküllü saçağı ve yıldızları yansıtan, yapay bir göl gördük; etrafı, teraslar halinde sevimli bahçelerle ve sıra sıra elektrik lambalarıyla çevriliydi.

"Barajın uçurumunun altında, göz kamaştırıcı bir görüntüye tanık olduk: Rengârenk ışık hüzmelerinin, gayzere benzeyen fıskiyelerde, parlak mürekkeplerin saçılışına benzeyen oynayışları —mavi, kırmızı, yeşil ve sarı renkte, göz kamaştırıcı şelâleler; ve su fışkırtan, taştan yapılma heybetli filler. Baraj (ki aydınlatılmış fıskiyeleri bana, 1933 yılında, Chicago'da, Dünya Fuarı'nda gördüklerimi hatırlattı) bu çeltik tarlalarının ve sade insanların eski ülkesinde, çağdaş görüntüsüyle göze çarpıyor. Hintliler bizi öylesine sevecenlikle karşıladıklar ki, Yoganandaji'yi Amerika'ya geri götürmeye gücümün yetmeyeceğinden korktum.

"Diğer bir az bulunur fırsat da, ilk kez bir file binişim oldu. Dün, Yuvaraja, fillerinden birine, aşırı büyük bir hayvana binip keyifle dolaşmamız için, bizi kendi yazlık sarayına davet etti. Üzerinde ipek bir yastık bulunan kutu şeklindeki *hauda*ya yani semere tırmanabilmek için, bir merdivene çıktım; ve sonra bir deredeymişim gibi bir dalgalanma, yükselme, çalkalanma ve yuvarlanma duygusu ile telaşlanamayacak veya haykırmayacak kadar çok korkma hali — ama yine de sevgili yaşama asılı kalma!"

Tarihi ve arkeolojik kalıntılar açısından zengin olan Güney Hindistan, bariz fakat tarif edilemez bir cazibeye sahip bir bölgedir. Maysor'un kuzeyinde, güçlü Godavari Nehri'yle bölünmüş olan pitoresk Haydarabad platosu yer alır. Geniş verimli ovalar, güzel Nilgiriler veya "Mavi Dağlar"

ve çıplak kireçtaşı veya granit tepecikleriyle kaplı diğer araziler. Haydarabad'ın tarihçesi, üç bin sene önce Andra krallarının egemenliğinde başlayan ve bölgenin İ.S. 1294 yılında bir dizi Müslüman hükümdarın eline geçişine kadar Hindu hanedanlarının yönetiminde devam eden, uzun ve renkli bir hikâyedir.

Bütün Hindistan'ın en nefes kesici mimarlık, oymacılık ve boyamacılık eserleri, Haydarabad'da, Ellora ve Acanta'daki, kayalar arasında oyulmuş kadim mağaralarda bulunur. Yekpare taştan yapılmış, Ellora'daki dev Kailasa tapınağında bir Michaelangelo eserinin harikulade oranlarına sahip, kazınmış tanrı, insan ve hayvan figürleri vardır. Acanta, yirmi beş manastırın ve beş katedralin bulunduğu bir bölgedir ve hepsi de, ressam ve heykeltraşların, dehalarını ölümsüzleştirdikleri fresklerle süslü dev sütunlar üstünde duran kaya oymalarıdır. Haydarabad Şehri, Osmanya Üniversitesi'yle ve içinde dua için on bin Müslüman'ın toplandığı heybetli Mekke Mescit Cami'iyle onurlandırılmıştır.

Deniz seviyesinden bin metre yüksekte bulunan Maysor Eyaleti, bolca yoğun tropikal ormanlar içerir: Burası, vahşi filler, yaban mandaları-, ayılar, panterler ve kaplanların evidir. İki ana şehir olan Bangalor ve Maysor, birçok güzel parkları ve halk bahçeleriyle temiz ve alımlıdır.

Hindu mimarlığı ve heykelciliği, en yüksek seviyesine on birinci ve on beşinci yüzyıllar arasındaki Hindu krallarının hükümdarlığı altında erişmiştir. Kral Vişnuvardhana'nın devrinde tamamlanmış bir on birinci yüzyıl şaheseri olan, Belur'daki tapınağın, ayrıntıdaki incelik ve hayal gücündeki coşkunluk konusunda, dünyada bir eşi daha yoktur.

Kuzey Maysor'da bulunan kaya fermanları, İ. Ö. üçüncü yüzyıla kadar uzanır. Bu yazılar, Kral Aşoka'nın hatıralarını aydınlatır; kralın geniş imparatorluğu Hindistan, Afganistan ve Baluçistan'ı kapsamaktaymış.[338] Aşoka'nın "taştaki yasalar"ı, birçok farklı lehçede yazılmış olduğundan, onun zamanında okuyup yazmanın ne kadar yaygın olduğuna tanıklık etmektedir. XIII. Kaya Fermanı, savaşları yerer: "Dinin fethi dışında hiçbir şeyi gerçek bir fetih olarak görmeyin." X. Kaya Fermanı, bir kralın gerçek yüceliğinin, onun, halkın elde etmeye çalıştığı ahlakî gelişime ne kadar yardım ettiğine bağlı olduğunu bildirir. XI. Kaya Fermanı, "gerçek hediye"yi, eşyalar ve mallar değil, Hayır, yani gerçeğin yayılması olarak tanımlar. VI. Kaya Fermanı'nda, sevgili imparator, buyruğu altındaki insanları, "gündüzün veya gecenin her saatinde" kendisiyle halk meselelerini görüşmeye davet eder ve krallığının kendisine verdiği görevleri imanla yerine getirmek yoluyla, "vatandaşlarına olan borcundan kurtuluşunu elde ettiğini" ekler.

Aşoka, muhteşem Çandragupta Maurya'nın torunlarından biridir; Çandragupta, Büyük İskender tarafından Hindistan'da bırakılan garnizon-

ları yok etmiş ve İ.Ö. 305 yılında, Makedonyalı Seleukus'un işgalci ordusunu yenmiştir. Daha sonra Çandragupta, Pataliputra'daki sarayına, Yunan elçisi Megasthenes'i kabul etmiştir; Megasthenes ise bize, kendi gününün mutlu ve girişken Hindistan'ının tasvirlerini bırakmıştır.[339]

Muzaffer Çandragupta, İ. Ö. 298 yılında, Hindistan devletinin yönetimini oğluna devretmiştir. Güney Hindistan'a giden Çandragupta, hayatının son on iki yılını, bugün bir Maysor türbesi olan, Sravanabelagola'daki kayalık bir mağarada, Kendini-idrak arayışı içinde, beş parasız bir münzevi olarak geçirmiştir. Aynı bölge, İ.S. 983 yılında Jainler tarafından, bilge Gomateşvara'nın onuruna dev bir kaya parçasına kazınmış, dünyanın en büyük heykeliyle iftihar eder.

İskender'in Hindistan'a yaptığı seferde, ona eşlik etmiş veya arkasından gelmiş Yunanlı tarihçiler ve diğerleri tarafından, ilgi çekici bazı hikâyeler büyük bir dikkatle kaydedilmiştir. Arrian'ın, Diodoros'un, Plutarkos'un ve coğrafyacı Strabo'nun anlattıkları, Dr. J. W. McCrindle tarafından, eski Hindistan'a bir ışık tutabilmek amacıyla tercüme edilmiştir.[340] İskender'in başarısız işgalindeki en takdire değer olay, onun, Hindu felsefesine, zaman zaman karşılaştığı ve topluluklarını şevkle aradığı yogilerle kutsal insanlara karşı gösterdiği derin ilgidir. Batılı savaşçıların, Hindistan'ın kuzeyindeki Taksila'ya varmalarından kısa bir süre sonra İskender, Onesikritos'u (Diyojen'in Helen okulundan bir müridi), Taksila'nın büyük bir *sannyasi*si olan Dandamis'i getirmesi için göndermiş.

"Selâm sana, Ey Brahminlerin hocası!" demiş Oneskritos, Dandamis'i ormandaki köşesinde bulduktan sonra. "Kudretli Tanrı Zeus'un oğlu, tüm insanların Hükümdar Rabbi olan İskender, senin ona gitmeni istiyor. Eğer itaat edersen, seni büyük hediyelerle ödüllendirecek; eğer reddedersen, başını uçuracak!"

Yogi, bu oldukça zorlayıcı daveti sakince karşılaşmış ve "başını yapraklardan oluşmuş sedirinden kaldırmaktan fazla bir tepkide bulunmamış."

"Eğer İskender Zeus'un oğluysa, ben de öyleyim," demiş. "İskender'in olan hiçbir şeyi istemiyorum, çünkü ben, sahip olduklarımdan memnunum; bu arada görüyorum ki o, adamlarıyla denizlerde ve karalarda hiçbir yarar sağlamadan dolaşıyor ve asla da bu dolaşmalarının sonunu getirmiyor.

"Git ve İskender'e de ki, Yüce Kral, Tanrı, asla küstahça günahların Yazar'ı değildir fakat ışığın, huzurun, hayatın, suyun, insan bedeninin ve ruhların Yaradan'ıdır; Ölüm gelip çaresizce kötülük hastalığına yakalanmış insanları özgür kıldığında, herkesi kabul eden O'dur. Benim hürmet ettiğim tek Tanrı, O'dur; soykırımdan iğrenir ve asla savaş çıkarmaz.

"İskender tanrı değildir, çünkü o da ölümü tatmalıdır," diye devam et-

miş bilge sakin bir küçümsemeyle. "Onun gibi, henüz kendi iç evreninin hükümdarlık tahtına oturmamış biri, nasıl dünyanın efendisi olabilir? Henüz ne ölüler diyarına canlı olarak girebilmiştir, ne de dünyanın birçok bölgesinde, güneşin gökyüzündeki yolunu bilmektedir. Birçok ulus, daha onun ismini bile duymamıştır!"

"Dünyanın Rab"binin kulaklarına saldırmış, kuşkusuz en iğneli sözleri içeren bu azarlamadan sonra bilge, alaycı biçimde eklemiş: "Eğer İskender'in bugünkü hâkimiyeti, ihtirası için yeteri kadar geniş değilse, bırakın Ganj Nehri'ni geçsin; orada, tüm adamlarını besleyebilecek bir ülke bulacaktır.[341]

"İskender'in bana vaat ettiği hediyeler, benim için değersizdir," diye devam etmiş Dandamis. "Benim gerçekten değer ve önem verdiğim şeyler, ağaçlardır, çünkü onlar benim sığınağımdır; çiçekli bitkilerdir, çünkü onlar benim günlük yiyeceğimi sağlar; ve sudur, çünkü o, benim susuzluğumu giderir. Dur durak bilmez bir hırsla toplanan servetler, tüm aydınlanmamış insanları mutsuz eden keder ve öfke duygularına yol açar ve her defasında onları toplayanları bir yıkıntı haline getirir.

"Bana gelince, ben ormandaki yaprakların üzerine uzanırım ve koruyacak hiçbir şeyim olmadığından, rahat bir uykuya dalarım; oysa, eğer dünyevî değere sahip bir şeyim olsaydı, bu yük benim uykumu kaçırırdı. Dünya, çocuğuna süt sağlayan bir anne gibi, bana ihtiyacım olan her şeyi veriyor. Hiçbir maddi endişeyle sınırlanmadan, istediğim her yere gidiyorum.

"İskender başımı kesebilir, ama ruhumu yok edemez. O zaman sessizleşecek olan başım ve yırtılmış bir elbiseye benzeyen bedenim, toprakta kalacaktır ki zaten toprağın elementlerinden yapılmıştır. Ben ise, o zaman, Ruh olup, Tanrı'ya yükseleceğim. O, burada aşağıdayken kendisinin kurallarına uygun yaşayıp yaşamayacağımızı anlamak için, hepimizi tenimize hapsedip dünyaya gönderdi ve buradan ayrıldığımız zaman, O bizden hayatlarımızın hikâyelerini anlatmamızı isteyecek. Tüm haksızlıkların Yargıç'ı odur; zulüm edilenlerin inleyişleri, zulüm edenlerin cezalandırılmasını doğurur.

"Bırak İskender, zenginlik isteyen ve ölümden korkan insanları tehditleriyle korkutsun. Onun silahları, Brahminler karşısında güçsüz kalır; biz ne altını severiz ne de ölümden korkarız. Öyleyse git ve İskender'e şöyle de: Dandamis'in, senin sahip olduğun şeylere hiç ihtiyacı yok ve dolayısıyla sana gelmeyecek ve eğer sen Dandamis'ten herhangi bir şey istiyorsan, sen ona git."

Onesikritos, mesajı usulüne uygun bir şekilde kralına iletmiş; İskender büyük bir dikkatle dinlemiş ve "Dandamis'i görmek için her zamankinden daha güçlü bir arzu hissetmiş içinde; yaşlı ve çıplak biri olmasına karşın

bilge, pek çok ülkeyi fethetmiş olan kumandanın başa çıkamadığı tek muhalifiymiş."

İskender, felsefe sorularını özlü bir bilgelikle cevaplama yetenekleriyle ün yapmış bazı Brahmin münzevileri, Taksila'ya davet etmiş. Bu sözlü çatışmanın bir hikâyesi, Plutarkos tarafından aktarılmıştır; bütün soruları İskender'in bizzat kendisi oluşturmuş.

"Hangisi sayıca daha fazladır, yaşayanlar mı, ölüler mi?"

"Yaşayanlar, çünkü ölü yoktur."

"Hangisi daha çok hayvan doğurur, deniz mi, kara mı?"

"Kara, çünkü deniz sadece karanın bir parçasıdır."

"Hayvanların en akıllısı hangisidir?"

"Henüz insanın tanımadığı hayvan." (İnsan bilinmeyenden korkar.)

"Hangisi daha önce varoldu, gündüz mü, gece mi?"

"Gündüz, bir gün öndeydi." Bu cevap İskender'in şaşırmasına sebep olmuş; Brahmin eklemiş: "İmkânsız sorular, imkânsız cevapları gerektirir."

"İnsan kendini en iyi nasıl sevdirir?"

"Bir insan, büyük güçlere sahip olmasına karşın başkalarının kendisinden korkmasına izin vermiyorsa, sevilecektir."

"Bir insan nasıl bir tanrı olabilir?"[342]

"İnsan için yapılması imkânsız olanı yaparak."

"Hangisi daha güçlüdür, yaşam mı, ölüm mü?"

"Yaşam, çünkü birçok kötülük barındırır."

İskender, Hindistan'ı terk ederken, yanında hocası olarak, gerçek bir yogiyi de götürmeyi başarmış. Bu adam, Yunanlılar tarafından "Kalanos" diye çağırılan, Kalyana'ymış (*Svami* Sphines). Bilge, İskender'e, İran'a kadar eşlik etmiş. İran'da Susa'dayken, daha önce kararlaştırılmış bir günde, Kalanos, tüm Makedon ordusunun gözü önünde, ölüleri yakmaya mahsus odunların bulunduğu yere girerek, yaşlı bedenini terk etmiş. Tarihçiler, ölüm veya acı karşısında hiç korku duymayan yogiyi gören askerlerin şaşkınlıklarını anlatırlar; ateşler içinde yanıp yok olurken, bir defa bile olsun kıpırdayıp duruşunu değiştirmemiş. Kalanos, yanmak için ayrılmadan önce, birçok yakın arkadaşına sarılmış fakat İskender'e veda etmekten sakınmış; Hindu bilge, İskender'e sadece şu sözü söylemiş:

"Seni sonra Babil'de göreceğim."

İskender, İran'dan ayrılmış ve bir sene sonra Babil'de ölmüş. Kehanet, Hintli gurunun, hayatta da ölümde de İskender'le birlikte olacağını söyleyiş tarzıymış.

Yunan tarihçileri bize, Hint toplumunun birçok canlı ve ilham verici

tasvirlerini bırakmışlardır. Arrian'ın dediğine göre Hindu yasası, halkı korur ve "içlerinden hiçbirinin, hiçbir koşul altında köle olmayacağını, fakat bizzat özgürlüğün tadına vararak, tüm insanların sahip olduğu eşit haklara saygı göstereceğini söyler."[343]

"Hintliler," der başka bir metinde, "ne paraya faiz uygularlar, ne de nasıl borç alacaklarını bilirler. Hintliler için, haksızlık yapmak da, bunun acısını çekmek de, yerleşik uygulamaya ters düşer; dolayısıyla ne kontrat yapıyorlar ne de garanti istiyorlar." Şifanın, basit ve doğal yollarla elde edildiği söyleniyor. "Tedaviler, ilaç kullanımından çok, diyet düzenlemeleriyle yapılıyor. En çok itibar edilen ilaçlar, merhemler ve deriye yapıştırılanlar. Bunun dışında kalanların tümü, büyük ölçüde zararlı olarak nitelendiriliyor." Savaşla ilgilenmek, sadece Kşatriyalarla yani savaşçı kastındakilerle sınırlanmıştı. "Üstelik, toprağını işlemekte olan bir çiftçiye yaklaşan bir düşman, ona hiç dokunmuyor; çünkü bu sınıfın insanlarına, halkın velinimeti olarak bakılıyor ve bu insanlar her türlü hasardan korunuyorlar. Böylece tahrip edilmeyen ve bol ürün veren toprak, hayatı neşeli kılmak için gerekenleri insanlara sağlıyor."

Maysor'da her yerde rastlanan dinî türbeler, sürekli olarak, Güney Hindistan'da yaşamış olan birçok azizi hatırlatır. Bu ustalardan biri olan Thayumanavar, bize aşağıdaki meydan okuyan şiiri bırakmıştır:

Çılgın bir fili zaptedebilirsin;
Ayının ve kaplanın ağzını kapatabilirsin;
Aslana binebilir ve kobrayla oynayabilir;
Hayatını simyayla kazanabilirsin;
Evrende, kimselere görünmeden gezinebilir;
Tanrılardan köleler yapabilir, her zaman genç
kalabilirsin;
Suyun üstünde yürüyüp, alevler içinde yaşayabilirsin:
Fakat zihnin kontrolü, hepsinden iyi ve hepsinden
zordur.

Hindistan'ın en güneyinde bulunan, trafiğin nehirler ve kanallar üzerinden aktığı güzel ve bereketli Travankor Eyaleti'nde, Maharaja, her sene, savaşların ve uzak geçmişte bazı ufak eyaletlerin Travankor'a bağlanmasının yol açtığı günahları affettirmek için, atalardan miras kalan bir zorunluluğu yerine getirir. Maharaja, senede elli altı gün boyunca günde üç kere tapınağı ziyaret edip, Veda ilâhi ve dualarını dinler; affettirme ayini, yani lakşadipamla, tapınakta yüz bin ışığın yakılmasıyla sona erer.

Hindistan'ın güney kıyısındaki Madras Başkanlığı, düz, geniş, denizle çevrili Madras şehrini ve Hıristiyanlık çağlarının ilk yüzyıllarında, başta bulunan kralların ait olduğu Pallava Hanedanı'nın ana bölgesi, Altın Şehir Konciveram'ı içerir. Modern Madras Eyaleti'nde, Mahatma Gandhi'nin şiddet karşıtı idealleri, olağanüstü bir ilerleme kaydetmiştir; beyazlıklarıyla dikkat çeken "Gandhi başlıkları" her yerde görülür. Ülkenin Güneyinde, "dokunulmazlar" için birçok önemli tapınak reformlarını etkilediği kadar, kast sistemi reformlarını etkileyen, genellikle Mahatma olmuştur.

Büyük kanun koyucusu Manu'nun formüle etmiş olduğu kast sisteminin temeli, hayranlık uyandırıcıydı. Manu, insanların, doğal evrim çerçevesinde dört büyük sınıfa ayrıldığını açıkça görmüş: Bedensel emekleriyle topluma hizmet sunabilecekler (Sudralar); zekâ, yetenek, tarım, alışveriş, ticaret yani genel olarak iş hayatıyla hizmet verebilecekler (Vaisyalar); yönetimle ilgili, idareci, ve koruyucu yeteneklere sahip olanlar yani yöneticiler ve savaşçılar (Kşatriyalar); doğası düşünceye yatkın, ruhsal sezgilere açık ve ilham verici olanlar (Brahminler). "Bir insanın iki defa doğmuş olduğuna (yani Brahmin olduğuna), ne doğum, ne kutsal ayinler, ne çalışma, ne de ecdat karar verebilir," diye bildirir *Mahabharata*, "bunu sadece karakter ve davranış belirler."[344] Manu, topluma, kendi bireylerine karşı, bilgelik, erdem, yaş, akrabalık veya son olarak servetlerine göre saygı göstermeyi öğretmiştir. Vedalar'ın Hindistan'ında, sadece istiflemek için saklanan veya hayır işlerinde kullanılmayan maddî zenginlikler daima hor görülmüştür. Büyük servetlere sahip cimri insanlar, toplumda düşük bir sınıf olarak değerlendirilmiştir.

Kast sistemi, yüzyıllar zarfında şertleşip kalıtımsal bir yular haline gelince durum giderek kötüleşmiştir. 1947 yılından beri kendi kendini yönetmekte olan Hindistan, doğuma değil, sadece doğal liyakate bağlı olan eski kast değerlerini yeniden ortaya çıkarmak konusunda, yavaş fakat emin bir ilerleme kaydetmektedir. Dünyadaki her ulus, uğraşması ve onuruyla kurtulması gereken, kendine özgü bir ıstırap *karma*sına sahiptir. Hindistan, çok yönlü ve fethedilemeyen ruhuyla, kast sistemini yeniden düzenleme görevini başarabileceğini kanıtlamaktadır.

Hindistan'ın güneyi o kadar büyüleyicidir ki, Bay Wright ve ben idilimizi uzatmayı çok arzuluyorduk. Fakat zaman, o sonsuz inatçılığıyla, bize hiç de hoşgörülü davranmıyordu. Kısa bir süre sonra, Kalküta Üniversitesi'nde, Hindistan Felsefe Kongresi'nin kapanış oturumunda bir konuşma yapmam gerekiyordu. Maysor'a yaptığımız ziyaretin sonunda, Hindistan Bilim Akademisi'nin başkanı Sir C. V. Raman'la bir konuşma yapabilme zevkine eriştim. Bu çok zeki Hindu fizikçi, ışığın yayınımı konusundaki önemli keşfi "Raman Etkisi"yle 1930 yılında Nobel Ödülü'nü kazanmıştı. Madras'taki öğrencilere ve dostlara gönülsüzce el sallayıp veda et-

tikten sonra, Bay Wright ve ben yolumuza koyulduk. Yolda, on sekizinci yüzyılda geçen hayat hikâyesi mucizelerle dolu olan Sadaşiva Brahman'ın anısına yapılmış küçük bir türbede durduk.[345] Pudukkottai Rajası tarafından inşa ettirilen, Nerur'daki daha büyük bir Sadaşiva türbesi, birçok tanrısal şifa olayına şahit olmuş bir hac yeridir. Pudukkottai'nin arka arkaya gelen yöneticileri, Sadaşiva'nın hüküm sürmekte olan krala rehberlik etmesi için 1750 yılında yazmış olduğu dinî bildirgelere, kutsal bir hazine kadar değer vermişlerdir.

Güney Hindistan köylüleri arasında, sevimli ve tamamen aydınlanmış bir usta olan Sadaşiva hakkında, hâlâ garip hikâyeler anlatılır. Birgün, Kaveri nehrinin kıyısında *samadhi*ye gömülmüş olan Sadaşiva'nın, âni bir sel baskınıyla uzaklara sürüklendiği görülmüş. Haftalar sonra, Koimbator Bölgesi'ndeki Kodumudi yakınında, bir toprak yığınının altında gömülü olarak bulunmuş. Köylülerin kürekleri bedenine çarptıkça aziz uyanmış ve canlı adımlarla yürüyerek oradan uzaklaşmış.

Yaşça kendisinden daha büyük bir *Veda*nta âlimiyle yaptığı bir mantık tartışmasını kazandığı için gurusu tarafından azarlanınca, Sadaşiva bir *muni* (konuşmayan aziz) olmuş. "Ne zaman dilini tutmasını bilen bir genç olacaksın?" demiş gurusu.

"Senin kutsayışlarınla, hemen bu andan itibaren."

Sadaşiva'nın gurusu, Daharavidya Prakasika'nın ve de *Uttara Gita* üzerine kapsamlı bir yorumun yazarı olan Svami Sri Paramaşivendra Sarasvati'dir. Bazı dünyevî insanlar, Tanrı sarhoşu Sadaşiva'nın, sık sık sokaklarda "edep dışı bir halde" dans ederken görünmesine sinirlenmişler ve şikayetlerini, onun ermiş gurusuna iletmişler. "Efendimiz," demişler, "Sadaşiva'nın, çılgın bir adamdan farkı yok."

Fakat Paramaşivendra neşeyle gülümsemiş. "Oh," demiş bağırarak, "keşke herkesin onunki gibi bir çılgınlığı olsa!"

Sadaşiva'nın hayatı, Müdahale Eden El'in birçok garip ve güzel belirtisiyle göze çarpar. Bu dünyada, görünürde çok haksızlık vardır; fakat bir Tanrı adamı, O'nun hemen ortaya çıkan doğruluğunu, sayısız örnekle kanıtlayabilir. Bir gece, *samadhi* durumundaki Sadaşiva, zengin bir aile reisinin tahıl ambarının önünde duraklamış. Hırsızları gözetlemek için dışarı çıkmış olan üç uşak, azize vurmak için sopalarını havaya kaldırmışlar. Bir anda kolları hareketsizleşmiş! Üçlü, şafak vaktinde Sadaşiva'nın gidişine kadar, kolları havada, heykeller gibi, eşsiz bir tablo halinde öylece kalmış.

Başka bir olayda, işçilerine odun taşıtmakta olan bir ustabaşı, yoldan geçerken, taşıma işinde büyük ustadan da yararlanmak isteyerek, onu bu işe kabaca zorlamış. Sessiz aziz, alçakgönüllülükle yükünü istenilen yere kadar taşımış ve oradaki dev bir yığının üstüne yerleştirmiş. Tüm odun yı-

ğını bir anda alev alev yanmaya başlamış.

Sadaşiva da, Trailanga Svami gibi hiçbir şey giymezmiş. Bir sabah çıplak yogi, dalgın bir halde, Müslüman bir kabile reisinin çadırına girmiş. İki hanım, panik içinde bağırmışlar; savaşçı reis, Sadaşiva'ya zalim bir kılıç darbesi indirmiş ve azizin kolu kopuvermiş. Usta, kayıtsızca oradan ayrılmış. Korku ve pişmanlık içindeki Müslüman, düşen kolu yerden alıp Sadaşiva'nın peşinden gitmiş. Yogi, kolunu, geriye kalan ve kanamakta olan parçasına sessizce birleştirmiş. Reis, alçakgönüllülükle ruhsal bir öneri istediğinde, Sadaşiva, kumların üzerine parmağıyla şunu yazmış:

"İstediğin şeyi yapma, o zaman hoşlandığın şeyi yapabilirsin."

Mülsüman yücelerek, arınmış bir zihin haline geçmiş ve bu çelişkili öğüdün, egonun bastırılmasıyla ruhsal özgürlüğe ulaşmak için yol gösterdiğini anlamış. Bu birkaç kelimenin ruhsal etkisi öylesine büyük olmuş ki savaşçı, değerli bir mürit haline gelmiş; önceki korkularından eser kalmamış.

Bir defasında köyün çocukları, Sadaşiva'ya, 250 kilometre ötede yapılan dinî Madura festivalini görmek istediklerini belirtmişler. Yogi, küçüklere, kendi bedenine dokunmaları gerektiğini söylemiş. Ve işte! Bir an içinde tüm grup Madura'ya naklolmuş. Çocuklar, binlerce hacı arasında neşeyle dolaşmışlar. Birkaç saat sonra yogi, küçük emanetlerini, kendi basit nakletme yöntemiyle geri getirmiş. Şaşkınlık içindeki aileler, Madura'daki görüntü oluşumlarının canlı hikâyelerini dinlemişler ve çocukların ellerinde, torbalar dolusu Madura tatlısı bulunduğunu fark etmişler.

Kuşkucu bir genç, azizle ve hikâyeyle dalga geçmiş. Srirangam'da düzenlenen bir sonraki dinî festivalde, Sadaşiva'nın yanına gelmiş.

"Usta," demiş tepeden bakarak, "niçin diğer çocukları Madura'ya götürdüğün gibi, beni de Srirangam'a götürmüyorsun?"

Sadaşiva bu öneriyi kabul etmiş; çocuk kendini bir anda uzak şehirdeki kalabalığın içinde bulmuş. Fakat ne yazık ki, gitme vakti geldiğinde etrafta azizden eser yokmuş. Çocuk, onca yolu taban teperek, eve bezgin bir halde dönmüş.

Güney Hindistan'dan ayrılmadan önce, Bay Wright ve ben, Sri Ramana Maharişi'yle tanışmak için, Tiruvannamalai yakınlarındaki kutsal Arunaçala tepesini ziyaret ettik. Bilge, bizi kendi *aşram*ında sevgiyle karşıladı ve bir kenarda duran bir grup *East-West* dergisini işaret etti. Onunla ve müritleriyle geçirdiğimiz saatler boyunca, o genellikle sessizdi ve yumuşak yüzü, tanrısal bir sevgi ve bilgelikle parıldıyordu.

Istırap içindeki insanlığın unuttuğu eski Mükemmellik'ine kavuşmasına yardım etmek için Sri Ramana, kişinin durmadan kendine, "Ben kimim?" sorusunu sorması gerektiğini öğretir; gerçekten de çok önemli bir

sorudur bu. Diğer bütün düşünceleri kararlı bir şekilde terk eden kişi, kısa bir süre sonra giderek daha derinleşip kendi gerçek Öz'üne doğru yol aldığını fark eder ve insanı saptıran diğer düşüncelerin şaşırtmacaları söner gider. Güney Hindistan'ın bu aydınlanmış *rişi*si, şöyle yazmıştır:

İkilikler ve üçlükler bir şeye asılır,

Ve asla desteksiz görünmez;

Bu destek aranıp bulunduğunda, hepsi çözülür ve düşer.

Gerçek buradadır. Bunu gören, asla sendelemez.

41. Bölüm Notları

335 Bayan Bletch, bize eşlik edemeyip Kalküta'daki akrabalarımın yanında kalmıştı.

336 Maharaja'nın vâdisinin tam adı Maharaja Sri Krişna Rajendra Wadiyar IV idi.

337 Maysor Şehri'nin yakınlarındaki bölgelere hizmet vermek için 1930'da yapılmış bir sulama barajı. Bu bölge, ipeği, sabunu ve sandal ağacı yağıyla tanınır.

338 İmparator Aşoka, Hindistan'ın çeşitli bölümlerinde 84,000 dinî *stupa* (türbe) inşa ettirmiştir. On dört kaya fermanı ve on tane de dikme taş, günümüze kadar gelmiştir. Her dikme bir mühendislik, mimarlık ve oymacılık zaferidir. Aşoka, birçok bent, baraj ve sulama savağı; yolcular için dinlenme evleri içeren ana ve ağaçlıklı yollar; ilaç elde etmek için botanik bahçeleri; hayvan ve insanlar için hastaneler inşa ettirmiştir.

339 Pataliputra şehrinin (bugünkü Patna), büyüleyici bir hikâyesi vardır. Rab Buddha, İ. Ö. altıncı yüzyılda, daha sadece önemsiz bir kaleyken, bölgeyi ziyaret ederek şu kehanette bulunmuştur: "Aryan halkı sık sık toplandığı, tüccarlar seyahat ettiği sürece, Pataliputra onlar için ana şehir olacak, her türlü malın değiştirildiği bir merkez haline gelecektir." (*Mahaparinirbana Sutra*). İki asır sonra, Pataliputra, Çandragupta Maura'nın dev imparatorluğunun başkenti haline gelmiş. Tornu Aşoka, metropolisteki refahı ve ihtişamı daha da ilerletmiştir.

340 J.W. McCindle, *Ancient India* (Kalküta: Chuckervertty, 1879; 1927).

341 Ne İskender ne de onun generallerinden herhangi biri Ganj'ı geçmiştir. Kuzeybatıda kararlı bir direnişle karşılaşan Makedon ordusu, daha ileri gitmeyi reddederek ayaklanmıştır; İskender, Hindistan'ı terk etmeye zorlanmıştır. Fetihlerini İran'da devam ettirmeyi denemiştir.

342 Bu sorudan, "Zeus'un Oğlu"nun zaman zaman, mükemmelliğe eriştiğinden şüphe ettiği sonucunu çıkartabiliriz.

343 Bütün Yunan tarihçileri, Helenik toplum yapısıyla tamamen zıt olan bu hususu, yani Hindistan'da köle bulunmamasını eleştirirler.

Profesör Benoy Kumar Sarkar tarafından yazılmış olan *Creative India* (Yaratıcı Hindistan) adlı kitap, Hindistan'ın eski ve modern başarılarının ve ekonomi, politik bilimler, edebiyat, sanat ve toplumsal felsefe alanlarındaki kendine has değerlerinin anlaşılır bir portresini çizer. (Lahor: Motilal Banarsi Dass Publishers, 1937. 714 ss.)

Önerilebilecek başka bir kitap ise S. V. Venkateşvara'nın *Indian Culture Through the Ages*'idir (Çağlar Boyunca Hint Medeniyeti) (New York: Longmans.).

344 "İlk başlarda, bir insanın bu dört kasttan birine dahil oluşu, o kişinin doğuşuna değil, hayatta ulaşmayı seçtiği hedefini elde etmek için sergilediği yeteneklerine bağlıydı," diye yazar Tara Mata *East-West*'in Ocak 1935 sayısında. "Bu amaç şunlardan biri olabilir: (1) *kama*; arzu, duyusal yaşam faaliyeti (*Sudra* aşaması), (2) *artha*; kazanç, arzuları gerçekleştirme ve kontrol altına alma (*Vaisya* aşaması), (3) *dharma*; kendini disipline sokma, sorumluluk ve doğru eylem yaşamı (*Kşatriya* aşaması), (4) *mokşa*; kurtuluş, ruhsallık ve dinî öğreti yaşamı (*Brahmin* aşaması). Bu dört kast, insanlığa sırasıyla (1) bedenle, (2) zihinle, (3) irade gücü ve (4) Ruh'la hizmet verir.

"Bu dört aşamanın, ebedî *gunalarda* karşılıkları vardır; doğanın nitelikleri olan *gunalar*, *tamas*, *rajas* ve *sattva*dır: Kısıtlama, eylem ve genişleme; veya kütle, enerji ve zekâ. Dört doğal kast, *gunalar* sayesinde şöyle belirlenmiştir: (1) *tamas* (cehalet), (2) *tamas-rajas* (cehalet ve eylemin karışımı), (3) *rajas-sattva* (doğru eylemle aydınlanmanın karışımı), (4) *sattva* (aydınlanma). Böylece doğa her insanda, *gunalardan* birinin veya ikisinin karışımının öne çıkmasıyla, onun ait olduğu kastı belirlemiştir. Elbette ki her insan, farklı oranlarda da olsa her üç *gunaya* da sahiptir. Guru, bir insanın ait olduğu kastı veya evrimsel durumunu doğru olarak belirleyebilecektir.

"Teoride olmasa da, pratikte bir ölçüye kadar tüm ırk ve uluslar kast özelliklerini sergiler. Özellikle doğal kastların uç noktaları arasında yapılan evliliklere büyük ölçüde izin verilen veya bu konuda özgürlük ismi verilen şeye sahip olunduğu zannedilen yerlerde, ırk yavaş yavaş önemsizleşir ve söner. *Purana Samhita* bu tür birlikteliklerin neticesini, kendi türünü devam ettiremeyen katır gibi kısır melezlere benzetir. Suni türler, eninde sonunda yok olmaktadır. Tarih, bugün hiçbir canlı örneğine rastlamadığımız birçok büyük ırkla ilgili bol kanıtlara sahiptir. Hindistan'ın kast sistemi, aşırı serbestliği kontrol altına alıp veya engelleyip, diğer birçok eski ırkın tamamen yok olmasına karşın, kendi ırkının saflığını korumuş olması ve onu değişim dolu çağlardan bu yana güvenle getirebilmesiyle, ülkenin birçok kıymetli düşünüründen kredi toplamaktadır.

345 Sadapiva Brahman'ın asıl ismi Svami Sri Sadaşivendra Sarasvati'dir ve kitaplarını bu isim altında yazmıştır (*Brahma Sutraları* ve *Patanjali'nin Yoga Sutraları* üzerine yorumlar). Svami Sarasvati, Hindistan'ın modern düşünürleri tarafından büyük bir saygıyla anılır.

Maysor'daki Sringeri Math'ın son Şankaraçarya'sı, Kutsal Sri Çandrasekhara Svaminah Bharati, Sadaşiva için ilham verici bir *Övgü* yazmıştır.

42. BÖLÜM

Gurumla Geçirdiğim Son Günler

"Guruji, bu sabah seni yalnız bulabildiğime çok sevindim." Serampor *aşramına* henüz varmıştım; yanımda bir demet gül ve bir miktar meyve getirmiştim. Sri Yukteswar'ın sevecen bakışları bana dikilmişti

"Ne soracaktın?" Usta, odanın içinde kaçacak bir yer arıyormuş gibi etrafına baktı.

"Guruji, sana geldiğimde henüz liseli bir gençtim; şimdi ise yetişkin biriyim artık, hatta bir iki tane de beyaz saçım var. Her ne kadar tanıştığımız ilk saatten bu âna dek beni sessiz bir sevgiye boğduysan da, farkında mısın ki bana sadece bir defa, o da ilk karşılaştığımız gün, 'Seni seviyorum.' dedin?" Ona yalvararak bakıyordum.

Usta bakışlarını indirdi. "Yogananda, ancak sessiz bir kalp tarafından korunabilen sıcak duyguları, seslendirilmiş sözcüklerin soğuk dünyasında gözler önüne sermem şart mı?"

"Guruji, beni sevdiğini biliyorum, fakat ölümlü kulaklarım, bunu bir defa da senin söylemen arzusuyla yanıyor."

"Dilediğin gibi olsun. Evlilik hayatım boyunca sık sık, yoga yolunda eğitebileceğim bir erkek çocuğun arzusunu hissettim. Senin hayatıma girişinle, bu arzum tatmin oldu; sende, kendi oğlumu buldum." Sri Yukteswar'ın gözlerinde iki berrak gözyaşı duruyordu. "Yogananda, seni her zaman seviyorum."

"Verdiğin bu cevap, bana cennetin kapılarını açtı." Onun bu sözleriyle erimiş olan kalbimden, sonsuz bir ağırlığın kalktığını hissettim. Onun duygusallıktan uzak ve kendine hakim biri olduğunu biliyordum, yine de sık sık onun sessizliği karşısında şaşırırdım. Bazen onu tam olarak memnun etmekte başarısız olduğumdan korkardım. Onun değişik bir doğası vardı ve asla tamamen anlaşılamazdı; değerlerini çoktan aşmış olduğu dış dünyanın erişemeyeceği kadar derin ve sakin bir doğa.

Birkaç gün sonra, Kalküta'daki Albert Hall'da dev bir topluluk önünde konuştum. Sri Yukteswar, Santoş Maharaja'sı ve Kalküta Belediye Başkanı'yla birlikte kürsüde yer almaya razı olmuştu. Usta hiçbir yorumda bulunmadı, fakat konuşmam esnasında zaman zaman ona bakıyor ve memnun olduğunu görüyordum.

Daha sonra sıra, Serampor Koleji'nin mezunları önünde bir konuşmaya geldi. Ben eski sınıf arkadaşlarıma ve onlar da bizzat kendi "Çılgın Keşiş"lerine baktıkça, mutluluk göz yaşları bir çekingenlik duymaksızın dö-

külmeye başladı. Gümüş dilli felsefe hocam Dr. Ghoşal, beni selamlamak için yanıma geldi; geçmişteki tüm yanlış anlaşılmalarımız, büyük bir simyacı olan Zaman tarafından eritilmişti.

Aralık ayının sonunda, Serampor'daki inziva evinde bir Kış Gündönümü Festivali kutlanıyordu. Her zamanki gibi, Sri Yukteswar'ın uzak ve yakındaki müritleri bir araya gelmişti. İbadet *sankirtan*ları, Kristo-da'nın nektar tatlısı sesiyle yaptığı sololar, genç müritler tarafından hazırlanan bir ziyafet, *aşram*ın kalabalık avlusunda, yıldızların altında dinlenen, Ustan'ın derin ve son derece etkileyici söylevi—anılar, anılar! Geçmişteki uzak yılların neşeli festivalleri! Bunun yanında, bu gecenin yeni bir özelliği olacaktı.

"Yogananda, lütfen topluluğa bir konuşma yap—İngilizce." Bu iki açıdan alışılmamış ricada bulunurken, Usta'nın gözleri parlıyordu; verdiğim ilk İngilizce konferans öncesinde, o gemideki halimi mi düşünüyordu? Mürit kardeşlerimden oluşmuş dinleyicilere bu hikâyeyi anlattım ve sözlerimi guruma sunduğum ateşli bir övgüyle bitirdim.

"Onun şaşmaz rehberliği, sadece okyanusu geçmekte olan o gemide değil, geniş ve misafirperver Amerika ülkesinde geçirdiğim on beş sene boyunca her gün benimle birlikteydi," diyerek bitirdim.

Konuklar gittikten sonra Sri Yukteswar beni, (sadece bir kere, benzeri bir festivalden sonra) yatağında yatmama izin verdiği odasına çağırdı. Bu gece gurum orada, çevresinde bir yarım daire oluşturan müritleriyle birlikte sessizce oturuyordu.

"Yogananda, şimdi Kalküta'ya mı gidiyorsun? Lütfen yarın buraya dön. Sana söyleyecek bazı şeylerim var."

Ertesi gün öğleden sonra Sri Yukteswar bana, birkaç kutsayış sözüyle birlikte yüksek bir manastır rütbesi olarak Paramahansa ismini verdi.[346]

"Artık bu isim resmen, daha önce kazanmış olduğun Svami unvanının yerine geçmiştir," dedi ben onun önünde diz çöktüğümde. Sessiz bir gülücükle, Batı'daki öğrencilerimin Paramahansaji'yi telaffuz ederken yaşayacakları güçlükleri düşündüm.[347]

"Dünyadaki görevim artık sona erdi; sen devam etmelisin." Usta alçak bir sesle tane tane konuşuyordu; bakışları sakin ve yumuşaktı. Kalbim korkuyla çarpmaya başladı.

"Lütfen Puri'deki *aşram*ımızla ilgilenecek birini gönder," diye devam etti Sri Yukteswar. "Her şeyi senin ellerine teslim ediyorum. Hayatının ve organizasyonun gemisini, tanrısal kıyılara ulaştırmakta başarılı olacaksın."

Gözyaşları içinde gurumun ayaklarına sarılmıştım; kalktı ve beni sevgiyle kutsadı.

Ertesi gün Rançi'den, Svami Sebananda adındaki müridi çağırdım ve inziva evindeki görevlerle ilgilenmesi için onu Puri'ye gönderdim. Daha sonra gurum benimle, öldüğünde ardında bırakacağı mal, mülkün hesabının yasal ayrıntılarını görüştü; iki inziva evine ve diğer mülklerine sahip olmak için akrabalarının davacı olmasından endişe ediyordu çünkü bunların sadece hayırsever amaçlarla devredilmesini diliyordu.

"Usta, Kidderpor'u ziyaret etmesiyle ilgili hazırlıklar yeni tamamlanmış olmasına rağmen gidemedi." Bir akşam üstü, bir mürit kardeşim olan Amulaya Babu'nun bana söylediği sözlerdi bunlar; soğuk bir önsezi yayıldı içime. Israrla sorgulayınca da Sri Yukteswar, "Bir daha Kidderpor'a gitmeyeceğim," diyerek cevap verdi. Usta bir an için, ürkmüş bir çocuk gibi titredi.

("Bedensel haneye bağlı kalmak, bedenin kendi doğasının sonucudur[348] ve her ne kadar az da olsa, büyük azizlerde bile vardır," diye yazmıştır Patanjali. Gurum, ölüm üzerine yaptığı bazı konuşmalarda, şu cümleyi söylemeyi âdet haline getirmişti: "Tıpkı, uzun süredir kafeste yaşayan bir kuşun, kafesin kapısı açıldıktan sonra, alışmış olduğu evinden ayrılmakta tereddüt etmesi gibi.")

"Guruji," diye yalvardım hıçkırarak, "böyle konuşma! Bu sözleri bana asla söyleme!"

Sri Yukteswar'ın yüzü rahatlayarak huzur dolu bir gülümsemeye dönüştü. Seksen birinci yaş gününe yaklaşıyor olmamıza rağmen, sağlıklı ve güçlü görünüyordu.

Gurumun, kelimelere dökülmeyen fakat şiddetle hissedilen sevgisinin ışınlarında güneşlenmenin tadını her geçen gün daha çok çıkararak, onun, yaklaşmakta olan ölümüyle ilgili çeşitli imalarını bilincimden sildim.

"Efendim, *Kumbha Mela*, bu ay Allahabad'da toplanıyor." Usta'ya, bir Benga takvimindeki *mela* tarihlerini gösterdim.[349]

"Gerçekten gitmek istiyor musun?"

Sri Yukteswar'ın kendisinden ayrılmamı istemediğini hissetmeden, devam ettim, "Bir defasında sen, Allahabad'daki bir *kumbhada*, Babaji'yi görmekle kutsanmıştın. Belki de bu defa ben, onu görecek kadar şanslı olurum."

"Onunla orada karşılaşacağını sanmıyorum." Daha sonra gurum, benim planlarımı bozmak istemediğinden, sessizliğe gömüldü.

Ertesi gün küçük bir grupla Allahabad'a gitmek üzere yola çıktığımda, Usta beni alışılmış şekilde sessizce kutsadı. Görünüşe bakılırsa, Sri Yukteswar'ın tavırlarındaki imalardan habersiz kalmaktaydım çünkü Rab, beni, çaresizlik içinde, gurumun ölümünü görmeye mecbur kalmaktan kurtarmak istemişti. Hayatımda her zaman olaylar o türlü gelişmiştir ki, tarafım-

SVAMİ SRİ YUKTESWAR TARAFINDAN KUTLANAN SON GÜN-DÖNÜMÜ FESTİVALİ, ARALIK 1935

Paramahansa Yogananda, Serampor'daki aşramın bahçesindeki masada, Sri Yukteswarji'nin (ortada) yanında oturmaktadır. Yoganandaji, büyük gurusu önderliğindeki eğitiminin büyük bir bölümünü, bu inziva evinde almıştır.

dan son derece sevilen insanlar öldüğünde, Tanrı, şefkatle, benim o sahneden uzakta olmamı sağlamıştır.[350]

Grubumuz, 23 Ocak 1936'da *Kumbha Mela*'ya katıldı. Yaklaşık iki milyon insandan oluşan taşkın kalabalık, oldukça etkileyici hatta biraz da bu-

naltıcı bir görüntüydü. Hint halkını diğer halklardan ayıran en önemli özelliklerinden biri, en düşük sınıftaki köylü de dahil olmak üzere, daha yüce bir liman aramak uğruna dünyevî bağlarından vazgeçen keşiş ve *sadhu*lara ve Ruh'un değerine karşı besledikleri, doğuştan gelen saygılarıdır. Bu keşiş ve *sadhu*lar arasında kuşkusuz bir sürü sahtekâr ve ikiyüzlü insan da vardır; fakat ülkeyi ilahi bir kutsayışla aydınlatan birkaç değerli aziz hatırına Hindistan, hepsine saygı gösterir. *Kumbha*'daki dev manzarayı gören Batılılar, ulusun nabzını ve Hindistan'ın, zamanın acımasız saldırısına karşın sönmez canlılığını borçlu olduğu o ruhsal şevki hissetmek için eşsiz bir fırsat ele geçirmişlerdi.

Grubumuz, festivalin birinci gününü sadece etrafı seyrederek geçirdi. Binlerce hacı, günahlarının affedilmesi için Ganj nehrinde yıkanıyordu; Brahmin rahipleri, dinî ayinler yaparak ibadetlerini yerine getiriyorlardı; sessiz *sannyasi*lerin ayaklarına dinî adaklar saçılmıştı; filler, süslü örtülerle bezenmiş atlar ve ağır adımlı Rajputana develerinden oluşmuş çizgiler ve ardından, altın ve gümüş asalarıyla veya ipekli kadifeden yapılmış flamaları sallayarak gelen, çıplak *sadhu*lardan oluşmuş şaşırtıcı görünüşlü dinî alaylar geçiyordu.

Sadece peştamal giymiş ve aşırı sıcak veya soğuktan korunmak için bedenlerini külle kaplamış olan münzeviler, küçük gruplar halinde sessizce oturuyorlardı. Alınlarında, sandal ağacı reçinesiyle belirlenmiş küçük bir nokta, canlı bir şekilde ruhsal gözü simgeliyordu. Başları tıraşlanmış *svami*lerin binlercesi, turuncu renkli elbiseleriyle, ellerindeki bambu çubuklar ve dilenme kaplarıyla ortaya çıkıyorlardı. Ortalıkta gezindikleri veya müritlerle felsefî konularda tartışmalara girdikleri esnada yüzleri, bir feragatçinin huzuruyla parlıyordu.

Orada burada, ağaçların altında, yanmakta olan dev kütük yığınlarının etrafında, saçları örülmüş ve başlarının tepesinde halka şeklinde toplanmış, pitoresk *sadhu*lara rastlanıyordu.[351] Bazıları, yaklaşık bir metre uzunluğundaki sakallarını bukle yapıp, düğüm şeklinde bağlamışlardı. Sessizce meditasyon yapıyorlar ya da ileriye uzattıkları elleriyle geçmekte olan kalabalığı kutsuyorlardı—dilenciler, fillere binmiş maharajalar, rengârenk sariler içinde, bilezikleri ve halhalları çıngırdayan kadınlar, zayıf kollarını acayip bir şekilde yukarda tutan fakirler, meditasyon için dirsek desteği taşıyan brahmaçariler ve ağırbaşlılıklarında bir iç huzurun gizli olduğu mütevazı bilgeler. Bütün bu gürültü ve patırtının üzerinde de, tapınak çanlarının durmak bilmeyen çağrısını duyuyorduk.

İkinci *mela* günümüzde, arkadaşlarım ve ben çeşitli *aşram*lara ve geçici kulübelere girerek, aziz kimselere pranamlarımızı sunduk. Svami Düzeni'nin Giri dalının liderinin kutsayışlarını aldık—gülümseyen bir ateşe sahip gözleri olan, zayıf ve münzevi bir keşişti. Daha sonra grubumuz bir

aşramı ziyaret etti; *aşramın* gurusu, geçen dokuz yıl boyunca, hiç konuşmayacağına ve tamamen meyveye dayalı bir diyet uygulayacağına dair içtiği anda uymuş. Aşram holündeki bir kürsüde, şastralar üzerine derin bilgilere sahip ve tüm mezhepler tarafından büyük saygı göre, Prajna Çakşu[352] adında kör bir *sadhu* oturuyordu.

Hint dilinde, *Veda*nta konusunda kısa bir söylev vermemden sonra grubumuz, yakındaki bir *svamiyi*, kırmızı yanaklara ve etkileyici omuzlara sahip yakışıklı bir keşiş olan Krişnananda'yı selâmlamak için huzurlu inziva evinden ayrıldı. Krişnananda'nın yanında, evcilleştirilmiş bir dişi aslan uzanmış oturuyordu. Keşişin ruhsal cazibesine—eminim ki kuvvetli fiziğine değil—yenilen bu orman hayvanı, pirinç ve sütle beslenme yanlısı olup, her türlü et yemeyi reddediyor. Svami, koyu kumral bir postu olan hayvana, derin ve cazip bir homurtuyla "Aum" sesini çıkarmasını öğretmiş—bir kedi mürit!

Bundan sonra, bilgili ve genç bir *sadhuyla* yaptığımız söyleşi, Bay Wright'ın canlı seyahat günlüğünde, şu sözlerle çok güzel anlatılmıştır.

"Ganj'ın sığ bir yerinde gıcırdayan dubalar üzerine kurulmuş olan bir köprüden Ford'la geçerek kalabalığın arasında, sağa sola kıvrılan dar sokaklarda, bir yılan gibi yavaş yavaş ilerledik; Yoganandaji'nin, Sri Yukteswarji'yle Babaji'nin karşılaştığı yer olarak belirttiği, nehir kıyısındaki yeri gördük. Kısa bir süre sonra arabadan inip, *sadhu*ların yaktıkları ateşlerin koyulaşan dumanları arasında ve kaygan kumların üzerinde biraz yürüdük ve minik, çok gösterişsiz, çamurla saman karışımından yapılmış bir grup kulübeye vardık. Bu önemsiz geçici meskenlerden, alçak ve kapısız girişi bulunan birinin önünde durduk; bu, ender rastlananzekâsıyla ünlü genç bir gezgin *sadhu*nun, Kara Patri'nin barınağıydı. Kulübenin içinde bağdaş kurmuş, tek örtüsü—ve üstelik sahip olduğu tek şey—olan turuncu renkli elbisesi omuzlarını kaplamış, bir saman yığını üzerinde oturuyordu.

"Dördümüz birden emekleyerek kulübeye girdik. Girişteki gaz lambası, sazla kaplanmış duvarlarda dans eden tuhaf gölgeler oluşturuyordu. Bu aydınlanmış ruhun ayaklarına dokunarak saygımızı belirttiğimizde o, bize gülümseyen, gerçekten tanrısal gözlerle bakıyordu. Yüzü, özellikle de gözleri ve kusursuz dişleri, ışıldıyor ve parıldıyordu. Her ne kadar Hint dilinin içinden çıkamıyor idiysem de, insanı aydınlatan sözleri şevk, sevgi ve ruhsal ihtişamla doluydu. Kimse onun yüce kişiliğinden kuşku duyamazdı.

"Maddi dünyaya bağımlı olmayan birinin mutlu yaşamını hayal edin; giyinme sorunundan bağımsız; yiyecek arzusundan bağımsız, asla dilenmez, özel günler dışında asla pişirilmiş yiyeceğe dokunmaz, asla bir dilenme çanağı taşımaz; tüm parasal karışıklıklardan bağımsız, asla paraya do-

kunmaz, asla eşyaları bir kenarda biriktirmez, her zaman Tanrı'ya güvenir; nakil endişelerinden özgür, asla bir araca binmez fakat her zaman kutsal nehirlerin kıyılarında yürür; her türlü bağlılığın ortaya çıkmasını engellemek için, bir yerde bir haftadan fazla kalmaz.

"Böylesine mütevazı bir ruhtu! *Veda*lar hakkında alışılmışın üzerinde bilgiye sahipti ve Banaras Üniversitesi'nden bir Edebiyat Diploması ve *Şastri* (yazıtlar ustası) unvanı almıştı. Onun ayaklarında otururken, içimi yüce bir duygu kapladı; her şey, eski asıl Hindistan'ı görmek şeklindeki arzuma verilmiş bir cevap gibiydi çünkü, bu aziz, bu ruhsal devler ülkesinin gerçek bir temsilcisiydi."

Kara Patri'ye gezginci hayatıyla ilgili sorular sordum. "Kış için fazladan bir giyeceğin yok mu?"

"Hayır, bu yeterli."

"Yanında hiç kitap taşır mısın?"

"Hayır, benden duymak isteyen insanlara, belleğimden çıkarıp öğretirim."

"Başka ne yaparsın?"

"Ganj'ın kıyılarında gezinirim."

Bu sükûnet dolu sözlerden etkilenerek, onun sade yaşantısına karşı içimde büyük bir arzu duydum. Amerika'yı ve omuzlarımda duran tüm sorumlulukları hatırladım.

SVAMİ KEŞABANANDA'NIN AŞRAMINDA

Lahiri Mahasaya'nın doksan yaşındaki bir müridi olan Svami Keşabananda (ayakta, solda), Yoganandaji; sekreteri, C. R. Wright, Keşabananda'nın Brindaban'daki aşramında, 1936.

"Hayır, Yogananda," diye düşündüm bir an hüzünle, "bu hayatında, Ganj'ın kıyılarında gezinmek sana göre değil."

Sadhunun bana kendi ruhsal idrakinin bazı yönlerini anlatmasından sonra, sert bir soru sordum kendisine.

"Bu tasvirleri yazılı bilgilere mi, yoksa iç deneyimlerinin sonuçlarına mı dayanarak yapıyorsun?"

"Yarısını kitap bilgisiyle," diye cevap verdi dürüst bir gülümsemeyle, "ve yarısını da deneyimle."

Bir süre mutlulukla, meditasyon sessizliği içinde oturduk. Onun kutsal huzurundan ayrıldıktan sonra, Bay Wright'a, "O, altın samandan bir taht üstünde oturmuş bir kral," dedim.

O gece akşam yemeğimizi *mela* arazisinde, yıldızların altında, çubuklarla birbirine tutturulmuş yaprak tabaklardan yedik. Hindistan'da tabak yıkama, en aza indirilmiştir!

Büyüleyici *kumbha*'da iki gün daha; sonra Yamuna kıyıları boyunca, kuzey-batıya, Agra'ya. Bir kez daha Tac Mahal'a baktım; zihnimde, mermer rüya karşısında huşu içindeki Jitendra da yanımda duruyordu. Oradan, *Svami* Keşabananda'nın Brindaban'daki *aşramı*na.

Keşabananda'yı aramaktaki amacım, bu kitapla ilgiliydi. Sri Yukteswar'ın, Lahiri Mahasaya'nın hayatını yazmam şeklindeki isteğini asla unutmamıştım. Hindistan'da kaldığım süre boyunca, Yogavatar'ın doğrudan müritleriyle veya akrabalarıyla temasa geçmek için her türlü fırsatı değerlendiriyordum. Onların anlattıklarını uzun notlar halinde kaydediyor, olayları ve tarihleri kontrol ediyor ve fotoğraflar, eski mektuplar, belgeler topluyordum. Lahiri Mahasaya dosyam kabarmaya başlamıştı; ümitsizlik içinde fark ettim ki beni, yazarlık açısından çetin çalışmalar bekliyordu. Muazzam gurunun biyografı olarak rolümü kaldırabilmem için dua ettim. Gurunun müritlerinden bazıları, yazılı bir hikâyede ustalarının küçüleceğinden ve yanlış anlaşılacağından korkuyorlardı.

Bir keresinde Pançanon Bhattaçarya bana, "Tanrısal bir enkarnasyonun hayatının, soğuk kelimelerle anlatılması ve hakkının verilmesi çok zordur," demişti.

Ustanın diğer yakın müritleri de, aynı şekilde *Yogavatar*'ı ölümsüz bir hoca olarak kalplerinde saklı tutmaktan memnundular. Yine de, Lahiri Mahasaya'nın kendi biyografisi hakkındaki kehanetini zihnimde saklayarak, onun dışa dönük hayatının gerçeklerini sağlamlaştırmak ve kanıtlamak için hiç çaba harcamadım.

Svami Keşabananda, grubumuzu, Brindaban'daki Katayani Peeth Aşramı'nda sıcak bir şekilde karşıladı; *aşram*, güzel bir bahçenin içinde, geniş kara sütunlara sahip, etkileyici bir tuğla yapıydı. Bizi hemen, Lahiri

Mahasaya'nın büyütülmüş resmiyle süslenmiş bir oturma odasına götürdü. *Svami* doksan yaşına yaklaşmaktaydı fakat adaleli bedeni, güç ve sağlıkla ışıldıyordu. Uzun saçları, kar beyazı sakalı, neşe içinde parıldayan gözleriyle gerçekten saygı uyandıran bir görünüşe sahipti. Ona, Hindistan'ın ustaları hakkındaki kitabımda, onun isminden de bahsetmek istediğimi bildirdim.

"Lütfen bana hayatınızın önceki yıllarını anlatın." Yalvarırcasına bakıyordum; büyük yogiler genellikle ketum olurlar.

Keşabananda alçakgönüllü bir hareket yaptı. "Dış dünyaya ait çok az şey var. Hemen hemen tüm hayatım, tenha Himalaya eteklerinde, bir mağaradan diğerine yürüyerek geçti. Bir süre, Hardvar'ın hemen dışında, her tarafı yüksek ağaçlı koruluklarla çevrili bir *aşramı* idare ettim. Bölgede çok fazla kobra yılanı bulunduğundan gezginlerin pek uğramadığı, huzur dolu bir yerdi." Keşabananda hafifçe güldü. "Daha sonra Ganj taştı ve hem inziva evini hem de kobraları alıp götürdü. Bunun üzerine müritlerim, bu Brindaban *aşramını* inşa etmem için bana yardım ettiler."

Grubumuzdan biri *svamiye*, kendini Himalaya kaplanlarına karşı nasıl koruduğunu sordu.

Keşabananda başını salladı. "O yüksek ruhsal dağlarda," dedi, "vahşi hayvanlar yogileri çok ender rahatsız eder. Bir defasında, bir yağmur ormanında, bir kaplanla yüz yüze geldim. Benim âni haykırışım karşısında hayvan, taşa dönüşmüş gibi donakaldı." *Svami* bu hatıralar karşısında yine hafifçe güldü.[353]

"Arada sırada, Banaras'taki gurumu ziyaret etmek için tenha köşemden çıkardım. Bana hiç durmadan, el değmemiş Himalayalar'a gidişimle ilgili şakalar yapardı.

" 'Senin ayağında yolculuk tutkusunun izi var,' dedi bir defasında bana. 'Himalayalar'ın seni zaptedebilecek kadar geniş olması beni memnun ediyor.'

"Birçok defa," diye devam etti Keşabananda, "ölümünden önce de sonra da, Lahiri Mahasaya bedeniyle benim önümde belirdi. Hiçbir Himalaya yüksekliği onun için ulaşılamaz değildir!"

İki saat sonra, bizi akşam yemeğini yiyeceğimiz avluya götürdü. Sessiz bir yılgınlıkla iç geçirdim. On beş çeşit yemekli bir öğün daha! Bir yıldan az bir süredir Hint misafirperverliği içinde olmama rağmen, yirmi beş kilo almıştım! Fakat, onuruma düzenlenen sonsuz ziyafetler için özenle hazırlanmış tabaklardan herhangi birini kabul etmemek, son derece büyük bir kabalık olarak nitelendirilirdi. Hindistan'da (ve ne yazık ki sadece Hindistan'da) iyice şişman bir *svamin*in görüntüsü hoş ve şirin kabul edilir.

Yemekten sonra, Keşabananda beni kuytu bir köşeye götürdü.

"Gelişin beklenmiyor değildi," dedi. "Sana aktarmam gereken bir mesaj var."

Şaşırmıştım; kimse benim Keşabananda'yı ziyaret etmeyi planladığımı bilmiyordu.

"Geçen sene, Himalayalar'ın kuzeyindeki Badrinarayan'da gezinirken," diye devam etti *svami*, "yolumu kaybettim. Ferah bir mağaraya sığındım; mağara boş olmasına rağmen, sönmekte olan bir ateşin son alevleri, taş zemindeki bir delikte parıldıyordu. Bu uzak köşede yaşayanın kim olduğunu merak ederek, ateşin yanına oturdum; bakışlarım, mağaranın güneş tarafından aydınlatılmış girişine odaklanmıştı.

" 'Keşabananda, burada olman beni memnun etti.' Ses, arkamdan gelmişti. Dönüp baktım ve Babaji'yi görerek şaşakaldım! Büyük guru kendini, mağaranın bir oyuğunda göstermişti. Onu bunca sene sonra tekrar görmenin verdiği coşkunluk içinde, kendimi kutsal ayaklarına attım.

"'Seni buraya ben çağırdım,' diye devam etti Babaji. 'Bu yüzden yolunu kaybettin ve geçici meskenim olan bu mağaraya yöneldin. Son karşılaşmamızın üzerinden uzun zaman geçti; seni bir kez daha selâmlamaktan memnunum.'

"Ölümsüz guru, bazı ruhsal yardım sözleriyle beni kutsadı ve ekledi: 'Sana, Yogananda için bir mesaj veriyorum. Hindistan'a geri döndüğünde seni ziyaret edecek. Gurusu ve Lahiri Mahasaya'nın hayatta kalan müritleriyle ilgili birçok husus Yogananda'yı iyice meşgul edecek. O zaman ona, büyük bir arzuyla umduğu gibi, onu bu defa görmeyeceğimi söyle; onu başka sefer, başka bir nedenle göreceğim.'"

Keşabananda'nın dudaklarından, Babaji'nin bu teselli edici sözünü dinlemek beni son derece duygulandırmıştı. Kalbimdeki bir kırgınlık yok oldu; Sri Yukteswar'ın da ima etmiş olduğu gibi Babaji'nin *Kumbha Mela*'da belirmeyişine artık üzülmüyordum.

Bir geceyi *aşram*ın misafirleri olarak geçirdikten sonra, ertesi sabah grubumuz Kalküta'ya doğru yola çıktı. Yamuna Nehri'nin üzerindeki bir köprüden geçerken, batan güneş gökyüzünü ateşe verdiğinde, Brindaban ufkunun harika bir görüntüsüyle karşılaştık—ateş tanrısının gerçek ve renkli ocağının, altımızdaki durgun sulara yansıması.

Yamuna sahili, Sri Krişna'nın çocukluğunun anılarıyla kutsanmıştır. Krişna, gopileriyle (hizmetçi kız) birlikte burada *lila*lar (oyunlar) oynamış ve yüce bir enkarnasyonla, onun müritleri arasındaki olağanüstü sevginin örneklerini sergilemiştir. Rab Krişna'nın hayatı, birçok Batılı tefsirci tarafından yanlış anlaşılmıştır. Yazıtsal kinayeler, her şeyi harfi harfine tercüme etmek ve anlamak isteyen zihinler için çok yanıltıcı olabilir. Bir çevir-

men tarafından yapılmış komik ve aptalca bir hata, bu konuya açıklık getirecektir. Hikâye, ilham içindeki bir ortaçağ azizi olan, kunduracı Ravidas'la ilgilidir; Ravidas, kendi sanatının basit terimleriyle, tüm insanlarda saklı olan ruhsal ihtişamın şarkısını söylermiş:

Engin mavilik kemerinin altında
Deriden giysisi olan tanrısallık yaşar.

Ravidas'ın şiiri üzerine Batılı bir yazar tarafından yapılan kaba yorumu duyunca, güldüğünü saklamak için insanın başka tarafa dönesi geliyor:

"Daha sonra bir kulübe inşa etti, içine, bir tür deriden yaptığı bir ilah yerleştirdi ve kendini ona tapınmaya adadı."

Ravidas, büyük Kabir'in bir kardeş müridiymiş. Ravidas'ın büyük *çela*larından biri, Çitorlu Rani isminde bir kadınmış. Hocasının onuruna düzenlediği bir ziyafete katılmaları için çok sayıda Brahmin'i davet etmiş fakat onlar, düşük sınıftan bir kunduracı ile yemek yemeyi reddetmişler. Bu Brahmin'ler, kendi kirlenmemiş yemeklerini yemek için soylu bir soğuklukla oturduklarında birden her biri, kendi yanında Ravidas'ın bedenini bulmuş! Bu kitlesel görü, Çitor'da, geniş yankılar uyandıran bir ruhsal uyanışa sebep olmuş.

Birkaç gün içinde küçük grubumuz Kalküta'ya vardı. Sri Yukteswar'ı görmeyi çok arzuluyordum; onun Serampor'dan ayrılmış olduğunu ve şimdi yaklaşık beş yüz kilometre güneydeki Puri'de olduğunu öğrenince hayal kırıklığına uğradım.

"Hemen Puri'deki *aşrama* gel." Bu telgraf 8 Mart'ta, Usta'nın Kalküta'daki *çela*larından biri, bir kardeş mürit olan Atul Çandra Roy Çowdhry tarafından gönderilmişti. Mesajın içerdiği haber kulağıma erişmişti; ima ettiklerinin uyandırdığı şiddetli bir keder içinde, dizlerimin üstüne düştüm ve Tanrı'ya, gurumun hayatının esirgenmesi için yalvardım. Trene binmek üzere Babamın evinden ayrılacağım sırada, içimde tanrısal bir ses konuştu.

"Bu gece Puri'ye gitme. Duan kabul edilemez."

"Tanrım," dedim, keder içinde, "Benimle Puri'de bir 'halat çekme oyunu' oynamak istemiyorsun; çünkü orada, Usta'nın hayatı hakkındaki sonu gelmeyen dualarımı inkar etmek zorunda kalacaksın. Öyleyse o, Senin emrinle daha üstün görevler için gitmek zorunda mı?"

İçimdeki sesi dinleyerek o gece Puri'ye gitmedim. Ertesi akşam trene bindim; saat yedide, henüz ben yoldayken, birdenbire siyah bir astral bulut gökyüzünü kapladı.[354] Daha sonra tren, Puri'ye doğru gürleyerek

ilerlerken, Sri Yukteswar'ın bir görüntüsü önümde belirdi. Oldukça ciddi bir çehreyle oturuyordu ve her iki yanında da birer ışık vardı.

"Bitti mi?" Kollarımı, yalvarırcasına kaldırdım.

Başını salladı, sonra yavaşça kayboldu.

Ertesi sabah Puri'deki peronda, içimde umut üstüne umutla dururken, tanımadığım bir adam yanıma yaklaştı.

"Senin Ustanın gitmiş olduğunu duydun mu?" Başka hiçbir şey söylemeden yanımdan ayrıldı; adamın kim olduğunu veya beni nerede bulacağını nasıl bildiğini asla anlayamadım.

Afallamış bir şekilde istasyonun duvarına yaslandım ve gurumun, bu korkunç haberi farklı yollarla bana iletmeye çalıştığının fark ettim. İsyanla kaynayan ruhum, bir yanardağ gibiydi. Puri *aşramına* vardığımda, neredeyse bayılacak durumdaydım. İçimdeki ses, tatlılıkla tekrarlayıp duruyordu: "Kendini toparla. Sakin ol."

Usta'nın, son derece canlıymış gibi duran, bir sağlık ve güzellik tablosu olan bedeninin *lotus* pozisyonunda oturduğu odaya girdim. Gurum, ölümünden kısa bir süre önce hafifçe hastaymış ve ateşi varmış fakat Sonsuz'a karıştığı günden önce, bedeni tamamen iyileşmiş. Onun o sevgili bedenine baktıkça, hayatın onu terk etmiş olduğuna inanamıyordum. Derisi yumuşak ve tatlıydı; yüzünde, neşe dolu bir sükûnet ifadesi vardı. Gizemli çağırılma saati geldiğinde, bedenini bilinçli bir şekilde terk etmişti.

"Bengal Kaplan'ı gitti!" diye ağladım kederle.

10 Mart'ta, cenaze törenini yönettim. Sri Yukteswar, *svami*lerin eski ayinleriyle, Puri'deki *aşramının* bahçesine gömüldü.[355] Daha sonra, ilkbahar ekinoksunda yapılan bir anma törenine katılarak gurularını onurlandırmak için, uzaktan ve yakından müritler geldi. Kalküta'nın baş gazetesi *Amrita Bazar Patrika*, Usta'nın resmini ve aşağıdaki yazıyı yayınladı:

> 81 yaşında ölen Srimat *Svami* Sri Yukteswar Giri Maharaj için yapılan *Bhandara* töreni, 21 Mart'ta, Puri'de gerçekleşti. Ayinlere katılmak için Puri'ye birçok mürit geldi.
>
> *Bhagavad-Gita*'nın en büyük yorumcularından biri olan Svami Maharaj, Banaraslı Yogiraj Sri Shyama Çaran Lahiri Mahasaya'nın önde gelen bir müridiydi. *Svami* Maharaj, Hindistan'daki bazı Yogoda Satsanga (Self-Realization Fellowship) merkezlerinin kurucusu ve en önemli müridi olan *Svami* Yogananda tarafından Batı'ya taşınan yoga akımının ardındaki büyük esin kaynağıydı. *Svami* Yogananda'ya okyanusları aşıp, Hindistan'ın ustalarının çağrısını

Amerika'ya yayma ilhamını veren, Sri Yukteswarji'nin kehanet gücü ve derin idrakiydi.

Sri Yukteswar'ın *Bhagavad-Gita* ve diğer yazıtlar üzerindeki yorumları, onun, ister Doğu ister Batı'ya ait her türlü felsefeye derin bir biçimde hakim oluşunu kanıtlamaktadır ve Doğu ile Batı arasındaki birlik için aydınlatıcı bir ışık olmaya devam etmektedir. Sri Yukteswar Maharaj, tüm dinî inançların birliğine inandığından, *Sadhu Sabha*'yı (Azizler Derneği), değişik mezheplerin ve inançların liderlerinin yardımıyla, din konusuna bilimsel bir ruhla eğilmek gerektiğini telkin etmek için kurmuştu. Ölmeden önce *Svami* Yogananda'yı, *Sadhu Sabha*'nın kendisinden sonra gelecek başkanı olarak ilan etmişti.

Böylesine büyük bir adamın ölümüyle, Hindistan bugün gerçekten daha fakirleşmiştir. Dileriz, onun yanında bulunmak şansını elde etmiş olan her insan, Hindistan kültürünün gerçek ruhu ve Sri Yukteswar'da kişilik bulan *sadhana* tarafından aşılanmış olsun.

Kalküta'ya geri döndüm. Kutsal hatıralarla dolu olan Serampor *aşramına* gitmek için henüz kendime güvenemediğimden, Sri Yukteswar'ın Serampor'daki küçük müridi Prafulla'yı çağırdım ve onun Rançi okuluna girmesi için gerekli hazırlıkları yaptım.

"Senin Allahabad'daki *melaya* gitmek için aramızdan ayrıldığın sabah," dedi bana Prafulla, "Usta tüm ağırlığıyla sedirine çöktü.

" 'Yogananda gitti!' diye ağladı. 'Yogananda gitti!' Sonra tam olarak ne anlama geldiğini belirtmediği şu sözleri söyledi, 'Ona başka bir yolla anlatmam gerekecek.' Daha sonra saatlerce sessizlik içinde oturdu."

Günlerim, konferanslarla, sınıflara verdiğim derslerle, röportajlarla ve eski arkadaşlarımla yaptığım toplantılarla dolu geçiyordu. Sahte bir gülücüğün ve durmak bilmeyen faaliyetlerin içinde geçen bir hayatın ardında, seneler boyu tüm algılarımın kumlarının altında kıvrımlar yaparak ilerleyen içimdeki sevinç nehrini, derin düşüncelerden oluşmuş kara bir akarsu kirletiyordu.

"O yüce bilge nereye gitti?" diye ağlıyordum sessizce, işkence çeken bir ruhun derinliklerinde.

Hiçbir cevap gelmiyordu.

"Usta'nın Kozmik Sevgili'yle tamamen birleşmesi, en iyisidir," diye zihnim beni ikna ediyordu. "Ölümsüzlüğün hakimiyetinde, sonsuza dek parıldayacak."

"Artık onu eski Serampor konağında asla göremeyeceksin," diye feryat

ediyordu kalbim. "Artık onunla tanıştırmak veya gururlu bir şekilde, 'İşte, Hindistan'ın Jnanavatar'ı orada oturuyor!' demek için arkadaşlarını getiremeyeceksin."

Bay Wright, grubumuzun Haziran başında, Bombay'dan Batı'ya doğru gemiyle yola çıkması için gerekli hazırlıkları yaptı. Mayıs ayında, veda yemeklerinden ve Kalküta'da yapılan konuşmalardan oluşan bir on beş günden sonra, Bayan Bletch, Bay Wright ve ben, Ford'a binip, Bombay'a doğru yola çıktık. Oraya vardığımızda, gemideki yetkililer yolculuğumuzu ertelememizi istediler çünkü Avrupa'da tekrar ihtiyacını duyacağımız Ford için gemide yer bulunamıyordu.

"Önemi yok," dedim Bay Wright'a derin bir hüzünle. "Birkez daha Puri'ye dönmek istiyorum." Sessizce ekledim, "Bırakın gözyaşlarım, gurumun mezarını bir kez daha ıslatsın."

42. Bölüm Notları

346 Paramahansa, *parama,* en yüksek ve *hansa,* kuğu kelimelerinin birleşmesinden oluşmuştur. Mitolojide beyaz kuğu, Yaradan Brahma'nın aracı veya binek hayvanı olarak gösterilir. Bir su ve süt karışımından sütü ayırıp çıkarma gücüne sahip olduğu söylenen kutsal *hansa,* bu şekilde ruhsal kararlılığın simgesi haline gelmiştir.

Ahan-sa veya '*han-sa*'nın (*hong-sau* olarak okunur) kelime anlamı "Ben, O'yum"dur. Bu etkili Sanskrit hecelerinin, alınan ve verilen solukla titreşimsel bir bağı vardır. Dolayısıyla insan, her nefesinde, farkında olmadan varlığının asıl gerçeğini dile getirmektedir: Ben, O'yum!

347 Genellikle bana efendim kelimesiyle hitap ederek, bu zorluktan kaçınmışlardır.

348 Yani, çok eskilere dayanan köklerinden, geçmişteki ölüm deneyimlerinden kaynaklanmaktadır. Bu bölüm Patanjali'nin Yoga Sutraları II:9'da yer alır.

349 Dinî *mela*lardan eski Mahabharata'da da söz edilir. Çinli gezgin Hieuen Tsiang, İ. Ö. 644 yılında Allahabad'da kutlanmış dev bir Kumbha *Mela*'nın hikâyesini aktarmıştır. *Kumbha Mela,* her üç yılda bir sırasıyla, Hardvar, Allahabad, Nasik ve Ujjain şehirlerinde kutlanır ve on iki yıllık devrini tamamlamak için tekrar Hardvar'a döner. Her şehir, kendi Kumbha'sından sonraki altıncı yılda Ardha (yarım) Kumbha'yı kutlar; böylece, Kumbha ve Ardha Kumbha, farklı şehirlerde, her üç yılda bir kutlanmaktadır.

Hieuen Tsiang, bize, kuzey Hindistan kralı Harşa'nın, *Kumbha Mela*'daki keşişlere ve hacılara, kraliyet hazinesinin bütün varlığını (beş yıllık bir birikim) dağıttığını

anlatır. Hieuen Tsiang, Çin'e geri dönmek için yola çıktığında, Harşa'nın kendine ayrılırken hediye ettiği taşları ve altınları reddetmiş; fakat daha yüksek bir değere sahip olan, 657 dinî el yazmasını birlikte götürmüş.

350 Annem, büyük ağabeyim Ananta, en büyük ablam Roma, Usta, Babam ve diğer birçok sevdiğim insanın ölümünde, ben yanlarında değildim. (Babam, 1942 yılında, seksen dokuz yaşında, Kalküta'da öldü.)

351 Yüz binlerce Hintli *sadhu*, Hindistan'ın yedi büyük kesimini simgeleyen yedi liderden oluşmuş bir idareci komite tarafından kontrol edilir. Bugünkü mahamandaleşvar veya başkan, Joyendra Puri'dir. Bu aziz insan son derece çekingendir ve konuşmalarını sık sık üç kelimede toplar—Gerçek, Sevgi ve Çalışma. Yeterli bir konuşma!

352 Kelime anlamı (fiziksel görüşe sahip olmayıp) "zekâsıyla gören kimse" olan bir unvan.

353 Göründüğü kadarıyla bir kaplanla başa çıkabilmek için birçok yöntem vardır. Avusturyalı bir kâşif olan Francis Birtles, Hint yağmur ormanlarını "çeşitli, güzel ve güvenli," bulduğunu anlatmıştır. Onun güven tılsımı, sinek kağıdıymış. "Her gece, kampımın etrafına bir miktar kağıt serdim ve bu şekilde asla rahatsız edilmedim," diye açıklamıştır. "Bunun sebebi psikolojiktir. Kaplan, son derece bilinçli bir asaleti olan bir hayvandır. İnsanın etrafında sinsice dolaşıp ona meydan okur; sinek kağıdına gelinceye kadar. Ondan sonra sıvışıp gider. Hiçbir soylu kaplan, bir yapışkan sinek kağıdına yapışıp kalmış bir haldeyken insanla yüz yüze gelmeyi göze almaz!

354 Sri Yukteswar tam bu saatte ölmüştü; 9 Mart 1936'da, akşam saat 7:00'de.

355 Hindu cenaze gelenekleri, aile mensuplarının yakılmasını ön görür; *swami*ler ve diğer düzenlerden keşişler yakılmaz fakat gömülürler. (Bazı istisnalar vardır.) Keşişlerin bedenlerinin, manastıra ait yeminler ettikleri zaman, bilgeliğin ateşinde sembolik olarak yandığı farz edilir.

43. BÖLÜM

Sri Yukteswar'ın Dirilişi

"Rab Krişna!" Bombay'da, Regent Otel'deki odamda oturduğum bir sırada, *avatarın* parlak şekli, titrek bir ışık seli içinde belirdi. Sokağın diğer yanındaki yüksek bir binanın çatısının üzerinde parlayan bu anlatması olanaksız görüntü, üçüncü kattaki açık penceremden dışarıya baktığım sırada âni bir patlayışla ortaya çıkmıştı.

Yüce şekil bana el salladı, gülerek ve başını sallayarak beni selamladı. Rab Krişna'nın bana aktarmaya çalıştığı esas mesajı anlayamadım; bir kutsama hareketi yaparak yok oldu. Harikulâde yücelmiş bir halde, bir ruhsal olayın bana önceden bildirildiğini hissettim.

Batı'ya yapacağım yolculuk, şimdilik iptal edilmişti. Geri dönüp tekrar Bengal'i ziyaret etmek için yola çıkmadan önce Bombay'da, halka yapacağım bazı konuşmaların tarihleri hazırdı.

19 Haziran 1936'da—Krişna'nın vizyonundan bir hafta sonra—öğleden sonra saat üçte, Bombay'daki otelde yatağımın üzerinde oturduğum esnada, neşe dolu bir ışık beni meditasyonumdan uyandırdı. Şaşkın ve açık gözlerimin önünde, bütün oda garip bir dünyaya, gün ışığı ise ilahi bir parlaklığa dönüştü.

Vecit dalgaları her yanımı sardı; Sri Yukteswar'ın etten kemikten bedeni önümde duruyordu!

"Oğlum!" Ustanın yüzünde meleksi bir gülümseyiş vardı ve şefkat dolu bir sesle konuşuyordu.

Hayatımda ilk defa, onu selamlamak için ayaklarında diz çökmedim fakat hemen fırlayıp onu büyük bir açlıkla kollarıma aldım. Anların en kıymetlisi! Şimdi yukardan inen mutluluk seline karşılık geçmiş ayların kederlerini, değersiz bir bedel olarak gördüm.

"Kalbimin sevgilisi, Ustam benim, niçin beni terk ettin?" Öylesine mutluydum ki saçmalıyordum. "Niçin *Kumbha Mela*'ya gitmeme izin verdin? Seni bırakıp gittiğim için kendimi öyle acı bir biçimde suçladım ki!"

"Benim Babaji'yle ilk defa karşılaştığım o kutsal noktaya gitmek şeklindeki mutlu beklentine karışmak istemedim. Seni sadece küçük bir süre için terk ettim; şimdi tekrar seninle değil miyim?"

"Fakat bu aynı Tanrı'nın Aslanı mı, yani bu sen misin Usta? Zalim Puri kumlarının altına gömdüğüm beden gibi bir beden mi taşıyorsun?"

"Evet evladım, aynısıyım. Bu, etten ve kemikten bir beden. Her ne ka-

dar ben onu eterik olarak görüyorsam da, senin gözlerinde tamamen fizikseldir. Kozmik atomlardan, yepyeni bir beden yarattım; senin hayali dünyandaki Puri'nin hayali kumlarının altına serdiğin, kozmik hayale ait fiziksel bedenin tamamen benzeri. Aslında gerçekten dirilmiş durumdayım—dünyada değil, astral bir gezegende. Orada yaşayanlar, benim yüksek standartlarıma uyum göstermek konusunda, dünyadaki insanlıktan daha yetenekliler. Sen ve senin yüce sevdiklerin, bir gün benimle olmak için o gezegene geleceksiniz."

"Ölümsüz guru, bana daha fazlasını anlat!"

Ustanın yüzüne neşe dolu bir tebessüm yayıldı. "Lütfen sevgili oğlum," dedi, "bu kadar sıkmasan olmaz mı?"

"Sadece birazcık daha!" Onu kollarımla bir ahtapot gibi sarmıştım. Bir zamanlar onun bedenine has olan o hafif, güzel ve doğal kokuyu, aynı eskisi gibi duyabiliyordum. O muhteşem saatleri her hatırlayışımda, onun tanrısal tenine dokunuşun heyecanını hâlâ kollarımın iç taraflarında ve avuçlarımda hissederim.

"İnsanların fiziksel *karma*larından kurtulmalarına yardımcı olmak için dünyaya peygamberlerin gönderilmesi gibi, ben de Tanrı tarafından, bir kurtarıcı olarak astral bir gezegende hizmet etmeye yönlendirildim," diye açıkladı Sri Yukteswar. "Gezegenin ismi Hiranyaloka veya 'Aydınlanmış Astral Gezegen.' Orada, ilerlemiş varlıkların kendilerini astral karmalarından kurtarmalarına ve böylece astral tekrar doğuşlardan kurtulmalarına yardım ediyorum. Hiranyaloka'da yaşayanlar, ruhsal açıdan son derece gelişmiştir; hepsi de, son enkarnasyonlarındaki meditasyonlarıyla, ölüm anında fiziksel bedenlerini bilinçli bir şekilde terk etme gücünü elde etmişlerdir. Dünyada yaşadığı esnada sabikalpa *samadhi* halini aşıp, daha yüksek olan nirbikalpa *samadhi* haline[356] ulaşmamış olan hiç kimse, Hiranyaloka'ya giremez.

"Hiranyaloka'dakiler, dünyadaki hemen tüm varlıkların öldüklerinde gitmek zorunda oldukları alışılmış astral kürelerden çoktan geçmişlerdir; oralarda, astral dünyalardaki eski eylemleriyle ilgili birçok *karma* tohumunu yok etmişlerdir. Astral kürelerde etkili olan bu tür kurtarıcı işleri, sadece ilerlemiş varlıklar sergileyebilirler.[357] Daha sonra bu 'arzulular', ruhlarını astral *karma*nın tüm izlerinden tamamen kurtarabilmek için, kozmik yasa gereğince, yeni astral bedenlerle Hiranyaloka'da doğmaya doğru çekilirler; Hiranyaloka, astral güneş veya cennettir ve ben onlara yardım etmek için orada bulunuyorum. Aynı zamanda Hiranyaloka'da, daha üstün nedensel dünyadan gelen, neredeyse mükemmel varlıklar da vardır."

Artık zihnim, gurumunkiyle öylesine mükemmel bir odaklanma haline girmişti ki, söz-resimlerini bana kısmen konuşmayla, kısmen de düşünce iletimiyle aktarıyordu. Böylece onun fikir tabletlerini çabucak algılıyor-

dum.

"Kutsal metinlerde," diye devam etti Usta, "Tanrı'nın, insanı sırasıyla üç farklı beden içine kapattığını okumuştun—fikirsel veya nedensel beden; insanın zihinsel ve duygusal doğalarının merkezi olan, süptil astral beden; ve kaba fiziksel beden. Dünyadaki bir insan, fiziksel duyularıyla donatılmıştır. Astral bir varlık, bilinciyle, hisleriyle ve yaşamtronlardan[358] yapılmış bedeniyle çalışır. Nedensel bedenli bir varlık, fikirlerin sevinç dolu dünyasında kalır. Benim görevim, nedensel dünyaya girmeye hazırlanan astral varlıklarla ilgili."

"Tapınılacak Usta, lütfen bana astral kozmosla ilgili bir şeyler daha anlat." Her ne kadar Sri Yukteswar'ın ricası üzerine kollarımı biraz gevşetmiş idiysem de, hâlâ ona sarılmaktaydım. Tüm hazinelerin ötesindeki hazine! Gurum, bana erişmek için ölümün yüzüne gülmüştü!

"Astral varlıklarla dolu birçok astral gezegen var," diyerek başladı Usta. "Buralarda yaşayanlar, bir gezegenden diğerine seyahat etmek için, elektriksel veya radyoaktif enerjiden daha hızlı olan astral uçakları veya ışık kümelerini kullanırlar.

"Farklı ışık ve renklerin süptil titreşimlerinden oluşmuş olan astral evren, maddi kozmostan yüzlerce defa daha büyüktür. Bütün fiziksel yaradılış, astral kürenin dev parlak balonunun altına asılı, küçük ve katı bir sepet gibi durur. Aynen birçok fiziksel güneş ve yıldızın uzayda dolanmakta olduğu gibi, sayılamayacak kadar çok astral güneş ve yıldız sistemi vardır. Astral gezegenlerin astral güneşleri ve ayları vardır ve bunlar fiziksel olanlardan daha güzeldir. Astral evrendeki ışık saçan cisimler, *aurora borealis*'e benzer; güneşe ait astral *aurora*, yumuşak ışınlı ay *aurora*sından daha göz kamaştırıcıdır. Astral gündüz ve gece, dünyadakinden daha uzundur.

"Astral dünya sonsuz derecede güzel, temiz, saf ve düzenlidir. Hiçbir ölü gezegen veya çıplak arazi yoktur. Orada, dünyaya ait bozucu etkiler—zararlı otlar, bakteriler, böcekler, yılanlar—yoktur. Dünyanın değişken ikliminin ve mevsimlerinin tersine astral gezegenler, sonsuz bir ilkbaharın dengeli sıcaklığını korurlar; bazen parlak beyaz bir kar ve çok renkli ışıktan bir yağmur yağar. Astral gezegenlerde bolca opal göller, parlak denizler ve gökkuşağından nehirler vardır.

"Daha süptil olan astral cennet Hiranyaloka dışında, normal astral evren, hemen hemen yakın zamanlarda dünyadan gelmiş milyonlarca astral varlıkla ve aynı zamanda, hepsi de kendi karmik liyakatine göre farklı gezegenlerde yaşayan sayısız peri, denizkızı, balık, hayvan, cin, cüce, yarı-tanrı ve ruhla doludur. İyi ve kötü ruhlar için farklı küresel evler veya farklı titreşimsel bölgeler tedarik edilmiştir. İyi olanlar özgürce dolaşabilir, fakat kötü ruhlar sınırlı bölgeler içine hapsolmuşlardır. Nasıl insanlar dün-

yanın yüzeyinde, solucanlar toprağın içinde, balıklar suda ve kuşlar da havada yaşarsa, değişik seviyelerdeki astral varlıklar, kendilerine uygun titreşimsel çevrelere tayin edilmişlerdir.

"Diğer dünyalardan kovulmuş olan düşük seviyeli kara melekler arasında, yaşamtronik bombalar veya zihinsel, *mantrik*[539] titreşimsel ışınların kullanıldığı savaşlar ve sürtüşmeler çıkar. Bu varlıklar, daha aşağı seviyedeki astral kozmosun, karanlık ve kasvet içinde yüzen bölgelerinde yaşayarak, kötü *karma*larından kurtulmaya çalışırlar.

"Karanlık astral hapishanenin üzerindeki geniş âlemlerde, her şey parıldamaktadır ve güzeldir. Astral kozmos, tanrısal iradeye ve mükemmellik planına, dünyadan daha doğal bir şekilde odaklanmıştır. Her astral cisim, öncelikle Tanrı'nın iradesiyle, kısmen de astral varlıkların irade-çağrılarıyla ortaya çıkar. Bu varlıklar, önceden Rab tarafından yaratılmış olan herhangi bir şeyin şeklini ve lütfunu değiştirebilme gücüne sahiptirler. O, Kendi astral çocuklarına, astral kozmosu diledikleri zaman, diledikleri gibi değiştirme veya geliştirme özgürlüğünü ve ayrıcalığını vermiştir. Dünyada katı bir cisim, sıvı veya diğer hallere, doğal veya kimyasal işlemlerle geçmek zorundadır; fakat astral katı cisimler, astral likitlere, gazlara veya enerjiye, sadece orada yaşayanların iradeleriyle, bir anda dönüşürler.

"Dünya, denizdeki, karadaki, havadaki cinayetlerin ve savaşların sonucu, karanlıktır," diye devam etti gurum, "fakat astral âlemlerde mutlu bir uyum ve eşitlik vardır. Astral varlıklar, bedenlerini kendi iradeleriyle maddeleştirebilir ya da tersini yapabilirler. Çiçek, balık veya hayvanlar, bir süre için kendilerini astral insanlara dönüştürebilirler. Tüm astral varlıklar, istedikleri şekli almakta özgürdürler ve birbirleriyle rahatça iletişim kurabilirler. Onları kuşatan hiçbir sabit, kesin ve doğal kanun yoktur - örneğin, herhangi bir astral ağaçtan, rahatlıkla, astral bir mango veya arzu edilen başka bir meyve, çiçek veya elbette ki başka bir cisim üretmesi istenebilir. Bazı karmik kısıtlamalar vardır, fakat değişik şekillerin arzulanması konusunda, astral dünyada hiçbir fark gözetilmez. Her şey, Tanrı'nın yaratıcı ışığıyla titreşmektedir.

"Hiç kimse kadından doğmaz; bir evlat, astral varlıkların özellikle şekillendirilmiş, astral olarak yoğunlaştırılmış kozmik iradelerinin yardımıyla meydana gelir. Kısa bir süre önce fiziksel bedeninden kurtulmuş olan bir varlık, astral bir aileye, davet edilerek, bireylerin taşıdığı benzer zihinsel ve ruhsal eğilimler sonucu onlara çekilerek gelir.

"Astral beden, soğuk, sıcaka veya diğer doğal şartlara maruz kalmaz. Anatomisi, bir astral beyni veya bin yapraklı ışık nilüferini ve *suşumna* yani astral omurgadaki altı uyanık merkezi barındırır. Kalp, astral beyinden kozmik enerjiyi olduğu gibi, ışığı da çeker ve onu, astral sinirlere ve beden hücrelerine, yani yaşamtronlara pompalar. Astral varlıklar, bedenle-

rindeki değişiklikleri, yaşamtronik gücüyle ve kutsal mantraların yarattığı titreşimlerle etkileyebilirler.

"Birçok durumda astral beden, son fiziksel formun tam bir kopyasıdır. Bir astral kişinin yüzü ve bedeni, bir önceki dünya seyahatindeki gençliğine benzer. Bazen de birisi, benim gibi, yaşlılık halindeki görüntüsünü muhafaza etmeyi seçer." Bizzat gençliğin özünü yayımlayan Usta, neşeyle gülümsedi.

"Sadece beş duyuyla algılanan, mekânsal ve üç boyutlu fiziksel dünyanın tersine, astral küreler, her şeyi kapsayan altıncı duyuyla yani sezgiyle algılanır," diye devam etti Sri Yukteswar. "Tüm astral varlıklar, sadece sezgisel algıyla görür, duyar, koklar, tadar ve dokunurlar. Üç tane gözleri vardır ve iki tanesi kısmen kapalıdır. Alında dikey olarak yer alan üçüncü ve ana astral göz, açıktır. Astral varlıklar, dışa dönük tüm duyu organlarına sahiptirler—kulaklar, gözler, burun, dil ve deri—fakat bedenin herhangi bir bölümüyle duyusal deneyimde bulunmak için, sezgisel duyularını kullanırlar; kulaklarıyla, burunlarıyla veya derileriyle görebilirler. Gözleri veya dilleriyle duyabilir, derileriyle veya kulaklarıyla tadabilirler ve saire.[360]

"İnsanın fiziksel bedeni, sayısız tehlikeye açıktır ve kolaylıkla incinip sakatlanabilir; eterik astral beden de zaman zaman kesilebilir veya incinebilir fakat sadece irade gücüyle, hemen iyileştirilebilir."

"Gurudeva, astral insanların hepsi güzel mi?"

"Astral dünyada güzellik, dışa dönük bir şekil olarak değil, ruhsal bir nitelik olarak bilinir," diye cevap verdi Sri Yukteswar. "Dolayısıyla astral varlıklar, yüze ait öğelere az önem verirler. Bununla beraber, istedikleri an kendilerini, astral olarak maddeleştirilen yeni ve renkli bedenlerle giydirmek ayrıcalığına sahiptirler. Nasıl dünyevî insanlar, büyük şenlik veya bayramlarda yeni ve güzel kıyafetler giyerlerse, astral varlıklar da, kendilerini özellikle tasarlanmış şekillerle süslemek için çeşitli fırsatlar bulurlar.

"Hiranyaloka gibi yüksek astral gezegenlerde bir varlığın, kendi ruhsal ilerlemesi sayesinde astral dünyadan kurtulduğu dolayısıyla nedensel dünyanın cennetine girmeye hazır olduğu zaman, neşeli astral şenlikler düzenlenir. Bu tür durumlarda, Cennetteki Görünmez Baba ve O'nunla bir olmuş olan azizler, Kendi seçtikleri bedenlerde kendilerini maddeleştirip, astral kutlamalara katılırlar. Rab, sevdiği kulunu memnun etmek için, istenilen herhangi bir şekle bürünür. Eğer varlık, kendini adayarak ibadet ettiyse, Tanrı'yı, Yüce Ana olarak görür. Sonsuz Olan'ın Baba niteliği, İsa için diğer kavramların ötesinde bir çekiciliğe sahipti. Yaradan'ın, yarattıklarından her birine ihsan etmiş olduğu bireysellik, Tanrı'nın çok yönlülüğünden, algılanabilir olsun olmasın her türlü ricada bulunmaktadır!" Gurum ve ben, birlikte neşeyle güldük.

"Diğer yaşamlardan gelen arkadaşlar, astral dünyada birbirlerini rahatlıkla tanırlar," diye devam etti Sri Yukteswar, o güzel, flütü andıran sesiyle. "Arkadaşlığın ölümsüzlüğünü görüp sevinirler ve dünyevî hayatın hüzünlü ve aldatıcı ayrılık anlarında sık sık şüphe ettikleri sevginin yok edilemezliğini idrak ederler.

"Astral varlıkların sezgisi, perdeyi delip dünyadaki insanların eylemlerini gözlemler, fakat insan, altıncı duyusu bir dereceye kadar gelişmedikçe, astral dünyayı göremez. Dünyada yaşayanlardan binlercesi, zaman zaman bir an için astral bir varlığın veya bir dünyanın izlenimlerini almışlardır.[361]

"Hiranyaloka'daki ilerlemiş varlıklar, uzun astral gündüzü ve gecesi boyunca, bir vecit hali içerisinde genellikle uyanık kalırlar, kozmik yönetimin karmaşık problemlerini çözmesine ve hayatı ciddiye almayan çocukların yani dünyada doğmuş ruhların kurtarılmalarına yardım ederler. Hiranyaloka'daki varlıklar uyuduklarında, zaman zaman rüya gibi astral vizyonlar görürler. Zihinleri genellikle, en yüksek *nirbiklapa* sevincinin bilinçli haline odaklanmıştır.

"Astral dünyaların her bölümünde yaşayan varlıklar, hâlâ zihinsel ıstıraplara maruzdurlar. Hiranyaloka gibi gezegenlerdeki yüksek seviyeli varlıkların hassas zihinleri, davranışlarında veya gerçeğin algılanmasında bir hata yapıldığında, şiddetli bir acı duyar. Bu ileri varlıklar, her hareketlerinin ve düşüncelerinin, ruhsal yasanın mükemmelliğiyle uyum içinde olmasına çalışırlar.

"Astral boyutta yaşayanlar arasında iletişim, tamamen telepati ve telegörü ile sağlanır; dünyadakilerin katlanmak zorunda oldukları yazılı veya sözlü anlatımın hataları ve yanlış anlaşılmaları, astralde mevcut değildir. Nasıl sinema perdesindeki insanlar bir dizi ışıklı resim sayesinde hareket ediyor, eylemde bulunuyor gibi gözükür ve gerçekten nefes almazlarsa, astral varlıklar da, oksijenden güç almak ihtiyaçları olmadan, akıllıca yöneltilmiş ve ayarlanmış ışıktan görüntüler şeklinde yürürler ve çalışırlar. İnsanın yaşamını devam ettirebilmesi için, katılara, sıvılara, gazlara ve enerjiye ihtiyacı vardır; astral varlıklar, genellikle kozmik ışıkla beslenirler."

"Ustam benim, astral varlıklar bir şey yer mi?" Onun olağanüstü açıklamalarını, tüm melekelerimin—zihnimin, kalbimin, ruhumun—algılama gücünü kullanarak, âdeta içiyordum. Gerçeğin üstün-şuurlulukta algılanışları, sonsuza dek hakikî ve değişmezdir; fakat fani duyusal deneyimler ve izlenimler, asla, geçici ve izafi gerçeklikten öteye gidemez ve kısa bir süre sonra, hafızadaki tüm canlılığını kaybeder. Gurumun kelimeleri, varlığımın parşömenine öylesine işleyerek yazılmıştı ki, istediğim zaman, zihnimi üstün-şuurluluk haline aktararak, o yüce deneyimi tekrar yaşayabiliyorum.

"Astral topraklarda bolca, parlak, ışın gibi sebzeler vardır," diye cevap verdi. "Astral varlıklar sebze yerler ve parlak ışık pınarlarından, astral ırmaklardan ve nehirlerden akan bir nektar içerler. Dünyadaki insanların görünmez resimleri nasıl bir televizyon aleti sayesinde eterden çıkarılıp görünür hale getirilebilir ve sonra tekrar uzayda kaybedilirse, esirde yüzen astral sebze ve bitkilerin, Tanrı tarafından yaratılmış görünmeyen kopyaları da astral bir gezegende yaşayanların iradesiyle, oraya doğru çekilirler. Aynı şekilde, bu varlıkların en çılgın düşlerinden kaynaklanan, kokulu çiçek bahçeleri maddeleşip daha sonra tekrar eterik görünmezliğe döner. Her ne kadar Hiranyaloka gibi cennet vari gezegenlerde yaşayanlar, yeme ihtiyacından hemen hemen kurtulmuşlarsa da, onun da üstünde, nedensel dünyada, hemen hemen tamamen özgürlüğe kavuşmuş ruhların hiçbir koşula bağlı olmayan varlıkları söz konusudur ve bu varlıklar, mutluluğun ruhsal gıdası dışında hiçbir şey yemezler.

"Dünyadan kurtulmuş olan bir astral varlık, oradaki farklı enkarnasyonlarında edindiği birçok akraba, baba, anne, karı, koca ve arkadaşlarla karşılaşır[362]; bunlar zaman zaman, astral âlemlerin değişik bölümlerinde ortaya çıkarlar. Dolayısıyla varlık, özellikle kimi seveceğini anlamakta güçlük çeker; böylece herkese, Tanrı'nın çocukları ve bireysellik kazanmış ifadeleri olarak, aynı yüce ve eşit sevgiyi vermeyi öğrenir. Her ne kadar sevdiklerinin dış görünüşü, her bir ruhun son hayatında, yeni nitelikler geliştirmesine bağlı olarak az veya çok değişmiş olabilirse de, astral varlık, diğer varoluş seviyelerindeki tüm sevdiklerini tanımak ve onları yeni astral evlerinde karşılamak için, hataya yer vermeyen sezgisini kullanır. Yaradılıştaki her atom, bastırılamayacak biçimde bireysellikle bezenmiş olduğundan,[363] astral bir arkadaş, hangi kıyafeti giymiş olursa olsun, aynı dünyadaki bir aktörün, herhangi bir kılığa rağmen dikkatlice gözlenince kimliğinin bulunabilmesi gibi, tanınacaktır.

"Astral dünyadaki yaşam süresi, dünyadakinden çok daha uzundur. Normal, ileri bir astral varlığın ortalama yaşam periyodu, dünyadaki zaman standartlarıyla ölçüldüğünde, beş yüz ile bin sene arasındadır. Bazı kırmızı kereste ağaçlarının diğerlerinden bin sene daha fazla yaşaması veya birçok insanın altmışına gelmeden ölmesine rağmen, bazı yogilerin birkaç yüzyıl yaşaması gibi, bazı astral varlıklar da, ortalama süreden çok daha uzun yaşarlar. Astral dünyaya gelen ziyaretçiler, orada, kendilerini belirli bir zaman sonra yeryüzüne geri çekecek olan fiziksel *karma*larına göre, daha kısa veya daha uzun kalırlar.

"Astral varlık, ışıksı bedenini dağıtmak vakti geldiğinde, ölüme karşı acı dolu bir mücadele vermek zorunda değildir. Yine de bu varlıklardan birçoğu, daha süptil olan nedensel beden için astral bedenlerini bırakmak düşüncesi karşısında biraz ürkerler. Astral dünyada, istek dışı ölüm, has-

talık ve yaşlılık yoktur. Bu üç korku, dünyaya has bir lânettir; çünkü dünyada insan, bilincinin kendini, sadece varolmak için bile havadan, yiyecekten ve uykudan durmadan yardım görmek ihtiyacındaki zayıf bir fiziksel bedenle bir olduğunu sanmasına izin vermiştir.

"Fiziksel ölüme, soluğun yok olması ve et hücrelerinin ayrılıp dağılması eşlik eder. Astral ölüm ise, astral varlıkların yaşamını teşkil ettiği açık olan enerji birimlerinin yani yaşamtronların saçılmasından oluşur. Fiziksel ölümde bir varlık, kaba beden bilinçliliğini kaybeder ve astral dünyadaki süptil bedeninin farkına varır. Zamanı gelince, astral ölümün deneyimini de yaşadığında, varlığın bilinçliliği böylece, astral doğum ve ölümden, fiziksel doğum ve ölüme geçmiş olur. Astral ve fiziksel sınırlanmaların bu sürekli yenilenen devirleri, tüm aydınlanmamış varlıkların kaçınılmaz kaderidir. Kutsal metinlerdeki cennet ve cehennem tanımları, bazen insanın bilinçaltından daha derinlerde yatan hatıralarını canlandırır ve onun, neşeli astral ve hayal kırıcı fiziksel dünyalarda yaşadığı uzun deneyim dizilerini uyandırır."

"Sevgili Usta," diyerek sordum, "dünyadaki, astral küredeki ve nedensel küredeki tekrar doğumların arasındaki farkı, daha ayrıntılı olarak açıklayabilir misin?"

"Kimlik kazanmış ruh olarak insan, özde nedensel bedenlidir," diye açıkladı gurum. "Bu nedensel beden, Tanrı tarafından, temel veya nedensel düşünce kuvvetleri olarak gerek görülen otuz beş fikirden oluşmuş bir matristir; daha sonra O, bu otuz beş fikirden, on dokuz elemandan oluşmuş süptil astral bedeni ve on altı elemandan oluşmuş kaba fiziksel bedeni yaratmıştır.

"Astral bedeni oluşturan on dokuz öğe, zihinsel, duygusal ve yaşamtroniktir. Bu on dokuz unsur, şunlardır: Zekâ; ego; duygu; zihin (duygusal bilinç); bilginin beş aracı, yani görme, işitme, koku alma, tat alma ve dokunma duyularının süptil karşılıkları; eylemin beş aracı, doğurmak, ifraz etmek, konuşmak, yürümek ve el becerisini geliştirmek şeklindeki idareci yeteneklerin zihinsel karşılıkları; ve bedenin, kristalizasyon, hazım, boşaltım, metabolizmayı dengeleme ve dolaşım fonksiyonlarını yerine getirme gücüne sahip olan, yaşam kuvvetinin beş aracı. On dokuz elementten oluşan bu astral kafes, on altı kaba kimyasal elementten oluşan fiziksel bedenin ölümünden sonra da canlılığını sürdürür.

"Tanrı, değişik fikirleri Kendi içinde düşünmüş ve onları hayallere yansıtmıştır. Böylece Bayan Kozmik Hayal, o görkemli sonsuz görecelik takılarıyla süslenmiş olarak ortaya çıkmıştır.

"Tanrı, nedensel bedenin otuz beş düşünce kategorisinde, insanın on dokuz astral ve on altı fiziksel karşılığının tüm karmaşıklıklarını dikkatle işlemiştir. O, önce süptil, daha sonra da kaba titreşimsel kuvvetlerin yo-

ğunlaştırılmasıyla, insanın astral bedenini ve en son olarak da fiziksel şeklini yaratmıştır. Asıl Saflık, izafiyet kanununun varlığından dolayı, şaşırtıcı bir çok çeşitliliğe dönüşmüştür ve yine bu kanundan dolayı, nedensel kozmos ve nedensel beden, astral evren ve astral bedenden farklıdır; aynı şekilde, fiziksel kozmos ve fiziksel beden de, ayırıcı nitelikleriyle, yaradılışın diğer şekillerinden farklıdır.

"Etten oluşmuş olan beden, Yaradan'ın sabitleşmiş ve nesnelleşmiş hayallerinden yapılmıştır. Dünyada her zaman ikilemler vardır: Hastalık ve sağlık, acı ve zevk, kayıp ve kazanç. İnsanlar, üç boyutlu maddede sınırlanma ve direnmeyle karşılaşırlar. İnsanın yaşama arzusu, hastalık ve diğer sebeplerle ciddi bir şekilde sarsılırsa, ölüm gelir; tenin ağır paltosu, geçici olarak sırttan atılmıştır. Yine de ruh, astral ve nedensel bedenlerle örtülmüş durumdadır.[364] Tüm üç bedenin birbirine bağlı kalmasının nedeni birleştirici bir kuvvet olan arzudur. İnsanın bütün esaretinin temeli, gerçekleşmemiş arzuların kudretidir.

"Fiziksel arzuların kökü, bencillikte ve duyusal zevklerdedir. Duyusal deneyimin içten gelen dürtüsü veya günaha teşviki, astral bağlılıklarla veya nedensel algılarla ilgili arzu kuvvetinden daha güçlüdür.

"Astral arzuların merkezini, titreşimsel zevkler oluşturur. Astral varlıklar, ince ve narin göksel müziğin tadını çıkarırlar ve tüm yaradılışın, ışık değişimleri şeklinde tükenmek bilmeyen ifadelerinin görüntüsüyle büyülenir. Astral varlıklar aynı zamanda, ışığı koklar, tadar ve ona dokunurlar. Böylece astral arzular, bir astral varlığın tüm cisimleri ve deneyimleri, ışıktan şekiller, yoğunlaşmış düşünceler veya hayaller olarak meydana getirme gücüne bağlıdır.

"Nedensel arzuların gerçekleşmesi, sadece algılarla mümkün olur. Sadece nedensel bedenle örtülmüş olan, hemen hemen özgür varlıklar, tüm evreni, Tanrı'nın hayal-fikirlerinin idrakleri olarak görürler; sırf düşünceyle, herhangi bir şeyi ve her şeyi materyalize edebilirler. Dolayısıyla nedensel varlıklar, fiziksel duyuların veya astral hazların verdiği keyfi, ruhun ince hassasiyetlerini boğucu ve kaba olarak nitelendirirler. Nedensel varlıklar, arzularından, onu anında maddeleştirerek kurtulurlar.[365] Kendilerini sadece nedensel bedenin narin tülüyle örtülü bulanlar, aynı Yaradan'ın yaptığı gibi, ortaya evrenler çıkartabilirler. Tüm yaradılış, kozmik hayal-kumaşından yapılmış olduğundan, hafif bir nedensel giysi içindeki ruh, engin güç idraklerine sahiptir.

"Doğası gereği görünmez olan bir ruh, sadece bedeni veya bedenlerinin varlığıyla seçilir hale gelebilir. Bir bedenin sadece mevcut olması bile, onun varlığının, gerçekleşmemiş arzularla mümkün olduğunun belirtisidir.[366]

"İnsanın ruhu, bir, iki veya üç beden kabında, cehalet ve arzuların tı-

pasıyla sıkıca kapalı kaldığı sürece, Ruh'un denizinde eriyemez. Kaba fiziksel kap, ölümün çekiciyle parçalandığında, diğer iki örtü—astral ve nedensel—hâlâ ruhun, Her Yerde Var Olan Hayat'la bilinçli olarak birleşmesini engellemeye devam eder. Bilgelik sayesinde arzusuzluk elde edilince, bunun verdiği güç, geriye kalan iki tası da dağıtır. Sonunda özgür olan o ufacık insan ruhu, ortaya çıkar; artık Ölçüsüz Enginlik'le bir olmuştur."

Yüce gurumdan, yüksek ve gizemli nedensel dünya konusuna biraz daha ışık tutmasını rica ettim.

"Nedensel dünya, tarif edilemez derecede süptildir," diye cevap verdi. "Onu anlamak için, kişinin öylesine muhteşem konsantrasyon güçleri olmalıdır ki, gözlerini kapatabilmeli ve astral kozmosla fiziksel kozmosu, tüm genişlikleriyle, sadece fikir olarak varoldukları şekilde zihninde canlandırabilmelidir—parlak balon ve altındaki katı sepet. Eğer biri, bu insanüstü konsantrasyonla, bu iki kozmosu tüm karmaşıklıklarıyla, sadece fikre dönüştürmeyi veya fikir halinde açıklamayı başarabilirse, o zaman nedensel dünyaya erişir ve zihinle madde arasındaki füzyonun sınırında durur. Orada, yaratılmış olan tüm şeyler—katılar, sıvılar, gazlar, elektrik, enerji, tüm varlıklar, tanrılar, insanlar, hayvanlar, bitkiler, bakteriler—bilinç formları olarak algılanır; aynen insanın gözlerini kapadığında, bedeninin fiziksel gözleri tarafından görünmez oluşu ve sadece bir fikir olarak varoluşunu fark etmesi gibi.

"Bir insanın, hayalinde yapabildiği her şeyi, nedensel bir varlık gerçekten yapabilir. En olağanüstü hayal gücüne sahip bir insanın zekâsı bile, düşüncelerin bir uç noktasından diğerine gitmeyi, zihinsel olarak bir gezegenden diğerine atlamayı, bir sonsuzluk çukurunda durmaksızın düşmeyi veya galaksilerden oluşmuş bir kubbede bir roket gibi süzülmeyi, veya saman yollarında ve yıldızlararası boşluklarda bir ışıldak gibi parıldamayı ancak zihninde becerebilir. Fakat nedensel dünyadaki varlıkların çok daha büyük bir özgürlüğü vardır ve düşüncelerini, herhangi bir maddesel veya astral engel ya da karmik sınırlama olmaksızın, hiç çaba sarf etmeden bir anda nesnelliğe dönüştürebilirler.

"Nedensel varlıklar, esas olarak fiziksel evrenin elektronlardan, astral evrenin de yaşamtronlardan oluşmadığını idrak ederler - gerçekte her iki evren de, görünüşte yaradılışı Yaradan'dan ayırmak için devreye giren izâfiyet yasası maya tarafından parçalanmış ve bölünmüş olan Tanrı'nın düşüncesinin, en küçük parçacıklarından oluşmuştur.

"Nedensel dünyadaki ruhlar, birbirlerini, neşe dolu Ruh'un bireysellik kazanmış noktaları olarak tanırlar; onları çevreleyen nesneler sadece onların düşünce-şeyleridir. Nedensel varlıklar, bedenleriyle düşünceleri arasındaki farkın sadece fikirler olduğunu görürler. Bir insan gözlerini yumup zihninde, göz alıcı bir beyaz ışık veya belli belirsiz bir mavi pus görüntü-

sünü nasıl canlandırabilirse, nedensel varlıklar da, sadece düşünceyle, görebilir, duyabilir, koklayabilir, tat alabilir ve dokunabilirler; kozmik zihnin gücüyle, herhangi bir şey yaratabilir veya onu yok edebilirler.

"Nedensel dünyadaki ölüm de, yeniden doğuş da düşüncededir. Nedensel bedenli varlıklar, sadece ebediyen yeni bilginin ölümsüzlük nektarıyla beslenirler. Huzur pınarlarından içerler, algıların iz tutmayan topraklarında gezinirler, mutluluğun sonsuzluk okyanusunda yüzerler. İşte! Onların parlak düşünce-bedenlerinin, Ruh tarafından yaratılmış trilyonlarca gezegenden, evrenlerin taze baloncuklarından, bilgelik yıldızlarından, Sonsuzluk'un semavi göğsündeki, altın renkli hayalî nebulalardan öteye genişlediğini gör!

"Birçok varlıklar, nedensel kozmosta binlerce sene kalırlar. Daha sonra, giderek derinleşen vecitlerle özgürlüğe kavuşmuş olan ruh, kendini küçük nedensel bedenden çeker ve nedensel kozmosun enginliğine yayılır. Birbirinden farklı tüm fikir girdapları, güç, sevgi, irade, neşe, huzur, sezgi, sakinlik, kendini kontrol ve konsantrasyonun özel dalgaları, sonsuza dek neşeyle dolu olan Sevinç Denizi'nde eriyip kaybolur. Artık ruhun, neşenin deneyimini, bireyselliğe sahip bir bilinçlilik dalgası olarak yaşamasına gerek yoktur; tüm ebedî sevinç, heyecan ve çarpıntı dalgalarıyla Tek Kozmik Okyanus'a karışmıştır.

"Bir bilinç, üç bedenden oluşan kozanın dışına çıktığında, izafiyet kanunundan sonsuza dek kurtulmuş olur ve tarifi imkansız Sonsuza Dek Var Olan'a dönüşür.[367] Kanatları yıldızlarla, aylarla ve güneşlerle yanan, Her Yerde Var Oluş'un kelebeğini gör! Genişleyip Ruh'a dönüşen bilinç, Tanrı'nın, kozmik yaradılış hayalinin verdiği neşe ve vecitle sarhoş olmuş bir halde, ışıksız ışığın, karanlıksız karanlığın ve düşüncesiz düşüncenin bölgesinde, yalnız kalır."

"Özgür bir bilinç!" diye atıldım huşu içinde.

"Bir bilinç, sonunda bedensel yanılgının üç kavanozundan dışarı çıktığında," diye devam etti Usta, "bireysellikten hiçbir şey kaybetmeden, Sonsuz'la bir olur. Mesih, İsa olarak doğmadan önce bile bu nihaî özgürlüğe kavuşmuştu. Dünyadaki hayatında, ölüm ve diriliş deneyimini geçirdiği üç günle simgelenmiş olan, geçmişinin üç aşamasında, tamamen Ruh'a yükselmek gücünü elde etmişti.

"Gelişmemiş bir insan, üç bedeninden çıkabilmek için, sayısız dünyevi, astral ve de nedensel enkarnasyondan geçmek zorundadır. Bu son özgürlüğe ulaşan bir usta, diğer insanları Tanrı'ya geri döndürmek için, bir peygamber olarak dünyaya dönmeyi, ya da benim gibi, astral kozmosta kalmayı seçebilir. İkincisini seçen bir kurtarıcı, orada yaşayanların *karma*larının bazı yüklerini kendi üzerine alır[368] ve böylece, onların astral kozmostaki reenkarnasyon zincirini bitirmelerine ve geri dönmemek üzere

nedensel kürelere gitmelerine yardımcı olur. Veya özgürlüğe kavuşmuş bir bilinç, nedensel dünyaya girerek, oradaki varlıkların nedensel beden içerisinde geçirdikleri zamanı kısaltmalarına ve böylece Mutlak Özgürlük'e ulaşmalarına yardımcı olabilir."

"Ey Dirilmiş Olan, bilinçleri bu üç dünyaya geri dönemeye zorlayan *karma* hakkında daha çok şey bilmek isterim." Her şeyi bilen Ustamı sonsuza kadar dinleyebileceğimi düşündüm. Dünyadaki hayatı boyunca, hiçbir zaman bir defada onun bilgeliğini bu kadar özümleyememiştim. Şimdi, ilk defa olarak, yaşam ve ölümün dama tahtasındaki anlaşılmaz aralıklar konusunda açık ve kesin bir kavrayış kazanıyordum.

"İnsan, astral dünyalarda sürekli olarak kalabilmesinin gerçekleşmesi için, fiziksel *karmas*ı veya arzularından tamamen kurtulmalıdır," diye izah etti gurum heyecan verici sesiyle. "Astral kürelerde iki tür varlık yaşar: Hâlâ tüketmeleri gereken dünyevî *karmas*ı olanlar ve dolayısıyla karmik borçlarını ödemek için tekrar, kaba bir fiziksel bedene bürünmek zorunda kalanlar, astral dünyada yerleşik olanlardan değil, fiziksel ölümden sonra, orayı geçici olarak ziyaret edenler şeklinde sınıflandırılabilirler.

"Bedeli ödenmemiş dünyevî *karma*ya sahip olan varlıkların, astral ölümden sonra, kozmik fikirlerden oluşmuş daha yukardaki nedensel kürelere gitmelerine izin verilmez; bu tür varlıklar, sırasıyla on altı kaba elementten oluşmuş fiziksel bedenlerinin ve on dokuz süptil elementten müteşekkil astral bedenlerinin bilincinde olarak, sadece fiziksel ve astral dünyalar arasında mekik dokumak zorundadırlar. Bununla beraber, dünyadan gelen gelişmemiş bir varlık, her defasında fiziksel bedenini kaybedişinden sonra, büyük ölçüde, ölüm uykusunun derin baygınlığında kalır ve güzel astral kürenin zorlukla farkına varır. Böyle bir insan, astral dinlenmeden sonra, daha ileri konular öğrenmek için maddî plana geri döner ve tekrarlanıp duran yolculuklarla, kendisini derece derece süptil astral dokudaki dünyalara daha çok alıştırır.

"Diğer taraftan astral dünyanın normal, veya uzun süre yerleşik kalan sakinleri, sonsuza dek tüm maddî arzulardan kurtulmuş olan ve artık dünyanın kaba titreşimlerine geri dönmeye ihtiyacı kalmamış olan varlıklardır. Bu tür varlıkların kurtulmaları gereken sadece astral ve nedensel *karma*ları vardır. Bu varlıklar, astral ölümle, tarifsiz incelikte ve daha narin olan nedensel dünyaya geçerler. Kozmik yasayla belirlenmiş olan belli bir zaman süresi sonunda bu ilerlemiş varlıklar, henüz bedelini ödememiş oldukları astral *karma*larından kurtulmak üzere, yeni bir astral bedenle doğarak, Hiranyaloka'ya veya benzeri bir yüksek seviyeli astral gezegene dönerler.

"Oğlum," diye devam etti Sri Yukteswar, "benim, özellikle dünyadan gelen astral varlıklar için değil, daha çok nedensel küreden geri gelerek

astralde yeniden doğmuş olan bilinçler için bir kurtarıcı olarak, tanrısal emirle dirilmiş olduğumu, şimdi çok daha iyi anlamış olmalısın. Dünyadan gelenler, eğer hâlâ maddi *karma*nın izlerini taşıyorlarsa, Hiranyaloka gibi çok yüksek astral gezegenlere yükselmezler.

"Dünyadaki birçok insan, meditasyonla elde edilen görü sayesinde astral hayatın üstün neşe ve avantajlarını değerlendirmeyi nasıl öğrenmemekte ve dolayısıyla, ölümden sonra, dünyanın sınırlı ve noksan zevklerine geri dönmeyi nasıl arzulamaktaysa, aynı şekilde birçok astral varlık da, astral bedenlerinin normal dağılışı esnasında, daha kaba ve daha zevksiz astral mutluluk düşüncelerine takılarak, nedensel dünyadaki ileri ruhsal neşe halini tasavvur edemezler ve astral cenneti yeniden ziyaret etmek arzusu duyarlar. Astral ölümden sonra Yaradan'dan çok ince bir şekilde ayrışarak oluşmuş nedensel düşünce dünyasında kesintisizce kalabilmek için böyle varlıklar, ağır astral *karma*larının borcunu ödemek zorundadırlar.

"Bir varlık, sadece, astral kozmosun göze hitap eden deneyimleri için daha fazla arzu hissetmediği ve oraya geri dönmek için baştan çıkarılamadığı zaman, nedensel dünyada kalabilir. Orada, tüm nedensel *karma*nın veya geçmiş arzuların borcunu ödeme işini tamamlayan sınırlanmış ruh, cehaletin üç tıpasının sonuncusunu da fırlatıp atar ve nedensel bedenin son kavanozundan çıkarak, Sonsuz Olan'a karışır.

"Şimdi anlıyor musun?" Usta'nın gülümseyişi ne kadar da büyüleyiciydi!

"Evet, senin lütfün sayesinde. Şükran doluyum ve sevinçten ne diyeceğimi bilemiyorum."

Daha önce ne şarkı ne de hikâyelerden böylesine ilham verici bir bilgi kazanmıştım. Her ne kadar Hindu metinleri nedensel ve astral dünyalardan ve insanın üç bedeninden bahsederse de, bu sayfalar benim dirilmiş Ustamın sıcak güvenilirliği yanında ne kadar uzak ve anlamsız kalır! Hiç kuşkusuz onun için, "sınırlarını aşan yolculardan hiçbirinin geri gelmediği tek bir bilinmez ülke"[369] kalmamıştır!

"İnsanın üç bedeninin birbirine nüfuz edişi, onun üç yönlü doğasında birçok şekilde ifade kazanmıştır," diye devam etti yüce gurum. "Dünyada, uyanık haldeyken bir insan, az çok bu aracının farkındandır. Duyusal açıdan tatmak, koklamak, dokunmak, dinlemek veya görmek niyetini taşıdığında, esas olarak fiziksel bedeni aracılığıyla iş yapar. Hayalinde bir şey canlandırırken veya irade gücünü kullanırken, başlıca astral bedeni aracılığıyla iş yapar. İnsanın nedensel varlığıysa, kişi düşündüğünde veya derin bir şekilde iç gözlem ya da meditasyona daldığında ifade kazanır; dahice kozmik düşünceler, sık sık nedensel bedeniyle temas kuran insanlara gelir. Bu anlamda bir birey geniş anlamda 'maddesel bir insan', 'enerjik bir insan' veya 'entelektüel bir insan' olarak sınıflandırılabilir.

"Bir insan, her gün yaklaşık on altı saat, kendini fiziksel aracıyla bir tutar. Sonra uyur; eğer rüya görürse, astral bedeninde kalır ve aynı astral varlıkların yaptığı gibi hemen hiç çaba sarf etmeden herhangi bir cismi yaratabilir. Eğer insanın uykusu derin ve rüyasızsa, kişi bilincini veya benlik duyusunu, birkaç saatliğine nedensel bedene nakleder; bu tür uyku canlandırıcıdır. Rüya gören biri, nedensel bedeniyle değil astral bedeniyle temastadır; onun uykusu tam olarak canlandırıcı değildir."

Sri Yukteswar bu harikulade açıklamalarda bulunurken, ben onu arzu dolu bir şekilde gözlemliyordum.

"Meleksi Guru," dedim, "bedenin, benim en son Puri'deki *aşram*da, üzerine ağladığım vücudun tamamen aynısı gibi görünüyor."

"Oh evet, yeni bedenim eski bedenimin mükemmel bir kopyasıdır. Bu şekli, dünyadayken yaptığımdan çok daha sıkça, istediğim zaman maddeleştirebiliyor ya da maddeyi çözündürebiliyorum. Artık, hızlı demateryalizasyonla, ışığın ifadesi dahilinde bir anda gezegenden gezegene veya, elbette, astral evrenden nedensele veya fiziksel evrene yolculuk ediyorum." Yüce gurum gülümsedi. "Her ne kadar sen bu günlerde çok hızlı yer değiştiriyorsan da, seni Bombay'da bulmakta hiç zorluk çekmedim!"

"Ey Usta, senin ölümünden dolayı öylesine kederlenmiştim ki!"

"Ah, hangi yönden öldüm? Burada bir çelişki yok mu?" Sri Yukteswar'ın sevgi dolu gözleri, muzipçe parıldıyordu.

"Sen sadece dünyada hayal görmekteydin; o dünyada, benim hayal-bedenimi gördün sen," diye devam etti. "Sonra o hayal-sureti gömdün. Şimdiyse—görmekte olduğun ve hâlâ sıkıca kucaklamakta olduğun—daha narin tenli bedenim, Tanrı'nın hayal-gezegenlerinden, daha narin yapılı bir başkasında dirilmiş bulunuyor. Bir gün, o daha ince hayal-beden ve daha narin hayal-gezegen göçüp gidecek; onlar da ebedî değiller. Tüm hayal-baloncuklar, eninde sonunda, uyandırıcı bir nihaî dokunuşla patlamaya mahkûmdurlar. Oğlum Yogananda, hayallerle Gerçek arasındaki farkı gör!"

*Veda*nlarda bansedilen bu diriliş fikri[370], beni hayrete düşürmüştü. Puri'deki cansız bedenini gördüğüm zaman Usta'ya acıdığım için utandım. Sonunda gurumun, dünyadaki yaşamının, ölümünün ve şimdiki dirilişinin, kozmik hayaldeki tanrısal fikirlerin izafiyetinden başka bir şey olmadığını algılayarak, her zaman Tanrı'da uyanık olduğunu, anlamıştım.

"Böylece, Yogananda, sana hayatımın, ölümümün ve dirilişimin gerçeklerini anlattım. Benim için kederlenme; aksine, benim Tanrı-hayali dünyadan ölüp, astral giysili bilinçlerin yaşadığı Tanrı-hayali başka bir gezegende dirilişimin hikâyesini her yerde yay! Istıraptan çılgına dönmüş ve ölümden korkan dünyadaki hayalcilerin kalplerine yeni umutlar aşılana-

caktır.

"Evet, Usta!" Onun dirilişi karşısındaki sevincimi, ne kadar büyük bir istekle başkalarıyla paylaşacaktım!

"Dünyada olduğum sürece, standartlarım rahatsız edici derecede yüksekti ve birçok insanın doğasına uymuyordu. Sık sık, seni yapmam gerekenden daha fazla azarladım. Benim sınavımdan geçtin; senin sevgin, tüm paylamaların bulutları arasından parladı." Tatlılıkla ekledi, "Sana bugün bir de şunu söylemek için geldim: Kınamanın sert bakışlarını bir daha asla takınmayacağım. Seni bir daha azarlamayacağım!"

Yüce gurumun verdiği cezaları ne kadar çok özlemiştim! Onların her biri, benim koruyucu meleklerim olmuştu.

"En Sevgili Usta! Beni milyon defa azarla—beni şimdi payla!"

"Artık sana kusur bulmayacağım." Ustamın tanrısal sesi ciddiydi; yine de altında gizli bir kahkaha sezinleniyordu. "Sen ve ben, iki şeklimiz Tanrı'nın *maya*-hayalinde farklı gibi göründüğü sürece, birlikte gülümseyeceğiz. Sonunda, bir olarak, Kozmik Sevgili'ye karışacağız; gülümsememiz, O'nun gülümsemesi olacak, bir ağızdan söylediğimiz ve sonsuzlukta çınlayan sevinç şarkımız, Tanrı'ya yönelmiş tüm ruhlara yayılacak!"

Sri Yukteswar, burada açıklayamayacağım bazı konularda beni aydınlattı. Benim Bombay'daki otel odamda geçirdiği iki saat boyunca, her soruma cevap verdi. 1936'daki o Haziran gününde yaptığı dünya kehanetlerinden bazıları, çoktan gerçekleşti.

"Şimdi senden ayrılıyorum ey sevdiğim!" Bu kelimelerle Usta'nın, kendisini çevreleyen kollarımın arasında eriyip gittiğini hissettim.

"Oğlum," diye çınladı sesi, bilincimin gök kubbesine işleyerek, "ne zaman *nirbikalpa samadhi* kapısından girip beni çağırırsan, aynı bugünkü gibi, etimle kemiğimle sana geleceğim."

Sri Yukteswar, bu kutsal sözle benim görüşümden kayboldu. Bulutsu bir ses, tatlı bir melodi gibi tekrarlıyordu: "Herkese anlat! Her kim, *nirbikalpa* idrakiyle, dünyanızın Tanrı'nın bir hayali olduğunu bilirse, daha narin yapıdaki bir hayalden yaratılmış olan Hiranyaloka gezegenine gelebilir ve orada beni, dünyadaki bedenimin tamamen aynısı bir bedende dirilmiş olarak bulabilir. Yogananda, herkese anlat!"

Ayrılığın yarattığı hüzün gitmişti. Ölümünden sonra hissettiğim, huzurumu kaçıran acıma ve keder duyguları, tam bir utanç içinde kaçışmıştı. Neşe, ruhumun yeni açılmış sonsuz gözeneklerinden, bir pınar gibi boşaldı. Kullanılmamaktan uzun süredir tıkalı olan bu gözenekler, şimdi vecdin harekete geçiren gıdasıyla, saflık içinde genişliyorlardı. Önceki enkarnasyonlarım, bir sinema filmi düzeniyle iç gözümün önünde belirdi. Geçmişin iyi ve kötü *karmas*ı, Usta'nın tanrısal ziyaretiyle etrafıma saçılan koz-

mik ışığın içinde eriyip yok olmuştu.

Otobiyografimin bu bölümünde, gurumun buyruğuna uydum ve her ne kadar meraksız bir nesli bir kez daha şaşırtacaksa da, bu sevinçli haberi yaydım. İyi bilir insan, kendini alçaltmayı; keder, çok az insana yabancıdır; fakat bunlar, insanın gerçek kaderindeki işler değil, yoldan sapmalardır. İnsan, arzu ettiği gün, özgürlük yoluna koyulabilir. Ruhun zaptedilemezliğine önem vermeden, kendisine "Hiçbir değerin yok," deyip duran danışmanların küf kokulu kötümserliğine çok fazla kulak vermiştir.

Dirilmiş Guru'yu görmek ayrıcalığını taşıyan tek kişi ben değildim.

Sri Yukteswar'ın *çela*larından biri, Puri inziva evinin yakınlarında bir evde oturan, sevgi dolu bir şekilde *Ma* (Anne) diye çağırılan, yaşlı bir kadındı. Usta, sabah yürüyüşlerinde, genellikle onunla sohbet etmek için dururdu. 16 Mart 1936'nın akşamında, *Ma aşrama* gelmiş ve gurusunu görmek istediğini söylemiş.

"Nasıl isteyebilirsin? Usta bir hafta önce öldü!" Artık Puri *aşramından* sorumlu olan Svami Sebananda, kadına üzgün gözlerle bakmış.

"Bu imkansız!" diye karşı çıkmış *Ma*, gülümseyerek.

"Hayır." Sebananda, Usta'nın gömülmesiyle ilgili ayrıntıları anlatmış. "Gel," demiş, "seni ön bahçedeki mezarına götüreyim."

Ma başını sallamış. "Onun için mezar falan yoktur! Bu sabah saat onda, her zamanki yürüyüşünü yaparken, kapımın önünden geçti! Dışardaki güneşli havada onunla birkaç dakika konuştum.

" 'Bu akşam *aşrama* gel,' dedi.

"İşte buradayım! Bu yaşlı ve gri başıma kutsayışlar yağıyor! Ölümsüz guru, bu sabah beni hangi yüce bedeniyle ziyaret etmiş olduğunu anlamamı istedi!"

Hayretler içindeki Sebananda, kadının önünde diz çökmüş.

"*Ma*," demiş, "kalbimden öylesine büyük bir keder yükünü kaldırdın ki! O, dirildi!"

43. Bölüm Notları

356 Bkz. S. 266. *Sabikalpa samadhi*'de kişi, Ruh'la bir olduğunun idrakine ulaşmıştır fakat kozmik bilinçliliğini, hareketsiz trans hali dışında sürdüremez. Kişi, sürekli meditasyonlarla üstün nirbikalpa *samadhi* haline ulaşır; bu durumda, Tanrı algısı hiçbir kayba uğramadan, dünyada özgürce dolaşabilir.

Yogi, *nirbikalpa samadhi*de, maddi veya dünyevî *karma*sının son izlerini eritir. Buna rağmen, hâlâ tüketmesi gereken belirli astral ve nedensel *karma*sı olabilir ve dolayısıyla yüksek titreşimsel kürelerde, astral ve sonra da nedensel olarak yeniden bedenlenmelerden geçer.

357 Çünkü astral dünyaların güzelliğini tadan birçok kişi, güçlü ruhsal çabalar göstermek için bir ihtiyaç hissetmez.

358 Sri Yukteswar, *prana* kelimesini kullanmıştı; ben onu 'yaşamtron'lar olarak çevirdim. Hindu yazıtları sadece *anu*'dan yani "atom"dan ve *paramanu*'dan veya "atom ötesi"nden, daha ince elektronik enerjilerden değil, *prana*'dan yani "yaratıcı yaşamtronik kuvvet"ten de bahseder. Atomlar ve elektronlar, kör kuvvetlerdir; *prana*, doğası gereği, akıllıdır. Örneğin, sperm ve yumurtacıktaki pranik 'yaşamtron'lar, embriyonun gelişimini, karmik bir tasarıma göre yönlendirir.

359 Mantrik, zihinsel konsantrasyon silahıyla ateşlenerek terennüm edilen çekirdek-sesler olan *mantra*'dan türetilmiş sıfat. *Purana*'lar (eski *şastra*lar veya bilimsel incelemeler) *deva* ile *asura*lar (tanrılar ve iblisler) arasındaki bu *mantrik* savaşları anlatır. Bir defasında bir *asura*, güçlü bir terennümle, bir *deva*yı öldürmek istemiş. Yanlış telaffuz etmesi yüzünden, zihinsel bomba bir bumerang gibi geri dönmüş ve iblisin kendisini öldürmüş.

360 Bu tür güçlere dünyada bile rastlanılmaktadır; Helen Keller'in ve diğer ender varlıkların durumları buna birer örnektir.

361 Dünyada, temiz zihinli çocuklar bazen perimsi astral varlıkların nazik bedenlerini görebilirler.

Tüm kutsal metinler tarafından kullanılması yasaklanan uyuşturucu veya sarhoş edici içkiler, insan bilincinin düzenini öylesine bozabilir ki kişi, astral cehennemlerin iğrenç ve korkunç şekillerini algılar.

362 Bir defasında Rab Buddha'ya, insanın niçin herkesi eşit derecede sevmesi gerektiği sorulmuş. "Çünkü," diye cevap vermiş büyük hoca, "her insanın çok sayıdaki ve çok değişik hayatları süresince, diğer her bir varlık, o veya bu zamanda onun bir sevdiği olmuştur."

363 Atomdan insana kadar, yaratılmış olan tüm yaşama nüfuz eden sekiz temel nitelik şunlardır: Toprak, su, ateş, hava, eter, duyusal zihin (*manas*), zekâ (*buddhi*) ve bireysellik veya ego (*ahamkara*). (*Bhagavad-Gita*: VII:4 ile karşılaştırın.)

364 "Beden", ruhu örten kaba veya süptil herhangi bir yapı anlamındadır. Üç beden, Cennet Kuşu'nun kafesleridir.

365 Aynı Babaji'nin, Lahiri Mahasaya'ya, eski yaşamlardan gelen bilinçaltındaki bir saray arzusundan kendini kurtarmasına yardım ettiği gibi. (Bu olay, Bölüm 34'da

anlatılmıştır.)

366 "O da onlara, Leş neredeyse, kartallar da oraya üşüşecek, dedi." Luka 17:37. Nerede ruh, bir fizik bedenle, bir astral bedenle veya bir nedensel bedenle örtülüyse, (insanın duyusal zayıflıklarıyla veya astral ya da nedensel bağımlılıklarıyla beslenen) arzuların kartalları da, ruhu mahkum etmek için oraya toplanacaklardır.

367 "Galip geleni Tanrı'mın tapınağında bir direk yapacağım. Böyle biri artık oradan hiç ayrılmayacak (yani, bir daha yeniden doğmayacak)... Ben nasıl galip gelerek Babamla birlikte Babamın tahtına oturdumsa, galip gelene de benimle birlikte tahtıma oturma hakkını vereceğim." Vahiy 3:12,21.

368 Sri Yukteswar, tıpkı dünyadayken, müritlerinin *karma*sını hafifletmek için, hastalık şeklindeki ağırlıkları kendi üzerine aldığı gibi, astral dünyada da, bir kurtarıcı olarak misyonunun, Hiranyaloka'da yaşayanların bazı astral *karma*larını üzerine almasına ve böylece onların daha yukardaki nedensel dünyaya doğru evrimlerini hızlandırmasına izin verdiğini belirtmekteydi.

369 William shakespeare, Hamlet (Perde III, Sahne 1).

370 Yaşamın ve ölümün sadece düşüncedeki görecelikler olduğu fikri. *Veda*nta, tek Gerçeklik'in Tanrı olduğunu bildirir; tüm yaradılış veya ayrı varoluş, *maya* veya illüzyondur. Bu monizm (bircilik) felsefesi, en yüksek ifadesini, Şankara'nın *Upanişad* yorumlarıyla kazanmıştır.

44. BÖLÜM

Mahatma Gandhi'yle Varda'da

"Varda'ya hoş geldiniz!" Mahatma Gandhi'nin sekreteri Mahadev Desai, Bayan Bletch, Bay Wright ve beni, bu candan sözlerle ve *khaddar*dan (evde dokunmuş pamuk) yapılmış çelenkler sunarak karşıladı. Bir Ağustos sabahının erken saatleriydi ve Varda istasyonuna biraz önce varmış olan küçük grubumuz, trenin tozunu ve sıcaklığını geride bırakmış olmaktan memnundu. Eşyalarımızı bir öküz arabasına teslim edip, Bay Desai ve arkadaşları Babasaheb Deşmukh ve Dr. Pingale ile birlikte, üstü açık bir arabaya bindik. Çamurlu taşra yollarında yaptığımız kısa bir yolculuk bizi, Hindistan'ın siyasi azizinin *aşramı* olan "Maganvadi"ye getirdi.

Bay Desai bizi hemen yazı odasına götürdü; orada, Mahatma Gandhi, bağdaş kurmuş oturuyordu. Bir elinde kalem, diğerinde bir kağıt parçası, yüzündeyse, engin ve sevgi dolu bir gülümseme!

"Hoş geldiniz!" diye yazdı Hint dilinde; günlerden Pazartesi'ydi ve Mahatma'nın haftalık sessizlik günüydü.

Her ne kadar ilk defa karşılaşıyor idiysek de, birbirimize sevgi dolu tesirler yaydık. Mahatma Gandhi, 1925 yılında Rançi okuluna bir ziyarette bulunarak şeref vermiş ve okulun konuklar defterine şirin bir övgü yazmıştı.

Ufak tefek olan 45 kilo civarındaki aziz, fiziksel, zihinsel ve ruhsal sağlık saçıyordu. Yumuşak, kahve rengi gözleri, zekâ, içtenlik ve ince farkları görebilme yeteneğiyle parıldıyordu; bu devlet adamı, kendine hakim olmuş, üstün zekâsını kullanmış ve binlerce hukuki, toplumsal ve siyasi savaştan zaferle çıkmıştı. Dünyada başka hiçbir lider, kendi halkının kalbinde, Gandhi'nin Hindistan'daki milyonlarca eğitimsiz kişinin kalbinde ulaştığı yere ulaşamamıştır. Onun ünlü lakabı Mahatma ya da "yüce ruh"[371], halkın kendiliğinden ortaya çıkardığı bir övgü sözcüğüdür. Gandhi, sadece onlar için, kıyafetini, daha fazlasına gücü yetmeyen mağdur kitlelerle bir oluşunun simgesi olan, geniş çapta karikatürize edilmiş bir peştemalla sınırlamıştır.

"Aşram sakinleri tamamen emrinizdedir; lütfen herhangi bir arzunuz olduğunda onları çağırın." Bay Desai, grubumuzu yazma odasından konuk evine doğru geçirirken, Mahatma bana, bu aceleyle yazılmış olan notu, her zamanki nezaketiyle uzattı.

Rehberimiz bizi, meyve bahçeleri ve çiçek tarlaları arasından, kafesli pencereleri olan, kiremit çatılı bir binaya götürdü. Bay Desai'nin dediği-

ne göre, ön avluda bulunan yedi metre genişliğindeki bir kuyu, su deposu olarak kullanılıyordu; onun yakınında, pirinç öğütmek için dönen, çimentodan bir değirmen vardı. Küçük yatak odalarımızın her biri, mümkün olan en az konforu barındırıyordu- halatlardan elle yapılmış bir yatak. Bir köşede musluğuyla iftihar eden badanalanmış bir mutfak, bir diğerindeyse yemek pişirmek için bir ateş çukuru vardı. Kulağımıza sade ve pastoral sesler geliyordu – kargaların ötüşü, serçelerin cıvıltısı, sığır sesleri ve taşları yontmakta kullanılan keskilerin tıkırtısı.

Bay Wright'ın seyahat günlüğünü inceleyen Bay Desai, onu açtı ve bir sayfaya, Mahatma'nın tüm azimli takipçilerinin (*satyagrahi*'er) içtiği *Satyagraha*[372] antlarının bir listesini yazdı:

"Şiddetten Kaçınma; Hakikat; Çalmama; Bekârlık; Mal-mülke Sahip Olmama; Bedeni Çalıştırma; Damak Zevki Kontrolü; Korkusuzluk; Tüm Dinlere Karşı Eşit Saygı; Svadeşi (evde imal edilenleri kullanmak); Dokunulmazlıktan Kurtuluş. Bu on bir hususa, alçakgönüllülük ruhu içinde, ant içilerek uyulmalıdır."

(Ertesi gün bu sayfayı Gandhi'nin kendisi, tarihi de belirterek imzaladı: 27 Ağustos 1935.)

Oraya varışımızdan iki saat sonra, arkadaşlarım ve ben öğle yemeğine çağırıldık. Mahatma, çalışma odasının önündeki avlunun karşı tarafında bulunan *aşram* verandasının kemeri altına oturmuştu. Yaklaşık yirmi beş tane çıplak ayaklı *satyagrahi*, pirinçten kadeh ve tabakların önünde çömelmişlerdi. Topluca koro halinde okunan bir dua; daha sonra geniş pirinç kaplardan sunulan, üzerine *ghee* serpilmiş *çapati*'ler (tamamen buğdaydan yapılmış, mayasız ekmek), *talsari* (haşlanmış ve doğranmış sebzeler) ve limon reçelinden oluşan bir yemek.

Mahatma, biraz *çapati*, haşlanmış pancar, bazı pişmemiş sebzeler ve portakal yedi. Tabağının kenarında, kanın temizlenmesine yarayan, oldukça acı *nim* yapraklarından büyük bir demet duruyordu. Bir kaşıkla, bunların bir bölümünü ayırdı ve benim tabağıma koydu. Annemin beni, bu tadı hoş olmayan bitkiyi yutmaya zorladığı çocukluk günlerimi hatırlayarak, yaprakları suyla alıp, çiğnemeden yuttum. Buna karşın Gandhi'yse, *nim* lapasından lokma lokma alarak, hiçbir hoşnutsuzluk belirtisi sergilemeden yiyordu.

Bu önemsiz olayda, Mahatma'nın istediği zaman zihnini duyularından ayırabilme yeteneğini fark ettim. Birkaç yıl önce, Gandhi'nin üzerinde yapılan ve oldukça geniş yankılar uyandıran bir apandisit ameliyatını hatırladım. Anestetik maddeleri reddeden aziz, yüzünde acının farkında olmayışını açığa vuran sakin gülümsemesiyle, tüm ameliyat boyunca takipçileriyle neşeli bir şekilde sohbet etmiş.

MAHATMA GANDHİ'NİN VARDHA'DAKİ AŞRAMINDA ÖĞLE YEMEĞİ

Yogananda, Gandhi'nin (sağda) biraz önce yazmış olduğu bir notu okumaktadır (Mahatma'nın konuşmama günü olan Pazartesi'ydi). Ertesi gün, 27 Ağustos 1935'te, Gandhiji'nin isteği üzerine Sri Yogananda onu, Kriya Yoga'ya inisiye etmiştir.

Öğleden sonra, Gandhi'nin meşhur müridi, bir İngiliz amiralinin kızı olan Bayan Madeleine Slade'le, yani yeni adıyla Mira Behn'le[373] sohbet etme fırsatı buldum. Akıcı bir Hintçe'yle bana günlük faaliyetlerini anlatırken, güçlü ve sakin yüzü şevkle aydınlanmıştı.

"Köye ait hayatı yeniden canlandırmak için yaptığımız işler, karşılığını veriyor! İçimizden bir grup, her sabah saat beşte, yakındaki köylülere yardım etmeye ve onlara basit sağlık bilgileri öğretmeye gider. Onların helâlarını, damları sazla kaplanmış, çamurdan kulübelerini temizlemeye özellikle itina gösteririz. Köylüler cahildir; örnek göstermekten başka bir yolla eğitilemezler!" Keyifle güldü.

Sahip olduğu gerçek Hıristiyan alçakgönüllülüğü sayesinde, genellikle sadece "dokunulmazlar" tarafından yerine getirilen pislik dolu işleri yapan bu soylu İngiliz kadınına, hayranlıkla baktım.

"Hindistan'a 1925'te geldim," dedi bana. "Bu ülkede kendimi 'evime geri dönmüş' hissediyorum. Artık asla eski yaşantıma ve eski ilgi alanlarıma geri dönmek istemem."

Bir süre Amerika'yı tartıştık. "Hindistan'ı ziyaret eden Amerikalılardan birçoğunun, ruhsal konulara yoğun ilgi gösterdiklerini görmek beni her zaman memnun ediyor ve şaşırtıyor."

Kısa bir süre sonra Mira Behn'in elleri, bir *çarkayı* (çıkrık) çevirmeye başladı.[374] Mahatma'nın çabaları sayesinde çarkalar, kırsal Hindistan'ın her köşesine yayılmış durumdadır.

Gandhi'nin, evde yapılan üretimi teşvik etmek için sağlam ekonomik ve kültürel sebepleri vardır, fakat o, tüm modern gelişmeleri fanatikçe reddetmeyi tavsiye etmez. Makineler, trenler, otomobiller ve telgraf, onun olağanüstü hayatında çok önemli bir rol oynamıştır! Hapiste veya dışarıda, halkına elli sene boyunca hizmet etmek, uygulamadaki ayrıntılarla ve politik dünyadaki acı gerçeklerle her gün güreşmek, olsa olsa onun dengesini, açık zihinliliğini, akıllılığını ve tuhaf insan davranışları karşısındaki mizah dolu yaklaşımını güçlendirmeye yaramıştır.

Üçlümüz, Babasaheb Deşmukh'un konuğu olarak, saat tam altıda yenilen bir akşam yemeğinin keyfini çıkardı. Akşam, dua saati olan yedide tekrar Maganvadi *aşramında*ydık ve otuz *satyagrahi*nin, Gandhi'nin çevresinde yarım daire şeklinde toplanıp oturduğu çatıya çıktık. Eski bir cep saatini kendine bakacak şekilde önüne koymuş olan Mahatma, bir hasır üzerinde çömelmiş oturuyordu. Solmakta olan güneş, hurma ve *banyan* ağaçları üzerinde son bir kez parıldadı; gece ve cırcırböceklerinin cızırtısı başlamıştı. Atmosfer, sükûnet ve huzurun ta kendisiydi; kendimden geçmiştim.

Bay Desai tarafından idare edilen dinî bir terennüm, gruptan gelen karşılıklar; daha sonra *Gita*'dan bir pasajın okunması. Mahatma, bitiriş duasını vermem için bana işaret etti. Düşünce ve istekte böylesine tanrısal bir birlik! Sonsuza kadar hatırlanacak bir anı: Varda'daki çatıda, gecenin ilk yıldızları altında yapılan meditasyon.

Gandhi, dakikası dakikasına saat tam sekizde sessizliğini bozdu. Hayatındaki güç ve çetin işler, onun, zamanını dikkatle paylaştırmasını gerektiriyordu.

"Hoşgeldin, Svamiji!" Mahatma'nın bu defaki sözleri, kağıt kalem aracılığıyla iletilmemişti. Az önce çatıdan inip, kare hasırlar (sandalye yoktu), kitaplarla kaplı alçak bir masa, kağıtlar ve bir kaç tane de sıradan kalem (dolmakalem değil) içeren, oldukça sade döşenmiş yazı odasına girmiştik; bir köşede, kolay tanımlanamayan bir saat tıkırdıyordu. Her tarafa ve her şeye yayılmış bir huzur ve ibadet *aurası*. Gandhi, o büyüleyici, derin ve neredeyse dişsiz gülücüklerinden birini ihsan etti.

"Yıllar önce," diye açıkladı, "gerekli yazışmaları yapacak zamanı kazanabilmek üzere, haftada bir gün sessiz kalma uygulamasına başladım. Fa-

kat şimdi, sessiz geçen bu yirmi dört saat, hayatî önem taşıyan bir ruhsal ihtiyaç haline geldi. Periyodik bir sessizlik kararı, bir işkence değil, bir kutsanıştır."

Ona bütün kalbimle katıldım.[375] Mahatma bana, Amerika ve Avrupa hakkında sorular sordu; Hindistan'ın ve dünyanın şartlarını görüştük.

"Mahadev," dedi Gandhi, odaya girmekte olan Bay Desai'ye, "lütfen yarın akşam Svamiji'nin Halkevi'nde yoga üstüne bir konuşma yapması için gerekli ayarlamaları yapın."

Ben Mahatma'ya iyi geceler dilerken, bana nazikçe, bir şişe *sitronella* yağı uzattı.

"Varda'nın sivrisinekleri, *ahimsa*[376] hakkında hiçbir şey bilmez, Svamiji!" dedi gülerek.

Ertesi sabah, ayıklanmamış buğdaydan yapılmış bir çeşit lapa, melas ve sütle, erkenden kahvaltı ettik. Saat on buçukta, Gandhi ve *satyagrahi*lerle öğle yemeği yemek üzere, *aşram* verandasına çağırıldık. Bugünkü menüde, esmer pirinç, bir gün öncekinden farklı sebzeler ve kakule tohumları vardı.

Öğle vakti, *aşram* arazisinde, ağırbaşlı birkaç ineğin otlak yerinde gezindim. İneklerin korunması, Gandhi'de bir tutkuya dönüşmüştür.

"Benim için inek, insandan aşağı olan dünyanın tamamını, insanın sevgisini kendi türünün ötesine uzatmasını ifade eder," diye açıkladı Mahatma. "İnsana, inek sayesinde, yaşayan her şeyle bir olduğunu idrak etmesi tembih edilmektedir. Eski *rişi*lerin, ilâhlaştırmak için neden ineği seçtikleri benim için açıktır. Hindistan'da inek, en iyi karşılaştırma öğesiydi; o, bereketin kaynağıydı. Sadece süt vermekle kalmadı, tarımı da mümkün kıldı. İnek, bir şefkat şiiridir; insan, bu tatlı hayvanda, şefkat ve merhameti okur. O, milyonlarca insanın ikinci annesidir. İneğin korunması, Tanrı'nın tüm dilsiz yaradılışının korunması demektir. Yaradılışın aşağı düzeninin yakarışı, diğerlerininkinden çok daha şiddetlidir, çünkü sözsüzdür."[377]

İnançlarına sadık bir Hindu'nun her gün yapması gereken bazı ayinler vardır. Bunlardan biri, hayvanlar krallığına yiyecek sunmak olan Bhuta Yajna'dır. Bu tören insanın, yaradılışın - içgüdüsel olarak bedensel kimliğe bağlı kalmış (insana da dert olan bir yanılsama) fakat insana has akıl yetisinin özgürlüğe götürücü niteliğinden mahrum olan—daha az evrimleşmiş biçimlerine karşı zorunluluklarını idrak etmesini simgeler.

Böylece Bhuta Yajna, insanın kendisinden daha zayıf olanlara yardım yönünü kuvvetlendirir, tıpkı insanın da, göze görünmeyen yüksek seviyeli varlıklar tarafından yardım görmesi gibi. İnsanlık da, Doğa'nın, karada, denizde ve gökyüzünde bolca varolan canlandırıcı armağanlarının

zincirine vurulmuştur. Doğa, hayvanlar, insan ve astral melekler arasında mevcut, birbirlerine kendilerini ifade edememe şeklindeki evrimsel engel, günlük sessiz sevgi yajnalarıyla (ayinleriyle) aşılır.

Diğer iki günlük *yajna*, *Pitri* ve *Nri*'dir. *Pitri Yajna*, atalara adaklar sunmadır: İnsanın, bilgelik birikimiyle bugün insanlığı aydınlatan eski nesillere karşı borcunu şükranla anışının bir simgesi. *Nri Yajna*, yabancılara veya fakirlere yiyecek sunmaktır: İnsanın şimdiki sorumluluklarının, çağdaşlarına karşı görevlerinin bir simgesi.

Öğleden sonranın ilk saatlerinde, Gandhi'nin küçük kızlar için kurduğu *aşrama* bir ziyarette bulunarak, dostça bir *Nri Yajna* gerçekleştirdim. Bay Wright, arabayla yaptığımız on dakikalık yolculukta bana eşlik etti. Uzun kollu renkli *sari*leriyle, minicik, gencecik, çiçek gibi yüzler! Açık havada yaptığım, Hint[378] dilindeki kısa bir konuşmadan sonra, gökyüzü çözüldü ve âni bir sağanak başladı. Bay Wright ve ben, gülerek arabaya atladık ve gökten boşalan gümüş tabakalar arasından hızla Magandavi'ye döndük. Böylesi bir tropikal yoğunluk ve çamur!

Konuk evine tekrar girdiğimde, kendinden fedakarlığın her yerde mevcut belirtileri ve tam bir sadelik karşısında yeniden çarpıldım. Gandhi, evlilik hayatının başlarında, mala mülke sahip olmama andı içmişti. Kendisine senede 20,000 dolardan fazla gelir sağlayacak olan hukukî ve kapsamlı bir işi feda eden Mahatma, tüm servetini fakirlere dağıtmıştır.

Sri Yukteswar, özveride bulunma anlayışının genellikle yetersiz kalan kavramlarıyla tatlı tatlı alay ederdi.

"Bir dilenci, servetinden özveride bulunamaz," derdi Usta. "Eğer bir insan, 'İşim başarısız oldu; karım beni terk etti; her şeyimden fedakârlık edip bir manastıra gireceğim,' diye figan ederse, hangi dünyevî özveriden bahsetmiş olur? O insan, servet ve sevgiden değil, servet ve sevgi o insandan özveride bulunmuştur!"

Diğer taraftan Gandhi gibi azizler, sadece elle tutulur maddî fedakârlıkta bulunmakla kalmamışlar, aynı zamanda daha zor olanı yapıp kişisel güdü ve öznel amaçtan da özveride bulunmuş, kendi derin varlıklarını bir bütün olarak insanlık nehri içinde eritmişlerdir.

Mahatma, mal varlığının bir kısmını, harikulâde karısı Kasturbai ve çocuklarının yararına bir kenara ayırmayı ihmal ettiği zaman, eşi ona karşı çıkmamıştır. Gençliklerinin ilk yıllarında evlenmiş olan Gandhi ve karısı, dört oğullarının doğumundan sonra 'cinsel yaşamı terk etme' andı içmişler.[379] Birlikte geçirdikleri hayatlarının yarattığı yoğun dramda, sakin bir kadın kahraman rolünü oynamış olan Kasturbai, kocasını hapiste bile izlemiş, onun üç haftalık oruçlarına iştirak etmiş ve onun sonsuz sorumluluklarından payına düşenleri eksiksiz olarak yerine getirmiştir. Kasturbai,

Gandhi'ye aşağıdaki şu övgüyü sunmuştur:

Hayat boyu arkadaşın ve yardımcı eşin olmak ayrıcalığını bana sağladığın için sana teşekkür ederim. Sana, cinselliğe değil, *brahmaçarya*'ya(kendini kontrol etme) dayanan, dünyanın o en mükemmel evliliği için teşekkür ederim. Sana, Hindistan'daki hayatî işin konusunda beni kendine eşit seçtiğin için teşekkür ederim. Sana, vakitlerini kumar oynayarak, yarışarak, kadın peşinde dolaşarak, içerek ve şarkılar söyleyerek geçiren ve küçük bir çocuğun oyuncaklarından çabucak usanması gibi eşlerinden usanan kocalardan biri olmadığın için teşekkür ederim. Vakitlerini, başkalarının çalışmalarını sömürerek ceplerini doldurmaya adayan kocalardan biri olmadığın için sana ne kadar müteşekkirim!

Tanrı'ya ve ülkene, rüşvetlerden daha üstün bir yer verdiğin, inançlarına dayanan bir cesaretin ve Tanrı'ya karşı tam ve katî bir imanın olduğu için sana ne kadar müteşekkirim! Tanrı'ya ve ülkesine benden önce yer veren bir kocam olduğu için ne kadar müteşekkirim! Yaşam tarzımızda, en büyüğünden en küçüğüne kadar yaptığın değişiklere karşı söylenip isyan ettiğim zaman, gençlik kusurlarıma ve bana karşı gösterdiğin hoşgörü için sana minnettarım.

Genç bir kızken senin ailenin yanında kalmıştım; annen yüce ve iyi bir kadındı; beni eğitti, bana nasıl cesur ve yürekli bir eş olabileceğimi ve kendi oğlu yani benim gelecekteki kocamın sevgi ve saygısını nasıl sürdürebileceğimi öğretti. Seneler geçip de sen Hindistan'ın en sevilen önderi haline geldiğinde, kocası başarı merdivenlerini tırmandığında bir kenara itilme ihtimali olan kadınları üzen ve diğer ülkelerde sık sık rastlanılan korkulardan hiçbirini hissetmedim. Biliyordum ki ölüm bile bizi hâlâ karı koca olarak bulacaktı.

Kasturbai, seneler boyunca, ilahlaştırılan Mahatma'nın milyonlarca insana ulaştırabildiği halk fonlarının haznedarı görevini yürütmüştür. Hindistan'daki evlerde, eşlerinin bir Gandhi toplantısında mücevher takmaları karşısında tedirgin olan kocalara ait birçok gülünç hikâye anlatılır; Mahatma'nın, bir kenara itilmiş halk adına yalvaran sihirli dili, altın bilezikleri ve pırlanta kolyeleri cezbederek, onların zenginlerin kollarından ve boyunlardan çözülüp, toplama sepetine atlamalarını sağlar!

Bir gün halk haznedarı Kasturbai, dört rupilik bir harcamanın hesabını verememiş. Gandhi, usule sadık kalıp bir hesap kontrolü yayınlayarak,

karısının dört rupilik açığını, onun yalvarışlarına aldırmadan gözler önüne sermiş.

Bu hikâyeyi, Amerikalı öğrenci gruplarımın önünde sık sık anlatırdım. Bir akşam, salonda bulunan bir bayan çok kötü bozulmuş, öfkeyle solumaya başlamıştı.

"Mahatma veya değil," diye bağırdı, "eğer o benim kocam olsaydı, halkın önünde bana böylesine gereksiz bir hakarette bulunduğu için bir yumrukta gözünü morartırdım!"

Aramızda bir süre Amerikan ve Hindu kadınları konusunda ince bir nükteyle şakalaştıktan sonra, daha çarpıcı bir açıklama yaptım.

"Bayan Gandhi, Mahatma'yı kocası olarak değil, önemsiz hatalar için bile kendisini disipline etme hakkına sahip gurusu olarak görüyordu," diye belirttim. "Kasturbai'nin halk önünde azarlanışından bir süre sonra, Gandhi, siyasî bir suçtan dolayı hapse mahkûm edilmiş. Sakin bir şekilde karısına veda ederken, Kasturbai ayaklarına kapanmış. 'Usta,' demiş alçakgönüllülükle, 'eğer sana karşı herhangi bir hata işlediysem, lütfen beni affet.'"

Varda'daki o öğleden sonra, önceden kararlaştırıldığı gibi saat üçte, bizzat kendi eşinde, yılmaz bir mürit yaratabilmiş olan (ender rastlanılan bir mucize!) azizin yazı odasına gittim. Gandhi, o unutulmaz gülümsemesiyle, gözlerini kaldırdı.

"Mahatmaji," dedim yastıksız hasırda onun yanına çömelirken, "lütfen bana *ahimsa*yı nasıl tanımladığını anlat."

"Düşünce veya eylemde, herhangi bir canlı türüne zarar vermekten kaçınmak."

"Güzel ideal! Fakat dünya her zaman şunu soracaktır: Bir insan, kendini veya bir çocuğu korumak için bir kobrayı öldüremez mi?"

"Ettiğim yeminlerden iki tanesini ihlâl etmeden bir kobrayı öldüremezdim—korkusuzluk ve öldürmeme yeminleri. Onun yerine içimden, sevgi titreşimleriyle yılanı sakinleştirmeye çalışırdım. Herhalde şartlara uymak üzere prensiplerimden vazgeçemem." İnsanı büyüleyen bir içtenlikle ekledi, "İtiraf etmeliyim ki, karşımda bir kobra olsaydı bu konuşmayı böyle sakince sürdüremezdim!"

Masasının üstünde duran, oldukça yeni yayınlanmış birkaç Batılı beslenme kitabını işaret ettim.

"Evet, beslenme, her şeyde olduğu gibi, *Satyagraha* hareketinde de önemlidir," dedi bir gülücükle. "*Satyagrahi*lerin dürtülerine hakim olmaları gerektiğini savunduğumdan, her zaman, bekâr biri için en uygun olan beslenme şeklini bulmaya çalışıyorum. İnsan, dölleme içgüdüsünü

kontrol etmeden önce, damak zevkini yenmelidir. Bunun çözümü yarı açlık veya dengesiz diyetler değildir. Bir *satyagrahi,* içindeki açgözlülüğün üstesinden geldikten sonra, tüm gerekli vitamin, mineral, kalori ve saireyi içeren, mantıklı bir vejetaryen diyet uygulamalıdır. *Satyagrahi*nin cinsel sıvısı, yeme konusunda içe ve dışa dönük bir bilgelikle kolayca, tüm beden için hayat enerjisine dönüşmektedir."

Mahatma ve ben, etin yerini tutacak en iyi maddeler hakkındaki bilgilerimizi karşılaştırdık. "Avokado harikadır," dedim. "Kaliforniya'daki merkezimin yakınlarında birçok avokado bahçesi var."

Gandhi'nin yüzü ilgiyle parladı. "Acaba burada yetişir mi? Yeni bir yiyecek, *satyagrahi*leri memnun ederdi."

"Size Los Angeles'tan avokado fideleri göndereceğim," dedim ve ekledim, "Yumurta, protein açısından çok zengindir; *satyagrahi*lere yumurta yasak mı?"

"Döllenmemiş yumurtalar yasak değil." Mahatma, bir şey hatırladığını belli ederek güldü. "Senelerce yumurta kullanılmasına karşı çıktım; ben hâlâ yumurta yemem. Bir defasında gelinlerimden biri, yanlış beslenmeden dolayı neredeyse ölüyordu; doktoru, yumurta yemesi gerektiğinde ısrar ediyordu. Ben ona karşı çıktım ve kıza, yumurtanın yerini tutacak başka bir şey vermesinde ısrar ettim.

" 'Gandhiji,' dedi doktor, 'döllenmemiş yumurtalarda sperm yoktur; hiçbir öldürme söz konusu değildir.'

"Bu sözden sonra gelinimin yumurta yemesine mutlulukla izin verdim; kısa süre sonra sağlığına kavuştu."

Gandhi, bir gece önce bana, Lahiri Mahasaya'nın *Kriya Yoga*'sını öğrenmek şeklindeki arzusunu ifade etmişti. Mahatma'nın açık zihinliliği ve araştırma ruhundan etkilenmiştim. Gandhi, tanrısal arayışında, İsa'nın çocukları överken "...göklerdeki krallık işte böyledir," diyerek bahsettiği saf algılayışa örnek teşkil edercesine çocuksudur.

Kararlaştırılmış eğitimi vereceğim saat gelmişti; odaya birkaç *satyagrahi* girdi - Bay Desai, Dr. Pingale ve *Kriya* tekniğini öğrenmek isteyen birkaç kişi daha.

Küçük sınıfımıza önce, fiziksel *Yogoda* egzersizlerini öğrettim. Burada kişi, zihninde, bedeninin yirmi kısımdan oluştuğunu canlandırmaktadır; irade, enerjiyi, sırasıyla bu bölümlerin her birine yönlendirir. Kısa bir süre sonra, önümdeki herkes bir motor gibi titreşiyordu. Gandhi'nin yirmi beden parçası üzerindeki dalgalanma etkisini görmek oldukça kolaydı çünkü onun bedeni hemen her zaman tamamen görüşe açıktı! Gandhi, her ne kadar oldukça zayıfsa da, hoşa gitmeyecek kadar sıska değildir; derisi yumuşak ve kırışıksızdır.[380]

Daha sonra grubu, *Kriya Yoga*'nın varlığı özgür kılan tekniğine inisiye ettim.

Mahatma, tüm dünya dinlerini saygı ile incelemiştir. Gandhi'nin şiddet karşıtı kanaatlerinin üç ana kaynağı, *Jain* metinleri, İncil'deki Yeni Ahit ve Tolstoy'un[381] sosyolojik yazılarıdır. Kendi iman anlayışını şu şekilde ortaya koymuştur:

> İncil, Kur'an ve *Zend-Avesta*'nın,[382] *Veda*'lar gibi tanrısal vahiyle yazıldığına inanıyorum. Guruların düzenine ve geleneğine inanıyorum, fakat bu çağda milyonlarcası Gurusuz devam etmek zorunda, çünkü mükemmel saflığın ve mükemmel öğrenimin bir bileşkesine çok ender rastlanıyor. Fakat insan, kendi dininin hakikatini bilmek yolunda asla ümitsizliğe kapılmamalıdır çünkü Hinduizm'in temelleri, diğer tüm dinlerde de olduğu gibi, değişmezdir ve kolayca anlaşılır niteliktedir.
>
> Her Hindu gibi, Tanrı'ya ve O'nun birliğine, yeniden doğuşa ve kurtuluşa inanıyorum. . . Hinduizm'e karşı hissettiklerimi, karıma karşı hissettiklerimden daha fazlasıyla anlatamam. O beni, dünyadaki başka hiçbir kadının yapamayacağı kadar etkilemektedir . Hiçbir hatası olmadığından değil; cüret edip söyleyebilirim ki, benim gördüklerimden çok daha fazla hatası var. Fakat ortada olan, erimez bir bağ duygusudur. Bütün hataları ve sınırlamalarına rağmen Hinduizm'e karşı da böyle hissetmekteyim. Hiçbir şey beni *Gita*'nın veya Tulsidas'ın *Ramayana*'sının müziği kadar memnun edemez. Son nefesimi aldığımı zannettiğim zaman, tesellim *Gita* olmuştu.
>
> Hinduizm, dışlayıcı bir din değildir. Onda, dünyanın tüm peygamberlerine ibadet edecek yer vardır.[383] Kelimenin sıradan anlamını kullanacak olursak, bir misyoner dini değildir. Kuşkusuz birçok kabileyi kendi cemaatine katmıştır fakat bu katılma evrimsel ve fark edilemez niteliktedir. Hinduizm, her insana, kendi inancı veya *dharması*[384] doğrultusunda Tanrı'ya ibadet etmesini söyler ve böylece tüm dinlerle barış içinde yaşar.

İsa hakkında Gandhi, şöyle yazmıştır: "Eminim ki eğer o şimdi, burada insanlar arasında yaşasaydı, belki onun ismini bile asla duymamış olan birçok insanın hayatını kutsardı ... aynen yazılmış olduğu gibi: 'Beni, 'Rab! Rab!' diye çağıran herkes değil. . . ancak göklerde olan Babamın isteğini yerine getirenler....' İsa, insanlığa[385] kendi hayatıyla verdiği derste, hepimizin arzu etmesi gereken görkemli amacı ve tek gerçeği

göstermiştir. Onun sadece Hıristiyanlığa değil, tüm dünyaya, tüm ülkelere ve ırklara ait olduğuna inanıyorum."

Varda'daki son gecemde, Bay Desai'nin Halkevi'nde tertiplediği toplantıda konuştum. Yoga hakkındaki konuşmayı dinlemek için toplanmış yaklaşık 400 kişinin bulunduğu oda, pencerelerin eşiklerine kadar doluydu. Önce Hint, sonra da İngiliz dilinde konuştum. Grubumuz *aşrama* zamanında dönüp, derin bir huzur içinde gerekli yazışmaları yapmakta olan Mahatma'yı, iyi geceler dilemek için görebildi.

Sabahın beşinde kalktığımda, gece varlığını sürdürmekte ısrar ediyordu. Köy hayatı çoktan harekete geçmişti; önce *aşram* kapılarından geçen bir öküz arabası, sonra başının üstünde tehlikeli bir şekilde dengelediği kocaman yüküyle geçen bir köylü. Kahvaltıdan sonra üçlümüz, hoşçakal pranamları için Gandhi'yi arayıp buldu. Aziz, sabah duası için saat dörtte kalkar.

"Mahatmaji, hoşçakal!" Ayaklarına dokunmak için diz çöktüm. "Hindistan senin gözetiminde güvendedir."

Varda şiirinin üzerinden seneler geçti; toprak, okyanuslar ve gökyüzü, savaş içindeki bir dünyayla karardı. Büyük liderler içinde tek olan Gandhi, silahlarını kuşanmış kuvvetlere, şiddetten kaçınan ve uygulanabilir bir alternatif sunmuştur. Mahatma, keder veren durumları düzeltmek ve haksızlıkları ortadan kaldırmak için, ne kadar etkili olduklarını tekrar tekrar kanıtlamış olduğu şiddet karşıtı yollar kullanmıştır. Kendi doktrinini şu kelimelerle ifade eder:

> Yok edişin ortasında bile, hayatın varoluşunu sürdürdüğünü gördüm. Dolayısıyla, yok edişin daha üstünde bir yasa olmalı. Ancak bu yasanın sürdüğü bir düzende, iyice düzenlenmiş bir toplumun ne olduğu anlaşılabilir ve hayat yaşamaya değer olur.
>
> Eğer yaşamın kanunu buysa, onu günlük varlığımızda ortaya çıkarmalıyız. Nerede savaşlar varsa, nerede bir düşmanla karşılaşırsak, onu sevgiyle yenelim. Bizzat kendi hayatımda, sevginin şaşmaz kanununun, yok edici gücün asla yapamadığı kadar iyi bir yanıt oluşturduğunu gördüm.
>
> Hindistan'da, bu kanunun işleyişinin, mümkün olabilecek en geniş gözle görülür kanıtına sahibiz. Şiddetten kaçınmanın Hindistan'daki 360,000,000 kişiye nüfuz ettiğini iddia etmiyorum, fakat inanılmayacak kadar kısa bir sürede, başka hiçbir doktrinde görülmediği kadar derine nüfuz etmiştir.
>
> Şiddetten kaçınma bilincine erişmek, oldukça gayret isteyen bir eğitim süreci gerektirir. Söz konusu olan, bir askerinki gibi disiplin-

li bir yaşamdır. Mükemmel duruma ancak, zihin, beden ve konuşma tam bir uyum içinde olduğu zaman erişilir. Eğer hakikat ve şiddetten kaçınma yasasını, yaşam yasası haline getirmeye kararlı olursak, her sorun, çözümüne kendi ulaşacaktır.

Dünyadaki siyasî olayların vahşi ve çirkin gidişatı, ruhsal görüş olmazsa insanların mahvolduğu gerçeğini, aksi iddia edilemez şekilde ortaya koymaktadır. Bırakın dini, bilim bile, insanlıkta hafif bir güvensizlik duygusunu ve hatta tüm maddî şeylerin geçici olduğu hissini uyandırmıştır. Gerçekten de insan şimdi Öz'üne ve Kaynak'ına, içindeki Ruh'a değil de, nereye gidebilir?

Tarihi inceleyen biri, insanın sorunlarının kaba kuvvet kullanarak çözülmediğini rahatlıkla söyleyebilir. I. Dünya Savaşı, öylesine ürpertici ve dehşetli bir *karma* çığı üretmiştir ki bu, gittikçe kabararak II. Dünya Savaşı'na dönüşmüştür. Aksi takdirde III. Dünya Savaşı'na kadar büyüyebilecek olan mevcut kanlı *karma*nın dev çığını, sadece kardeşliğin sıcaklığı eritebilir. Yirminci yüzyılın korkunç üçlüsü! Anlaşmazlıkları düzeltirken, insan aklının yerine orman mantığını kullanmak, dünyayı bir ormana çevirecektir. Hayatta kardeş olmayı beceremeyenler, şiddetli ölümde kardeş olurlar. Tanrı, insanın, atomik enerjilerin açığa çıkarılmasını keşfetmesine sevgiyle izin verdiğinde, bunu, böylesine bir rezaletle sonuçlanması için *yap*madı!

Savaş ve suç asla kazançlı çıkmaz. Patlayan hiçliklerin dumanlarıyla uçup giden milyarlarca dolar, hastalıktan büyük ölçüde, yoksulluktan ise tamamen kurtulmuş yepyeni bir dünya yaratmaya yeterdi. Bir korku, kaos, açlık, salgın hastalık, bir iskelet dansı dünyası değil, tek ve engin bir huzur, saadet ve genişleyen bir bilgi ülkesi.

Gandhi'nin şiddetten kaçınan sesi, insanın en yüksek vicdanına hitap eder. Artık uluslar ölümle değil, yaşamla dost olsunlar; yıkmakla değil, yapmakla; nefretle değil, sevginin yaratıcı mucizeleriyle dost olsunlar.

"İnsan, her türlü haksızlık karşısında bağışlayıcı olmalıdır," der *Mahabharata*. "Canlı türlerinin devam etmesinin, insanın bağışlayıcı oluşuna dayandığı söylenmiştir. Bağışlayıcılık, kutsallıktır; evren, bağışlayıcılık sayesinde ayakta durur. Bağışlayıcılık, tarif edilemez olanın görkemidir; affetmek fedâkarlıktır; affetmek zihnin sakinleştirilmesidir. Bağışlayıcılık ve yumuşaklık, kendine sahip olabilen bir insanın nitelikleridir; sonsuz erdemi ifade eder."

Şiddetten kaçınma, affetme ve sevgi yasasının doğal sonucudur. "Eğer erdemli bir savaşta, bir yaşamın yitirilmesi gerekli olursa," der Gandhi, "insan, İsa gibi, başkalarının değil kendi kanını akıtmaya hazırlanmalıdır.

Er ya da geç, dünyada daha az kanın dökületeği vakit gelecektir."

Nefrete sevgiyle, şiddete, şiddetten kaçınmayla karşı koyan, silah taşımaktansa, kendilerinin merhametsizce katledilmelerine izin veren Hintli *satyagrahi*'er hakkında bir gün destanlar yazılacak. Tarihte bazı olaylar öyle sonuçlar vermişlerdir ki düşmanlar, başkalarının hayatına kendilerinkinden daha fazla değer veren insanları görünce özlerine kadar sarsılıp, silahlarını bir tarafa fırlatarak utanç içinde kaçmışlardır.

"Ülkemin özgürlüğünü kanlı yollarla aramaktansa," der Gandhi, "asırlarca sürse bile, beklerim." İncil bizi uyarır: "Kılıç çekenlerin hepsi kılıçla ölecek."[386] Mahatma şöyle yazmıştır:

> Ben kendime milliyetçi diyorum; fakat benim milliyetçiliğim, evren kadar geniştir. Dünyanın tüm milletlerini kendi alanına dahil eder.[387] Benim milliyetçiliğim, tüm dünyanın refahını içerir. Hindistanımın, diğer ulusların külleri üstünde yükselmesini istemiyorum. Hindistan'ın, tek bir insanı istismar etmesini istemiyorum. Hindistan'ın güçlü olmasını ve bu sayede diğer uluslara da kendi gücünü yaymasını istiyorum. Bu durum, Avrupa'daki hiçbir ulus için bugün geçerli değildir; onlar diğerlerini kendi güçlerinden asla yararlandırmamaktadırlar.
>
> Başkan Wilson, on dört güzel maddeyi açıklamıştır fakat sonra şöyle demiştir: "Tüm bunlara rağmen, eğer bizim bu barışa ulaşma gayretimiz boşa çıkarsa, baş vurabileceğimiz silahlanma planlarımız vardır." Ben bu durumu tersine çevirmek istiyor ve şöyle diyorum: "Silahlandırma çalışmalarımız çoktan boşa çıkmıştır. Gelin şimdi yeni bir şeyin arayışı içinde olalım; gelin hakikatin ta kendisi olan sevgi ve Tanrı kuvvetini deneyelim." Bir defa bunu elde edersek, başka hiçbir şey istemeyeceğiz.

Mahatma, binlerce gerçek *satyagrahi*yi (yani bu bölümün ilk kısmında bahsedilen on bir çetin yemini edenleri) eğitmiştir ve onlar da sırası geldiğinde Mahatma'nın mesajını, kendi yaşam tatbikatlarıyla örnekleyerek yaymaktadırlar. Gandhi, Hindistan'daki kitleleri, şiddetten kaçınmanın ruhsal ve dolayısıyla maddî yararlarını anlamaları için sabırla eğiterek; halkını şiddet içermeyen silahlarla donatmıştır (haksızlarla işbirliği yapmamak, silahlara baş vurmaktansa hakaretlere, hapse, hatta gerekirse ölüme dayanma iradesi beslemek gibi). *Satyagrahi*lerin çok sayıda kahramanca şehit vermeleri dünyanın sevgisini toplamış olup, Gandhi böylelikle, şiddetten kaçınmanın uygulamaya yönelik doğasını ve anlaşmazlıkları savaşsız halletmedeki heybetli gücünü, çarpıcı bir biçimde gözler önüne ser-

miştir.

Gandhi, Hindistan için, şiddetten kaçınan yollarla, başka bir ülkenin herhangi bir liderinin kendi ülkesi için kurşun kullanmadan asla elde edemeyeceği kadar çok sayıda politik ayrıcalık kazanmıştır. Tüm yanlışları ve kötülükleri ortadan kaldırmak için kullanılan şiddetten kaçınma yöntemleri, sadece politik alanda değil, Hindistan'ın kırılgan ve karmaşık toplumsal reformları alanında da tam anlamıyla uygulanmıştır. Gandhi ve takipçileri, Hindular ve Müslümanlar arasında süregelen kavgalara da son vermişlerdir; yüz binlerce Müslüman, Mahatma'ya liderleri gözüyle bakmaktadır. Dokunulmazlar, onda, korkusuz ve zafer dolu savunucularını bulmuşlardır. "Eğer tekrar doğacaksam," diye yazmıştır Gandhi, "*parya*ların arasında bir *parya* olarak doğmak isterim; çünkü böylece onlara olan hizmet borcumu daha etkin bir şekilde ödeyebilirim."

Mahatma gerçekten de "yüce bir ruh"tur, fakat ona bu unvanı ihsan etmeyi akıl edenler, okuma yazması olmayan milyonlardır. Soylu peygamber, bizzat kendi ülkesinde onurlandırılmaktadır. Sınıfça aşağı olarak görülen köylü, Gandhi'nin yüksek değişiminin seviyesine çıkabilmektedir. Mahatma, insanın doğası gereği soylu olduğuna tüm kalbiyle inanır. Kaçınılmaz olan başarısızlıklar onu asla hayal kırıklığına uğratmamıştır. "Rakip taraf yirmi kere bile hile yapsa," diye yazar, "*satyagrahi,* yirmi birinci defa ona güvenmeye hazırdır, çünkü insan doğasına karşı tam ve kesin bir güven beslemek, itikadın en temel esasıdır."[388]

"Mahatmaji, sen sıra dışı bir insansın. Tüm dünyanın senin gibi davranmasını beklememelisin." Bir defasında bir eleştirmen böyle bir gözlemde bulunmuş.

"Kendi kendimizi nasıl da yanılttığımız çok ilginçtir: Bedenin geliştirilebileceği, fakat ruhun saklı güçlerini uyandırmanın imkansız olduğu kuruntusunu taşırız," diye cevap vermiş Gandhi. "Ben şunu göstermeye çalışıyorum: Eğer bu güçlerden herhangi birine sahipsem, ben de herhangi bir insan gibi zayıf bir ölümlüyüm ve ne geçmişte ne de şimdi benimle ilgili olağanüstü bir husus asla olmamıştır. Ben de, diğer herhangi bir ölümlü kardeş gibi, günah işleme ihtimali olan basit bir bireyim. Bununla beraber, hatalarımı itiraf etmeye ve yönümü yeniden çizmeye yetecek kadar alçakgönüllü olduğumu kabul ediyorum. Tanrı'ya ve onun iyiliğine karşı sarsılmaz bir imanım, hakikat ve sevgiye karşı tükenmez bir tutkum olduğunu biliyorum. Fakat bunlar, her insanın içinde saklı olan şeyler değil midir?" demiş ve eklemiş: "Doğal olaylar dünyasında yeni keşifler ve icatlarda bulunabiliyor olmamız, ruhsal alanda iflas etmemizi mi gerekir? İstisnaları çoğaltıp, onları kural haline getirmek olanaksız mıdır? İnsan daima, önce hayvan gibi davrandıktan sonra mı, eğer olursa, insan olmalıdır?[389]

Amerikalılar, William Penn'in 17. yüzyılda *Pennsylvania'daki kolonisini* kurarken kullandığı şiddet içermeyen başarılı yöntemi, gururla hatırlayacaklardır. "Hiçbir kale, hiçbir asker, hiçbir milis, hatta hiçbir silah," yoktu. Yeni yerleşen göçmenlerle Kızılderililer arasında sürüp giden vahşi sınır savaşları ve katliamlar içerisinde, sadece Pennsylvania'nın Kuveykır'ları bu olaylardan etkilenmediler. "Diğerleri öldürülmüştü; ötekiler katledilmişti; fakat onlar güvencedeydi. Hiçbir Kuveykır kadını tecavüze uğramadı; hiçbir Kuveykır çocuğu öldürülmedi, hiçbir Kuveykır erkeği işkence görmedi." En sonunda, Kuveykırlar eyaletin yönetimini teslim etmeye zorlandıklarında, "savaş çıktı ve bazı Pennsylvanialılar öldürüldü. Bunların sadece üçü Kuveykır'dı; savunma silahları taşıyacak kadar imanlarını yitirmiş üç kişi."

"Büyük Savaş'ta (I. Dünya Savaşı) kuvvete başvurmak, hiçbir tarafı rahatlatmamıştır," demişti Franklin D. Roosevelt. "Zafer de yenilgi de aynı derecede verimsizdi. Dünyanın, bu dersi almış olması gerekir."

"Şiddet silahları çoğaldıkça, insanlığın ıstırabı da artar," diye öğretmiştir Lao-Tzu. "Şiddetin zaferi, bir yas töreninde sona erer."

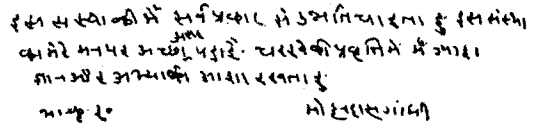
"Benim mücadelem, dünya barışından daha küçük bir şey için değildir," diye ilan etmiştir Gandhi. "Eğer Hindistan hareketi, şiddetten kaçınan bir *satyagrahi* temeli üzerinde başarıya ulaştırılabilirse bu, vatanperverliğe, ve tam bir alçakgönüllülük içinde söylemeye çalışırsam, hayatın ta kendisine yeni bir anlam verecektir."

Batı dünyası, Gandhi'nin programını 'uygulanması mümkün olmayan bir hayal ürünü' olarak bir kenara atmadan önce, *Satyagrahanın*, Galileli Usta tarafından yapılmış bir tanımı üzerinde düşünsün:

" 'Göze göz, dişe diş' denildiğini duydunuz. Ama ben size di-yorum ki, kötüye karşı [kötülükle] direnmeyin. Sağ yanağınıza bir tokat atana, öbür yanağınızı da çevirin."[390]

Gandhi, kozmik zamanlamanın şaşmaz kesinliğiyle, iki Dünya Savaşı'yla harap ve perişan olmuş bir yüzyılda yaşam bulmuştur. Onun hayatının granit duvarında, tanrısal bir el yazısı belirir: Kardeşler arasında daha fazla kan dökülmesine karşı bir uyarı.

MAHATMA GANDHİ'NİN HİNT ALFABESİNDEKİ EL-YAZISI

Mahatma Gandhi, Hindistan, Rançi'deki, yoga eğitimi veren Yogoda Satsanga Brahmaçarya Vidyalaya lisesini ziyaret etmiştir. Konuk defterine yukarıdaki satırları lütfederek yazmıştır:

"Bu kurum zihnimi derin bir biçimde etkiledi. Bu okulun, çıkrık kullanımını teşvik edip daha yaygın hale getireceği şeklindeki üstün umutlara, gönülden katılıyorum."

17 Eylül 1925
(imza) Mohandas Gandhi

MAHATMA GANDHİ ANISINA

"O, gerçek anlamda ulusun babasıydı ve bir deli onu öldürdü. Milyonlar ve milyonlarca insan yas içinde, çünkü ışık söndü... Bu ülkede parlamış olan ışık, sıradan bir ışık değildi. O ışık bu ülkede bin yıl daha parlayacak ve bütün dünya onu görecektir." Hindistan'ın Başbakan'ı Jawaharlal Nehru, Mahatma Gandhi'nin Yeni Delhi'de 30 Ocak 1948'de öldürülmesinden kısa bir süre sonra böyle söyledi.

Beş ay önce Hindistan, huzur ve barış içinde ulusal bağımsızlığına kavuşmuştu. 78 yaşındaki Gandhi'nin görevi tamamlanmıştı; Mahatma, gitme saatinin yakın olduğunu biliyordu. Trajedi gününün sabahında tor-

nuna, "Ava, bana tüm önemli evrakları getir," dedi. "Tümüne bugün cevap vermeliyim. Yarın asla gelmeyebilir." Gandhi, yazılarında da, nihai yazgısıyla ilgili imalarda bulunmuştur.

Ölmekte olan Mahatma, oruçların aşındırdığı zayıf bedenindeki üç kurşunla yavaşça yere yıkılırken, geleneksel Hindu selamıyla ellerini kaldırmış ve sessizce, suikastçısına affını ihsan etmiştir. Gandhi, yaşam sanatındaki başarısını, ölüm anında doruk noktasına çıkarmıştır. Bencillikten uzak hayatındaki tüm fedakârlıklar, bu son sevgi hareketini mümkün kılmıştır.

"Bir ihtimalle," diye yazmıştır Albert Einstein, Mahatma'ya bir övgüsünde, "gelecek nesiller, dünyada böylesi bir varlığın etiyle kemiğiyle dolaştığına zor inanacaklar." Vatikan'dan gelen bir telgraf, şöyle demekteydi: "Suikast burada büyük bir üzüntü yarattı. Gandhi, Hıristiyan erdemlerinin bir öncüsü olarak, yasla anılmaktadır."

Belli bir doğruluğun gerçekleşmesi için dünyaya gelen tüm büyük varlıkların hayatları, sembolik anlamlarla doludur. Gandhi'nin, Hindistan'ın birliği uğrunda dramatik ölümü, onun, her kıtası bölünmelerle yırtılmış olan dünyaya verdiği mesajın altını çizmiştir. Mahatma bu mesajı, şu kehanete benzer sözlerle bildirmiştir:

"Şiddetten kaçınma bir defa insanların içine girmiştir ve yaşayacaktır. Bu, dünya barışının müjdecisidir."

44. Bölüm Notları

371 Gerçek ismi, Mohandas Karamçand Gandhi'dir. Kendisinden asla "Mahatma" olarak bahsetmez.

372 *Satyagraha*'nın Sanskrit dilindeki kelime anlamı "gerçeğe sarılmak"tır. *Satyagraha*, Gandhi'nin önderlik ettiği, ünlü şiddetten kaçınma hareketidir.

373 Mira Behn, kendisine gurusu Mahatma tarafından yazılmış olan ve yine onun tarafından kendisine verilen kişisel disiplin eğitimini ortaya koyan, bir dizi mektup yayınlamıştır (*Gandhi's Letters to a Disciple;* Gandhi'nin Bir Müride Mektupları, New York, Harper & Bros., 1950).

Bayan Slade, daha sonra yayınladığı bir kitapta (The Spirit's Pilgrimage; Ruh'un Hac Ziyareti; New York: Coward-McCann 1960), Gandhi'yi Varda'da ziyaret etmiş olan birçok insandan bahsetmiştir. Kitabında şöyle yazar: "Aradan bunca zaman geçtiği için onların tümünü hatırlayamıyorum, fakat iki tanesi hâlâ zihnimde tazeliğini korumaktadır: Türkiye'nin ünlü kadın yazarı Halide Edip Hanım ve Amerika'daki Self-Realization Fellowship'in kurucusu Svami Yogananda."

374 Bayan Slade bana, bir başka seçkin Batılı kadını, Amerika'nın büyük başkanının büyük kızı Bayan Margaret Woodrow Wilson'ı hatırlattı. Onunla New York'ta tanıştım; Hindistan'a karşı yoğun bir ilgisi vardı. Daha sonra Pondiçeri'ye gitti ve hayatının son beş yılını orada, aydınlanmış usta Sri Aurobindo Ghoş'un ayaklarında, bir öğretiyi mutlulukla izleyerek geçirdi.

375 Amerika'dayken, yıllar boyunca, bana seslenen insanların ve sekreterlerin şaşkın korkularına rağmen, kendimi sessizlik süreçlerine sokmuştum.

376 *Ahimsa*, Zararsızlık; şiddetten kaçınma anlamına gelir ve Gandhi'nin inancının temel taşını oluşturur. O, *ahimsa*ya, temel erdem olarak saygı gösteren Jainler'den oldukça etkilenmişti. Hinduizm'in bir mezhebi olan Jainizm, İ.Ö. altıncı yüzyılda, Buddha'nın bir çağdaşı olan Mahavira tarafından oldukça geniş bir bölgeye yayılmıştı. Mahavira ("yüce kahraman") çağlar ötesine bakıp, kahraman yaradılışlı oğlu Gandhi'yi görmeli!

377 Gandhi, binlerce konuda çok güzel yazılar yazmıştır. Dua hakkında şöyle demiştir: "Dua bize, Tanrı'nın desteği olmadan çaresiz olduğumuzu hatırlatan bir araçtır. Hiçbir çaba, dua olmadan, eğer arkasında Tanrı'nın kutsayışını barındırmıyorsa, en büyük insanî gayretin bile etkisiz kalacağını kesinkes kabullenmeden, tamamlanmış sayılmaz. Dua, boyun eğişe çağrıdır. Kendini arındırmaya, iç arayışta bulunmaya bir çağrıdır."

378 Hindi, Kuzey Hindistan bölgesinin ana dili olup, geniş ölçüde Sanskrit'deki köklere dayanan bir Hint-Avrupa dilidir.

Batı Hindi'sinin ana diyalekti, hem Devanagari (Sanskrit) hem de Arap harfleriyle yazılan Hindustani'dir. Alt diyalekti olan Urdu, Müslüman'lar ve Kuzey Hindistan'daki Hindu'lar tarafından konuşulur.

379 Gandhi, hayatını The Story of My Experiments with Truth (Gerçek'le Deneyimlerimin Öyküsü Ahmedabad: Navajivan Press, 1927-29, 2 cilt.) adlı kitabında derin bir içtenlikle anlatmıştır. Bu otobiyografi, C. F. Andrews tarafından derlenerek, Mahatma Gandhi, His Own Story (Mahatma Gandhi, Kendi Hikâyesi) adıyla özetlenmiştir ve John Haynes Holmes, kitaba bir giriş yazmıştır (New York: Macmillan Co., 1930).

Birçok otobiyografi, ünlü isimler ve renkli olaylarla doludur ve iç inceleme, iç gelişim safhaları açısından adeta sessizdir. İnsan bu tür kitapların her birini bir kenara atar ve adeta şöyle der: "İşte birçok ünlü kişiyle tanışmış, fakat asla kendisiyle tanışamamış bir insan." Gandhi'nin otobiyografisi karşısında bu tepkiyi göstermek imkânsızdır; o, kendi hatalarını ve kaçamaklarını, kişisellikten uzak bir şekilde kendini gerçeğe adayarak ortaya koymaktadır ki bu, hangi çağa ait olursa olsun, tarih eserlerinde pek ender rastlanan bir durumdur.

380 Gandhi, birçok kısa ve uzun oruç tutmuştur. Kusursuz bir sağlığın tadını çıkarmaktadır. *Diet and Diet Reform* (Diyet ve Diyet Reformu); *Nature Cure* (Doğa Tedavisi); ve *Key to Health* (Sağlığın Anahtarı) adlı kitapları, Navajivan Publishing

House, Ahmedabad, Hindistan'dan temin edilebilir.

381 Gandhi'nin sosyolojik görüşlerini dikkatle incelediği diğer üç Batılı yazar, Thoreau, Ruskin ve Mazzini'dir.

382 Zend-Avesta, eski İran'a, İ.Ö. 1000 yılı civarında Zerdüşt tarafından verilmiş kutsal metin.

383 Hinduizm'i dünya dinleri arasında eşsiz kılan unsur, tek bir büyük kurucudan değil, kişisel olmayan Vedik metinlerden doğmuş olmasıdır. Böylece Hinduizm, tüm ülkelerin ve tüm çağların peygamberler cemaatinin ibadet dolu kaynaşımı için bir alan oluşturur. Vedik metinler, insanın sadece ibadet uygulamalarını değil, her faaliyetini tanrısal yasayla uyum içine sokma çabasıyla, her türlü önemli toplumsal geleneği de düzene sokar.

384 *Dharma*: Yasa; yasaya uygunluk veya doğal doğruluk; insanın, herhangi bir zamanda kendini içinde bulduğu şartların doğasında varolan görev anlamında, kapsamlı bir Sanskrit kelime. Kutsal metinlerde *dharma*, "insanın, kendisini düşüşten ve ıstıraptan kurtarmak için uyması gereken doğal ve evrensel yasalar" olarak tanımlanır.

385 Matta 7:21.

386 Matta 26:52. Bu, ister istemez insanların reenkarnasyonunu ima eden sayısız İncil bölümlerinden biridir. Hayatın karmaşıklıklarından birçoğu, ancak karmik adalet yasasının anlaşılmasıyla tam olarak açıklanabilir.

387 "Bir insan şununla övünmesin, ülkesini sevmesiyle;

Onun yerine şununla övünsün, kendi türünü sevmesiyle."

- İran atasözü.

388 "Bunun üzerine Petrus İsa'ya gelip, 'Ya Rab' dedi, 'kardeşim bana karşı kaç kez günah işlerse onu bağışlamalıyım? Yedi kez mi?' İsa ona, 'Yedi kez değil' dedi. 'Yetmiş kere yedi kez derim sana." Matta 18:21-22. Bu taviz vermeyen öğüdü anlayabilmek için derin bir şekilde dua ettim. "Rab," diyerek karşı çıktım, "bu gerçekten mümkün müdür?" Tanrısal Ses sonunda cevap verdiğinde, kişinin kibrini kıran bir ışık selini beraberinde getirdi:

"Ey İnsan, Ben her gün, hepinizi kaç defa affediyorum?"

389 Bir defasında Bay Roger W Babson, büyük elektrik mühendisi olan Charles P. Steinmetz'e şu soruyu yöneltmiş: "Önümüzdeki elli yıl içinde, en büyük gelişmeyi kaydedecek araştırma dalı hangisidir?" "En büyük keşfin, ruhsal doğrultularda olacağını düşünüyorum," diye cevap vermiş Steinmetz. "Burada, tarihin açık bir şekilde insanın gelişimindeki en büyük güç olduğunu öğrettiği bir kuvvet yatmaktadır. Buna rağmen, biz bunca zamandır onunla sadece oynadık ve onu asla, fiziksel kuvvetleri incelediğimiz ciddiyetle incelemedik. Bir gün insanlar, maddi cisimlerin mutluluk getirmediğini, erkekle kadını yaratıcı ve güçlü kılmakta etkisiz olduğunu öğrenecek.. İste o zaman, dünyanın bilginleri laboratuvarlarını, Tanrı'nın, duanın ve şimdiye kadar üstü pek karalanmamış olan ruhsal kuvvetlerin

araştırmasına çevirecekler. O gün geldiğinde dünya, bir nesil içinde, daha önceki dört nesilde görüldüğünden daha fazla ilerleme kaydedecek."

[390] Matta 5:38-39.

45. BÖLÜM

Bengal'in "Neşe Dolu Anne"si

"Efendim, lütfen kısa da olsa Nirmala Devi'yi görmeden Hindistan'dan ayrılmayın. Çok kutsal bir insan, ünü her tarafa yayılmış durumda; ona Ananda Moyi Ma (Neşe Dolu Anne) diyorlar." Yeğenim Amiyo Bose bana samimiyetle bakıyordu.

"Elbette! Bu azizeyi görmeyi çok istiyorum," dedikten sonra devam ettim, "Onun yüksek seviyeli tanrısal idraki hakkında bazı şeyler okudum. Ayrıca seneler önce *East-West*'te de, Ananda Moyi Ma'yla ilgili küçük bir yazı yayınlanmıştı."

"Ben onu gördüm," dedi Amiyo. "Geçenlerde, oturduğum küçük kasabayı, Camşedpur'u ziyaret etti. Ananda Moyi Ma, bir müridin ricası üzerine, ölmekte olan bir adamın evine gitti. Onun yatağının başucunda durdu; eliyle hastanın başının ön tarafına dokunur dokunmaz, adamın can çekişme hırıltıları kesildi. Hastalık bir anda kayboldu; büyük bir şaşkınlık içindeki adam, iyileşmişti."

Birkaç gün sonra, Neşe Dolu Anne'nin, Kalküta'da, Bhovanipur'da bir müridin evinde kaldığını duydum. Bay Wright ve ben hemen, babamın Kalküta'daki evinden ayrılarak yola koyulduk. Ford'umuz Bhovanipur'daki eve yaklaşırken, arkadaşım ve ben, alışkın olmadığımız bir sokak sahnesiyle karşılaştık.

Ananda Moyi Ma, üstü açık bir arabada ayağa kalkmış, yaklaşık yüz müritten oluşmuş bir kalabalığı takdis ediyordu. Gitmek üzere olduğu belliydi. Bay Wright, Ford'u biraz öteye park ederek yanıma geldi; yürüyerek, sessiz topluluğa yaklaştık. Azize, bizim bulunduğumuz yöne baktı; arabasından indi ve bize doğru yürüdü.

"Baba, geldin!" (Bengalce'deki) bu sıcak sözlerle, bir kolunu boynuma doladı ve başını omzuma yasladı. Kendisine biraz önce azizeyi tanımadığımı söylemiş olduğum Bay Wright, bu olağanüstü karşılama gösterisinden son derece hoşlanmıştı. Ayrıca diğer yüz *çelan*ın da şaşkın gözleri, bu sevgi dolu tabloya odaklanmıştı.

Azizenin yüksek bir *samadhi* durumunda olduğunu derhal görmüştüm. Bir kadın şeklindeki dış görünüşünden habersizcesine, kendisinin değişmez bilinç olduğunun bilincindeydi; böylesi bir plandan, başka bir Tanrı âşığını neşeyle karşılamaktaydı. Beni elimden tutup kendi otomobiline götürdü.

"Ananda Moyi Ma, senin yolculuğunu geciktiriyorum!" diyerek karşı

çıktım.

"Baba, asırlar sonra bu hayatta[391] seninle ilk defa karşılaşıyorum!" dedi. "Lütfen şimdi gitme."

Birlikte, arabanın arka koltuğuna oturduk. Kısa bir süre sonra Neşe Dolu Anne, hareketsiz vecit haline girdi. Güzel gözleri semaya döndü ve yarı açık bir şekilde, hem yakın hem uzak olan iç cennete bakarak hareketsizleşti. Müritler, alçak sesle terennüm ediyorlardı: "Yüce Anne'ye zaferler olsun!"

Hindistan'da, Tanrı'yı idrak etmiş birçok insanla birlikte olmuştum, fakat böylesine yüce bir azizeyle daha önce hiç karşılaşmamıştım. Tatlı ve yumuşak yüzü, ona Neşe Dolu Anne ismini kazandıran, o anlatımı olanaksız neşeyle parlıyordu. Örtülü olmayan başının arkasında, uzun siyah lüleler dalgalanıyordu. Sandal ağacı reçinesiyle alnına konmuş kırmızı bir nokta, onda her zaman açık olan ruhsal gözü simgelemekteydi. Küçük yüzü, ufacık el ve ayakları, onun ruhsal enginliğiyle bir çelişki oluşturuyordu!

Ananda Moyi Ma'nın transta kaldığı süre boyunca, yakındaki bir bayan *çelaya* bazı sorular sordum.

"Neşe Dolu Anne, Hindistan'ın oldukça geniş bir bölgesinde yolculuk eder; çeşitli yörelerde, yüzlerce müridi vardır," dedi bana çela. "Onun cesur gayretleri, uzun süredir arzulanan birçok toplumsal reformu beraberinde getirdi. Bir Brahmin olmasına rağmen azize, hiçbir kast ayrımı yapmaz. İçimizden bir grup her zaman onunla birlikte yolculuk edip, rahatlığını sağlamaya çalışır. Ona annelik etmeliyiz; bedenine hiç aldırmıyor. Eğer kimse ona yiyecek vermezse, yemez, yiyecek isteğinde bile bulunmaz. Önüne yemekler konduğunda bile, onlara dokunmaz. Onun bu dünyadan kaybolmasını önlemek için biz müritler onu kendi ellerimizle besleriz. Sık sık, çok seyrek nefes alıp gözlerini hiç kırpmadığı, günlerce sürecek bir tanrısal trans durumuna girer. En önemli müritlerinden biri, seneler önce, evliliklerinden kısa bir süre sonra sessizlik andı içmiş olan kocasıdır."

Çela, uzun saçlara ve ak sakallara sahip, geniş omuzlu ve güzel yapılı bir adamı gösterdi. Ellerini, bir müridinki gibi saygı ifade eden şekilde kavuşturmuş, topluluğun içinde sessizce ayakta duruyordu.

Sonsuz'a yaptığı dalış sayesinde canlanıp kendine gelmiş olan Ananda Moyi Ma, şimdi bilinçlilik halini maddi dünyaya odaklamıştı.

"Baba, lütfen bana nerede kaldığını söyle." Sesi berrak ve âhenkliydi.

"Şimdilik Kalküta'da veya Rançi'de; fakat kısa bir süre sonra Amerika'ya döneceğim."

"Amerika'ya mı?"

"Evet. Samimiyetle söylüyorum, Hintli bir azize, orada, ruhsal arayış içinde olanların ilgisini çekecektir. Gitmek ister misin?"

"Eğer Baba beni götürürse, giderim."

Bu cevap, yakınımızda duran müritlerini biraz korkutmuştu.

"İçimizden yirmi ya da daha fazla kişi, daima Neşe Dolu Anne'yle birlikte yolculuk ederiz," dedi bana bir tanesi katı bir şekilde. "Biz onsuz yaşayamayız. O nereye giderse, biz de oraya gitmeliyiz."

İstemeyerek, çığırından çıkma riski bulunan bu planı terk ettim!

"Lütfen en azından, müritlerinle birlikte Rançi'ye gel," dedim azizeden ayrılmak üzereyken. "Sen tanrısal bir çocuksun; okulumdaki küçüklerden çok hoşlanacaksın."

"Baba beni ne zaman götürürse, severek giderim."

Kısa bir zaman sonra Rançi'deki Vidyalaya, *azizenin kararlaştırılmış* ziyareti için bayram havasına girmişti. Gençler, ne olursa olsun, herhangi bir kutlayış gününü iple çekerlerdi—ders yapılmayan bir gün, saatlerce müzik ve krallara layık bir ziyafet!

"Zafer! Ananda Moyi Ma, ki cai!" Okul kapılarından girmekte olan azize ve takımını, birçok şevkli küçük boğazdan yükselen ve devamlı tekrarlanan bu şarkı karşıladı. Kadife çiçeği yağmurları, zillerin çınlayışı, helezon şekilli kabuktan boruların kuvvetli sesleri ve *mridanga* davulunun vuruşu! Kalbinin içindeki sonsuza dek taşınılabilir cennetle, Neşe Dolu Anne, güneşli Vidyalaya bahçelerine gülümseyerek girdi.

Ben onu ana binaya götürürken, "Burası ne kadar güzel," dedi Ananda Moyi Ma içtenlikle. Çocuksu bir gülümsemeyle yanıma oturdu. İnsanda, onun en yakın arkadaşı olduğu hissini uyandırıyordu yine de çevresinde her zaman, bir uzaklık *aurası* mevcuttu—Her Yerde Var Oluş'un çelişkili tecridiydi bu.

"Lütfen bana hayatından bir şeyler anlat."

"Baba hayatımla ilgili her şeyi biliyor; tekrar etmek niye?" Anlaşılan hissetmiş olmalıydı ki, tek ve kısa bir enkarnasyonun ayrıntılı tarihinin pek önemi yoktu.

Gülerek, isteğimi kibarca tekrarladım.

"Baba, anlatacak az şey var." Bir küçümseme hareketiyle, zarif ellerini iki yana açtı. "Şuurum hiçbir zaman kendini, bu geçici bedenle özdeşleştirmedi. Ben[392] bu dünyaya gelmeden önce Baba, 'aynıydım.' Küçük bir kızken, 'aynıydım.' Büyüyüp kadın oldum; yine de, 'aynıydım.' İçinde doğmuş olduğum aile, bu bedenin evlenmesi için gerekli hazırlıkları yaparken, 'aynıydım.' Ve, Baba, şimdi senin önünde, 'aynıyım.' Bundan sonra da her zaman, her ne kadar yaradılışın dansı, etrafımdaki bu son-

SRİ YOGANANDA, ANANDA MOYİ MA VE ONUN KOCASI BHOLANATH'LA BİRLİKTE KALKÜTA'DA

suzluk mekanında değişiklik gösterse de, 'aynı olacağım.'"

Ananda Moyi Ma, derin bir meditasyon haline daldı. Bedeni, bir heykelinki kadar hareketsizdi; sürekli olarak kendisini çağıran krallığına çekilmişti. Bir çift göle benzeyen koyu gözleri, cansız ve donuk görünüyordu. Azizler, bilinçlerini fiziksel bedenden çektiklerinde, yüzlerinde bu ifadeyle sık sık karşılaşılır; aslında o anda fiziksel beden, ruhsuz bir kil parçasından farklı değildir. Birlikte bir saat kadar, vecit içinde oturduk. Azize, küçük, keyifli bir kahkahayla bu dünyaya döndü.

"Lütfen Ananda Moyi Ma," dedim, "benimle bahçeye gel. Bay Wright bazı fotoğraflar çekecek."

"Elbette, Baba. Senin isteğin, benim isteğimdir." Birçok resme poz verirken, azizenin muhteşem gözleri, asla değişmeyen tanrısal bir ihtişama bürünmüştü.

Ziyafet vakti! Ananda Moyi Ma, battaniyesinin üzerine çömeldi; yanı başında, kendisini besleyecek bir müridi vardı. Azize, bir çocuk gibi, çelanın yiyeceği dudaklarına koymasından sonra, söz dinlermişçesine onu yutuyordu. Neşe Dolu Anne'nin, pilavla şekerleme arasında hiçbir fark gözetmediği açıkça belliydi!

Akşam karanlığı çökerken, ellerini, küçük delikanlıları takdis etmek için kaldırmış olan azize, bir gül yaprağı yağmuru içinde takımıyla birlikte

okuldan ayrıldı. Çocukların yüzleri, azizenin onlarda tam bir doğallıkla uyandırmış olduğu sevgiyle parıldıyordu.

"Tanrı'yı, Efendi'ni bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün aklınla ve bütün gücünle seveceksin," diye bildirmiştir İsa; "ilk buyruk budur."[393]

Ananda Moyi Ma, daha önemsiz her türlü bağlılığı bir kenara bırakarak, tek sadakatini Rabb'e sunmaktadır. Çocuksu azize, insan yaşamındaki tek sorunu—Tanrı'yla birleşmenin sağlanması problemini -, alimlerin kılı kırk yaran ayrımlarıyla değil, imanın kesin mantığıyla çözmüştür.

İnsanlık, bugün milyonlarca meselenin yarattığı sisin arkasında kalmış olan bu tam sadeliği unutmuştur. Monoteistik bir Yaradan sevgisini reddeden uluslar, dışa dönük hayırseverlik faaliyetlerine titiz bir saygı göstererek, sadakatsizliklerini gizlemeye çalışırlar. Aslında bu insancıl hareketler erdemlidir, çünkü kısa bir anlığına, insanın dikkatini kendinden uzaklaştırmaya yarar; fakat onu, hayattaki en önemli sorumluluğundan, İsa'nın bahsettiği şekliyle "ilk buyruk"un sorumluluğundan kurtarmaz. İnsan, Tanrı'yı sevmenin yüceltici zorunluluğunu, kendisine tek Hayırsever'i tarafından özgürce ihsan edilen havayı ilk solumasıyla üzerine alır.[394]

Ananda Moyi Ma'nın Rançi okuluna yaptığı ziyaretten sonra onu bir kez daha görme fırsatını elde ettim. Birkaç ay sonra, yanında bir grupla birlikte, Serampor istasyonunun platformunda durmuş, tren bekliyordu.

"Baba, Himalayalar'a gidiyorum," dedi bana. "Bazı nazik kimseler bizim için Dehra Dun'da bir inziva evi inşa etmişler."

Azize trene binerken, onun gözlerinin, bir kalabalığın ortasında, bir trende, ziyafette veya sessizce otururken asla Tanrı'dan başka bir yöne bakmadığını görüp, hayret ettim.

İçimde hâlâ onun sesini duyarım; ölçülmesi imkânsız bir tatlılığın yankısı:

"Görün, şimdi ve her zaman Ebediyet'le bir olan ben, 'aynıyım.'"

45. Bölüm Notları

391 Ananda Moyi Ma, 1896 yılında, doğu Bengal'in Tripura bölgesindeki Kheora köyünde doğmuştu.

392 Ananda Moyi Ma, kendisinden "Ben" diyerek bahsetmez; onun yerine, "bu beden", "bu küçük kız" veya "senin kızın" gibi alçakgönüllü ve dolambaçlı sözler kullanır. Ayrıca kimseden de, kendi "mürid"i olarak bahsetmez. Kişisellikten uzak

bir bilgelikle, Evrensel Anne'nin yüce sevgisini tüm insanlara eşit şekilde ihsan eder.

393 Markos 12:30

394 Ananda Moyi Ma, şöyle demiştir: "Birçok insan, yeni ve daha güzel bir dünya yaratma dürtüsünü hissediyor. Düşüncelerinizin, bu gibi konuların üstünde durmasına izin vermektense, üzerinde tefekküre dalındığında, mükemmel huzurun umudunu veren o Şey'e konsantre olmalısınız. Tanrı'yı veya Gerçek'i arayan biri olmak, insanın görevidir."

46. BÖLÜM

Hiç Yemek Yemeyen Kadın Yogi

"Efendim, bu sabah bir programımız var mı?" Bay Wright, Ford'u kullanıyordu; gözlerini, soru dolu bir kırpıştırmayla bana bakmaya yetecek kadar bir süre yoldan ayırdı. Çeşitli ziyaretlerde bulunduğumuz onca gün boyunca, sırada Bengal'in keşfedilecek hangi bölgesi olduğunu ender olarak bilebilmişti.

"Allah isterse," diyerek cevapladım imanla, "dünyanın sekizinci harikasını, gıda maddesi 'hava' olan bir azizeyi görmek üzereyiz!"

"Harikaların tekrarı—Therese Neumann'ın ardından." Bay Wright, her zamanki gibi büyük bir arzuyla güldü; hatta arabanın hızını arttırdı. Ne de olsa onun seyahat günlüğü için olağanüstü bir malzeme daha çıkmıştı! Bu günlük de öyle sıradan bir turistin günlüğü değildi hani!

Rançi okulundan az önce ayrılmıştık; güneş doğmadan önce ayaktaydık o sabah. Sekreterim ve benden başka, takımımızda üç Bengalli arkadaş daha vardı. İnsanı canlandırıp neşelendiren havadan, sabahın doğal şarabını içtik. Sürücümüz, otomobili, baş belası korna sesleriyle her an kavgaya uygun bir ortamda, boyunduruğa vurulmuş kambur omuzlu öküzlerin ağır ağır çektiği iki tekerlekli arabaların ve erkenden yola koyulmuş köylülerin arasından, büyük bir uyanıklılıkla kullanıyordu.

"Efendim, oruç tutan azize hakkında bizi biraz daha aydınlatsanız?"

"Adı Giri Bala," diye bilgi verdim arkadaşlarıma. "Onu ilk defa seneler önce, akademisyen olan Sthiti Lal Nundy'den duymuştum. Bu bey, kardeşim Bişnu'ya ders vermek için sık sık Gurpar Yolu'ndaki evimize gelirdi.

" 'Giri Bala'yı iyi tanırım,' demişti bana Sthiti Babu. 'Hiçbir şey yemeden yaşayabilmesini sağlayan özel bir yoga tekniği uygular. İçapur[395] yakınlarındaki Navabganj'da, onun yakın komşusuydum. Bilhassa, onu yakından gözlemeye dikkat ederdim; asla ne bir yiyecek ne de bir içecek aldığına dair bir kanıt bulamadım. Sonunda ilgim öylesine arttı ki, Burvan *Maharaja*'sına[396] çıktım ve bir incelemede bulunmasını rica ettim. Hikâyeye son derece şaşıran *Maharaja*, kadını sarayına davet etti. Kadın, bir deney yapılmasını kabul etti ve iki ay boyunca, Maharaja'nın evinin küçük bir bölümünde kilitli yaşadı. Aynı saraya daha sonra, önce yirmi günlük, sonra bir de on beş günlük iki deney için tekrar kapandı. *Maharaja*'nın kendisi, bana, bu üç acımasız incelemenin, onu, Giri Bala'nın hiçbir şey yemediği konusunda şüpheye yer bırakmayacak şekilde ikna ettiğini söyledi.'

"Sthiti Babu'nun bu hikâyesi, yirmi beş yıldan beri aklımdadır," diye bitirdim. "Amerika'dayken bazen, zaman nehrinin, ben kendisiyle tanışmadan önce yoginiyi[397] yutup yutmayacağını merak ederdim. Şimdi oldukça yaşlı olmalı. Nerede yaşadığını, hatta yaşayıp yaşamadığını bile bilmiyorum. Fakat birkaç saat içinde Purulia'ya varacağız; orada erkek kardeşinin bir evi var."

Saat on buçuk sularında, küçük grubumuz, Purulia'da bir avukat olan, Giri Bala'nın kardeşi Lambodar Dey'le konuşuyordu.

"Evet, ablam yaşıyor. Bazen burada benimle kalır fakat şu an, Biur'daki aile evimizde bulunuyor." Lambodar Babu, Ford'a şüpheyle baktı. "Daha önce herhangi bir otomobilin, Biur kadar içlere sokulmuş olduğunu hiç sanmıyorum Svamiji. Bundan vazgeçip bir öküz arabasının sarsıntılarına razı olsanız iyi olur."

Takımımız, bir ağızdan, "Detroit'in Gururu"nun sadakatinden bahsetti.

"Ford, Amerika'dan geliyor," dedim avukata. "Ona, Bengal'in kalbiyle tanışma fırsatı vermemek, ayıp olur!"

"Ganeş[398] sizinle olsun!" dedi Lambodar Babu, gülerek. Sonra kibarca ekledi, "Eğer oraya ulaşabilirseniz, eminim Giri Bala sizi görmekten memnun olacaktır. Yetmişine yaklaşıyor, fakat hâlâ mükemmel bir sağlığı var."

"Lütfen bana şunu söyleyin efendim: Giri Bala'nın hiçbir şey yemediği kesinlikle doğru mu?" Doğrudan onun gözlerine, zihnin sırlarını açığa vuran pencerelerine baktım.

"Doğru." Bakışları açık ve onurluydu. "Elli yıldan fazla bir zaman boyunca, onun tek bir lokma bile yediğini asla görmedim. Eğer âniden dünyanın sonu gelseydi, ablamı bir şey yerken gördüğüm zaman şaşıracağımdan daha fazla şaşırmazdım!"

Bu iki kozmik olayın olanaksızlığına hep birlikte güldük.

"Giri Bala, yoga uygulamaları için asla ulaşılması imkânsız bir köşe aramamıştır," diye devam etti Lambodar Babu. "Tüm hayatı boyunca, etrafı arkadaşları ve ailesiyle çevrili olarak yaşadı. Artık onların hepsi, onun garip durumuna iyice alışkındırlar. Eğer Giri Bala âniden bir şey yemeye karar verseydi, içlerinde hayrete düşmeyen bir kişi bile olmazdı! Ablam genellikle, normal bir Hindu dulu gibi odasında oturur, fakat Purulia ve Biur'daki küçük çevremizdeki herkes, onun tam anlamıyla 'sıra dışı' bir kadın olduğunu bilir."

Kardeşin samimiyeti açıktı. Küçük takımımız ona sıcak bir biçimde teşekkür etti ve Biur'a doğru yola koyuldu. Pilav ve *luçi* yemek için bir sokak dükkânının önünde durduk; basit Hindu tarzında, parmaklarıyla yi-

yen[399] Bay Wright'ı seyretmek isteyen bir sürü küçük afacan etrafımıza toplandı. Sağlam bir iştahla yenen bu yemek, henüz farkında olmadığımız, fakat birazdan oldukça yorucu bir hal alacak olan o öğleden sonraya karşı kendimizi kuvvetlendirmemizi sağlamıştı.

Şimdi yolumuz, güneşin kavurduğu pirinç tarlaları boyunca doğuya, Bengal'in Burdvan bölgesinin içlerine uzanıyordu. Türlü çeşitli sebzelerin dikili olduğu uçsuz bucaksız bostanların arasından geçen yol boyunca; şemsiye gibi dev dalları olan ağaçlardan, maynaların ve çizgili boyunlu bülbüllerin şarkıları bir pınar gibi akıyordu. Arada bir rastlanan öküz arabasının dingili ve demir pabuçlu tahta tekerleklerinin gıcırdayışı ile, şehir yollarının asilzade asfaltında otomobil lastiklerinin çıkardığı hışırtı, zihinlerimizde keskin bir kontrast yaratıyordu.

"Dick, dur!" Benim bu âni isteğim, Ford'un bizi sarsarak karşı koymasına neden oldu. "Şuradaki aşırı yüklü mango ağacı, var gücüyle bağırıp bizi çağırıyor!"

Beşimiz de çocuklar gibi mango dolu dünyaya daldık; ağaç, çoktan olgunlaşmış meyvalarını seve seve bizlere sundu.

"Mangoların çoğu, tatlarını düştükleri yerde bırakarak, kimse fark etmeden, öylece çürümek için doğarlar," diye açıkladım.

"Amerika'da böyle bir şey yok ha, Svamiji?" diyerek güldü Bengalli talebelerimden biri olan Saileş Mazumdar.

"Hayır," diyerek onun sözlerini doğruladım; kendimize çektiğimiz mango ziyafetinden son derece hoşnuttum. "Batı'dayken bu meyveyi ne kadar özledim! Mangosuz bir Hindu cenneti düşünülemez!"

Bir taş fırlatıp, en üst dalda gururla duran bir güzelliği aşağı indirdim.

"Dick," dedim tropikal güneşle ısınmış, lezzet dolu lokmalar arasında, "bütün fotoğraf makineleri arabada mı?"

"Evet efendim, bagajda."

"Eğer Giri Bala gerçek bir azizeyse, Batı'da onun hakkında yazmak isterim. Böylesine esin kaynağı güçlere sahip bir Hindu yogini, bu mangoların birçoğu gibi fark edilmeksizin yaşayıp ölmemeli."

Yarım saat sonra hâlâ, huzur dolu ormanda geziniyordum.

"Efendim," dedi Bay Wright, "Fotoğraf çekmek için yeterince ışığımız olsun istiyorsak, güneş batmadan Giri Bala'ya erişmeliyiz." Acı bir gülümsemeyle ekledi, "Batılılar oldukça kuşkucudur; onların, hiçbir resim görmeden bir bayana inanmalarını bekleyemeyiz!"

Bu bilgelik kırıntısı tartışmasız doğruydu; insanı baştan çıkaran doğaya sırtımı döndüm ve yeniden arabaya bindim.

"Haklısın, Dick," diyerek iç geçirdim hızla yol alırken. "Mango cennetini, Batılı gerçekçiliğin altarında kurban ediyorum. O fotoğrafları çekmeliyiz!"

Yol giderek daha keyifsiz bir hâl alıyordu: Tekerlek izlerinin oluşturduğu buruşukluklar ve sertleşmiş çamur 'çıban'ları—ihtiyarlığın üzücü hastalıkları gibiydi. Zaman, zaman grubumuz aşağı inip Ford'u arkadan iterek, Bay Wright'ın daha kolay manevra yapmasına yardım ediyordu.

"Lambodar Babu doğru söylemiş," diye onayladı Saileş. "Araba bizi taşımıyor; biz arabayı taşıyoruz!"

Bu otomobilli in-bin sıkıntımız, zaman zaman, her biri garip bir sadelik sahnesi oluşturacak şekilde ortaya çıkan köylerle, kısa bir dinlenceye dönüşüyordu.

"Yolumuz, ormanlık gölgelere sığınmış eski, bozulmamış köylerin arasından, hurma ağacı koruluklarının içinden, dönüp bükülerek ilerliyordu," diye kaydetmiş Bay Wright seyahat günlüğünde, 5 Mayıs 1936 tarihinin altına. "Kapıları, Tanrı'nın isimlerinden biriyle dekore edilmiş, saz ve samandan yapılma kulübe kümecikleri çok büyüleyici; masum oyunlarına dalmış bir sürü küçük ve çıplak çocuk, bu büyük, kara ve öküzsüz arabanın çılgın gibi köylerine yaklaştığını görünce bir an durup, sonra hızla kaçışıyordu. Kadınlar, gölgelerden dışarı pek çıkmazken, yol boyunca uzanan ağaçların altında tembelce vakit geçiren erkekler, soğukkanlı görünüşlerine rağmen merakla bizi izliyorlardı. Bir yerde, tüm köylüler, geniş bir su tankında (ıslak olanları çıkartıp, bedenlerinin etrafına kuru giysiler sararak değiştirdikleri kıyafetleriyle) keyifle yıkanıyorlardı. Pirinçten yapılma dev kavanozlarla evlerine su taşıyan kadınlara rastlıyorduk.

"Bize neşe veren yolumuz, dağ bayır demeden uzuyordu; zıplayıp sarsılıyor, küçük akarsulara batıyor, henüz tamamlanmamış şoselerin etrafındaki dolambaçlı yollardan gidiyor, kurumuş kumlu nehir yataklarında kayıyorduk; sonunda, saat öğleden sonra beş sularında, hedefimize yani Biur'a yaklaşmıştık. Bankura Mıntıkası'nın iç tarafında yer alan bu küçük köy, yoğun bitki örtüsüne sığınarak saklanmıştı ve bize dendiğine göre, yağmur mevsiminde yolcuların buraya erişmesi olanaksızdı; öyle zamanlarda akarsular, öfkeli sellere, yollar da zehir yerine çamur tüküren birer yılana dönüşürmüş.

"Issız bir araziye kurulmuş olan tapınakta dualarını edip ibadetlerini yerine getirdikten sonra eve doğru yola çıkmış olan bir grup insandan bir rehber rica ettiğimizde, bizi Giri Bala'ya götürmek arzusuyla dolu ve üzerlerine çok az şey giymiş olan bir düzine delikanlı, arabanın kenarlarına tırmanıp bizi kuşattı.

"Yol, çamurdan yapılmış bir grup kulübeyi gölgeleyen bir hurma ağa-

cı koruluğuna doğru gidiyordu, fakat biz oraya erişmeden önce bir an için Ford, tehlikeli bir açıyla yan yattı, havalandı ve düştü. Dar patika, ağaçların ve gölcüklerin çevresinden dolanıyor, bayırlara çıkıyor, çukurlara ve derin tekerlek izlerine giriyordu. Araba önce bir çalı yığınının üzerinde asılı kaldı, sonra da bir tepecikte karaya oturdu. Oradan kurtulmak için inip toprağı kazmamız gerekti; yavaşça ve dikkatle yola devam ettik; araba izlerinin tam ortasındaki bir çalılıkta yol aniden bitince, dönüp sarp bir kayalıktan inerek, kuru bir gölcüğe girmek zorunda kaldık. Oradan çıkmak için de biraz kazma, biraz kesme biraz da kürek çalışması yapmamız gerekti. Yol her defasında biraz daha geçilmez gözüküyordu ancak, bu çetin yolculuk devam etmeliydi; çoluk çocuk yüzlerce kişi bizi seyrederken, yardımsever delikanlılar bahçıvan belleri getirip engelleri ortadan kaldırdılar (Ganeş'in kutsayışları!).

"Her defasında, çok eski tekerlek izleri arasından yolumuzu bulup ilerliyorduk; kulübe kapılarından bizi şaşkın gözlerle izleyen kadınlar, yol kenarında ve arkamızda bizi izleyen erkekler, olan biteni büyüterek anlatmak için koşuşup duran çocuklar... Bizim Ford'umuz, belki de bu yollardan geçen ilk otomobildi; burada, 'öküz ve tahta araba birlikteliği'nin gücü, her şeye yetiyor olmalıydı! Ne sansasyon yaratmıştık ama—bir Amerikalı tarafından kullanılan ve horuldayıp duran bir arabayla, o insanların birkaç evden ibaret köy—kalelerine girip, onların kadim gizliliklerini ve kutsallıklarını bozan bir grup!

"Dar bir geçidin yanında durduk; otuz metre kadar ilerde, Giri Bala'nın aile evi duruyordu. Zahmetli bir biçimde sona eren uzun yol uğraşımızdan sonra başarıya ulaşmanın heyecanını hissettik. Tuğla ve sıvadan yapılmış, çevredeki kerpiç kulübelere hükmeden, iki katlı geniş bir binaya yaklaştık; evin tamir gördüğü anlaşılıyordu çünkü çevresinde tropikal bölgelere has, bambudan bir kafesi vardı.

"Heyecan dolu bir sezgi ve bastırılmış bir sevinçle, Tanrı'nın 'açlık duygusu olmayan' dokunuşuyla kutsanmış kapılarından birinin önünde durduk. Genciyle yaşlısıyla, çıplağıyla giyiniğiyle tüm köylüler; uzak durmaya çalışan fakat aynı zamanda meraklı kadınlar, utanmaksızın ayaklarımızın altında dolaşan çocuklar ve adamlar, daha önce rastlanmamış bu gösteriyi şaşkınlıkla izliyorlardı.

"Az sonra, kapının ağzında kısa boylu biri belirdi: Giri Bala! Soluk altın sarısı bir ipek kumaşa sarınmıştı; tipik Hint davranışıyla, *svadeşi* kıyafetinin başını örten kısmının altından bakarak, gösterişsizce ve çekingen bir tavırla bize yaklaştı. Başlığının gölgeleri altında kalan gözleri, için için yanan birer kor gibi parıldıyordu; dünyevî bağlılığın kirinden arınmış, iyilikseverlik ve Kendini-idrak'le dolu olan yüzü karşısında büyülenmiştik.

"Alçakgönüllülükle yaklaştı ve gerek film gerekse fotoğraf makineleri-

mizle[400] birkaç resim çekmemize sessizce razı oldu. Bizim poz ve ışık ayarları yapmak şeklindeki fotoğraf tekniklerimize sabırla ve çekingen bir edayla katlandı. Sonunda, dünyada, elli yıldan fazla süredir yemeden ve içmeden yaşamış olmasıyla bilinen tek kadının, gelecek nesillere kalacak birçok fotoğrafını çekmiştik. (Tabi Therese Neumann da 1923'ten beri oruç tutmaktaydı.) Aşağı bakan gözlerini barındıran yüzü, elleri ve küçük ayakları dışında, gevşekçe dalgalanan elbisesiyle iyice örtünmüş bedeninin hiçbir bölümü görünmeden önümüzde dururken, Giri Bala'nın ifadesi tamamen bir anneninkine benziyordu. Ender rastlanan bir huzur ve masum bir sükûnet taşıyan bir yüz—geniş, çocuksu, titreşen bir dudak, kadınsı bir burun, ince, parıldayan gözler ve özlem dolu bir gülümseyiş."

Bay Wright'ın Giri Bala hakkındaki izlenimini paylaşıyordum; ruhsallık onu, hafifçe parıldayan altın renkli peçesi gibi sarmıştı. Önümde, bir ev hanımının bir keşiş karşısındaki geleneksel selamlama hareketiyle *pranam* sundu. Onun sade cazibesi ve sessiz gülücüğü bizi, tatlı dille söylenmiş sözlerden çok daha iyi karşılamıştı; zor ve tozlu yolculuğumuzu çoktan unutmuştuk.

Ufak tefek azize, verandada bağdaş kurarak oturdu. Her ne kadar yaşlılığın etkisini taşıyor idiyse de, sıska sayılmazdı; zeytin rengindeki cildi, açık ve sağlıklı tonunu korumuştu.

"Anne," dedim Bengal dilinde, "yirmi beş seneyi aşan bir süredir, büyük bir arzuyla bu ziyareti düşledim! Senin kutsal hayatın hakkında bildiklerimi, Sthiti Lal Nundy Babu'dan duydum."

Tasdik edercesine başını salladı. "Evet, Navabganj'daki iyi komşumdan."

"Bu seneler boyunca okyanusları geçtim, fakat bir gün seni görme planımı asla unutmadım. Senin, burada, gözlerden bu denli uzakta oynadığın yüce dram, kendi içindeki tanrısal gıdayı çoktan unutmuş olan dünyanın gözleri önüne serilmelidir."

Azize, ciddi bir ilgiyle gülümseyerek, bir dakikalığına gözlerini yerden kaldırdı.

"Saygıdeğer Baba en iyisini bilir," diye yanıtladı alçakgönüllülükle.

Sözlerime hiç karşı çıkmayışı beni mutlu etmişti; kişi, yogilerin ve yoginilerin reklam düşüncesine nasıl tepki göstereceklerini asla bilemez. Genel bir kural olarak, derin bilinç araştırmalarını sessizlik içinde sürdürmeyi ister ve reklamdan sakınırlar. Arayış içindeki zihinlerin yararlanmaları için, hayatlarını açık bir biçimde onlara göstermenin esas vakti gelince de, içlerine derin bir onay duygusu doğar.

"Anne," diye devam ettim, "öyleyse, sana bir sürü soru sorarak sıkıntı vereceğim için beni bağışla. Lütfen, sadece hoşuna giden soruları yanıt-

GİRİ BALA, YEMEYEN AZİZE

Giri Bala, eterden, güneşten ve havadan aldığı kozmik enerjiyle bedenini yeniden şarj ettiği belirli bir yoga yöntemi kullanmaktadır. Azize, hiç hastalanmadığını söyler.

la; ben senin sessizliğini de anlarım."

Cana yakın bir hareketle ellerini açtı. "Benim gibi önemsiz bir insanın vereceği cevaplar ne kadar tatminkâr olabilir ki? Yine de cevaplamaktan mutluluk duyarım."

"Oh hayır, hiç de önemsiz değilsin!" diye karşı çıktım içtenlikle. "Sen yüce bir ruhsun."

"Ben herkesin âciz kuluyum." Garip bir biçimde ekledi, "yemek pişirmeyi ve insanları beslemeyi severim."

Yemek yemeyen bir azize için tuhaf bir eğlence diye düşündüm!

"Lütfen bana kendi ağzınla söyle Anne: Hiç besin almadan mı yaşıyorsun?"

"Bu doğrudur." Birkaç saniye için sessiz kaldı; bir sonraki cümlesi, bu süre içinde akıldan bir hesap yapmakta olduğunu gösteriyordu. "Bugün altmış sekiz yaşındayım; on iki yaşımdan dört ay sonra başlayarak bugüne kadar—elli beş yılı aşkın bir süredir - hiçbir şey yemedim ve hiçbir sıvı almadım."

"Hiç yeme arzusu duymuyor musun?"

"Eğer yeme hasreti çekseydim, yemek zorunda kalırdım." Günde üç öğün yemek yiyerek kendi çevresinde dönen bir dünya tarafından oldukça iyi bilinen bu gerçeği sade bir şekilde fakat bir kraliçe asaletiyle ifade etmişti!

"Fakat aslında, bir şekilde besleniyorsun!" Ses tonumda bir sitem notası vardı.

"Kuşkusuz!" Demek istediğimi çabucak anlayarak gülümsedi.

"Senin gıdan, havadaki ve güneş ışığındaki daha ince yapılı enerjilerden[401] ve medulla oblongatadan girerek bedenini şarj eden kozmik güçten geliyor."

"Baba biliyor." O ısrarcı olmayan, yatıştırıcı tavrıyla, söylediklerime yine katılmıştı.

"Anne, lütfen bana hayatının ilk yılları hakkında bir şeyler anlat. Senin hayatın, tüm Hindistan'ın ve hatta denizler ötesindeki kardeşlerimizin yoğun ilgisini çekiyor."

Giri Bala, konuşma havasına girip rahatlayarak, alışılmış çekingenliğini bir kenara bıraktı.

"Öyle olsun." Sesi, alçak ve katıydı. "Bu ormanlık bölgede doğdum. Doymak bilmeyen bir iştaha sahip oluşum dışında, pek dikkate değer bir çocukluğum olmadı.

"Yaklaşık dokuz yaşındayken bana söz kesildi.

"Annem beni sık sık uyarırdı: 'Çocuğum, iştahını kontrol etmeye çalış. Kocanın ailesindeki yabancıların arasında yaşama vaktin geldiğinde, eğer günlerini sadece yiyerek geçirirsen, senin hakkında ne düşünürler sonra?'

"Annemin önceden gördüğü felâket, gerçeğe dönüştü. Kocamın, Navabganj'daki çevresine girdiğimde, sadece on iki yaşındaydım. Kayınvalidem, oburluğum yüzünden beni gece gündüz utandırırdı. Ancak onun bu azarlayışları, kılık değiştirmiş birer kutsayıştı; benim, uyumakta olan ruhsal yeteneklerimi uyandırdı. Bir sabah kayınvalidem, benimle acımasızca alay etti:

"'Yakında,' dedim en hassas yerimden incinmişçesine, 'bir daha hayatım boyunca asla yiyeceğe dokunmayacağımı sana kanıtlayacağım.'

"Kayınvalidem alay ederek güldü. 'Demek öyle!' dedi, 'henüz aşırı yemeden yaşayamazken, hiç yemeden nasıl yaşayacaksın?'

"Bu sorunun yanıtı yoktu. Yine de kalbimde çelik gibi bir kararlılık vardı. Gözden uzak bir köşede, Göklerdeki Babam'a seslendim.

"'Rab,' diye dua ettim durmadan, 'lütfen bana, yiyecekle değil Senin ışığınla yaşamayı öğretecek bir guru gönder.'

"Üzerime bir vecit hali çöktü. Neşeyle büyülenmiş bir halde, Ganj'ın Navabganj *ghat*ına doğru yola koyuldum. Yolda, kocamın aile rahibine rastladım.

" 'Saygıdeğer efendim,' dedim güvenle, 'lütfen şefkatinizle bana, yemeden nasıl yaşanabileceğini anlatın.'

"Cevap vermeden bana baktı. Sonunda, yatıştırıcı bir ses tonuyla konuştu. 'Çocuğum,' dedi, 'bu akşam tapınağa gel; senin için özel bir *Vedik* tören düzenleyeceğim.'

"Bu belirsiz sözler, aradığım yanıt değildi; *ghat*a doğru yürümeye devam ettim. Sabah güneşi, suların içine işlemişti; sanki kutsal bir inisiyasyona hazırlanırmış gibi kendimi Ganj'ın sularında arındırdım. Üzerimde ıslak elbisemle nehrin kenarından ayrıldığım sırada, günün göz kamaştırıcı parlaklığında, ustam kendini benim önümde maddeleştirdi!

" 'Sevgili küçüğüm,' dedi sevgi ve şefkat dolu bir sesle, 'Ben, Tanrı tarafından, senin âcil duanı gerçekleştirmek için buraya gönderilmiş olan guruyum. Tanrı, senin duanın olağandışı yapısından son derece etkilendi! Bugünden sonra, astral ışıkla yaşayacaksın; bedensel atomların, her defasında sonsuz akımla şarj olacak.'"

Giri Bala sessizliğe gömüldü. Bay Wright'ın kalemini ve bloknotunu alıp, onun da anlaması için bazı hususları İngilizce'ye çevirdim.

Azize, zor duyulan o yumuşak sesiyle hikâyeyi anlatmaya devam etti. "*Ghat*ta kimse yoktu, fakat gurum, daha sonra yıkanmaya gelen başıboş insanların bizi rahatsız etmemesi için, etrafımıza, koruyucu ışıktan bir *aura* saçtı. Beni, ölümlülerin kaba besin maddelerine bağımlılığından azat eden bir *Kria* tekniğine inisiye etti. Bu teknik, belirli bir *mantra*nın[402] kullanımını ve sıradan bir insanın yapabileceğinden çok daha zor bir nefes egzersizini içerir. Hiçbir ilaç veya sihir söz konusu değildir; *Kria*'nın dışında hiçbir şey yoktur."

Farkına varmadan bana kendi yöntemini öğretmiş olan bir Amerikan gazete habercisinin yaptığı gibi, Giri Bala'ya, dünyanın ilgisini çekeceğini düşündüğüm birçok konuda sorular sordum. Bana, yavaş yavaş, aşağıdaki bilgileri verdi:

"Hiç çocuğum olmadı; seneler önce dul kaldım. Uyku da uyanıklık da benim için aynı olduğundan, çok az uyurum. Gündüz, eve ait görevlerimi yerine getirip, geceleri meditasyon yaparım. Mevsimden mevsime iklimdeki değişikliği hafifçe hissederim. Hiç hastalanmadım veya herhangi bir rahatsızlığım olmadı. Sadece, kazara yaralanırsam hafif bir ağrı hissederim. Hiçbir bedensel salgım yoktur. Kalp atışımı ve soluğumu kontrol edebilirim. Gurumu ve diğer yüce varlıkları görüntüler halinde sık sık görürüm."

"Anne," diye sordum, "niçin başkalarına da yemeden yaşamanın yöntemini öğretmiyorsun?"

Dünyada açlık çeken milyonlarca insan için içimde uyanan umut hızla kırıldı.

"Hayır." Başını salladı. "Gurumdan kesin bir şekilde, sırrı açığa vurmama emrini aldım. Onun dileği, Tanrı'nın yaradılış oyununa karışmak değil. Eğer birçok insana yemeden yaşayabilmesini öğretseydim çiftçiler bana pek teşekkür etmezdi! Lezzetli meyveler faydasızca yerde yatardı. Öyle görünüyor ki ıstırap, açlık ve hastalık, bizi eninde sonunda yaşamın gerçek anlamını aramaya sevk eden *karma*mızın kamçılarıdır."

"Anne," dedim yavaşça, "yemeden yaşamak için sadece senin seçilmiş olmanın gereği nedir?"

"İnsanın, Ruh olduğunu kanıtlamak." Yüzü bilgelikle aydınlandı. "İnsanın, tanrısal ilerleyiş sayesinde, yavaş yavaş, yiyecekle değil de Sonsuz Işıkla yaşamasını öğrenebileceğini kanıtlamak."[403]

Azize derin bir meditasyon haline gömüldü. Bakışı, içe yönelmişti; gözlerinin o tatlı derinliği ifadesizleşti. Belli belirsiz bir iç çekti; bu, nefesin olmadığı vecit transına giriştir. Bir süre için, soruların bulunmadığı krallığa, iç neşenin cennetine çekilmişti.

Tropikal karanlık çökmüştü. Küçük bir gaz lambasının ışığı, gölgelerde çömelmiş sessizce oturan birçok köylünün başının üzerinde titreşiyordu. Ok gibi sağa sola kaçışan ateşböcekleri ve uzaktaki kulübelerin yağ kandilleri, kadife gibi yumuşak gecede parlak ve ürkütücü şekiller örüyordu. Ayrılışın acı veren saati gelmişti; küçük takımımızın önünde, yavaş, uzun ve sıkıcı bir yolculuk vardı.

"Giri Bala," dedim azize gözlerini açarken, "lütfen bana, bir anı olarak, sarilerinin birinden bir parça ver."

Biraz sonra bir Banaras ipeği parçasıyla geri döndü; kumaşı elleriyle uzatırken, aninden kendini yere atıp diz çöktü.

"Anne," dedim saygıyla, "bırak ben senin bizzat kutsanmış ayaklarına dokunayım!"

46. Bölüm Notları

395 Kuzey Bengal'de.

396 Şimdi ölmüş olan Bay Bijay Chand Mahtab Hazretleri. Ailesi, hiç şüphesiz, Maharaja'nın Giri Bala üzerinde yaptığı üç araştırmanın bazı kayıtlarına sahiptir.

397 Kadın yogi.

398 "Engelleri Kaldıran," şans tanrısı.

399 Sri Yukteswar şöyle derdi: "Rab bize, güzel toprağın meyvelerini vermiştir. Yiyeceğimizi görmekten, koklamaktan ve onu tatmaktan hoşlanırız—Hindu, aynı zamanda ona dokunmaktan da hoşlanır!" Eğer yemekte başka kimse yoksa, insan yiyeceği duymaktan da rahatsız olmaz!

400 Bay Wright aynı zamanda, Serampor'daki son Kış Gündönümü Festivali'nde, Sri Yukteswar'ın da hareketli filmini çekmişti.

401 "Cleveland'lı Dr. Geo. W. Crile, 17 Mayıs 1933'te, Memphis'teki bir tıp adamları toplantısında yediğimiz şey radyasyondur; besinimiz, büyük miktarda enerji kuantasıdır," demiş. Onun konuşmasının bir kısmı basında aşağıdaki şekilde yayınlanmıştı:

"Bedenin elektrik devresi olan sinir sistemi için elektriksel akım sağlayan bu tümüyle önemli radyasyon, yiyeceğe, güneşin ışınları tarafından kazandırılmaktadır. Atomlar, der Dr. Crile, güneş sistemleridir. Atomlar, birçok kıvrılmış yay gibi, güneş ışımasıyla dolu olan araçlardır. Bu sayısız atom dolusu enerji paketçikleri, besin olarak bedene alınır. İnsan vücudunun içine giren bu gergin araçlar yani atomlar, bedenin protoplazmasında yüklerini boşaltırlar ve bu ışıma yeni kimyasal enerjiler, yeni elektriksel akımlar sağlar. 'Bedeniniz bu tür atomlardan yapılmıştır,' dedi Dr. Crile, 'Kaslarınız, beyinleriniz, gözler ve kulaklar gibi duyusal organlarınız onlardan oluşmuştur.'"

Bir gün bilim adamları, insanların nasıl doğrudan güneş enerjisiyle yaşayabileceklerini keşfedecekler. "Doğada, 'güneş ışığı kapanı' şeklinde davranma gücüne sahip olmasıyla bilinen tek madde klorofildir ve bunun nasıl olduğu da anlaşılamamaktadır," diye yazar William L. Laurence New York Times'da. "Klorofil, güneş ışığının enerjisini 'yakalar' ve onu bitki içinde depolar. Bu olmadan, hiçbir hayat varolamazdı. Yaşamımızı sürdürmemiz için ihtiyacımız olan enerjiyi, yediğimiz bitkisel gıdalarda, veya bitkileri yiyen hayvanların etinde depolanmış güneş enerjisinden elde ediyoruz. Kömürden veya petrolden elde ettiğimiz enerji, klorofil tarafından milyonlarca yıl önce bitkisel dünyaya 'hapsedilmiş' olan güneş enerjisidir. Klorofilin aracılık etmesiyle, güneş sayesinde yaşıyoruz."

402 *Mantra*: Güçlü, titreşimsel terennüm. Sanskrit dilindeki *mantra* kelimesinin gerçek tam tercümesi "düşünce aleti"dir. Şu anlamdadır: "Yaradılışın bir yönünü temsil eden, ideal ve duyulmayan sesler; bir *mantra*, heceler halinde sese

dönüştürüldüğünde, evrensel bir terminoloji meydana getirir" (*Webster's New International Dictionary, 2. baskı*). Sesin sonsuz güçleri, "Kelime"den veya Kozmik Motor'un yaratıcı sesi olan *Aum*'dan türemiştir.

403 Giri Bala'nın eriştiği 'yememe' durumu, Patanjali'nin *Yoga Sutraları*'nın III:31'inde bahsedilen yogik bir güçtür. Azize, omurgada yer alan süptil enerji merkezlerinin beşincisi olan *visuddha çakra*yı etkileyen belirli bir nefes egzersizi kullanmaktadır. Gırtlağa karşı düşen *visuddha çakra*, fiziksel hücrelerin atomlar arası boşluklarına yayılmış olan beşinci elementi, *akaşı* veya eteri kontrol eder. Bu *çakra*ya ("çark") konsantre olmak, yoginin eterik enerjiyle yaşamasını sağlar.

Therese Neumann, ne kaba yiyecekle yaşar ne de yememek için bilimsel bir yoga tekniği uygular. Bunun açıklaması, kişisel *karma*nın karmaşıklığında gizlidir. Bir Therese Neumann'ın veya bir Giri Bala'nın arkasında, Tanrı'ya adanmış birçok hayat yatmaktadır, fakat dışa dönük ifadelerinde kullandıkları kanallar farklı olmuştur. Yemeden yaşayan Hıristiyan azizleri arasında (aynı zamanda *stigmatist* de olan) Schiedam'lı Aziz Lidwina, Rentli Kutsanmış Elizabeth, Sienalı Azize Katherina, Dominica Lazarri, Foligno'lu Kutsanmış Angela ve de 19. yüzyılda yaşamış olan Louise Lateau sayılabilir. Flüelü Aziz Nicholas (Bruder Klauss, ülkenin bölünmemesi yönündeki büyük çabalarının İsviçre Konfederasyonu'nu kurtardığı, 15. yüzyıl münzevisi) yirmi yıl boyunca yiyecekten uzak durmuş.

47. BÖLÜM

Batı'ya Dönüyorum

"Gerek Hindistan'da, gerekse Amerika'da birçok yoga dersi verdim; fakat itiraf etmeliyim ki, bir Hindu olarak, İngiliz öğrencilerden oluşan bir sınıfa seslendiğim için, alışılmışın dışında bir mutluluk duyuyorum."

Londra'daki sınıfımda bulunanlar takdir edercesine güldüler; bizim yoga huzurumuzu hiçbir politik karışıklık asla rahatsız edemezdi.

Hindistan artık kutlu bir hatıraydı. 1936'nın Eylül ayındayız; on altı ay önce verilmiş bir sözü yerine getirmek üzere Londra'da tekrar konferans vermek için, İngiltere'deyim.

İngiltere de ölümsüz yoga mesajına kulak veren ülkelerden biridir. Grosvenor House'daki geçici meskenimin civarında, gazeteciler ve haber kameramanları arı gibi dolaşıyordu. Dünya İnançlar Cemiyeti'nin İngiliz Ulusal Konsey'i, 29 Eylül'de Whitefield Congragational Kilisesi'nde bir toplantı düzenledi ve ben de orada dinleyicilere, "Birliğe duyulan İman, Uygarlığı Nasıl Kurtarabilir?" konulu bir konuşma yaptım. Caxton Hall'daki saat sekiz konferansları öylesine çok insan çekti ki, iki gece, içeriye giremeyenler, saat dokuz buçuktaki ikinci konuşmam için Windsor House oditoryumunda beklediler. Bunu takip eden haftalardaki yoga derslerine rağbet beklenenin çok üstüne çıkınca, Bay Wright, faaliyetlerin başka bir salona aktarılmasıyla uğraşmak zorunda kaldı.

İngiliz ısrarı, ruhsal ilişkide hayranlık uyandıran bir ifadeye sahiptir. Londra'daki yoga öğrencileri, benim oradan ayrılışımdan sonra, sadakatle bir araya gelip, bir Self-Realization Fellowship merkezi kurarak, acı savaş yılları boyunca her hafta meditasyon toplantıları düzenlediler.

İngiltere'de geçen unutulmaz haftalar; önce Londra'da, sonra da güzel kırlarda gezdiğimiz günler. Bay Wright ve ben, sadık Ford'u, İngiliz tarihinin büyük şair ve kahramanlarının doğum yerlerini veya mezarlarını ziyaret etmek için kullandık.

Küçük takımımız, Ekim sonunda, Bremen gemisiyle, Southampton'dan Amerika'ya doğru yola çıktı. New York limanındaki Özgürlük Anıtı'nın heybetli görüntüsü, boğazlarımızda coşkulu, duygusal düğümlenmelere neden oldu.

Eski topraklar üzerindeki mücadelesinde sert darbeler almış olan Ford'un gücü hâlâ yerindeydi; şimdi de kıtayı baştan başa geçerek, bir Kaliforniya yolculuğunu başarıyla tamamlamıştı. 1936 yılının sonlarına doğru işte! Mount Washington Merkezi.

Her yıl, sene sonu bayramları, Los Angeles merkezinde, 24 Aralıkta (Ruhsal Noel)[404] yapılan sekiz saatlik bir grup meditasyonuyla kutlanır ve ertesi gün bunu, bir ziyafet izler (Toplumsal Noel). Eve dönen üç dünya gezginini karşılamak için uzak şehirlerden gelmiş olan yakın arkadaşlar ve öğrencilerin varlığı, bu seneki şenlikleri daha da değerli kılmıştı.

Noel Günü ziyafeti, bu mutlu olay için yirmi dört bin kilometre öteden getirilmiş lezzetler içeriyordu: Keşmir'den *gucçi* mantarları, *rasagulla* konservesi ve mango özü, *papar* bisküvileri ve dondurmaya tat vermek için, Hindistan'ın *keora* çiçeğinden elde edilmiş bir yağ. Akşam hepimiz, ışıltılar saçan dev bir Noel ağacının etrafında toplandık; yakındaki şöminеden, kokulu selvi ağacı kütüklerinin çatırtıları geliyordu.

Hediye zamanı! Dünyanın uzak köşelerinden gelmiş armağanlar—Filistin, Mısır, Hindistan, İngiltere, Fransa, İtalya. Bay Wright, her bir sınır noktasında, Amerika'daki sevdiklerimize vermek için toplanmış hazineleri başka bir el çalmasın diye, sandıkları nasıl da emek vererek saymıştı! Kutsal Diyar'ın kutsal zeytin ağacından yapılmış süs tabakları, Belçika ve Hollanda'dan narin danteller ve nakışlar, İran halıları, incelikle örülmüş Keşmir şalları, Maysor'dan daima güzel kokan sandal ağacı tepsileri, Merkez Eyaletleri'nden Şiva 'boğanın göz' taşları, çoktan yok olmuş hanedanlıklara ait Hint paraları, mücevherlerle süslenmiş vazo ve kupalar, minyatürler, goblenler, tapınak tütsü ve parfümleri, *svadeşi* basma işi pamuklu kumaşlar, vernikli tahta işlemeler, Maysor'dan fildişi oymalar, İran çarıkları, garip ve eski bir biçimde süslenmiş el yazmaları, kadifeler, brokarlar, Gandhi takkeleri, çömlek işleri, duvar çinileri, pirinç işlemeler, seccadeler—üç kıtanın ganimetleri!

İnsana neşe veren kağıtlara sarılmış paketleri, ağacın altındaki muazzam kümeden alıp birer birer dağıttım.

"Rahibe Gyanamata!" Bu, tatlı bir yüze ve derin idrake sahip, aziz yaradılışlı Amerikalı hanıma, uzun bir kutu verdim; kendisi, ben yokken, Mount Washington Merkezi'nden sorumluydu. İnce paket kağıtları arasından, altın renkli Banaras ipeğinden yapılmış bir *sari* çıkardı.

"Teşekkür ederim efendim; bu *sari*, gözlerimin önüne Hindistan'ın debdebesini getiriyor."

"Bay Dickinson!" Sıradaki pakette, Kalküta'da bir pazardan aldığım hediye vardı. "Bay Dickinson bunu sevecektir," diye düşünmüştüm o zaman. Sevgili bir mürit olan Bay E. E. Dickinson, Mount Washington Merkezi'nin 1925 yılındaki kuruluşundan beri her Noel şenliğine katılmıştı.

Bu on birinci kutlamada, önümde durmuş, dikdörtgen şeklindeki bir paketin kurdelelerini çözüyordu.

"Gümüş kupa!" Yoğun duygularıyla mücadele ederek, hediyeye baka-

kalmıştı: Uzun bir içki kupası. Biraz ötede bir yere oturdu; büyülenmiş gibi görünüyordu. Oynadığım Noel Baba rolüne devam etmeden önce, ona sevgiyle gülümsedim.

Sevinç nidalarıyla dolu olan gece, tüm hediyelerin Asıl Kaynak'ına sunulan bir dua sonrasında grupça söylenen neşeli Noel şarkılarıyla kapandı.

Daha sonra bir gün, Bay Dickinson ve ben sohbet ediyorduk.

"Efendim," dedi Mr. Dickinson, "lütfen size gümüş kupa için şimdi teşekkür etmeme izin verin. Noel gecesinde, söyleyecek hiçbir kelime bulamamıştım."

"*Hediyeyi özellikle senin için seçtim.*"

"Kırk üç yıldır, o gümüş kupayı bekliyordum! Bu, senelerce içimde sakladığım, çok uzun bir hikâye." Bay Dickinson çekingen gözlerle bana baktı. "Başlangıcı biraz dramatik: Uzun yıllar önce bir gün az daha boğuluyordum. Nebraska'nın küçük bir kasabasındayken, büyük ağabeyim oyun olsun diye beni, dört buçuk metre derinliğindeki bir havuza itmişti. O zaman sadece beş yaşındaydım. İkinci kez suya battığım sırada, göz kamaştırıcı ve rengarenk bir ışık belirdi ve tüm boşluğu doldurdu. Ortasında, rahat gözlere ve güven verici bir gülümsemeye sahip bir adamın şekli vardı. Bedenim üçüncü kez batıyordu ki, ağabeyimin arkadaşlarından biri, uzun ince bir söğüt ağacını eğip benim battığım yere kadar daldırdı ve ben de, son bir can havliyle onu yakaladım. Çocuklar beni dışarı çektiler ve başarılı bir şekilde ilk yardım uyguladılar.

"On iki sene sonra, on yedi yaşında bir gençken, annemle birlikte Şikago'yu ziyaret ettik. 1893 yılının Eylül ayıydı; büyük Dünya Dinleri Parlamentosu toplantı halindeydi. Annemle ben bir ana cadde boyunca yürüyorduk ki, birdenbire tekrar o kuvvetli ışığın parladığını gördüm. Biraz ötede, senelerce önce gördüğüm o aynı adam, yavaş yavaş geziniyordu. Büyük bir oditoryuma yaklaştı ve kapıdan girip kayboldu.

"'Anne,' diye bağırdım, 'ben boğulduğum zaman beliren adam işte şuydu!'

"Annem ve ben koşarak binaya girdik; adam bir konferans platformunda oturuyordu. Çok geçmeden, onun Hindistan'dan gelen *Svami* Vivekananda[405] olduğunu öğrendik. İnsanın ruhunu canlandıran konuşmasını bitirdikten sonra, onunla tanışmak için yanına gittim. Sanki eski arkadaşlarmışız gibi, bana sıcakkanlılıkla gülümsüyordu. O kadar gençtim ki, duygularımı nasıl ifade edeceğimi bilemiyordum fakat kalbimde, onun benim hocam olduğunu söylemesini umuyordum. Benim düşüncemi okudu.

"'Hayır oğlum, ben senin gurun değilim.' Vivekananda, insanın içine

işleyen güzel gözleriyle benim gözlerimin tam içine bakıyordu. 'Senin hocan daha sonra gelecek. Sana gümüşten bir kupa verecek.' Kısa bir duraksamadan sonra gülümseyerek ekledi, 'O sana, senin şu anda taşıyabileceğinden çok daha fazla lütuf bahşedecek.'

"Birkaç gün sonra Şikago'dan ayrıldım," diye devam etti Bay Dickinson, "ve yüce Vivekananda'yı bir daha hiç görmedim. Fakat onun söylemiş olduğu her kelime, bilincimin en derin yerine silinmezcesine yazılmıştı. Seneler geçti; hiçbir hoca ortaya çıkmadı. 1925 yılında bir gece, Tanrı'nın bana gurumu göndermesi için derin bir şekilde dua ettim. Birkaç saat sonra, yumuşak melodi dizeleriyle uykumdan uyandım. Flütler ve başka müzik aletleri taşıyan semavi varlıklardan oluşmuş bir bando, benim görüşüme aksetti. Havayı mükemmel bir müzikle doldurduktan sonra, melekler yavaşça kayboldu.

"Ertesi gece, ilk defa olarak, senin burada, Los Angeles'daki konferanslarından birine katıldım ve duamın kabul edilmiş olduğunu anladım."

Sessizlik içinde birbirimize gülümsedik.

"Bugün, senin on bir yıllık bir *Kriya Yoga* müridinim," diye devam etti Bay Dickinson. "Zaman zaman gümüş kupayı merak ettim; neredeyse kendimi, Vivekananda'nın kelimelerinin sadece mecazî anlamda olduğuna inandırmıştım.

"Fakat Noel gecesinde, sen bana ağacın yanında o küçük kutuyu verirken, hayatımda üçüncü defa olarak, o aynı kör edici ışığın parladığını gördüm. Bir dakika sonra gurumun, Vivekananda'nın kırk üç yıl önce görüp bana bildirdiği[406] armağana bakıyordum; gümüş bir kupaya!"

47. Bölüm Notları

[404] 1950 yılından beri, Mount Washington Merkezi'ndeki tam günlük meditasyonlar, 23 Aralıkta yapılmaktadır. Dolayısıyla, dünyanın dört bir yanındaki üyeler de Noel'i, bu özel günde, kendi evlerinde veya SRF merkez veya ibadethanelerinde kutlarlar; kendilerini, meditasyon için merkezde bir araya gelmiş takipçilerle birlikte içten odaklayarak, büyük bir ruhsal yardım ve kutsayış elde ederler. Kendilerini herhangi bir anda, Self Realization Fellowship merkezindeki Dua Konsey'iyle birlikte ayarlayanlar tarafından da, aynı üstün yüceliş duygusu hissedilebilir; Dua Konseyi'nde, kendi özel problemlerinin çözülmesi veya yok edilmesi için yardım talep eden herkese günlük dualar sunulmaktadır.

[406] Bay Dickinson *Svami* Vivekananda'yla 1893 yılının Eylül ayında karşılaşmıştı— Bu, Paramahansa Yogananda'nın doğmuş olduğu seneydi (5 Ocak). Göründüğü

kadarıyla Vivekananda, Yogananda'nın yeniden enkarne olduğunun ve Hindistan'ın felsefesini öğretmek için Amerika'ya gideceğinin farkındaydı.

1965 yılında Bay Dickinson, 89 yaşında hâlâ sağlıklı ve faalken, Self-Realization Fellowship'in Los Angeles'teki merkezinde yapılan bir törenle *Yogaçarya* (yoga hocası) ünvanını aldı.

Sık sık Paramahansaji'yle uzun meditasyonlar yapmış, ve günde üç defa olan *Kriya Yoga* uygulamasını asla aksatmamıştı.

30 Haziran 1967'deki ölümünden iki sene önce Yogaçarya Dickinson, SRF keşişlerine bir konuşma yaptı. Onlara, Paramahansaji'ye bahsetmeyi unuttuğu ilginç bir ayrıntıyı anlattı. Yogaçarya Dickinson şöyle dedi: "*Svami* Vivekananda'yla konuşmak için Şikago'daki konferans platformuna çıktığımda, ben onu selâmlamadan önce, o bana şöyle demişti:

"Genç adam, sen suyun dışında kal!"

48. BÖLÜM

Kaliforniya, Encinitas'ta

"Bir sürprizimiz var efendim! Senin yurt dışında bulunduğun sürede, bu Encinitas inziva evini inşa ettirdik; bu bir 'hoş geldin' hediyesi!" Bay Lynn, Rahibe Gyanamata, Durga Ma ve birkaç mürit, gülümseyerek beni önce bir kemerden sonra da ağaçlıklı ve gölgelik bir yoldan geçirdiler.

Arkasına mavi suları almış büyük beyaz bir gemiye benzeyen bir binanın, adeta yoktan var edilerek ortaya çıktığını gördüm. Önce bir süre konuşamadım. Sonra "Oh!" ve "Ah!"larla, bütün evi gezdim. Birbirinden güzel, geniş ve ferah on altı odayı da gezdikten sonra insanın neşe ve şükran ifade etmek için kullandığı o kısıtlı kelime haznesinin bir kez daha yetersiz kaldığını hissettim.

Tavana kadar yükselen dev pencereleriyle heybetli ana salon, çimen, okyanus ve gökyüzünden oluşan bir altara bakmaktadır: Bu adeta bir zümrüt, opal ve safir senfonisidir. Salonun dev şöminesinin üzerindeki bir rafta, İsa, Babaji, Lahiri Mahasaya ve Sri Yukteswar'ın resimleri vardır; onların, bu huzurlu Batı *aşramına* kutsayışlarını bahşettiklerini hissediyorum.

Salonun tam altında, sarp kayalığın içine inşa edilmiş olan iki meditasyon mağarası, gökyüzü ve denizin sonsuzluklarına karşı durmaktadır. Tüm arazide, güneş banyosu için ayrılmış yerler, sessiz çardaklara giden kaldırım taşından yapılmış yollar, gül bahçeleri, bir okaliptüs koruluğu ve bir meyva bahçesi vardır.

"Azizlerin iyi ve kahraman ruhları buraya gelsinler (der inziva kapılarının birinde asılı olan, Zend-Avesta'daki 'Bir Mesken Duası') ve toprak kadar bol, gökler kadar da yükseklere erişen kutsanmış armağanlarının, şifa veren erdemlerini bahşederek, bizimle el ele yürüsünler!"

Kaliforniya, Encinitas'taki geniş arsa, Ocak 1932'deki inisiyasyonundan beri inançlı bir *Kriya Yogi* olan Bay James J. Lynn'in Self-Realization Fellowship'e bir armağanıdır. Sonu gelmeyen sorumluluklara sahip Amerikalı bir iş adamı olan (petrol dünyasına hâkim grupların başı ve dünyanın en büyük yangın sigortası merkezinin başkanı) Bay Lynn, her gün, uzun ve derin *Kriya Yoga* meditasyonu için vakit bulabilmektedir. Böylece dengeli bir yaşam sürerek *samadhiye* ulaşıp, sarsılmaz huzurun lütfünü elde etmiştir.

Benim Hindistan ve Avrupa'da kaldığım süre boyunca (Haziran 1935'ten Ekim 1936'ya kadar) Bay Lynn[407], Encinitas'taki *aşramın* inşasıyla ilgili herhangi bir haberin bana ulaşmasını engellemek için, benim

Kaliforniya'daki tüm haberleşme noktalarımla beraber sevecen planlar yapmış. Bu durum bende hem şaşkınlık hem de memnuniyet yarattı.

Amerika'daki ilk yıllarımda, Kaliforniya sahilini tarayarak, bir deniz kıyısı *aşramı* için ufak bir yer aramıştım. Uygun bir yer bulduğum her seferinde, işi bozan bir engel çıkmıştı. Şimdi Encinitas'ta güneş içinde yıkanan araziye bakarken, Sri Yukteswar'ın uzun süre önce yaptığı kehanetin gerçekleştiğini gördüm: "Okyanusa bakan bir inziva köşesi."[408]

Birkaç ay sonra, 1937'nin Paskalya'sında, yeni *aşramın* bahçesinde, güneş doğarken Paskalya törenlerinin ilkini yönettim. Birkaç yüz öğrenci, yeni doğmuş İsa'yı ziyarete gelen üç bilge kral gibi, ibadete benzer bir huşu içinde, bu her gün tekrarlanan mucizeye bakıyordu: Doğu göklerinde, güneşin uyanış ayini başlamıştı. Batı'da, ağır başlı övgüsüyle gürleyen Pasifik Okyanusu uzanıyordu; uzakta küçük beyaz bir yelkenli ve bir martının yalnız uçuşu. "İsa, sen dirildin!" Sadece ilkbahar güneşiyle değil, Ruh'un sonsuz şafağında.

Birçok mutlu ay geçti. Encinitas'taki mükemmel güzellik yuvasında, uzun süre önce planlanmış bir işi, Cozmic Chants'i[409] (Kozmik Terennümler) bitirdim. Birçok Hint şarkısına İngilizce sözler yazıp, Batı müzikal notasyonuna aktardım: Şankara'nın şarkısı "Ne Doğum, Ne Ölüm"; Sanskrit dilindeki "Brahmana İlâhi"; Tagor'dan "Tapınağımda Kim Var?" ve birkaç tane de kendi bestem olan şarkı: "Her zaman Senin Olacağım," "Rüyalarımın Ötesindeki Ülkede," "Sana Ruhumun Çağrısını Sunuyorum," "Ruhumun Çağrısını Dinle" ve "Sessizliğin Tapınağında."

Bu şarkı kitabının önsözünde, Batılı kulakların Doğu ezgilerine verdiği tepki üzerine yaşadığım ilk önemli deneyimini anlattım. Olay, halka açık bir konferansta meydana gelmişti; tarih, 18 Nisan 1926; yer, New York'daki Carnegie Hall.

17 Nisan'da, Amerikalı öğrencim Bay Alvin Hunsicker'a şu sırrı vermiştim "Yarın dinleyicilerime, eski bir Hindu şarkısı olan 'Ey Güzel Tanrı'yı söylemelerini teklif edeceğim.'"[410]

Bay Hunsicker, Doğu şarkılarının, Amerikalılar tarafından kolayca anlaşılmadığını ileri sürerek karşı çıktı.

"Müzik evrensel bir dildir," diye cevap verdim. "Amerikalılar, bu yüce şarkıdaki ruhsal arzuyu hissetmekte gecikmeyeceklerdir."

Ertesi gece, "Ey Güzel Tanrı"nın dua niteliğindeki ezgileri bir saatten fazla bir süre, üç bin ağızdan yükseldi. Usanmışlığa son, sevgili New York'lular! Sizin kalpleriniz, sade bir sevinç ve şükran şarkısıyla yücelmiştir. O akşam, Tanrı'nın kutlu ismini sevgiyle terennüm eden kalabalık arasında, tanrısal şifa olayları gerçekleşti.

1941 yılında, Boston'daki Self-Realization Fellowship Merkezi'ne uğ-

radım. Boston merkezinin lideri Dr. M. W. Lewis, beni, sanatkârca döşenmiş bir odada misafir etti. "Efendim," dedi Dr. Lewis gülerek, "Amerika'daki ilk yıllarınızda, bu şehirde, tuvaleti olmayan tek bir odada kalmıştınız. Boston'un, aslında bazı lüks dairelere de sahip olduğunu bilmenizi istedim!"

Kaliforniya'da, faaliyetle dolu birçok mutlu sene geçti. 1937 yılında Encinitas'ta, bir Self-Realization Fellowship Koloni'si[411] kuruldu. Koloni'deki birçok faaliyetin amacı, Self-Realization Fellowship idealleriyle uyum içindeki müritlere çok yönlü eğitimler vermektir. Encinitas ve Los Angeles merkezlerinde sürekli kalanlar için, meyve ve sebzeler yetiştirilir.

"Tanrı, tüm ulusları tek bir insandan türetti."[412] "Dünya kardeşliği" geniş bir kavramdır fakat insan, kendini bir dünya vatandaşı olarak görüp, sevgi ve anlayışını genişletmelidir. Tüm dünyanın "benim Amerikam, benim Hindistanım, benim Filipinlerim, benim Avrupam, benim Afrikam vs." olduğunu gerçekten anlayan biri, faydalı ve mutlu bir yaşamın sunduklarından asla mahrum olmayacaktır.

Her ne kadar Sri Yukteswar'ın bedeni Hindistan'dan başka hiçbir ülkede bulunmamış idiyse de, o bu kardeşlik gerçeğini biliyordu:

"Bu dünya benim ana vatanımdır."

48. Bölüm Notları

407 Paramahansaji'nin ölümünden sonra, Bay Lynn (Rajarsi Janakananda), Self-Realization Fellowship'in ve Hindistan'daki Yogoda Satsanga Derneği'nin başkanı olarak hizmet verdi. Bay Lynn, gurusu hakkında şöyle demişti: "İnsanla karşılaştırıldığında bir azizin varlığı ne kadar tanrısaldır! Hayatımda karşılaştığım bunca şey içinde benim için en değerlisi, Paramahansaji'nin bahşetmiş olduğu kutsayışlardır."

408 Bkz.s.136

409 Self-Realization Fellowship tarafından yayınlanmıştır. Paramahansa Yogananda'nın, *Cosmic Chants*'teki birkaç şarkıyı seslendirdiği kayıtlar yapılmıştır. Bunlar da, Self-Realization Fellowship'ten sağlanabilir.

410 Guru Nanak'ın bu şarkısının sözleri şöyledir:

Ey Güzel Tanrı, Ey Güzel Tanrı!
Ormanda Sen yeşilsin,

Dağlarda Sen yükseksin,
Nehirde Sen çağlarsın,
Okyanusta Sen vakursun.
Hizmet edene Sen, Hizmet'sin,
Sevene Sen, Sevgi'sin,
Kederliye Sen, Şevkat'sin,
Yogiye Sen, Sevinç'sin.
Ey Güzel Tanrı, Ey Güzel Tanrı,
Senin ayaklarında secde ediyorum!

411 Bugün giderek gelişen bir Aşram Merkezi olan bu yerde şu binalar vardır: Asıl ana inziva evi, keşiş ve rahibeler için *aşram*lar, yemekhane, üye ve arkadaşlar için, çekici bir inziva köşesi. Geniş arazinin anayol tarafına bakan bir dizi beyaz sütunun tepesinde, altın renkli metal yaprakları olan nilüfer çiçekleri vardır. Hint sanatında nilüfer çiçeği, beyindeki Kozmik Bilinçlilik merkezinin (*sahasrara*), "bin yapraklı ışıktan nilüfer"in bir simgesidir.

412 Elçilerin işleri 17:26

49. BÖLÜM

1940-1951 Yılları

"Meditasyonun değerini gerçekten öğrendik ve hiçbir şeyin, bizim iç huzurumuzu bozamayacağını biliyoruz. Geçtiğimiz birkaç hafta, toplantılarımız esnasında hava saldırısı uyarıları duyduk ve uzun süreler boyunca bombaların patlama seslerini dinledik fakat öğrencilerimiz hâlâ toplanıyorlar ve bizim güzel hizmetimizin neşesini tamamen yaşayabiliyorlar."

Londra'daki Self-Realization Merkezi'nin lideri tarafından yazılmış olan bu yürekli mesaj, Amerika'nın II. Dünya Savaşı'na girmesinden önceki yıllarda, savaş tarafından tahrip edilen İngiltere ve Avrupa'dan bana gönderilmiş olan birçok mektuptan biriydi.

The Wisdom of the East Series'in (Doğu'nun Bilgeliği Serisi) ünlü editörü Dr. L. Cranmer-Byng bir keresinde 1942 yılında, bana şöyle yazmıştı:

"*East-West*'i[413] okuduğumda, birbirinden ne kadar uzaktaymış gibi olduğumuzu, görünüşe göre iki farklı dünyada yaşadığımızı fark ettim. Los Angeles'ten bana, güzellik, düzen, sükûnet geliyor; bu duygular, Kutsal Kâse'nin kutsayış ve huzuruyla yüklü bir gemi gibi, kuşatılmış bir şehrin limanına giriyor.

"Sanki bir rüyadaymış gibi, sizin palmiye ağacı koruluğunuzu; okyanusa doğru uzantısı, dağları gören manzarasıyla Encinitas'taki tapınağı görüyorum ve hepsinin ötesinde de, ruhsallığa yönelmiş erkek ve kadınlardan oluşan tüm o cemiyet—bir olduğunu kavramış, yaratıcı işlerle meşgul ve tefekkürle tekrar tekrar tazelenen bir topluluk. . . . Sıradan bir askerden tüm Cemiyet'e, şafağı beklerken nöbet kulesinde yazılmış bir selâm."

Hollywood Kaliforniya'da, bir Tüm Dinler Kilisesi, Self-Realization Fellowship işçileri tarafından inşa edildi ve 1942'de açıldı. Bir sene sonra San Diego, Kaliforniya'da başka bir ibadethane daha kuruldu ve ayrıca 1947'de bir tane de Long Beach, Kaliforniya'da.[414]

Dünyanın en güzel arazilerinden biri, Los Angeles'daki Pasifik Palisades bölgesinde bulunan çiçek dolu bir harikalar ülkesi, 1949 yılında Self-Realization Fellowship'e bağışlandı. Bu beş dönümlük arazi, yeşil dağlarla çevrili, doğal bir amfitiyatrodur. Dağların oluşturduğu taç üzerindeki mavi bir mücevher gibi duran geniş doğal göl, bu araziye ismini vermiştir: Göl Mabedi. Bahçe de garip bir Hollanda yel değirmeniyle huzur veren bir ibadethane içerir. Suya gömülmüş bir bahçenin yanında, geniş bir

su çarkı, suyu, sükûnet dolu bir müzikle sıçratmaktadır. Çin'den gelmiş iki mermer heykel, bu görüntüyü süsler—bir Buda, bir de Kwan Yin (Yüce Anne'nin Çin'deki kişiselleştirilişi) heykeli. Geceleri dikkat çekecek şekilde aydınlatılan gerçek boyutlarda bir İsa heykeli, berrak yüzü ve dalgalanan elbisesiyle, bir tepedeki şelalenin üstünde durmaktadır.

Self-Realization Fellowship'in Amerika'daki otuzuncu doğum gününü[415] ifade eden 1950 yılında, Göl Mabedi'nde, bir Mahatma Gandhi Dünya Barışı Anıtı oluşturuldu. Mahatma'nın Hindistan'dan gönderilen küllerinin bir kısmı, bin yaşındaki bir taş lahite konuldu.

1951 yılında Hollywood'da, bir Self-Realization Fellowship "Hindistan Merkezi"[416] kuruldu. Kaliforniya Vali Yardımcısı Bay Goodwin J. Knight ve Hindistan Başkonsolos'u Bay M. R. Ahuja, bu açılış hizmetinde bana eşlik etti-
. Arazide bir de, 250 kişilik oturma yerine sahip bir oditoryum olan, Hindistan Salonu bulunmaktadır.

Farklı SRF merkezlerine yeni katılan birçok insan, yoga konusunun daha fazla aydınlatılmasını sıkça isterler. Bazen şu soruyla karşılaşırım: "Bazı organizasyonlar tarafından söylendiği gibi, yoganın yazılı metinlerden çalışılarak başarılı bir şekilde anlaşılamayacağı, sadece bir öğretmenin rehberliğiyle takip edilmesi gerektiği doğru mudur?"

Atom Çağı'nda yoga, Self-Realization Fellowship Dersleri[417] gibi bir eğitim yöntemiyle de öğretilmelidir. Aksi takdirde, insanı özgürlüğe kavuşturan bilim, çoğu zaman olduğu gibi sadece seçilmiş bir azınlığın ayrıcalığı olarak kalacaktır. Kuşkusuz, her öğrencinin yanında, tanrısal bilgelikte mükemmelliğe ulaşmış bir gurunun bulunması, paha biçilmez bir nimet olurdu; fakat dünya, ne yazık ki, birçok "günahkâr"dan ve sadece az sayıda azizden oluşmuştur. Öyleyse insan topluluklarına, gerçek yogiler tarafından yazılmış öğretici metinleri evlerinde çalışmak dışında hangi yolla yoga yardımı eriştirilebilir?

Bunun tek alternatifi, "sıradan insan"ın cahil kalması ve yoga bilgisinden yoksun bırakılmasıdır. Tanrı'nın yeni çağ için planı, hiç de böyle değildir. Babaji, tüm samimi *Kriya Yogi*leri korumaya ve onlara Amaç'larına doğru giden yollarında rehberlik etmeye söz vermiştir.[418] İnsanlar kendilerini tekrar Yüce Baba'nın oğulları durumuna sokmak için doğru çabayı sarf ederlerse, onları bir huzur ve bolluk dünyasının beklediğini göreceklerdir; böyle bir dünya yaratmak için, sadece birkaç düzine değil, yüz binlerce *Kriya Yogi*ye ihtiyaç vardır.

Batı'da bir Self-Realization Fellowship organizasyonu kurmak, yani "ruhsal bala bir kovan sağlamak", Sri Yukteswar ve Mahavatar Babaji tarafından bana verilmiş bir görevdi. Bu kutsal güvenin gerçekleşmesinde karşıma birçok zorluk çıktı.

"Lütfen doğruyu söyle Paramahansaji, tüm bunlara değdi mi?" Bu kısa ve anlamlı soru, bir akşam, San Diego'daki tapınağın yöneticisi Dr. Lloyd Kennell tarafından sorulmuştu. Onun şöyle demek istediğini düşündüm: "Amerika'da hiç mutlu oldun mu? Yoganın yayılmasını engellemek isteyen, yanlış yola düşmüş insanlar tarafından ortaya atılan yalanlara ne demeli? Ya hayal kırıklıkları, üzüntüler, yönetmesini bilmeyen merkez yöneticileri, öğrenmesini bilmeyen öğrenciler?"

"Rab tarafından denenen bir insan, kutsanmış bir insandır!" diye cevap verdim. "Tanrı, zaman zaman omzuma bazı yükler yüklemeyi unutmamıştır." Sonra, tüm inanç sahibi insanları düşündüm; aklıma, Amerika'nın kalbini aydınlatan sevgi, teslimiyet ve anlayış geldi. Yavaş yavaş artan bir vurguyla devam ettim: "Fakat vereceğim cevap evettir, bin kere evet! Doğu'nun ve Batı'nın, sonsuza kadar sürecek tek bağ olan ruhsal bağla yakınlaştığını görmek, hayal edebileceğimden çok daha fazlasına değdi."

Hindistan'ın, Batı'ya karşı güçlü bir ilgi duyan büyük ustaları, modern koşulları çok iyi anlamışlardır. Onlar çok iyi bilmekte ki, farklı özellikler taşıyan Doğu ve Batı erdemlerine sahip tüm uluslarda daha iyi bir özümseme olmadıkça, dünya işleri gelişemez. Her yarıkürenin, diğerinin sunduğu en değerli olanaklara ihtiyacı vardır.

Dünya gezisi sırasında, yeryüzünde[419] çok fazla ıstırap olduğunu üzüntüyle gördüm: Doğu'da, özellikle maddî alanda, Batı'daysa, özellikle zihinsel ve ruhsal alanda. Tüm uluslar, dengesiz medeniyetlerin acı veren etkilerini hissetmekteler. Hindistan ve daha birçok Doğu ülkesi, Amerika gibi Batılı uluslarda işlerin pratik açıdan kavranılması konusunda onları taklit etmeye çalışarak, bu ulusların maddî verimliliklerinden büyük ölçüde faydalanabilir. Diğer yandan, Batı'daki kitlelerin hayatın ruhsal temeli hakkında daha derin anlayışlara ulaşmaya ve özellikle Hindistan'ın eski çağlardan beri geliştirmekte olduğu, insanın bilinçli olarak Tanrı'yla paylaşım içine girmesi için gerekli bilimsel teknikleri öğrenmeye ihtiyaçları vardır.

Her yanıyla tamamen oturmuş bir uygarlık ideali, gerçek dışı bir ideal değildir. Hindistan, binlerce yıllık bir süre boyunca, hem ruhsal hem de ün salmış maddî bolluklara sahip bir ülkeydi. Son 200 yıldır yaşanan yoksulluk, Hindistan'ın uzun tarihinde, sadece geçici bir karmik süreçtir. "Hint adalarının zenginlikleri"[420] sözü, yüzyıllardır tüm dünyanın kullandığı bir deyim olmuştur. Hem maddî hem de ruhsal bolluk, *rita*'nın, yani kozmik yasa veya doğal doğruluğun, yapısal bir ifadesidir. Ne Tanrı'da, ne de O'nun olaylar tanrıçası olarak var ettiği coşkun Doğa'da, hiçbir cimrilik yoktur.

Hindu kutsal metinleri, insanın, Ruh'un maddei koşullarda ifade kaza-

nışının veya bu koşullara egemen oluşunun sonsuz yollarını, her hayatta daha iyi öğrenmek için bu özel dünyaya çekildiğini öğretir. Doğu ve Batı, bu yüce gerçeği farklı yollardan öğrenmektir ve kendi keşiflerini birbirleriyle seve seve paylaşmaları gerekir. Hiç kuşku yok ki, yeryüzündeki çocuklarının yoksulluk, hastalık ve ruhsal cehaletten arınmış bir dünya uygarlığına ulaşmak için uğraş verdiklerini görmek, Rabb'i memnun eder. Diğer tüm ıstırap şekillerinin kökünde yatan sebep, insanın, (özgür iradesini yanlış yönde kullanması sonucu[421]) tanrısal kaynaklarını unutmasıdır. "Toplum" denen insanbiçimci soyutlanmaya atfedilen hastalıkların sorumluluğu, daha gerçekçi bir yaklaşımla Her Bir İnsan'a yüklenebilir.[422] Ütopya'nın, vatandaşlık erdemi içinde çiçek açmadan önce, insanların kendi göğüslerinde yeşermesi gerekir çünkü içe dönük reformlar, doğal olarak dışa dönük sonuçlar doğurur. Kendi nefsini ıslah etmiş bir insan, binlerce insanın nefsini ıslah edecektir.

Dünyanın zaman tarafından denenmiş kutsal metinleri özde aynıdır ve yukarıya doğru yaptığı yolculukta insana esin kaynağı olur. Hayatımın en mutlu süreçlerinden biri, Yeni Ahit'in bir kısmı üzerinde yaptığım yorumu, Self-Realization Dergisi için dikte etmekle geçti. Geçen yirmi yüzyıl boyunca, birçoğu acı verecek biçimde yanlış anlaşılmış olan sözlerinin gerçek anlamını hissetmem konusunda beni yönlendirmesi için, İsa'ya şevkle yalvardım.

Bir gece, sessizce dua etmeye gömülmüş olduğum bir esnada, Encinitas inziva evindeki oturma odam opal mavisi bir ışıkla doldu. Karşımda, kutsanmış Rab İsa'nın ışıltılı şeklini gördüm. Seyrek bir sakal ve bıyıkla, yaklaşık yirmi beş yaşlarında genç bir adam gibiydi; ortadan ayrılmış uzun siyah saçlarının çevresinde, altın renginde bir parıltı vardı.

Gözleri, sonsuz bir kusursuzluğa sahipti; ben baktıkça, durmadan değişiyorlardı. Gözlerinin bu tanrısal geçişlerle birbirini izleyen her bir ifadesinde, sezgisel olarak, bana aktarılan bilgeliği anladım. Onun o muhteşem bakışlarında, sayısız dünyaları ayakta tutan gücü hissettim. Ağzında bir Kutsal Kâse belirdi; süzülüp benim dudaklarıma değdi, sonra tekrar İsa'ya döndü. Kısa bir süre sonra, bana güzel sözler söyledi; bunlar, öylesine güzel ancak bir o kadar da kişisel sözlerdi ki, onları kalbimde saklıyorum.

1950 ve 1951 yıllarında vaktimin büyük bir çoğunluğunu, Kaliforniya'daki Mojave Çölü yakınlarında, sakin ve tenha bir köşede geçirdim. Orada, *Bhagavad-Gita*'yı İngilizce'ye çevirdim ve yoganın çeşitli yollarını sunan ayrıntılı bir yorum yazdım.[423]

Hindistan'ın bu en yüce kutsal metni, iki defa[424] açıkça, yogik bir teknikten bahsetmiş (*Bhagavad-Gita*'da adı geçen tek teknik ve Babaji'nin sadece *Kriya Yoga* ismini verdiği tekniğin aynısı) ve bu şekilde ahlakî ol-

duğu kadar, pratik de olan bir öğreti sunmuştur. Hayal dünyamızın okyanusunda, bireysel dalga bilinçliliklerini—yani insanın ve diğer tüm maddi nesnelerin şekillerini—yaratan yanılsamanın özgün fırtınası, soluktur. İnsanı, her şeyden ayrı bir varlık olduğu şeklindeki acı veren yanılgısından uyandırmak için, sadece felsefi veya ahlâki bilginin yeterli olmadığını bilen Rab Krişna, yoginin bedenine hakim olabileceği ve istediği zaman onu saf enerjiye çevirebileceği kutsal bilime işaret etmiştir. Bu yogik başarının mümkün olduğu gerçeği, Atom Çağı'nın öncüleri olan modern bilim adamlarının kuramsal kavrayışlarını aşmaz. Tüm maddenin enerjiye indirilebileceği kanıtlanmıştır. Hindu yazıtları yoga bilimini över çünkü bu bilim genel olarak tüm insanlık tarafından kullanılabilir. Kendilerini Rabb'e adamanın üstün güçlerine sahip olan ve Hinduizm'den başka dinlere mensup mistiklerin durumlarında görüldüğü gibi, soluğun gizemi zaman zaman şekilsel yoga teknikleri kullanılmadan da çözülmüştür. Bu tür Hıristiyan, Müslüman ve diğer azizler gerçekten de soluksuz ve hareketsiz trans halinde (*sabikalpa samadhi*)[425] gözlenmişlerdir; bu durumu bilmeyen hiç kimse, Tanrı'yı algılamanın ilk aşamalarına giremez. (Bununla birlikte, bir aziz *nirbikalpaya* veya en yüksek *samadhi*ye ulaştıktan sonra—soluk alsın veya almasın, hareket etsin veya etmesin—geri dönülmez bir şekilde Rab'de yerleşmiştir.)

17. yüzyıl Hıristiyan mistiği Peder Lawrence, bize, ilk Tanrı'yı idrak ediş şeklindeki uyanışının, bir ağaca baktığı esnada gerçekleştiğini anlatır. Hemen her insan bir ağaç görmüştür; ne yazık ki pek azı bu münasebetle ağacın Yaradan'ını görmüştür. Birçok insan, İster Doğu ister Batı'ya ait olsun, tüm dinî yollarda rastlanabilen birkaç *ekanti*, yani "sadık" azizin doğal bir biçimde sahip olduğu önüne geçilmez ibadet güçlerini çağırmakta tamamen aciz kalmaktadır. Yine de sıradan insan[426], tanrısal paylaşım olanağının dışında bırakılmamıştır. Böyle bir insanın, bilincini hatırlaması için, *Kriya Yoga* tekniği, ahlaki kurallara her gün uymak ve samimi bir şekilde "Tanrım, Seni bilmek için can atıyorum!" diye yalvarmaktan fazlasına ihtiyacı yoktur.

Dolayısıyla, yoganın evrensel çağrısı şöyledir: Sıradan insanın duygusal yeteneğinin çok üzerindeki bir kendini adama arzusu yerine, her gün kullanılabilecek bilimsel bir yöntem sayesinde, Tanrı'ya yaklaşılabilir ki bu yöntem de yogadır.

Hindistan'daki birçok büyük *Jain* hocası, tirthakaralar, yani "köprü yapanlar" olarak adlandırılmıştır çünkü bu ustalar, şaşkınlık içindeki insanlığın fırtınalı *samsara* (*karmik* çark, yaşam ve ölümlerin tekrarlanışı) denizinin ötesine geçebilmesi için geçitler ortaya çıkarırlar. *Samsara* (kelime anlamı, olayların akışıyla "birlikte sürüklenmek") insanları en az direnç gösteren yola sapmaya sevk eder. "Dünya ile dost olmak isteyen, kendini

Tanrı'ya düşman eder."[427] İnsan, Tanrı'nın dostu olmak için, kendi *karma*sının veya eylemlerinin, kendisini bu dünyanın *maya* yanılgılarını yüreksizce kabul etmeye zorlayan kötülüklerinin veya şeytanlıklarının üstesinden gelmelidir. *karma*nın demir yasasının bilgisi, arayış içindeki samimi insanı, bu yasanın bağlarından nihaî kaçış yolunu bulması için cesaretlendirir. İnsanların karmik köleliklerinin kökleri, *maya*nın kararttığı zihinlerdeki arzularda yattığından, yoginin uğraştığı esas konu, zihin kontrolüdür[428]. Burada karmik cehaletin farklı pelerinleri bir kenara atılmıştır ve insan kendini doğuştaki özü şeklinde görür.

Yaşam ve ölümün gizemi, ki bu gizemin çözülmesi insanın dünyadaki macerasının tek amacıdır, insanın soluk alıp vermesi ile sıkıca bağlıdır. Soluksuzluk, ölümsüzlüktür. Bu gerçeği idrak eden Hindistan'ın eski *rişi*leri, tek ipucu olan soluğu yakalayıp, kesin ve akılcı bir soluksuzluk bilimi geliştirmişlerdir.

Hindistan'ın dünyaya vereceği başka hiçbir hediye olmasaydı bile, tek başına *Kriya Yoga*, krallara layık bir ikram olarak yeterli olurdu.

İncil, Musevî peygamberlerin, Tanrı'nın soluğu, bedenle bilinç arasında süptil bir bağ oluşturması için var ettiğinin iyice farkında olduklarını ortaya koyan bölümler içerir. Tekvin şöyle der: "Ve Rab Allah yerin toprağından adamı yaptı, ve onun burnuna hayat nefesini üfledi; ve adam yaşayan can oldu."[429] İnsan bedeni, "yerin toprağı"nda bulunan kimyasal ve madeni maddelerden oluşmuştur. Ruhtan bedene, aydınlanmamış insanda soluk (gaz halindeki enerjinin) aracılığıyla aktarılan hayat akımları olmasaydı, insan bedeni ne bir eylemde bulunabilir ne de ortaya enerji ve hareket çıkarabilirdi. İnsan bedeninin içinde beş yönlü *prana* veya süptil hayat enerjileri olarak iş gören hayat akımları, her yerde varolan bilincin *Aum* titreşiminin bir ifadesidir.

Asıl kaynağı ruh olan hayatın, bedensel hücrelerden yansıyarak parlaması ve bu yansımanın gerçeğe benzemesi, insanın bedenine bağlılığının tek nedenidir; şurası açıktır ki, insan, bir kil parçasına bu denli endişe dolu bir sadakat göstermezdi. Bir insan, hata yaparak kendisini fiziksel şekliyle bir zanneder çünkü ruhtan gelen hayat akımları soluk tarafından öyle yoğun bir güçle bedene aktarılır ki, kişi, yanlışlıkla etkiyi bir neden olarak kabul eder ve puta taparcasına, bedenin kendi başına bir hayatı olduğu hayaline kapılır.

İnsanın normal bilinçlilik hali, bedenin ve soluğun farkında oluş şeklindedir. Uykudayken devreye giren bilinçaltı hali, onun zihinsel ve geçici olarak bedenden ve soluktan ayrılmasıyla bağlantılıdır. İnsanın üstünşuurluluk hali ise, "var oluş"un, bedene ve soluğa bağlı olduğu yanılgısından bağımsız olma halidir.[430] Tanrı, soluk almadan yaşar; O'nun suretinden yapılmış olan bilinç de, sadece soluksuzluk durumunda kendi özü-

nün bilincinde olur.

Şuurla beden arasındaki soluk bağı, evrimsel *karma* gereği koparıldığında, "ölüm" adı verilen âni geçiş başlar; fiziksel hücreler, kendi doğal güçsüzlüklerine geri döner. Bununla beraber *Kriya Yogi* tarafından soluk bağı, *karmik* gerekirliliğin (yani ölümün) kabaca ve davet edilmeksizin araya girmesiyle değil, istediği zaman bilimsel bilgelikle koparılır. Eylemsel deneyim sayesinde yogi, özdeki bedensizliğinin zaten farkındadır ve fiziksel bedene güven duyulmasının yanlış olduğu hakkında, Ölüm'ün bir şekilde ortaya koyduğu ipucuna ihtiyacı yoktur.

Her insan, yaşamdan yaşama, kendine özgü bir tanrılaştırılmış prensip doğrultusunda (son derece kararsız bile olsa, kendi adımlarının hızıyla) ilerler. Yukarıya doğru bu sürüklenişinde asla bir kesinti teşkil etmeyen ölüm, insana sadece, içinde cüruflarından arınabileceği ve dolayısıyla daha uygun bir ortam olan astral dünyanın kapılarını açar. "Yüreğiniz sıkılmasın... Babamın evinde yaşanacak çok yerler vardır."[431] Gerçekten de, Tanrı'nın bu dünyayı düzenleyerek yaratıcılık gücünü tükettiği veya bundan sonraki dünyada, bizim ilgimize arp seslerinden daha kayda değer hiçbir şey sunmayacak oluşu son derece uygunsuz düşüncelerdir.

Ölüm, varoluşun ortadan kalkması ve yaşamdan nihai bir çıkış değildir; ölüm, ölümsüzlüğe açılan kapı da değildir. Kendi Öz'ünü, dünyevî zevkler içinde kaybetmiş olan biri, O'nu, astral bir dünyanın ince ve narin çekicilikleri arasında da zaptedemeyecektir. O orada yani astral dünyada, sadece daha süptil algılar ve özde aynı olan iyiye ve güzele karşı daha duyarlı tepkiler geliştirir ve biriktirir. Mücadele içindeki insan, ruhsal kimliğinin asla bozulmayan altınını bu kaba dünyanın örsünde döverek ortaya çıkarmak zorundadır. Açgözlü Ölüm'ün kabul edebileceği tek hediye olan ve güçlüklerle elde edilmiş bu altın hazineyi elinde tutan bir insan, fiziksel reenkarnasyon devirlerinden geriye dönüşü olmaksızın bir biçimde kurtulur, özgür olur.

Birkaç sene boyunca Encinitas ve Los Angeles'ta, Patanjali'nin *Yoga Sutraları* ve Hindu felsefesinin diğer kapsamlı eserleri üzerine dersler verdim.

Bir akşam, bir öğrenci, "Tanrı neden ruh ve bedeni sonsuza dek birleştirmiş?" diye sordu. "Yaradılışın bu evrimsel oyununu ilk başta hareket geçirmekteki amacı neymiş?" Sayısız başka insan da bu tür sorular sordu; felsefeciler, bu sorulara tam olarak cevap verebilmek için boşuna uğraşırlar.

"Bırak birkaç gizem, Ebediyet'te çözülsün," derdi Sri Yukteswar bir gülücükle. "İnsanın *sınırlı akıl yürütme güçleri, Yaratılmamış* Mutlak'ın kavranılması imkansız güdülerini nasıl anlayabilir?[432] İnsandaki akıl yetisi, olaylar dünyasının sebep-sonuç prensibiyle bağlanmıştır; Başlangıçsız ve

Sebepsiz olan Tanrı bilmecesi karşısında, şaşkınlık içinde kalır. Yine de, her ne kadar insan aklı, yaradılışın bilmecelerini etraflıca anlayamazsa da, her gizem eninde sonunda, insan için, Tanrı'nın Kendisi tarafından çözülecektir."

İçinde bilgelik için büyük bir arzu taşıyan bir insan, arayışına, alçakgönüllülükle birkaç basit, temel konuda uzmanlaşarak başlamaktan hoşnut olur ve vaktinden önce, hayatın "Einstein Teorisi"nin kesin matematiksel formülünü talep etmez.

"Tanrı'yı hiçbir zaman hiç kimse görmemiştir ('zaman'ın, *maya*nın[433] göreceliklerinin altında bulunan hiçbir ölümlü, Sonsuz'u idrak edemez). O'nu, Baba'nın bağrında bulunan biricik Oğul tanıttı (Tüm yapısal olayları *Aum* titreşimiyle yönlendirerek, Birlik'teki farklılığı ifade etmek için 'bağır'dan dışarı çıkmış, yansımış olan İsa Şuurluluğu veya dışa akseden Mükemmel Zekâ, şekle maruz kıldı veya tezahür ettirdi)."[434]

"Size doğrusunu söyleyeyim," diye açıklamış İsa, "Oğul, Baba'nın yaptıklarını görmedikçe kendiliğinden bir şey yapamaz: Çünkü Baba ne yaparsa, Oğul da onları aynı şekilde yapar."[435]

Tanrı'nın, Kendi'ni olaylar dünyasında gösterdiği şekilde üç yönlü doğası, Hindu kutsal metinlerinde Brahma (Yaradan), Vişnu (Koruyan) ve Şiva (Yok eden-Yenileyen) olarak simgeleştirilmiştir. Bunların, üçlü eylemleri, baştan başa tüm titreşimsel yaradılışta sergilenmektedir. Mutlak, insanın kavrama kapasitesinin ötesinde olduğundan, samimi Hindu, O'na, Üçleme'nin[436] aziz bedenlenişlerinde ibadet eder.

Bununla birlikte, Tanrı'nın evrensel var edici-koruyucu-yok edici şeklindeki sureti, O'nun nihaî doğası hatta öz doğası bile değildir (çünkü kozmik yaradılış sadece O'nun *lila*sı, yaratıcı oyunudur).[437] O'nun her şeyin aslı oluşu, Teslis'in (Hıristiyanlıktaki Tanrısal üçlemenin) tüm gizemlerini kavrayarak bile anlaşılamaz çünkü O'nun, yasaya uygun atomik akıda ortaya çıktığı şekliyle dışa dönük doğası, O'nu açıkça sergilemez; olsa olsa, ancak, bir miktar fikir verir. Tanrı'nın nihaî doğası, sadece "Oğul Baba'ya gittiğinde"[438] bilinebilir. Özgürlüğe kavuşmuş insan, titreşimsel âlemlerin üstünden geçip, Titreşimsiz Asıl'a girer.

Kendilerinden nihâi gizemlerin perdelerinin aralanması istenen tüm büyük peygamberler, sessizliklerini korumuşlardır. Pilatus kendisine "Gerçek nedir?" diye sorduğunda İsa cevap vermemiş. Pilatus gibi entelektüellerin uzun ve gösterişli sorularının pek azı, araştırma arzusuyla yanan bir ruh haliyle ortaya atılmıştır. Bu tür insanlar daha çok, ruhsal değerler[439] hakkında inanç eksikliğini, "açık-zihinliliğin" bir işareti olarak kabul eden boş bir kibirle konuşurlar.

"Ben bunun için doğmuşum, ve bunun için dünyaya geldim ki, haki-

kate şahadet edeyim. Hakikatten olan herkes benim sesimi işitir."[440] Bu birkaç kelimeyle İsa, ciltleri dolduracak kadar çok şey söylemiştir. Tanrı'nın bir çocuğu hayatıyla "şahadet eder". O, hakikati cisimlendirir; eğer aynı zamanda bir de bunu açıklarsa bu, cömert bir tekrar olur.

Gerçek ne bir teori, ne spekülatif bir felsefe sistemi, ne de entelektüel bir kavrayıştır. Hakikat, gerçekle tam bir uygunluktur. İnsan için hakikat, kendi asıl doğasının, ruh olarak kendi Öz'ünün sarsılmaz bilgisidir. İsa, hayatındaki her eylem ve sözle varlığının hakikatini—Tanrı'daki kaynağını—bildiğini kanıtladı. Her yerde hazır bulunan İsa Bilinçliliği'yle tamamen bir olduğundan, sade bir kesinlikle, "Hakikatten olan herkes benim sesimi işitir," diyebilmişti.

Buddha da, insanın dünyada geçirdiği şu kısacık süreyi en iyi şekilde değerlendirmesinin yolunun, ahlâki doğasını mükemmelleştirmek olduğunu sade bir biçimde vurgulayarak, metafiziksel nihaîliklere ışık tutmayı reddetmiştir. "Bilen, söylemez; söyleyen, bilmez." diyen Çin'li mistik Lao-Tzu, bu öğretisinde haklıydı. Tanrı'nın nihaî gizemleri, "tartışmaya açık" değildir. O'nun gizli kodunun deşifre edilmesi, insanın insana aktaramayacağı bir sanattır; burada, tek Öğretmen, Rab'dir.

"Hareketsiz olun ve bilin ki, Ben Tanrı'yım."[441] Her yerde varoluşuyla asla gösteriş yapmayan Rab, sadece kusursuz sessizliklerde duyulur. Baştan başa tüm evrende yaratıcı *Aum* titreşimiyle yankılanan Esas Ses, Kendisine odaklanmış kişi için Kendini hemen idrak edilebilen kelimelere dönüştürür.

Yaradılışın yüce amacı, insanın onu kavrayabileceği kadarıyla, *Vedalar*'da anlatılmıştır. *Riş*iler, her insanın, Tanrı tarafından, Mutlak Kimliğine geri dönmeden önce, Sonsuzun özel bir yönünü eşsiz bir biçimde görünür kılacak bir ruh olarak yaratıldığını öğretirler. Böylece, Tanrısal Bireyselliğin bir yönünün ihsan edilmiş olduğu insanların tümü de, Tanrı'nın gözünde aynı derecede kıymetlidir.

Ulusların en büyük ağabeyi Hindistan tarafından biriktirilmiş olan bilgelik, tüm insanlığa kalmış bir mirastır. Tüm hakikatler gibi, Vedik hakikat da, Hindistan'a değil, Rabb'e aittir. *Riş*lerin zihinleri, *Veda*ların tanrısal derinlikleriyle doldurulabilen saf kaplar gibiydi ve bu kişiler, insan ırkının birer üyesi olup, tüm insanlığa hizmet etmek için, başka bir gezegende değil, dünyada doğmuşlardı. Hakikatin dünyasında, ırk veya ulus ayırımının hiçbir anlamı yoktur; orada gerekli tek nitelik, Hakikati algılayabilmek için vazgeçilmez olan ruhsal değim yani liyakattir.

Tanrı, Sevgi'dir; O'nun yaradılış planı, sadece sevgi üzerine bina edilebilir. Bu sade düşünce, insan kalbine, bilgiççe akıl yürütmelerden daha fazla avuntu vermiyor mu? Gerçeğin özüne varabilmiş her aziz, yüce bir

evrensel düzenin varlığına ve bu düzenin güzel ve sevinç dolu olduğuna şahadet etmiştir.

Tanrı, İşaya peygambere, niyetlerini şu sözlerle açıklamıştır:

> Ağzımdan çıkan sözüm [yaratıcı *Aum*] de öyle olacaktır; bana boş dönmeyecek, fakat murat ettiğim şeyi yapacak ve yapsın diye onu gönderdiğim işi başaracaktır. Çünkü sevinçle çıkacaksınız ve huzurla götürüleceksiniz; dağlar ve tepeler önünüzde ilahiler söyleyecek; ve kırların bütün ağaçları el çırpacaklar.[442]

"Sevinçle çıkacaksınız ve huzurla götürüleceksiniz." Baskılarla dolu yirminci yüzyılın insanları, bu harikulade sözü özlemle dinlemektedir. Bu sözdeki tüm hakikat, tanrısal mirasını tekrar elde etmek için yiğitçe çabalayan her Tanrı yolcusu tarafından idrak edilebilir.

Kriya Yoga'nın Doğu ve Batı'daki kutsanmış rolü, daha yeni başladı. Duam odur ki herkes, bütün insanî acıların üstesinden gelebilecek, kesin ve bilimsel bir Kendini-idrak tekniğinin varlığından haberdar olsun!

Parıldayan mücevherler gibi yeryüzüne saçılmış olan binlerce *Kriya Yogi*ye sevgi titreşimleri gönderirken, sık sık, şükranla şöyle düşünürüm:

"Rab, Sen bu keşişe geniş bir aile verdin!"

49. Bölüm Notları

413 Bugünkü ismi, Self-Realization Magazine

414 Long Beach İbadethanesi, 1967 yılında artık küçük gelmeye başlamıştı; aynı sene, oradaki cemaat, Fullerton Kaliforniya'daki geniş Self-Realization Tapınağı'na taşındı.

415 Bu doğumgününü kutlarken, 27 Ağustos 1950'de, Los Angeles'ta kutsal bir töreni yönettim ve bu törende 500 öğrenciye *Kriya Yoga* inisiyasyonu verdim.

416 Burası, yanıbaşındaki bir ibadethaneyle, SRF takipçileri tarafından yürütülen geniş bir Aşram Merkezi'nin çekirdeğidir; bu salikler kendilerini, insanlığa hizmete ve Paramahansa Yogananda'nın ideallerini bizzat kendi hayatlarında idrak etmeye adamışlardır.

417 Bu evde çalışılmak üzere hazırlanmış kapsamlı seri, Paramahansa Yogananda'nın, meditasyon ve ruhsal yaşam bilimi *Kriya Yoga*'nın mesajını yaymak için kurmuş olduğu, Self-Realization Fellowship Derneği'nin uluslararası merkezinden temin edilebilir.

418 Paramahansa Yogananda'nın kendisi de, Doğu ve Batı'daki öğrencilerine, bu dünyadan ayrılışından sonra, tüm *Kriyabanların* (Kriya inisiyasyonu almış olan Self Realization Fellowship Dersleri öğrencileri) ruhsal ilerleyişlerini gözetmeye devam edeceğini söylemiştir. Onun mahasamadhisinden sonra, bu güzel sözün doğruluğu, onun her yerde mevcut rehberliğinin farkına varmış olan birçok *Kriya Yogi*den gelen mektuplarla kanıtlanmıştır.

419 O ses benim çevremde, patlayan bir deniz gibi:

"Ve bu mu senin dünyan o derece bozuk
Parçalanmış, dağılmış, kırık mı kırık?
İşte, her şey elinden kaçıyor, çünkü sen kaçırdın Beni!
Senden aldığım her şeyi
Zarar görmen için aldım sanma,
Aksine, sadece onları araman için Benim kollarımda.
Çocuğunun yanlışlıkla kayıp sandığı her şeyi
Senin için eve götürüp sakladı bu El.
Kalk, sıkıca tut El'imi ve gel!"-

Francis Thompson, *The Hound of Heaven*'dan

420 Tarihsel kayıtlar Hindistan'ı, 18. yüzyıla kadar, dünyanın en zengin ulusu olarak gösterir. Bu arada, Batı tarihçilerinin teorisi, Asya'nın başka bir bölgesinden veya Avrupa'dan gelen Aryanların, Hindistan'ı fethettiği şeklindedir; Hindu edebiyatı veya geleneklerinde bu güncel Batılı teoriyi kanıtlayan veya destekleyen yönde hiçbir öğe yoktur. Bilim adamları bu hayali yolculuğun başlangıç noktasını belirleyememektedirler ki bu da anlaşılır bir hatadır. *Veda*ların içinde saklı olan gerçek, Hindistan'ın çok eskiden beri Hinduların vatanı olduğu şeklindedir ki bu olgu, 1921 yılında Kalküta Üniversitesi tarafından yayınlanmış, alışılmışın dışında ve kolaylıkla okunabilen bir eser olan Rig-Vedik Hindistan adlı kitapta, Abinas Chandra Das tarafından sergilenmiştir. Profesör Das, Hindistan'dan gelme göçmenlerin Avrupa ve Asya'nın çeşitli bölgelerinde yerleşip, buralarda Aryan dillerini ve folklorunu yaymış olduklarını iddia etmektedir. Örneğin Litvanya dili, birçok yönten şaşırtıcı biçimde Sanskrit'ye benzer. Sanskrit hakkında hiçbir şey bilmeyen felsefeci Kant, Litvanya dilinin bilimsel yapısına hayran kalmıştır. "Bu dilin yapısı," demiştir, "sadece filolojinin değil, aynı zamanda tarihin de tüm muammalarını çözecek anahtara sahiptir."

İncil de Hindistan'ın zenginliklerinden bahseder (II. Tarihler 9:21,10); bize, "Tarşiş gemileri"nin kral Süleyman'a "altın ve gümüş, fil dişi ve maymunlar ve tavus kuşları" ve "Ofir'den (Bombay kıyısındaki Sopara) sandal ağaçları ve kıymetli taşlar" getirdiğini anlatır. Yunan büyükelçisi Megasthenes (İ. Ö. 4. yüzyıl), bize Hindistan'ın refahının ayrıntılı bir tasvirini bırakmıştır. Plini (İ. Ö. 1. yüzyıl), bize, Romalıların, o zamanlar büyük bir deniz gücü olan Hindistan'dan yaptıkları itha-

lat için her sene elli milyon Roma sikkesi (5,000,000 dolar) harcadıklarını anlatır.

Çinli seyyahlar, zengin Hint medeniyeti, onun ünlü eğitimi ve mükemmel devlet yönetimi hakkında, çok canlı eserler yazmışlardır. Çinli rahip Fa-Hsien (beşinci yüzyıl) bize, Hindistan halkının mutlu, dürüst ve refah içinde olduğunu anlatır. Bkz. Samuel Beal'in Batı Dünyası Hakında Budist Kayıtları (Buddhist Records of the Western World) (Çinliler için Hindistan, Batı dünyasıydı!), Trubner, Londra; ve Thomas Watters'ın Yuan Chwang'ın İ. Ö. 629-45 yılları arasında Hindistan'a yaptığı seyahatler (On Yuan Chwang's Travels in India, A. D. 629-45, Royal Asiatic Society).

Kolomb, 15. yüzyılda Yeni Dünya'yı keşfettiğinde, aslında Hindistan'a uzanan daha kısa bir ticaret yolu arıyordu. Avrupa, yüzyıllar boyu Hindistan'dan ithal edilen malzemelere sahip olmak için can atmıştı—ipekler, zarif kumaşlar (ki bu kumaşlar o kadar ince ve şeffafmışlar ki, onlar için "dokunmuş hava" ve "görünmez sis" gibi tanımlar yapılmış), basma işi pamuklular, brokarlar, nakışlar, kilimler, çatal bıçak takımları, silah, fildişi ve fildişi işlemeleri, kokular, tütsüler, sandal ağacı, çömlek işleri, tıbbi ilaçlar ve merhemler, çivit, pirinç, baharat, mercan, altın, gümüş, inciler, yakutlar, zümrütler ve elmaslar.

Portekiz'li ve İtalyan tacirler, Vijayanagar (1336-1565) imparatorluğunda gördükleri inanılmaz ihtişam karşısında duydukları huşuyu kaydetmişlerdir. İmparatorluğun başkentinin ihtişamı, Arap büyükelçisi Razzak tarafından, "gözün daha önce görmediği, kulağın daha önce duymadığı, yeryüzünde asla eşi bulunmayan" bir yer olarak tasvir edilmiştir.

Uzun tarihinde ilk defa olarak 16. yüzyılda bütün Hindistan, Hindu olmayan bir yönetim altına girmiştir. Türk hükümdarı Babür 1524 yılında ülkeyi fethetmiş ve Müslüman padişahlardan oluşan bir hanedan kurmuştur. Yeni hükümdarlar bu eski ülkede yerleşirken onun zenginliklerini elinden almamışlardır. Buna rağmen, iç anlaşmazlıklardan dolayı zayıflamış olan zengin Hindistan, 17. yüzyılda birkaç Avrupa ulusunun kurbanı olmuştur; sonunda İngiltere, yönetici güç olarak öne çıkmıştır. Hindistan, 15 Ağustos 1947'de, özgürlüğüne, huzur içinde ve yeniden kavuşmuştur.

Birçok Hintli gibi, benim de artık anlatılabilecek bir hikâyem var. Üniversitede tanışmış olduğum bir grup genç adam, I. Dünya Savaşı sırasında bana yanaştı ve devrimci bir harekete liderlik etmem için beni sıkıştırdı. Şu sözleri söyleyerek reddettim: "İngiliz kardeşlerimizi öldürmek, Hindistan'a hiçbir yarar sağlamaz. Bu ülkenin özgürlüğü, kurşunlarla değil, ruhsal kuvvet sayesinde gelecektir." Daha sonra, kendilerinin güven besledikleri silah yüklü Alman gemilerinin, Diamond Harbour, Bengal'de, İngilizler tarafından tutuklanacağını söyleyerek arkadaşlarımı uyardım. Ancak genç adamlar, planlarının doğrultusunda gittiler fakat benim önceden görmüş olduğum gibi, işleri ters gitti. Arkadaşlarım, birkaç sene sonra hapisten çıktılar. Şiddete olan inançlarını bırakan bazıları, Gandhi'nin ideal politik hareketine katıldı. Sonunda, Hindistan'ın, barışçı yollarla kazanılan bir "savaş"tan

zaferle çıktığını gördüler.

Ülkenin, üzüntü verici bir şekilde Hindistan ve Pakistan olarak ikiye bölünmesine ve bunun sonrasında, bazı bölgelerde yaşanan kanlı geçiş süreçlerine, aslında dinî fanatiklik değil, (ki bu genellikle ve yanlışlıkla büyük bir sebepmiş gibi gösterilen, küçük ve önemsiz bir sebeptir) ekonomik faktörler sebep olmuştur. Bugün de, aynen geçmişte olduğu gibi, sayısız Hindu ve Müslüman, yan yana, dostluk içinde yaşar. Her iki inançtan da çok fazla sayıda insan, "itikatsız" usta Kabir'in (1450—1518) müridi olmuştur; ve bugün de bu ustanın milyonlarca takipçisi (Kabir-panthiler) vardır. Büyük Akbar'ın zamanında ülke Müslüman yönetimi altındayken, Hindistan'da mümkün olabilecek en geniş inanç özgürlüğü hâkimdi. Bugün de, sade halkın %95'inin arasında, hiçbir ciddî dinî uyumsuzluk yoktur. Gerçek Hindistan, bir Mahatma Gandhi'yi anlayabilip takip edebilmiş olan Hindistan, hareket dolu büyük şehirlerde değil, ancak huzur içindeki 700,000 *köyde anlaşılabilir; pançayatların (yöresel meclislerin) yürüttüğü* kendi kendini yönetme sisteminin sade ve adil şekli, son derece eski zamanlardan beri bu köylerin bir öğesi olarak süregelmiştir. Bugün, özgürlüğüne yeni kavuşmuş Hindistan'ı rahat bırakmayan sorunlar, yine Hindistan'ın oratoya çıkarmaktan asla geri kalmadığı o büyük insanlar tarafından, zaman içinde mutlaka çözülecektir.

421 Özgürce hizmet ederiz,
Çünkü özgürce severiz, irademizde olduğu gibi
Severiz veya sevmeyiz; bunda dayanırız veya düşeriz.
Ve bazıları düşmüştür, itaatsizliğe düşmüştür,
Ve böylece cennetten en derin cehenneme. O yüksek
Neşe halinden, öylesi bir lanete düşmek!"

Milton, Paradise Lost

422 Tanrısal lilanın ya da olaylar dünyalarının yaratılmasının altında yatan "sportmen oyun"un planı, yaratılmış olanla Yaradan arasındaki bir karşılıklı ilişki planıdır. İnsanın Tanrı'ya sunabileceği tek hediye, sevgidir; O'nun karşı konulmaz *cömertliğini ortaya çıkarmak için sevgi* yeterlidir. "Siz, bu milletin hepsi, beni soymaktasınız. Ondalıkların hepsini ambar evine getirin de, evimde yemek olsun, ve beni şimdi bununla deneyin, diyor orduların Rabb'i, göklerin pencerelerini size açmayacak mıyım, ve size yetecek kadardan fazla üzerinize bereket dökmeyecek miyim?" Malaki 3:9-10

423 *Bhagavad-Gita*, Hindistan'ın en sevilen kutsal metnidir. Rab Krişna'nın, müridi Arjuna'ya verdiği öğüdü içerir: Gerçeği arayan herkes tarafından uygulanabilirlik açısından zamandan bağımsız olan ruhsal rehberlik sözleri. *Gita*'nın ana mesajı, insanın, Tanrı sevgisi, bilgelik ve hiçbir şeye bağlı kalmaksızın doğru eylemlerde bulunmakla özgürlüğe kavuşabileceğidir.

424 *Bhagavad-Gita* IV:29 ve V:27-28.

425 Bkz. Bölüm 26. Sabikalpa *samadhi* halinde gözlenen Hıristiyan mistikler arasında, Avila'lı Azize Teresa sayılabilir. Azizenin bedeni o kadar hareket ettirilemez şekilde sabitleşirmiş ki, manastırdaki şaşkın rahibeler, onun pozisyonunu değiştirmekte ve dışa dönük bilincini uyandırmakta başarısız olurlarmış.

426 "Sıradan insan", bir yerde, bir şekilde ruhsal bir başlangıç yapmalıdır. "Binlerce millik bir yolculuk, tek bir adımla başlar," demiştir Lao-Tzu. Bir de Rab Buddha'ya kulak verelim: "Hiçkimse iyilik hakkında hafifçe düşünüp, kalbinde, 'Benim yakınıma gelmeyecektir.' demesin. Bir kap, su damlalarının düşmesiyle dolar; bilge adam, iyiliği yavaş yavaş toplasa da, sonunda iyilikle dolu bir hale gelir."

427 Yakub'un Mektubu 4:4

428 "Rüzgardan korunmuş bir lamba yanar titremeden;
Bir yoginin zihni anlaşılır bu benzetmeden
Duyusal fırtınalara kapalı, kuvvetle yanar Cennet için.
Zihin kutsal alışkanlıkla yatışıp, sakince düşünceye daldığında;
Benlik'in benliği gözlemleyip, kendi benliğinde
Rahata eriştiğinde; Duyunun tüm alanının dışında,
Ruha ifşa edilen ve sadece ruha ifşa edilen
O isim verilemez sevinci bildiğinde, teşevvüşe girmez,
Daha ileri Hakikate giden Gerçek; bunu elinde tutup
Diğer hiçbir hazineyi kıyaslanabilir saymadığında,
Fakat, oraya sığınıp, en ağır kederlerle bile
Tahrik edilip, sarsılamadığında, o ruh haline "huzur",
O mutlu ayrılmaya Yoga; o insana da
Mükemmel Yogin de!"

- Bhagavad-Gita VI:19-23 (İngilizce'deki Arnold tercümesinden)

429 Tekvin 2:7.

430 "Denizin bizzat kendisi senin damarlarında akmadıkça, elbise olarak gökleri giyip, taç olarak yıldızları takmadıkça ve kendini tüm dünyanın tek varisi olarak görmeyip, hatta daha da ileriye giderek, orada bulunan her bir insanın da senin gibi, birer tek varis olduğuna inanmadıkça; cimrilerin altında, kralların da saltanatta yaptıkları gibi, sen de Tanrı'da sevinip, O'nda memnun olup ve O'nda şarkı söyleyemedikçe... Tanrı'nın tüm çağlarda sunduğu farklı yollarla, sanki senin yürüyüşün veya sofranmış gibi haşır neşir olmadıkça; dünyanın yapılmış olduğu o gölgeli hiçlikle, samimi bir şekilde tanışmadıkça, asla bu dünyanın tadını tam olarak çıkartamazsın." Thomas Traherne, *Centuries of Meditations.*

431 Yuhanna 14:1-2

432 "Çünkü benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değil, sizin yollarınız benim yollarım değil diyor Rab. Çünkü gökler nasıl yerden yüksekse, yollarım sizin yollarınızdan ve düşüncelerim sizin düşüncelerinizden öyle yüksektir." İşaya 55:8-9. Dante, *İlahi Komedi*'de bu konuyu şöyle açığa vurmuş:

"Ben o cennette, O'ndan kaynaklanan ışıkla
En çok aydınlanan oldum ve öyle şeyler gördüm ki
Oradan dönen birinin anlatmaya ne bilgisi ne yeteneği vardır;
Çünkü arayış ve arzu konusu olan nesneye yaklaştıkça
Aklımız o kadar derinden etkilenir ki
İzlemiş olduğu yolu asla tekrar çizemez.
Fakat bir hazine olarak, o kutsal krallıktan
Zihnimin gücünde kalmış olan her ne varsa
Şarkı bitene kadar benim temam olacak."

433 Dünyanın günlük devri, ışıktan karanlığa geçişi veya bunun tersi, insana yaradılışın mayaya veya karşıt durumlara bağlı olduğunu durmadan hatırlatır. (Dolayısıyla, günün geçiş veya dengeleniş zamanları olan şafak ve gün batımı, meditasyon için uğurlu varsayılır.) *Mayanın* ikilemlerle dokunmuş perdesini çekip yırtan yogi, yüce Birlik'i algılar.

434 Yuhanna 1:18.

435 Yuhanna 5:19

436 Teslis prensibi Gerçek'ine ait farklı bir kavram: *Sat, Tat, Aum*; veya Baba, Oğul, Kutsal Ruh. Brahma-Vişnu-Şiva, Tanrı'nın, Tat veya Oğul yani titreşimsel yaradılışın her yerinde mevcut İsa Bilinçliliği yönünün, bir'de üç olan ifadesini temsil eder. *Şaktiler* yani Teslis'in enerjileri veya "eşler"i, titreşimler aracılığıyla kozmosu ayakta tutan tek sebep teşkil eden kuvvetin, *Aum*'un veya Kutsal Ruh'un simgeleridir.

437 "Ey Rabb'imiz ve Allah'ımız... *bütün şeyleri sen yarattın, ve senin iradenle* mevcutlar ve yaratıldılar." Vahiy 4:11

438 Yuhanna 14:12.

439 "Erdem'i sevin; sadece o özgürdür;
Size küresel çandan daha yükseğe
Nasıl tırmanılacağını öğretir;
Veya, eğer Erdem zayıf olsaydı,
Cennetin kendisi bile ona eğilirdi."
- Milton, Comus.

440 Yuhanna 18:37.

441 Mezmurlar 46:10. Yoga biliminin amacı, insanın gerçekten "Tanrı'yı bilmesi" için gerekli olan bu iç hareketsizliği elde etmektir.

442 İşaya 55:11-12

PARAMAHANSA YOGANANDA'NIN SON GÜLÜMSEMESİ

Bu fotograf, 7 Mart 1952'de, Los Angeles, California'da, Hindistan Büyükelçisi Binay R. Sen'in onuruna düzenlenen resmi yemekte, ustanın mahasamadhisinden (bir yoginin bilinçli bir biçimde bedeninden son kez çıkışı) bir saat önce çekilmiştir.

Burada fotoğrafçı, ustanın milyonlarca arkadaşı, öğrencisi ve müridinden her biri bir veda kutsayışı anlamına gelen, sevgi dolu bir gülümseme yakalamıştır. Çoktan Sonsuz'a bakmakta olan gözler, yine de insanî bir sıcaklık ve anlayışla doludur.

Tanrı'nın bu eşsiz gönüllüsü üzerinde, ölümün hiçbir dağıtıcı etkisi olmamıştır; bedeni, mucizevi bir çürümezlik hali sergilemiştir.

PARAMAHANSA YOGANANDA: YAŞAMDA VE ÖLÜMDE BİR YOGİ

Paramahansa Yogananda, 7 Mart 1952'de, Los Angeles, Kaliforniya'da, Hindistan Büyükelçisi H. E. Binary R. Sen'in onuruna düzenlenen bir ziyafette yaptığı konuşmasını tamamladıktan sonra, *mahasamadhi*ye girdi (bir yoginin, bedenden bilinçli olarak son çıkışı).

Büyük dünya öğretmeni, yoganın (Tanrı idraki için bilimsel tekniklerin) değerini, sadece yaşamda değil, ölümde de kanıtladı. Bu dünyadan ayrılışından haftalar sonra, değişmemiş olan yüzü, çürümezliğin verdiği tanrısal ihtişamla parıldıyordu.

Aşağıdaki sözler, (Ustanın bedeninin geçici olarak konmuş olduğu) Forest Lawn Memorial Parkı'ndan, Los Angeles Morg Müdürü Bay Harry T. Rowe'un, Self-Realization Fellowship'e gönderdiği noter tasdikli mektuptan alınmıştır:

"Paramahansa Yogananda'nın ölü bedeninde, hiçbir gözle görülür çürüme işareti bulunmayışı, deneyimlediğimiz en olağanüstü vakadır... Ölümünden yirmi gün sonra bile, bedeninde hiçbir fiziksel bozulma görülmemiştir... Derisinde hiçbir görünür küflenme belirtisi yoktu ve beden dokularında hiçbir görünür kurumaya rastlanmamıştı. Bir bedenin bu şekilde kusursuzca korunması olayının, morg tutanaklarından bildiğimiz kadarıyla, bir eşi daha yoktur... Morg personeli, Yogananda'nın bedeni geldiği zaman, tabutun cam kapağının ardından, bedensel çürümenin alışılmış ilerleyen işaretlerini gözlemlemeyi bekliyordu. Gözlem altındaki bedende hiçbir gözle görünür değişiklik olmadan günler geçtikçe, bizim şaşkınlığımız artıyordu. Yogananda'nın bedeni, görünüşe göre, olağanüstü bir çürümezlik halindeydi...

"Hiçbir zaman, bedeninde bir kokuşma olmadı... 27 Mart'ta, tabutun bronz kapağı yerine oturtulmadan hemen önce, Yogananda'nın fiziksel görüntüsü, 7 Mart'takinin aynıydı. 27 Mart günü, öldüğü akşamki kadar taze ve çürüme tarafından tahrip edilmemiş görünüyordu. 27 Mart günü, bedenin herhangi bir gözle görünür fiziksel bozunmaya maruz kaldığını söylemek için hiçbir neden yoktu. Bundan dolayı, bir kez daha ifade etmekteyiz ki, Paramahansa Yogananda, deneyimlerimiz arasında eşsiz bir yer tutmaktadır."

1977 yılında, Paramahansa Yogananda'nın mahasamadhisinin yirmi beşinci yıldönümünde, Hindistan Hükümeti, onun onuruna bu hatıra pulunu çıkardı. Hükümet, pulla birlikte, tanıtıcı bir yazı da yayınladı ki bu yazının bir bölümü şöyleydi:

> Tanrı sevgisi ve insanlığa yönelik hizmet idealleri, Paramahansa Yogananda'nın yaşamında, tam olarak ifade bulmuştur. . . . Her ne kadar Yogananda'nın yaşamının büyük bir bölümü Hindistan'ın dışında geçmişse de, kendisi, yüce azizlerimiz arasında yerini almaktadır. Bütün insanları Ruh'un hac yoluna çeken eserleri, giderek büyümeye ve daha fazla parlamaya devam etmektedir.

Mahavatar Babaji, *Kriya Yoga*yı inançla uygulayan tüm Self-Realization Fellowship ve Hindistan'daki Yogoda Satsanga Derneği üyelerinin ruhsal sağlıklarının sorumluluğunu üstlenen Hintli ustalar çizgisinin, Yüce Guru'sudur. "Bu özel dünya devri sona erinceye kadar, dünyada bedenli olarak kalacağım," diye söz vermiştir. (Bkz. Bölüm 33 ve 37).

1920 yılında Mahavatar Babaji, Paramahansa Yogananda'ya şöyle demiştir: "Sen, *Kriya Yoga* çağrısını Batı'ya yaymak için seçtiğim insansın. Tanrı idrakinin bu bilimsel tekniği, sonuçta tüm ülkelere yayılacak ve insanın, Sonsuz Baba'yı kişisel ve aşkın bir şekilde algılaması sayesinde, ulusların ahenk içinde olmasına yardımcı olacaktır."

Mahavatar, "Yüce Enkarnasyon" veya "Tanrısal Enkarnasyon" demektir; *Yogavatar*, "Yoga'nın Enkarnasyonu" demektir; *Jnanavatar*, "Bilgelik'in Enkarnasyonu" demektir.

Paramahansa Yogananda'ya, büyük müridi Rajarsi Janakananda (James J. Lynn) tarafından bahşedilen bir isim olan *Premavatar*, "Sevgi'nin Enkarnasyonu" demektir.

SANSKRİT DİLİNDEKİ İSİMLERİN SÖYLENİŞİ İÇİN FONETİK ANAHTAR

Aşağıdaki fonetik örneklerde, 'aa', yani kelimesinde olduğu gibi uzun 'a'ları belirtmek için kullanılmıştır. Aynı şekilde, 'ii', hile kelimesinde olduğu gibi uzun 'i'leri belirtmektedir. Parantez içindeki harfler, (a) ve (i), sadece kısmen seslendirilmelidir.

BHAGAVAN KRİŞNA

Söyleniş şekli: Bha-ga-vaan Kr(i)ş-na

v sesi, bir v ile bir u sesi arasmdadır.

MAHAVATAR BABAJİ

Söyleniş şekli: Ma-haa-va-taar Baa-baa-cii

YOGAVATAR LAHİRİ MAHASAYA

Söyleniş şekli: Yo-gaa-va-taar Laa-hi-rii Ma-haa-şay(a)

JNANAVATAR SVAMİ SRİ YUKTESWAR

Söyleniş şekli: Gyaa-naa-va-taar Svaa-mii Şrii Yuk-teş-var

PREMAVATAR PARAMAHANSA YOGANANDA

Söyleniş şekli: Prem-aa-va-taar Pa-ra-m(a)-hang-s(a) Yo-gaa-nan-d(a)

Paramahansa'daki han, genizden gelen bir sestir. Türkçe'deki hangi' kelimesinde olduğu gibi, genizden gelen bir nyi, sessiz bir g izlemektedir.

Self-Realization Fellowship'in

(Hindistan'daki Yogoda Satsanga Derneği)

AMAÇLARI VE İDEALLERİ

Kurucusu Paramahansa Yogananda'nın belirlemiş olduğu şekliyle

Sri Daya Mata, Başkan

Tanrı'nın doğrudan kişisel deneyimini elde etmeye yarayan kesin bilimsel tekniklerin bilgisini uluslara yaymak.

İnsanın sınırlı, ölümlü bilinçliliğinin, kişisel çabayla, Tanrısal Bilinçliliğe evrimleşmesinin, yaşamın amacı olduğunu öğretmek; ve bu amaçla, tüm dünyada Tanrı-paylaşımı için Self-Realization Fellowship ibadethaneleri kurmak ve insanların evlerinde, kalplerinde bireysel Tanrı ibadethaneleri kurulmasını teşvik etmek.

İsa Mesih tarafından öğretilmiş özgün Hıristiyanlığın ve Bhagavan Krişna tarafından öğretilen özgün Yoga'nın tamamen uyumlu ve özde bir olduğunu açıklamak ve bu hakikat prensiplerinin, tüm gerçek dinlerin bilimsel, ortak temelini oluşturduğunu göstermek.

Tüm gerçek dinî inanç yollarının, eninde sonunda insanı götürdüğü o tek tanrısal anayolu belirtmek: Tanrı üstüne, günlük, bilimsel, ibadete yönelik meditasyon yapmak.

İnsanı, üç yönlü ıstıraptan kurtarmak: Fiziksel hastalıklar, zihinsel dengesizlikler ve ruhsal cehalet.

"Sade yaşamayı ve yüksek düşünmeyi" teşvik etmek ve insanların birliğinin ebedî temelini, Tanrı'daki kardeşliği öğreterek, tüm insan toplulukları arasında kardeşlik ruhunu yaymak.

Zihnin bedenden, ruhun ise zihinden üstün olduğunu kanıtlamak.

Kötüyü iyiyle, kederi neşeyle, kabalığı nezaketle, cehaleti bilgelikle yenmek.

Altlarında yatan prensiplerin birliğini idrak etmek sayesinde, bilimi ve dini birleştirmek.

Doğu ve Batı arasında, kültürel ve ruhsal anlayışı ve bu ikisini ayıran en saf özelliklerin birbirlerine aktarılmasını savunmak.

İnsan ırkını kişinin büyük Benliği olarak görüp, ona hizmet etmek.